

*Mireasă în
familia Borgia*

de

Jeanne Kalogridis

CUPRINS

Prolog

Toamna 1488

Capitolul I

Sfârșitul primăverii 1492

Capitolul II

Sfârșitul verii 1492 – iarna 1494

Capitolul III

Iarna – primăvara 1494

Capitolul IV

Vara 1494 – iarna 1495

Capitolul V

Iarna 1495

Capitolul VI

Capitolul VII

Primăvara – vara 1495

Capitolul VIII

Vara 1495 – sfârșitul primăverii 1496

Capitolul IX

Sfârșitul primăverii 1496

Capitolul X

Capitolul XI

Capitolul XII

Capitolul XIV

Vara 1496

Capitolul XV

Capitolul XVI
Toamna 1496 – începutul primăverii 1497
Capitolul XVII
Primăvara – vara 1497
Capitolul XVIII
Capitolul XIX
Capitolul XX
Capitolul XXI
Toamna 1497
Capitolul XXII
Începutul primăverii 1498
Capitolul XXIII
Vara 1498
Capitolul XXIV
Toamna – iarna 1498
Capitolul XXV
Primăvara 1499 – iarna 1499
Capitolul XXVI
Primăvara – vara 1499
Capitolul XXVII
Sfârșitul verii 1499
Capitolul XXVIII
Toamna – iarna 1499
Capitolul XXIX
Sfârșitul iernii 1499
Capitolul XXX
Iarna 1499 – începutul primăverii 1500
Capitolul XXXI

Vara 1500

Capitolul XXXII

Capitolul XXXIII

Capitolul XXXIV

Sfârșitul verii 1500 – primăvara 1501

Capitolul XXXV

Vara 1501 – începutul iernii 1503

Capitolul XXXVI

Vara 1503

Capitolul XXXVII

Capitolul XXXVIII

Postfață

Prolog

Se numește “cantarella” : un praf otrăvitor atât de mortal încât o simplă picătură este suficientă pentru a omorî un om, pentru a îl doborî în doar câteva zile. Efectele sunt înspăimântătoare: o durere de cap ca o menhină, privirea devine încețoșată, iar trupul se zvârcolește de febră. Intestinele elimină un flux de sânge și sunt cuprinse de crampe, într-o agonie ce face victima să urle.

Se zvonește ca numai familia Borgia îi cunoaște secretul: cum se prepară, cum se păstrează și cum trebuie administrată pentru a-i ascunde gustul. Rodrigo Borgia, sau mai bine spus, Sfinția Sa Alexandru al VI-lea, a învățat rețeta de la amanta sa favorită, Vanozza Cattanei, cea cu părul înflăcărat, pe vremea când încă era cardinal. Fratele mai mare al lui Rodrigo, Pedro Luis, cu siguranță ar fi fost ales Papă...dacă nu ar fi fost administrarea subtilă și bine planificată a cantarellei.

Fiind parteneri generoși, Rodrigo și Vanozza au împărtășit secretul rețetei și odraslelor lor, cel puțin fiicei lor adorabile, Lucrezia. Cine să-i ademenească mai ușor pe cei prudenți, dacă nu cea cu voce catifelată și zâmbet timid? Cine ar putea să ucidă și să trădeze mai ușor decât ea, aclamată drept cea mai inocentă femeie din toată Roma?

“Febra Borgia” a decimat Roma precum ciurma, subțiând rangul prelaților, până când fiecare cardinal deținător de pământ și o oarecare avere a ajuns să trăiască în teroare. Doar, când un cardinal moare, bogățiile sale ajung imediat pe mâna Bisericii.

Este nevoie de o mare avere pentru a finanța un război. Este nevoie de o mare avere pentru a strânge o armată suficient de puternică pentru a supune fiecare cetate-stat din Italia și a te declara liderul nu numai al lucrurilor spirituale, ci și al tuturor lucrurilor seculare. Acest Papă și fiul său ilegal, Cesare își doresc mai mult decât Raiul, vor să aibe de asemenea și pământul.

Între timp, eu stau în Castelul Sant’Angelo alături de celelalte femei. De la fereastra camerei mele, pot vedea, în apropiere, Vaticanul, apartamentele papale și Palazzo Santa Maria, unde am locuit și eu cândva, alături de soțul meu. Îmi este îngăduit să mă plimb prin curtea castelului și sunt tratată cu curtoazie, dar nu mai am nici un statut, mă aflu sub pază, o prizonieră.

Blestem ziua în care am auzit pentru prima dată numele de Borgia. Mă rog pentru ziua în care o să aud cum se trag clopotele la moartea bătrânului Papă. Dar poate există libertate. În acest moment ridic sticluța în lumina soarelui roman, care pătrunde în apartamentul somptuos ce mi-a fost oferit. Recipientul este din sticlă venețiană, de culoarea smaraldului. Strălucește ca un juaier. Praful pe care îl conține este de un gri-albăstrui, pal și opac.

Cantarella, șoptesc. Dulce, dulce cantarella, salvează-mă...

Toamna 1488

I

Eu sunt Sancha de Aragon, fiica naturală a celui care a devenit, timp de un an și o zi, Alfonso

al II-lea, rege al Neapolelui. Precum familia Borgia, oamenii mei au ajuns în Peninsula Italică, din Spania, și la fel ca ei vorbeam spaniola acasă și italiana în public.

Cea mai vie amintire pe care o am din copilărie, este de la vârsta de unsprezece ani, din 19 septembrie, anul Domnului Nostru 1488. Era sărbătoarea Sfântului Gennaro, sfântul ocrotitor al Neapolelui. Bunicul meu, regele Ferrante, a ales acea zi, să sărbătorească cea dea treisprezecea aniversare a ascensiunii sale la tronul napolitan. De obicei, noi cei din familia regală, nu participam la evenimentul găzduit în marele Dom al Sfântului Gennaro, catedrala construită în onoarea sa. Preferam să sărbătorim în confortul Chiese Santa Barbara, biserica ridicată pe magnificul domeniu al palatului regal, Castel Nuovo. Dar în acel an, bunicul meu a ales, din rațiuni politice, dată fiind aniversarea, să participăm la ceremonia publică. Astfel, marele nostru anturaj a pătruns în Dom, urma, t de la o oarecare distanță, de "zie", mătușile Sfântului Gennaro, femei îmbrăcate în negru, bocitoare, care se rugau sfântului să protejeze și să binecuvânteze Napoli.

Napoli avea nevoie de binecuvântare. A fost martorul multor războaie. Familia mea aragoneză a cucerit orașul, printr-o luptă sângeroasă, cu doar 46 de ani în urmă. Deși bunicului meu a moștenit tronul în mod pașnic, de la tatăl său, ilustrul Alfonso cel Mărinimos, Alfonso s-a luptat violent pentru Napoli, cu angevinii, suporteri ai francezului Carol de Anjou. Regele Alfonso a fost adorat, pentru că a reconstruit orașul, a ridicat mari palate și piețe, a fortificat zidurile cetății și a restaurat biblioteca regală. Bunicul meu era mai puțin iubit. A fost mai preocupat să îi țină în frâu pe nobilii locali, în venele cărora curgea sânge angevin. A petrecut ani întregi, în războaie mărunte cu diferiți baroni și nu a ajuns niciodată să aibe încredere în oamenii săi. De asemenea, nici ei, nu au putut avea niciodată încredere în el.

Pe lângă asta, Napoli a avut de a face cu cutremure, inclusiv, unul la care a asistat poetul Petrarca, în 1343. Acesta a distrus jumătate din cetate și a scufundat toate navele din port, care în mod normal era foarte liniștit. Mai era, de asemenea, și Vezuviu, care încă mai putea erupe. Din aceste motive am venit în acea zi să ne rugăm Sfântului Gennaro, și cu puțin noroc să fim martori la miracol.

Procesiunea dinăuntrul Domului a fost măreață. Noi, femeile și copiii din familia regală, am intrat primii, escortați de gărzi în veșminte de culoare albastră cu auriu, până în dreptul sanctuarului, în fața oamenilor de rând, înveșmântați în negru, care se plecau în fața noastră precum grâul înaintea vântului. În fruntea grupului nostru, se afla Regina lui Ferrante, nobila Juana de Aragon, urmată de mătușile mele: Beatriz și Leonora. După ele, urma sora mea vitregă, pe atunci nemăritată, Izabella. Ea era însărcinată să aibe grijă de mine și de fratele meu, Alfonso, în varstă de opt ani, precum și de cea mai mică fiică a lui Ferrante, mătușa mea Giovanna. Ea era născută în același an cu mine.

Femeile mai în vârstă erau îmbrăcate în veșmintele napolitane tradiționale, ale femeilor de rang nobil: rochii negre cu fuste largi, corsete strânse și mâneci înguste la umeri și largi la încheieturi. La adierea provocată de clopotele bisericii, se umflau, învelindu-le, astfel, până la șolduri. Nouă, copiilor, ne era îngăduit să purtăm veșminte colorate. Eu purtam o rochie de mătase verde deschis, cu un corset de brocart, care în lipsa sânilor, era foarte mulat. La gât aveam perle de mare și o cruculiță mică de aur, iar pe cap, un voal negru de borangic. Alfonso purta o tunică de catifea, de un albastru pal, și pantaloni bufanți.

Eu și fratele meu mergeam chiar în spatele surorii noastre vitrege, ținându-ne de mână și având grijă să nu ne împiedicăm de fusta ei voluminoasă. Cu privirea obstrucționată de spatele Izabellei, am făcut tot ce mi-a stat în putință să par demnă și sigură pe mine, în timp ce fratele meu se putea uita cu ușurință la întreaga adunare. Mi-am permis să arunc o ochiadă într-o parte, la o mare fisură dintr-o arcadă între două coloane de marmură. Deasupra ei, un portret rotund al Sfântului Dominic se spărsese în două. Sub arcadă se afla o schelă, ce stătea mărturie ultimelor reparații, din urma cutremurului care a distrus Domul, cu doi ani înainte de venirea lui Ferrante la putere.

Eram dezamăgită că fusesem lăsată în grija Izabellei, ci nu a mamei mele. De obicei, tatăl meu o invita pe mama, Madonna Trusia Gazullo, o nobilă încântătoare cu părul auriu, la toate ceremoniile. Se simțea minunat în compania ei. Sunt de părere, că tatăl meu nu era capabil de iubire, dar cu siguranța s-a apropiat de acest sentiment în brațele blajine ale mamei mele. Cu toate acestea, regele Ferrante a declarat, că nu se cuvine să își aducă amanta în biserică, ca parte a anturajului regal. A insistat, cu aceeași tărie, ca eu și fratele meu să fim prezenți. Noi eram copii. Nu trebuia să fim învinuiți pentru accidentul descendenței noastre. Mai ales că însuși Ferrante avea origini nelegitime.

Din acest raționament, eu și fratele meu am fost crescuți, în palatul regelui, Castel Nuovo, ca membrii ai familiei regale, cu toate drepturile și privilegiile. Mama era liberă să vină și să plece după cum dorea tatăl meu. De multe ori rămânea cu el la palat. Doar aluziile subtile ale rudelor noastre vitrege, și cele mai puțin subtile ale tatălui nostru, ne aminteau că suntem creații inferioare. Nu mă jucam cu copiii legitimi ai tatălui meu, deoarece erau cu câțiva ani mai mari; nici cu mătușa mea Giovanna sau cu unchiul Carlo, care erau apropiați de vârsta mea. În schimb, eu și fratele meu mai mic, Alfonso, eram inseparabili. Deși purta același nume ca și tata, era exact opusul lui: bucle aurii, privire suavă și sufletist. Inteligența sa agera era total lipsită de viclenie. Avea ochii azurii ai Madonnei Trusia. Eu în schimb, semănam atât de tare cu tatăl meu, încât, dacă aș fi fost băiat, am fi fost gemeni separați de o generație.

Izabella ne-a îndrumat pe un culoar, din fața altarului, ce fusese înțârcuit. Am continuat să mă țin de mână cu fratele meu, chiar și după ce ne-am ocupat locurile, în interiorul Domului. Marea catedrală ne făcea să părem niște pitici. Mult deasupra capetelor noastre, la o distanță de câteva Raiuri, se afla imensa cupolă aurită. Părea amețitoare, datorită luminii care pătrundea prin ferestrele sale arcuite.

După noi, au venit bărbații din familia regală. În frunte, se afla tatăl meu, Alfonso, Duce de Calabria, acea vastă regiune rustică din sudul extrem, de pe coasta de est. Moștenitorul tronului era renumit pentru ferocitatea sa în luptă. În tinerețe, cucerise strâmtoarea Ostrato de la turci. Acela a adus faima, dacă nu chiar dragostea poporului.

Fiecare mișcare, fiecare privire și fiecare gest al său, erau imperioase și amenințătoare, efect accentuat de costumul lui sobru, negru cu purpuriu. Era mai frumos decât oricare dintre femeile prezente. Avea un nas perfect, drept și subțire și pomeții ascuțiți. Sub mustața subțire, buzele sale erau roșii, pline și senzuale. Avea niște ochi mari, albaștrii și atrăgători și părul negru, mătăsos. Un singur lucru îi știrbea frumusețea: răceala din ochi și din expresie. Soția sa, Hippolita Sforza, murise cu patru ani în urmă. Servitorii și rudele noastre de sex feminin șușoteau că s-ar fi dat bătută, ca să scape de cruzimea soțului ei. Mi-o amintesc vag. Era o femeie fragilă, cu ochi bulbucați; o femeie nefericită. Tata îi amintea mereu care îi sunt defectele, sau despre faptul că mariajul lor era unul de conveniență, deoarece, ea provenea din una dintre cele mai vechi și mai puternice familii din Italia. O asigurase, de asemenea, pe sărmana Hippolita, că se simțea mult mai bine în brațele mamei mele.

Îl priveam cum înainta în fața noastră, a femeilor și a copiilor. Formam un rând direct în fața altarului, pe o parte a tronului, și așteptam sosirea tatălui său, regele. În spatele lui veneau unchii mei: Federico și Francesco, apoi fiul cel mare al tatălui meu, numit după bunicul său, dar alintat Ferrandino, "Micul Ferrante". Pe vremea aceea, avea nouăsprezece ani. Era al doilea la succesiunea tronului, cel de-al doilea în topul celor mai frumoși bărbați din Napoli, dar în același timp, cel mai atrăgător, pentru că avea

un suflet cald și deschis. În timp ce trecea pe lângă credincioși, se puteau auzi suspinele femeilor în urma lui. Era urmat de fratele lui mai mic, Piero, care avea ghinionul să semene cu mama sa.

Ultimul, a intrat regele Ferrante. Era îmbrăcat în pantaloni bufanți, o mantie de catifea neagră și o tunică din brocart argintiu, brodată cu fir subțire de aur. La brâu avea sabia împodobită cu juvaier, pe care o primise la încoronare. Deși era bătrân și schiop, afecțiune accentuată de gută, în acea zi se mișca cu grație, fără ezitare. Frumusețea lui fusese erodată de vârstă și excese. Avea părul alb și subțire. Sub barba tunsă, i se putea observa bărbia dublă, proeminentă. Avea sprâncenele întunecate și înfricășătoare, mai ales dacă îl priveai din profil, datorită faptului că fiecare fir de păr avea tendința de a sta în altă direcție. În ceea ce privește ochii, semănau remarcabil cu ai mei și ai tatălui meu, un albastru intens, cu reflexii verzui, capabili să își schimbe culoarea în funcție de lumina și umbrele din împrejur. Avea nasul roșu, pistruiat și i se vedeau venele sparte din obraji. Dar avea o ținută dreaptă și încă putea, prin simpla sa prezență, să reducă mulțimea la tăcere.

Expresia lui solemnă, la intrarea în Domul San Gennaro, emana o ferocitate pură. Mulțimea a îngenunchiat, parcă și mai adânc și a așteptat ca regele să își ocupe locul, pe tronul de lângă altar. Așa atunci au îndrăznit să se ridice. Așa atunci a început să cânte corul.

Mi-am întins gâtul, să arunc o privire asupra altarului, unde fusese așezat, în fața lumânărilor aprinse, un bust de argint al Sfântului Gennaro, ce purta pe umeri mitra episcopală. În apropiere de altar, se afla o statuie de marmură, un pic mai înaltă decât un om, a Sfântului Gennaro în *regalia*, ținând două degete ridicate în semn de binecuvântare și cărja episcopală pe braț.

După ce s-a așezat regele și a tăcut corul, și-a făcut apariția Episcopul de Napoli, care a ținut invocația. Apoi, asistentul său a adus o raclă de argint, în formă de felinar. În spatele geamului se vedea ceva mic și întunecat. Fiind prea scundă, nu puteam vedea bine din poziția mea. Îmi era obstrucționată vederea de spatele mătușii mele și de mantile bărbaților, dar încercam să mă uit printre ele. Știam că este o sticlură cu sângele uscat al Sfântului martir Gennaro, cel care fusese torturat, apoi decapitat brutal, din ordinul împăratului Dioclețian, cu peste 1000 de ani în urmă.

Episcopul și preotul se rugau. *Evlavioșii lui San Gennaro* gemeau și îl implorau pe sfânt. Preotul a întors, cu atenție racla pe dos, fără să atingă geamul, o dată și apoi încă o dată. Parcă a trecut o eternitate. Lângă mine, Izabella a lăsat capul în jos și a închis ochii, spunând o rugăciune. De cealaltă parte a ei, micul Alfonso și-a plecat capul solemn, dar îl privea fascinat pe preot.

Credeam cu ardoare în puterea lui Dumnezeu și a sfinților de a interveni în viețile oamenilor. Socotind că este cel mai bine să îi urmez exemplul Izabellei, mi-am plecat capul, am închis ochii și am șoptit o rugăciune sfântului ocrotitor al Neapolelui: *Binecuvântează orașul nostru iubit și ocrotește-l. Protejază-i pe rege, pe tatăl meu, pe mama și pe Alfonso. Amin.*

S-a auzit un murmur de venerație din mulțime. M-am uitat spre altar, unde preotul a ridicat, cu mândrie, racla de argint, arătând-o mulțimii.

-Il miracolo e fatto, a proclamat el. Miracolul s-a împlinit.

Mulțimea, îndrumată de cor, a început să cânte TE DEUM, lăudându-l pe Dumnezeu pentru această binecuvântare. Din unghiul meu, nu puteam vedea ce s-a întâmplat, dar Izabella mi-a șoptit la ureche: substanța uscată din sticlură a început să se topească, apoi să bolborosească. Sângele antic a devenit din nou lichid. Sfântul Gennaro ne atenționa că rugăciunile noastre au fost ascultate și că este mulțumit. Va proteja orașul pe care l-a servit ca episcop în timpul vieții sale. Mi-a spus că este un semn bun, mai ales pentru rege, la aniversarea sa. Sfântul Gennaro îl va proteja de toți dușmanii.

Actualul episcop de Napoli a luat racla de la preot și a coborât spre tron. Ținând cutia pătrată, din argint și sticlă, în fața regelui Ferrante, a așteptat ca monarhul să se ridice și să se apropie. Bunicul meu nici nu s-a ridicat, nici nu a îngenunchiat în prezența unei asemenea minuni. A rămas așezat pe tron, forțându-l pe episcop să aducă racla la el. Așa atunci, după cum era obiceiul străvechi, Ferrante a pupat geamul sub care se afla sângele sacru.

Episcopul s-a întors la altar. Apoi, bărbații din familia regală de Aragon, s-au apropiat, unul câte unul, în frunte cu tatăl meu și au pupat pe rând sfânta relicvă. Am urmat noi, femeile și copiii. Eu și fratele meu, încă ne țineam bine de mână. Mi-am atins buzele de geamul încălzit de respirația rudelor mele, holbându-ma la lichidul din interior. Auzisem de miracole, dar nu văzusem unul niciodată. Eram uluită. Am stat lângă Alfonso, când i-a venit rândul, apoi ne-am întors la locurile noastre.

Episcopul i-a înmânat preotului racla înapoi și ne-a binecuvântat, făcând o cruce în aer, cu două degete de la mâna dreaptă, întâi asupra bunicului, apoi asupra familiei regale.

Corul a început din nou să cânte. Bătrânul rege s-a ridicat puțin amortiț. Gărzile și-au părăsit pozițiile din jurul tronului, precedându-l afară din biserică, unde așteptau trăsurile. Ca de obicei, i-am urmat.

Tradiția presupunea ca întreaga congregație să rămână pe loc, în timpul ceremoniei, până ce fiecare membru înainta să pupe relicva, însă Ferrante era prea nerăbdător să aștepte după oamenii de rând. Ne-am întors direct la Castel Nuovo, acel munte, în formă de trapez, din cărămidă de culoarea noroiului, construit în urmă cu 200 de ani, de către Carol de Anjou, pentru a-i servi ca palat. Înainte de a-l construi, a trebuit să înlăture ruinele unei foste mănăstiri franciscane, dedicată Fecioarei Maria. Carol a pus mai mult preț pe siguranța decât pe eleganță: fiecare colț al castelului, pe care l-a numit *Moschio Angiono*, Fortăreața Angevină, era fortificat cu turnuri cilindrice, imense. Palatul era amplasat direct în golf, atât de aproape de țărm, încât pe când eram copil, obișnuiam să scot o mână pe geam și să îmi imaginez că mângâi marea. În acea dimineață, se instalase o briză din mare, iar eu, stând în trăsura deschisă, între Alfonso și Izabella, inhalam cu plăcere mirosul de apă sărată. Nu puteai trăi în Napoli, având constant priveliștea mării, fără să ajungi să o iubești.

Grecii antici au denumit orașul Parthenope, după vechea sirenă, pe jumătate femeie, pe jumătate pasăre, care din dragoste neîmpărtășită pentru Odiseu, s-a aruncat în mare. Legenda spune că a eșuat pe țărmul Neapolelui. Încă de mică, am știut că nu aș fi fost atrasă de valuri din dragoste pentru un bărbat.

Mi-am scos voalul, să mă bucur de aer. M-am ridicat în trăsură și m-am întors, ca să am o priveliște mai bună asupra coastei în formă de lună concavă, cu întunecatul Vezuviu la est, și fortăreața ovală, Castel dell'Ovo la vest. Izabella m-a tras imediat înapoi. De ochii lumii, și-a menținut expresia calmă și regală.

Trăsura noastră a intrat clătănându-se pe poarta principală a castelului, flancată de Turnul de Pază și Turnul Mijlociu. Cele două turnuri erau conectate de arcul de triumf, din marmură albă, al lui Alfonso cel Mărinimos. Fusese ridicat de stră-străbunicul meu, pentru a comemora intrarea victorioasă în Napoli, drept noul ei conducător. A fost una dintre primele renovări pe care le-a făcut la palat. Odată cu ridicarea arcului de triumf, a redenumit castelul, noua sa rezidență, Castel Nuovo.

Am pătruns prin cea mai joasă dintre cele două arcade, privind la basorelieful care, îl reprezenta pe Alfonso în trăsură, însoțit de nobilii primitivi. Mult deasupra noastră, se afla o statuie imensă, exuberantă, a lui Alfonso, gesticulând către cer. Mâna lui se întindea deasupra turnurilor. Și eu mă simțeam exuberantă. Eram în Napoli, cu soarele, cu mare și cu fratele meu. Eram fericită. Nu îmi imaginam că cineva ar putea să îmi răpească fericirea.

Imediat ce am intrat în curtea interioară, poarta s-a închis în urma noastră. Am coborât din trăsură și am intrat în Sala cea Mare. Acolo, la cea mai mare masă din lume, se ținea festinul: boluri de măslină și fructe, toate felurile de pâine, doi mistreți fripți, cu câte o portocală în gură, friptură de pasăre umplută și fructe de mare, inclusiv creveți mici, suculenți. Era, de asemenea, mult vin, *Lacrima Christi*, Lacrima lui Hristos, făcut din struguri Greco, cultivați pe povârnișurile fertile ale Vezuviului. Eu și Alfonso îl beam diluat cu apă.

Sala era împodobită cu flori de toate felurile. De vastele coloane de marmură erau atârinate ghirlande de brocart auriu, ornamentate cu catifea albastră, de care erau prinse buchete de trandafiri sângerii.

Am fost întâmpinați de mama, Madonna Trusia. Bătrânul Ferrante o plăcea. Nu-i păsa câtuși de puțin că îi născuse tatălui meu doi copii, înafara căsătoriei. Ca de obicei, ne-a întâmpinat pe amândoi, cu câte un pupic pe buze și o îmbrățișare. În ochii mei, era cea mai frumoasă femeie din sală. Radia; o zeiță inocentă, cu părul auriu, în mijlocul unui stol de corbi gălăgioși. La fel ca și fiul ei, era pur și simplu un om bun. nu își petrecea zilele gândindu-se la ce avantaje politice poate să obțină, ci la dragostea și alinarea pe care le putea oferi. S-a așezat între mine și Alfonso, în timp ce Izabella a ocupat locul din dreapta mea.

Ferrante prezida festivitatea din capul mesei. În spatele lui se afla o arcadă, care ducea spre sala tronului și de acolo în apartamentele sale private. Deasupra arcadei atârna o draperie cu simbolul regal al Neapoleului: crini aurii pe fundal albastru, un *fleur-de-lis*, moștenire de pe vremea domniei angevine. În ziua aceea arcada m-a fascinat în mod special. Urma să fie pasajul meu către descoperire.

La sfârșitul festinului, au venit muzicanții și a început dansul, pe care bătrânul rege îl urmărea de pe tron. Fără nici măcar o privire către noi, copiii, tatăl meu a luat-o pe mama de mână și a dus-o pe ringul de dans. Am profitat de buna lor dispoziție pentru a scăpa de sub privirea semi-atentă a Izabellei și i-am făcut o mărturisire fratelui meu.

-Mă duc să caut morții lui Ferrante, i-am zis eu.

Intenționam să intru, fără permisiune, în apartamentele private ale regelui, o încălcare de neiertat a etichetei, chiar și pentru un membru al familiei regale. Din partea unui străin ar fi fost considerat un act de trădare.

Alfonso a făcut ochii mari pe deasupra paharului.

- Sancha, nu face asta. Dacă ești prinsă...nici nu îmi imaginez ce îți va face tata.

Dar, mă lutam de câteva zile cu o curiozitate insuportabilă. Nu o mai puteam reprima. O auzisem pe una dintre servitoare, spunându-i Donnei Esmeralda, guvernanta mea, o avidă culegătoare de bârfe, că este adevărat: bătrânul avea o cameră secretă a morților, pe care o vizita regulat. Servitoarei i se ordonase să șteargă cadavrele de praf și să măture podeaua. Până atunci, crezusem, la fel ca și restul familiei mele, că era un zvon alimentat de dușmanii bunicului meu.

Eram cunoscută pentru îndrăzneala mea. Spre deosebire de fratele meu mai mic, care nu dorea altceva decât să fie pe placut celor mari, eu comiseseam numeroase delictе copilărești. M-am urcat în copaci, să îmi spionez rudele în timpul actului conjugal. Odată, în timpul consumării căsătoriei unui cuplu de nobili, la care erau martori regele și episcopul, m-au văzut amândoi uitându-mă pe fereastră. Mi-am ascuns broaște în corset, și le-am eliberat în timpul unui banchet regal. Ca răzbunare pentru o pedeapsă anterioară, am furat o ulcică de ulei de măsline de la bucătărie și am vărsat-o pe pragul camerei tatălui meu. Părinții mei nu au fost îngrijorați atât de ulei, cât de faptul că la vârsta mea de numai 10 ani, mi-am folosit cele mai bune bijuterii să-l mituiesc pe paznicul de serviciu să plece.

Eram dojenită mereu și închisă în camera mea, pentru perioade de timp, care variau în funcție de gravitatea fărădelegii mele. Dar nu îmi păsa. Alfonso era dispus să rămână prizonier alături de mine, ca să-mi țină de urât. Din aces motiv eram incorrigibilă. Deși era servitoare, dolofanei Donna Esmeralda, nici nu îi era frică de mine, nici nu mă respecta. Nu se lăsa impresionată de regalitate. Deși era un om de rând, atât tatăl, cât și mama ei serviseră pe vremea lui Alfonso cel Mărinimos, iar mai apoi a lui Ferrante. Înainte să mă nasc eu, se ocupase de tatăl meu.

Era deja în a patra decadă a vieții. Avea o figură impozantă: osoasă, scundă, cu maxilarul și șoldurile late. Părul ei negru, puternic grizonat, era legat strâns la spate, sub un voal negru. Purta o rochie neagră, simbol al unui doliu continuu, deși soțul ei, un tânăr soldat din armata lui Ferrante, murise cu aproape un sfert de veac în urmă. După moartea lui, Donna Esmeralda a devenit o persoană profund religioasă. Între sânii ei proeminenții se putea observa, atârând un crucifix de aur.

Nu a avut niciodată copii. Cu toate că nu l-a plăcut niciodată pe tatăl meu, chiar își ascundea cu greu disprețul față de el, când Trusia m-a născut pe mine, Esmeralda m-a tratat ca pe propria ei fiică.

Comportamentul meu îmi aducea mereu reproșuri din partea ei, deși mă iubea și făcea tot ce îi stătea în putință să mă protejeze. Se încrunta, strângea dezaprobator din buze și clătina din cap.

-De ce nu te poți comporta ca fratele tău?

Întrebarea aceasta nu mă deranja niciodată. Îmi iubeam fratele. Chiar îmi doream să semăn mai mult cu el și cu mama mea, dar nu puteam să reprim ceea ce eram. Atunci Esmeralda îmi spunea ceva care mă rănea adânc.

-Ești la fel de rea, precum era tatăl tău la vârsta ta...

Înapoi în Sala cea Mare, m-am întors către fratele meu și i-am spus:

-Tata nu va afla niciodată. Uită-te la ei..., am gesticulat către adulți, care râdeau și dansau. Nu o să realizeze nimeni că am plecat.

După un moment de pauză i-am spus:

-Alfonso, cum poți să suportți? Nu vrei să știi dacă este adevărat?

-Nu, mi-a răspuns el sobru.

-De ce?

-Pentru că s-ar putea să fie.

Abea mai târziu am înțeles ce a vrut să spună. Pe moment, i-am aruncat o privire plină de frustrare și m-am întors, rotindu-mi rochia verde de mătase, și mi-am făcut loc prin mulțime. M-am furișat neobservată prin arcada cu draperia albastră cu auriu. Credeam că sunt singura care a plecat pe nesimțite de la petrecere, dar nu eram. Spre surprinderea mea, ușile imense de la sala tronului erau ușor întredeschise, ca și cum cineva a intenționat să le închidă dar nu a reușit. Le-am deschis în liniște, suficient cât să pot intra, apoi le-am tras în urma mea. Camera era goală, de vreme ce gărzile erau ocupate să-i păzească pe cei din Sala cea Mare. Deși nu era chiar la fel de impozantă ca mărime, precum Sala cea Mare, camera îmi inspira respect. Proptit de peretele central, se afla tronul lui Ferrante: o structură de lemn, sculptat ornamental, închis la culoare. Era tapițat cu catifea stacojie și se înălța pe o mică platformă cu două trepte. Deasupra lui se afla o draperie cu insignia regală a Neapolelui, crinii, și de fiecare parte, niște ferestre arcuite, se întindeau de la podea până în tavan. Lumina soarelui pătrundea prin ele, reflctându-se în marmura albă de pe podea și în pereții văruiți. Producea un efect amețitor, aerian.

Părea un loc prea deschis, prea vioi, pentru a ascunde secrete. M-am oprit pentru un moment analizând împrejurimile. În același timp, mi se intensifica și curiozitatea și spaima. Îmi era frică, dar, ca întotdeauna, curiozitatea era mai puternică.

M-am oprit în fața ușii apartamentelor private ale bunicului. Intrasem acolo o singură dată, cu câțiva ani în urmă. Ferrante fusese lovit de o febră puternică. Fiind convinși că va muri, doctorii au chemat familia să își ia la revedere. Nu eram sigură că regele mă va recunoaște, dar mi-a pus mâna pe cap și mi-a zâmbit. Am fost înmărmurită. Toată viața ne întâmpinase pe mine și pe fratele meu în mod superficial. Apoi se uita în altă parte, cu o privire distantă, gândindu-se la lucruri mai importante. Nu era o persoană sociabilă, dar uneori, îl surprindeam analizându-și copiii și nepoții cu o privire ageră, judecând, calculând. Nu îi scăpa nici un detaliu. Nu era un om rău sau nepoliticos, ci, mai degrabă preocupat. De obicei, chiar și la cele mai sociale evenimente familiale, vorbea numai cu tatăl meu, și atunci, doar despre politică. Ultima sa căsnicie, cu Juana de Aragon, era una din dragoste. Nu mai avea nevoie de moștenitori pentru avantaje politice. Dar, era de mult lipsit de pofta trupească. Regele și regina se învârtteau în cercuri separate și vorbeau doar ocazional. Când mi-a pus mâna pe cap și mi-a zâmbit, pe când zăcea, aparent pe patul de moarte, m-am hotărât în mintea mea că este un om bun.

Înapoi în sala tronului, am tras aer în piept, să îmi fac curaj și m-am îndreptat iute către camerele private ale lui Ferrante. Nu mă așteptam să găsesc vreun mort. Eram neliniștită datorită consecințele care ar fi urmat, dacă eram prinsă. De cealaltă parte a ușilor, zgomotul muzicii s-a diminuat. Fiind singură îmi puteam auzi foșnetul rochiei de mătase pe pardoseala de marmură. Am deschis ușor ușa anticamerei regelui. Deoarece trecusem pe acolo când a fost Ferrante bolnav, am recunoscut

camera. Aici se afla cabinetul. Era alcătuit din: patru scaune, un birou masiv, mese, multe lămpi, pentru iluminarea nocturnă, iar pe perete o hartă a Neapolelui și a Statelor Papale. Mai era, de asemenea, un portret al stră-străbunicului Alfonso. Purta sabia împodobită cu juvaeruri pe care o adusese din Spania. Era cea pe care o avusese Ferrante mai devreme în Dom.

Am apăsat pe perete cu îndrăzneală, gândindu-mă la compartimente sau pasaje ascunse. Am analizat podeaua de marmură după crăpături, ce ar fi sugerat prezența unei scări care să coboare în temniță, dar nu am găsit nimic.

Mi-am continuat drumul, printr-o arcadă, în cea de-a doua cameră. Era mobilată pentru mese private. Nici aici nu am găsit nimic interesant.

Mai rămăsese doar dormitorul lui Ferrante. Acesta era ascund de niște uși masive. Alungând toate gândurile că aș fi prinsă și pedepsită, le-am deschis cu curaj și am intrat în cea mai interioară și privată cameră regală. Spre deosebire de celelalte, care erau vesele și deschise, aceasta era întunecată și opresivă. Ferestrele erau acoperite de draperii de catifea, de un verde profund, ce blocau soarele și aerul. O cuvertură mare, de aceeași culoare, acoperea aproape tot patul, împreună cu numeroase păaturi de lână. Se pare că Ferrante suferea de frig. Camera nu era prea împodobită, dat fiind statutul ocupantului ei. Singurele semne de grandoare erau un bust aurit al lui Alfonso, deasupra șemineului și două candelabre de aur, de ambele părți ale patului.

Atenția mi-a fost captată de un perete interior, unde se afla o ușă larg deschisă. Găzduia o cămăruță mică, fără ferestre, cu un altar de lemn, lumânări, mățăanii, o statuie a Sfântului Gennaro și o băncuță de rugăciune. Dar în capătul camerei, în spatele umilului altar se afla încă o ușă. Aceasta era închisă. Ducea și mai în interior și avea marginile ușor luminate. M-a cuprins atât nerăbdarea, cât și teama. Oare spusese servitoarea adevărul? Mai văzusem moartea înainte. Dealungul timpului, extinsa familie regală, suferise pierderi. Văzusem expuse trupuri palide de bebeluși, copii și adulți. Dar gândul la ce se poate afla în spatele ușii, mi-a pus imaginația la încercare. O să găsesc schelete aruncate unul peste altul? Cadavre în descompunere? Șiruri de sicrie?

Sau poate mărturia servitoarei a venit din dorința de a menține zvonurile în viață? Nivelul meu de anticipație atinsese proporții insuportabile. Am trecut repede prin cămăruța îngustă a altarului și am apucat, cu degete tremurânde, zăvorul de bronz, care ascundea necunoscutul. Spre deosebire de celelalte uși, care aveau de zece ori lățimea mea și erau de patru ori mai înalte, prin aceasta abea putea încăpea un om. Am deschis-o.

Doar aroganța conferită de sângele tatălui meu, mi-a permis să îmi reprim un strigăt de teroare. Învăluită în obscuritate, camera nu își dezvăluia cu ușurință dimensiunile. Prin ochii mei de copil, părea vastă, nelimitată. Asta se datora în parte întunericii. Pereții, lipsiți de geamuri, erau luminați doar de trei lumânări subțiri. Una un pic mai departe de mine și două la intrare pe niște suporturi de fier.

Lângă ele, stătea gazda primitoare. Fața lui era iluminată de lumânări. Emană o sclipire aurie. Mai bine spus, nu stătea, ci era sprijinit vertical, de o grindă, care se înălța un pic peste capul lui. Purta o mantie albastră, prinsă pe umeri cu medalioane în formă de fleur-de-lis, de o tunică aurie. Era legat strâns de suport, cu sfori, la nivelul pieptului și al soldurilor. Avea brațul ridicat, față de nivelul corpului, cu ajutorul unei sârme și îndoit la cot, cu mâna în sus, în semn de salut. Piele lui arăta ca pergamentul de Siena. Lucea în lumină. Fusese întinsă peste obraji, descoperindu-i dinții maro, într-un zâmbet grotesc. Părul său, care, probabil că fusese bogat pe vremea când era în viață, acum consta doar din câteva smocuri castanii, care atârnavă de scalpul lui smochinit. Și ochii...

Ah, ochii. Celelate trăsături fuseseră lăsate să se stafidească în mod grotesc. Buzele îi dispăruseră complet, urechide deveniseră niște piei mici și groase lipite de craniu. Nasul, de două ori mai subțire decât degetul meu mic, își pierduse nările carnoase. Acum se termina în două găuri largi, care îi scoteau și mai tare în evidență înfățișarea scheletică. Dar dispariția ochilor nu fusese tolerată. I s-au pus în orbite două bile de sticlă albă, bine șlefuite și potrivite perfect, pe care pictaseră cu grijă iriși verzi cu pupile negre. Sticla sclipea în lumină și mă făcea să mă simt urmărită.

Am înghițit în sec. M-am cutremurat. Până în acel moment fusesem un copil într-o aventură prostească, un copil care credea că este doar un joc. Dar nu am simțit nici o bucurie în această descoperire, nici o veselie puerilă, nici un amuzament năzdrăvan, doar revelația că dădusem peste ceva foarte matur și teribil.

M-am apropiat de creatura din fața mea, sperând că ceea ce văzusem nu era adevărat, că nu fusese niciodată o persoană. Am apăsat cu degetul, tentativ, pe coapsa lui, acoperită de pantaloni de satin și am simțit pielea peste os. Picioarele sale se terminau în gambe subțiri și papuci fini de mătase, ușori ca fulgul. Convinsă, mi-am retras mâna.

-Cum poți să suporti Alfonso? Nu vrei să ști dacă este adevărat?

-Nu. Pentru că, s- ar putea să fie.

Cât de înțelept era frățiorul meu. Îmi doream mai mult ca orice, să uit ceea ce tocmai descoperisem. În acel moment, tot ceea ce crezusem despre bunicul meu, s-a schimbat. Îl vedeam ca pe un bătrân amabil, server, dar forțat să se comporte astfel, de povara conducerii. Îi credeam pe baronii, care se răzvrătiseră împotriva lui, oameni răi, iubitori din violență, din simplul motiv că erau francezi. Credeam că servitorii, care spuneau că lumea îl disprețuiește pe Ferrante, sunt mincinoși. O auzisem pe camerista lui Ferrante spunându-i Donnei Esmeralda că regele o luase razna. M-am amuzat. Acum, pusă în fața unei monstruoșități inimaginabile, nu mai râdeam. M-am cutremurat. Nu din cauza imaginii înfiorătoare dinaintea ochilor mei, ci pentru că am realizat, că sângele lui Ferrante curge și în venele mele. Am trecut de santinelă, în camera întunecată și am văzut încă vreo zece cadavre, toate proptite și legate, cu ochi de sticlă și nemișcate. Toate înafară de unul.

La vreo șase morți distanță, o figură cu o lumânare aprinsă în mână, s-a întors să mă privească. L-am recunoscut pe bunicul meu. În lumina lumânării, barba sa albă părea palidă, spectrală.

-Sancha, nu-i așa?

Mi-a zâmbit ușor. Deci amândoi am profitat de petrecere să ne facem nevăzuți în mulțime.

-Bine ai venit în muzeul morților.

M-am așteptat să fie furios, dar avea înfățișarea unui om care întâmpină un oaspete la o petrecere intimă.

-Te-ai descurcat bine, mi-a zis el. Nici un sunet și chiar l-ai atins pe bătrânul Robert.

Mi-a făcut semn din cap către cadavrul de la intrare.

-Foarte curajos. Tatăl tău era mult mai mare decât tine când a intrat prima dată aici. A țipat, apoi a izbucnit în lacrimi ca o fetiță.

-Cine sunt? am întrebat.

Eram dezgustată, dar curiozitatea îmi cerea să știu întregul adevăr. Ferrante a scuipat pe podea.

-Angevini, mi-a răspuns el. Dușmani. Ală, a arătat spre Robert, a fost un conte, un văr îndepărtat al lui Carol de Anjou. Mi-a jurat că îmi va lua tronul. Bunicul a chicotit satisfăcut. Poți vedea cine, ce a luat.

Ferrante s-a apropiat repede de fostul său rival.

-Eh, Robert? Cine râde acum?

A gesticulat către ansamblul macabru, tonul său devenind dintr-odată pătimăș.

- Conți și marchizi, chiar și duci. Toți trădători. Toți tânjeau să mă vadă mort.

S-a oprit să se calmeze.

-Vin aici când am nevoie să îmi amintesc victoriile. Să îmi amintesc că sunt mai puternic decât dușmanii mei.

M-am uitat la ei. Se părea că muzeul fusese asamblat în timp. Unele dintre cadavre încă aveau părul întreg și des, și bărbile rigide; pe când alții, precum Robert, erau oarecum zdrențuiți. Dar toți erau îmbrăcați după rangul lor nobil, în mătăsuri, brocart și catifea. Unii aveau la brâu săbii cu mâner de aur, alții purtau mantii cu țesătură de hermină și pietre prețioase. Unul purta o pălărie din catifea cu o pană de struț, înclinată într-un unghi comic. Unii pur și simplu stăteau, alții aveau diverse posturi: unul ținea

mâna în șold, altul își scotea sabia, un al treilea ținea mâna întinsă, gesticulând către tovarășii săi. Toți priveau înainte fără expresie.

-Ochii, am zis eu.

Era o întrebare.

Ferrante a clipit la mine.

-Păcat că ești femeie. Ai fi un rege bun. Dintre toți copiii lui, tu semeni cel mai mult cu tatăl tău. Ești mândră și dură; mult mai mult decât el. Dar, spre deosebire de el, ai avea curajul să faci tot ceea ce este necesar pentru regat. A oftat. Nu ca nărodul acela, Ferrandino. Nu vrea decât un pat moale și fete frumoase care să-l admire; fără coloană vertebrală, fără minte.

-Ochii, am repetat eu.

Mă tulburau. Aveau o perversitate pe care trebuia să o înțeleg. Auzisem ce îmi spusese – cuvinte pe care nu doream să le știu. Vroiam să îmi distrag atenția, să le uit. Nu doream să semăn cu regele sau cu tatăl meu.

-Insistentă creatură, a spus el. Când un corp este mumificat, ochii se dizolvă; inevitabil. Primii aveau pleoapele închise peste orbitele goale. Arătau de parcă ar dormi. Vroiam să mă audă când le vorbesc. Vroiam să îi pot vedea că mă ascultă.

A râs din nou.

-Pe deasupra, este mai eficient așa. Ultimul meu “musafir” – cât l-a înspăimântat să își vadă compatrioții dispăruți uitându-se fix la el!

Am încercat să înțeleg totul din perspectiva mea naivă.

-Dumnezeu te-a făcut rege. Deci dacă acești oameni au fost trădători, au făcut-o împotriva lui Dumnezeu. Nu ai comis nici un păcat când i-ai omorât.

Remarca mea l-a dezgustat.

-Nu există păcat!

A făcut o pauză. Maniera lui a devenit instructivă.

-Sancha, miracolul Sântului Gennaro...aproape întotdeauna are loc în mai și septembrie. Dar când preotul iese cu relicva în decembrie, de ce crezi că, de cele mai multe ori, nu se produce miracolul?

Întrebarea m-a luat prin surprindere. Nu aveam nici cea mai vagă idee care este răspunsul.

-Gândește-te fetițo!

-Nu știu, Majestate...

-Deoarece vremea este caldă în mai și septembrie.

Încă nu înțelesesem. Confuzia mi se citea pe față.

-A venit timpul să nu mai crezi în prostia asta despre Dumnezeu și despre sfinți. Există o singură putere pe pământ – puterea asupra vieții și a morții. Pentru moment, cel puțin în Napoli, eu sunt cel care o posedă.

Ma înghiontit încă o dată.

-Acum, gândește. Substanța din fiolă este la început solidă. Gândește-te la grăsimea de pe un porc sau un miel. Ce se întâmplă cu ea dacă prăjești animalul, adică îl expui la căldură?

-Se scurge pe foc.

-Căldura transformă solidul în lichid. Deci, dacă ai lua relicva Sfântului Gennaro de la locul ei întunecos și răcoros și ai scoate-o în Dom, într-o zi caldă și însorită și ai aștepta un pic...il miracolo e fatto. Solidul devine lichid.

Eram deja șocată. Erezia bunicului meu îmi adâncea această senzație. Mi-am amintit atitudinea superficială a lui Ferrante pentru toate lucrurile religioase, dorința lui de a absentă sau de a termina repede cu Liturgia. Mă îndoiesc că a îngenunchiat vreodată în fața micului altar, din fața camerei unde se aflau adevăratele sale convingeri. Totuși, eram, în același timp, intrigată de explicația sa despre miracol; credința mea devenise acum imperfectă, cusută cu îndoială. Chiar și așa, obișnuința a fost mai puternică. M-am rugat repede, în liniște, la Dumnezeu să îl ierte pe rege, și la Sfântul Gennaro să îl

protejeze, în ciuda păcatelor sale. Pentru a doua oară în acea zi, m-am rugat ca Gennaro să protejeze Napoli, deși nu atât de dezastrele naturale sau de baronii neloiali. Ferrante a întins mâna osoasă, prin care i se vedeau venele albastrii, să o ia pe a mea și a apucat-o într-o strânsoare care nu permitea opoziție.

-Vino, copila mea. Se vor întreba unde suntem. Și pe deasupra, ai văzut destule.

M-am gândit la fiecare dintre bărbații din muzeu morților – cum, cu o bucurie malițioasă, trebuie să le fi făcut cunoștiință, bunicul meu cu soarta care îi aștepta, cum, cei mai slabi dintre ei, trebuie să fi plâns și implorat să fie iertați. M-am întrebat cum fuseseră omorâți. Cu siguranța într-un fel care să nu lase nici o urmă.

Ferrante, ținând lumânarea ridicată, m-a condus afară din galeria lui lipsită de suflet. În timp ce așteptam în mica capelă, să închidă ușa, am reflectat la plăcerea pură pe care o avea în compania victimelor sale. Era capabil să omoare fără remușcare; era capabil să savureze fapta. Fiind o femeie neimportantă, poate că ar fi trebuit să mă tem pentru viața mea. Cu toate acestea nu puteam. Era bunicul meu. I-am studiat chipul în lumina aurie: avea aceeași expresie binevoitoare, aceeași obraji rotofei, prin care i se vedeau venele sparte, pe care îi cunoșteam dintotdeauna. I-am analizat ochii, atât de asemănători cu ai mei, după semnele de cruzime și nebulie care inspiraseră muzeul.

Acei ochi m-au cercetat înapoi, adânc, înfricoșător de lucid. A stins lumânarea și a așezat-o pe micul altar, apoi m-a luat din nou de mână.

-Nu voi spune nimănui, Majestate.

Nu am pronunțat cuvintele de frică sau din dorința de a mă proteja, ci vroiam ca Ferrante să știe că loialitatea mea pentru familie, era completă. A râs ușor.

-Draga mea, nu mă interesează. Cu atât mai bine dacă o faci. Dușmanii se vor teme și mai mult de mine.

Ne-am întors prin dormitorul regelui, prin camera de zi, biroul exterior și la urmă prin sala tronului. Înainte să deschidă ușa s-a întors să mă privească.

-Nu-i ușor pentru noi să fim cei puternici, nu-i așa?

Am înclinat capul într-o parte, să-l privesc.

-Sunt bătrân și sunt unii care ți-ar spune că am devenit încet la minte. Dar încă observ multe lucruri. Știu cât de mult îți iubești fratele.

A privit înăuntru al său.

-Am iubit-o pe Juana deoarece era o fire blândă și loială. Știam că nu mă va trăda niciodată. Îmi place de mama ta din același motiv. Este o femeie dulce.

S-a concentrat din nou în exterior, să mă studieze.

-Frațiorul tău îi seamănă. Un suflet generos. Inutil când vine vorba de politică. Am văzut cât îi ești de devotată. Dacă îl iubești, ai grijă de el. Noi, cei puternici, trebuie să avem grijă de cei slabi. Pe ei nu îi lasă inima să facă ceea ce este necesar pentru a supraviețui.

-Voi avea grijă de el, i-am spus eu, cu îndârjire.

Dar nu voi subscrie niciodată noțiunii bunicului meu, cum că, cruzimea și crima sunt o parte necesară din protecția lui Alfonso.

Ferrante a deschis ușa. Am mers mână în mână, înapoi în Sala cea Mare, unde încă mai cântau muzicanții. Am scanat mulțimea, în căutarea lui Alfonso și l-am zărit într-un colț îndepărtat, uitându-se la noi cu ochii mari. Mama și Izabella dansau. Pentru moment uitaseră complet de noi, copiii.

Dar tata, Ducele de Calabria, se pare că observase dispariția regelui. M-am uitat speriată în sus. A venit în fața noastră, oprindu-ne în loc, cu o singură întrebare:

-Majestate, vă deranjează fata?

În scurta mea existență, nu l-am auzit niciodată pe Duce să i se adreseze în alt fel, tatălui său. M-a privit cu o expresie ostilă și suspicioasă. Am încercat să adopt manierismul unei inocențe pure, dar după ce văzusem, nu puteam să ascund faptul că fusesem zdruncinată până în măduva oaselor.

-Nici un pic, i-a răspuns Ferrante, binevoitor. Am fost să explorăm.

În ochii frumoși și reci ai tatălui meu, am putut citi întâi revelația, apoi furia. Înțelesese exact unde am fost și dată fiind reputația mea de neastâmpărată, a realizat imediat că nu fusesem invitată.

-O să mă ocup eu de ea, a zis Ducele, pe un ton plin de amenințare.

Era renumit pentru tratamentul feroce, aplicat dușmanilor săi, turcii. A insistat să-i tortureze și să-i ucidă personal, pe cei capturați în bătălia de la Ontrato, prin metode inumane, despre care, noi copiii, nu aveam voie să știm. Mi-am spus, că nu îmi este frică. Era puțin probabil să mă bată pe mine, un membru al familiei regale. Nu realiza că deja mă pedepsise în cel mai crunt mod posibil; nu mă iubea și nu făcea un secret din asta. Iar eu, orgolioasă ca și el, nu am recunoscut niciodată, dorința disperată de ai-i câștiga afecțiunea.

-Nu o pedepsi, Alfonso, a zis Ferrante. Are spirit, doar atât.

-Fetele nu ar trebui să aibe spirit, l-a contrat tatăl meu. Ea, cu atât mai puțin. Ceilalți copii ai mei sunt tolerabili, dar ea nu a făcut altceva decât să mă supere, încă din ziua în care s-a născut – zi pe care o regret profund.

S-a uitat aspru la mine.

-Dute! Majestatea Sa și cu mine, avem lucruri de discutat. Noi doi vom vorbi despre asta mai târziu.

Ferrante mi-a dat drumul la mână. Am făcut o mică reverență și am spus:

-Majestate!

Aș fi alergat cu toată viteza, dacă Sala nu ar fi fost plină de adulți, care s-ar fi întors și ar fi cerut explicații. În aceste condiții, am mers cât am putut de repede la fratele meu, care mă aștepta. S-a uitat doar un pic la fața mea și m-a strâns în brațe.

-Of, Sancha! Deci este adevărat...îmi pare atât de rău că a trebuit să vezi. Ți-a fost frică?

Inima mea, care devenise atât de rece, în fața celor doi adulți, s-a înmuiat în prezența lui Alfonso. Nu a vrut să știe detalii despre ce văzusem. Vroia să știe doar cum m-am simțit. Am fost puțin surprinsă, de faptul că frățiorul meu nu era foarte șocat să afle, că zvonul era adevărat. Poate că îl înțelegea pe rege mai bine decât mine. M-am retras din îmbrățișare, dar am rămas cu brațele împreunate.

-Nu a fost așa de rău, am mințit eu.

-Tata părea nervos. Mi-e teamă că te va pedepsi.

Am ridicat din umeri.

-Poate că nu este. Lui Ferrante nu i-a păsat nici un pic.

Am făcut o pauză, apoi am adăugat cu bravado.

-Și pe deasupra, ce va face tata? Mă va obliga să stau în camera mea? Mă va ține fără cină?

-Dacă o va face, a șoptit Alfonso, voi veni la tine, și ne putem juca în liniște. Dacă ți-e foame, pot să îți aduc eu de mâncare.

I-am zâmbit și i-am pus o palmă pe obraz.

-Ideea este, că nu trebuie să îți faci griji. Tata nu poate face nimic, care să mă rănească cu adevărat.

Cât de rău mă înselam.

Donna Esmeralda aștepta în fața Sălii cea Mare, să ne conducă înapoi în camera copiilor. Eu și Alfonso eram într-o dispoziție bună, mai ales când am trecut pe lângă sala de clasă, unde, dacă nu ar fi fost zi de sărbătoare, am fi studiat latina, sub tutela neinspirată a lui Fra Giuseppe Maria. Fra Giuseppe era un călugăr dominican cu o expresie tristă, de la mănăstirea învecinată, numită San Domenico Maggiore. Era renumită, deoarece în acel loc, cu două secole în urmă, un crucifix i-a vorbit lui Thomas Aquinas. Fra Giuseppe era atât de corpolent, încât eu și fratele meu l-am poreclit în latină *Fra Cena*,

Părintele Cină. Trecând pe lângă sala de clasă, am început în mod solemn conjugarea verbului nostru preferat.

-Ceno, am spus, eu cinez.

Alfonso a terminat, sotto voce:

-Cenare, a spus el, cenavi, cenatus.

Donna Esmeralda a dat ochii peste cap, dar nu a spus nimic.

Am chicotit la gluma despre Fra Giuseppe, dar în același timp, mi-am amintit o frază, pe care ne-a spus-o, în ultima noastră lecție, ca să ne învețe cazul dativ. *Deo et hominibus peccavit*. A păcătuit împotriva lui Dumnezeu și a oamenilor. M-am gândit cum mă priveau ochii de sticlă ai lui Robert. *Vroiam să știu că mă ascultă*.

Odată ajunși la creșă, camerista a venit, să o ajute pe Donna Esmeralda să ne dezbrace cu grijă, de hainele de gală, în timp ce noi ne foiam nerăbdători. Apoi ne-au îmbrăcat în haine mai lejere; pe mine într-o rochie largă, cafenie, iar pe Alfonso într-o tunică simplă și pantaloni bufanți.

Am auzit, deschizându-se ușa și ne-am întors s-ă vedem pe mama, Madonna Trusia, acompaniată de doamna ei de companie, Donna Elena, o spanioloaică de neam nobil. Aceasta din urmă, și-a adus fiul, prietenul nostru favorit, Arturo, un băiat slăbuț și cu picioare lungi, ce excela la alergări și cățărutul în copaci, ambele fiind activități, care mie îmi plăceau.

Mama se schimbase din negrul formal, într-o rochie galben pal. Uitându-ma la fața ei zâmbitoare, m-am gândit la soarele napolitan.

-Micușilor, am o surpriză. Mergem la un picnic, ne-a anunțat ea.

Eu și Alfonso am chicotit aprobator. Amândoi am apucat câte una din mâinile moi ale Madonnei Trusia. Ne-a condus pe coridoarele castelului, cu Donna Elena și Arturo în urma noastră. Dar înainte să ajungem în liberate, am avut o întâlnire nefericită. Am trecut pe lângă tata. Era încruntat și pe sub mustața negru-albăstruie se vedea o grimasă severă. Am concluzionat că se îndrepta spre creșă, să mă pedepsească. Date fiind circumstanțele, puteam, de asemenea, să ghicesc cum. Ne-am oprit brusc.

-Alteța, a spus mama, făcând o plecăciune.

Donna Elena i-a urmat exemplul.

I-a răspuns Trusie printr-o scurtă întrebare:

-Unde mergeți?

-Îi duc pe copii la un picnic.

Privirea Ducelui a scanat micul nostru grup și s-a oprit asupra mea. Mi-am îndreptat umerii și am ridicat bărbia în mod sfidător, hotărâtă să nu arăt nici un semn de dezamăgire, la următoarea lui declarație.

-Ea nu.

-Dar, Alteța, este sărbătoare...

-Ea nu. S-a purtat abominabil astăzi. Trebuie pedepsită imediat.

A făcut o pauză și i-a aruncat mamei o privire de a făcut-o să se ofilească ca o floare în căldura arzătoare.

-Acum du-te!

Madonna Trusia și Elena i-au făcut, din nou, ducelui câte o plecăciune. Atât mama, cât și Alfonso mi-au aruncat câte o privire tristă înainte să plece.

-Vino! A spus tata.

Am mers în liniște până la creșă. Odată ajunși, Donna Esmeralda a fost chemată să fie martoră la declarația formală a tatălui meu.

-Nu ar trebui să fiu nevoit să pierd măcar o clipă din timpul meu, cu o fată inutilă, care nu are nici o speranță de a urca pe tron; mai ales un astfel de copil din flori.

Încă nu terminase, dar modul în care m-a denigrat, a durut atât de tare, încât nu am putut să las să treacă oportunitatea de a retalia.

-Ce importanță are? Regele este un bastard, l-am întrerupt repede, ceea ce te face pe tine un fiu de bastard.

M-a pălmuit atât de tare pe obraz, încât mi-au dat lacrimile, dar am refuzat să le las să curgă. Donna Esmeralda a tresărit ușor, când m-a plesnit, dar a reușit să se stăpânească.

-Ești incorigibilă, a spus el, dar nu îți pot permite să-mi pierzi în continuare timpul. Nu meriți nici măcar un moment din atenția mea. Disciplina ar trebui să fie treaba guvernantelor, nu a prinților. Ți-am interzis mâncare, te-am închis în camera ta, cu toate astea, nimic nu te-a calmat. Și ești aproape suficient de mare să te căsătorești. Cum să te fac o tânără decentă?

A tăcut și a căzut pe gânduri un moment îndelungat. După un timp, i-am văzut ochii micșorându-se, apoi sclipind de înțelegere. I-a apărut pe buze un zâmbet mic și rece.

-Ți-am interzis lucrurile greșite, nu-i așa? Ești un copil încăpățânat. Poți rezista fără mâncare sau fără să ieși afară, pentru că, deși îți plac aceste lucruri, nu sunt ceea ce iubești cel mai mult.

A dat din cap, devenind din ce în ce mai muțumit de planul său.

-Atunci, asta trebuie să fac. Nu te vei schimba până nu îți va fi interzis acel lucru, pe care îl iubești mai presus de orice.

Am simțit primele junghiuri adevărate de frică.

-Două săptămâni, a spus el, apoi s-a întors adresându-se Donnei Esmeralda. Nu i se va permite nici un contact cu fratele ei, în următoarele două săptămâni. Nu au voie să mănânce împreună, să se joace sau să vorbească...nu le este permis, nici măcar, să se vadă. Viitorul tău depinde de asta. Înțelege?

-Am înțeles, Alteță, a răspuns Donna Esmeralda încordată, încruntată și cu privirea în pământ. Am început să țip.

-E stabilit.

Am observat, în expresia dură și rece a tatălui meu, urme de plăcere. *Filius patri similis est*. Fiul este asemenea tatălui său. Am încercat să găsesc motive. Lacrimile care mi se strânseseră în ochi, erau acum într-un adevărat pericol de a mi se revărsa pe obraji.

-Dar...dar Alfonso mă iubește! O să sufere dacă nu mă poate vedea și el este un fiu ascultător, un fiu perfect. Nu este corect. Îl vei pedepsi pe Alfonso pentru ceva ce nu a făcut!

-Cum te simți, Sancha?, m-a tachinat ușor, tatăl meu. Ce simți, știind că ești responsabilă de suferința celui pe care îl iubești cel mai mult?

L-am privit pe cel care mi-a dat viață, cel căruia îi făcea așa plăcere să rănească un copil. Dacă aș fi fost bărbat, în loc de o tânără fată, dacă aș fi purtat o sabie, m-ar fi copleșit furia și i-aș fi tăiat gâtul pe loc. În acel moment, am știut ce înseamnă să simți o ură infinită și irevocabilă, pentru o persoană pe care o iubeam fără speranță. Vroiam să îl rănesc, cum mă rănise el și să mă bucur de asta.

Când a plecat, am plâns, în sfârșit. Dar în timp ce vărsam lacrimi amare, am jurat că nu voi mai permite niciunui bărbat, cu atât mai puțin Ducelui de Calabria, să mă facă să plâng.

Am petrecut următoarele două săptămâni în chinuri. Nu am văzut decât servitorii. Deși, dacă doream, aveam voie să ies afară să mă joc, am refuzat, cum refuzam, de altfel, cu încăpățănare, majoritatea meselor. Am dormit prost și am visat galeria spectrală a lui Ferrante. Dispoziția mea era atât de sumbră, comportamentul meu atât de dificil, încât Donna Esmeralda, care nu ridicase niciodată măcar un deget la mine, m-a plesnit de vreo două ori, din exasperare. Tot reflectam la impulsul meu spontan de a-mi omorî tatăl. Mă înspăimântase. M-am convins, că fără influența blajină a lui Alfonso, aș deveni un tiran crud, pe jumătate nebun, la fel ca tatăl și bunicul meu, cu care semănăm atât de mult.

Când, în sfârșit, s-au încheiat cele două săptămâni, l-am îmbrățișat pe frățiorul meu, cu o ferocitate care ne-a lăsat pe amândoi fără suflare. Când, în sfârșit am putut să vorbesc i-am spus:

-Alfonso, trebuie să facem un jurământ solemn, că nu ne vom mai despărți niciodată. Chiar și când ne vom căsători, trebuie să rămânem în Napoli, aproape unul de celălalt, căci fără tine o să înebensc.

-Jur, a spus Alfonso, dar Sancha, mintea ta este perfect sănătoasă. Cu sau fără mine, nu trebuie să te temi niciodată de nebunie.

Îmi tremura buza de jos când i-am răspuns:

-Semăn prea mult cu tata – rece și crudă. Chiar și bunicul a spus-o – sunt dură ca el.

Pentru prima dată am văzut mânie în ochii fratelui meu.

-Nu ești, nici pe departe, crudă. Ești blândă și bună. Regele se înșeală. Nu ești dură, doar...încăpățânată.

-Vreau să fiu ca tine, am spus eu. Ești singura persoană care mă face fericită.

Din acel moment, nu i-am mai dat niciodată tatălui meu, vreun motiv să mă pedepsească.

Sfârșitul primăverii 1492

II

Au trecut puțin peste trei ani. A sosit anul 1492 și odată cu el, un nou papă: Rodrigo Borgia, care a luat numele de Alexandru al VI-lea. Ferrante era nerăbdător să stabilească relații bune cu el, mai ales, că foștii pontifi nu priviseră cu ochi buni Casa de Aragon.

Eu și Alfonso eram prea mari să mai stăm împreună la creșă, așa că ne-am mutat în camere separate. Nu eram despărțiți decât atunci când dormeam sau când o ceream diferetele dintre nivelele noastre de educație. Eu studiam poezie și dans, în timp ce Alfonso își perfecționa abilitățile de spadasin. Niciodată nu discutam despre principala noastră îngrijorare – anume că, acum aveam cincisprezece ani, vârsta potrivită pentru măritis și că urma să mă mut în altă reședință. Mă consolam cu gândul că Alfonso va lega o prietenie strânsă cu viitorul meu soț și ne va vizita în fiecare zi.

În sfârșit, într-o dimineață am fost chemată în fața regelui, în sala tronului. Donna Esmeralda nu putea să își ascundă pe deplin entuziasmul. M-a îmbrăcat într-o roche neagră, modestă, elegantă, din mătase de calitate, cu un corset din satin, atât de strâns, încât îmi tăia respirația.

Am traversat curtea palatului, flancată de ea, Madonna Trusia și Donna Elena. Soarele era acoperit de o ceață densă; ne picura ca o ploaie ușoară, stropindu-mi rochia, acoperindu-mi de rouă fața și părul atent aranjat. Am ajuns, în sfârșit, în aripa lui Ferrante. Când s-au deschis ușile, în sala tronului, l-am văzut pe bunicul meu așezat pe pernele purpurii, într-o postură regală. În spatele lui se afla un străin – un bărbat cu o înfățișare acceptabilă și o constituție musculară, atletică. Timpul nu i-a adus nici o îmbunătățire lui Alfonso, Duce de Calabria. Ba din contră, tatăl meu a devenit mai temperamental, cu adevărat ticălos. De curând, ceruse un bici, pentru a o pedepsi pe bucătăreasă, fiindcă îi servise supă rece. A bătut-o pe biata femeie până a leșinat de la atâta sânge pierdut. Ferrante era singurul care îl putea tempera. De asemenea, concediase, cu multe blesteme și înjurături, un servitor bătrân, deoarece nu reușise să-i lustruiască cismele, în mod corespunzător. Ca să îl citez pe bunicul meu: *“oriunde se duce fiul meu cel mare, soarele se ascunde în nori, de frică”*.

Deși încă frumoasă, fața lui era un portret de suferință. Gura i se contorsiona de mânie nejustificată și cu greu ascunsă, ochii lui emanau o nefericire pe care era încântat să o împărtășească și altora. Nu mai putea suporta să audă râsul de copil. În prezența lui, eu și Alfonso trebuia să rămânem tăcuți. Într-o zi am uitat și mi-a scăpat un chicot. M-a lovit cu atâta forță, încât m-am dezechilibrat și aproape că am căzut. Nu lovitură a durut atât de tare, cât faptul că am realizat, că niciodată nu a ridicat mâna la vreunul dintre copiii săi, înafară de mine.

Odată, când Trusia avea impresia că sunt preocupată, i-a mărturisit Esmeraldei, că s-a dus într-o noapte în camera tatălui meu și a găsit-o într-o beznă totală. Când a băjbăit după o lumânare, s-a auzit vocea tatei:

-Las-o așa!

Când s-a îndreptat către ușă, i-a comandat:

-Stai!

A fost constrânsă, astfel, să stea în fața lui pe podea. Când a încercat să vorbească, cu vocea ei suavă și blândă, el a țipat:

-Ține-ți gura!

Vroia doar liniște și întuneric și să o știe pe ea acolo.

M-am plecat cu grație în fața regelui, știind că străinul de lângă tron, cu păr castaniu și înfățișare banală, îmi analizează fiecare mișcare. Acum eram femeie. Învățasem să îmi transform neastâmpărul și încăpățânarea copilărească într-un simț de mândrie. Alții ar fi numit-o aroganță. Dar din ziua în care m-a

rănit tatăl meu, am jurat să nu mai par niciodată atinsă, sau să arăt vreun semn de slăbiciune. Eram întotdeauna echilibrată, puternică, de neclintit.

-Prințesă Sancha de Aragon, a spus Ferrante oficial, acesta este contele Onorato Caetani, un nobil de familie bună. A venit să ceară mâna ta, iar eu și tatăl tău i-am acordat-o.

Mi-am plecat capul cu modestie și i-am aruncat încă o ochiadă contelui pe sub sprâncene; un om obijnuit, de vreo treizeci de veri; și doar un conte – iar eu, o prințesă. Mă pregăteam să-l părăsesc pe Alfonso pentru un soț, dar nu unul atât de neremarcabil ca acesta.

Eram prea zăpăcită să-mi vină repede în cap un răspuns potrivit și grațios. Din fericire, Onorato a vorbit primul.

-M-ați mințit, Majestate, a spus el pe un ton clar și profund.

Ferrante s-a întors imediat, surprins. Tata părea gata să îl strângă pe conte de gât. Curtenii și-au suprimat un icnet, în fața unui asemenea tupeu, până când a vorbit din nou.

-Ați spus că nepoata dumneavoastră este frumoasă. Dar un asemenea cuvânt nu îi face dreptate acestei creaturi încântătoare din fața noastră. Credeam că sunt suficient de norocos, că am câștigat mâna unei prințese din regat; nu am realizat că am câștigat de asemenea, cea mai prețioasă operă de artă a Neapolelui.

Și-a dus mâna la piept, apoi a întins-o, privindu-mă în ochi.

-Alteță, a spus el, inima mea îți aparține. Te implor, acceptă acest dar umil, deși este nedemn de tine.

Poate, am meditat eu, că acest Caetani nu va fi un soț atât de rău.

Am aflat că Onorato era un bărbat, chiar înstărit și continua să fie deschis în privința frumuseții mele. Era blând și jovial cu Alfonso, motiv pentru care nu aveam nici o îndoială că îl va primi pe fratele meu în casa noastră, de câte ori va dori să ne viziteze. În timp ce continua să mă curteze, mă surprindea mereu cu cadouri. Într-o dimineață, pe când stăteam pe balcon, privind golful calm ca de sticlă, s-a apropiat de mine, ca și cum m-ar îmbrățișa și mi-a strecurat la gât un lănțisor. M-am retras, nerăbdătoare să examinez noua podoabă și am descoperit, atârnat de un șnur de satin, un rubin șlefuit, jumătate cât pumnul meu.

-Pentru focul din sufletul tău, mi-a spus el și m-a sărutat.

Puțina rezistență pe care încă o mai simțea inima mea s-a topit în acel moment. Văzusem destulă bogăție. De mult timp, luam de bună, prezența ei constantă, ca să mă mai impresioneze. Nu era bijuteria, ci gestul în sine.

Mi-a făcut plăcere prima mea îmbrățișare. Barba tunsă a lui Onorato, de culoare maro-aurie, m-a mângâiat plăcut pe obraz. Mirosea a vin și apă de rosmarin. I-am răspuns pasiunii cu care și-a lipit trupul de al meu.

Știa cum să satisfacă o femeie. Eram logodiți, deci era de așteptat, dacă rămâneam singuri să cedăm pasiunii. După o lună de pețit, s-a întâmplat. Se pricepea să-și găsească calea pe sub fusta, rochia și cămașa mea. L-a început și-a folosit degetele. Apoi, și-a băgat degetul mare între picioarele mele și a frecat un punct, care m-a lăsat destul de surprinsă de reacția mea. A făcut asta până am simțit un spasm de cea mai uluitoare încântare. Apoi mi-a arătat cum să îl satisfac și eu pe el. Nu am simțit nici o jenă, nici o rușine. Am decis că asta este una dintre cele mai mari bucurii ale vieții. Credința mea în învățăturile preoților se diminuase. Cum poate numi cineva un asemenea miracol, păcat?

Acest comportament a avut loc, în câteva ocazii, până când, într-un final, s-a urcat deasupra mea și m-a pătruns. Eram pregătită. Nu am simțit nici o durere. Doar plăcere. Și după ce s-a golit în interiorul meu, a avut grijă să mă satisfacă și pe mine. Îmi plăcea atât de mult și o ceream frecvent. Onorato râdea și îmi spunea că sunt de nesăturat.

Presupun, că nu am fost singura adolescentă, care să confunde pofta trupească cu iubirea, dar eram atât de vrăjită de viitorul meu soț, încât în ultimele zile de vară, ca un moft, am vizitat o femeie,

cunoscută pentru darul de a vedea viitorul. Oamenii o numeau *stega*, o vrăjitoare. Deși insufla respect și un anumit dram de frică, nu a fost niciodată acuzat de perfidie și ocazional chiar era de ajutor.

Însoțită de două servitoare, pe care le-am luat cu mine pentru protecție, am călătorit de la Castel Nuovo, într-o trăsură, cu cele trei domnișoare de companie favorite: Donna Esmeralda, care era văduvă, Donna Maria, o femeie măritată și Donna Inez, o tânără fecioară. Eu și Donna Maria am râs tot drumul și am glumit pe seama actului de iubire, în timp ce Donna Esmeralda strâmba din nas, considerând-o o discuție scandaloasă.

Am trecut pe sub Arcul de Triumf al Castelului Nuovo, de un alb strălucitor, cu Falcon's Peack, *Pizzofalcone*, pe fundal. Aerul era umed, răcoros și mirosea a apă sărată. Soarele era cald, neobstrucționat de nori. Am trecut pe lângă port, dealungul coastei Golfului Neapolului. Era de un albastru atât de deschis, reflectând cerul, încât orizontul dintre cele două, părea că se pierde. Ne-am îndreptat la est, către muntele Vezuviu. În spatele nostru, la vest, fortăreața Castel dell'Ovo, stătea de pază, pe malul mării.

Mai degrabă decât să ieșim pe porțile orașului și să atragem atenția oamenilor de rând, i-am spus vizitiului să ne ducă prin depozitul de armament, unde se aflau marile tunuri, apoi dealungul zidurilor marelui Angevin, care mergeau în paralel cu linia de coastă.

Eram îmbătată de iubire; atât de zăpăcită de fericire, încât Napoli îmi părea mai frumos ca niciodată. Soarele strălucea pe coastele albe și pe micile căsuțe ridicate pe dealuri. Deși nu se stabilise încă data căsătoriei, deja visam la ziua nunții, la ziua când voi fi stăpână în casa soțului meu, zâmbindu-i peste masa înconjurată de invitați, la copiii care vor veni și vor striga după unchiul lor, Alfonso.

Asta era tot ce îmi doream de la *stega*; să îmi confirme dorințele, să-mi spună numele fiilor mei, să ne dea, mie și domnișoarelor mele, ceva nou despre care să râdem și să bârfim. Eram fericită deoarece, Onorato părea un om bun și plăcut. Departe de Ferrante și de tatăl meu, în compania lui Onorato și a fratelui meu, nu aș fi devenit niciodată, ca bărbații cu care semănăm atât de mult, ci mai degrabă ca cei pe care îi iubeam.

În mijlocul chicotelilor mele copilărești, Vezuviul mi-a captat atenția; distrugătorul de civilizații. Masiv, senin, un gri-violet pe fundalul cerului, întondeauna mi-a părut frumos și liniștit. Dar în ziua aceea, umbra pe care o arunca asupra noastră, se întetea cu cât ne apropiam mai mult de el.

Briza a devenit mai rece. Am rămas tăcută. La fel și tovarășele mele. Ne-am continuat drumul, înafara orașului, pe lângă vii și livezi de măslini, într-o zonă deluroasă.

Când am ajuns la casa stegăi, o ruină de casă, construită pe o caravană, am fost molipsite de sobrietate. Unul dintre soldați a descălecat și a anunțat sosirea mea, strigând în fața ușii deschise din față, în timp ce al doilea ne-a ajutat să coborâm din trăsură. Găinile s-au împrăștiat. Un măgăruș s-a priponit sub grinda unei verande. Dinăuntru s-a auzit vocea unei femei:

-Trimite-o înăuntru!

Spre surprinderea mea, era o voce puternică, nu fragilă cum mi-o imaginasem eu. Domnișoarele mele erau șocate. Primul soldat a scos sabia și a trecut pragul casei-peșteră.

-Babă insolentă! Ieși afară și cere-i iertare, Alteței Sale, Sancha de Aragon! O vei întâmpina cum se cuvine!

I-am făcut semn să lase sabia și m-am dus lângă el. Oricât aș fi încercat, din pragul casei nu vedeam decât întuneric.

Femeia, nevăzută, a vorbit din nou:

-Trebuie să vină singură.

Din nou, omul meu a ridicat instinctiv sabia și a făcut un pas înainte. Am ridicat un braț în aer, la nivelul pieptului său, oprindu-l în loc. M-a cuprins o spaimă ciudată. Am simțit o furnicătură în ceafă, dar i-am ordonat calm:

-Du-te înapoi la trăsură și așteaptă-mă. O să intru neînsoțită.

S-a încruntat dezaprobator dar nu și-a permis să mă contrazică, doar eram fiica vitorului rege. În spatele meu, domnișoarele de companie șușoteau speriate, dar le-am ignorat și am intrat în peștera stegăi.

Era de neconceput, ca o prințesă să meargă undeva, neîntovărașită. Eram însoțită, întotdeauna, de domnișoarele mele sau de gărzi, cu excepția acelor rare momente, când îl vedeam singură pe Onorato. Iar el era un nobil cunoscut familiei mele. Mâncam cu familia și domnișoarele mele, dormeam cu ele, iar când fusesem copilă, împărțisem patul cu Alfonso. Nu știam ce înseamnă să fi singură.

Cu toate acestea, nu m-am simțit ofensată de cererea stegăi. Poate că înțelesesem instinctiv, că veștile ei nu erau bune și doream să le aud numai eu.

Îmi amintesc cu ce eram îmbrăcată în ziua aceea: o vestă de catifea, albastru închis, deoarece era răcoare, și pe dedesubt, un corset și o jupă gri-albăstrui de mătase, cusută cu fir de argint. Era acoperită de o fustă din aceeași catifea albastră ca și vesta. Mi-am ridicat fusta, cât de bine am putut, am tras aer în piept și am intrat în casa profetului.

M-a cuprins un sentiment de opresiune. Nu fusesem niciodată în casa unui țăran. Cu siguranță în nici o locuință atât de deprimantă. Tavanul era jos, pereții scorjiți și murdari, podeaua era plină de praf și mirosea a găini – fapt ce prevestea distrugerea papucilor mei de mătase. Întreaga casă se rezuma la o cameră mică, luminată doar de soarele ce pătrundea printr-o fereastră fără draperii. Mobila consta dintr-o masă micuță, rudimentară, un scaun, un ulcior, un șemineu, în interiorul căruia se afla un ceainic, și un braț de paie, într-un colț.

Totuși nu era nimeni înăuntru.

-Vino!, a spus stega, pe o voce la fel de frumoasă și melodioasă, precum sirenele lui Odiseu.

Atunci am văzut-o, stând în umbră, într-un colț îndepărtat al cocioabei, într-o arcadă îngustă, în spatele căreia era întuneric. Era îmbrăcată în întregime în negru, cu fața acoperită de un voal întunecat. Pentru o femeie, era înaltă, dreaptă și slabă. Cu o grație stranie, mi-a făcut semn să mă apropii.

Am urmat-o, prea vrăjită, să remarc lipsa ei de curtoazie față de o persoană din familia regală. Mă așteptam la o babă cocoșată, fără dinți, nu la o femeie, care se mișca, de parcă ea însăși se născuse din rangurile celor mai mari nobili.

Am intrat, împreună cu stega, în pasajul întunecat și am ieșit într-o peșteră cu un tavan înalt. Aerul era umed. Eram recunoscătoare că aveam vesta mea călduroasă. Aici, nu exista nici un cămin, nici un loc unde să faci un foc. Pe perete se afla o singură torță – o cârpă îmbibată în ulei de măsline – care lumina doar cât să îmi găsesc drumul. Vrăjitoarea s-a oprit un moment, lângă torță, să aprindă o lampă, apoi a mers mai departe, pe lângă un pat de fulgi, acoperit de o catifea verde, un scaun bun, umplut cu pene și un altar, cu o statuie mare, pictată, a Fecioarei, împodobită cu flori sălbatice.

Mi-a făcut semn să mă așez la o masă, mult mai comodă, decât cea din camera exterioară. Era acoperită cu o bucată mare de mătase neagră. M-am așezat pe un scaun din lemn, frumos sculptat, de un artizan. Nu era făcut pentru un om de rând. Mi-am așezat cu atenție fusta. Stega a pus lampa lângă noi, apoi s-a așezat în fața mea. Avea încă fața acoperită de voalul negru, dar îi puteam distinge, oarecum, trăsăturile. Era o matroană, la vreo patruzeci de ani, cu părul închis la culoare. Frumusețea nu îi fusese ștearsă de vârstă. Când a vorbit, i-am observat frumusețea curbelor făcute de arcuirea buzelor.

-Sancha, a spus ea.

Vorbea familiar, în cel mai insultător mod posibil, adresându-mi-se fără titlu, vorbind fără să fie întrebată, așezându-se fără permisiune, fără să îmi facă o plecăciune. Cu toate acestea mă simțeam flatată. Mi-a rostit numele ca pe o mângâiere. Nu vorbea cu mine, ci mai degrabă îmi eliberase numele în văzduh, simțind vibrațiile pe care le producea.

L-a savurat, l-a gustat, cu ochii în sus, ca și cum ar privi sunetul, dizolvându-se în aer. Apoi, m-a privit din nou, pe sub voal, ochii de chihlimbar, reflectându-i-se în lumina lămpii.

-Alteță, mi s-a adresat în sfârșit. Ați venit să aflați câte ceva din viitorul dumneavoastră.

-Da, am răspuns eu nerăbdătoare.

A dat o singură dată din cap, apoi, a scos un pachet de cărți dintr-un compartiment ascuns, al mesei. Le-a așezat pe bucata de mătase dintre noi, a pus palma pe ele și a început să se roage domol, într-o limbă pe care nu o înțelegeam. Cu un gest automatic, le-a împăștiat pe masă.

-Tânăra, Sancha. Alegeți soarta.

Am simțit o energie, amestecată cu frică. M-am uitat la cărți cu trepidații. Am mișcat mâna nesigur, deasupra lor. Apoi am atins una cu degetul arătător. M-am dat înapoi, de parcă m-ar fi plesnit. Nu vroiam acea carte, dar totuși știam că soarta a ales-o pentru mine. Mi-am lăsat mâna să leviteze, încă câteva momente, deasupra cărților, apoi am cedat, am tras cartea din pachet și am întors-o.

M-a umplut de spaimă. Vroiam să închid ochii, să-mi scot imaginea din minte, dar totuși nu puteam să-mi iau privirea de la ea. Era o inimă, străpunsă de două cuțite, care împreună, formau un mare X argintiu. Vrăjitoarea a privit cartea cu calm.

-Inima străpunsă de două săbii.

Am început să tremur. Ea a ridicat cartea, a adunat pachetul și l-a pus înapoi în ascunzătoarea de sub masă.

-Dă-mi palma, mi-a zis ea. Nu, cea stângă, este mai aproape de inima ta.

Mi-a luat mâna între palmele ei. În ciuda frigului, atingerea ei era caldă. Am început să mă relaxez. A fredonat o melodie blândă, fără ton, rămânând o vreme, cu privirea fixată în palma mea. S-a îndreptat brusc, ținându-mă încă de mână și m-a privit direct în ochi.

-Majoritatea oamenilor sunt, în cea mai mare parte, buni sau, în cea mai mare parte, răi. Dar tu, ai în tine puterea ambelor. Vrei să vorbim despre lucruri nesemnificative, despre căsătorie și copii. Acum îți vorbesc despre lucruri mult mai importante. Căci în mâinile tale, stau sortile oamenilor și ale națiunilor. Aceste arme, dinăuntrul tău, binele și răul, trebuie manevrate, fiecare la timpul potrivit, deoarece vor schimba cursul evenimentelor.

În timp ce vorbea, mi-au venit în cap, imagini teribile: tatăl meu stând singur în întuneric, l-am văzut pe bătrânul Ferrante, șoptind în urechile stafidite ale Angevinilor din muzeu, holbându-se în ochii lor lipsiți de vedere...și fața lui, forma lui, devenind a mea. Stăteam pe vârfuri, pielea mea fermă, lipită de pielea mumificată, șoptind...m-am gândit la momentul când am tânjit după o sabie, ca să-i tai gâtul, tatălui meu. Nu îmi doream putere. Mă temeam de ce aș putea face cu ea.

-Nu voi recurge, niciodată, la rău! am protestat eu.

Vocea ei a căpătat o undă de duritate:

-Atunci îi condamni la moarte pe cei, pe care îi iubești cel mai mult.

Am refuzat să recunosc această declarație înspăimântătoare. M-am agățat în schimb de visul meu naiv.

-Dar, cum rămâne cu căsătoria? Voi fi fericită cu soțul meu, Onorato?

-Nu te vei căsători, niciodată, cu Onorato.

Când mi-a văzut buza tremurând, a adăugat:

-Vei fi soția fiului, celui mai puternic om din Italia.

A început să-mi meargă mintea. Atunci, cine? Italia nu avea nici un rege; teritoriul era împărțit în nenumărate facțiuni și nici un om nu deținea puterea peste toate orașele-stat. Veneția? Milano? Nerivalizata Florența? Alianțe între astfel de state și Napoli păreau puțin probabile...

-Dar, îl voi iubi? Am presat-o eu. Vom avea mulți copii?

-Nu, la amândouă, a răspuns ea, cu o vehemență apropiată de ferocitate. Ai mare grijă, Sancha sau inima ta îi va distruge pe toți cei care te iubesc.

M-am întors la castel, în tăcere, înghețată, șocată, nemișcată, ca o victimă prinsă pe nepregătite, îngopată într-o clipită de cenușa Vezuviului.

Sfârșitul verii 1492 – iarna 1494

III

La o săptămână după vizita, pe care i-am făcut-o stegăi, am fost chemată, de la micul dejun, într-o audiență la rege. Comanda urgentă a fost așa o surpriză, încât Donna Esmeralda m-a îmbrăcat în grabă – totuși am insistat să port, în jurul gâtului, rubinul rotund de la Onorato, un stop de grandoare, în ciuda răvășelii mele. Astfel, ne-am prezentat singure, în fața bunicului meu. Soarele abea răsărit pătrundea prin ferestrele arcuite, de fiecare parte a tronului pe care stătea Ferrante. Efectul, pe marmura albă era așa de amețitor, încât nu l-am văzut pe tatăl meu, până nu a făcut un pas înainte. Doar el mai era prezent. În schimb, camera era goală. De curând sănătatea lui Ferrante devenise fragilă, înfățișarea lui roșiatică căpătase o culoare stacojie, ceea ce îi dădea o stare foarte proastă. Dar în această dimineață, în timp ce i-am făcut o plecăciune, mi-a zâmbit.

-Sancha, am niște vești minunate.

Datorită tavanului boltit, cuvintele sale s-au auzit cu ecou.

-Ști că, eu și tatăl tău încercăm de ceva timp, să întărim relațiile Neapolelui cu Papalitatea...

Știam. Mi se spusese, încă din copilărie, că Papalitatea ar fi cea mai bună protecție împotriva francezilor, care nu l-au iertat niciodată pe stră-străbunicul meu, pentru înfrângerea lui Carol de Anjou.

-Problema a fost, că Sființia Sa, Papa Alexandru, și-a dedicat ambii săi fii preoției...eh, cum îi cheamă? s-a încruntat Ferrante, întorcându-se către tatăl meu.

Le-am știut numele, înainte ca Ducele să aibe ocazia să răspundă. Știam, chiar și numele papei, care înainte de alegere, fusese cardinalul Rodrigo Borgia.

-Cesare, de șaisprezece ani și Jofre, de unsprezece.

-Da, Cesare și Jofre.

Expresia regelui s-a luminat.

-Ei bine, în sfârșit, am reușit să îl convingem pe Sființia Sa, că ar fi înțelept să se alieze cu Napoli, a zâmbit el mândru. Acum ești logodită cu fiul papei.

Am pălit. Am deschis gură, iar în timp ce încercam să mă controlez, tata a remarcat cu cruzime:

-Este supărată. Crede că are sentimente pentru acel Caetani.

-Sancha, Sancha, a spus bunicul meu, cu blândețe, l-am informat deja pe Caetani de aranjamente; de fapt, deja i-am găsit o soție potrivită. Dar tu, trebuie să faci ce este în interesul Coroanei. Și asta este o partidă infinit mai bună. Familia Borgia este mai înstărită, decât tot ce ai văzut vreodată. Și partea cea mai bună...contractul nupțial stipulează, că veți locui amândoi în Napoli.

Mi-a făcut cu ochiul să îmi arate, că făcuse asta pentru mine. Nu uitase de atașamentul meu față de Alfonso.

M-am uitat fix la tatăl meu. Durerea pe care o simțeam în suflet, s-a transformat în furie.

-Tu ai făcut asta, l-am acuzat eu, pentru că știai că îl iubesc pe Onorato. Nu suportai să mă vezi fericită. Nu mă voi căsători cu Cesare Borgia. Scuip pe numele ăsta!

Înfuriat, Ferrante s-a ridicat în picioare, cu viteza unui șoim care plonjează asupra prăzii.

-Sancha de Aragon! Nu-i vei vorbi Ducelui de Calabria pe tonul ăsta!

Roșie în obraji, am lăsat capul în pământ. Tatăl meu râdea.

-Poți să scuipi cât vrei pe numele Cesare Borgia, a spus el. Tu te vei căsători cu mezinul, Jofre.

Nemaiputând să îmi stăpânesc furia, am năvălit din sală și m-am întors în apartamentele mele. Mergeam atât de repede, încât am lăsat-o în urmă pe Donna Esmeralda, care mă așteptase la ușă.

Când am ajuns pe balconul, unde îmi dăruise Onorato rubinul, am rupt bijuteria de la gât. Am ținut-o un moment atârnată în aer și am văzut roșu în fața ochilor. Am încleștat pumnul peste piatră și am aruncat-o în apele liniștite ale golfului. În spatele meu, Donna Esmeralda a strigat oripilată:

-Madonna!

Nu îmi păsa. Am plecat, turmentată și imperioasă. Nu mă puteam gândi decât la Onorato, cum fusese de acord, cu atâta ușurință, să își aleagă o altă mireasă. Mi-am permis să îl iubesc, să am încredere într-un alt bărbat, înafară de fratele meu. Cu toate acestea, pentru el, pentru bunicul meu, pentru tatăl meu, inima mea nu avea nici o importanță. Pentru ei eram un obiect, un pion, pe care să îl folosească în jocul lor politic.

Abea când am ajuns în dormitorul meu și am gonit toate domnișoarele, m-am aruncat în pat. Dar nu mi-am permis să plâng.

Alfonso a venit imediat ce și-a terminat lecțiile. Donna Esmeralda, l-a lăsat să intre în liniște, știind că numai el avea puterea să mă aline. M-a găsit morocănoasă, cu fața la perete. M-am întors, imediat ce am simțit atingerea bândă a lui Alfonso. Era, încă, un băiat de doisprezece ani, dar deja dădea semne de maturitate. În ultimii trei ani și jumătate, crescuse cu un braț în înălțime. Acum era un pic mai înalt decât mine. Vocea nu i se schimbase în totalitate, dar pierduse toate urmele de falsetto copilăresc. Acum, figura lui, era un amestec dintre cele mai frumoase trăsături ale mamei și ale tatălui meu; va deveni un bărbat extrem de chipeș.

În ciuda expunerii mărite la studiile politice și la influența tatălui meu, încă avea ochii blânzi, nepătați de egoism sau viclenie. M-am uitat în ei.

-Datoria este un lucru greu, mi-a spus el blând. Îmi pare rău, Sancha.

-Îl iubesc pe Onorato, am șoptit eu.

-Știu. Nu se poate face nimic. Regele este hotărât. Are dreptate că este în avantajul Neapolelui.

Într-un fel, să aud cuvintele din gura fratelui meu, nu era la fel de dureros, cum a fost să le aud de la Ferrante. Alfonso nu mi-ar spune decât adevărul, și acesta cu afecțiune.

-Nu au făcut asta special să te rănească, Sancha.

Deci, ieșirea mea pătimasă față de tatăl meu, nu era un secret. M-am încruntat. Eram prea plină de resentimente, să fiu de acord cu acest aspect.

-Dar Jofre Borgia are doar unsprezece ani, Alfonso! Este un copil!

-Doar cu un an mai mic ca mine, a spus Alfonso. Va crește.

-Onorato era bărbat. Știa cum să se poarte cu o femeie.

Frățiorul meu s-a înroșit. Cred că era jenant pentru el să mă imagineze în îmbrățișarea nupțială. Dar s-a adunat și mi-a spus:

-Poate că Jofre este tânăr, dar îl poți învăța. Și cine știe, poate chiar este atrăgător. S-ar putea să-l plăci. Eu, cu siguranță, voi face tot ce îmi stă în putință, să îi fiu prieten.

Am făcut o grimasă.

-Cum ar putea să îmi placă de el? Este un Borgia! Se spune că tatăl său, Rodrigo Borgia, a obținut pontificatul prin mită și viclenie, nu prin pioșenie. Se zvonește că eforturile lui de a cumpăra papalitatea, au fost atât de strigătoare la cer, încât, după alegera sa, o parte din Colegiul Cardinalilor a cerut o anchetă. Obiecțiile lor au încetat, în mod misterios și acum, cel ce și-a luat numele de Papa Alexandru al VI-lea, se bucură de întreg suportul Colegiului. S-a spus chiar, că Rodrigo l-a otrăvit pe cel mai mare potențial rival la tronul papal, propriul său frate.

Alfonso m-a privit sobru.

-Nu am întâlnit niciodată familia Borgia, deci nu îi putem judeca. Și chiar dacă fiecare bârfă despre Sființia Sa este adevărată, nu ești corectă față de Jofre. Fii nu se aseamănă, întotdeauna, taților lor.

Ultimul său argument a pus capăt obiecțiilor mele. Chiar și așa, am simțit nevoia să întreb, pe cel mai trist ton:

-De ce trebuie să existe căsătoria? Nu face altceva, decât să ne ia de lângă cei pe care îi iubim.

De dragul lui Alfonso, mi-am jurat că nu voi fi egoistă. O să încerc să fiu ca el – bună și curajoasă, dornică să fac ceea ce este mai bine pentru regat.

După multe luni, a sosit și anul 1493. Cu cât contemplam mai mult căsătoria cu un Borgia, cu atât deveneam mai îngrijorată. Regele Ferrante putea să insiste, chiar și în scris, ca eu și Jofre să rămânem în Napoli, dar cuvântul unui papă avea mai multă autoritate, decât cel al unui rege. Dacă Alexandru s-ar fi răzgândit și și-ar fi chemat fiul înapoi la Roma? Dacă ar fi cerut un regat separat pentru Jofre, în altă parte? Aș fi fost nevoită să îmi urmez soțul. Doar un soț napolitan ar fi potrivit, unul care nu ar avea niciodată motiv, să mă ia din orașul meu natal.

Din ziua în care am descoperit mumiile lui Ferrante, credința mea s-a diminuat. Acum, din disperare, am îmbrățișat-o cu toată ființa. Într-o dimineață, am cerut o trăsură privată și m-am furișat, însoțită doar de un soldat și de vizitiu. M-am îndreptat către Dom, sperându-i pe credincioșii aflați înăuntru, care au fost brusc escortați afără de garda mea.

Am îngenunchiat în fața altarului, unde avusese loc miracolul. Acolo, m-am rugat, cu toată sinceritatea, Sfântului Gennaro. L-am implorat, să mă elibereze de logodna cu Jofre Borgia, să-mi găsească un soț bun, napolitan. Am promis că, împreună, vom dona vaste sume de bani pentru săraci și pentru întreținerea Domului. Când m-am întors la castel, am cerut o icoană a sfântului. Am ridicat în camera mea un mic altar Sfântului Gennaro, unde am repetat, în fiecare dimineață și seară, promisiunea făcută. Spre mulțumirea Esmeraldei, am aranjat, în fiecare săptămână, o excursie la Dom.

Ce frumos, spunea toată lumea, că se calmează și devine devotată. Fără îndoială, datorită faptului că anul viitor se căsătorește cu fiul Papei.

Mi-am continuat rugăciunile, în mod regulat și m-am luptat să nu mă descurajez. Simplul act al rugăciunii îmi aducea o pace temporară. M-am trezit, adăugând la cererea mea egoistă, inițială. M-am rugat pentru sănătatea lui Alfonso, a mamei și a Esmeraldei. M-am rugat pentru sănătatea lui Ferrante, care se înrăutățise. M-am rugat chiar pentru un miracol, atât de mare, încât nu credeam că poate fi posibil: că tata ar putea să își deschidă inima, că ar putea să devină bun și fericit.

Într-o după-amiază târzie de vară, un servitor m-a chemat în camera lui Ferrante. Eram confuză. M-am întors către Donna Esmeralda, pentru ajutor. Nu făcusem nimic de curând, care să îi supere pe cei mari. Mă purtasem exemplar. Chiar aveam în mână, o traducere latină a Proverbelor. Înainte să vină slujitorul, tocmai îl citisem pe ultimul:

O soție perfectă – cine o poate găsi?

Este mult mai prețioasă ca perlele

Inima soțului ei are încredere în ea, de la ea va avea un profit considerabil

Avantaj, ci nu durere, îi aduce în fiecare zi a ei.

Sfiinte Gennaro, m-am rugat, ascultă-mi ruga și voi deveni astfel.

Eram îmbrăcată într-o rochie neagră, cu mâneci lungi, în stilul femeilor nobile din sud. De la anunțul celei de-a doua logodne, nu am mai putat nimic colorat. Înainte să plec, am așezat cărticica pe masă, am atins micul crucifix de aur de la gât și l-am urmat pe servitorul regelui. Esmeralda a rămas lângă mine.

Ușa sălii tronului era deschisă, însă camera era goală. În timp ce traversam podeaua de marmură, am auzit sunete de agitație și supărare din biroul regelui. Slujitorul a deschis ușa și ne-a făcut semn să intrăm.

Ferrante era așezat la birou. Figura sa roșiatică contrasta cu barba albă. Regina Juana, era lângă el, încercând să îl calmeze. Reușea doar din când în când, să îl prindă de mână cu care gesticula sălbatic, în efortul de a-l liniști. Șoaptele ei erau înecate de țipetele bunicului. Lângă cei doi, stătea tatăl meu, cu o expresie aspră.

-Fiu roman de scroafă!

Ferrante m-a zărit și drept explicație, a fluturat o scrisoare de pe birou.

-Nemernicul a numit noul Colegiu al Cardinalilor. Nici un suflet din Napoli printre ei, cu toate că avem câțiva candidați calificați. În schimb a numit doi francezi. Își bate joc de mine!

Bunicul a bătut cu pumnul în birou. Juana a încercat să îi prindă mâna, dar s-a tras înapoi.

-Fiu de târfă, mincinos, își bate joc de mine!

Dintrodată, a horcăit și și-a dus mâna la cap, ca și cum ar fi amețit.

-Trebuie să te calmezi, a spus Juana, cu o fermitate necaracteristică, sau o să trimit după medic.

Ferrante s-a oprit un moment și s-a forțat, să își calmeze respirația, apoi a spus, mai deliberat:

-O să fac mai bine de atât.

S-a uitat la mine. Sancha.

-Nu o să permit ca nunta să aibe loc, până nu clarificăm situația. Nu voi permite ca o prințesă a regatului, să se căsătorească cu fiul unui om, care își bate joc de noi.

S-a uitat la scrisoare de pe birou.

-Alexandru trebuie învățat, că nu poate să ne întindă o mână și să ne trădeze cu cealaltă.

Bunicul nu uitase nedreptatea pe care ne-o făcuse cu ani în urmă, unchiul lui Alexandru, Alonso, cunoscut și ca Papa Calixtus al III-lea. Calixtus, nefiind de acord, ca un om de rând, ilegal, precum Ferrante, să se urce pe tron, i-a susținut pe angevini. Oricât de mare nevoie ar fi avut Ferrante de suportul noului papă, nu iertase familia Borgia niciodată în întregime.

Tatăl meu a spus pe un ton urgent:

-Majestate, faceți o greșală imensă. O parte dintre cardinali sunt bătrâni. O să moară, în curând și atunci vom putea cere să fie înlocuiți cu napolitanii noștrii fideli. Dar faptul că, acum, francezii au reprezentanți la Vatican, ne constrânge și mai mult să formăm o legătură cu papalitatea.

Ferrante s-a întors la el, cu o candoare născută din boală și bătrânețe și i-a spus:

-Mereu ai fost laș, Alfonso. Nu mi-a plăcut niciodată de tine.

S-a lăsat o liniște neplăcută. Într-un final, bunicul m-a privit din nou și mi-a spus:

-Asta-i tot. Poți pleca.

Am făcut o plecăciune și am ieșit, înainte să îmi trădez bucuria printr-un zâmbet.

Timp de patru luni, de la începutul toamnei, până la mijlocul iernii, am fost fericită. Am adăugat, în fiecare zi, cuvinte de mulțumire, în rugăciunile mele. Eram convinsă că Sfântul Gennaro a decis, că prin comportamentul meu pios, mi-am câștigat dreptul de a rămâne cu fratele meu.

Apoi s-a întâmplat ceva la care nu se aștepta nimeni. Atât vara, cât și iarna, în Napoli, sunt temperate, dar într-o noapte rară, de la sfârșitul lui ianuarie 1494, s-a făcut atât de frig, încât le-am chemat pe Donna Esmeralda și pe încă o domnișoară de companie în pat cu mine. Ne-am acoperit cu pături de lână și tot tremuram. Am dormit prost, din cauza frigului. Sau poate că simțeam răul, care se apropia, deoarece nu am fost atât de surprinsă, pe cât ar fi trebuit, când am auzit o bătaie puternică în ușa antecamerei mele. O voce de bărbat a strigat:

-Alteță, Alteță, este urgent!

Donna Esmeralda s-a ridicat. În lumina șemineului, curbele moi ale trupului ei, acoperit de cămașa de noapte din lână albă, au căpătat o strălucire corală. Tremurând de frig, și-a aruncat o blană pe umeri. O singură șuviță de păr, i-a căzut pe umeri, pe sân, peste talia ei dolofană. Era alarmată. O intervenție la o asemenea oră nu putea prevestii nimic bun.

M-am ridicat din pat și am aprins o lumânare, în timp ce auzeam șoapte din antecameră. Esmeralda s-a întors imediat. Expresia ei era atât de răvășită, încât am știut ce vrea să spună, înainte să vorbească.

-Majestatea Sa este grav bolnavă. A cerut să fiți chemată.

Nu aveam timp suficient, să mă îmbrac cum se cuvine. Donna Esmeralda mi-a adus o vestă de lână și a ținut-o să bag mâinile prin ea, apoi a închis-o cu o broșă. Asta, peste rochia de mătase era suficient. Am așteptat, apoi, să îmi prindă părul cu un ac, într-un coc la baza gâtului.

Am ieșit și l-am urmat pe soldatul, care ne lumina calea cu o lampă. Ne-a condus, în tăcere în dormitorul regelui.

Ușile erau larg deschise. Deși era noapte și draperiile erau trase, camera era mai luminoasă ca niciodată. Toate lumânările din marele candelabru erau aprinse și trei lămpi ardeau pe noptieră. Sub polița aurită a marelui șemineu, ardea un foc mare, degajând o căldură enormă și licărind pe bustul auriu al regelui Alfonso.

Într-un colț, doi medici se sfătuiau în șoaptă cu seriozitate. L-am recunoscut, pe doctorul Galeano și doctorul Clemente, renumiți ca cei mai buni medici din Napoli. Draperiile patului fuseseră trase. În mijlocul acestuia zăcea bunicul meu. Fața lui era de un roșu aprins ca Lacrima lui Hristos. Avea ochii strâns închiși și buzele depărtate. Respira sacadat.

Juana stătea pe pat lângă el, în picioarele goale și fără jenă, că purta doar cămașa de noapte. Avea părul desfăcut, șuvițe negre alunecându-i pe față. Își privea soțul cu o blândețe și o compasiune, pe care nu le mai văzusem decât în icoane. Mâna regelui era învăluită de ambele ei mâini. Mă gândeam la dragostea, pe care o poate inspira un astfel de om, capabil de atâtea atrocități.

Un pic mai încolo, tatăl meu stătea pe un scaun. S-a aplecat, uitându-se la Ferrante, presându-și templele cu ambele mâini. Avea o privire cu totul detașată. Nenumărate mici flăcări se reflectau în lacrimile din ochii. Când am intrat, a ridicat privirea, apoi s-a uitat repede în altă parte. Lângă el se aflau frații săi: Federico și Francesco. Amândoi suspinau în mod deschis. Federico plângea fără stăpânire.

Doctorul mi s-a adresat, în sfârșit:

-Alteță, a spus Clemente, suntem de părere, că Majestatea Sa suferă o hemoragie cerebrală.

-Nu se poate face nimic? am întrebat eu.

Doctorul Clemente a clătinat din cap, șovăitor.

-Îmi pare rău, Alteță. Înainte să își piardă capacitatea de a vorbi, v-a rostit numele.

Eram prea paralizată, să știu ce să răspund, prea paralizată chiar și să plâng, știind că regele era pe moarte.

Juana și-a ridicat privirea serenă.

-Vino, a spus ea. A vrut să te vadă. Vino și așează-te lângă el.

M-am apropiat de pat. Cu ajutorul unuia dintre doctori, m-am așezat în dreapta bunicului, în timp ce Juana stătea în stânga lui. L-am ridicat cu blândețe mâna amorțită și am strâns-o. M-am speriat când, degetele sale osoase m-au strâns ca niște ghiare.

-Vezi, a spus Juana. Te cunoaște. Știe că ai venit.

În următoarele ore, eu și Juana am stat împreună, în tăcere, întreruptă, doar din când în când, de suspinele lui Federico. Am înțeles de ce, în ceasul morții, Ferrante se agăța de soția sa. Fără îndoială, bunătatea ei dulce îi aducea alinare. Dar în acel moment, nu am înțeles, de ce mă chemase pe mine.

Gradual, respirația regelui a devenit mai slabă și neregulată. Se dusesse de câteva minute, până când, Juana a realizat că nu mai respiră și a chemat doctorii să dea verdictul.

Chiar și în moarte se agăța de noi. A trebuit să îmi desfac mâna din strânsoarea lui. Mă dădusem jos din pat, doar pe jumătate, când m-am trezit în fața tatălui meu. Îi dispăruseră toate semnele de durere și anxietate. Stătea în fața mea calm, impunător, regal.

Acum era rege.

Priveghiul bunicului a durat doar o zi, în Catedrala Sfânta Chiara, pe care o prefera familia regală, pentru slujbe oficiale, datorită mărimii și grandorii sale.

Fusese folosită, întotdeauna, pentru înmormântări, deoarece capela sa găzduia criptele familiilor regale napolitane. În spatele altarului, se afla mormântul lui Robert cel Înțelept, primul conducător angevin al Neapolelui. Mormântul era acoperit de un monument înalt, înfățișându-l pe regele Robert, în timpul vieții, pe tron, încoronat și triumfător. Dedesubt, era o sculptură a regelui, în postura morții, cu

mâinile încrucișate pios peste sceptru. În dreapta altarului, era mormântul lui Carol, Duce de Calabria, singurul fiu al lui Robert.

În primele ore dinainte de răsărit, înainte ca restul orașului să afle vestea, familia noastră a înconjurat trupul spălat al lui Ferrante, așezat cu grijă în coșciug. Avea fața pișcată și rigidă. Trupul i se micșorase și se ofilise. Nu mai avea nici o urmă din spiritul de leu, pe care îl avusese odată. Era în sfârșit ca cei din muzeul său: absolut neputincios.

Întreaga noapte, m-am gândit de ce mă plăcuse bunicul, când era în viață. De ce mă chemase, când era pe patul de moarte. Dură și rece, mă numise el cu mândrie, de parcă acestea erau calități de admirat. Poate că a avut nevoie de bândețea Juanei, dar, în același timp și de puterea mea.

Am realizat imediat că nunta mea cu Jofre Borgia era inevitabilă. Tata își exprimase opinia cu vehemență. Era doar o chestiune de timp. Nu avea rost să mă port ca un copil, să-mi exprim mânia asupra sorții. Venise timpul să o accept, să fiu puternică. Nu mă puteam baza decât pe mine: dacă Dumnezeu și sfinții existau, nu se deranjau pentru rugămințile mărunte ale unei tinere cu inima frântă.

După ce familia și-a luat la revedere de la Ferrante, s-a ținut un festin în Sala cea Mare. În ziua aceea nu a existat muzică, dans; doar discuții.

Am trecut singură și nevăzută pe lângă dormitorul lui Ferrante. Draperiile patului erau încă strânse și baldachinul îmbrăcat în negru. Cortinele verzi, erau de asemenea acoperite în culorile de doliu. Una dintre lămpile de pe noptieră, încă mai pâlpâia slab o flacără albăstruie. Am ridicat-o, am deschis ușa altarului îngust și de acolo am intrat în Regatul Morților.

Nu se schimbaseră multe față de ce îmi aminteam. Angevinul decedat, pe nume Robert, încă stătea în întâmpinarea oaspeților. De data aceasta nu mai eram alarmată. *Nu este nimic înfricoșător aici*, mi-am spus eu, *doar o colecție de piei și oase proptite în stâlpi de fier*.

Însă, de la ultima mea vizită, cu mai bine de patru ani în urmă, două corpuri noi fuseseră adăugate la colecție. M-am dus la cel mai apropiat dintre ei și am ridicat lampa la nivelul feței mumiei. Ochii săi de sticlă aveau pictați iriși maro. Avea barba și mustața deasă, părul negru, bogat și ondulat. Acesta nu era un angevin cu părul blond, ci un spaniol sau un italian. Încă avea trăsăturile destul de pline, drept mărturie că decedase de curând. În viață, cu siguranță fusese un bărbat chipeș, care a râs și a plâns și poate a fost dezamăgit în dragoste. Și el a știut ce înseamnă să fi victima cruzimii.

Fără frică, i-am atins obrazul maroniu. Era rece și tare, ca bunicul meu, ca tatăl meu. Ca mine.

Iarna – primăvara 1494

IV

Reparearea relației între Napoli și papalitate a durat ceva timp. Nu am fost surprinsă, că a trecut o lună întreagă, până să fiu chemată la tatăl meu. Mă pregătisem pentru întâlnire și mă resemnasem cu ideea că mă voi căsători cu Jofre Borgia. În mod ciudat, acest lucru mă făcea să mă simt mândră. Tatăl meu s-ar fi așteptat ca anunțul să mă rănească. Ar fi fost dezamăgit să constate contrariul.

Un soldat a venit după mine și m-a condus în apartamentele regelui. Tronul era învelit în negru. Tatăl meu nu trebuia să se urce pe el, până la ceremonia de încoronare, care urma să aibe loc peste câteva luni.

Fostul birou al lui Ferrante, purta deja amprenta tatălui meu. Podeaua de marmură era acoperită de un covor rafinat, pradă capturată în Bătălia de la Ontrato; plăci maure atârnav pe pereți.

Auzisem, că tatăl meu ar fi decapitat mulți turci. Eram curioasă câți a omorât pentru aceste trofee. M-am uitat la covorul roșu-auriu, după pete de sânge, dornică să îmi distrag atenția cu gânduri ciudate, ca să îmi pot menține calmul, în timpul acestui neplăcut schimb de cuvinte.

Noul rege era ocupat. Era înconjurat de consilieri. Când am intrat, se uita peste mai multe documente, împăștiate pe biroul de lemn. În acel moment, am realizat, că noi, napolitanii, nu ne mai puteam referi simplu la regele Alfonso, când vorbeam despre Alfonso cel Mărinimos. Acum erau regele Alfonso I și Alfonso al II-lea.

Am privit peste umărul celui din urmă, pe ferestrele din vest, care dădeau spre Castel dell'Ovo și la apa din fața acestuia. Se spunea că, măreața fortăreață de piatră, construită probabil de Virgil, ar fi așezată pe un imens ou fermecat, ascund pe fundul oceanului. Dacă oul ar fi crăpat vreodată, Napoli, însăși, s-ar dărâma și ar cădea în mare.

Am așteptat în liniște, până când tatăl meu a ridicat privirea, încruntându-se distras; pentru el, eram doar un gând secundar, în mijlocul unei după-amieze aglomerate. Fiul său, Ferrandino, acum Duce de Calabria, s-a aplecat peste umărul lui, cu o mână sprijinită de birou. Ferrandino m-am privit, și-a înclinat capul în mod politicos, dar formal. Subcontextul era clar: *eu sunt urmașul la tron, fiul legitim, tu nu.*

-Te vei căsători cu Jofre Borgia, la începutul lunii mai, a spus tatăl meu.

Drept răspuns, am făcut o plecăciune grațioasă și am îndreptat un singur gând asupra lui: *Nu mă poți răni.*

Regele și-a direcționat din nou atenția la Ferrandino și la consilieri. După ce le-a șoptit câteva fraze, s-a uitat din nou la mine, de parcă ar fi fost surprins că încă mai sunt acolo.

-Asta-i tot, a spus el.

Am făcut o plecăciune, bucuroasă de autocontrolul meu, dar în același timp, dezamăgită că, tatăl meu părea prea preocupat, să fi observat. M-am întors să plec, dar înainte ca soldatul să mă conducă afară, regele a vorbit din nou.

-Ah, ca să-l împăcam pe Sființia Sa, am fost de acord să îl numesc pe fiul său, Jofre, prinț – era și normal, având în vedere rangul tău. Drept urmare, veți merge să guvernați împreună Principatul Squillace.

Mi-a făcut un semn scurt că pot pleca și s-a întors la lucru.

Am plecat repede, orbită de durere. Squillace se afla la câteva zile distanță, în sudul Neapolelui, pe coasta opusă. Era o călătorie mult mai lungă din Napoli până în Squillace, decât din Napoli până la Roma.

Întoarsă în camera mea, am smuls icoana Sfântului Gennaro, de la locul ei de cinste și am azvârlit-o de perete. După ce a căzut pe podea, Donna Esmeralda a scos un țipăt și și-a făcut cruce, apoi s-a întors și a venit după mine, pe balcon. Am început să clocotesc. Durerea mea s-a transformat în furie.

-Cum îndrăznești! Nu există nici o scuză pentru un asemenea sacrilegiu! m-a cerat ea, încruntându-se.

-Nu înțelegi! m-am răstit. Eu și Jofre Borgia vom locui în Squillace!

Expresia ei s-a înmuiat pe loc. A rămas tăcută un moment, apoi m-a întrebat:

-Crezi că va fi mai ușor pentru Alfonso, decât pentru tine? Îl vei forța, din nou, să te consoleze, când și lui i se frânge inima? Tu ești mai temperamentală, Donna Sancha, dar nu te lăsa păcălită. El este un suflet mai sensibil.

M-am întors, privind figura înțeleaptă a Esmeraldei. M-am strâns în brațe, am respirat adânc și m-am forțat să mă calmez.

-Trebuie să îmi stăpânesc emoțiile, am zis eu, înainte ca Alfonso să afle despre asta.

În acea seară, am luat cina singură cu fratele meu. Mi-a povestit jovial despre antrenamentele sale cu sabia și despre caii frumoși, pe care îi cumpărase, de curând, tatăl meu. Am zâmbit și am ascultat, vorbind puțin. După aceea, am făcut o plimbare prin curtea palatului, urmăriți de la distanță, de un singur soldat. Eram la începutul lunii martie. Aerul nopții era rece, dar plăcut. Alfonso a vorbit primul:

-Ești tăcută, în seara asta, Sancha! Ce te neliniștește?

Am ezitat înainte să îi răspund.

-Mă întrebam dacă ai auzit veștile...

Fratele meu s-a adunat și a spus, prefăcându-se degajat:

-Deci, te vei căsători cu Jofre Borgia.

Tonul lui a devenit imediat blând.

-N-o să fie așa rău, Sancha. După cum am spus și mai înainte, poate că Jofre este un tânăr decent. Măcar vei locui în Napoli. O să putem să ne vedem...

M-am oprit brusc. M-am întors spre el și i-am pus degetul pe buze.

-Dragul meu frate, m-am luptat să-mi păstrez vocea calmă și tonul blând. Papa Alexandru nu vrea doar o prințesă pentru fiul său. Vrea ca fiul său să fie prinț. Eu și Jofre vom governa Squillace.

Alfonso a clipit speriat.

-Dar contractul..., a început el, apoi s-a oprit. Dar tata...

A tăcut. Pentru prima dată, nu m-am gândit la sentimentele mele, ci la ale lui. Văzând o urmă de durere trecând peste trăsăturile lui tinere și frumoase, am simțit că mi se topește inima. L-am luat în brațe și am început din nou să merg.

-Pot oricând să vizitez Napoli. Și tu poți veni în vizită, în Squillace.

Era obijnuit să ofere alinare, nu să fie cel consolat.

-Îmi va fi dor de tine.

-Și mie de tine.

M-am forțat să zâmbesc.

-Mi-ai spus cândva, că datoria nu este, întotdeauna, plăcută. Este adevărat, dar ne vom bucura pe cât putem, de vizite și scrisori.

Alfonso s-a oprit din mers și m-a strâns în brațe.

-Sancha, a spus el. Ah, Sancha...

Era mai înalt decât mine și a trebuit să se aplece, să își lipească obrazul de al meu. I-am mângâiat părul.

-Totul o să fie în regulă, frățiorul meu, am zis eu.

L-am ținut strâns la piept. Nu mi-am permis să plâng. M-am gândit, că Ferrante ar fi fost mândru.

Luna mai a sosit, mult prea devreme și odată cu ea, Jofre Borgia. A venit în Napoli, însoțit de un anturaj numeros. A fost escortat în Sala cea Mare, a Castelului Nuovo, de către unchiul meu, Prințul Federico și de către fratele meu, Alfonso. Odată sosiți, mi-am făcut și eu apariția, cu grandoare, coborând scările, într-o rochie de brocart verde ca marea, cu un lanț de smarald în jurul gâtului. Mi-am dat seama imediat, din reacția viitorului mire, că am făcut o impresie bună. El, cu siguranță, nu mi-a făcut mie.

Mi se spusese, că Jofre Borgia, are aproape treisprezece ani. Mă așteptam să văd un tânăr, care să semene cu fratele meu. Chiar și în scurta perioadă, de când îi spusese lui Alfonso despre logodnă, vocea i se îngroșase, umerii i se lățiseră și devenise mai musculos. Acum era cu un cap mai înalt decât mine. Dar Jofre era un copil. De când fusesem la stega, deja împlinisem șaisprezece ani. Acum eram femeie în toată legea, cu sâni și șolduri pline. Cunoscusem extazul sexual, cunoscusem atingerea unui bărbat cu experiență.

Cât despre mezinul familiei Borgia, era cu un cap mai mic ca mine. Fața lui era încă bucălată, avea vocea mai subțire ca a mea și era atât de slab, încât aș fi putut să îl ridic. Ca să înrăutățească situația, purta părul blond, ca o fată, în şuvițe lungi ce i se revărsau pe umeri.

Auzisem, la fel ca toți cei din Italia, care au urechi să audă, despre pasiunea de necontrolat a lui Alexandru pentru femei frumoase. Pe vremea când era un tânăr cardinal, Rofrigo Borgia, îl șocase pe bătrânul său unchi, Papa Calixtus, oficiând botezuri, ca mai apoi, să escorteze toate femeile din anturaj, în curtea unei biserici, încuiând porțile și lăsându-i afară pe bărbații înfuriați, să asculte ore întregi, chicotelile și gemetele pasionale din interior. Chiar și acum, Papa Alexandru și-a adus cea mai recentă amantă, Giulia Orsini, în vârstă de șaisprezece ani, să locuiască cu el la Vatican, lăsându-se pradă unor indiscreții publice flagrante. Se zvonea, că nici o femeie nu se putea feri de avansurile lui.

Era imposibil de crezut, că Jofre este fiul aceluiși bărbat. Mi-am amintit de mâinile puternice ale lui Onorato pe trupul meu. Mi-am amintit cum mă încălecuse, cum îi strângeam spatele puternic, când mă călărea, ca mai apoi să mă aducă pe culmile plăcerii. Apoi m-am uitat la acest copil slăbuț și m-a străbătut un fior de dezgust, gândindu-mă la patul conjugal. Onorato îmi cunoștea trupul mai bine decât mine. Cum aș putea să îl învăț pe acest tânăr efeminat, tot ce trebuie să știe un bărbat, despre arta de a face dragoste?

Eram disperată. Mi-am petrecut următoarele zile într-o stare mizerabilă, jucând cât de bine puteam, rolul de mireasă fericită. Jofre își petrecea timpul cu anturajul său și nu depunea nici un efort să mă curteze. Nu era Onorato, preocupat de sentimentele mele. Venise în Napoli dintr-un singur motiv: să primească o coroană de prinț.

Mai întâi, a avut loc ceremonia civilă, la Castel Nuovo, prezidată de Episcopul de Tropea și asistată de tatăl meu și de prințul Federico. În anxietatea sa, micul Jofre, a zbierat grăbit răspunsul la întrebarea episcopului, cu mult înainte ca bătrânul prelat să termine întrebare, spre amuzamentul celor prezenți. Eu nu puteam nici să zâmbesc.

A urmat apoi, prezentarea darurilor de la noul meu soț: rubine, perle, diamante, brocarturi țesute cu fie de aur, mătăsuri și catifele, din care să se croiască rochii pentru mine.

Dar uniunea noastră nu fusese încă binecuvântată de Biserică, deci nu putea fi consumată fizic. Am avut un moment de respiro, timp de patru zile, până la Liturghie.

A doua zi, a fost ziua Încoronării și celebrarea apariției Arhanghelului Mihail. Fusese proclamată zi de sărbătoare în Napoli.

Cerul negru al dimineții a eliberat o ploaie torențială și vânturi puternice. În ciuda vremii proaste, familia noastră l-a urmat pe tatăl meu și pe baronii săi, la marea catedrală, Sfânta Chiara,

unde, cu doar câteva luni înainte, avusese loc priveghiul lui Ferrante. Altarul fusese pregătit cu grijă, de maestrul de ceremonii al Papei Alexandru. Alfonso al II-lea urma să îi ofere lui Jofre Bogia, principatul Squillace. În schimb, Sființia Sa trimisese un legat papal (în acest caz, un cardinal puternic din propria sa familie) să-l încoroneze pe rege. Astfel, Alexandru recunoștea și binecuvânta, direct și irevocabil, domnia lui Alfonso. Schimbul fusese ideea regelui, nu a papei, cum spusese tatăl meu. Își cumpărase în mod intenționat bucuria, cu prețul nefericirii mele.

Bărbatul, care urma să devină, Alfonso al II-lea, s-a oprit la bubuitul tunurilor. A fost întâmpinat de Arhiepiscopul Neapolelui și de Patriarhul Antiohiei. L-au condus la locul său, în fața altarului, unde a ascultat împreună cu noi, citirea Bulei Papale, prin care era decarat conducătorul indiscutabil al Neapolelui.

Tatăl meu a îngenunchiat pe o pernă, în fața cardinalului Giovanni Borgia, legatul papal, și a repetat cu grijă, după el, jurământul de investire. Am ascultat, în același timp, contemplându-mi soarta. De ce mă ura tatăl meu atât de mult? Era indiferent față de ceilalți copii, înafară de prințul moștenitor, Ferrandino. Cu toate acestea, îi acorda atenție fiului său cel mare, doar cât era necesar să-l pregătească pentru poziția sa în viață. Oare era din cauză că îi făcusem mai multe probleme decât ceilalți? Poate. Dar, poate răspunsul se regăsea în cuvintele bătrânului Ferrante: *dintre toți copiii, tu semeni cel mai mult cu tatăl tău.*

Dar tatăl meu țipase, când a văzut mumiile angevine, eu nu. *Întotdeauna ai fost laș, Alfonso.* Oare era posibil, ca cruzimea tatălui meu să izvorască din frică? Și oare, mă disprețuia pentru că, eu aveam o calitate care lui îi lipsea – curajul?

Tatăl meu a terminat de recitat jurământul. Cardinalul i-a înmănat un pergament, investindu-l astfel ca rege și spunând:

-Prin virtutea autorității apostolice.

Noul prinț al regatului, prin căsătoria noastră, Jofre Borgia, a înaintat, mic și solemn, cu coroana. Cardinalul a pus-o pe capul tatălui meu. Era grea și aluneca un pic. Prelatul a îndreptat-o cu o mână, în timp ce cu ajutorul arhiepiscopului i-a închis chinga sub bărbie. Noului rege i s-au înmănat obiectele puterii: sabia, sceptrul și globul. Ceremonialul dicta, ca toți prelații papei să formeze acum un cerc în jurul tatălui meu, al fraților săi, al fiilor și al baronilor fideli, apăruți brusc într-o manifestare imperioasă de susținere. Râzând, tatăl meu s-a așezat pe tron, în timp ce adunarea îl aclama:

-Viva Re Alfonso!, Viva Re Alfonso!

În ciuda furiei și a resentimentelor mele, că mă folosea ca pe un pion, l-am privit, încoronat și glorios și am fost uimită de sentimentul spontan de loialitate și mândrie, care m-a cuprins. Am strigat, împreună cu ceilalți, până am răgușit.

Viva Re Alfonso!

Am petrecut următoarele trei zile luând măsuri pentru splendida mea rochie de mireasă. Corsetul era făcut din brocartul auriu, pe care mi-l dăruise soțul meu, iar rochia însăși, era din catifea neagră, cu dungi de satin și o cămașă de mătase aurie. Atât rochia, cât și corsetul erau țesute cu perlele lui Jofre, iar alte diamante și perle fuseseră prinse în voalul din cel mai bun fir de aur. Mânele prinse de un corsaj, erau de asemenea din catifea neagră și satin. Erau așa de largi, încât soțul meu ar fi încăput într-una din ele. A existat o vreme când aș fi fost interesată și foarte mândră de rochia mea și să mă împodobesc pentru a-mi accentua frumusețea, dar nu și acum. Priveam rochia, ca un prizonier privindu-și lanțurile.

Ziua nunții mele a sosit, cu soarele ascuns în nori. În noaptea dinainte, am stat pe balconul meu, neputând să adorm. Trebuia să renunț la casa mea, și din câte știam, să merg să locuiesc într-un oraș străin. Am savurat mireasma aerului răcoros de mare și l-am tras adânc în piept. Oare va miroși la fel de frumos în Squillace? Am privit golful verde, plumburiu, peste care prezida întunecatul Vezuviu, știind că amintirea acestui moment, nu va fi suficientă, să mă susțină. Viața mea se învârtea în jurul fratelui meu, și a lui în jurul meu. Vorbeam cu el în fiecare dimineață, cinam cu el în fiecare seară, discutam cu el în

timpul zilei. Mă cunoștea și mă iubea mai mult decât propria mea mamă. Jofre părea un băiat bun, dar era un străin. Cum să mă bucur de viață fără Alfonso?

Doar un lucru mă preocupa și mai tare: faptul că fratele meu va suferi aceeași singurătate. Poate chiar mai rău, din moment ce Donna Esmeralda spusese, că este mai sensibil decât mine. Asta era cel mai greu de îndurat.

Într-un final, m-am întors înapoi, la domnișoarele mele, să încep pregătirile pentru ceremonie. Urma să aibe loc la mijlocul dimineții. În timp ce avansa ziua, cerul devenea și mai trist și înorat, ca o reflecție perfectă a stării mele. De dragul lui Alfonso, mi-am ascuns tristețea. Am rămas demnă și echilibrată.

Arătam magnific în rochia mea, ca mireasă. Când am intrat în capela regală a palatului, s-a auzit un murmur de admirație din mulțimea care aștepta. Nu m-am putut bucura de admirația lor. Eram prea preocupată să evit privirea fratelui meu. Nu mi-am permis decât o ochiadă când am trecut pe lângă el. Arăta matur și regal. Era îmbrăcat într-o tunică albastră, având la brâu, o sabie cu mâner auriu. Expresia lui era sobră, fără nici o urmă din strălucirea pe care o moștenise de la mama noastră. Se uita fix la altar.

Despre ceremonia religioasă, nu vă pot spune decât că a durat la nesfârșit. Bietul Jofre se purta cu toată grația regală de care era în stare. Dar când a venit timpul să-mi dea sărutul Episcopului, a fost forțat să se ridice pe vârfuri și i-au tremurat buzele.

Apoi, a urmat un concert și prânzul care a ținut ore întregi, cu mult vin și multe urări pentru mire și mireasă.

La asfințit, Jofre s-a retras într-un mic palazzo din apropiere, special pregătit pentru noi. Apusul soarelui era ascuns în întregime de nori mari, negri, de furtună, ce se adunaseră deasupra golfului. Eu am sosit noaptea, odată cu primele tunete, însoțită de tatăl meu, regele și de Cardinalul de Monreale, Giovanni Borgia. Cardinalul era un bărbat simplu, de vârsta a doua, cu buze grosolane și un comportament pe măsură. Avea capul ras, tunsoarea preoțească și acoperit de un chipiu roșu de satin. Trupul său greoi, era înveșmântat într-o sutană albă de satin și pe deasupra, roba de catifea purpurie. Pe degetele lui groase sclipeau diamante și rubine.

I-am lăsat pe bărbați pe coridor și am intrat în dormitorul pregătit pentru noi de domnișoarele mele. Donna Esmeralda m-a dezbrăcat, nu doar de frumoasa mea rochie, ci și de cămașa de mătase. Astfel, am fost condusă la patul conjugal, unde mă aștepta Jofre. A făcut ochii mari când m-a văzut. Se holba, cu o naivă lipsă de stăpânire, în timp ce una din domnișoarele mele, a tras cearșaful, așteptând să mă așez lângă noul meu soț, acoperindu-mă apoi până la talie. Astfel stăteam, cu sânii mei plini, expuși tuturor.

Jofre era prea timid și nici mie nu îmi ardea să fac conversație în timpul acestui ritual jenant – una dintre cele mai neplăcute datorii ale nobilimii, de care nu ne putea salva nimeni.

Când au intrat în cameră, regele și cardinalul, a căror sarcină era să fie martori la actul nupțial, Jofre i-a salutat cu un zâmbet grațios.

Clar, Cardinalul Borgia avea aceeași înclinații pentru femei mai tinere, ca și vărul său, Rodrigo, deoarece s-a uitat fix la sânii mei și a oftat:

-Cât de frumoși sunt; ca niște trandafiri.

Mi-am înfrânat impulsul de a mă acoperii. Clocoteam de indignare că, acest om bătrân se excita privind-mă pe mine. Nu îmi era confortabil nici faptul că, tatăl meu nu mă văzuse niciodată dezbrăcată. Privirea regelui a trecut peste goliciunea mea, cu un detașament care m-a cutremurat. Mi-a aruncat un zâmbet rece.

-Ca toate florile, se vor ofili destul de repede.

Nu mai avea privirea tulburată. În această seară era vesel. Reușise tot ce își dorea pe lumea asta: era rege, cu binecuvântarea Papei, și acest lucru era cu atât mai dulce, cu cât, în scurt timp, urma să scape de fiica sa neascultătoare. Acesta era momentul triumfului său total asupra mea. Acesta era momentul celei mai mari înfrângeri, pentru mine.

Niciodată nu îmi urăsem tatăl mai tare decât acum. Niciodată umiliința mea nu fusese atât de completă. Mi-am întors privirea, ca Jofre și cardinalul să nu observe ura din ochii mei. Vroiam, cu disperare să mă acopăr cu cearșaful, să fug din pat, dar intensitatea mâniei mele mă paraliza. Nu puteam să mă mișc.

Jofre a rupt tăcerea cu o sinceritate dezarmantă.

-Iertați-mă, Majestate, Sfinția Voastră, că mă aflu la mila emoțiilor.

Cardinalul a râs licențios.

-Ești tânăr, băiete. La vârsta ta, toate emoțiile din Napoli, nu te pot împiedica să prestezi.

-Nu vârsta îmi dă speranțe de succes, l-a contrat Jofre, ci frumusețea amețitoare a miresei mele.

De pe buzele altcuiva, poate cu excepția lui Alfonso, astfel de cuvinte ar fi fost o etalare draguță de politețe. Dar Jofre le-a rostit cu sinceritate, aruncându-mi o privire timidă. Ambii bărbați au bufnit în râs. Tatăl meu batjocoritor, cardinalul aprobator. Cel din urmă s-a plesnit pe coapsă și a spus:

-Atunci ia-o, băiete, ia-o! Văd după ridicătura din cearșaf, că ești pregătit.

Jofre s-a întors stângaci spre mine. În acel moment și-a concentrat toată atenția asupra mea; nu îi mai vedea pe cei doi martori, aplecându-se în scaune, privindu-i cu nesăț fiecare mișcare.

Cu ajutorul meu, a reușit să se urce peste mine. Era mai slab și mai scund decât mine, astfel încât, când și-a presat buzele de ale mele, membrul lui m-a lovit tare în burtă. A tremurat, din nou, dar de această dată, nu de emoție. Datorită înfățișării sale feminine, mă temusem că, Jofre ar putea fi genul care preferă băieții, în locul femeilor, dar m-am convins că nu este așa. Luptându-mă să ignor amărăciunea situației, l-am echilibrat și mi-am desfăcut picioarele, în timp ce el s-a lăsat în jos spre ținta sa. Din păcate a început să împingă prea devreme, în coapsa mea. Spre deosebire de Borgia cel mare, acest tânăr era complet needucat în privința actului de iubire. L-am apucat, încercând să îl ghidez, dar imediat ce l-am atins, a gemut și mâna mea s-a umplut de sămânța lui.

Din instinct, am scos dovada de sub cearșaf, revelându-le fără să vreau martorilor, nereușita. Jofre a oftat din nou, de data aceasta de ciudă și s-a întors pe spate. Tatăl meu zâmbea, mai tare decât îl văzusem vreodată. S-a întors către cardinal, chicotind. Cu mâna întinsă, i-a zis:

-Banii, Sfinția Voastră.

Jovial, cardinalul a clătinat din cap și a scos de sub sutana de satin, un săculeț purpuriu de catifea, plin cu bani.

-Noroc pur, Majestate, noroc pur, nimic mai mult.

În timp ce una din domnișoarele mele, a intrat grăbită în cameră și mi-a șters mâna cu o cârpă uda, Jofre s-a proptit într-un cot, holbându-se la cei doi bărbați. Realizând că prestația sa fusese obiectul unui pariu, s-a înroșit violent. Cardinalul i-a observat discomfortul și a râs.

-Nu fi stânjenit, băiete. Am pierdut, deoarece nu am crezut că o să ajungi așa departe. Ai rezistat mai mult decât majoritatea celor de vârsta ta. Acum putem să trecem într-adevăr la fapte.

Dar ochii soțului meu s-au umplut de lacrimi. S-a îndepărtat de mine, pe partea lui de pat. Suferința sa mi-a permis să trec peste propria mea rușine. Acțiunile mele nu au fost împinse de dorința de a încheia repede cu această afacere morbidă, ci din dorința de a îl elibera pe Jofre de propria lui nefericire. Părea un suflet blând. Nu merita asemenea cruzime.

M-am întors spre el și i-am șoptit la ureche:

-Ne batjocoresc pentru că ne invidiază, Jofre. Uită-te la ei; sunt bătrâni. Timpul lor a trecut. Dar noi suntem tineri.

I-am luat mână și am pus-o pe sâni mei.

-Nu mai este nimeni în cameră. Suntem numai noi doi. Aici este patul nostru conjugal.

L-am sărutat de milă, ușor, cu o pasiune tandră, cum mă sărutase cândva, pe mine, Onorato. Am închis ochii, blocând imaginea călăilor noștri și mi-am imaginat că sunt cu fostul meu iubit. Mi-am plimbat mâna pe spatelul lui îngust și osos, apoi jos, între coapsele sale. Când i-am mângâiat membrul,

așa cum fusesem învățată, l-au trecut fiori și a gemut. În curând, a fost suficient de tare, să îl pot ghida înăuntrul meu, de data aceasta cu succes.

Am ținut ochii închiși. În mintea mea nu existam decât eu, noul meu soț și furtuna care se apropia. Jofre nu era Onorato. Avea membrul mic și am primit puțină stimulare. Dacă nu ar fi împins violent și nu l-aș fi ajutat să mă pătrundă, nu mi-aș fi dat seama că m-a penetrat.

Totuși am rezistat. Din cauză că mă presa pe piept, nu am reușit să îmi stăpânesc icnetele. Speram doar să le interpreteze drept sunete de plăcere. După vreun minut, i s-au încordat mușchii picioarelor. Și-a arcuit spatele cu un țipăt. Am deschis ochii și am văzut mirare în ai lui. Apoi s-a ridicat, moment în care am știut că am avut succes. A căzut peste mine gâfâind. Am simțit subtil, organul său micșorându-se înăuntrul meu, apoi ieșind cu totul, urmat de lichidul călduț.

Știam că de această dată, nu va exista plăcere sexuală și pentru mine. Poate că lui Onorato îi păsa să mă satisfac, dar asta nu îi preocupa pe cei trei bărbați, care se aflau aici, în seara aceasta.

-Bravo, bravo, a zis cardinalul, cu o notă vagă de dezamăgire că sarcina sa s-a terminat atât de repede. Ne-a binecuvântat și pe noi și patul.

Tatăl meu stătea chiar în spatele lui. Cu Jofre încă, deasupra mea, m-am uitat l-a bărbatul care mă trădase, cu o privire rece, nemiloasă. Nu vroiam să îi fac plăcerea de a vedea nefericirea pe care mi-o provocase. Avea un zâmbet mic, victorios. Nu-i păsa că îl uram. Era mulțumit să scape de mine, cu atât mai mult cu cât primise ceva de valoare, în schimb.

Cei doi bărbați au plecat și am rămas, în sfârșit, singură cu soțul meu. Domnișoarele mele, nu aveau să ne deranjeze până dimineață, când urma să colecteze cearșaful, încă o dovadă a consumării contractului.

O perioadă, Jofre a rămas deasupra mea, în liniște. Nu am făcut nimic, căci, până la urmă acum era soțul și stăpânul meu și ar fi fost nepolitic să-l întrerup. Apoi, mi-a dat părul după ureche și mi-a șoptit:

-Ești atât de frumoasă. Mi te-au descris, dar cuvintele nu îți pot face dreptate. Ești cea mai frumoasă femeie pe care am văzut-o.

-Ești drăguț, Jofre, i-am răspuns eu sincer.

Poate că era doar un băiat, dar era unul plăcut, lipsit de viclenie, chiar dacă nu era inteligent. Puteam să țin la el...dar niciodată să îl iubesc. Nu cum îl iubisem pe Onorato.

-Îmi pare rău, a zis el, cu o vehemență spontană. Îmi pare atât de rău...eu, eu...

Brusc, l-a bufnit plânsul.

-Of, Jofre.

L-am strâns în brațe.

-Îmi pare rău că s-au purtat așa cu tine. Ceea ce au făcut este de nedescris. Iar ceea ce ai făcut tu, a fost perfect normal.

-Nu, a insistat el. Nu este vorba de pariu. A fost urât din partea lor, da, dar sunt un iubit îngrozitor. Nu știu să satisfac o femeie. Te voi dezamăgi.

-Shh, am spus eu.

A încercat să se desprindă din îmbrățișarea mea, dar l-am strâns la piept.

- Ești doar tânăr. Cu toții suntem neexperimentați la început...apoi învățăm.

-Atunci o să învăț, Sancha, a promis el. De dragul tău, o să învăț.

-Shh, i-am spus eu strângându-l ca pe copilul ce era și începând să îi mângâi părul lung și mătășos.

Afară s-a pornit, în sfârșit, furtuna, ploaia căzând în torente.

Vara 1494 – iarna 1495

A doua zi, dis de dimineață, eu și Jofre am plecat către noua noastră casă, în cea mai sudică

parte a Calabriei. Mi-am ținut promisiunea secretă de a fi curajoasă. Mi-am îmbrățișat fratele și mama și i-am sărutat pe amândoi de la revedere, fără să vărs o lacrimă. Cu toții ne-am făcut promisiuni, să ne scriem și să ne vizităm. Bineînțeles, că regele Alfonso al II-lea nu s-a deranjat să își ia la revedere.

Squillace era o stâncă, scăldată de soare. Orașul în sine, era așezat pe un promotoriu abrupt. Palatul nostru rustic, după standardele napolitane, se afla departe de mare, priveliștea fiind parțial obstrucționată de vechea mănăstire, ridicată de cărturarul Cassiodorus. Linia de coastă era puternic reliefată și goală, lipsită de grațioasele curbe napolitane. Singura verdețură consta în livezile de măslini, cu fruze trecute. Cea mai mare contribuție a regiunii în domeniul artei, cu care populația se mândrea foarte mult, erau obiectele ceramice de culoare roșie-maronie.

Palatul era un dezastru. Mobila și obloanele erau roase, pernele și draperiile erau rupte, tavanul și pereții crăpați. Tentația de a-mi plânge de milă și de a îl blestema pe tatăl meu era mare, deoarece mă trimisese într-un loc atât de trist. În schimb, mi-am distras atenția, transformând palatul într-o locuință demnă de roialitate. Am comandat catifea de calitate, să înlocuiesc brocartul mâncat de molii, de pe cele două tronuri antice, am înlocuit lemnul uzat și am trimis după marmură, pentru a schimba podeaua denivelată de teracotă din sala tronurilor. Camerele private ale cuplului regal, a prințului imediat în dreapta sălii tronului, a prințesei, la stânga, arătau și mai deplorabil. A trebuit să comand și mai multe materiale și să angajez mai mulți constructori să pună lucrurile la punct.

Jofre își ocupa timpul, într-un mod total diferit. Era tânăr și scăpase pentru prima dată, de familia sa tiranică. Acum că era stăpânul propriului regat, nu știa cum să se comporte adecvat și nici nu încerca să o facă. La scurt timp după ce am ajuns în Squillace, ne-am pomenit cu un grup de prieteni de-ai lui Jofre, de la Roma. Erau cu toții nerăbdători să sărbătorească norocul noului prinț.

În primele zile după nunta, inclusiv în timpul călătoriei în trăsura noastră confortabilă, Jofre a încercat, fără tragere de inimă, să se țină de promisiunea făcută, de a deveni un iubit mai bun. Dar tindea spre inaptitudine și nerăbdare. În curând a fost copleșit de propria dorință și de obicei, își împlinea nevoile, fără să le adreseze și pe ale mele. După tandrețea și lacrimile pe care mi le-a arătat în noaptea nunții, am sperat că am găsit pe cineva la fel de bun ca fratele meu. În curând am realizat că, frumoasele sale cuvinte, nu izvorau din compasiune, ci din dorința de a plăca. Este o mare diferență între bunătate și slăbiciune. Natura lui agreabilă, era rezultatul celei din urmă.

Asta mi s-a demonstrat din plin, după apariția prietenilor săi, la o săptămână după sosirea noastră în Squillace. Toți erau tineri nobili, unii căsătoriți, majoritatea burlaci. Nici unul nu era mai în vârstă decât mine. Erau, de asemenea și două rude de ale sale, venite de curând la Roma să fructifice conexiunile cu Sființia Sa: un conte din Spania, Ippolito Borja, care nu adoptase încă forma italiană a numelui său și un tânăr cardinal de cincisprezece ani, Luis Borgia, al cărui aer îngâmfat mi-a displăcut instantaneu.

Palatul era încă în haos. Erau schele peste tot, iar pe jos numai teracotă spartă. Nu așezasem încă marmura în sala tronului. Don Luis nu a ratat ocazia să comenteze despre stare patetică a locuinței și a principatului nostru, mai ales în comparație cu splendoarea Romei.

Când a sosit adunarea, mi-am jucat rolul de gazdă, cât mai decent posibil, date fiind împrejurimile rurale. Am ținut un festin și le-am turnat cel mai bun vin, Lacrima lui Hristos, pe care îl

adusesem din Napoli, deoarece vinul local era inacceptabil. M-am îmbrăcat modest, în negru, așa cum trebuie să faci o soție bună. La petrecere, Jofre m-a etalat cu mândrie. Bărbații m-au flatat cu nenumărate complimente la adresa frumuseții mele.

Am zâmbit. Eram veselă și încântătoare, atentă cu bărbații, care încercau să mă impresioneze, cu povești despre valoare și despre averile lor. Când s-a făcut târziu și toți ceilalți erau amețiți de băutură, m-am retras în camerele mele, lăsându-i pe soțul meu și pe invitații lui să își facă de cap.

Înainte de răsărit, am fost trezită de țipetele înăbușite ale unui copil. Le-a auzit și Donna Esmeralda, care dormea lângă mine. Alarmate, ne-am uitat, un moment, una la alta, apoi ne-am luat halatele și ne-am grăbit spre sursa zgomotului. Nici o persoană cu conștiință, nu putea ignora ceva atât de jalnic.

Nu am mers prea departe. Imediat ce am deschis ușa antecamerei, în sala tronului, am fost întâmpinată de o scenă bacanliană ce depășea orice imaginație.

Podeaua nefinisată era acoperită de trupuri îmbârligate, unii chirșiți de beție, alții nemișcați, sfărâșcând de la excesul de vin: prietenii și curvele lui Jofre, am realizat cu dezgust, deși nu era locul meu să judec invitații soțului meu.

Dar când m-am uitat la cele două tronuri, m-a năpădit o furie de nestăpânit. Jofre stătea, oarecum într-o parte, pe tronul lui. De la talie în jos, era complet dezbrăcat. Papucii, ciorapii și pantalonii săi, zăceau aruncați pe treptele din fața tronului. Picioarele sale palide, erau îmbârligate cu cele ale femeii din poala sa. Nu era o curtezană cu sânge nobil, ci cea mai banală curvă locală, probabil de două ori mai în vârstă decât Jofre. Avea buzele mânăjite cu un roșu strălucitor, nenatural și ochii fardați strident. Era sfrijită, săracă și neatrăgătoare. Rochia ei roșie de satin, era ridicată până la talie, revelând lipsa lenjeriei intime. Sâni ei mici, ofiliți, fuseseră scoși din corset, pentru ca tânărl meu soț să îi poată pipăi. Era atât de beat, încât nu a observat că am intrat și a continuat să o călărească. Ea scotea sunete de extaz la fiecare împunsătură. Distracția era un lucru de așteptat la bărbații de rang nobil. Nu aveam dreptul să mă plâng. Poate doar de lipsa lui Jofre de respect pentru simbolul puterii. Deși încercasem să mă pregătesc pentru inevitabila lui infidelitate, tot am simțit împunsătura geloziei.

Dar sacrilegiul de lângă soțul meu nu îl puteam îndura. Cardinalul Luis Borgia, cel care venera toate lucrurile romane, stătea pe tronul meu, complet dezbrăcat, roba sa roșie și pălăria de cardinal pierdute pe undeva, prin ansamblul carnal. În poala lui, se balansa unul dintre servitorii noștri din bucătărie, un băiețel, în jur de nouă ani, Matteo. Îi trăsese, neglijent, pantalonii până la genunchi. Îi curgeau lacrimi pe obraji. El fusese cel care țipase. Acum țipetele lui deveniseră gemete de durere. Tânărl cardinal îl penetra viguros și brutal, ținându-l bine de mijloc, pentru ca băiatul să nu cadă pe podea. Copilul se ținea strâns de brațele de lemn, recent restaurate, ale tronului meu.

-Oprește-te, am țipat eu.

Atâțată de cruzimea și lipsa de respect a cardinalului, am uitat de orice fel de modestie, lăsându-mi halatul să cadă pe jos. Îmbrăcată doar în cămașa de noapte, m-am dus direct la Matteo și am încercat să îl trag. Fața cardinalului s-a contorsionat de furie și l-a ținut strâns pe copil.

-Lasa-l să țipe! L-am plătii pe micul ticălos!

Nu-mi păsa. Băiatul era prea mic să știe mai bine. Am tras, din nou, mai tare. Sobrietatea mi-a dat mai multă determinare decât avea Luis. Strânsoarea lui s-a slăbit, permițându-mi să îl duc pe băiat, care suspina, la o revoltată Donna Esmeralda. A plecat cu el să îi acorde îngrijiri.

Luis Borgia s-a ridicat indignat, prea repede, având în vedere starea sa de beție. A căzut, apoi s-a așezat repede pe tronul meu. Și-a rezemat brațul și capul pe noua pernă de catifea, care acoperea scaunul, pătată acum de sângele lui Matteo.

-Cum îndrăznești, am zis eu cu vocea tremurând de mânie. Cum îndrăznești să-i faci rău unui copil, plătit sau neplătit? Și cum îți permiți să-mi arăți așa o lipsă de respect, făcând un asemenea lucru pe tronul meu? Nu ești bine venit în acest palat. De dimineață, să pleci!

-Sunt oaspetele soțului tău, a mormăit el. Nu al tău și ai face bine să-ți amintești că el este stăpân aici.

S-a întors către soțul meu. Jofre încă avea ochii închiși, buzele întredeschise, lovindu-și trupul de al prostituatei.

-Jofre, Alteța Voastră, fi atent! Noua ta soție e o zgripturoaică.

Jofre a clipit, încetând actul sexual.

-Sancha?

M-a privit nesigur. Era prea intoxicat să înțeleagă implicațiile situației și să îi fie rușine.

-Bărbații aceștia trebuie să plece, am zis eu, pe un ton clar și puternic, să fiu sigură că mă aude. Toți. De dimineață. Și curvele trebuie să plece imediat.

-Târfo!, a spus cardinalul, apoi s-a aplecat peste perna de catifea a tronului meu și și-a golit conținutul stomacului.

La insistențele mele, invitații lui Jofre au plecat în după-amiaza următoare. Soțul meu a fost indispus în cea mai mare parte a zilei. Așa seara am putut discuta cu el despre evenimentele din noaptea precedentă. Nu-și amintea decât că prietenii lui l-au îndemnat să bea. Mi-a spus că nu își amintește de curve și cu siguranță nu ar mânji de bunăvoie onoarea tronului, printr-un asemenea act. Sigur prietenii lui au fost cei care l-au provocat.

-Un astfel de comportament este obișnuit la Roma?, am întrebat eu. Pentru că nu va merge aici, de fapt, oriunde voi locui eu.

-Nu, nu, m-a asigurat Jofre. Luis a fost de vină. Este un depravat. Dar nu ar fi trebuit să mă îmbăt atât de tare, încât să-mi pierd mințile.

A făcut o pauză.

-Sancha...nu știi de ce am căutat cosolare în brațele unei curve, când am cea mai frumoasă soție din toată Italia. Trebuie să-ți spun...ești iubirea vieții mele. Știu că sunt neîndemânatic și aiurit. Știu că nu sunt cel mai isteț dintre bărbați. Nu mă aștept să îmi împărtășești dragostea. Doar să ai milă de mine...

Apoi, mi-a cerut iertare într-un mod atât de jalnic, încât am cedat. Nu avea nici un rost, să ne facem viața neplăcută din cauza resentimentelor. Dar i-am ținut minte slăbiciunea și am constatat că soțul meu era schimbător. Nu era un om pe care să te poți baza.

Două săptămâni mai târziu, am primit un nou oaspete, trimis de însuși Sfinția Sa, pe Conte de Marigliano. Era un bărbat mai în vârstă, manierat și impunător, cu părul grizonat și o ținută modestă, dar elegantă. L-am întâmpinat cu o cină măreață, ușurată că, spre deosebire de ceilalți prieteni ai lui Jofre, nu părea interesat de petreceri. M-a șocat, totuși, de ce era interesat.

-Madonna Sancha, a spus el sever, în timp ce savuram ultimele picături din Lacrima lui Hristos, după cină (prieteni ai lui Jofre băuseră aproape tot stocul, pe care îl ausesem din Napoli). Trebuie să deschid un subiect delicat. Îmi pare rău că trebuie să vă vorbesc, despre asemenea lucruri, în prezența soțului dumneavoastră. Dar trebuie să vă aduc la cunoștință, amândouă, acuzațiile care vi s-au imputat.

-Acuzații?

L-am studiat pe bătrân cu scepticism. Jofre era speriat.

-Mă tem, că nu înțeleg.

Tonul contelui era echilibrul perfect între fermitate și delicatețe.

-Anumiți...oaspeți, de la palatul dumneavoastră, au mărturisit că au fost martori la un comportament neadecvat.

M-am uitat la soțul meu, care își studia paharul, cu vinovăție, întorcându-l între degete, astfel încât lumina strălucea pe juvaierurile cu care era încrustat.

-A avut loc un comportament neadecvat, dar nu a avut nimic de a face cu mine.

Nu intenționez să îl implic pe Jofre. Nu intenționez nici să îi permit acuzatorului meu să se răzbune.

-Spuneți-mi, unul dintre acești martori a fost cardinalul Luis Borgia?

Contele a aprobat, aproape imperceptibil.

-Pot să întreb, de unde știți?

-L-am descoperit pe cardinal, într-o postură compromițătoare, am răspuns eu. Situația m-a determinat să îi cer să părăsească palatul, cât mai repede posibil. A fost nemulțumit.

Bătrânul a dat, din nou, ușor din cap, absorbind informația. În același timp, Jofre s-a înroșit. Părea o combinație de mânie și rușine.

-Soția mea nu a greșit cu nimic. Este o femeie de caracter. Ce acuzații i s-au adus?

Contele și-a plecat privirea, într-un gest de șovăială și modestie.

-Că a întreținut relații, nu cu unul, ci cu mai mulți bărbați odată, în camerele sale private.

Am râs, nevenindu-mi să cred.

-Este absurd!

Marigliano a ridicat din umeri.

-Chiar și așa, Sfinția Sa, este atât de mâhnit de situație, încât vrea să vă cheme pe amândoi înapoi la Roma.

Pe cât de nefericită eram în Squillace, nu doream să trăiesc în sânul familiei Borgia. Măcar în Squillace eram aproape de mare. Nici Jofre nu părea încântat să se întoarcă în orașul natal. Vorbea despre familia sa, doar în treacăt, niciodată amănunțit. Din puținul pe care îl spusese, mi-am dat seamă, că îl intimidau.

-Cum putem să respingem acuzațiile?, am întrebat eu.

-Am fost trimis, să conduc o anchetă oficială, a spus Marigliano.

Deși nu mă simțeam în largul meu, să fiu cercetată de un reprezentant papal, îmi plăcea totuși candoarea bătrânului conte.

-O să am nevoie de acces la toți servitorii să îi pot chestiona.

-Vorbiți cu oricine, a spus Jofre de îndată. O să vă spună, cu cea mai mare plăcere, adevărul despre soția mea.

I-am zâmbit, recunoscătoare de sprijin. Contele a continuat:

-Se mai pune problema și de extravagantă. Sfinția Sa nu este mulțumit, de câți bani s-au cheltuit pentru palatul Squillace.

-Cred că la această întrebare, puteți vedea răspunsul cu ochii dumneavoastră, i-am spus eu. Uitați-vă în jur și judecați dacă vedeți vreun exces.

La asta, chiar și Marigliano a trebuit să zâmbească.

Ancheta s-a terminat în două zile. Contele a vorbit cu toți servitorii, lorzii și domnișoarele de companie. M-am asigurat, de asemenea, că va sta de vorbă cu Matteo. Întregul nostru anturaj a fost suficient de înțelept să nu îl implice pe Jofre.

L-am condus pe Marigliano, la trăsura care îl aștepta. A ezitat un moment, ca însoțitorul său să o ia înainte, să putem vorbi între patru ochi.

-Madonna Sancha, a spus el. Având în vedere ce știu despre Luis Borgia, nu m-am îndoit, când am început ancheta, că sunteți nevinovată. Acum știu, că nu sunteți doar nevinovată, ci o femeie înconjurată de afecțiunea și loialitatea celor de lângă dumneavoastră.

A aruncat pe furiș o privire în jurul nostru.

-Meritați întregul adevăr. Nu am fost trimis aici, doar din cauza acuzațiilor cardinalului.

Nu-mi puteam imagina unde vroia să ajungă.

-Atunci, de ce?

-Pentru că martorii au vorbit, de asemenea, despre frumusețea dumneavoastră. Soțul dumneavoastră v-a descris în scrisori, în cei mai poetici termeni, ceea ce i-a atârnat interesul Sfinției Sale. Dar acum, se spune că sunteți chiar mai frumoasă decât *La Bella*.

La Bella, Cea Frumasă, așa fusese poreclită Giulia Orsini, actuala amantă a Papei, deoarece se zvonea, că ar fi cea mai frumoasă femeie din Roma, poate chiar din întreaga Italie.

-Și ce îi veți spune Sființiei Sale?

-Sunt un om cinstit, Madonna. Trebuie să-i spun că este adevărat, dar îi voi spune, de asemenea, că sunteți genul de femeie, care îi veți rămâne loială soțului dumneavoastră.

A făcut o pauză.

- Sincer să fiu, Alteță, nu cred că asta va face vreo diferență.

Acesta era unul din momentele, când nu mă puteam bucura de lingușire. Nu îmi dorisem o căsnicie cu Jofre Borgia, pentru că eram îndrăgostită de un alt bărbat, pentru că îmi dorisem să rămân în Napoli, cu fratele meu și pentru că Jofre era doar un copil. Acum aveam încă un motiv de regret: un socru cu dorințe lascive, care, pe deasupra, era și liderul întregii creștinătăți.

-Dumnezeu să vă păyească și să vă binecuvânteze, Alteță, a spus Marigliano, apoi s-a urcat în trăsură și a luat drumul înapoi spre Roma.

În scurt timp, am avut o grijă și mai mare, decât un socru amoretat, un papă, care visa să mă facă noua lui amantă. La o lună după nuntă, veștile au pătruns în Calabria: Carol al VIII-lea, regele Franței plănuia să invadeze Napoli.

Lumea îl numea *Re Petito*, Micul Rege, deoarece se născuse cu coloana scurtă, răsucită și picioarele cocârjate. Arată mai mult ca un gargui, decât ca un bărbat. Se născuse, de asemenea, cu o dorință de a cucerii. Nu le-a luat mult sfetnicilor să îl convingă, că angevinii din Napoli râvneau după un rege francez. Regina sa, frumoasa Anna de Bretania, și-a dat toată silința să îl convingă, să renunțe la visele sale de invazie. Atât ea, cât și restul Franței, erau catolici devotați și profund loiali papei, care ar fost infuriat de invazia Italiei.

Îngrijorată, i-am scris fratelui meu, Alfonso, să aflu adevărul despre situație. Au durat săptămâni întregi, până am primit un răspuns, care nu m-a liniștit.

Nu te teme, soră dragă,

Este adevărat, că regele Carol râvnește la cucerire, dar chiar în acest moment, tatăl nostru se întâlnește cu Sființia Sa, Alexandru, la Vicavaro. Au făcut o alianță militară și și-au planificat cu grijă strategia; când o să afle Carol, o să fie cuprins de îndoieli și o să renunțe la ideea naivă de invazie. Plus că, avându-l pe Papă, atât de vehement, de partea noastră, francezii nu o să susțină un atac asupra Neapolelui.

Alfonso nu s-a putu abține, să nu descrie tot ce mi-a spus, în termenii cei mai pozitivi, dar i-am înțeles scrisoarea foarte bine. Amenințarea franceză era reală, atât de reală, încât tatăl meu făcea planuri, împreună cu Papa, într-un adăpost dinafara Romei. I-am citit scrisoarea cu voce tare Donnei Esmeralda.

-Exact cum a prezis preotul Savanarola, a afirmat ea sumbru. Este sfârșitul lumii.

Am bufnit. Nu aveam răbdare de nebunul florentin, care se credea trimisul lui Dumnezeu și nici pentru masele de oameni, care se strângeau să îi asculte mesajul apostolic. Girolamo Savanarola predica împotriva lui Alexandru, din siguranța amvonului său, din nord și critica familia conducătoare a propriului oraș, familia Medici. Preotul dominican, chiar se înfățișase înaintea regelui Carol al Franței, susținând, că el, Savanarola, este mesagerul lui Dumnezeu, ales de El să reformeze Biserica și să îi gonească pe păgânii desfrânați din sânul ei.

-Savanarola este un nebun, am zis eu. Crede că regele Carol este judecata trimisă de Dumnezeu. Crede că Sfântul Ioan a prezis invazia Italiei în Apocalipsă.

Și-a făcut cruce la lipsa mea de reverență.

-Cum poți fi atât de sigură, că se înșeală, Madonna? a șoptit ca și cum ar fi fost îngrijorată că Jofre, ar putea auzi din partea cealaltă a palatului. Slăbiciunea Papei Alexandru și corupția cardinalilor ne-a adus această năpastă. Dacă nu se căiesc, nu avem nici o speranță.

-De ce, ar pedepsi Dumnezeu, *Napoli* pentru păcatele lui Alexandru? am întrebat eu.

Pentru asta nu a avut nici un răspuns. Chiar și așa, Donna Esmeralda s-a apucat să se roage Sfântului Gennaro. Eu am devenit agitată. Nu doar că era amenințat tronul familiei mele, dar frațiorul meu nu mai era considerat prea tânăr, să lupte. Era antrenat în arta spadei. La nevoie, i s-ar fi cerut să mânuiască una.

Pentru restul verii, viața a continuat în Squillace. Am fost amabilă cu Jofre, deși nu îl puteam iubi, din cauza slăbiciunii lui de caracter. În public, era afectuoși unul cu celălalt, deși îmi vizita dormitorul mult mai rar, petrecând mai multe nopți în compania curvelor locale. M-am străduit să nu par rănită sau geloasă.

A sosit luna septembrie, și odată cu ea, vești îngrijorătoare. Alfonso mi-a scris:

Dragă soră,

Poate că deja ai auzit: regele Carol a trecut Alpii, cu armata. Trupele franceze se află pe sol italian. Venețienii au căzut la înțelegeră cu ei, astfel orașul lor a fost cruțat. Atența lui Carol este, acum, pe Florența.

Nu trebuie să îți faci griji. Am strâns o armată considerabilă, sub conducerea Prințului Moștenitor, Ferrandino, care va merge în nord, să oprească inamicul, înainte să ajungă în Napoli. Eu rămân aici, cu tatăl nostru, deci nu trebuie să te îngrijorezi pentru mine. Armata noastră va fi invincibilă, după ce i se vor alătura și forțele papale. Nu trebuie să îți fie frică, pentru că, Sfinția Sa, Alexandru, a declarat public că: "Ne vom pierde mitra, pământurile și viața, înainte să-l abandonăm pe regele Alfonso".

Nu mai puteam să îmi ascund necazul. Jofre a încercat, pe cât a putut, să mă consoleze.

-Nu vor ajunge mai departe de Roma, mi-a promis el. Îi va opri armata tatălui meu.

Între timp, francezii au avansat rapid. Au asediat Florența, acel centru al culturii și artei, apoi și-au continuat drumul neobosiți spre sud. "Trupele noastre înaintează", mi-a scris Alfonso, „În curând se vor unii cu armata papală și îi vor opri pe oamenii lui Carol".

În ultima zi din decembrie, anul 1494, predicția fratelui meu a fost pusă la încercare. Împovărați de neprețuite bunuri jefuite, francezii au pătruns în Roma. Jofre a primit vești despre invazie, într-o scrisoare, scrisă în grabă, de sora lui mai mare, Lucrezia. A venit rândul meu să îl consolez. Amândoi ne imaginam bătălii sângeroase, în marile piețe ale Orașului Sfânt. Zile întregi, am suferit în tăcere.

Într-o după-amiază, pe când stăteam pe balcon, compunându-i o lungă epistolă fratelui meu, singurul mod satisfăcător, prin care îmi mențineam calmul, am auzit bubuit de copite. M-am dus la balustradă și am văzut un călăreț singuratic, oprindu-se la intrarea castelului și descălecând.

Avea veșminte napolitane. Am lăsat pana și am alergat pe scări, strigând la Donna Esmeralda, să îl cheme pe Jofre.

Am intrat în grabă în salon, unde aștepta deja călărețul. Era tânăr. Avea părul, barba și ochii negrii. Purta veșminte nobile, de culoare maro. Era plin de praf și extenuat, după călătoria grea. Nu avea nici o scrisoare, cum sperasem eu. Mesajul pe care îl aducea era prea important să fie pus în scris.

Am cerut vin și mâncare. A mâncat și a băut cu lăcomie, în timp ce eu îl așteptam nerăbdătoare pe soțul meu. În sfârșit a sosit și Jofre. I-am permis bietului om să se așeze, apoi ne-am așezat și noi, să-i ascultăm povestea.

-Am venit la cererea unchiului dumneavoastră, Prințul Federico, mi-a spus călărețul. A primit vești direct de la Prințul Moștenitor, Ferrandino, care, după cum știți, se afla la Roma cu forțele noastre.

Cuvântul "se afla" m-a alarmat imediat.

-Ce vești de la Roma?, a întreat Jofre, neputând să se abțină. Tatăl meu, Sființia Sa Alexandru, sora și fratele meu, sunt bine?

-Sunt, a spus mesagerul și Jofre s-a relaxat cu un oftat. Din câte știu, sunt în siguranță, în castelul Sant'Angelo. Situația Neapoleului este în stare critică.

-Vorbește, i-am ordonat eu.

-Prințul Federico m-a însărcinat să vă transmit următoarele: armata prințului Ferrandino a intrat în Roma, unde s-a confruntat cu francezii. Totuși, forțele regelui Carol, au fost superioare celor napolitane. Drept urmare, Ferrandino se baza pe ajutorul promis de Sființia Sa. Fără știința papei, familia Orsini conspirase cu francezii, care au capturat-o pe Giulia, cea cunoscută drept La Bella, favorita lui Alexandru. Când a auzit Sființia Sa, că Madonna Giulia este în pericol, a ordonat, ca armata sa să rămână pasivă și prințul Ferrandino să se retragă din oraș. Prințul Ferrandino a trebuit să se retragă, altfel ar fi suferit o înfrângere sigură. Acum mășăluiește spre casă, unde se va pregăti să se confrunte din nou cu francezii.

Între timp, Sființia Sa l-a primit pe regele Carol la Vatican, unde a negociat cu el. L-a oferit drept ostatic, în locul Madonnei Giulia, pe fiul său, Don Cesare, fratele dumneavoastră, prințe Jofre. În acest fel i-a garantat lui Re Petito, trecere liberă către Napoli.

Un lung moment, l-am privit pe mesager, înainte să șoptesc:

-Ne-a trădat. Ne-a trădat de dragul unei femei...

Eram paralizată de furie. Nu puteam decât să mă uit șocată la tânărul nobil. În ciuda discursului său, cu că, mai degrabă și-ar pierde mitra, pământurile și viața, Alexandru l-a părăsit pe regele Alfonso, fără să piardă nimic. Nobilul obosit, a luat o gură mare de vin, înainte să continue:

-Nu sunt toate în regulă nici la Roma, Alteță. Francezii au jefuit orașul. S-a întors către Jofre. Mama dumneavoastră, Vanozza Cattanei...palatul ei a fost prădat și se spune că...

Și-a coborât privirea rușinat.

-Îmi cer iertare, Alteță. Se spune că au comis acte de neimaginat cu persoana ei.

Jofre și-a dus mâna la buze. Călărețul a continuat:

-Madonna Sancha, unchiul dumneavoastră, prințul Federico, vă transmite acest mesaj urgent: Napoli are nevoie de ajutorul tuturor cetățenilor săi. Există teama, că apropierea francezilor, îi va încuraja pe baronii angevini să se revolte. Prințul a cerut ca dumneavoastră și soțul dumneavoastră să aduceți toți soldații de care dispune Squillace.

-De ce te-a trimis unchiul, ci nu tatăl meu? am întreat.

Eram convinsă, că tatălui meu nu îi păsa suficient, cât să mă țină la curent, că asta era încă o insultă. Dar răspunsul mesagerului m-a surprins.

-A fost necesar, ca prințul Federico să se implice în problemele regatului. Îmi pare rău, că trebuie să fiu cel care vă spune asta, Alteță. Majestatea Sa este bolnav.

-Bolnav?

M-am ridicat, surprinsă de cât mă afecta această veste, de faptul că îmi păsa.

-Ce are?

Tânărul mi-a evitat privirea.

-Nu are nici o afecțiune *fizică*, Alteță. Nimic, cu care să îl poată ajuta doctorii...A...A fost profund zguduit de amenințarea franceză. Nu este în apele lui.

M-am așezat încet, înapoi pe scaun, ignorând privirile ascuțite pe care mi le arunca soțul meu. Imaginea călărețului din fața mea a dispărut. Am văzut doar fața tatălui meu. Pentru prima dată, nu am concentrat pe cruzimea din expresia lui batjocoritoare. În schimb, am văzut privirea întunecată și bântuită din ochii lui și am realizat că, nu ar fi trebuit să fiu surprinsă să aud că a înebunit. Până la urmă,

era fiul lui Ferrante, care nu doar că și-a ucis dușmanii, dar le-a îmbrăcat pieile ofilite în costume alese și le vorbea, ca și cum ar fi fost în viață.

Nu ar fi trebuit să fiu surprinsă de nimic. Trebuia să realizez de la bun început, că tatăl meu era nebun, iar socrul meu un trădător. Și că francezii erau în drum spre Napoli, în ciuda eforturilor fratelui meu de a mă convinge de contrariu. M-am ridicat și de data aceasta am rămas în picioare.

-Poți să mănânci și să te odihnești, cât ai nevoie, i-am zis mesagerului. Apoi, când te întorci la prințul Federico, spunei că, Sancha de Aragon i-a ascultat chemarea. O să îl văd în persoană, în cel mai scurt timp.

-Sancha, a protestat Jofre. N-ai fost atentă? Carol vine cu armata în Napoli. E prea periculos! E mai bine să rămânem aici, în Squillace. Francezii nu prea au motive să ne atace. Chiar dacă se decid să ne cucerească principatul, o să dureze câteva luni...

M-am întors la el.

-Dragul meu soț, i-am răspuns pe un ton rece și inflexibil, ca de fier. Tu nu ai fost atent? Unchiul Federico ne-a cerut ajutorul și eu nu o să îl refuz. Ai uitat atât de repede, că prin căsătoria noastră, și tu ești un prinț al Neapolelui? Nu doar că ar trebui să pui trupele la dispoziție, ar trebui să ridici propria sabie în apărarea regatului. Și dacă, tu nu vei merge, o să îți iau sabia și o voi ridica chiar eu.

La asta, Jofre nu a avut nici un răspuns. S-a uitat la mine, palid și oarecum rușinat să i se facă observație pentru lașitate, în fața unui străin. Cât despre mine, am părăsit sala și m-am întors în apartamentele mele, să le spun domnișoarelor să se apuce de împachetat.

Mă întorceam acasă.

Iarna 1495

VI

*T*răsura care ne adusese la Squillace, era acum pregătită să ne ducă înapoi la Napoli. De data

aceasta am călătorit cu un contingent mai mare de soldați, înarmați pentru luptă, traversând Italia pe diagonală, în nord-vest, din coastă în coastă. Data fiind mărimea anturajului nostru, au fost necesare trei căruțe, pentru însoțitorii și bagajele noastre, iar călătoria a durat câteva zile.

În tot acel timp, am contemplat cu groază reuniunea cu tatăl meu. *Profund zguduit*, spusese mesagerul. *Bolnav. Nu este în apele sale.* A lăsat conducerea regatului pe umerii lui Federico. Oare, cădea pradă aceleiași nebunii, care pusese stăpânire pe Ferrante? Indiferent de situație, am jurat să las deoparte orice antipatie și durere personală. Tatăl meu era regele și în timpul acestei amenințări de război, avea nevoie de loialitate totală. Dacă era în stare să mă înțeleagă, aveam de gând să i-o jur.

În ultima dimineață a călătoriei noastre, când am văzut muntele Vezuviu dominând peisajul, i-am strâns emoționată mîna, Donnei Esmeralda. Era așa o bucurie să mă apropii, în sfârșit, de oraș și să văd cupola Domului, peretele întunecat al Castelului Nuovo, fortăreața greoaie Castel dell'Ovo; asemenea bucurie și în același timp, tristețe, știind că orașul meu iubit era în pericol.

În sfârșit, trăsura noastră a trecut pe sub Arcul de Triumf al lui Alfonso cel Mărinimos, în curtea palatului regal. Santinelele anunțaseră sosirea noastră și fratele meu ne aștepta, în timp ce, eu și Jofre eram ajutați să coborâm din trăsură. I-am zâmbit larg. Alfonso avea paisprezece ani. Soarele napolitan sclikea pe începuturile de barbă blondă, de pe obrajii săi.

-Frate! am strigat eu. Uită-te la tine, ești bărbat!

Mi-a întors zâmbetul și ne-am îmbrățișat.

-Sancha, a spus el cu o voce și mai groasă. Cât de dor mi-a fost de tine.

Ne-am desprins cu greu din îmbrățișare. Jofre aștepta în apropiere. Alfonso i-a strâns mîna.

-Frate, sunt recunoscător că ai venit.

-Nici nu puteam proceda altfel, a răspuns Jofre grațios, declarație ce era adevărată, doar datorită insistențelor mele.

În timp ce servitorii s-au ocupat de bagaje, Alfonso ne-a condus spre palat. Odată trecută bucuria reuniunii, am observat tensiunea de pe fața fratelui meu, din postura și din mersul său. Se întâmplase ceva rău, ceva atât de teribil, încât Alfonso aștepta momentul potrivit să ne spună.

-Am pregătit camere pentru voi, a spus el. Veți vrea să vă răcoriți, înainte să-l vedeți pe prințul Federico.

-Dar tata?, am întrebat eu. Nu ar trebui să-l văd întâi pe el? În ciuda problemelor sale, este încă regele.

Alfonso a ezitat. Un spasm de emoție i s-a citit pe față, înainte să îl poată ascunde.

-Tata nu este aici.

Ne-a privit, pe mine și pe Jofre și ne-a spus pe cel mai sobru ton, pe care l-a avut vreodată:

-A fugit în timpul nopții. Se pare că plănuia asta de ceva vreme. Și-a luat majoritatea hainelor și bunurilor și multe bijuterii.

Și-a lăsat capul în jos și s-a înroșit, mortificat.

-Nu l-am crezut în stare de așa ceva. Căzuse la pat. Sancha, am descoperit asta doar cu câteva ore în urmă. Cred că înțelegi, de ce toți frații, mai ales Federico, sunt preocupați pentru moment.

-A fugit?

Eram îngrozită și rușinată. Până în acel moment, îl considerasem pe Papă cel mai mare trădător din toată creștinătatea, cel care abandonase Napoli, în ceasul său cel mai dificil, dar propriul meu tată s-a dovedit capabil de o trădare și mai mare.

-Unul dintre servitorii lui lipsește, a adăugat cu tristețe fratele meu. Suntem de părere, că făcea parte din plan. Nu suntem siguri încotro s-a îndreptat tata. În acest moment se face o anchetă.

A trecut o oră agonizantă, timp în care, m-am plimbat de la un cap la altul în eleganta cameră de oaspeți. Acum, în fosta mea cameră locuia Giovanna. Am ieșit pe balcon. Acum aveam priveliștea la est, spre Vezuviu și depozitul de armament. M-am oprit să privesc marea. Mi-am amintit, cum cu mult timp în urmă, mă aflat în propriul meu balcon și am aruncat rubinul lui Onorato, în valurile mării. Mi-aș fi dorit să nu fi făcut gestul ăsta copilăresc. Cu o asemenea bijuterie puteam cumpăra rații pentru nenumărați soldați sau o duzină de tunuri din Spania.

Într-un final, Alfonso a venit la mine, însoțit de Jofre. Împreună, ne-am dus în biroul regelui, unde, unchiul Federico stătea deprimat la biroul de lemn. Îmbătrânise de când îl văzusem ultima oară. Părul său negru a început să albească și umbrele pe care le văzusem pe fața tatălui meu, au început să se adune sub ochii lui căprui. Trăsăturile lui rotunde nu mai erau atât de frumoase. Avea ținuta severă, ca bătrânul Ferrante, dar era, totuși, încă blând. În fața lui, se afla fratele său mai mic, Francesco și sora sa vitregă, mezina Giovanna.

Când ne-a văzut s-a ridicat. Se vedea clar, că Federico este lider. A înaintat primul și l-a îmbrățișat pe Jofre, apoi pe mine.

-Ai inima loială a mamei tale, Sancha, mi-a spus el. Și Jofre, ești un adevărat cavaler al regatului să vi în ajutorul Neapolelui. Ca Protonotar și prinț, vă urez bun venit!

-Le-am spus veștile în legătură cu Majestatea Sa, le-a explicat fratele meu.

Federico a aprobat.

-Nu o să încerc să îndulcesc adevărul. Napoli este mai amenințat ca niciodată. Baronii s-au răsculat, sincer, pe bună dreptate. În ciuda tuturor sfaturilor, regele i-a taxat peste măsură, a revendicat pământuri pe nedrept, pentru interesul personal, apoi i-a torturat și executat public, pe cei care au îndrăznit să protesteze. Acum, când știu că francezii sunt pe drum, baronii au prins curaj. Vor lupta alături de Carol, împotriva noastră.

-Dar Ferrandino se întoarce cu armata, am spus eu.

Prințul Federico m-a privit istovit.

-Da, Ferrandino este pe drum...cu francezii pe urmele sale. Carol are de patru ori mai mulți oameni ca noi. Fără armata papală suntem blestemați.

A spus asta fără să își ceară scuze, în ciuda faptului că Jofre s-a simțit stânjenit de aceste cuvinte.

- Acesta este unul dintre motivele pentru care te-am chemat, Jofre. Avem nevoie de ajutorul tău, mai mult ca oricând. Trebuie să te ții de legătura ta cu regatul și să-l convingi pe Sființia Sa să ne trimită ajutor militar, cât mai curând posibil. Sunt conștient, că siguranța fratelui tău, Cesare, este compromisă. Dar poate găsim o soluție.

A făcut o pauză.

-Am cerut ajutor din Spania, dar, chiar dacă ni-l acordă, acesta nu poate sosi la timp.

A oftat adânc și a continuat.

-Și acum nu avem rege.

-Avem un rege, a spus repede fratele meu. Cu siguranță, Alfonso al II-lea a abdicat tronul în favoarea fiului său, Ferrandino. Asta trebuie să le spunem cetățenilor și baronilor.

Federico l-a privit cu admirație.

-Isteț. Foarte isteț. Nu au nici un motiv să îl urască pe Ferrandino. Este mult mai iubit, decât a fost vreodată tatăl tău. A început să dea din cap, cu primele semne de entuziasm. La naiba cu Alfonso. Ai dreptate, trebuie să considerăm dispariția lui o abdicare. Bineînțeles, va fi dificil. Baronii nu au

încredere în noi...tot ar putea să lupte, dacă li se pare, că este doar o manevră politică din partea noastră. Dar cu Ferrandino avem o șansă mai mare să câștigăm suportul popular.

Unchiul Francesco a spus:

-Ferrandino și mercenarii. Nu avem altă soluție, decât să îi angajăm, și asta repede, până ajung francezii. E foarte bine, ca prințul Jofre să încerce să-l convingă pe Alexandru să trimită trupele papale, dar nu avem timp de asemenea diplomație. Și în plus, sunt prea în nord ca să ajungă la timp.

Federico s-a încruntat.

-Finanțele noastre sunt și așa la pământ. Așa ne putem susține propria armată, după cât a cheltuit Alfonso pe restaurarea palatelor și atâtea opere de artă...

-Nu avem de ales, a argumentat Francesco. Ori asta, ori pierdem în fața francezilor. Putem oricând să împrumutăm bani din Spania după război.

Federico era încă încruntat. A deschis gura să răspundă, dar s-a auzit o bătaie urgentă în ușă.

-Intră, a poruncit el.

L-am recunoscut pe bărbatul cu părul alb și ochii de șoim, a cărui figură a apărut în ușă. Era seneșalul, omul care se ocupa de gospodăria regală, inclusiv de bijuteriile regale și problemele financiare. Avea o expresia abătută. Federico i-a aruncat o privire și uitând de protocol, s-a dus repede la el, aplecându-se, ca bătrânul să-i poată șopti la ureche.

În timp ce asculta, Federico a făcut ochii mari, șocat. Într-un final, seneșalul s-a retras și ușa s-a închis, din nou. Unchiul meu a făcut amețit câțiva pași, apoi s-a aruncat pe scaun, cu capul plecat, ducându-și mâna la inimă. A scos un sunet ștrangulat. Pentru o clipă teribilă, am crezut că moare.

Unchiul Francesco s-a ridicat imediat și s-a dus lângă fratele său. A îngenunghiat și a pus mână pe brațul lui.

-Federico! Ce s-a întâmplat Federico?

-L-a luat, a șoptit Federico. Tezaurul coroanei. L-a luat pe *tot*...

Tezaurul constituia cea mai mare parte din averea Neapolelui.

Mi-a luat un moment să realizez, că, cuvântul *el* se referea la tatăl meu.

Întotdeauna mi-am imaginat că întoarcerea acasă, în vizită la fratele meu, va fi unul dintre cele mai fericite momente din viața mea, dar am petrecut următoarele câteva zile la Catel Nuovo, într-un soi special de disperare. Eu și soțul meu ne petreceam timpul în compania lui Alfonso, dar nu ne puteam bucura. Răul pe care l-a făcut tatăl meu regatului, ne-a lăsat pe toți înmărmuriți. Nu puteam face altceva, decât să așteptăm și să sperăm, ca trupele lui Ferrandino să ajungă în Napoli înaintea francezilor.

Și mai dureros a fost, să descopăr că și mama dispăruse. Țasta era un lucru greu de acceptat. *Ai inima loială a mamei tale*, îmi spusese Federico, dar nu puteam să mă împac cu ideea, că loialitatea Trusiei pentru iubitul ei, era mai mare decât pentru Napoli și pentru copiii ei. Noțiunea era atât de îngrozitoare, încât eu și fratele meu nu suportam să discutăm despre asta. Astfel, trădarea mamei mele a trecut nemenționată.

În dimineață de după sosirea noastră la castel, Donna Esmeralda l-a primit pe Alfonso în camerele mele. Am zâmbit vag, în semn de salut. Fratele meu nu a făcut-o. Ținea o cutie de lemn, un pic mai lungă decât mâna mea, și de două ori mai lată. Mi-a oferit-o în dar.

-Pentru siguranța ta, mi-a zis el, pe un ton foarte serios. Nu putem prezice ce o să se întâmple și nu o să am pace, până nu știi că ești capabilă să te aperi.

Am râs, în parte din dorința de a evita un astfel de subiect.

-Nu râde, m-a îndemnat Alfonso. Nu este o glumă. Francezii sunt în drum spre Napoli. Deschide-o.

Am deschis-o fără tragere de inimă. În cutie, învelit într-o catifea neagră, se afla un mic pumnal cu mâner îngust, de argint.

-Un stiletto, mi-a explicat fratele meu, în timp ce l-am scos din teacă.

Mânerul era foarte scurt, cea mai mare parte din armă, era alcătuită dintr-o lamătriunghiulară, din oțel polișat, care se termina într-un vârf foarte ascuțit. Nici nu am îndrăznit să îi ating vârful cu degetul, să testez cât este de tăios. Știam că ar străpunge imediat.

-L-am ales pentru tine, deoarece poate fi ascuns cu ușurință în rochie, a spus Alfonso. Avem croitorese, care se pot apuca imediat de treabă. Am venit acum, pentru că nu avem timp de pierdut. O să te învăț să îl folosești.

Am scos un sunet de scepticism.

-Apreciez gestul, dar cu asta, nu te poți lupta cu o sabie.

-Nu, m-a aprobat Alfonso. În asta constă frumusețea. Orice soldat ar presupune că nu ești înarmată și, în consecință, s-ar apropia de tine fără frică. Când inamicul este lângă tine, atunci îl vei surprinde. Uite.

Mi-a luat arma din mână și mi-a arătat cum să o țin corect.

-Cu un astfel de pumnal, cea mai bună metodă de a face rău, este să lovești de jos în sus.

Mi-a demonstrat, tăiând un oponent imaginar, de la burtă până la gât, apoi mi-a dat micul cuțit înapoi.

-Ia-l! Încearcă și tu.

I-am copiat mișcările cu precizie.

-Bun, bun, mi-a șoptit el aprobator. Ești o luptătoare înăscută.

-Sunt o fiică a Casei de Aragon.

În sfârșit mi-a zâmbit ușor, ceea ce și intenționez. Am analizat arma din mâna mea.

-Asta poate fi potrivit pentru un angevin, am remarcat eu, dar puțin probabil împotriva unui francez în armură.

-Ah, Sancha, în asta constă puterea. E suficient de subțire să treacă prin zale, să se strecoare prin spațiile din armură și suficient de puternic, dacă este mânuit cu destul entuziasm, să penetreze un metal ușor. Știu. A fost al meu.

A făcut o pauză.

-Mă rog doar, să nu fie nevoie să îl folosești.

De dragul lui, m-am prefăcut, că nu îi împărtășesc teama.

-E frumos, am zis, ținându-l în lumină. Ca o bijuterie. O să îl port mereu, ca pe o amintire.

Dar, în zilele care au urmat, după ce s-au adăugat buzunare corsetelor mele, chiar deasupra foldurilor fustei, m-am antrenat singură, scoțând cuțitul rapid, pe furiș, manevrându-l încontinuu, omorând dușmani invizibili.

Au mai trecut două zile, timp în care, frații din familia regală, s-au întâlnit constant să formuleze o strategie. A fost anunțat, pe străzile orașului, un edict, prin care regele Alfonso al II-lea, abdică în favoarea fiului său Ferrandino. Speram că asta îi va înmuia pe baroni, împiedicându-i să lupte de partea francezilor, împotriva Coroanei.

Între timp, Jofre i-a scris o scrisoare înflăcărată tatălui său, Alexandru, dând explicația oficială a abdicării și rugându-l să trimită ajutor. Prințul Federico a editat-o și mai mult, apoi a trimis-o la Roma, printr-un curier secret.

Într-o dimineață însorită de februarie, luam masa cu Jofre și Alfonso, când conversația noastră șoptită și placidă, a fost întreruptă de un tunet îndepărtat. Mi-au trecut prin cap trei gânduri simultane, total diferite:

-Nu este nimic, doar o furtună trecătoare.

-Oare a înviat Vezuviu?

-Doamne Dumnezeule, sunt francezii.

Cu ochii mari, m-am uitat pe rând la fratele, apoi la soțul meu. Sunetul s-a auzit din nou, de data aceasta, fără nici o îndoială, din nord-vest; un ecou în apropiatul Pizzofalcone. Fără îndoială, cu toții

împărtășam ultimul gând, căci ne-am ridicat toți odată și am fugit pe scări, la etajul următor, unde, un balcon oferea o priveliște a orizontului de vest al orașului. În curând, ni s-a alăturat și Donna Esmeralda. Ne-a arătat cu degetul, la nord de Vezuviu, spre cea mai îndepărtată graniță a Neapolelui. I-am urmărit gestul cu privirea și am văzut, în depărtare, nori mici de fum. Tunetul s-a auzit din nou.

-Foc de tun, a spus Esmeralda, cu convingere. Nu o să uit niciodată acest sunet. Îl aud în vise, după vremea revoltelor baronilor împotriva lui Ferrante, când eram tânără.

Ne-am uitat captivați la orizont, neîndrăznind să mai discutăm, în timp ce așteptam răspunsul la o singură întrebare: oare era Ferrandino sau francezii își făceau anunțată prezența?

Am mângâiat ușor pumnalul, pe care îl ascusesem în corset, să mă asigur, că încă mai este acolo.

-Uitați! a strigat Jofre, atât de brusc, încât m-am speriat. Acolo! Soldați!

Forme mici, întunecate, în formație liberă, mârșăluiau spre oraș. Culoarea uniformelor lor era imposibil de distins, ca să ne putem da seama, dacă sunt napolitani sau francezi. Alfonso și-a revenit primul.

-Federico trebuie anunțat imediat! a exclamat el și s-a grăbit să plece.

Esmeralda a strigat după el:

-Don Alfonso, cred că știe deja!

A gesticulat către pereții exteriori ai castelului, unde soldați înarmați să grăbeau să adopte o formație defensivă. Chiar și așa, fratele meu s-a dus să se asigure.

Un moment lung și teribil, noi, cei rămași, ne-am chinuit să vedem în depărtare. Nu știam dacă trebuie să-i întâmpinăm sau să ne luptăm cu cei care își croiau drum spre oraș și palatul regal. Dintr-o dată am văzut steagul purtat de trupe: crini aurii pe fundal albastru închis.

-Ferrandino! am strigat eu, apoi l-am sărutat nebunește pe soțul meu, pe buze și pe obraji. Vezi, este steagul nostru!

Întoarcerea lui Ferrandino în Napoli nu a fost nici pe departe una veselă. Tunurile, pe care crezusem că le-au tras soldații noștri, să își anunțe sosirea, au fost trase, de fapt, de niște baroni furioși, postați la pândă, să-l atace pe tânărul prinț. Deși nobilii rebeli, nu aveau numărul și nici armele necesare, să înceapă o campanie serioasă pe cont propriu, au reușit totuși să omoare câțiva oameni de-ai noștri. Unul dintre focurile de tun, i-a speriat calul lui Ferrandino, care aproape că l-a aruncat la pământ.

Noi, familia, l-am așteptat în Sala cea Mare. În această zi, nu era împodobită cu flori, draperii sau orice alt fel de podoabă. Toate lucrurile de valoare fuseseră împachetate, pentru eventualitatea în care trebuia să fugim în grabă.

Ferrandino nu mai era tânărul arogant, pe care îl știam eu de când eram mică. Încă mai era chipeș, dar extenuat și tras la față, îmbătrânit de responsabilități, război și dezamăgire. *Nu-și dorește decât un pat moale și fete frumoase, care să îl admire*, spuse Ferrante cu ani în urmă. Se vedea clar, că de mult timp, prințul nu mai avusese parte de nici una dintre ele.

A intrat în sală. Își schimbase tunică și se spălase de praful după drum, dar avea fața bronzată de soare, părul negru și barba neîngrijite. Fiica lui Ferrante, Giovanna, în vârstă de șaptesprezece ani, brunetă și voluptuasă, l-a strâns în brațe și s-au sărutat pasional. În ciuda faptului că era mătușa lui, se îndrăgostiseră unul de celălalt, cu mult timp în urmă. Erau logodiți.

-Băiatul meu!

Federico a fost primul dintre frați, care l-a îmbrățișat pe Ferrandino cu căldură. Ferrandino le-a întors, obosit, unchilor săi îmbrățișările, apoi s-a uitat în jur.

-Unde este tata?

-Ia loc, Alteță, a spus Federico, cu afecțiune și tristețe în voce.

Ferrandino l-a privit alarmat.

-Nu îmi spune că a murit.

De cealaltă parte a sa, Giovanna i-a strâns mâna afectuos. Federico a strâns tare din buze, formând o linie dreaptă.

-Nu.

În timp ce tânărul prinț s-a așezat, cel mare a șoptit:

-Mai bine, totuși, dacă era mort.

-Spune-mi! a comandat Ferrandino.

S-a uitat la toți din jurul mesei și a spus:

-Luați loc, toată lumea. Vorbește tu, unchiule Federico

Cu un mare oftat, Federico s-a așezat pe scaun, lângă nepotul său.

-Tatăl tău a dispărut. Din câte mi-am dat seama, a plecat în Sicilia, și a luat cu el Tezaurul Coroanei.

-A plecat?

Prințul s-a uitat la el, nevenindu-i să creadă.

-Ce vrei să spui? Pentru siguranța sa?

S-a uitat împrejur la expresiile noastre solemne, cerșind parcă, un cuvânt, un semn, care să-l ajute să înțeleagă.

-Plecat, în sensul de fugit. A plecat în toiul nopții, fără să spună nimănui. Și a lăsat regatul fără fonduri.

Ferrandino a înlemnit. A rămas tăcut, o vreme, fără să se uite la nimeni. Se vedea cum îi zvâcnește un mușchi în obraz. Federico a spart tăcerea.

-Le-am spus oamenilor, că Alfonso a hotărât să abdice tronul în favoarea ta. Este singurul mod în care, putem să recâștigăm încrederea baronilor.

-Astăzi nu au arătat nici un fel de încredere, a spus Ferrandino. Au tras în noi. Au ucis câțiva soldați și cai. Niște nebunii cu săbii, au încercat chiar, să ne atace infanteria.

A făcut o pauză.

-Oamenii mei au nevoie de hrană și provizii proaspete. Nu pot lupta pe stomacul gol. Au trecut prin destule. Când o să audă...

S-a întrerupt și și-a acoperit fața în mâini, apoi a pus capul pe masă. S-a lăsat tăcerea.

-Vor afla că tu ești regele, am spus eu, cuvintele mele vehemente surprinzându-mă chiar și pe mine. Și vei fi un rege mult mai bun, decât a fost tatăl nostru vreodată. Ești un om bun Ferrandino. O să fi corect cu oamenii.

Ferrandino s-a îndreptat și s-a frecat pe față, forțându-și durerea să dispară. Prințul Federico mi-a aruncat o privire aprobatoare.

-Sancha are dreptate, a spus Federico, întorcându-se către nepotul său. Poate că baronii nu au încredere în noi, acum. Dar tu ești singurul care le poate câștiga încrederea. Vor vedea, că spre deosebire de Alfonso, tu ești corect.

-Nu este timp, a spus Ferrandino obosit. Francezii o să ajungă în curând cu o armată de trei ori mai mare decât a noastră. Și acum, nu mai avem bani.

-Francezii vor veni, l-a aprobat sumbru Federico, și nu putem să facem, decât ce ne stă în putință, când vor ajunge. Dar Jofre Borgia i-a scris tatălui său, Papei. Îți vom face rost de mai multe trupe, Alteță. Și dacă este nevoie, o să înot până în Sicilia, cu brațele astea obosite – le-a ridicat dramatic – și îți voi aduce banii. Asta îți jur. Acum nu trebuie decât să găsim o metodă să supraviețuim.

Din instinct, m-am ridicat, m-am dus la Ferrandino și am îngenunchiat.

-Majestate, am spus eu. Îți jur credință, stăpânul și suveranul meu. Tot ce am îți aparține. Sunt cu totul la comanda ta.

-Dulce soră, a șoptit el, strângându-mă de mână. M-a ajutat să mă ridic în picioare, în timp ce a îngenunchiat și bătrânul Federico. I-a făcut același jurământ. Rând pe rând, membri familiei ne-au urmat

exemplul. Eram un grup mic, sfâșiat de frică și de îndoială. Nu știam ce ne va aștepta în zilele următoare. Vocile noastre au tremurat ușor când am strigat:

Viva Re Ferrante!

Dar inimile noastre nu au fost niciodată mai înflăcărâte. Astfel, a venit la putere regele Ferrante al II-lea al Neapolelui, fără ceremonie, coroană sau bijuterii.

VII

De la întoarcerea lui Ferrandino, Napoli a fost invadat de soldați. Depozitul de armament era poziționat la est de palatul regal, pe linia țărmlui. Era protejat de vechii pereți angevini și de cei mai noi și robuști, ridicați de Ferrante și de tatăl meu. Din balconul dormitorului aveam vedere directă la el. Nu mai văzusem niciodată atâta artilerie, atâtea grămezi de ghiulele din fier de mărimea unui cap uman. În timpul vieții mele, depozitul de armament fusese, în general, un loc pustiu, plin de tunuri tăcute, ruginite de sare și de apă. Acum era aglomerat și gălăgios. Soldații lucrau la echipament, exersau sau țipau unii la alții.

Și palatul nostru era înconjurat de armată. În zilele de iarnă, când nu era prea frig și strălucea soarele, îmi plăcea să iau masa pe balcon. Acum, am încetat această practică. Era deprimant să îi vezi pe soldați aliniați în jurul castelului cu armele pregătite.

Comandanții îl vizitau în fiecare dimineață pe Ferrandino. Acesta își petrecea zilele închis în cabinet, la fel ca bunicul și tatăl meu, discutând strategii cu cei doi frați și cu generalii săi. Avea doar douăzeci și șase de ani, dar cercănele de sub ochii lui, îl făceau să pară mai în vârstă.

Despre planurile noastre militare, nu știam decât ce îmi spunea Alfonso, care, de obicei lua parte la întâlniri. Ferrandino postase decrete regale, micșorând taxele impuse nobililor; promisese recompense și retrocedarea pământurilor celor care vor rămâne loiali Coroanei și vor lupta cu noi împotriva francezilor. S-a împăștiat zvonul, că tatăl meu abdicase de bunăvoie în favoarea fiului său și părăsise Napoli, pentru a se retrage la o mănăstire, unde să facă penitență pentru multele sale păcate.

Între timp, am așteptat vești de la papă și de la regele Spaniei, sperând că ne vor trimite trupe. Ferrandino și unchii mei sperau, ca prin aceste decrete să îi convingă pe baroni, să trimită reprezentanți, cu promisiunea de ajutor. Ceea ce nu îmi spunea Alfonso, dar îmi era destul de clar, era faptul că aceste așteptări izvorau din cea mai mare disperare. Pe zi ce trece, expresia tânărului rege devenea mai bântuită.

Între timp, Alfonso și Jofre se întreceau în dueluri, ca să uite de frica, care ne afecta pe toți. Alfonso era un spadasin mai bun. Fusese școlit în stilul spaniol. Avea, de asemenea, mai multă grație înăscută, decât micul meu soț. L-a impresionat imediat pe Jofre și au devenit buni prieteni. Dorind întotdeauna să îi mulțumească pe cei din compania lui, din care acum făcea parte și Alfonso, Jofre mă trata cu mai mult respect și renunțase la vizitele curtezanelor. Eu, Alfonso și Jofre am devenit inseparabili. Mă uitam, cum cei doi bărbați din viața mea, se duieleau cu săbii tocite și îi încurajam pe amândoi. Am prețuit acele câteva zile plăcute la Castel Nuovo, cu o undă de regret, știind că nu aveau să dureze.

Sfârșitul a venit în zori. O bubuitură a zgâlțâit podeaua, sub patul meu și m-a trezit cu un șoc. Am aruncat așternutul, am deschis ușile și am ieșit pe balcon. Am simțit-o vag pe Donna Esmeralda lângă mine.

Explozia a făcut o gaură în peretele depozitului de armament. În lumina slabă, am văzut bărbații, pe jumătate îngropați sub dărâmătură. Alții alergau, țipând. Un grup, dintre care unii erau soldați, îmbrăcați în uniforme noastre, iau alții erau civili, au dat năvală în depozit prin spărtură și au început să taie cu săbiile victimele speriate.

M-am uitat în zare, anticipând sosirea francezilor. Dar nu am văzut nici o armată invadatoare, nici un cal, nici o figură întunecată, mărșăluind pe dealuri în drum spre cetate.

-Uite! mi-a arătat Donna Esmeralda, prinzându-mă de braț.

Dedesubtul nostru, lângă pereți Castelului Nuovo, soldații, care ne păziseră de atâta timp, și-au scos acum, săbiile din teci. Străzile dinafara castelului se umpluseră de oameni, care ieșeau din fiecare casă și din spatele fiecărui perete. S-au năpustit asupra soldaților. De sub noi, se auzea sunetul ascuțit, de metal pe metal. Mai rău, o parte dintre soldați s-au alăturat oamenilor de rând și au început să lupte împotriva camarazilor lor.

-Dumnezeu să ne ajute! a șoptit Esmeralda și și-a făcut cruce.

-Ajută-mă! am cerut eu.

Am tras-o înapoi în dormitor. Mi-am pus o rochie și i-am cerut să mi-o lege. Nu m-am obosit să îi leg mânecile, în schimb, am luat pumnalul și l-am pus cu grijă în buzunarul drept. Lăsând deoparte orice fel de etichetă, am ajutat-o pe Esmeralda să se îmbrace, apoi am luat un săculeț de catifea și am băgat toate bijuteriile pe care le adusesem cu mine.

Atunci, a intrat și Alfonso în cameră, cu părul în toate direcțiile și hainele îmbrăcate la rezeală.

-Nu pot fi francezii, a zis el repede. Mă duc de îndată la rege să văd ce ordonă. Împachetați în continuare. Voi, femeile trebuie să fiți transportate într-un loc sigur.

M-am uitat la el.

-Nu ești înarmat.

-O să îmi iau sabia. Mai întâi trebuie să vorbesc cu regele.

-Merg cu tine. Am împachetat tot ce aveam nevoie.

Nu s-a contrazis. Nu era timp. Am fugit împreună pe coridoare, în timp ce afară bubuiau din nou tunurile, urmate de țipete și gemete. Mi-am imaginat, că s-au mai prăbușit din zidurile depozitului de armament. Mi-am imaginat oameni, zbătându-se sub mormanele de pietre. Trecând pe lângă pereții văruiți pe care, din când în când, vedeam câte un portret al vreunui strămoș, locul pe care întotdeauna l-am considerat etern, măreț, impenetrabil – Castel Nuovo – îmi părea acum fragil și efemer. Tavanul înalt, boltit, frumoasele ferestre arcuite, cu rame din lemn spaniol, podelele de marmură, tot ceea ce luasem de bun, putea, cu o bubuitură de tun, să se facă praf și pulbere.

Ne-am îndreptat către apartamentele lui Ferrandino. Nu își făcuse încă, curaj să doarmă în dormitorul regal al tatălui nostru, preferând în schimb, să folosească vechile sale camere. Dar, înainte să ajungem, l-am găsit pe tânărul rege, cu pijamaua băgată în pantalonii bufanți, într-un alcov, de lângă sala tronului, încruntându-se la Federico. Aparent, cei doi bărbați, tocmai avuseseră un schimb neplăcut de cuvinte.

Federico, în cămașa de noapte, cu picioarele dezgolite și fără papuci, ținea în mână un înfiorător iatagan maur. Între cei doi, se afla căpitanul principal al lui Ferrandino, Don Inaco d'Avalos, un bărbat îndesat, cu ochi duri. Avea o mare reputație de curaj. Regele însuși era flancat de doi soldați.

-Se luptă între ei în garnizoană, spunea Don Inaco, când ne-am apropiat noi. Baronii au cooptat o parte dintre ei – mită, presupun. Nu mai știu în cine pot să am încredere. Vă sugerez să plecați imediat, Majestate.

Expresia lui Ferrandino era rece ca marmura. De ceva timp se pregătea sufletește pentru asta, dar ochii lui negrii trădau o undă de durere.

-Pune-i pe cei pe care îi consideri loiali să păzească castelul cu orice preț. Câștigă cât mai mult timp posibil. Am nevoie de cei mai buni oameni ai tăi să escorteze familia la Castel dell'Ovo. De acolo, o să avem nevoie de o corabie. Odată plecați, dați ordinul de retragere.

Don Inaco a dat din cap și a plecat imediat, să îndeplinească ordinele regelui. După plecarea lui, Federico a ridicat iataganul și l-a îndreptat acuzator spre nepotul său. Nu îl văzusem niciodată pe bătrânul prinț așa roșu de mânie.

-Predai orașul francezilor fără luptă! Cum putem să părăsim Napoli, când are atâta nevoie de noi? A fost, deja, părăsit odată!

Ferrandino a înaintat, până când arma i-a atins pieptul, ca și cum l-ar fi provocat pe unchiul său să-l atace. Soldații care îl flancau pe rege, s-au uitat stingheriți, unul la altul, nesiguri, dacă ar trebui să intervină.

-Ai vrea să rămânem toți și să moară întreaga Casă de Aragon? a întrebat Ferrandino cu înflăcărare. Ai vrea ca armată să rămână să fie măcelărită, ca să nu mai avem nici o șansă să revendicăm tronul? Gândește cu capul, nu cu inima! Nu avem nici o șansă să câștigăm. Nu fără ajutor. Și dacă trebuie să ne retragem, ca să așteptăm acel ajutor, atunci asta o să facem. Plecăm din Napoli doar o perioadă de timp. Nu o să-l părăsim niciodată. Nu sunt tatăl meu, Federico. Cu siguranță, mă cunoști mai bine de atât.

Ranchiuos, Federico a lăsat arma jos. Îi tremurau buzele cu un amestec inexplicabil de emoții.

-Sunt eu regele tău? l-a presat Ferrandino.

Privirea lui era feroce, chiar amenințătoare.

-Ești regele meu, a recunoscut Federico răgușit.

-Atunci spune-le fraților tăi. Împachetați tot ce puteți. Trebuie să plecăm cât mai repede posibil.

Bătrânul prinț a dat o singură dată din cap, apoi a plecat în grabă înapoi pe coridor. Ferrandino s-a întors la mine și la Alfonso.

-Împrăștiați vestea întregii familii. Luați tot ce este de valoare, dar nu zăboviți.

M-am înclinat. În același timp, soldatul de lângă mine, a scos sabia, prea repede să îl putem împiedica și i-a străpuns abdomenul camaradului său. Tânărul rănit era prea speriat ca măcar să își scoată sabia. S-a uitat cu ochii mari la atacatorul său, apoi la sabia, care îl spintecase. Îi ieșise prin spate, sub coaste. La fel de brusc, atacatorul a tras arma. Omul muribund a căzut la pământ cu un oftat prelung. Sângele stacojiu s-a împrăștiat repede pe marmura albă.

Alfonso a reacționat imediat. L-a prins pe Ferrandino și l-a împins cu forță, folosindu-și propriul trup să îl blocheze pe asasin. Din nefericire, acesta ne-a poziționat spre avantajul său. Atât Ferrandino, cât și Alfonso, erau acum cu spatele la alcov, fără posibilitatea de a se lupta.

Le-am aruncat repede o privire regelui și fratelui meu și am realizat panicată, că nici unul nu era înarmat. Doar soldatul avea sabie. Fără îndoială, așteptase ca Don Inaco, Federico și iataganul său să plece.

Soldatul, un tânăr blond cu barba pipernicită, cu determinare și teroare în ochi, a făcut încă un pas spre fratele meu. M-am băgat între ei, adăugând încă un strat de protecție. Eram față în față cu criminalul.

-Plecă acum, a spus soldatul. A ridicat sabia amenințător și a încercat un ton dur, dar îi tremura vocea. Nu vreau să rănesc o femeie.

-Trebuie, am răspuns eu. Sau te omor.

Este un băiat, m-am gândit. Și îi este frică. Revelația m-a făcut să mă simt brusc și ciudat, detașată. Frica a dispărut. Simțeam doar un fel de dezgust, că ne aflăm în situația asta, unde unul trebuia să trăiască și altul să moară, totul de dragul politicii. În același timp, eram determinată în loialitatea mea pentru Coroană. Dacă ar fi trebuit, mi-aș fi dat viața pentru Ferrandino.

A râs de cuvintele mele, deși se simțea stingherit. Eu eram o femeie mică, iar el un băiat înalt. Nu păream amenințătoare. A făcut încă un pas, coborând puțin sabia și a întins mâna, gândindu-se să mă tragă și să mă dea deoparte.

Am simțit ceva în mine. Ceva rece și tare; născut, mai degrabă, din instinct decât din voință. M-am apropiat de el, ca și cum l-aș îmbrățișa, prea aproape să mă atingă cu sabia, prea aproape, ca el să mă vadă, scoțând pumnalul. Trupul lui era aproape lipit de mine, ceea ce mă împiedica să îl atac cum trebuie de jos în sus. În schimb, l-am străpuns, de sus în jos, tăindu-l între ochi și obraji. Așa l-am zgâriat pe piept.

-Fugiți, am strigat la bărbații din spatele meu.

Soldatul a zbierat de durere cu mâna presată pe ochi. Sângele îi curgea printre degete. Pe jumătate orbit, a ridicat sabia și s-a dat înapoi, intenționând să o aducă deasupra capului meu, ca și cum m-ar tăia în două.

M-am folosit de distanța dintre noi să îi găsesc gâtul. Nu aveam timp pentru delicatețe. M-am ridicat pe vârfuri și i-am înfipt cu toată forța pumnalul, într-o parte a gâtului. Am apăsat tare până a ajuns în mijloc, oprindu-se în os și tendoane.

Sângele lui cald mi-a sărit în păr, pe față și pe sâni. M-am șters cu mâna la ochi să pot vedea. Sabia tânărului asasin a căzut zgomotos pe marmură. Un moment, a dat sălbatic din mâini până s-a dus pe spate, având, încă, pumnalul înfipt în gât. Sunetele pe care le scotea – gălgâitul disperat, fricțiunea de carne pe carne, amestecată cu sângele care bolborosea, efortul și neputința de a țipa – au fost cele mai oribile sunete, pe care le-am auzit vreodată.

Într-un final, a căzut pe spate cu mâinile în jurul armei din gât. Lovea pardoseala cu călcâiele, coborând și ridicând picioarele, ca și cum ar încerca să alerge. Până la urmă, a scos un sunet ștrangulat, urmat de regurgitarea unei cantități mari de sânge, care i se revărsa din gură pe ambele părți. Apoi a împietrit.

Am îngenunchiat lângă el. Fața lui se contorsionase, în cel mai oribil mod posibil. Avea ochii – unul dintre ei străpuns, roșii și plini de sânge – larg deschiși și ieșiți din orbite. Cu dificultate, am scos arma din gâtul lui și am șters-o pe tivul rochiei mele, apoi am băgat-o înapoi în corset.

-Mi-ai salvat viața, a spus Ferrandino.

Era îngenunchiat în fața mea, de cealaltă parte a soldatului decedat. I se citea pe față, atât șoc, cât și admirație.

-Nu o să uit niciodată, Sancha.

Fratele meu a îngenunchiat lângă el, palid și tăcut. Știam că paloarea și reticența lui, nu se veneau de la spaima provocată de incident, ci, mai degrabă, de la cel mai recent lucru pe care îl văzuse: eu, scoțând pumnalul din gâtul victimei, apoi ștergându-l degajat pe rochie.

Fusese atât de ușor pentru mine, săucid. Eu și fratele meu ne-am privit, un moment îndelungat. Cred că arătam îngrozitor; roșie pe frunte, pe obraji și pe sâni. L-am privit, din nou, pe asasin. Avea privirea fixată în tavan, fără să mai vadă.

-Îmi pare rău, am șoptit, deși știam că nu mă poate auzi.

Ferrante avusese dreptate. Într-adevăr, ajuta să aibe ochii deschiși.

-A trebuit să-l protejez pe rege.

L-am mângâiat ușor pe obraz, unde, îi lăsase semn pumnalul meu. Încă avea pielea moale și caldă.

Alfonso și regele s-au înarmat cu săbii, din camerele lui Ferrandino, apoi m-au escortat înapoi în dormitorul meu, deși îmi dovedisem abilitatea de a mă apăra.

Când m-a văzut Donna Esmeralda, plină de sânge, din cap până în picioare, a țipat și ar fi căzut, dacă nu o prindea Alfonso. Și-a revenit remarcabil, când a aflat că nu eram rănită. Era și Jofre acolo. Venise să mă caute. Când m-a zărit, mi-a pronunțat numele, cu atâta alarmă și frică, încât m-am simțit flatată. M-a ținut de mână, chiar și după ce a știut că sunt bine. Nu îl deranja, nici faptul că era lipicioasă, de la sângele încheșat. Până nu i-a ordonat regele, nu a vrut să plece de lângă mine.

După ce au plecat bărbații, promițând să se întoarcă cu instrucțiuni, Donna Esmeralda a adus un bazin cu apă și s-a apucat să mă spele. Înmuind o cârpă în apa roșiatică, de la sângele victimei mele, mi-a șoptit:

-Ești atât de curajoasă, Madonna! Majestatea Sa ar trebui să-ți dea o medalie. Cum a fost, să omori un om?

-A fost...

Am făcut o pauză, căutând cuvintele potrivite, să îmi descriu sentimentele.

-Necesar. A fost doar ceva, ce trebuie să faci, pentru că este necesar.

Adevărul era, că fusese foarte simplu. Am început să tremur. Nu pentru că luasem viața unui om, ci pentru că o făcusem cu atâta ușurință.

-Gata, gata!

Donna Esmeralda mi-a înfășurat un șal pe umerii goi. Îmi aruncasem rochia murdară pe podea, lăsând-o să o găsească vreun trădător angevin sau vreun francez și să se gândească ce se întâmplase.

-Știu că ești curajoasă, dar tot a fost un mare șoc.

Nu aveam răbdare să fiu dădăcită. M-am îmbrăcat repede, apoi am spălat pumnalul în apa însângerată, l-am șters cu grijă și l-am băgat înapoi în corset. Abea după aceea, am ajutat-o pe Donna Esmeralda, să bage tot ce aveam nevoie într-o valiză.

Cele mai scumpe bijuterii le-am ascuns pe mine, legându-le strâns pe coapse sub fustă. Lucrurile mele frumoase: așternuturile de blană, mochetele, draperiile de mătase și brocart, precum și candelabrul greu din aur și argint, tablourile pictate de bătrânii maestrii, a trebuit să le lăsăm în urmă, inimacilor noștri.

După aceea, nu am mai avut nimic de făcut, decât să așteptăm și să ne calmăm una pe alta, de fiecare dată când bubuiam tunurile.

Cu puțin înainte de prânz, a venit Jofre cu servitorii și doi soldați, să ne care bagajele. Din obicei, înainte să apar în public, mi-am aranjat părul. Am descoperit, că era țeapăn, din cauza rămășițelor de sânge uscat.

Din nou, am mers repede pe coridoarele Castelului Nuovo. De data aceasta, nu mi-am permis luxul de a studia pereții și mobilierul și de a mă lăsa pradă suferinței, pentru ceea ce lăsam în urmă. Mi-am separat mintea de emoții. Poate că eram în mijlocul unei înfrângeri, dar, eram de părere, că Ferrandino avea dreptate. Era doar temporar.

M-am străduit să mă port cu demnitate și siguranță de sine, deoarece Casa de Aragon avea nevoie de asta mai mult ca niciodată. Spre creditul lui, Jofre mergea lângă mine, intens și serios, dar nu arăta nici un semn de frică.

În sfârșit, micul nostru grup a ajuns la porțile duble, care dădeau în curtea interioară a castelului. Ne-am oprit, în timp ce soldații s-au grăbit să le deschidă. Lângă mine, Donna Esmeralda suspina zgomotos. I-am făcut observație imediat:

-Păstrează-le pentru momentul, în care vom fi singure, i-am ordonat. Mergi cu mândrie. Nu suntem izgoniți. Ne vom întoarce. Și Napoli ne va primi cu brațele deschise.

S-a supus, ștergându-se cu mâneca la ochi.

S-au deschis ușile, dezvăluind o scenă de dezordine totală. Curtea era plină de oameni peste capacitățile sale: rude îndepărtate și cunoștiințe nobiliare, care reușiseră să se adăpostească între pereții castelului, când a început bătălia, servitori și angajați înebuniți, care își dezertaseră posturile și acum, realizau, că sunt pe cale să fie lăsați în urmă la mila rebelilor. Cele două grupuri fuseseră adunate la un loc, și erau păziți acum de soldații noștri sub amenințarea sabiei, ca să nu se apropie de trăsurile pregătite pentru evadarea noastră.

Mai erau și alți soldați, unii decedați de curând, târați într-un colț, alții răniți, gemând de durere. Cei rămași întregi, au încercuit cele patru trăsuri, de genul celor folosite pentru excursii locale în jurul orașului. Aceste vehicule erau înconjurate mai întâi, de un rând de călăreți, care stăteau cot la cot, și în jurul lor, un rând de infanteriști. Oamenii noștri erau îmbrăcați de luptă. Aveau coifuri spaniole, cu pene albastre și aurii și trunchiul acoperit de armură gravată.

Fiecare bucățiță de verdeață fusese călcată în picioare, inclusiv primele flori de primăvară. Chiar și aerul, care fusese odată înmiresmat, acum, mirosea a fum, de la micile palazzo care ardeau și, de asemenea, se simțea putoarea acridă și sulfuroasă a artileriei. Sunetul vocilor umane se ridica într-un cor de disperare și teroare, care îneca tot, mai puțin bubuitul tunurilor. În timp ce soldații gesticulau, am pășit regal în balamuc.

-Faceți loc! au strigat ei. Faceți loc pentru prințul și prințesa de Squillace!

Mulțimea a fost străbătută de un murmur. Soldații din apropiere s-au întors și s-au plecat în fața noastră, cu o sinceritate și o admirație, pe care nu le înțelegeam.

-Faceți loc pentru prințesa Sancha!

Adunarea era atât de mare și înghesuită, încât oamenii stăteau lipiți umăr la umăr. Totuși, nu m-a îmbrâncit nimeni; nimeni nu m-a atins. Un căpitan a ieșit din mulțime.

-Altețele Voastre, ne-a spus mie și lui Jofre. Majestatea Sa a cerut să îl acompaniați.

Căpitanul ne-a condus pe lângă două dintre trăsurile. Unchiul Federico îl împingea pe fratele său într-una dintre ele, cu aceeași ferocitate cu care mânuise iataganul mai devreme. Acum, arma era într-o teacă la brâuul său. Fiecare bărbat, din familia regală sau nu, purta câte o armă.

Infanteriștii care înconjurau trăsura regelui, s-au dat la o parte să ne facă loc, iar călăreții și-au tras caii în spate să putem intra. Unul dintre soldați, mi-a zis, în timp ce mi-a oferit brațul să mă ajute să urc:

-Este o onoare, Alteță. Sunteți cea mai mare eroină a Neapoleului.

Înăuntru, ne așteptau Alfonso, Giovanna și Ferrandino. Pe cât de îngrozitoare trebuia să fie situația pentru el, tânărul rege a reușit să zâmbească. Auzise declarația soldatului.

-Vino! Stai lângă mine, Sancha. O să mă simt mai în siguranță. După cum, fără îndoială, ai realizat, prin curajul tău, astăzi ți-ai câștigat reputația.

În fața unei asemenea declarații m-am înmuiat. Nu mă gândisem la fapta mea ca la un act de curaj, ci, mai degrabă, un simptom tulburător al eredității mele. Mi-am plecat privirea, bâlbâindu-mă, în timp ce Jofre și Esmeralda au intrat după mine în trăsură.

-A fost o simplă coincidență, că am fost singura cu o armă asupra mea, Majestate. Dacă fratele meu ar fi fost înarmat, era primul care v-ar fi apărat, iar dacă ați fi fost dumneavoastră înarmat, nu am fi avut nici o teamă, având în vedere că sunteți un bun spadasin.

M-am așezat lângă rege. Giovanna stătea de cealaltă parte a sa. În fața ei, erau Alfonso, Jofre și la urmă Esmeralda.

-Coincidență sau nu, suntem aici, datorită ție, a răspuns Ferrandino. Și suntem recunoscători. Acum, ești talismanul meu norocos, Sancha.

A tăcut, în timp ce trăsura s-a pus în mișcare. În acel moment s-au auzit țipetele oamenilor. Santinelele din turnuri au descris situația dinafara porților castelului, soldaților de jos. Se pare că, fuga noastră din Castel Nuovo, fusese anticipată de forțele inamice. Un grup mare de infanteriști, a venit în grabă să ne întărească avangarda.

Câțiva soldați au descuiat porțile. Afară era haos. Oamenii noștri se luptau, atât cu trădătorii din rândurile lor, cât și cu nobili și oameni de rând. Odată deschise porțile, întăririle noastre s-au aruncat în luptă cu strigăte războinice. În curând se luptau atât de aprig, că nu îi mai puteam urmări.

Trăsura noastră a înaintat prin arcadă, apoi s-a oprit cu un scârțâit sub Arcul de Triumf al lui Alfonso I. Eram, efectiv blocați în curte, în timp ce apărătorii noștri își croiau drum prin linia inamică, care bloca poarta. M-am uitat pe fereastră.

-Nu te uita! m-a avertizat Jofre.

-Nu te uita! a repetat Ferrandino. Îmi pare rău, că trebuie să vă expunem pe voi, femeile, la cruzimea războiului.

Dar eu eram fascinată. La fel cum fusesem de muzeul mumiilor lui Ferrante. M-am uitat, cum un nobil angevin, fără armură, având tunica de brocart îmbibată de sudoare și sânge, și fața acoperită de funingine, mânuia sabia fără milă, împotriva unui infanterist din dreapta mea. Nobilul era în floarea vârstei și antrenat cu rafinament. Soldatul nostru era tânăr și îngrozit. La scurt timp după ce a fost asaltat, s-a împiedicat ușor, suficient cât angevinul săi dea lovitura fatală, într-un mod foarte eficient: o mișcare, a doua și tânărul infanterist s-a întors, urlând, să se uite îngrozit la brațul său drept, care nu mai avea o sabie, sau o mână, sau un cot. Rămăsese doar un ciot, care sângera. Tânărul a căzut leșinat.

Nobilul a trecut de un al doilea, apoi de un al treilea infanterist. Deja era suficient de aproape să îl aud strigând victorios: *Moarte Casei de Aragon! Moarte lui Ferrandino!*

Buzele lui încă formau ultimul *o*, când unul dintre călăreții noștrii, aflat tulburător de aproape de fereastră, s-a aplecat și a trecut sabia peste umerii angevinului, despărțindu-i capul de trup. Capul s-a rostogolit, ricoșând în flancul calului, apoi sub copite, care l-au împins dedesubtul trăsurii noastre. Din gâtul cadavrului decapitat, a ieșit un șuvoi rapid de sânge, apoi trupul s-a prăbușit la pământ. Trăsura a încercat să înainteze, dar capul bloca roțile, ca un bolovan. Vizitiul a biciuit caii până au tras cu toată puterea. Cu o zguduitură, trăsura a trecut peste impedimentul angevin. Din fericire, sunetul a fost înecat de cacofonia bătăliei.

În fața mea, Donna Esmeralda a început o rugăciune timidă și impersonală la Sfântul Gennaro, pentru siguranța noastră. Albă la față, Giovanna l-a strâns pe Ferrandino tare de mână.

Și mai multe săbii scipeau în lumina soarelui. Am văzut un om de rând sfârtecat de soldații noștrii. Apoi, un alt infanterist rănit, de data aceasta, în coapsă. S-a luptat cât a putut, apoi s-a prăbușit din cauza sângelui pierdut. Deși nu i-am văzut sfârșitul, datorită înălțimii trăsurii și a soldaților, care îmi blocau vederea, l-am văzut pe rebelul, care l-a înjunghiat încontinuu, după ce a căzut.

După un timp, am început să înaintăm și ne-am croit drum pe stradă. M-am întors să privesc Castel Nuovo pentru ultima dată. Deși trecuseră toate trăsurile regale, porțile erau încă larg deschise. Angevini și oameni de rând se îngrămădeau sub Arcul de Triumf. De prisos m-am uitat după coifuri cu pene albastre și aurii.

Mi-am întins și mai mult gâtul. În spatele nostru, depozitul de armament era complet în flăcări. Zidurile sale de piatră erau sparte și ciuruite. Mai în față, se ridica o umbră cenușie de la incendiile, care pătau peisajul, în apropiere de Vezuviu. Ai fi putut să crezi, că vulcanul regurgita fum și flăcări deasupra orașului, dar, de data aceasta, era martor nevinovat și tăcut, la distrugerile provocate de oameni. Până să mai văd și altceva, de lângă Donna Esmeralda, Alfonso mi-a spus ferm:

-Gata, Sancha. Nu are rost...

Bineînțeles că avea dreptate. M-am forțat să întorc privirea, să încerc să-mi cenzurez gândurile, care încercau să se formeze, despre oamenii amărâți, pe care i-am lăsat în urmă, în curtea palatului sau despre căminul meu, abandonat în mâinile inamicului.

Ne-am continuat drumul pe străzile pavate cu piatră cubică. Traseul nostru ne ducea direct pe lângă linia de coastă. În stânga mea, era golful liniștit, în dreapta, grădinile exterioare ale palatului regal, devenite acum un câmp de bătălie. După ele, se afla Pizzofalcone, pe crestele căruia ardeau palatele aragoneze. În spatele meu, era orașul.

Progresul nostru a fost constant, dar lent, având în vedere mărimea escortei noastre militare. Totuși, destinația, fortăreața Castel dell'Ovo, care păzea portul Santa Lucia, era din ce în ce mai aproape. Acum că trecusem de grosul bătăliei, m-am gândit, pentru prima dată, nu la ce lăsam în urmă, ci încotro ne duceam. Ferrandino ceruse o corabie. Oare, avea vreo destinație în minte?

Dacă aș fi fost regele unei națiuni frământate de război, a cărei trezorerie fusese golită, nu aș fi mers decât într-un singur loc. Ideea mi-a dat niște trepidații, dar am fost distrasă imediat de o imagine, care m-a indignat: doi oameni de rând, fugeau de la palatul regal, cărând covorul turcesc, care stătea cândva pe podeaua din cabinetul tatălui meu. Și mai rău, erau însoțiți de un al treilea, care ducea bustul de aur al lui Alfonso I, de pe șemineul bunicului.

Indignarea mea nu a durat mult. Mi s-au umplut urechile de o rafală bubuitoare și ascuțită de vânt. În același timp, trăsura s-a înclinat spre stânga, împingându-mă în Ferrandino, iar pe el în Giovanna. De asemenea, Esmeralda a fost aruncată înspre soțul și fratele meu. Pe jumătate surzită, am țipat involuntar din cauza șocului. Așa puteam să îmi aud propria voce sau țipetele celorlalți. Simultan, am fost stropită cu sânge, de pe fereastră. Timp de o clipă agonizantă, am rămas suspendați pe două roți, proptiți peste cai și oameni, care țipau. În timp ce noi, toți din trăsura încercam să ne echilibrăm, soldații s-au grăbit să o împingă. În final s-a îndreptat cu o zdruncinătură.

După ce ne-am adunat, m-am uitat pe fereastră la sursa comoției: o ghiulea. Acum stătea inofensivă pe pavaj, după ce pretinsese o jertfă sinistră. Lângă ea, se afla unul dintre călăreții noștri. Coapsa lui și burta calului său erau despicate aproape pe jumătate. Sânge, oase și carne, de om și de cal, erau amestecate, imposibil de distins.

Li s-a acordat o singura bunătate: amândoi păreau să fi murit pe loc. Ochii deschiși și expresia tânărului soldat, erau intense, dar nu arătau nici un semn de mirare sau de frică. Încă avea frâiele strânse în pumn. Capul mare și frumos al calului, era ridicat. Avea, încă, căpăstrul în gură. Avea ochii sclipitori și inteligenți, iar una dintre copitele din față, era ridicată grațios, pregătită pentru pasul următor. Ambii păreau, cu excepția rănilor adânci și oribile, un exemplu frumos de tinerețe și putere.

Am vrut să fiu puternică, perfectă și curajoasă, de dragul celorlalți, dar mi-am plecat capul. Nu mai puteam îndura. Astfel, am mers restul drumului până la Castel dell'Ovo. M-a însoțit imaginea tânărului călăreț și a calului său. De altfel, încă mă mai bântuie.

Am crescut în Napoli, dar nu am avut niciodată motiv să vizitez fortăreața, denumită după oul mistic al lui Virgil. Nu era locul potrivit pentru o prințesă. Era un pătrat mare de piatră, mai larg la bază decât în vârf. Fără alt mobilier decât armamentul militar, fusese construit ca turn de pază și primă defensivă împotriva celor care ar fi atacat de pe mare și un ultim refugiu și apărare împotriva atacurilor terestre. Mirosea respingător a igrasie. Treptele de cărămidă, denivelate și crăpate, alunecau din cauza mucegaiului.

Decât să stau în camerele mai sigure de la parter, am insistat să urc în vârf, unde erau postați soldați pe post de santinele. În fiecare turn, erau câteva tunuri, având lângă ele câte o grămadă de ghiulele. Erau pregătite să tragă asupra orașului. Toți cei care am călătorit în trăsuri, inclusiv cei din familie care au fost în fața sau în urma noastră, eram profund zguduiți, nu doar de enormitatea retragerii noastre forțate, ci, mai ales, de suferința la care am fost martori. Nu puteam să îndur, să stau și să jelesc cu Donna Esmeralda, cât timp așteptam să fim salvați. În schimb, mi-am distras atenția, uitându-mă pe mare după corabia care trebuia să ne ia.

Nu se vedea nimic. Nu am văzut nimic, ore în șir. M-am plimbat agitată, de la un cap la altul, pe terasa din cărămidă. Alfonso ieșea, din când în când, să întrebe dacă a fost zărită corabia. Nu, îi spuneam eu, în mod repetat. De fiecare dată, se întorcea la parter, unde regele și generalul său discutau strategii.

M-am uitat la vest, refuzând să privesc distrugerea orașului, din spatele meu. am privit, cum soarele cobora, din în în ce mai jos, spre orizont.

Ultima dată, când Alfonso a venit să se intereseze de corabie, am întrebat:

-Unde mergem?

S-a aplecat și mi-a vorbit la ureche, ca și cum mi-ar spune un secret de stat, pe care soldații nu trebuia să-l audă. Totuși, răspunsul lui mi s-a părut atât de previzibil și firesc, încât nu ar fi contat dacă țipa în gura mare.

-Sicilia. Se spune, că regele lor i-a oferit refugiu tatălui nostru la Messina.

Am dat o singură dată din cap.

În curând, a sosit asfințitul. Am coborât să îmi văd familia. Având în vedere întârzierea, cu toții am devenit agitați, dacă generalul s-a ținut sau nu de cuvânt și corabia era într-adevăr pe drum. Dar, odată ce soarele a apus complet, ne-a strigat o santinelă.

Ne-am grăbit spre corabie, fără protocol, fără eleganță, fără fanfară. Vasul era mic și iute, contruit pentru viteză, nu pentru confort. Pentru mai multă siguranță, avea arborat steagul spaniol, galben și roșu, în locul culorilor napolitane.

În ciuda insistențelor Donnei Esmeralda să cobor, am rămas pe punte, în timp ce am ridicat ancora din portul Santa Lucia. Deși era noapte, orașul strălucea, din cauza incendiilor provocate, iar tunurile luminau cerul, ca niște fulgere, permițându-mi să disting punctele de reper: depozitul de armament și Santa Chiara, unde fusese încoronat tatăl meu, erau în flăcări; Poggio Reale, un magnific

palat, construit de tatăl meu, pe vremea când încă era duce, era aproape o ruină. Am fost ușurată să văd, că pentru moment, Domul supraviețuise.

Cât despre Castel Nuovo, ardea mai tare decât toate. Mă întrebam, oare cum reacționaseră oamenii, când au descoperit muzeul lui Ferrante.

Am stat mult timp pe punte, privind...ascultând valurile, în timp ce Napoli se micșora, ca o bijuterie sclipitoare de un roșu aprins.

Primăvara – vara 1495

VIII

*A*m navigat spre sud, pe apele calde ale Mării Tirenene. În câteva zile am ajuns la Messina.

Pe vremuri, era numită de greci, Zancle sau Sickle, datorită portului în formă de seceră. M-am bucurat, când am văzut țărmlul. Nu călătoream bine pe mare, iar aceasta fusese cea mai lungă călătorie, pe care o făcusem vreodată într-o corabie. Primele doua zile au fost mizerabile.

În ultimii douăzeci și șapte de ani, Sicilia a fost condusă de regele Ferdinand de Aragon, cel care acum, își unise regatul cu cel al soției sale, Isabella de Castilia, în ideea de a unifica Spania. Pe lângă legăturile de sânge cu familia mea, Ferdinand avea un bun motiv să se poarte frumos cu familia Borgia. Din ce ne-a explicat Jofre, pe când tatăl său, Rodrigo, era încă cardinal de Valencia, Ferdinand îi ceruse acordul formal lui Sixtus al IV-lea, să înființeze inchiziția, prin intermediul căreia, el și Isabella sperau să scape regatul de toți maurii și evrei, creștinați sau necreștinați. Sixtus a refuzat ferm. Așa după un lobby lung și intens, făcut de puternicul și convingătorul cardinal Rodrigo Borgia, papa s-a înmuiat un pic, permițând instaurarea inchiziției doar în provincia Castilia.

“Regele Ferdinand a fost atât de recunoscător de ajutorul tatălui meu, încât a acordat tot suportul său, alegerii tatălui meu, ca papă”, mi-a spus Jofre, cu o naivitate care m-ar fi emoționat, dacă nu îmi îngheța sângele în oase. *Ferdinand cel Catolic*, așa s-a referit Rodrigo Borgia, din acel moment, la regele spaniol.

După ce am pus piciorul pe pământ și s-a răspândit vestea fugii noastre din Napoli, am fost întâmpinați de ambasadorul spaniol, Don Jorge Zuniga. Ne-am refugiat într-o vilă aproape neadecvată. Eram foarte înghesuiți. Cei doi frați împărțeau un dormitor, Alfonso și Jofre altul, iar eu, Giovanna și Esmeralda, un al treilea, ca Ferrandino să aibe intimitatea demnă de un monarh.

Don Jorge ne-a vizitat în noaptea sosirii noastre. Era un bărbat chipeș. Avea mantia și tunica de carmin deschis și un zâmbet ușor, pe sub mustața sa neagră. cred că se aștepta la o primire caldă din partea familiei noastre și rugăminți fierbinți de ajutor. Cu siguranță, nu se aștepta la ce a primit.

-Altețele Voastre, a zis, făcându-ne o plecăciune adâncă și scoțându-și cu un gest rapid boneta de catifea. Am aflat cu mare tristețe despre circumstanțele călătoriei dumneavoastră pe frumoasa noastră insulă.

A făcut o pauză.

- Agenții noștri ne-au informat despre revoltele baronilor. Presupun, că au fost îmboldiți de evenimentele din Capua. Orașul Capua se afla în nord, în apropiere de Napoli. Cetățenii de acolo au fost așa înspăimântați de mărimea armatei lui Carol, încât le-au deschis porțile francezilor.

A făcut încă o pauză.

-Majestatea Sa, regele Ferdinand vă urează bun venit și este pregătit să vă acorde orice ajutor este necesar.

Ferrandino stătea în centrul familiei adunate, la loc de cinste, în timp ce restul eram așezați în funcție de rang. Din păcate, Don Jorge nu a observat semnificația acestui lucru, împingându-l pe unchiul Federico să țipe la el:

-Nu i te vei mai adresa lui Ferrandino, drept Alteța Sa. Acum este regele Ferrante al II-lea al Neapolelui.

Don Jorge a clipit confuz și a început:

-Dar regele Alfonso...

Apoi, diplomat înăscut, a simțit dezaprobarea noastră și s-a înclinat, încă o dată, în fața lui Ferrandino.

-Majestate, vă cer iertare cu umilință.

-Se acceptă, a spus Ferrandino.

Era extenuat, la fel ca și noi, dar proiecta un admirabil aer de autoritate. Chiar și așa, nici un fel de noblețe, nu îi putea șterge cearcănele sau disperarea din ochi. Nu avea nici poftă de mâncare, în ciuda străduințelor Giovannei, iar acum era extrem de tras la față.

-Nu știi, sub ce pretext, a venit tatăl meu aici în Messina. Nu pot decât să-mi imaginez, că nu a fost sincer în privința circumstanțelor. Sunt sigur, de asemenea, că sunteți un om discret și putem avea încredere să vă spunem adevărul.

-Cu siguranță, a răspuns mieros ambasadorul.

-Tatăl meu ne-a părăsit în cel mai greu moment, a continuat Ferrandino. Și a furat o mare parte din banii statului. Suntem aici să îi recuperăm.

Unchiul Federico, a cărui indignare crescuse treptat, nu s-a mai putut abține:

-Ați găzduit un criminal! Nu era îndeajuns de rău, că regele vostru nu ne-a trimis trupe la timp... Fratele meu vitreg s-a întors la el și i-a spus cu asprime:

-Ajunge, unchiule! Nu ne mai întrerupe conversația.

Federico a strâns din dinți.

-Trebuie să ne cerem cele mai umile scuze, a spus Don Jorge. Am presupus, când a venit Majestatea Sa...Alteța Sa, Alfonso, că a făcut-o din motive de sănătate să profite de clima noastră. Am crezut, în mod eronat, că familia avea cunoștință de venirea lui.

A făcut o pauză, înclinându-și capul, să ne studieze pe toți, apoi a zis:

-Sunteți toți din familia regală. Fără îndoială, că pot avea încredere, să vă relev ceva foarte confidențial.

-Puteți, a afirmat Ferrandino.

-Vă aduc vești foarte bune pentru Casa de Aragon. Cererile dumneavoastră de ajutor au fost ascultate, Majestate. Papa, Împăratul, regele Ferdinand, Milano, Veneția și Florența au format o Ligă Sfântă. Îmi cer scuze, că nu am putut să vă informez despre asta mai devreme. Era pericolul prea mare, ca mesajul să fie interceptat de francezi și să afle despre planurile noastre. Dar o armată mai numeroasă decât a lui Carol va mășălui, în scurt timp, de la Roma să-l întâmpine.

Expresia și ochii lui Ferrandino s-au înmuiat brusc, de parcă s-ar fi uitat la ceva inexplicabil de tandru, ca la un fiu nou-născut sau o iubită adorată. Pentru o clipă, am crezut că o să plângă. Deși mișcat, s-a adunat suficient, cât să zică pe un ton scăzut:

-Dumnezeu să-i binecuvânteze pe Papă și pe Împărat. Și Dumnezeu să-l binecuvânteze pe regele Ferdinand.

Don Jorge a aranjat, ca a doua zi de dimineață, să fim transportați cu trăsura, la refugiul tatălui meu. Federico a sugerat ca Ferrandino să rămână.

-Nu se cuvine ca regele să meargă să cerșească, ceea ce îi aparține de drept, a spus el.

Planul era, să îl rușinăm pe tatăl meu sau dacă era necesar, să îl amenințăm, să vină la noul suveran, să îi jure loialitate, să îi ceară iertare și în cel mai important rând, să returneze bogățiile Coroanei, care încă erau necesare pentru ca trupele noastre să lupte alături de Liga Sfântă. În mod cert, erau necesare pentru guvernarea de zi cu zi a regatului, o perspectivă pentru care acum, aveam o reală speranță.

După prima noapte de odihnă adevărată, din aproximativ un an de zile, Ferrandino părea un bărbat mai tânăr. A fost de acord cu planul lui Federico. Unchii noștri vroiau să plece singuri în misiune, dar Alfonso i-a convins de contrariu.

-Eu și Sancha trebuie să venim cu voi, a insistat Alfonso. Avem dreptul să ne vedem părinții și să îi întrebăm personal din ce motive au acționat așa.

Astfel, am mers la micul palazzo, unde rezida fostul Alfonso al II-lea. Era o structură măreață, ridicată pe un povârniș prezidând asupra portului. În mod ciudat, nici un soldat nu păzea porțile deschise. Vizitiul nostru a coborât și le-a deschis larg, a intrat cu trăsura în curte și le-a închis în urma noastră.

La ușă nu am fost întâmpinați de nici un servitor. Don Federico a deschis-o și a strigat tare până când, au răspuns din depărtare două voci feminine.

-Cine este acolo?

Una dintre ele îi aparținea Donnei Elena, vechea domnișoară de companie a mamei mele, cea de-a doua era însăși Madonna Trusia. Unchiul Federico a pășit înăuntru, tunând:

-Nici mai mult, nici mai puțin, decât Casa de Aragon! Am venit să punem lucrurile la punct!

Trusia a apărut pe coridor. Se ținea bine. Fiind mai tânără decât tatăl meu, ajunsese, în sfârșit, la vârsta de maximă înflorire feminină. Avea buzele pline, obrajii frumos sculptați, sub niște ochi mari. Am inhalat ușor. După atâta timp, eram uimită de frumusețea mamei. Văzându-ne la intrare, fața i s-a luminat de îndată. Aproape a fugit să ne întâmpine. În expresia ei nu se citea decât bucurie. A șovăit, doar când a văzut fețele noastre sobre și în cazul lui Federico, o atitudine ostilă.

-Altețele Voastre, s-a adresat celor doi frați cu o plecăciune.

Apoi, și-a întins gâtul să se uite în spatele lor, la mine și la Alfonso.

-Și copiii mei! Ce dor mi-a fost de voi! Sancha, a trecut prea mult!

Și-a desfăcut brațele să mă îmbrățișeze. În ciuda dezaprobării și durerii mele, m-am dus la ea și am lăsat-o să mă strângă în brațe și să mă sărute pe obraji, dar nu i-am putut întoarce îmbrățișarea.

-Cum? am întrebat cu amărăciune. Cum ai putut să iei parte la un lucru așa teribil?

S-a retras mirată.

-Tatăl tău este bolnav. Cum aș fi putut să-l abandonez? Și în plus, soldații lui m-au obligat să îl însoțesc.

Înainte să o mai presez, Alfonso i-a căutat îmbrățișarea. Răspunsul lui era mai încrezător, dar distant. Cu siguranță, nu o credea capabilă de fapte rele și aștepta o explicație. Unchiul Federico era dezgustat.

-Nu suntem aici pentru reuniuni. S-a comis o crimă împotriva regatului. O crimă, Madonna, la care ați fost complice.

Mama a pălit vizibil și și-a dus mâna la gât.

-Este adevărat. Alfonso și-a abandonat tronul. Dar nu știa ce face. Jur în fața lui Dumnezeu, Alteță, nu am fost conștientă de intenția lui de a fugi, până în noaptea, când am fost forțată, sub amenințarea sabiei, să merg cu el.

A făcut o pauză, apoi s-a îndreptat și a luat un aer sfidător.

-Singura lui crimă este nebunia. Are nevoie de ajutorul meu, Don Federico. În retrospectivă, aș fi venit cu el de bunăvoie. Dacă a existat vreo crimă, a fost doar a mea, că nu v-am scris să vă explic circumstanțele. Dar, până în această dimineață, când au fugit soldații, nu am avut posibilitatea să o fac.

Federico a studiat-o, un lung moment, cu o privire de uliu. Întotdeauna îi plăcuse de Madonna Trusia. De fapt, niciodată nu a atras neîncrederea cuiva de la curte. A spus, în sfârșit, pe un ton calm și solemn:

-Donna Trusia, lasă-ne să intrăm, ca să vorbim între patru ochi.

-Desigur.

Ne-a condus într-o cameră, unde putea să stea de vorbă cu noi. Prințul Federico i-a spus întreaga poveste tristă: că lipseau bogățiile Coroanei; cum s-a întors Ferrandino să descopere că Napoli nu mai avea nici rege, nici fonduri pentru soldații lui; despre fuga noastră periculoasă din mâinile rebelilor.

Trusia a fost șocată de veștile noastre. Când și-a revenit, a spus:

-Știiți, cu toții, că nu îmi stă în fire să înșel. Nu aș fi încurajat niciodată, o asemenea hoție mârșavă. Poate că sunt fraieră și singură în ignoranța mea. De dimineață, am fost surprinsă să constat, că toți servitorii, cu excepția Donnei Elena, au dispărut. Aseară, am auzit zvonul că ați venit în Messina.

-Știau, a răspuns fratele meu. Și s-au temut de consecințe.

-Într-adevăr, a intervenit Federico vehement. Dacă îi gădesc, o să îi spânzur pentru trădare. S-a calmat. Pentru moment, trebuie să recuperăm tezaurul, presupunând, că nu a fugit nimeni cu el. Este ultima noastră speranță. Fără el, Ferrandino nu are nici o speranță să-și recupereze tronul.

Răspunsul mamei a fost simplu:

-Spuneți-mi ce trebuie să fac.

Ne-a condus la odaia, unde își petrecea acum zilele, tatăl meu. Singur, a spus Trusia. Rar chema câte un servitor sau avea vreo întrebare ciudată pentru amanta lui. La ușă, mama s-a întors la Federico și Francesco, cu o expresie imploratoare:

-Vă amintiți cum era în zilele, dinainte să plecăm.

-Da, a răspuns Francesco.

Era mai amabil și mai compătimitor, decât Federico.

-Căzuse la pat, era confuz. Dar avea momente de luciditate, când ne puteam consulta cu el.

-Acele vremuri au trecut, a răspuns trist, mama mea. Nu-și amintește nici că am venit aici. Nu înțelege situația. O să aveți nevoie de răbdare și diplomație, ca să recuperați tezaurul.

A deschis ușa. Camera era mare și slab mobilată. Cea mai deosebită caracteristică, era o fereastră largă, arcuită, ce se întindea din tavan până în podea și oferea o magnifică priveliște a portului Messina.

Pe peretele opus, se afla un scaun foarte mare de lemn, sculptat. Deasupra lui, atârna un candelabru masiv de oțel, cu două rânduri de lumânări. Combinația semăna cu un tron, sub un baldachin. Iar pe scaun, stătea tatăl meu.

Figura lui m-a speriat. Părul său, în cea mai mare parte negru, devenise acum grizonat, iar tenul căpătase paloarea cenușie a unui om, care se ferește de lumină. Era foarte slab. Veșmintele sale regale: o tunică albastră de mătase, brodată cu fir de aur și o eșarfă decorată cu medaliile de la Ontrato, atârnav pe el.

Când am intrat noi, se uita în gol pe fereastră. Ne-a aruncat cea mai superficială privire, de parcă, încă ne vedea în fiecare zi, ca și cum nu părăsise Napoli în toiu noptii.

-Da? a întrebat imperios.

Și când, după o pauză, toți, chiar și guralivul Federico, am rămas fără cuvinte, a bătut iritat din picior.

-Nu stați și vă holbați! Plecați-vă și adresați-vă cum se cuvine!

În ochii lui Federico se citea mânie. Ignorând avertismentul Trusiei, a făcut un pas înainte.

-Nu o să mă plec, dar o să mă adresez cum se cuvine, Alteță. Pentru că asta ești, un prinț, care a renunțat la dreptul de a fi rege.

Tatăl meu s-a înroșit de furie. A arătat acuzator spre fratele său și ne-a îndemnat:

-Puneți mâna pe el și pedepsiți-l pentru insolența asta!

A trecut încă un moment în tăcere. Federico s-a apropiat de tatăl meu cu un zâmbet mic și dur.

-Ordinele tale nu mai au nici o valoare aici, Alfonso. Nu îți amintești? Ai abandonat tronul. Ne-ai lăsat să îi înfruntăm singuri pe francezi și ai venit aici cu Trusia. Ți-ai pierdut dreptul la Coroană, când ai fugit ca un laș și ai furat banii, de care avea nevoie Ferrandino pentru trupele sale.

Tata s-a ridicat cu ochii în flăcări.

-Sunt regele celor două Sicilii și o să-mi arăți respectul cuvenit!

-Nu mai face pe nebunul! Napoli și Sicilia sunt regate separate, de generații întregi, a răspuns Federico aprins. Fiul tău este rege, acum. Și ai face bine, să cerșești în genunchi să îți cruțe viața. Nu ai comis, nici mai mult nici mai puțin, decât trădare!

Fața tatălui meu s-a contorsionat de furie.
-Mincinosule! a țipat el. Soldați!
S-a întors indignat la Trusia.
-Unde sunt soldații? Să vină să îl ia pe acest nemernic!
-Soldații au plecat, a răspuns Trusia cu blândețe.
-Ascultă-mă cu atenție, a zis Federico. Există un singur mod în care îți poți salva viața. Spune-ne unde este tezaurul coroanei și te vom lăsa în pace.
-Nu doar mincinos, ci și hoț, a răspuns sarcastic tatăl meu. Ai vrea să-mi furi coroana. Sabia! Trusia, adu-mi sabia!
Agitat, s-a ridicat după scaun și a vrut să îi tragă un pumn lui Federico. Cel din urmă, s-a ferit, ratând pumnul, dar s-a înfuriat peste măsură. Cei doi frați s-au luat la bătaie, holbându-se unul la altul și răsufând greu, datorită efortului de a se elibera unul de altul.
-Ești nebun ca tata! a țipat Federico. Chiar mai nebun!
-O să te omor cu mâna mea, a zăbierat tatăl meu.
Alfonso s-a băgat între ei. I-a despartit pe cei doi, cu ajutorul lui Francesco.
-Luați-l din fața mea! a țipat tata și s-a așezat înapoi pe tronul imaginar.
Madonna Trusia s-a dus repede lângă el, șoptindu-i ceva la ureche, apoi a venit lângă Alfonso și Francesco, care încă încercau să îl calmeze pe Federico.
-Acum este prea agitat, a zis ea. Va trebui să încercați o altă abordare.
Ne-a făcut semn să plecăm, apoi s-a întors lângă tatăl meu și a început să îl mângâie ușor pe braț. Ranchiunos, Federico s-a lăsat condus afară. Ne gândeam cu toții ce era de făcut.
-Nu merge cu logica, a spus Alfonso. Nu ne putem înțelege cu el. Trebuie să îi facem pe plac, ca să obținem ce dorim.
-E slab, a răspuns Federico. Îl acuzăm de trădare, îi arătăm ștreangul și o să cedeze.
Alfonso a clătinat din cap.
-L-ai văzut. O să vă luați, din nou, la bătaie. A venit timpul pentru o altă tactică.
-Așa este, Federico, a spus Francesco, într-o manifestare rară de dezacord cu fratele său. Nu se preface. A înnebunit.
În acel moment, Madonna Trusia a ieșit din cameră și a închis încet ușa.
-Don Francesco are dreptate. L-am calmat suficient, dar cred, că ar fi mai bine ca frații lui să rămână afară.
S-a uitat la mine și la fratele meu.
-Alfonso, Sancha...dacă mergeți la tatăl vostru și îi spuneți că tezaurul este necesar pentru a salva regatul, regatul pe care crede că încă îl conduce, poate că îl va da. Are încredere în voi.
Am clătinat din cap.
-Să se ducă Alfonso. Tata are încredere în el, dar nu va asculta nimic, din ce am eu de spus. Mă disprețuiește.
A dat ușor din cap, de parcă cuvintele mele ar fi pălmuit-o, apoi m-a privit cu o neîncredere, mai mare decât a mea.
-Tatăl tău te-a admirat întotdeauna. Mi-a spus asta, mereu. Dacă te-ai fi născut bărbat, ai fi fost bărbatul, care și-ar dori el să devină.
Am simțit mânie amestecată cu dorință. *Atunci, de ce nu mi-a spus asta niciodată? De ce, m-a tratat mereu cu cel mai mare dispreț? De ce, îi făcea plăcere să mă rănească?*
Cred că mi se citea pe față, lupta emoțională. Mama a venit lângă mine și m-a luat cu blândețe de mână.
-Vino, mi-a zis, pe un ton care m-a liniștit și mi-a dat curaj. O să vă conduc, pe tine și pe Alfonso, înăuntru. Lasă-l pe fratele tău să vorbească și totul o să fie bine.
Ne-am întors în cameră.

-Majestate, a zis mama, ignorându-mi discomfortul la menționarea acestui termen. Uitați! Au venit copiii să vă viziteze.

Când am intrat toți, fostul rege, Alfonso al II-lea fusese regal și controlat. Dar acum, stând pe tronul imaginar, uitându-se la portul Messina, umerii săi erau cocoșați și avea în privire, o neclaritate alarmantă.

-Vezuviu, a remarcat el, încruntându-se la peisaj. Fereastra asta are o priveliște îngrozitoare. Nu văd Vezuviu. O să trebuiască să angajăm un arhitect să remedieze problema.

-Bineînțeles, a zis Madonna Trusia. Majestate, Don Alfonso și Donna Sancha au venit să vă vadă. S-a dat înapoi, făcându-i semn fratelui meu.

-Majestate, a zis Alfonso tare și clar. Trebuie să vă vorbesc despre o problemă extrem de urgentă.

Tatăl meu a mormâit și și-a luat, în sfârșit, privirea de la fereastră, uitându-se la mezinul său.

-Alfonso, se pare că ai devenit bărbat.

-Da, Sire.

-Te-ai însurat?

-Nu.

Fratele meu a făcut o pauză.

-Sunt probleme mari în Napoli, tată. Baronii s-au răzvrătit și francezii ne-au invadat. Trupele noastre au o disperată nevoie de fonduri. Trebuie să împrumutăm din tezaur. Este singura cale de a păstra tronul în siguranță.

Tata m-a privit pe mine.

-Și, Sancha. Te-ai căsătorit cu micul bastard al Papei. Spune-mi, i-a crescut barba?

Am simțit că mă enervez, dar m-am abținut. În același timp, îmi era milă să îl văd așa. Cruzimea rece și neclintită a tatălui meu i-a distrus regatul și l-a separat de familie și de sănătatea mentală. Doar mama i-a rămas loială.

-A mai crescut, am răspuns eu calm.

Tata a dat din cap, apoi s-a uitat din nou pe fereastră la țărmul străin.

-De cât este nevoie? a întrebat brusc.

-Destul de mult, a răspuns fratele meu. Dar nu o să iau, decât, atât cât este nevoie.

-Există o cheie... a șoptit tatăl meu.

I-a făcut semn lui Alfonso să se apropie, apoi ne-a observat, pe mine și pe mama, stând în apropiere.

-Femeile trebuie să plece, a ordonat.

Mama i-a făcut o plecăciune. I-am urmat exemplul, apoi am ieșit pe coridor, unde așteptau cu nerăbdare cei doi frați.

-Are încredere în Alfonso, le-a spus Trusia. Cred că vom avea succes.

Instinctul ei a fost corect. O clipă mai târziu, fratele meu a ieșit singur din cameră, zâmbind. Avea în mână o cheie aurie.

Într-adevăr, cheia a deschis dulapul, în care ascunsese tatăl meu, tezaurul. M-am gândit, că numai blândețea și răbdarea mamei și a fratelui meu, ne-au salvat, în timp ce mânia și ordinele au dat greș. Din nou, mi-am propus să nu mai fiu așa temperamentală, să încerc să fiu mai blândă și dulce, ca fratele meu.

Ferrandino și unchiul Federico s-au certat, dacă să lase suficiente fonduri, pentru ca tatăl meu să trăiască confortabil în nebunia lui. Federico nu vroia să lase nimic, dar, în final, dorințele regelui au fost îndeplinite. Ferrandino i-a lăsat mamei o sumă considerabilă, cu instrucțiuni de a-i folosi ponderat.

Am petrecut doar câteva săptămâni agitate în Messina. În acel timp, ambasadorul spaniol ne-a adus trei vești diferite, foarte importante. Prima, la care ne așteptam și de care ne temeam, că forțele noastre extenuate din Castel dell'Ovo s-au predat, în sfârșit, francezilor. Oul lui Virgil se spărsese. A doua

revelație, i-a adus mare ușurare lui Jofre, și ne-a bine dispus pe toți. Nu îl iertasem pe Papa Alexandru, că se predase atât de ușor regelui Carol, nici că îl dăduse ostatic pe fiul său, Cesare. Totuși, Cesare și Alexandru au fost vicleni. Într-o noapte, înainte ca armata să intre în Napoli, Cesare a evadat din tabăra franceză, luând cu el, cât s-a putut de mult din prăzile de război. A făcut asta, mituind o parte din soldații lui Carol să îl ajute.

Al treilea mesaj a venit, la foarte scurt timp după cel de-al doilea. Auzind despre formarea Ligii Sfinte, Carol al VIII-lea s-a sperit și s-a retras din Napoli, la câteva zile după invazie, lăsând în urmă o singură garnizoană (această știre ne-a demonstrat și mai mult, perspicacitatea papei și a lui Cesare. Cel din urmă a avut grijă să se facă absent, înainte ca regele Carol să afle despre Ligă). Ferrandino s-a bucurat enorm să afle, că Re Petito era un omuleț ticălos, care i-a tratat atât de urât pe baronii rebeli, încât s-au răzvrătit acum, împotriva francezilor, cerând întoarcerea Casei de Aragon.

Asta l-a inspirat pe Ferrandino să facă planuri, să se alătore forțelor comandate de căpitanul Don Inaco d'Avalos, pe insula Ischia, în Golful Napoli. Inchia se afla la mică distanță de linia de coastă a orașului, permițându-i cu ușurință regelui, să lanseze un atac.

Eram hotărâtă să merg cu el. Jofre nu a îndrăznit să obiecteze. Eram atât de optimistă, încât mă așteptam să mă întorc victorioasă acasă, în doar câteva zile. Alfonso a hotărât să meargă și el la Ischia, în caz că era nevoie de ajutorul său. Francesco și Federico au ales să rămână în Sicilia, până la eliberarea Neapolelui.

Cu o noapte înainte să plecăm, am vizitat-o pe Madonna Trusia. Am stat împreună, în mica ei antecameră, în timp ce tatăl meu stătea pe întuneric, în sala imaginară a tronului, uitându-se la luminile reflectate în apele întunecate ale portului Messina.

-Vino cu noi, am îndemnat-o eu. Ne-ai lipsit teribil. Nu mai e nimic, aici, pentru tine. Tata nici nu este conștient de cine îl înconjoară. Putem angaja servitori să aibe grijă de el.

A clătinat melancolic din cap, apoi și-a plecat capul, uitându-se la mâinile ei palide și grațioase. Le ținea în poală, una peste alta.

-Și mie îmi este dor de voi. Dar nu pot să îl las. Nu poți înțelege, Sancha.

-Ai dreptate, am răspuns eu scurt.

Eram furioasă pe tatăl meu pentru vraja, pe care o aruncase asupra ei, pentru faptul că, și așa nebun și neajutorat, putea să facă un om așa bun să sufere.

-Nu înțeleg. Și-a trădat familia și cetățenii și totuși, tu îi rămâi credincioasă. Copiii tăi te adoră și ar face tot posibilul să te vadă fericită. El nu îți poate oferi decât durere.

Am ezitat, apoi am întrebat, cu mare emoție, ceea ce mă frământase toată viața.

-Cum ai putut, vreodată, să iubești un om atât de crud?

Trusia a ridicat capul, privindu-mă intens. Nu avea nici o urmă de indignare în glas și am înțeles, că îl iubea pe tata, mai mult ca orice pe lume.

-Vorbești, de parcă am avut de ales, a zis ea.

Am ajuns la Ischia, în toial primăverii. Era o insulă rotundă și necioplită, acoperită de măslini, pini și o floră abundentă, încât și-a câștigat porecla de "Insula Verde". Peisajul era dominat de Monte Eponeo, care erupea, odată la câteva secole, făcând solul negru și fertil.

Eu, Jofre și Alfonso am stat cu Ferrandino, în izolatul Grand Castello. Era legat de insula principală printr-un pod, construit de stră-străbunicul meu, Alfonso cel Mărinimos.

În timp ce aprilie s-a transformat în mai, și mai a devenit iunie, nu aveam multe de făcut, decât să ne rugăm (cu scepticism) pentru armata noastră, în timp ce făceau incursiuni pe continent. Campaniile mergeau bine. Am avut pierderi puține, acum că baronii erau de partea noastră și aveam suportul Ligii Sfiinte. Francezii erau descurajați.

Nu a fost nevoie ca Alfonso sau Jofre să lupte, cred că, spre dezamăgirea lor și profunda mea ușurare. Noi trei am devenit, din nou, inseparabili; luam cina împreună, vizitam micile orașe, Ischia și Sant'Angelo și izvoarele termale, care se spunea, că sunt bune pentru sănătate.

Dar începeam fiecare dimineață singură, cu o plimbare pe nisipul fin al plajei și priveam peste apele calme ale golfului. În zilele senine, puteam vedea coasta curbată a Neapolelui. Vezuviu stătea ca un simbol, și abea puteam distinge Castel dell'Ovo, un punct mic și negru. Am stat atât de mult, încât m-am bronzat. De multe ori, Donna Esmeralda venea după mine, bombănind, și mă forța să îmi acopăr capul cu o eșarfă. Ieșeam și în zilele cețoase, și la fel ca tatăl meu, încercam în van să zăresc Vezuviu.

În Squillace, îmi era dor de casă, dar atunci eram sigură de o casă la care să mă întorc. Acum, nu știam dacă palatul în care mi-am petrecut copilăria, mai era în picioare. Tânjam după Santa Chiara și după Dom, de parcă erau persoane iubite și mă temeam pentru siguranța lor. M-am gândit la corăbiile grațioase din port, cu pânzele lor luminoase; la curtea palatului; la grădinile, care dacă nu ar fi fost distruse, acum ar fi trebuit să fie înflorite. Mă durea inima.

Ferrandino se întâlnea frecvent cu strategii săi. Nu l-am văzut aproape deloc până în luna iulie, când, eu, fratele și soțul meu am fost chemați în cabinetul său.

Era așezat la birou. Lângă el, stătea Căpitanul, Don Inaco. Am știut, după zâmbetele radiante de pe fețele amândouă, ce vești vroia să ne împărtășească regele. Ferrandino, abea se putea stăpâni. Ne-a spus, încă dinainte să terminăm plecăciunile, pe cel mai vesel ton, pe care l-am auzit vreodată.

-Faceți-vă bagajele, AltețeleVoastre.

-Al meu nu a fost, niciodată, despachetat, am zis eu.

Vara 1495 – sfârșitul primăverii 1496

IX

Călătoria noastră prin Golful Neapolelui a fost una scurtă. De fapt, a durat mai mult, ca servitorii să încarce bagajele și proviziile pe vas, decât ne-a luat să navigăm din Ischia, până în portul Santa Lucia.

Anturajul nostru regal, alcătuit din Majestatea Sa, Ferrandino, logodnica lui Giovanna, Jofre, Alfonso și cu mine, am urcat pe vas, în cea mai bună dispoziție. Când a plecat corabia, Alfonso a cerut să ni se aducă sticle de vin și pahare și i-am făcut, în mod repetat, urări regelui, Casei de Aragon și orașului în care ne întorceam.

Acelea au fost cele mai fericite momente din viața mea. Cred că, la fel se simțea și Ferrandino. Niciodată, nu a avut ochii mai luminoși și zâmbetul mai larg. Într-un moment impetuos, a luat-o pe Giovanna de mijloc și a sărutat-o pasional, spre încântarea și în uralele noastre.

Jofre a glumit pe seama predicatorului Savanarola și a prezicerilor sale sumbre, că regele Carol al VIII-lea va aduce sfârșitul lumii.

-Tatăl meu, Sființia Sa, i-a poruncit lui Savanarola să vină la Roma și să-și apere punctul de vedere, privind Apocalipsa. Se pare că a vorbit prematur. Savanarola, ca un laș ce este, se preface bolnav și spune, că nu poate să facă călătoria.

Am râs zgomotos, în timp ce Jofre a propus un nou toast:

-Pentru *nesănătatea* lui Savanarola!

Mă bucuram în sinea mea, că Esmeralda era sub punte și nu putea auzi insultele aduse preotului, pe care îl venera.

Când ne-am apropiat de coasta napolitană, s-a lăsat tăcerea. Vezuviu, care în timpul exilului, devenise pentru mine un simbol al speranței, încă stătea de pază asupra orașului. Dar acum, era singura pată de culoare, din peisajul care fusese odată, atât de verde și acum era scrum. Câmpurile, povârnișurile, care ar fi trebuit să fie înflorite și pline de recoltă erau înegrite, ca și cum ar fi erupt, din nou, marele munte.

Doar Ferrandino încă mai zâmbea. Văzuse deja dezastrul, în timpul incursiunilor făcute cu căpitanii săi.

-Nu desperați, ne-a spus el. Poate că francezii s-au asigurat, că nu vom avea recoltă sezonul acesta, dar incendiile pe care le-au provocat, o să fertilizeze solul, și ne vor aduce o recoltă bună, anul viitor.

Chiar și așa, am rămas tăcuți și perturbați. Când am tras în port, lângă scheletele corăbiilor carbonizate, Castel dell'Ovo, solid și nevătămat, a fost o priveliște liniștitoare. M-am uitat cu neliniște în oraș, peste zidurile ciuruite de război și l-am strâns, emoționată de mână pe Alfonso.

-Uite! am strigat. Biserica Santa Chiara este încă în picioare! Și Domul!

Era adevărat. În ciuda flăcărilor pe care le văzusem ieșind din ea, exteriorul bisericii era aproape nevătămat, înafara dungilor de funingine. Domul părea neatins.

Dar în timp ce ne aflam în trăsură, în drum spre Castel Nuovo, m-am chinuit să-mi ascund ura și amărăciunea. Și nu eram singura. Chiar și expresia lui Ferrandino devenise sobră. Giovanna se lupta cu lacrimile și Alfonso stătea cu fața întoarsă la fereastră.

Am avut o călătorie scurtă, din port până la destinație, dar chiar și această mică distanță, ne-a permis să vedem o parte din dezastrul provocat de francezi. Palate după palate, casele oamenilor de

rând, toate fuseseră arse, reduse la moloz de către tunuri, sau ambele. Depozitul de armament, care cândva fusese plin de artilerie și soldați, protejat de pereți dublii, nu mai era decât o adunătură înegrită de pietre și cadavre intrate în putrefacție.

Giovanna și-a acoperit nasul. Pe lângă parfumul său obișnuit de apă sărată, pe care îl iubeam atât de mult, golful emana acum, un miros subtil, dar înfiorător...de carne putrezită. Se pare, că era mai ușor să scapi de morți, aruncându-i în valuri, decât îngropându-i în pământ.

Pereții care înconjurau Castel Nuovo arătau ca o grimasă neregulată, a unui om nebun și fără dinți.

-Nu contează, a zis Ferrandino, arătând în sus. Uite cine ne întâmpină.

M-am uitat și am zâmbit pentru prima oară, de când am ajuns în Napoli. Arcul de Triumf al lui Alfonso I, încă stătea mândru și neatins. Trăsura noastră a trecut pe sub el, pe lângă soldații care ne țineau porțile deschise, așteptând să intrăm.

În curtea redusă acum la un morman de pământ, dezgolit de grădinile sale frumoase, un căpitan și-a părăsit contingentul de soldați și a venit în fugă, deschizând ușa trăsorii și făcând o plecăciune.

-Bine ați venit, Majestate, a spus el, asistându-l pe Ferrandino să coboare. Trebuie să ne cerem scuze pentru starea palatului regal. Speram să fie pregătit pentru sosirea dumneavoastră, dar, din păcate, majoritatea servitorilor care lucrau aici, au fost uciși. A trebuit să recrutăm oameni de rând și nobili sărăciți, care nu au pregătirea necesară și se mișcă încet cu reparațiile.

-Nu contează, a răspuns Ferrandino grațios. Ne bucurăm să fim acasă.

Dar bucuria pe care am simțit-o, intrând pe ușile palatului, s-a risipit imediat. Căpitanul ne-a condus în sala tronului, unde regele trebuia să se întâlnească cu senșalul, să discute planul de restaurare și cum să gestioneze foametea locală. Pereții coridoarelor erau zgâriați de săbii și pătați de sânge. Portretele strămoșilor noștri fuseseră scoase din ramă și tăiate cu cuțitul. Ramele de aur au fost furate, iar bucățile de pânză pictată lăsate pe podea. Statuete, covoare, draperii, felinare, toate lucrurile pe care le știam din copilărie și le credeam permanente, la fel de eterne ca dreptul familiei mele la Coroană, fuseseră furate. Mergeam pe podele goale, pe lângă pereți dezgoliți.

-Au luat tot, a zis Giovanna cu amărăciune. Tot.

Tonul lui Ferrandino a fost surprinzător de dur.

-Așa este în război. Nu se poate face nimic. Văicărelile nu sunt de nici un folos.

A tăcut, dar ura din ochii ei nu s-a stins.

În alcovul unde îl omorâsem pe soldatul trădător, încă ma era sânge pe jos și pe pereți. Încă nu fusese curățată mărturia actului meu criminal.

Sosirea în sala tronului nu a făcut decât să ne sporească resentimentele. Ferestrele cu vedere la port fuseseră sparte, din ele rămânând doar cioburi împrăștiate pe podea. Sticle goale de vin fuseseră aruncate în toate colțurile. Niște țărănci măturau cioburile de zor.

-Majestatea Sa, regele Ferrandino, a anunțat căpitanul.

Femeile s-au oprit din treabă, copleșite de prezența regelui și a curtenilor săi. Una din ele și-a făcut cruce în loc să se incline. O alta, îngenunchiată pe ultima treaptă a tronului, ștergând viguros scaunul cu o cârpă, s-a întors de la mijloc și s-a aplecat pe cât de bine a putut. Mărețul scaun fusese cioplit. Tăieturi adânci pe brațele și picioarele sale, stricau modelul gravat în lemn. Perna tronului era aruncată deoparte pe podea. Avea tăieturi și era pătată cu un lichid închis, care, la început, am crezut că este sânge. M-am aplecat deasupra ei și m-am strâmbat din cauza mirosului de urină.

-Majestate, Altețele Voastre, a strigat menajera. Iertați-mă. Au fost atâtea lucruri de curățat. Înainte să fugă, francezii au comis acte de nedescris peste tot în palat. Au batjocorit până și tronul.

-Singurul mod în care francezii ar fi putut să batjocorească tronul, am spus eu repede, ar fi fost ca regele Carol să-și așeze fundul ăla mic și deformat pe el.

Toată lumea a început să râdă, dar cu foarte puțin umor. Ușile de la cabinetul regelui stăteau deschise. Înăuntru, marele birou al lui Ferrante fusese redus la un morman de lemne de foc. Bucățile

nefolosite erau aranjate lângă șemineu. Câteva scaune țărănești, confiscate din casele oamenilor de rând, țineau locul celor de calitate, care mobilau înainte, camera. Seneșalul aștepta.

-Îmi cer scuze pentru condiții, Majestate, a zis el. O să dureze un timp până importăm mobilă adecvată.

-Nu contează, a răspuns Ferrandino, intrând la întâlnire.

Noi, ceilalți, ne-am întors în vechile noastre camere să despachetăm bagajele. Nu mă așteptam să fi rămas ceva din vechea mea mobilă. Dar, nu mă așteptam nici s-o găsec pe Donna Esmeralda, care călătorise cu noi pe corabie, dar venise cu o altă trăsură, împreună cu restul însoțitorilor, stând pe podeaua dormitorului meu, cu fusta împrăștiată pe lângă ea și o privire plină de ură în ochi.

-Patul tău, a zis ea, clocotind. Frumosul tău pat. Nenorociții i-au dat foc. E funingine pe tot tavanul.

M-a luat prin surprindere. Nu o auzisem, niciodată, folosind un asemenea limbaj. Dar soțul ei fusese omorât de angevini, bărbați de origine franceză. Probabil că, în ochii ei, nu se diferențiau cu nimic de cei care au mărșăluit cu Carol.

-Nu contează, l-am imitat pe Ferrandino. Nu contează, pentru că nenorociții au plecat, iar noi suntem aici.

Și, în Napoli am rămas. Primele câteva luni au fost dificile. Mâncarea era puțină și, dată fiind valoarea cheltuielilor de reconstrucție, seneșalul nu ne-a permis să importăm vin sau rații; depindeam, în mare măsură, de vânzătorii și pescarii locali, care supraviețuiseră războiului. Beam apă și ne mulțumeam cu suita redusă de servitori. De multe ori, o ajutam pe Donna Esmeralda la treabă. Rămăsese singura mea însoțitoare.

Dar, fiecare zi aducea noi îmbunătățiri. Eram plini de optimism, mai ales că Ferrandino se bucura de suportul popular.

Într-un moment de frustrare, Jofre, sătul de toate restricțiile, a spus, că ne-ar fi mai bine în Squillce. Am cerut imediat o audiență la Ferrandino și în scurt timp am primit permisiunea să îi vorbesc.

Deja avea un birou, deși, nu la fel de măreț ca predecesorul său, și un scaun adecvat. Era într-o dispoziție bună. Acum că regatul se stabilizase și luptele sporadice încetaseră, alesese data ceremoniei oficiale de încoronare și ziua nunții cu Giovanna. A stat și m-a ascultat în timp ce am spus:

-Mi-ai spus cândva, că prezența mea îți poartă noroc. Încă mai crezi asta?

Mi-a zâmbit și mi-a răspuns pe un ton glumeț.

-Da.

-Atunci, lasă-ne pe mine și pe soțul meu să rămânem în Napoli. Dă un decret oficial, să nu ne mai întoarcem în Squillace, decât în situații de urgență.

M-a privit serios.

-Ți-am spus cândva, Donna Sancha, că poți să îmi ceri orice și ți se va da. Asta este o favoare mărunță și ți-o voi îndeplini fără nici o ezitare.

-Mulțumesc!

I-am sărutat mâna. Am crezut atunci, că în sfârșit, am reușit să pun capăt farsei crude a tatălui meu. Că eram, în sfârșit, în siguranță acasă. Soțului meu i-a displicut promisiunea pe care o obținusem de la Ferrandino, dar îi lipsea curajul să protesteze.

A venit toamna și odată cu ea, după spusele lui Jofre, un decret papal, ordonându-i lui Savanarola să înceteze predicile, lucru pe care, preotul cu ochi sălbatici l-a ignorat. Apoi, a venit iarna. Până de Crăciun, Castel Nuovo începuse să semene cu ceea ce a fost înainte. Am făcut tot ce am putut, să îi ajutăm pe cei rămași săraci și flămânzi, datorită distrugerii recoltelor, de către regele Carol, în timp ce noi, cei din familia regală, ne-am bucurat de prima noastră petrecere decentă, sărbătorind Nașterea lui Hristos.

Eu și Donna Esmeralda dormeam, deja, într-un pat adevărat, iar ferestrele palatului fuseseră reparate și acoperite cu draperii groase să nu intre frigul.

Somnoroasă, după masa de Crăciun, mă dusesem să mă întind în pat, când m-a strigat Donna Esmeralda, din camera exterioară.

-Donna Sancha! A venit Madonna Trusia!

-Ce?

M-am ridicat, amețită de somn. Pentru un moment, anunțul mi s-a părut perfect normal. Era Crăciunul, iar mama venise, să își viziteze copiii, cum făcea la fiecare sărbătoare. Uitasem că se duse în Sicilia. Uitasem, chiar, și de revolte și de francezi.

-Ce? am repetat, de data aceasta de-a dreptul speriată, revenindu-mi din reverie.

Mi-am pus un halat și m-am dus repede în antecameră. Cu o clipă înainte să o văd pe mama, am sperat că îi venise mintea la cap, că se hotărâse să îmi accepte oferta să vină să locuiască în Napoli. Mă durea inima să o știu ruptă de lume, prizonieră lângă un bărbat, care poate că o iubise în felul lui torturat, dar nu știuse niciodată cum să își arate dragostea. Acum că înebunise, nici măcar nu o mai recunoștea.

O singură privire la fața Madonnei Trusia, m-a făcut să gem oripilată. Mă așteptam să văd o frumusețe radiantă, zâmbitoare. În schimb, în pragul ușii, lângă Donna Esmeralda, stătea o bătrână îndurerată, îmbrăcată toată în negru. Chiar și părul ei auriu era acoperit cu un voal întunecat, ca soarele eclipsat de nori de furtună. Era slabă, fragilă, avea o paloare cenușie și cearcăne adânci sub ochi. Parcă toată durerea tatălui meu, îi fusese transferată ei, sugând din ea, toată veselia și voiciunea.

Mama s-a aruncat pe cel mai apropiat scaun și i-a spus Donnei Esmeralda, fără să se uite la nici una din noi.

-Adu-l pe fiul meu.

În afară de asta nu a mai spus nimic. Nici nu era nevoie. Mi-am dat seama imediat ce se întâmplase. Am tras un scaun lângă ea și am luat-o de mână. A lăsat capul în jos, evitându-mi privirea. Am așteptat în tăcere. Simțeam un nod în gât, dar nu mi-am permis să plâng.

După un timp, a apărut Alfonso. Și el și-a dat seama, imediat ce s-a uitat la mama, ce se petrecuse.

-A murit? a șoptit el.

Trusia a dat din cap. Fratele meu a îngenunchiat în fața ei, punându-i capul în poală. Ea l-a mângâiat pe păr. Îi priveam ca un străin, căci durere mea cea mai mare, nu era pentru moartea tatălui meu, ci pentru suferința pe care le-o provoca celor două persoane, pe care le iubeam cel mai mult pe lume. Într-un final, Alfonso a ridicat capul.

-A fost bolnav?

Mama și-a dus mâna la gură și a clătinat din cap. Un lung moment, nu a putut vorbi. Când a reușit să se stăpânească, cât de cât, și-a coborât mâna și a început să ne spună povestea ca pe o poezie.

-S-a întâmplat acum trei săptămâni. Păruse că începe să-și revină, să realizeze ce se întâmplase. Și apoi, a încetat să mai doarmă și nebunia s-a întors, mai puternică ca niciodată. Era nervos, agitat, de multe ori se plimba de colo colo și țipa, chiar și când era singur în camera lui favorită. Vă amintiți camera, cea cu scaunul cel mare și candelabrul de deasupra. În acea noapte, a continuat ea cu dificultate, am fost trezită de un scârțâit puternic, din camera lui Alfonso. M-am temut, că s-ar putea răni singur, așa că m-am grăbit să-l văd...am luat o lumânare, din moment ce el stătea mereu pe întuneric.

L-am găsit împingând scaunul prin cameră. Când l-am întrebat de ce face asta, mi-a răspuns iritat: *M-am săturat de priveliștea asta. Ce puteam să fac?*

A făcut o pauză, cuprinsă de remușcări.

-Toți servitorii dormeau, așa că am lăsat lumânarea și l-am ajutat eu, pe cât am putut. Când a fost satisfăcut, l-am lăsat singur pe întuneric. M-am întors în pat, foarte agitată. Nu puteam să dorm...și

după câteva momente, am auzit un alt sunet. Acesta nu era la fel de puternic, dar era ceva cu el...așa că am *știut*.

Și-a pus mâinile la ochi, împovărată de greutatea amintirii. Din acel moment, nu a mai putut vorbi decât întrerup, așa că o să rezum aici, ce ne-a povestit:

Tatăl meu a mai adus un scaun, mai ușor decât cel pe care îl folosea ca tron imaginar și l-a așezat sub candelabru de oțel suspendat de tavan, apoi s-a urcat pe scaun. Făcuse rost de o frânghie. Și-a legat-o de eșarfa sa regală, cu bijuteriile și medaliile câștigate la Ontrato. A legat frânghia de un braț al candelabrului și eșarfa și-a strâns-o bine în jurul gâtului.

Mama auzise când dărmase scaunul cel ușor. Uneori inima știe anumite lucruri, înainte ca mintea să le deducă. Impactul lemnului pe marmură, i-a provocat Trusiei asemenea alarmă, încât a fugit în camera tatălui meu, fără să mai ia vreo lampă sau vreo lumânare.

Acolo, în lumina slabă a stelelor și a farului din portul Messina, a văzut forma trupului iubitului ei, învârtindu-se ușor în ștreang.

Mama a proclamat pe un ton neutru, fără expresie:

-Acum nu mai pot avea pace, deoarece știu că suferă în iad. Este în Pădurea Sinucigașilor, unde își au cuibul harpiile, pentru că s-a spânzurat singur în propria casă.

Încă îngenunchiat în fața ei, Alfonso a luat-o cu blândețe de mâini.

-Mamă, Dante este doar o alegorie. În cel mai rău caz, tata este în purgatoriu, pentru că nu știa ce face. Nici măcar nu știa că se află în Messina, când am vorbit cu el. Nici un om nu l-ar condamna pe altul pentru un act de care nu este conștient, iar Dumnezeu este mai înțelept și are mai multă compasiune, decât orice om.

Mama s-a uitat la el cu o expresie de speranță patetică, apoi s-a întors la mine.

-Sancha, crezi că este posibil?

-Cu siguranță, am mințit eu.

Dar, dacă ne-am pune credința în Dante, regele Alfonso al II-lea ar fi acum în al șaptelea cerc al iadului, în râul de sânge care fierbe sufletele acelor "*tirani care s-au desfătat în sânge și jaf*". Dacă ar exista orice fel de justiție, ar fi prizonier, lângă tatăl său Ferrante, torționarul, creatorul muzeului morților.

Mai exista un loc pentru el: cel mai adânc colț al iadului, în fălcile Satanei, locul rezervat celor mai mari trădători. Pentru că nu își trădase doar familia, ci întregul popor. Acolo, nu era sulf, nu era foc, nu era căldură, ci cel mai mare, crud și amar frig. La fel de rece ca inima tatălui meu, la fel de rece, ca privirea pe care i-am văzut-o de atâtea ori în ochi.

Mama a rămas în Napoli și încet, încet, și-a revenit din amărăciune. Pentru mine, m-am rugat din disperare, la un Dumnezeu de care mă îndoiam: *Păzește-mi inima de rău; nu mă lăsa să devin precum tatăl meu*. Deja omorâsem un om. Mă trezeam des, sufocându-mă, simțind picături de sânge cald pe frunte și pe obraji, imaginându-mi că mă șterg la ochi, privind mirarea din ochii victimei mele muribunde. *Un act nobil*, spusese toată lumea. Îl salvasem pe rege. Poate că îl salvasem pe Ferrandino, dar nu era nimic nobil în a lua o viață.

În ciuda tragediei morții taălui meu (circumstanțele au fost ascunse servitorilor și publicului și nu s-a mai discutat niciodată, în familie despre asta), viața în Napoli a devenit din nou fericită.

Ferrandino și Giovanna s-au căsătorit într-o ceremonie glorioasă. Palatul a fost restaurat și a devenit o locuință și mai de lux, iar grădinile au început să crească la loc. Sub influența lui Alfonso, Jofre a devenit un soț mai atent.

Au trecut cinci luni. Până în mai, anul 1496, am început să mă simt confortabil în bunăstarea mea și nu mai visam, în fiecare noapte, tunuri și sânge, nu mai vedeam silueta tatălui meu, clătînându-se în întuneric, de fiecare dată când închideam ochii. Aveam promisiunea lui Ferrandino de a rămâne cu soțul meu în Napoli. Aveam compania mamei și a fratelui meu și nu îmi lipsea nimic. Pentru prima dată,

mi-am permis să mă gândesc să îmi cresc fii și fiicele în Napoli, în sânul familiei, care le-ar arăta numai dragoste.

Cu toate acestea, Papa Alexandru avea alte planuri.

Stăteam la masă cu mama și fratele meu, când a apărut Jofre, cu o bucată de pergament în mână și o privire îngrozită pe față. Mi-am dat seama imediat că trebuia să îmi spună conținutul scrisorii și îi era frică de reacția mea.

Avea și de ce să îi fie frică. Era o scrisoare de la tatăl său. Am ghicit corect, că scena dintre noi, urma să devină neplăcută, așa că m-am scuzat de la masă și am mers să discutăm problema între patru ochi.

După spusele lui Alexandru: "Războiul din Napoli ne-a amintit de propria mortalitate și fragilitatea vieții. Dorim să ne trăim restul anilor, înconjurați de copiii noștri". De toți, inclusiv de Jofre și mai ales de soția lui.

M-am gândit la Conte Marigliano, care mă vizitase în Squillace, la cererea lui Alexandru, când fusem acuzată de infidelitate față de Jofre. Mă avertizase discret, că într-o zi, Sființia Sa nu își va mai putea stăpâni curiozitatea. Va vrea să vadă cu ochii lui, femeia cu care se căsătorise mezinul său, femeia despre care toți spuneau, că este și mai frumoasă decât amanta sa: La Bella.

Am blestemat, am dat din mâini la bietul Jofre. Am insistat că nu voi merge la Roma, cu toate că știam, că refuzul meu este de prisos. M-am dus la Ferrandino și l-am implorat să îl convingă pe Sființia Sa să mă lase să rămân în Napoli. Dar știam amândoi...cuvântul unui rege este mai prejos decât al papei. Nu se putea face nimic. După ce am așteptat atât să mi se înapoieze Napoli, mi-a fost din nou furat.

Sfârșitul primăverii 1496

X

Eu și Jofre am ajuns la Roma pe douăzeci mai 1496, în sunetul clopotelor catedralei, la ora zece dimineața, într-o zi foarte însorită. Pentru buna dispoziție a mulțimii adunate, de nobili și oameni de rând, ne-am organizat într-o paradă, ce avea să fie întâmpinată de Lucrezia Borgia, cel de-al doilea copil al papei și singura fiică. Ea urma să ne conducă la Vatican.

Alexandru al VI-lea făcuse, ceea ce nici un papă nu îndrăznise până atunci: și-a recunoscut public copiii, în loc să se refere la ei, ca nepoate sau nepoți, cum au făcut alți pontifi în trecut. Se spunea că îi iubește foarte mult și cred că era adevărat, deoarece i-a adus să locuiască cu el în palatul papal, imediat după alegere.

Auzisem despre Lucrezia, chiar și înaintea mariajului meu cu Jofre. Se zvonea că este excepțional de frumoasă.

-Cum este sora ta? I-am întrebat pe Jofre, în timpul călătoriei noastre în nord.

-Dulce, a zis el degajat, după un moment de gândire. Modestă și încântătoare. O să o placi.

-Este frumoasă?

A ezitat puțin.

-Este...drăguță. Nu la fel de drăguță ca tine, bineînțeles.

-Și frații tăi?

-Cesare?

O umbră a trecut pe fața soțului meu, când l-a menționat pe fratele cu care aș fi putut să mă căsătoresc.

-Este foarte chipeș.

-M-am referit la personalitatea lui.

-Ah. Este ambițios. Foarte deștept.

Din nou, am detectat o urmă de antipatie, dar Jofre evita repede adevărul, când venea vorba de lucruri neplăcute. Chiar și așa, când l-am întrebat despre fratele său Juan, s-a încruntat și a spus:

-Nu trebuie să îți faci griji în privința *lui*. Locuiește în Spania cu soția sa.

Frumusețea are un preț. Deși mă bucuram, că natura m-a înzestrat cu trăsături frumoase, știam, de asemenea, foarte bine, gelozia pe care o provocam altor femei. Din acest motiv, în acea zi, am avut grijă să nu o eclipsiez pe cumnata mea. Purtam o rochie neagră, simplă, cu mâneci imense, după moda din sud, adecvată nobilelor căsătorite. Calul meu era învelit în negru și mergeam respectuos în spatele soțului meu.

Pe de altă parte, Jofre era nerăbdător să impresioneze Roma și pe membrii familiei sale cu gloria, pe care o avea un prinț. A insistat, să fiu însoțită de întregul anturaj de douăzeci de femei și un contingent și mai mare, din care făceau parte, chiar și bufoni, îmbrăcați în cele mai strălucitoare nuanțe de galben, roșu și purpuriu.

Am intrat în oraș prin partea de sud. Nu fusesem niciodată la Roma. Am fost curpinsă de venerație, când am intrat pe porțile orașului și am văzut colinele.

-Acolo, a strigat Jofre după armăsarul lui, arătând în dreapta sa, în timp ce mergeam pe Via del Circo Massimo.

Acolo se afla Arcul lui Constantin, străvechiul prototip al arcului de triumf, ridicat de stră-străbunicul meu. Mai jos, la est, era Colosseumul, elipsa de piatră stratificată, unde își găsiseră sfârșitul

atâția creștini. Și Panteonul, templul tuturor zeilor, cu nenumăratele sale coloane albe și domul masiv, cel mai mare din întreaga Romă - în mod ironic, mult mai mare decât orice biserică creștină.

Singurele orașe pe care le cunoșteam, aveau unul sau două palate regale, câteva palazzo mai mici, câteva catedrale și numeroase clădiri vâruite, aglomerate pe povârnișuri și coaste, cu străduțe înguste. Roma posedă o grandoare și o întindere peste cunoștințele mele. Clădirile împrăștiate până după linia orizontului, aveau o mărime, o eleganță și un stil, ce mi-au tăiat răsuflarea. Străzile erau largi și pline de trăsurile celor bogăți. Palatele cardinalilor și ale familiilor nobiliare erau masive, cu un design clasic, dreptunghiular, pline de statui din marmură și basoreliefuri cu scene din mitologia păgână. Oricare dintre ele era, de departe, mai măreț decât Castel Nuovo din Napoli, cu forma lui ciudată și neregulată și maroniul șters al zidurilor sale.

Doar marele Tibru a fost o dezamăgire. Când am ajuns la ponte Sant'Angelo, podul fortăreței Sant'Angelo, înghesuit de statuia Arhanghelului Mihail, am văzut, pentru prima dată, faimosul râu din Roma. Apele sale împutite erau pline de deșeuri și aglomerate de corăbiile negustorilor. Dar, am fost repede distrasă de priveliștea din fața mea: imensa Piață Sfântul Petru, pavată cu piatră cubică și dincolo de ea, însăși mărețul sanctuar, mai vechi de un mileniu, unde odihneau oasele primului pontif. Adiacent, pe partea de nord, se afla Vaticanul.

Chiar înainte să ajungem în piața cea vastă, am fost întâmpinați de cardinali călare, înveșmântați în stacojiu, și de gărzile papale. Ambasadorul spaniol a venit la Jofre să îl salute. În timp ce procesiunea noastră și-a croit drumul prin piață, am văzut-o de la distanță și am știut imediat cine este: Lucrezia.

S-a apropiat, pe un cal alb, în timp ce, cei din vastul ei anturaj, aveau armăsari negrii sau maro. Însoțitorii ei erau înveșmântați în brocart roșu cu auriu, iar ea purta o rochie albă, sclipitoare, de satin și un corset de brocart auriu, țesut cu perle. Pe cap avea o plasă aurie, plină de diamante și în jurul gâtului purta un colier, care avea în mijloc un rubin imens, înconjurat de alte diamante.

A venit în fața fratelui ei. Eu, Jofre și Lucrezia am descălecat. I-a zâmbit, I-a sărutat de bun venit, apoi s-a întors la mine.

Fusese aleasă să ne întâmpine, îmi explicase Jofre mai devreme, pentru că avea un loc special în inimile romanilor. Pentru ei era precum Fecioara Maria: blândă și inocentă, înzestrată cu o dragoste specială pentru supușii ei. Chiar și numele ei simboliza castitate și onoare. Fusese botezată după acea Lucrezia din Roma antică, care, fiind violată de dușmanul soțului ei, a ales să se sinucidă; singura opțiune nobilă, deoarece nu putea trăi cu rușinea.

În spatele buzelor sale palide și a blândeții din privirea Lucreziei, am văzut imediat, gelozia pe care o ascundea...și o inteligență puternică. Am crezut imediat, toate poveștile pe care le auzisem despre viclenia și caracterul necinstit al lui Alexandru. Le vedeam aici, reflectate în fiica sa.

Fizic nu își merita reputația. Nu era o frumusețe, deși se ținea cu mândrie și încredere, ceea ce, de la distanță, o făcea să pară atrăgătoare. Fața ei era la fel de simplă ca a lui Jofre, cu bărbia mică și un strat de piele dedesubtul ei. Avea ochii mari cu o nuanță cam spălăcită de gri. Ca și fratele ei mai mic, avea părul blond-arămiu. Fusese aranjat cu cea mai mare atenție pentru festivitate, în șuvițe perfect ondulate, care îi cădeau liber pe umeri, până pe spate, în stilul femeilor nemăritate.

Oricum era ca și nemăritată. Jofre îmi împărțise bârfa familiei, că soțul Lucreziei, Conte Giovanni Sforza din Milano, de la nunta lor încoace, a profitat de orice ocazie să își evite soția. Acum, se fortificase pe proprietatea sa, în Pesaro, refuzând invitațiile Papei de a reveni la soția lui, spre rușinea Lucreziei. Eram uimită. Când l-am întrebat pe Jofre de ce nu vine la ea, soțul meu, de obicei naiv și direct, nu mi-a răspuns decât: *îi este frică*.

Frică de mânia Papei Alexandru, am presupus. Milano, care găzduia ducatul familiei Sforza, căzuse la înțelegere cu francezii, ca să se protejeze. Conducătorii regiunii nu erau prieteni ai Neapolelui. Lui Sforza, probabil îi era frică de repercursiunile politice.

Totuși, când m-am gândit mai bine, mi-am amintit că Sforza s-a îndepărtat de Lucrezia cu mult înainte ca regele Carol să viseze măcar să vină în Italia. Își disprețuia în așa măsură soția?

În acea dimineață, în piață, expresia Lucreziei, atât de precaută, de plăcută și de potrivită ocaziei, nu arăta nici un indiciu.

-Soră, a zis ea, suficient de tare, încât să fie auzită de mulțime, dar suficient de delicat, încât să pară modestă. Bine ai venit acasă!

Ne-am îmbrățișat solemn, sărutându-ne pe obraji. M-a luat de mâini, în așa fel încât, să mă țină ferm pe loc, împiedicându-mă să mă apropiu prea mult de ea. În momentul în care mi-a dat drumul, am văzut ura care îi licărea în ochi.

Lucrezia, stăpâna preaiubită a Romei, ne-a condus prin piață până în Vatican și în sala magnifică, unde Papa Alexandru era așezat pe un tron de aur, înconjurat de cei mai puternici cardinali din Italia. Asemănarea dintre el și Lucrezia era izbitoare. Avea aceeași bărbie, cu multe straturi de piele sub ea (doar intra în a șasea decadă a vieții), și ochi de aceeași formă și mărime, deși ai lui erau căprui. Avea nasul mai proeminent și părul lui cărunt era tuns călugărește. Partea chială a capului său era acoperită cu o bonetă albă. La gât purta o cruce mare de aur, încrustată cu diamante. Îi atârna până la buric. Pe deget avea inelul cu rubin al Sfântului Petru. Proiecta o aură de putere, deoarece avea pieptul și umerii largi, musculari și figura plină de viață. Când am intrat, ne-a zâmbit ca un mire amoretat.

-Jofre, fiul meu! Și Sancha, fiica mea! Deci este adevărat. Ești frumoasă precum pretind scrisorile lui Jofre! Ești chiar mai frumoasă, decât pot descrie niște amărâte de cuvinte! Uitați! a gesticulat către adunare. Are ochii verzi ca smaraltele!

Nu am ezitat. Eram obijnuită cu șefi de stat. Nu mă intimidă protocolul. Am înaintat fără să îl aștept pe soțul meu, am urcat scările până la tron, unde am îngenunghiat și am sărutat papucul de satin al Papei, după cum cerea obiceiul. Câteva secunde mai târziu, l-am observat pe Jofre, îngenunchiând lângă mine.

Alexandru a fost mulțumit de maniera directă în care i-am arătat reverență și de lipsa mea de timiditate. Mi-a pus o mână mare și rece pe cap, în semn de binecuvântare, apoi a arătat către o pernă roșie de catifea, așezată pe treapta de marmură, imediat în stânga tronului său.

-Aici, draga mea! Așează-te lângă mine. Ți-am rezervat un loc special.

Jofre și-a îmbrățișat tatăl, apoi s-a dus lângă cardinali, în timp ce eu m-am așezat pe perna de catifea, conștientă că, pe partea cealaltă a tronului, se afla o pernă identică.

Domnișoarele mele de companie, i-au sărutat, pe rând, papucul papei, la fel cum făcusem și eu. După ce s-au terminat formalitățile, Lucrezia a urcat scările și s-a așezat pe perna roșie, în partea opusă.

M-am străduit să îi captez atenția și am fost recompensată, din nou, cu cea mai subtilă și fugară privire de ură. Gelozie de fiică, am decis atunci; abea mai târziu, aveam să aflu adevărata profunzime și cauză.

-Dumnezeu este într-adevăr bun cu mine, a exclamat Alexandru inimos, ridicând brațul să ne arate, pe mine și pe Lucrezia. Să mă înconjoare de asemenea femeii frumoase!

Membrii adunării au râs. Zâmbind cu falsă modestie la complimentul lui, m-am uitat la soțul meu, să mă asigur că este mulțumit de conduita mea.

Era. Dar lângă el, stătea un altul, la fel de mulțumit, dacă nu chiar mai mult. Unul dintre cardinali, un bărbat de vârsta mea, slăbuț și cu barbă, cu ochi închiși la culoare și părul negru-albăstrui, la fel ca al meu, mi-a întâlnit privirea cu tupeu. Am simțit că îmi iau foc obraji.

M-am uitat în altă parte, zâmbetul meu, devenind timid.

Dar nu m-am putut abține să mai fur o privire la tânărul și frumosul cardinal. Încă mă privea cu un interes nepocăit. *Cum îndrăznește?* mi-am spus în gând, încercând să dezvolt un simț de mânie sau dezgust. *Aici, în fața soțului meu și a Sfinției Sale. Mai e și preot, pe deasupra...cardinal...*

Mai demult, când aveam cincisprezece ani, am crezut că sunt îndrăgostită de Onorato Caetani. Dar, acea afecțiune fusese alimentată de bunătatea, pe care mi-o arăta Onorato și de aptitudinile sale în pat.

Senzația pe care am simțit-o în acea dimineață – de douăzeci mai – în timp ce stăteam pe perna mea de catifea, lângă Papă și mă uitam la bărbatul de lângă soțul meu, a fost spontană, irevocabilă și violentă, ca un pumnal înfipt în inimă. Am tremurat. Nu vroiam asta. Nu căutam asta, dar totuși, asta era. Eram la mila ei. Și nu știam nimic despre bărbatul, care tocmai îmi furase sufletul.

Venisem în casa Papei Alexandru, dorind să fac o impresie bună, să fiu o soție bună pentru fiul său, Jofre, iar acum, eram total pierdută.

XI

După întâlnirea oficială, eu și Jofre, împreună cu însoțitorii și bagajele noastre, am fost conduși în palatul Santa Maria in Portico de lângă Vatican. Era o clădire grațioasă, cu ferestre mari, arcuite, care lăsa să intre soarele roman. Fusese construit pentru simpla plăcere carnală a Papei Alexandru. Aici era găzduit anturajul feminin. Parterul avea o terasă, care dădea în grădinile vaste. Alexandru nu a făcut nici o economie, când a venit vorba de femeile sale. Aici locuia Lucrezia; de asemenea, tânăra amantă a lui Alexandru, Giulia Orsini și nepoata lui, de vârsta a doua, Adriana, cea care îi procura iubitele. Din când în când, tot aici erau găzduite și alte frumuseți care îi captau atenția Sfinției Sale. Cunoscându-i reputația, nu m-am simțit în largul meu să fiu condusă în această clădire, deși mă acompania și Jofre.

M-am simțit și mai descurajată să descopăr, că dormitorul lui Jofre se afla într-o altă aripă a castelului față de a mea, care era aproape atât de apartamentul Lucreziei, cât și de al Giuliei. În condiții normale, o soție nu s-ar fi simțit tulburată să fie găzduită lângă alte persoane de același sex, cu excepția faptului, că Alexandru părea să aibe o slăbiciune ciudată pentru femeile măritate.

Nici măcar, extravaganta Giulia Farnese nu i-a ațâțat pasiunea, sificient cât să o aducă la Vatican, până nu a măritat-o cu fiul nepoatei sale Adriana, nefericitul Orsino Orsini. Sfinția Sa avea o plăcere specială să violeze sanctitatea căsniciei altor bărbați.

Astfel, când eu și Jofre ne-am despărțit să mergem la apartamentele noastre separate, m-am oprit, m-am întors și am pus mâna pe obrazul său fin de băiat. S-a uitat la mine, zâmbind senin, încă înviorat de întoarcerea sa grandioasă în orașul natal. Avea cincsprezece ani și era, în sfârșit, de înălțimea mea, cu părul încă lung și cărlionțat. Ținând mâna pe obrazul lui cald, am jurat, că nu îl voi lăsa vreodată, pe propriul lui tată să îi pună coarne.

În același timp, m-am rugat să nu îl mai văd niciodată, pe tânărul și frapantul cardinal, a cărui privire îmi trezise o asemenea pasiune. Era o rugăciune ca oricare alta; una pe care Dumnezeu nu avea să o asculte.

Ne-am odihnit o vreme, după călătorie. Am încercat, dar nu am putut să dorm, deși patul era somptuos, cu perne de brocart și catifea, așternuturi fine și blănuri, mult mai frumos decât cel pe care dormeam la Castel Nuovo. Familia Borgia nu se jena să își etaleze bogăția. În timp ce, domnișoarele mele și îmi așezau lucrurile prin cameră, am observat în mâna Donnei Esmeralda, o cărticică veche de piele. Înainte să o pună jos, i-am luat-o, m-am așezat pe o pernă și am început să citesc.

Erau *Canzionerele* lui Petrarca, poeziile de dragoste dedicate misterioasei Laura. Volumul de mărimea palmei, fusese un dar de la Onorato. Am fost, întotdeauna, împărțită în privința lui Petrarca. Pe de-o parte, mi se părea extrem de amuzante proclamațiile sale lacrimogene și sentimentale. Descria dragostea, ca pe o săgeată care i-a străpuns inima și totuși, binecuvânta ziua, în care a primit această rană emoțională. Vorbea mereu de durere arzătoare și fiori. Uneori, le citeam domnișoarelor mele, poeziile lui, pe un ton exacerbat și cu atâta sarcasm, încât, până la urmă nu mai puteam să citesc și ne bufnea pe toate râsul. *Bietul Petrarca, oftam eu, nu cred că suferă din dragăste, ci de malarie.*

Totuși unele dintre ele nu râdeau așa de tare și îmi spuneau timid: *Există așa ceva. Într-o zi, Madonna Sancha, o să îți se întâmple și ție.* Cât mai râdeam de ele! Dar, totuși, mă gândeam dacă aveau dreptate și tânjeam în secret să simt asemenea magie. Oare, era serios Petrarca, când spunea că a fost secerat de o singură privire a Laurei și din acel moment, a rămas legat pe viață? Petrarca avea ceva cu ochii, întotdeauna ochii.

La mijlocul zilei de douăzeci mai, am început să le citesc domnișoarelor mele, pe obijnuitul ton sarcastic, în timp ce ele forfoteau prin cameră. Când am ajuns la versul "mă tem, totuși sper. Ard, dar sunt gheață", mi-am pierdut glasul. Am întors capul, cuprinsă brusc de emoții. Am închis cărticica și am pus-o lângă mine pe pernă. Cuvintele lui descriau exact ce simțisem, când m-am uitat în ochii frumosului cardinal. M-a cuprins din nou, un val necontrolat de emoții. Mi-a venit în minte imaginea mamei mele: expresia ei, sunetul vocii ei sfidătoare "Vorbești de parcă am avut de ales". În sfârșit, am înțeles ce a vrut să spună.

Femeile și-au încetinit mișcărilor, uitându-se pe rând la mine. Zâmbetele lor s-au schimbat în expresii de îngrijorare.

-Îi este dor de casă, a spus Esmeralda, atotștiutoare. Donna Sancha, nu fi tristă. Jofre e cu tine și noi, toate. În curând, și inima ta va fi aici.

Cum puteam să îi spun, că inima mea era, deja, aici, dar nu în felul în care mi-aș fi dorit?

Furioasă, că mi-am permis să mă îndrăgostesc așa ușor de un străin, m-am ridicat și am ieșit pe balcon, uitându-mă cu înverșunare în grădină.

După-amiază, târziu, eu și Jofre am luat parte la o petrecere, dată în cinstea noastră de Sființia Sa. Afacerea a avut loc în apartamentele papale. Flancați de gărzi și de domnișoarele mele de companie, am mers împreună de la palazzo, braț la braț, ca doi tineri îndrăgostiți. Vremea de primăvară era minunată, iar soarele, acum mai în jos pe cer, arunca o strălucire aurie asupra pieței mărețe și a clădirilor albe, sclipitoare, care o înconjurau. Jofre mi-a zâmbit cu mândrie. Mă țineam strâns de el. Din afecțiune, credea dragul băiat, ținându-ma ușor de mână și privindu-mă, ca răspuns la strânsoarea mea. Dar eu, de fapt, avea trepidații. Eram îngrijorată doar în parte, cum să fac față avansurilor amoroase ale Papei. Cea mai mare problemă era atracția mea față de misteriosul cardinal.

Ne-am croit drum spre apartamentele Borgia. De la intrare, puteam să văd în spatele meu, după impozantul castel Sant'Angelo, verdeață: vii și grădini atent îngrijite, întinzându-se neîntrerupt, până la munții din depărtare; și rânduri de portocali, printre care se vedeau plante perene ca niște puncte. Florile înmiresmau aerul răcoros.

Ne-a fosta anunțată prezența și am intrat, urmați de însoțitorii noștri. Apartamentele nu erau mari, dar decorațiunile erau splendide; tavanele erau din aur, pereții proaspăt pictați de Pinturicchio cu fresce aurite, prezentând atât scene păgâne, cât și creștine. Sub fresce atârnav draperii de mătase, iar pe jos, erau carpete din Orient. Puteai să te așezi peste tot. Erau perne de brocart și catifea, scaune și tabureți.

Înveșmântat într-o robă de un alb pur, Papa stătea, zâmbind, la intrarea sălii de mese. Spre deosebire de Jofre, era un bărbat masiv și cu brațele întinse în semn de întâmpinare, umplea tot cadrul ușii. Umerii lui largi, gâtul și pieptul său, mă făceau să mă gândesc la un taur puternic.

-Copiii mei! a strigat el, un pic pompos, zâmbind la noi. Jofre, Sancha, veniți!

Și-a îmbrățișat întâi fiul, apoi pe mine. M-a sărutat pe buze cu un entuziasm tulburător.

-Jofre, așează-te la masă. Cât despre tine, Alteță, mi-a zis mie, haide să facem un tur al apartamentelor noastre.

Nu am îndrăznit să protestez. Alexandru m-a luat de talie cu un braț, apoi m-a condus într-o cameră separată, unde am rămas singuri.

-Aceasta este *Sala dei Santi*, a anunțat el. Unde s-a căsătorit fiica noastră, Lucrezia.

Nu s-a obosit să-l menționeze pe mire.

M-am uitat în jur, străduindu-mă să îmi reprim un icnet. M-am simțit compleșită ca un om de rând, văzând pentru prima oară interiorul palatului. Castel Nuovo, care până atunci a reprezentat ideea mea de lux regal, era construit în stil spaniol, cu pereți văruiți, ferestre arcuite și tavane decorate cu ornamente din lemn închis la culoare. Decorațiunile constau din carpete, tablouri banale și statuete. Mobilierul mi se păruse ornat.

Dar, când am intrat în Sala Sființilor, am amețit. Ca și cum m-aș fi uitat direct la soare. Nu mai văzusem niciodată, culori așa intense și o asemenea abundență de ornamente. Tavanul înalt era acoperit de nenumărate picturi, fiecare fiind separată prin rame aurite, iar unele dintre ele, aveau și geamuri. Culoarea de fundal era cel mai profund albastru pe care l-am văzut vreodată, din pietre zdrobite de lapis lazuli. Pe el exista o diversitate de culori: roșu aprins, galben, verde și aur pur. Fiecare perete avea o frescă diferită, reprezentând un sfânt diferit. Am observat-o pe Sfânta Suzanna, înveșmântată într-o rochie albastră, acostată, în fața unei fântâni, de doi bărbați desfrânați. Pe fundal, se vedeau iepuri; simboluri ale dorinței carnale.

-I-am plătit lui Pinturicchio o sumă frumoasă pentru această operă. Frumoasă, nu-i așa? m-a întrebat gazda mea, șoptit.

Apoi a adăugat cu un rânjel.

-Deși, nu așa frumoasă ca tine, draga mea.

Am plecat de lângă el și m-am dus, călcând pe marmura pastelată, la un tablou al Caterinei, în care discuta cu filozofi păgâni, în fața împăratului Maximilian. Pe fundal era vizibil Arcul lui Constatntin. Tânăra sfântă, îmbrăcată ca o nobilă romană, în roșu și negru și cu părul auriu curgându-i până la talie, îmi era extrem de cunoscută.

-Dar, aceasta este Lucrezia, am remarcat eu.

Papa a mustăcit mulțumit.

-Într-adevăr, ea este.

Nu avea nici un pic de pietate, doar o dragoste pământească pentru viață. Își alesese în mod corespunzător numele de Papă: Alexandru, nu un nume creștin, ci numele marelui cuceritor macedonean.

M-am uitat pe tavan. Mai erau și alte tablouri: Sfântul martir Sebastian, vizita Sfântului Antoniu în sihăstrie, Sfântul Paul; dar pictura dominantă, era cea a unei femei și a unui băbat păgân, gesticulând spre un taur impunător. Atunci am observat, că și alte picturi mai mici, înfățișând tauri, se repetau peste tot, presărate cu simbolul papalității: tiara deasupra cheilor încrucișate ale Regatului Cerului.

-Taurul Apis, a explicat Alexandru. În Egiptul antic era venerat drept încarnarea zeului Osiris. Taurul apare pe blazonul familiei noastre.

Înainte să pot reacționa, s-a apropiat din nou de mine și m-a luat de talie.

-Să ști că este un simbol al puterii și virilității masculine.

Brusc, mi-a pus o mână pe sân și a încercat să mă sărute. M-am retras din îmbrățișarea lui și, din nou, m-am îndepărtat repede de el. Am înțeles de ce, piosul Savanarola îl numise pe Alexandru, anticrist...în apartamentele papei, simbolurile păgâne aveau un loc mai important, decât cele creștine. Papa mi-a dat drumul, râzând ușor.

-Ești o timidă, draga mea. Nu contează. Îmi place vânătoarea.

-Sființia Voastră, vă rog, am zis eu candid. Nu vreau decât să-i fiu credincioasă fiului dumneavoastră. Nu îmi doresc să fiu o favorită. Și aveți atâtea femei de unde să alegeți...

-Ah, dar nici una așa încântătoare, a zis el.

-Sunt flatată, am răspuns eu. Dar vă rog, lăsați-mă să rămân doar nora dumneavoastră loială.

A zâmbit și a dat din cap, dar nu mi s-a părut deloc convins să își schimbe planurile în privința mea. A gesticulat larg.

-Cum dorești. Hai să ne continuăm turul.

Am trecut prin mai multe camere, fiecare la fel de magnifică precum prima, fiecare având o temă diferită: Camera Crezului, Camera Credinței, în care se afla o mare pictură murală prezentând Adorarea Magilor, Sala Sibilelor, cu tablouri ale profeților din Vechiul Testament, anunțând mânia Domnului, împreună cu reprezentări ale severelor Sibile, care erau clarvăzătoare păgâne. Nu mai văzusem, niciodată, o asemenea etalare de grandoare și bogăție. De fapt, m-am bucurat, că am vizitat celelalte camere înainte să mergem la cină, ca să nu mă holbez în jurul meu, ca o țărancă fascinată.

Sființia Sa nu a mai făcut nici o încercare de a mă seduce și ne-am alăturat, în sfârșit, celorlalți la cină în Sala Artelor Liberale. Papa mi-a făcut semn, sub o pictură a Aritmeticei, o femeie blondă, înfășurată în catifea verde, ținând în mână un volum aurit.

-O să stai lângă mine.

În timp ce m-a condus la masa lungă, plină de candelabre și mâncăruri alese - friptură de pasăre, vânat și miel, vin și struguri, brânzeturi și pâini – am trecut pe lângă o serie de cardinali, toți din familia Borgia, toți înveșmântați în robele stacojii tradiționale. Le-am analizat fețele și nu l-am găsit printre ei, pe frumosul meu cardinal.

Scaunul Papei se afla în capul mesei. Era mai înalt și mai ornat decât celelalte. În dreapta lui, stătea Lucrezia. I-am făcut o plecăciune. A dat din cap, ușor și manierat. Buzele ei mici erau stâns presate și avea o privire încruntată. A reușit, cu istețime, să îmi arate numai mie, intensitatea disprețului ei. Jofre nu a observat nimic din această subtilitate. Și-a sărutat sora și s-a așezat lângă ea.

Scaunul meu gol aștepta chiar în stânga

Papei. Din nou, am fost pusă în directă opziție cu Lucrezia. M-am dus să mă așez, dar am fost oprită de mâna ferma dar afectuasă a Papei pe umărul meu.

-Dar stai! Draga noastră Donna Sancha nu a făcut, încă, cunoștință cu fratele ei!

I-am urmărit gestul cu privirea, la scaunul de lângă mine. Tânărul care îl ocupa, deja se ridicase. Un bărbat de vârsta mea. Un bărbat extraordinar de frumos, cu un nas drept și o barbă puternică, acoperită de barbă.

-Cesare! Cesare, sărut-o pe noua ta soră, Sancha!

Avea trăsăturile mamei sale, și părul negru ca tăciunile, așa că nu îl recunoscusem drept un Borgia. Spre deosebire de ceilalți cardinali, se schimbase într-o sutană neagră de preot, simplă dar elegantă. Privirea pe care am schimbat-o, a fost la fel de intensă, precum cea de dimineață, când m-am uitat la el de la locul meu de lângă tronul papal.

Știam că Jofre are un frate mai mare, Cesare, cardinalul de Valencia, poreclit de unii Valentino. Dar, de dimineață, la audiența papală, nu am făcut conexiunea, când Jofre s-a dus lângă el.

Ne-am întors unul la altul și ne-am îmbrățișat politicos, dar familial, ținându-ne de mâini, deasupra coatelor. I-am întors obrazul și m-am speriat când s-a aplecat și mi-a plantat un singur sărut ferm pe frunte. Avea barba întreagă, deasă, de bărbat. Am tremurat când mi-a atins pielea.

-Trebuie să îmi ascultați confesiunea, Sființia Voastră, a zis el, fără să își ia ochii de la mine. Îl invidiez pe fratele meu. A capturat o femeie cu adevărat frumoasă.

Toată lumea a râs politicos.

-Ești foarte amabil, am murmurat eu.

Alexandru s-a așezat, ceea ce le-a permis și celorlalți să își rezume locurile și a zâmbit, gesticulând spre Cesare.

-Nu-i așa, că este amuzant? a zis el, cu adevărată dragoste și mândrie. Sunt binecuvântat cu cei mai frumoși și mai inteligenți copii din toată creștinătatea. Îi mulțumesc lui Dumnezeu, că sunteți toți sănătoși și prezenți aici cu mine.

Fusesem dezgustată de neputința Papei de a își stăpâni dorința carnală, dar acum, am observat cum fii și fiica lui înflorau sub laudele sale venite din inimă. În mod cert, Alexandru, în ciuda defectelor sale, era un om sentimental. M-am întrebat visătoare, cum era să ai un tată așa bun și afectuos.

Am mâncat puțin. Deși ceilalți râdeau și vorbeau deschis, eu mi-am petrecut timpul ascultându-l pe Cesare. Îmi amintesc puțin din ce a spus, dar vocea și maniera lui erau precum catifeaua.

Petrecerea se limita la familie. Una extinsă și cu multe nume de memorat. Deja îl știam pe cardinalul Borgia de Monreale, care fusese martor la consumarea căsătoriei dintre mine și Jofre.

Mult după ce a răsărit luna, Papa s-a ridicat, sprijinindu-și mâinile masive de masă, făcându-i și pe ceilalți să-i urmeze exemplul.

-La recepție, a anunțat el, amețit de vin.

Am intrat în cea mai mare cameră din apartamente, unde aștepta deja un mic grup. Când ne-au văzut intrând, muzicanții au început să cânte din liră. Deși nu ni se făcuse cunoștiință, am recunoscut-o imediat, pe cea pe care Roma o numea La Bella, notoria Giulia. Avea trăsăturile la fel de fine și frumoase, precum o statuie antică de marmură. Părul ei castaniu era împletit, înfășurat și acoperit cu o plasă de aur, cu excepția șuvițelor șerpuitoare, care îi încadrau fața. Purta o rochie de mătase roz pal, cu numeroase volane, dintr-un material atât de vaporos, încât se unduia la fiecare mișcare. Avea gene lungi și ochii mari, plini de o timiditate și pudoare ciudate pentru o persoană, care poseda inima unui bărbat atât de puternic. Nu am simțit în ea nici răutate, nici prefăcătorie. Se pare, că îi câștigase afecțiunea Sființiei Sale fără nici un efort sau manipulare. Dădea impresia unui copil copleșit de o jucărie prea măreață.

Era însoțită de soțul ei, Orsino Orsini, care avea o privire șocantă, monoculară, deoarece își pierduse un ochi cu câțiva ani în urmă. Orsino era scund și îndesat, morocănos și oarecum reseminat. El și soția sa erau atent monitorizați de mama lui, nepoata Papei, Adriana Mila, o matroană corpulentă, cu privire isteată, calculată și fruntea constant brăzdată de îngrijorare. Adriana era un tactician dibace. Câștigase grația Papei, nu doar pentru că i-o adusese pe Giulia, ci și pentru că o crescuse pe Lucrezia în căminul tatălui ei. Cu siguranță, nici o persoană crescută de această femeie, nu putea învăța arta încrederii.

Mai erau și alții în încăpere: nobili și soțiile lor, însoțitorii curții papale, alți cardinali și niște femei dubioase, neînsoțite, care nu mi-au fost introduse. Evenimentul era extrem de informal, nici pe departe cum eram obișnuiți în Napoli sau Squillace, unde eu și Jofre ne așezam pe tronuri, iar nobilii și familiile lor erau așezați cu grijă, în funcție de ranguri. Un tron a fost adus pentru Sființia Sa și așezat în așa fel încât să poată vedea bine evenimentele, dar în rest, toată lumea se mișca în voie, luând scaune sau perne, de câte ori doreau și eliberându-le la fel de repede să le ocupe altcineva.

Asta nu m-a neliniștit. Obiceiurile diferă în toate casele regale. Dar, a fost adus un scaun pentru Giulia să poată sta direct lângă Papă, iar când acesta a văzut-o prima oară, s-a dus la ea și a sărutat-o fără modestie, în fața tuturor, apoi i-a făcut semn să stea lângă el.

Eram ușor scandalizată. Mama mea fusese amanta unui prinț, dar tata nu ar fi stat niciodată lângă ea, dapăi să o mai și sărute, la un eveniment public. Și, până la urmă, acesta era Vaticanul. Mi s-a părut dezgustător, de asemenea, că doar cu câteva ore înainte, mâinile care acum o mângâiau pe Giulia, mă atinseseră pe mine, cu atâta ușurință. Totuși, nu mi-am permis nici o reacție. Jofre era ghidul meu. Acceptase comportamentul tatălui său destul de natural, așa că am încercat să fac și eu la fel.

Între timp, vinul a curs din abundență. Am băut doar vreo două pahare, și acelea amestecate cu apă.

-Am fost în Napoli și știu câte ceva despre el, mi s-a adresat Lucrezia conversațional. Dar în Squillace nu am fost niciodată. Povestește-mi cum rste acolo.

La fel ca și mine, Lucrezia a avut grijă să nu se lase afectată de vin. Era prea preocupată să mă studieze, să cântărească potențialul de rivalitate dintre noi.

-Squillace este frumos în felul lui. Este poziționat pe coasta Mării Ioniene. Deși costa nu este la fel de scenică precum cea din Napoli – până la urmă nu are Vezuviu – portul este minunat. Orașul are mulți artiști, mulți manufacturieri, renumiți pentru ceramica lor.

-Nu este la fel de mare ca Napoli?

-Nici pe departe, a chicotit Jofre.

Cesare, tăcut până în acel moment, a oferit grațios:

-Dar, oricum încântător, din ce am auzit eu. Mărimea și frumusețea nu au nici o legătură.

Lucrezia și-a lăsat capul într-o parte, încruntându-se ușor.

-Ah. Sunt momente, când tânjesc după simplitatea din provincii. Roma fiind atât de vastă și ocupându-ne atâta timp, devine uneori copleșitor. Totuși, avem responsabilitatea de a impresiona

populația la toate evenimentele sociale. Aici, mă tem, că oamenii sunt mult mai istovitori decât cei din Squillace și au așteptări mult mai mari.

Am ridicat bărbia, la insulta ei subtilă. Se referea, oare, la ținuta mea modestă și castă, aleasă special, ca ea să strălucească mai mult la prima noastră întâlnire? Dacă așa stăteau lucrurile, nu aveam să mai repet această greșeală.

-Lucrezia, a strigat Papa, vizibil amețit din cauza vinului. Dansează pentru noi! Dansează cu Sancha!

Avea un braț în jurul Giuliei. Ea a chicotit, când a tras-o aproape de el, nas în nas și a sărutat-o. Lucrezia mi-a aruncat, încă una din privirile ei ușor batjocoritoare.

-Presupun că știi stilul spaniol...sau nu vă învață asta în sud?

-Sunt o prințesă a Casei de Aragon, i-am răspuns cu duritate.

Ne-am luat de mâini și în timp ce muzicanții cântau, iar din când în când, Papa aplauda cu încântare, am efectuat mișcările unui dans castilian de modă veche.

Atunci, m-am bucurat că am fost crescută de tatăl meu, că învățasem, cum unii bărbați și femei, se purtau cu aparentă curtoazie, dar aveau un talent pentru duplicitate. Am simțit că Lucrezia era o astfel de persoană. Și în timp ce făceam conversație politicoasă, pe durata micului nostru dans, am rămas în alertă. Și într-adevăr, a venit momentul, când Lucrezia a sărit un pas intenționat și a întins piciorul, cât să mă împiedic și să mă fac de râs.

Eram pregătită. Poate că ar fi trebuit să fiu amabilă, pur și simplu să evit să mă împiedic, prefăcându-mă că a făcut o mișcare neintenționată, dar s-au trezit în mine, mânia și trufia tatălui meu. Am călcat-o, în mod deliberat, pe picior. A scos un țipăt mic și s-a întors iute la mine. Deși ne-am continuat mișcările, ne uitam una la alta, ca doi oponenti într-un duel.

-Cum să procedăm, Madonna? am întrebat blajin, deși privirea mea era dură. Nu am venit de bunăvoie la Roma. Cu siguranță, nu am venit săbîmi fac un dușman. Nu vreau decât să își fiu o soră bună.

A zâmbit, conștientă de cei care ne priveau. Era cea mai rece și teribilă expresie pe care o văzusem vreodată.

-Nu ești sora mea. Și nu vei fi, niciodată, egalul meu, Alteță. Ține minte asta.

Am tăcut, neștiind cum să îi potolesc gelozia.

În timpul dansului nostru, servitorii au apărut cu tăvi, pline cu bomboane delicate de ciocolată. Alexandru a făcut o mare impresie, băgându-i una în gură Giuliei. Apoi, i-a dat și ea una lui. Chiar când se termina dansul, și audiența ne aplauda politicos, Alexandru, cu un rânjet copilăresc, a aruncat o bomboană, lovindu-l pe Cesare.

Tânărul cardinal a reacționat cu o grație desăvârșită. A zâmbit, nesurprins, a recuperat bomboana și a mâncat-o cu poftă, făcându-l pe tatăl său să râdă.

Apoi, Alexandru, cu un gest exacerbat, a scăpat o bomboană în corsetul Giuliei. Pentru o clipă, o privire de consternare a trecut pe fața tinerei. Nu vroia să își strice rochia ei cea scumpă.

Am observat-o pe Adriana Mila, aruncându-i o privire ascuțită: era un avertisment, o amenințare. Giulia a zâmbit imediat, apoi a chicotit, cu un grad de sinceritate, pe care doar un bărbat profund amoretat îl putea crede. Papa a chicotit la rândul său, ca un școlar năzdrăvan, și și-a băgat mâna adânc în corset, între sânii albi ca neaua, cu o expresie de încântare lascivă, calculată să bine dispună mulțimea. Cei adunați au râs cu poftă.

Brusc, Adriana s-a dus lângă Alexandru și i-a șoptit ceva la ureche. Acesta a dat din cap și s-a întors la Giulia, luându-i fața în mâini, sărutând-o pe buze și șoptindu-i o promisiune. Am suspectat, că au aranjat o întâlnire pentru mai târziu, gândindu-mă dacă zvonul, pe care îl auzisem, era adevărat, că Papa ordonase construirea unui pasaj între Vatican și palatul Santa Maria, ca să își poată vizita femeile, în secret, oricând ar fi dorit.

Giulia a dat din cap, radiantă și a plecat cu nefericitul Orsino, conduși de Adriana. Acesta era un semnal pentru invitați, pe care eu nu l-am înțeles. De îndată, la tronul Sfinției Sale s-a format un rând de cardinali, care s-au înclinat și și-au luat la revedere. Au fost urmați de majoritatea nobililor. Era încă devreme, dar festivitatea se redusese, acum, doar la familia apropiată și la femeile extravagant îmbrăcate, necunoscute și neînsoțite.

Prostituate, am realizat, cu un subit discomfort, chiar înainte ca Sfinția Sa să arunce încă o bomboană, care a aterizat în decolteul celei mai dotate dintre femeile prezente. Panarama a început să râdă. Era o tânără atrăgătoare, cu păr auriu. În ciuda beției sale, avea o privire tenace. S-a aplecat, revelându-și și mai bine sânii și aproape că a fugit la Alexandru, clătinându-se pe picioare.

S-a așezat, pregătit pentru ea. În momentul în care sânii ei, înveliți în brocart, au apărut înaintea lui, și-a băgat cu poftă fața între ei, căutând bomboana ascunsă, ca un câine, care vânează o bucățiță scăpată de la masa stăpânului. Ea a râs ascuțit, presându-l tare între sânii ei, cu o mână în spatele capului. Alexandru s-a retras, în sfârșit, triumfător, cu fața pătată de ciocolată și bomboana între buze.

Expresia lui Cesare era rezervată și eschivată. Se uita în paharul său. Era obișnuit cu această manifestare, dacă nu chiar o aproba.

M-am uitat, de îndată, la Jofre. Micul meu soț râdea, el însuși destul de intoxicat. Le-a făcut semn servitorilor să mai aducă o tavă de dulciuri. Am uitat de mine. Nu am reușit să-mi ascund în totalitate dezgustul. Lucrezia a observat imediat.

-Ah, Madonna Sancha, chiar ești provincială.

Și, ca să îmi demonstreze, că ea nu era, când a ajuns tava de bomboane, și-a băgat una între sâni. Cu o dibăcie lipsită de orice urmă de indecență, Cesare a prins bomboana între două degete și a pus-o înapoi pe tavă.

-Trebuie să îi dăm surorii noastre timp să ne cunoască, a zis el blând, fără reproș. Ca să nu mai fie șocată de obiceiurile noastre romane.

Ca răspuns, Lucrezia s-a înroșit puternic. Și-a pus paharul pe tavă, a luat bomboana pe jumătate topită și a băgat-o, din nou, ferm între sâni.

Fără nici un cuvânt, s-a dus la tatăl ei și i-a făcut semn să plece prostituatei, care stătea acum în poala pontifului, mișcându-și șoldurile lasciv. Femeia s-a ridicat, înclinându-se dulce, deși era vizibil supărată de deranj. Lucrezia i-a luat locul. S-a așezat în poala tatălui ei, presându-i fața de sânii ei mici. Alexandru, era deja beat, dar nu suficient să nu observe că femeia s-a schimbat. În timp ce el căuta bomboana cu buzele și limba, Lucrezia și-a întors fața spre mine, cu ochii încruntați, plini atât de provocare, cât și de triumf.

M-am întors și am plecat în grabă.

XII

Esmeralda și un trio de soldați m-au urmat până la ușă, dar m-am întors la ei.

-Vreau să fiu singură! am comandat, pe un ton care a redus-o la tăcere, chiar și pe înfricoșătoarea Esmeralda.

În mod normal, nu m-ar fi lăsat să merg noaptea neînsoțită, dar era suficient de perspicace, să realizeze că am atins un nivel de determinare, care nu lăsa loc de discuții. Și în plus, nu îmi era frică. Aveam, întotdeauna la mine, pumnalul lui Alfonso.

Am pășit singură în noaptea romană. Era un pic răcoare, iar piața era întunecată. Singura lumină era dată de lună, care strălucea pe acoperișurile de marmură și pe ferestrele aurii ale apartamentelor Borgia din spatele meu. Mi-am ridicat fusta și am pășit cu atenție pe scările înalte, până am ajuns în stradă. De acolo, m-am ghidat după lumina slabă, de la parterul palatului Santa Maria, să îmi găsesc drumul spre casă.

Nu eram, nici pe departe, o pudică. Fusesem martoră la un oarecare nivel de desfrânare, la curtea tatălui meu și la cea a soțului meu. Petrecerile cu curtezane nu îmi erau necunoscute. Dar aveau loc discret, în prezența câtorva persoane de încredere.

Se pare, că acest Papă avea încredere în mulți. Sau, poate că nimeni nu îndrăznea să vorbească. În orice caz, era clar, că bărbatul care scandalizase societatea italiană, când a acostat câteva femei căsătorite, în grădina unei catedrale, nu se schimbaseră nici un pic, de când devenise Papă.

Puteam trece cu vederea așa ceva, deși, mă așteptam la mai multă discreție. Și mă convinsesem singură, după ce Sființia Sa renunțase atât de ușor, la avansurile pe care mi le făcuse în acea după-amiază, că tot ce avea de făcut, era să îl refuz de câteva ori și m-ar fi lăsat în pace.

Fusesem chiar impresionată de afecțiunea, pe care Alexandru, le-o arătase copiilor săi. Mi-am dorit din totdeauna, o asemenea afecțiune paternă și îmi imaginam, cum ar fi fost viața, dacă propriul meu tată s-ar fi purtat așa cu mine.

Dar privirea ciudat de triumfătoare din ochii Lucreziei, în timp ce îi apăsa fața Papei între sânii ei, m-a făcut să tânjesc, în schimb, după casa pe care o cunoșteam. Nu puteam să îmi ascund revolta, față de o astfel de scenă, dintre un părinte și copilul său. Pentru o clipă, în imaginația mea, tatăl meu i-a luat locul lui Alexandru, iar eu Lucreziei. Nu puteam decât să mă cutremur, la ideea de a-mi presa sânii de buzele lui Alfonso al II-lea, sau la tatăl meu pipăindu-mă beat. Așa respingătoare era noțiunea, încât am suprimat-o imediat.

Acum, am înțeles prea bine gelozia Lucreziei...și nu avea nimic de a face, cu faptul că o puteam eclipsa la evenimentele sociale. Dragostea ei pentru Alexandru, era mai presus de dragostea unei fiice pentru tatăl ei. Privirea pe care mi-o aruncase, era a unei femei posesive cu iubitul ei, care își provoca rivala: *Lasă-l. Este al meu.*

Imaginaea ei, carnea ei tânără, dezgolită, apăsată de trupul bătrân și ofilit al pontifului, mi-a întors stomacul. Am mers ușor, pe lângă marginea pieței, trăgând în piept aul nopții, îmbibat de mirosul mlăștinos al Tibrului din apropiere, de parcă aş fi putut cumva, să mă curăț de amintirea celor văzute.

Instinctul îmi spunea, că Lucrezia este o creatură depravată și mizerabilă. Comportamentul ei obraznic cu bomboanele de ciocolată, indica o noțiune monstroasă: că îi oferea Papei, propriului tată, favoruri sexuale.

Am inspirat adânc să mă echilibrez. Eram cinică, judecam cu atâta rapiditate. După așa puțin timp, departe de fratele meu, deja mă gândeam la ce-i mai rău în privința tuturor. Cum aş putea să semăn mai mult cu Alfonso? Mă întrebam. Cum ar reacționa fratele meu?

Mi-am spus că mă înșelam cu siguranță. Cei doi nu puteau avea o relație fizică. Era o idee prea oribilă. Lucrezia avea o slăbiciune pentru tatăl ei, cum au atâtea tinere și un temperament sălbatic. Era geloasă, să îi împartă afecțiunea, mai ales, că deja era forțată să o facă cu Giulia. Acum apăruse încă o femeie, care îi distrăgea atenția lui Alexandru. Și Lucrezia a fost atât de înfuriată, de răspunsul meu din timpul dansului, încât și-a pierdut controlul și a vrut să mă șocheze.

Asta este, mi-am zis eu, și poate că a băut mai mult vin decât am realizat. Poate nu era așa de trează precum părea.

Această idee m-a mai calmat. Până am ajuns la palatul Santa Maria, eram deja convinsă, că Lucrezia, recusesse la acest comportament exotic din puerilitate și că, Alexandru, sigur era prea intoxicat să realizeze, că își băgase nasul între sânii propriei fiice.

Gărzile m-au recunoscut imediat și m-au lăsat să intru. Loggia de la parter era bine luminată, dar coridoarele de la etaj erau cu totul altă poveste. Am băjbăit confuză, până am nimerit intrarea apartamentului meu.

Am întins mâna să deschid ușa antecamerei. Dintr-odată, cineva m-a prins cu o forță brutală de încheietură. M-am întors. Lângă mine, în umbră, era Rodrigo Borgia. Nici măcar lumina slabă, nu putea ascunde cruditatea trăsăturilor sale: bărbia care dispărea în straturile de piele îmbătrânită, nasul proeminent, neregulat și oarecum umflat și buzele groase, întinse acum, într-un rânjel. Avea ochii bulbucați de băutură. Mantaua aurie dispăruse. Nu purta decât roba de satin și o bonetă de catifea.

Deci, este adevărat, m-am gândit eu, cu un detașament ciudat. Există un pasaj secret între Santa Maria și Vatican. Cum altfel, ar fi putut Sființia Sa să părăsească atât de repede recepția și să mă aștepte aici?

Stând lângă el, nu puteam să neg, că era fizic în avantaj. Eu nu eram o femeie mare și spre deosebire de fiul lui, Jofre, Rodrigo era un bărbat înalt și încă în putere, la cei șaiszeci de ani ai săi. Capul meu nu ajungea până la umerii lui largi. Avea oasele mari și groase, iar ale mele ușoare. Mâinile lui mari, împreunate, puteau să-mi încercuiască talia, iar dacă dorea, putea cu ușurință să îmi rupă gâtul.

-Sancha, draga mea, visul meu, mi-a șoptit, trăgându-mă spre el.

Presiunea de pe încheietura mea a crescut până a devenit o durere puternică, dar nu am țipat. Cuvintele lui erau murdare.

-Am așteptat, toată ziua, această întâlnire. Toată seara. Neah, de ani întregi. De când mi-ai fost descrisă prima oară. Dar, ne-a separat războiul...până acum.

Am deschis gura să îl dojenesc. Dar, înainte să pot scoate un cuvânt, m-a îmbrățișat cu un braț, mi-a pus o mână în spatele capului și m-a forțat să îmi lipesc fața de a lui. M-am zbatut, dar fără rost. M-a sărutat, cu buzele presate de dinții mei. Mirosul de carne fetidă, amestecat cu vin, m-a făcut să mă înec.

Mi-a dat drumul la mână și s-a tras înapoi, cu expresia unui tânăr îndrăgostit, care așteaptă o reacție. I-am dat una. Cu toată forța, i-am tras o palmă pe obraz. S-a dat un pas înapoi, până să-și recapete echilibrul precar. S-a încruntat surprins și înfuriat. A atins locul ofensei, apoi a lăsat mâna jos și a început să râdă ironic.

-Ești prea sigură de propria valoare, dragă Sancha. Poate că ești tu o prințesă...dar nu uita, eu sunt Papa.

-O să îmi chem servitorii, am răspuns eu printre dinți. Sunt chiar în spatele ușii.

-Cheamă-i, a zămbit el. Și o să le zic să plece. Chiar crezi, că o să refuze să se supună?

-Îmi sunt loiali.

-Dacă sunt, vor suferi pentru asta, a zis cu o ușurință și gentilețe surprinzătoare.

-Cum de nu îți este rușine? am întrebat. Sunt soția fiului tău!

-Ești o femeie.

Pe fața și în vocea lui a apărut, dintr-odată, o duritate, o răutate, pe care le văzusem și în ochii fiicei sale.

-Iar eu sunt stăpânul aici. Atâta timp cât trăiești în casa mea, ești proprietatea mea. Pot să fac ce vreau cu tine.

Ca să îți demonstreze cuvintele, s-a mișcat cu o viteză surprinzătoare, având în vedere gradul de beție, mi-a băgat mâna în corset și mi-a luat sânul în palmă.

-Sancha, draga mea, a zis el, cu pură nervozitate. Sunt chiar așa bătrân, chiar așa urât, încât nu îți poți imagina să mă iubești? Te-aș adora mai mult decât pot exprima în cuvinte. Nu îți-aș refuza nimic. Doar numește ce ți-ai dori. Doar numește! Sunt, întotdeauna, bun cu cei care mă iubesc.

Înainte să termine de vorbit, l-am apucat de mână și i-am luat-o de pe sânii mei. El, în schimb, mi-a prins ambele brațe și cu o mișcare atât de puternică, încât mi-a tăiat răsufierea, m-a lipit de perete. Corpul său mă ținea pironită. Am dat din mâini și din picioare, dar forța lui mă ținea în loc. Mă ținea de încheieturi, forțându-mă să desfac brațele pe perete, de la nivelul umerilor, ca o parodie barbară a crucificării lui Hristos. Apoi și-a mângâiat fața de a mea.

Am tușit și l-am scuipat. M-am înecat, când și-a forțat limba în gura mea. Apoi mi-a ridicat mâinile deasupra capului, ca să le țină lipite de perete, doar cu una din labele sale mari. Mi-a băgat cealaltă mână sub fustă, aplecându-se în același timp. Din cauza beției, mișcarea l-a amețit și s-a clătinat. Am profitat de ocazie să îmi eliberez o mână. Într-o clipă mi-am scos pumnalul din corset. Nu mă gândeam să mă folosesc de el, ci doar să îl descurajez pe Papă. Dar, când a realizat că m-am eliberat, s-a întins să corecteze problema și a băgat mâna în vârful pumnalului.

A țipat și s-a dat imediat înapoi. Ochii mei se obișnuiseră, destul de bine, cu lumina slabă și puteam să văd mâna, pe care o ținea în sus, cu degetele sale groase desfăcute și întinse. Ne-am uitat amândoi uimiți la ea. Pumnalul îl înțepase în palmă. Un stigmat perfect. Sângele, deja, îi curgea pe încheietură. Rana era minoră, însă efectul era dramatic.

Și-a întors privirea la mine. Am văzut în ochii lui, ura diabolică, pe care nu o văzusem sclipind decât în ochii Lucreziei. A sâșâit prelung. Totuși, în ciuda furiei, am mai zărit o emoție în trăsăturile lui: frică.

Este un huligan, dar în același timp, un laș, m-am gândit eu repede. Exact cum era tata. Am profitat de această revelație și m-am apropiat de el, ținând pumnalul ridicat amenințător.

Brusc, Rodrigo mi-a zâmbit. Diplomatul intoxicat. Tonul său a devenit lingușitor, când mi-a spus, ținându-și mâna rănită cu cealaltă.

-Deci este adevărat ce se spune. Ești neînfricată. Am auzit, că i-ai salvat viața regelui Neapolelui, omorând un om.

-Chiar cu această armă, am confirmat categoric. l-am tăiat gâtul.

-Un alt motiv să te iubesc, a proclamat el, cu falsă amabilitate. Cu siguranța, Sancha, nu ești o femeie așa prostuță să refuzi asemenea oportunitate...

-Sunt, Sființia Voastră. De câte ori o să veniți la mine, o să primiți același răspuns. M-am uitat intens la el. Sunteți un tată, care pretinde că își iubește copiii. Cum s-ar simți Jofre să ne vadă așa?

Rodrigo și-a plecat capul la cuvintele mele și a rămas o vreme tăcut, clătinându-se ușor. Spre surprinderea mea, l-a bufnit plânsul și a îngenunghiât.

-Sunt un om rău, a zis el, pe un ton sentimental. Bătrân și beat și prost. Sunt neajutorat în fața femeilor. Este blestemul vieții mele. Donna Sancha, nu înțelegi, frumusețea ta m-a făcut să îmi pierd mințile. Dar acum, mi-ai câștigat respectul. Pentru că nu ești doar atrăgătoare, ci și curajoasă. Iartă-mă.

A început să plângă mai tare.

-Iartă-mă că te-am dezonorat în felul ăsta, și pe tine și pe bietul meu fiu...

Remușcarea lui, deși spontană, părea sinceră. Am lăsat pumnalul în jos și am făcut un pas spre el.

-Vă iert, Sființia Voastră. Nu o să vorbesc niciodată despre acest incident. Doar să nu se mai întâmple.

A clătinat din cap.

-Jur că nu o să se mai întâmple, Madonna, jur...

M-am dus mai aproape, gândindu-mă să îi întind mâna să îl ajut să se ridice.

S-a ridicat brusc, capul și umerii lui, lovindu-mă în așa fel încât, am căzut pe dalele reci, iar arma mi-a zburat din mână. Unde s-a dus, nu puteam vedea. Îmbârligată în fustă, m-am luptat să mă ridic, conștientă că sunt vulnerabilă. Totuși, fusta mea grea și papucii de catifea, m-au împiedicat. Figura bovină a lui Rodrigo s-a ivit în fața mea și a întins mâna...

În același timp, a apărut o a doua figură, la fel de înaltă, dar mult mai bine proporționată, și l-a prins pe Papă de braț.

-Tată, a zis Cesare, calm și ușor, ca și cum l-ar trezi pe bătrân din somn, în loc să întrerupă un viol.

Dezorientat, Rodrigo s-a întors la fiul lui, pregătit încă de luptă. A încercat să îl lovească, dar Cesare, cu o forță mai mare decât a tatălui său, l-a prins pe Rodrigo de mână și a râs, ca și cum ar fi fost o glumă bună.

-Tată! Ai băut prea mult vin. Ști că dacă ai vrea să mă bați, ai putea să o faci cu ușurință, dacă ai fi treaz. Vino. Giulia întreabă de tine.

-Giulia?

Papa s-a uitat nesigur la mine. Fusese foarte sigur pe el, când m-a acostat, dar, dintr-odată, nu mai părea decât un bătrân confuz. Cesare a arătat din cap în direcția opusă.

-Nu ai nevoie de ea. Dar, Giulia o să devină geloasă, dacă nu te duci, cât mai curând să o vezi. Papa s-a încruntat la mine, apoi s-a întors și a început să se bălângăne pe coridor. Cesare s-a uitat o secundă după el, apoi, convins că tatăl său a plecat, a venit repede și a îngenunghiât lângă mine.

-Madonna Sancha, ești rănită? a întrebat el urgent.

Am clătinat din cap. Mă dureau umerii și coastele și mi se învinețiseră încheieturile, dar nu fusesem rănită serios.

-Mă duc să mă asigur, că Sfinția Sa ajunge la destinația corectă. Trebuie să îmi cer iertare pentru el, Madonna, este beat.

Mi-a întins ambele mâini, ajutându-mă să mă ridic.

-Cu indulgența ta, o să te vizitez imediat, să îmi cer scuze cum se cuvine. Acum trebuie să mă ocup de el.

Și a dispărut.

Am găsit pumnalul pe podeaua de marmură și l-am pus la locul lui. Din nou, cadoul fratelui meu s-a dovedit de valoare. Când am intrat în cameră, domnișoarele mele m-au întâmpinat tăcute și cu ochii mari. Așa când m-am uitat în oglindă, am realizat, că sânii aproape îmi ieșiseră din corset, fusta mea era ruptă și părul îmi ieșise pe jumătate din plasa aurie.

Cesare s-a ținut de promisiune. La scurt timp după ce a dispărut după tatăl său – nici măcar suficient timp ca femeile mele să îmi scoată plasa aurie și să îmi pieptăne bine părul ciufulit – s-a auzit o bătaie discretă în ușa antecamerei mele.

Mi-am îndreptat corsetul, le-am trimis pe fete în camerele lor și m-am dus personal la ușă. Încă tremuram din cauza epuizării, fapt ce îl găseam foarte enervant.

Cesare aștepta, sobru, dar îngrijorat, într-o manieră demnă și controlată. L-am invitat înăuntru, unde a rămas în picioare, refuzând oferta de a se așeza.

-Madonna Sancha, ești absolut sigură, că nu ești rănită?

-Sunt sigură.

M-am străduit să mă port cu aceeași demnitate. De fapt, nu îmi păsa așa de mult, de ce încercase să îmi facă tatăl său, pe cât mă interesa ce crede Cesare despre mine.

-Îmi cer iertare în genunchi, a zis Cesare, cu o urmă de pasiune în tonul lui precaut. Sființia Sa, de multe ori încearcă să își înece enormitatea grijilor de stat, în vin. Deja a adormit. Cred că până de dimineață o să uite întregul incident.

Și sugerezi să îl uit și eu, am vrut să spun, dar ar fi fost nediplomatic. Nu aveam de ales. Papa avea putere totală asupra destinului meu. Putea să mă gonească dacă dorea, în închisoarea Sant'Angelo, cu o acuzație falsă de trădare. Putea chiar, să își pună acoliții să mă omoare. Eram recunoscătoare pentru grija lui Cesare, pentru că asta însemna, că am un aliat mai eficient decât Jofre, în căminul familiei Borgia. În schimb, am răspuns:

-Există dovezi fizice ale evenimentului. L-am zgâriat cu un pumnal. Are mâna rănită.

-Nu cred că este o rană serioasă, a răspuns Cesare. Eu nu am observat-o, iar el nu s-a plâns de ea.

-Nu este. Dar, în orice caz, a rămas un semn.

Cesare s-a gândit o vreme. Expresia lui îmi amintea de suprafața unui lac, când apele sunt foarte, foarte liniștite. În sfârșit a zis:

-Atunci, dacă tatăl meu nu își amintește întâmplarea, tu și eu, vom cădea la înțelegere, aici și acum, că rana a fost rezultatul întâlnirii cu o curtezană. O să îi spun că am văzut incidentul cu ochii mei și că femeia a fost aspru pedepsită.

Am dat din cap. Cesare mi-a întors gestul, în semn de confirmare a complicității noastre, apoi mi-a făcut o plecăciune.

-Mă retrag, Madonna.

S-a întors să plece, apoi s-a oprit și m-a privit peste umăr, cu aceeași privire intensă a ochilor săi negrii, care mă făcea să mă simt incomod, dar în același timp, mă și cutremura.

-Ești singura femeie pe care am văzut-o să-l refuze, Madonna. Pentru asta este nevoie de mult curaj și convingere.

Mi-am plecat privirea.

-Sunt căsătorită cu *fiul* lui.

Pe lângă faptul că îi răspundeam lui Cesare, încercam să-mi reamintesc acest fapt. A tăcut un timp, apoi a zis.

-Păcat, Madonna, că l-ai cunoscut pe cel mic înaintea celui mare.

Mi-a aruncat încă o privire. De data aceasta, i-am întors-o cu tupeu.

-Păcat, am spus eu.

A zâmbit ușor, apoi a plecat.

XIII

Donna Esmeralda și celelate domnișoare au așteptat respectuos o jumătate de oră înainte

să se întoarcă de la festivități. Femeile mele, deja mă dezbrăcaseră și îmi descâlciseră plasa aurie din păr. Mi-au desfăcut șuvițele elaboratele și le-au terminat de pieptănat până a venit Donna Esmeralda. Dar, cred, că încă mai tremuram și probabil aveam o expresie bântuită. Cu siguranță, femeile mele și-au dat seama, după răvășeala mea și după rochia ruptă, că se întâmplase ceva alarmant. Dar, erau, de asemenea, suficient de înțelepte să observe că sunt prost dispusă, așa că și-au ținut gura.

De asemenea, am știut, după încruntarea bătrânei Esmeralda, când m-a zărit, că și ea a realizat, dar nu mi-a pus nici o întrebare. Nu avea rost să mă confesez. Nu ar fi ajutat decât să sublinieze dezaprobarea ei față de Papă și credința în Savanarola. O opinie periculoasă, aici la Vatican. Și pe deasupra, avea să aflu în curând ce se întâmplase, având în vedere talentul ei de a strânge informații.

Atâta timp, cât palatul Santa Maria în Portico era casa mea, nu mai eram Sancha de Aragon, prințesă și fiica naturală a regelui Neapolelui. Domeniul meu, nu îmi mai aparținea să îl conduc; nu puteam să mai arunc neglijent cu cuvintele, fără frică de repercursiuni; iar acțiunile mele nu mai erau libere și degajate. Eram Donna Sancha, soția celui mai mic, celui mai puțin înzestrat dintre bastarzii Papei și trăiam și respiram la cheremul Sfinției Sale.

Nu le-am spus nimic femeilor mele, dar m-am lăsat condusă la noul meu pat somptuos, îngropându-mi capul în pernele moi. Era un cap îngrijorat. Dacă Papa își amintea întâlnirea noastră, mânia lui putea fi fără margini. Cesare spusese, că nici o femeie nu l-a refuzat.

În același timp, m-am dojenit singură. *Nu trebuie să te temi pentru viața ta. Poate că Rodrigo este capabil de asasinat politic, pentru câștigul său. Dar eu sunt nora lui și știe că Jofre mă iubește. Și în plus, nu ar răni niciodată o femeie.*

Grijile mele, în privința reacției Papei, erau în balanță cu amintirea, revizitată de o mie de ori, a ultimelor cuvinte ale lui Cesare și a zâmbetului ondulat, care îi jucase pe buze.

Păcat, Madonna, că l-ai cunoscut pe cel mic, înaintea celui mare. Ah, extazul pe care mi-l aducea această imagine, bucuria, care mă făcea să mă cutremur, realizând că nu sunt singură în sentimentele mele. Era la fel de vrăjit ca și mine.

A doua zi, m-am trezit devreme. Deși cu o zi înainte, avusesem grijă să mă îmbrac discret, chiar matronal, în apărarea Lucreziei, în acea dimineață, eram plină de o ciudată nebunie. Le-am ordonat domnișoarelor mele, să îmi aducă cea mai bună rochie, o creație delectabilă din satin verde, cu un corset de catifea verde închis, stâns cu șireturi aurii. Mânele legate, din aceeași catifea, erau ca niște aripi mari, cu alte mâneci înguste, dintr-un satin verde deschis, pe dedesubt.

Am observat, cum văzându-mă așa, Donna Esmeralda a strâns din buze suspicioasă, dar nu a spus nimic. Când a luat peria și a început să mă pieptene, pregătindu-se să îmi facă aceeași coadă modestă, pe care mi-o făcea în fiecare dimineață, de la nuntă încoace, i-am făcut semn să se oprească.

-Doar perie-l. O să îl port desfăcut.

Și-a îngropat bărbia și a dat din cap dezaprobator.

-Donna Sancha, ești o femeie măritată.

-La fel este și Lucrezia. Și ea poartă părul desfăcut.

S-a uitat sever. Fără nici un comentariu a început să mă pieptăne, nu prea gentil. Era mai apropiată de mine, decât propria mea mamă, așa că nu m-am plâns și nu mi-am permis să țip, când a găsit o șuviță încurcată și a tras fără milă.

Odată terminat pieptănatul, am cerut bijuterii. La gât mi-am pus una din bijuteriile pe care mi le dăruise Jofre la nuntă: un smarald de mărimea degetului mare. Îmi atârna greu la gât. Pe frunte, mi-am pus o bentiță cu un smarald mai mic, care stătea chiar la baza părului. Efectul combinat îmi făcea ochii să sclipescă mai verde decât bijuteriile. Parcă mă duceam la un bal, nu la liturghie.

Astfel aranjată, m-am dus la soțul meu și am descoperit pe coridor, ieșind din camera lui, una din curtezanele de la petrecerea de aseară. Se vedea că își petrecuse noaptea acolo, apoi fusese gonită de un servitor, pentru că ieșirea ei nu a fost, nici pe departe, ceremonioasă. Avea părul desfăcut și papucii într-o mână. Îmbrăcase rochia în grabă, deoarece cămașa nu fusese trasă prin mâneci și umflată cum se cuvine. Sâni ei mici erau pe punctul de a ieși din corsetul aproape desfăcut.

Mergea aplecat, furișându-se, într-un mod atât de exagerat, încât mi s-a părut comic. Părul ei răvășit avea o nuanță dubioasă de roșu, iar ochii îi avea albaștrii ca cerul. M-a privit alarmată, când m-am oprit, blocându-i parțial calea. Jucând rolul soției rănite, mi-am îndreptat spatele și m-am uitat de sus la ea, cu o privire demnă de Lucrezia.

-Madonna! a șoptit ea, pierzându-se cu firea.

S-a făcut mică și s-a plecat foarte adânc. În această poziție s-a dat în spate, s-a întors și a fugit pe coridor, picioarele ei goale, clămpănind pe marmură.

După ce am așteptat un moment discret, am intrat în antecameră și servitorul lui Jofre mi-a spus, că stăpânul lui încă dormea adânc, datorită efectului vinului.

Am luat micul dejun singură, în apartamentul meu, apoi am devenit foarte plictisită. Palatul era tăcut. Fără îndoială, Jofre nu era singurul care nu se trezise.

Mai era încă, destul timp până la liturghie. Urma să fie o ocazie, cu mult mai multă fanfară decât de obicei, având în vedere semnificația ecleziastică a datei: duminica albă, care marca Rusaliile. Acel eveniment rar, care a avut loc de mult, acum o mie cinci sute de ani, când focul lui Dumnezeu i-a cuprins în asemenea măsură pe apostoli, încât au început să predice în limbi pe care nu le învățaseră.

Un astfel de miracol mi se părea distant și neînsemnat, în dimineața aceea. Eram, alternativ entuziasmată și îngrozită, de ce se întâmplase cu o zi înainte, în sânul familiei Borgia. Agitată, am coborât prin loggia cu podea de marmură, afară, în frumoasa grădină din curte, pe care o văzusem cu o zi în urmă din balcon. Ziua era însorită și caldă, iar grădina mirosea minunat. Era plină de portocali în miniatură, în ghivece de teracotă, aliniate pe marginea uneia dintre alei. Globuri perfecte de verdeață erau intens parfumate de flori albe. Pe cealaltă parte, erau tufe bine îngrijite de trandafiri, din care ieșiseră boboci delicați.

M-am plimbat singură, până când am ieșit din raza balconului, de sub privirile tuturor. Sau cel puțin așa am crezut. Într-un final, datorită căldurii, m-am așezat pe o bancă sculptată, la umbra unui măslin să îmi fac vânt cu evantaiul.

-Madonna, a șoptit un bărbat.

M-am speriat, convinsă dintr-odată, că Rodrigo trimisese un asasin să se răzbune pe mine. Am icnit, ducându-mi mâna la inimă.

Lângă mine stătea un bărbat, îmbrăcat complet în negru, în ceea ce ar fi putut fi o sutană preoțească, cu excepția gulerului și a mânecilor de catifea și a materialului de mătase din care era croită.

-Iartă-mă. Te-am speriat, a zis Cesare.

Austeritatea veșmintelor sale servea să sublinieze severitatea frumuseții trăsăturilor lui. Nu semăna aproape deloc, cu celelalte două rude ale sale. Avea părul negru, drept, tuns simplu, într-un stil, care îi cădea între bărbie și umeri. Bretonul ascundea pe jumătate o frunte înaltă. Barba și mustața erau tăiate cu grijă. Avea buzele și mâinile frumoase, spre deosebire de tatăl său. Moștenise culoarea închisă a lui Rodrigo, dar frumusețea Vanozzei. Poseda o eleganță, un simț de prezență și o demnitate, pe care, în ciuda tuturor bijuteriilor și finețurilor, nimeni din familia sa nu le putea egala. În Lucrezia și în Papa Alexandru percepeam viclenie, în Cesare percepeam o inteligență, care îți tăia respirația.

-Nu este vina ta, am răspuns. Sunt neliniștită după evenimentele de aseară.

-Pe bună dreptate, Madonna. Jur, că o să fac tot ce îmi stă în putință, ca o asemenea violare îngrozitoare de decență să nu se mai repete.

Am lăsat ochii în jos, ca o fetiță prostuță, bucuroasă că purtam una dintre cele mai frumoase rochii pe care le aveam.

-Mă tem că Sființia Sa...

-Sființia Sa încă doarme. Te asigur, că o consider datoria mea să repar relațiile dintre voi doi. Acum că a îmbătrânit, prea mult alcool îl face uituc. Dar indiferent ce își amintește de noaptea trecută, o să îl aduc pe calea, care îți este cea mai favorabilă.

-Îți sunt datoare, am zis eu.

Apoi am realizat că, curtoazia îl obliga să stea în soare, în timp ce eu stăteam confortabil la umbră, unde era mai răcoare.

-Te rog...

I-am făcut semn să se așeze lângă mine, apoi am adăugat:

-Până acum, am făcut o impresie mai puțin decât favorabilă familiei tale.

Înainte să-mi continui gândul, a intervenit repede.

-Ai impresionat corespunzător, cel puțin unul.

Am zâmbit la complimentul lui, dar am insistat.

-Sora ta nu mă place. Nu înțeleg de ce și aș vrea să remediez situația.

Un moment, Cesare s-a uitat în altă parte, la dealurile verzi din depărtare.

-Este geloasă pe oricine îi distrage atenția tatălui meu de la ea.

S-a întors să mă privească serios.

-Trebuie să înțelegi, Donna Sancha, că propriul ei soț, Giovanni, nu dorește să locuiască cu ea. Asta este o sursă de mare rușine, pe care tatăl meu a încercat, în repetate rânduri să o rezolve, implorându-l pe Giovanni să se întoarcă la Roma. Și în plus, tata a adorat-o, întotdeauna. Și ea pe el. Dar când o să vadă, că nu ești o rivală pentru afecțiunea lui, o să înceapă să aibe încredere în tine.

A făcut o pauză.

-A fost la fel cu Donna Giulia. I-a luat mult să realizeze, că dragostea unui tată pentru o altă femeie și cea pentru fiica lui, nu sunt unul și același lucru. Bineînțeles, nu vreau să insinuez, că ai avea vreo astfel de relație cu Sființia Sa...

-Nu, am afirmat ferm. Nu aș avea. Apreciez sfaturile, domnule cardinal.

Mi-a zâmbit. Avea dinții mici și egali.

-Te rog, Cesare. Nu sunt cardinal din vocație, ci la insistențele tatălui meu.

-Cesare, am repetat eu.

-Lucrezia poate fi foarte afectuasă, a zis el cu drag, și foarte convinsă în loialitățile ei. Cel mai mult îi place să se distreze, să se joace ca un copil. A avut puține ocazii să o facă, având în vedere responsabilitățile poziției sale. Are intelectul unui bărbat, să ști. Tata se bazează pe ea, ca sfătuitor, mai mult decât pe mine.

Am ascultat, dând din cap, chinuindu-mă să fiu atentă la cuvintele lui, nu la mișcarea buzelor, la unghiul sculptat al pomeților săi, la sclipirea roșiatică din barba lui, cauzată de jocul luminii. Dar, stând lângă el, am simțit cum mi se încălzește poala, de parcă mușchii, oasele și organele din partea inferioară a corpului meu, se topeau și se împrăștiau în exterior, ca zăpada în soarele puternic.

A terminat de vorbit. Senzațiile mele interne, cred că mi se citeau în expresie, căci, a părut dintr-odată tandru și vulnerabil. S-a aplecat spre mine și m-a atins ușor pe obraz.

-Arăți ca o regină, în dimineața asta, a șoptit el. Cea mai frumoasă regină din lume, cu cei mai minunați ochi. Fac smaraldele să pară banale.

M-au trecut fiori la cuvintele sale. M-am lăsat în mâna lui, ca o pisică, care caută mângâiere. Ceea ce simțeam pentru Cesare era atât de puternic, încât mi-am uitat cu ușurință jurămintele de cununie. Brusca, și-a tras mâna înapoi, ca și cum l-aș fi palmuit și a sărit în picioare.

-Sunt un câine, a zis el. Un fiu de târfă, cel mai mare nenorocit dintre oameni. Te-ai bazat pe mine pentru protecție împotriva comportamentului desfrânat al tatălui meu...și acum, nu sunt cu nimic mai bun decât el.

-Este o diferență, am zis eu, chinându-mă să nu îmi tremure vocea.

S-a întors la mine zăpăcit.

-Cum așa? Ești soția fratelui meu.

-Sunt soția fratelui tău, am șoptit eu.

-Atunci cu ce diferă comportamentul meu de al tatălui meu?

-Nu sunt îndrăgostită de tatăl tău.

M-am înroșit, speriată de propriile mele cuvinte, de îndrăzneala lor. Se pare că, nu aveam nici un control asupra acțiunilor mele. Eram, cum fusese și mama mea, absolut pierdută. Totuși, nu mi-am regretat cuvintele. Când am văzut dorință și bucurie, amestecate în ochii lui, i-am întins mâna. A luat-o și s-a așezat lângă mine.

-Nu am îndrăznit să sper..., s-a bâlbâit el, apoi a început din nou. De când te-am văzut prima oară, Sancha...

A tăcut. Care dintre noi a inițiat sărutul, nu aș putea spune. Se stăpânea. M-a lipit de el, sărutându-mă repetat, și mușcându-mă din când în când, ușor de buză. I-am luat mâna și i-am pus-o pe unul din sânii mei.

-Nu aici, a șoptit el, deși nu și-a tras mâna. Nu acum. Este riscul prea mare să fim văzuți.

-Diseară, atunci, am zis eu, tremurând de propria îndrăzneală. Tu știi cel mai sigur loc și cea mai sigură oră.

-Aici. La două ore după miezul nopții.

Astfel, complicitatea noastră a fost stabilită. Atunci, acele cuvinte îmi păreau dulci precum muzica. Uitasem cu desăvârșire precizarea stegăii, de câțiva ani în urmă, că inima mea ar putea distruge tot ce iubesc. Chiar și dacă mi-aș fi amintit profeția ei, în acel moment însorit, în grădină cu Cesare, nu aș fi înțeles-o. Nu aș fi avut clarviziunea să văd cum ar putea pasiunea noastră să se desfășoare, atât de groaznic, atât de implacabil, dealungul anilor.

Când, s-a trezit Jofre, într-un final și s-a îmbrăcat, a sosit timpul să mă escorteze la Basilica Sfântul Petru, la liturghia din duminica albă. A făcut asta, privind chiorâș, în puternica lumină romană, în timp ce, împreună cu însoțitorii noștrii, ne-am croit drum spre venerabila catedrală de lângă Vatican.

Din fericire, excesul de băutură și femeii dubioase, l-au lăsat pe Jofre mahmur și tăcut. Aruncând o singură privire curioasă la minunăția ținutei mele, nu m-a întrebat, ce m-a determinat să îmi schimb tactica vestimentară. Nici nu a părut să observe noua mea frământare.

Nu-mi puteam stăpânii zâmbetele. Mă simțeam copleșită, de fiecare dată când îmi aminteam sărutul lui Cesare. Nu îmi mai făceam griji referitor la ce credeau Lucrezia și Sființia Sa despre mine. Nu îmi păsa, dacă Papa își amintea sau nu refuzul meu sau dacă intenționa să se răzbune. Atâta timp cât supraviețuiam suficient cât să mă întâlnesc cu Cesare în grădină, bucuria mea era completă. Toate gândurile și sentimentele mele erau concentrate voios, pe momentul, când eu și iubitul meu urma să rămânem singuri.

Am intrat în catedrală. Sfântul Petru fusese construită, cu vreo o mie două sute de ani în urmă, iar interiorul ei îi reflecta vechimea. Mă așteptam la glorie și grandoare, dar pereții de piatră dinăuntru erau crăpați și se destrămau, iar podeaua era uzată și denivelată. A trebuit să am grijă, să nu mă împiedic. Nici sutele de lumânări aprinse, nici garnitura purpurie și aurită, care învelea altarul, nu puteau să îmi estompeze întunecimea. Izul de tămâie intensifica simțul de răceală și lipsa de aer proaspăt. Era potrivit, presupun, având în vedere că, din ce se spunea, Sfântul Petru este îngropat sub altar.

Dar nimic din asta nu îmi putea strica veselia. M-am separat de soțul meu și m-am dus să îmi ocup locul, în rândul femeilor din anturajul familiei Borgia. Lucrezia nu sosisese încă, dar delicata, eterica

Giulia era deja acolo, lângă agera Adriana și domnișoarele lor de companie. Noi, femeile, stăteam în partea din față a centrului bisericii, înaintea altarului, în timp ce într-o parte fusese ridicat un tron pentru Sfinția Sa, iar lângă el, scaune pentru cardinalii de rang înalt și bărbații din familia Borgia. Mulți dintre cardinali, deja își ocupaseră locurile, dar m-am trezit căutându-l emoționată, pe unul dintre ei: Cesare.

Nu ajunsese încă. A trecut ceva timp, până am auzit sunet de fanfară. În sfârșit, a apărut Sfinția Sa, înveșmântat în robe albe de satin, o bonetă identică și mantaua sa lungă aurie. A dat din cap când m-a văzut și mi-a zâmbit amabil. Dacă îmi purta vreun fel de ranchiună, nu o arăta. Cât despre mine, m-am plecat foarte respectuos. În spatele lui venea Cesare. S-a așezat pe locul de lângă tron. Lângă el stătea Jofre, iar în scurt timp restul locurilor s-au umplut de cardinali.

După Cesare, a venit Lucrezia, cu vreo doisprezece însoțitori. Era îmbrăcată într-o rochie gri-albăstrie, care îi scotea ochii în evidență. Eram așa bine dispusă, atât de fericită îmi era inima, încât i-am zâmbit radiant, când a venit să se așeze lângă mine și am îmbrățișat-o cu atâta entuziasm, încât a rămas surprinsă.

Fiind Rusaliile, un prelat spaniol, aflat în vizită, fusese invitat să țină o predică. Era disperat să impresioneze distinsa audiență cu erudiția sa. A zuzăit o perioadă intolerabilă de timp. Nu realizasem niciodată, că focul lui Dumnezeu, care făcuse ca din gurile oamenilor să curgă înțelepciune supranaturală, putea fi un subiect banal și absolut plictisitor.

A vorbit mai mult de o oră. O durată de neiertat, în timpul căreia Sfinția Sa a suferit două crize de tuse, iar numeroși cardinali se foiau deschis pe scaune. Un Borgia bătrân și-a lăsat capul pe spate, cu gura deschisă și a început să sforăie zgomotos.

N-am putut să mă abțin. Am început să chicotesc. Am reușit să suprim sunetul, suficient cât să nu-i atrag atenția Papei, dar mă zguduiam din toate încheieturile de efort. Întâlnirea mea cu Cesare, mi-a dat o stare ciudată, copilărească. În mod normal, nu mi-aș fi permis să mă port cu așa o lipsă de demnitate.

Totuși, chicotelile mele erau atât de neajutorate, încât am molipsit-o și pe Lucrezia, acea creatură precaută. Am tras aer în piept, i-am întâlnit privirea...și a trebuit să ne ținem de mâini să nu ne tăvălim pe jos.

În acel moment, mi-a trecut prin cap un gând nebunatic. Noi, femeile, eram forțate să stăm pe piatra asta dură, obosindu-ne picioarele în timpul acestei predici interminabile, în timp ce bărbații aveau confortul unui scaun. Dar, în stânga mea, erau niște scări înguste, care duceau la staulul de lemn, construit pentru preoții, care cântau evanghelia. În această duminică, băncile erau libere.

Am tras-o ușor de mânecă pe Lucrezia și i-am arătat din ochi, staulul de deasupra noastră. A făcut ochii mari. Mai întâi, cu o oarecare teroare la gândul indecenței. Reverența cerea să stăm la locurile noastre în timpul predicii și să rămânem absolut nemișcate. Asta era cu atât mai important în cazul rudelor Papei. Dar, în timp ce considera fărădelegea, teroarea s-a transformat într-o veselie cârcotașă.

Am trecut pe lângă celelalte doamne, neputând să îmi ascund amuzamentul și am fugit pe scări, ca o fetiță, apoi m-am aruncat pe bancă cu o lipsă totală de etichetă. Lucrezia m-a urmat, dar a mers pe scări, cu o dificultate și un zgomot exagerat, atrăgând atenția și mai mult asupra ei, intensificând revoltăciunea acestui act. S-a așezat, oftând atât de tare, încât prelatul care ținea predica, s-a oprit și s-a încruntat, scandalizat de întrerupere. Domnișoarele noastre au fost obligate să ne urmeze. De aici a rezultat o mare gălăgie, care l-a făcut pe preot să își uite șirul gândurilor, repetând de trei ori aceeași propoziție până a reușit să se adune.

M-am uitat la Papă. Rânjea deschis, încântat de ghidușia femeilor sale. Apoi l-am privit pe Cesare. Nu zâmbea, dar ochii lui negrii erau plini de umor.

Fără să mă uit la ea, m-am aplecat spre Lucrezia și i-am șoptit:

-Crede-mă, nu am nici un gând în privința tatălui tău. Nu vreau decât să fiu soția fratelui tău.

S-a prefăcut că nu mă aude, dar, după câteva momente, m-am uitat la ea și am văzut-o privind-mă înapoi, voioasă și aprobatoare. Îmi câștigasem încă un prieten la Vatican.

XIV

În acea noapte, le-am gonit pe cele mai apropiate dintre domnișoarele mele, spunându-le, că doresc să dorm singură. Erau obișnuite cu toanele mele, așa că nu mi-au pus întrebări, resemnându-se să doarmă în camera alăturată. Înainte să plece, am insistat, ca cea mai tânără dintre ele, Felicia, să îmi pregătească o rochie neagră de mătase și un voal, spunând că îmi este foarte dor de Napoli și doresc să port numai doliu până la sfârșitul săptămânii.

Știam că ar fi trebuit să o consult pe Donna Esmeralda, care, fără îndoială, găsise deja surse și strânsese cât mai multe informații posibile despre membrii familiei Borgia. Dar infatuarea mea era atât de puternică, încât nu am pus întrebări. Dacă Cesare era un desfrânat, lasciv și capricios, la fel ca tatăl său, nu vroiam să știu. Chiar dacă mi s-ar fi spus, aș fi respins asemenea vești.

Abea am apucat să sting lampa de pe noptieră, când s-a auzit o bătaie scurtă în ușă. O bătaie care m-a dat peste cap, căci l-am recunoscut pe Jofre. A intrat, fără să aștepte un răspuns. În lumina gălbuie, i-am văzut rânjetul sfios.

-Sancha, draga mea, a zis el. E loc și pentru mine în patul tău, în această seară?

A închis ușa după el. Se clătina ușor pe picioare și avea ochii pe jumătate închiși. Era beat. Stare, în care îl găseam destul de des, de când venisem să locuim cu familia lui.

Am pălit.

-Eu...eu...nu mă simt bine, m-am bâlbâit ca o virgină.

Mi-am tras gulerul la cămașă să nu vadă prea multă piele.

Jofre părea să nu mă audă. Alimentat de vin, a venit împleticindu-se, unde stăteam eu pe pat și mi-a pus mâna pe sâni.

-Am cea mai frumoasă soție din lume, a băjmăjit el. Și am să o iau acum.

Am simțit două lucruri: milă pentru el, că nu îi împărtășeam sentimentele, și frica că vinul l-ar putea face să adoarmă în patul meu, chiar în noapte când plănuisem primul meu act de infidelitate.

Dacă era un pic mai beat, nu ar fi fost în stare de acțiune. M-am așezat ascultătoare pe pat și mi-am desfăcut picioarele pentru el. La rândul lui, și-a tras pantalonii, mi-a ridicat cămașa până la talie, s-a târât deasupra mea și m-a pătruns.

Ce a urmat, nu l-ar fi impresionat nici măcar pe sentimentalul Petrarca. Jofre s-a lăsat pe mine, cu fața îngropată în sânii mei, neputând să se susțină cu propriile brațe. Pentru un moment, m-a împuns nebunește și neîndemânatic, apoi s-a oprit epuizat, gâfâind după aer.

-Poți să mă iubești vreodată? a întrebat cu lacrimi în glas. Sancha mea, o să ajungi, cândva, să mă iubești?

-Ești prințul meu, i-am zis.

Poate că îl înșelam cu Cesare, dar nu puteam să îl mint în față.

-Pe zi ce trece, țin mai mult la tine.

Îi atârna capul. Somnul amenința.

Am folosit un truc feminin, care îmi fusese explicat înainte de nuntă. Am strâns tare muschii din jurul organului lui Jofre, excitându-l astfel, suficient să continue penetrarea. În sfârșit a atins plăcerea și s-a prăbușit. A oftat și s-a întors pe spate. Am simțit că iar este pe punctul să ațipească, așa că i-am tras pantalonii și l-am ajutat să se ridice.

-Trebuie să te duci degrabă în camera ta, i-am zis fără vreo altă explicație. Uite. Lasă-mă să te ajut.

Epuizat din cauza vinului și a descărcării sexuale, Jofre era prea confuz să se contrazică. Aproape că l-am târât până la ușa din spate. După cum era obiceiul nostru, i-am dat un pupic.

-Noapte bună, dragul meu.

M-am întors în pat. Dacă tot ce învățasem despre Dumnezeu era adevărat, atunci eram blestemată. Și pe bună dreptate. M-a copleșit un sentiment de vinovăție. Nu vroiam să îmi trădez soțul, dar inima mea nu îmi dădea de ales. *Ești rea*, mi-am spus eu. *O ticăloasă. Cum poți să fi așa de crudă cu cineva care te iubește?*

Dar, cu picioarele lipicioase de la sămânța soțului meu, eu visam la fratele lui și la întâlnirea, care avea să urmeze. Puterea sentimentelor mele pentru Cesare nu îmi dădea de ales. Părea ironic, că un sentiment atât de amețitor și magnific precum iubirea, a lovit așa târziu, după ce ambele părți au făcut jurăminte, care împiedicau sărbătorirea ei.

M-am curățat cu o cârpă. În sfârșit venise timpul. M-am ridicat din pat și m-am chinuit să mă îmbrac pe întuneric.

Celelalte domnișoare dormeau nestingherite, dar pe Donna Esmeralda nu o păcălisem. Când mă luptam neîndemânatic să îmi leg corsetul, bătrâna matroană, îmbrăcată doar în cămașa ei albă de noapte, a venit în camera mea. Nu a zis nimic. Având în vedere lipsa de lumină, nu îi puteam vedea expresia, dar simțeam, că privirea ei periculoasă era dezaprobatoare.

-Nu am putut să dorm, am zis arogant.

Văzând că Esmeralda rămâne tăcută, am adăugat.

-Măcar ajută-mă cu corsetul.

Esmeralda s-a supus, trăgând tare de rochia mea.

-Asta nu o să aducă decât mai multe neazuri, Madonna.

Eram prea imperioasă, prea zăpăcită de iubire, ca să tolerez adevărul.

-Ți-am spus. Nu pot să dorm! O să iau puțin aer.

-Nu se cuvine, ca o tânără femeie, să iasă singură la ora asta. Lasa-mă să vin cu tine. Sau cheamă un soldat, tonul ei era insistent.

-Leagă-mi corsetul și lasa-mă! Am plecat singură de la petrecere aseară și am ajuns în siguranță în camera mea, nu-i așa? Pot să mă protejez singură.

O vreme nu a răspuns, terminându-și treaba, apoi a făcut un pas în spate. În sfârșit a inspirat. Mă cunoștea prea bine, ca să spună ce gândește.

-Nu s-au întâmplat lucrurile astfel, nu-i așa, Madonna? Ai avut nevoie de ceva ajutor aseară.

Eram prea uimită să răspund. De unde putea ști, altcineva înafară de mine și Cesare, despre indiscreția Sființei Sale? Dacă Donna Esmeralda știa deja secretul, atunci nu aveam nici o șansă să ascund relația cu Cesare, de cei de la curtea papală. Mi-am spus, că nu îmi pasă.

-Nu o să îți mai vorbesc despre asta, a zis Esmeralda, în final. Știi că ești încăpățânată și imună la rațiune. Dar ascultă, dacă poți. Asta o să ducă doar la un pericol mai mare decât ce ai înfruntat aseară, draga mea Sancha. Nu mai mic. Ești Eva în Grădină și te confrunți cu însuși șarpele.

-Lasă-mă, am ordonat și mi-am tras voalul pe față.

Aerul nopții nu se răcorise prea tare, după ziua caldă de vară. Eram obișnuită cu negura și ceața din climatul de coastă, dar Roma nu purta o astfel de mantie. M-am bazat pe întuneric și pe voal să mă ascundă în prima mea decepție.

Deasupra capului, norii ascundeau pe jumătate, o lună ca de ceară. În această lumină slabă, cu vedere obstrucționată de voalul de mătase neagră, mă mișcam șovăielnic, ca o persoană pe jumătate oarbă. Grădina îmi părea total necunoscută. Culoarele aprinse ale frunzișului erau reduse la nuanțe de gri, iar trandafirii și portocali deveniseră străini. Am ezitat, dealungul aleii, luptându-mă cu panica. *Dădusem colțul aici sau mai în față? Dacă o să mă rătăcesc, oare Cesare va crede, că mi-am bătut joc de el și o să plece dezgustat din grădină? Sau și-a bătut el joc de mine?*

M-am dojenit singură, că întrețineam asemenea frici. Uram intensitatea iubirii mele pentru Cesare. Mă făcea slabă.

Am tras aer în piept, m-am decis și am dat primul colț. Am văzut banca de piatră de sub copacul umbros și ceva întunecat, mișcându-se pe piatra palidă; profilul unui bărbat. *Cesare*. Vroiam să strig ca o fetiță și să fug la el, dar m-am forțat să merg încet, regal. Nu și-ar fi dorit nimic mai prejos. Și el era îmbrăcat în negru. Doar mâinile și fața nu se pierdeau pe fundalul nopții.

A așteptat, înalt și demn, ca eu să ajung lângă el, apoi amândoi am uitat să ne stăpănim. N-aș putea spune cine s-a mișcat primul. Poate că ne-am mișcat amândoi. Dar nu am simțit trecerea timpului, din momentul în care am venit lângă el și momentul când voalul îmi era dat pe spate, iar noi eram strâns legați într-o îmbrățișare, cu buzele lipite și trupul lipit de trup. Simțeam atât de intens, atât de puternic, ca și cum, marginile corpului meu se dizolvau în trupul lui. Așa mare era căldura emanată, încât dacă nu mă ținea, aș fi căzut leșinată. Spre spaima mea s-a despins din îmbrățișare.

-Nu aici, a zis el pe un ton răgușit și disperat. Nu ești vreo fată de la bucătărie să fi luată neglijent în țărână. Ai încredere în mine. Am făcut aranjamente. O să fim în siguranță.

Mi-am pus voalul la loc și l-am luat de mână. Pasul lui era sigur. Cunoștea bine drumul. M-a condus prin spatele palatului la o intrare nepăzită, care ducea într-un coridor nefamiliar. Acesta ducea la o ușă mare de lemn, care se deschidea într-un alt coridor...unul lung și construit recent, finisat grosolan și nebotizat. Exista clar, pentru a facilita accesul în secret și nimic mai mult. Drumul era luminat de torțe.

După un moment, am ajuns din nou, la o ușă, pe care *Cesare* a deschis-o cu o fluturare a mâinii. M-am încruntat nedumerită. În fața noastră se afla o capelă veche și ornată. Pe altar ardeau lămpi votive, iar într-o parte era așezat un tron papal și în apropiere, scaune pentru cardinali. *Cesare* a zâmbit.

-Capela Sixtină, a zis, ajutându-mă să intru. Suntem în Sfântu Petru.

Am deschis gura de uimire, voalul atingându-mă ușor pe buze. Deci *acesta* era același pasaj pe care îl folosea Sființia Sa să meargă repede la palatul Santa Maria.

-Vino, a zis *Cesare*.

Ne-am mișcat repede prin capelă, prin catedrală și am ieșit în holurile adiacente ale Vaticanului. Nu am întâlnit nici un soldat. *Cesare* depusese eforturi considerabile să ne asigure intimitatea.

M-a condus în apartamentele Borgia, pe care le-am recunoscut de la gala din seara precedentă. Nu m-am simțit în largul meu, știind că sunt așa aproape de Papă. Bucuros, *Cesare* m-a dus în altă direcție, pe scări. În sfârșit, am ajuns într-un apartament nepăzit. A deschis ușile voios.

-Te-am adus în patul meu și am concediat servitorii până mâine dimineață, a zis el, închizând ușile în urma noastră. Cât dorești să rămâi, este decizia ta, *Madonna*.

-Pentru totdeauna, am șoptit.

Imediat, a căzut în genunchi în fața mea și mi-a îmbrățișat fusta, cu mâinile înfășurate de picioarele mele și capul înclinat în sus. A proclamat foarte serios:

-Doar spune că asta dorești, *Sancha*, și o să renunț la preoție. Tatăl meu mă vrea Papă, deci trebuie să fiu cardinal. Dar nu sunt făcut pentru o asemenea chemare. Sființia Sa ar face ce îi cer. Ți-ar anula căsătoria cu *Jofre*. Cu siguranță, cred că ești conștientă, că soțul tău nu este cu adevărat fiul lui...

Jofre nu este fiul Papei? Revelația a speriat o parte distantă din mine. Acea parte mică, detașată și tăcută, care nu era copleșită de propunerea lui *Cesare* și de disperarea de a o accepta.

-Atunci al cui este? am șoptit.

-Copilul absolut legitim al mamei mele *Vanozza* și al soțului ei, a zâmbit *Cesare*.

Am șovăit, gândindu-mă la mine și la *Cesare*, liberi să ne iubim, liberi să avem copii împreună. Dar eu și *Jofre* eram căsătoriți. Propriul meu tată și un cardinal Borgia fuseseră martori la consumarea fizică. Nu aveam nici o bază pentru divorț.

I-am pus ferm degetul pe buze lui *Cesare*, pentru a îi opri fluxul de cuvinte.

-Actul nupțial a fost asistat și nu poate fi desfăcut, i-am zis eu. Dar nu este cazul acum să vorbim despre viitor. Acum este timpul să mă duci în patul tău.

A acceptat. S-a ridicat, stând în fața mea. Mi-a luat degetele între ale lui și m-a condus în dormitorul său.

Obloanele erau închise, dar camera lucea în lumina a douăzeci de lumânări, în suporturi de aur, împrăștiate prin odaie. Pe perete era o pictură murală, pe jumătate terminată, cu o temă păgână, iar pe pat o acoperitură de catifea stacojie. Podeaua era acoperită de blănuri, iar pe o noptieră frumos gravată, se afla o sticlă de vin și două pocaluri aurii încrustate cu rubine. Acesta era dormitorul unui prinț, nu al unui preot.

Eram pregătită să mă arunc în pat și să-mi ridic fustele, pentru un eveniment scurt, cum eram obișnuită cu Jofre. Totuși, când m-am apropiat de pat, vocea lui Cesare m-a oprit.

-Sancha, pot să te văd cum te-a făcut Dumnezeu?

Mi-am scos voalul și m-am întors la el, surprinsă de rugămintele. Aproape tremuram de nerăbdare să consumăm aventura. Am văzut un tremur pe buzele întredeschise ale lui Cesare. Intensitatea din ochii lui, se apropia de nebunie, dar tonul și maniera sa erau delicate. Am ridicat bărbia hotărâtă.

-Doar dacă returnezi favorul.

Ca răspuns, și-a desfăcut roba preoțească și a dat-o jos, revelând pe dedesubt, o tunică neagră din fâșii alternative de catifea și satin, o pereche de pantaloni negrii și la șold, o teacă cu un pumnal; costumul unui nobil roman. Rapid și grațios, și-a scos întâi papucii, apoi tunica. Avea pieptul înalt, musculos și puțin păr negru în scobitură. Era slab, iar în timp ce s-a aplecat să își tragă cu grijă pantalonii peste coapsele sale sculptate, clavicula, șoldurile și coastele au ieșit în relief. Când a terminat, s-a ridicat și a stat umil, disponibil pentru inspecție.

M-am uitat fascinată. Nu mai văzusem niciodată un bărbat complet dezbrăcat. Nici chiar dătorul de plăcere, Onorato, în timpul escapadelor noastre, nu își scosesse tunica și își trăsese pantalonii doar atât cât era necesar. Jofre nu s-a dezbrăcat niciodată de tunică, cu excepția nopții nunții, unde datina cerea să fim complet goi, și cred că își dăduse pantalonii jos doar o singură dată. Eu eram aproape dezbrăcată cu Jofre, doar la ocazii precum acea noapte, când îmi scosesem deja rochia și purtam doar cămașa de noapte. Chiar și în aceste cazuri, relațiile noastre aveau loc sub pătură.

Dar iată-l pe Cesare, complet dezvăluit și glorios. Nu puteam să evit, să mă holbez la locul dintre picioarele lui, unde, ieșind dintr-o abundență de păr negru, organul său erect, indica spre mine, ferm ridicat. Era mai mare decât al lui Jofre. Am început să duc mâna spre el, dorind să îl ating.

-Nu încă, a șoptit Cesare.

Ca o domnișoară de companie, a venit în spatele meu și cu o îndemânare surprinzătoare, a început să îmi desfășure mănecile. Le-am scos și am răs, simțindu-mă brusc eliberată. Apoi am așteptat ca el să îmi dezlege corsetul și am tras rochia în jos, ieșind din ea. Ce povară, hainele astea. M-am grăbit să îmi scot cămașa, dar Cesare a vorbit din nou.

-Stai în lumină, acolo.

A înclinat capul, ochii lui negrii sclipind de admirație.

-Efectul este voalat, ca și cum ai privi un înger printre nori.

-Bah!

Am scos cămașa și am aruncat-o pe podea.

-În pat!

-Nu, a răspuns el, subliniind, ca un artist, care cere să fie admirată o capodoperă. Uită-te la tine!, a șoptit. Nu mă pot îndoii de înțelepciunea lui Dumnezeu.

Am zâmbit. În parte datorită admirației lui, în parte datorită propriei mele vanități. Eram încă tânără și nu alăptasem niciodată un copil. Onorato spusese, că sâniile mei sunt perfecți, nici prea mari, nici prea mici, cu o formă fermă și agreabilă. Știam, de asemenea, că șoldurile mele erau feminine și că nu eram prea slabă.

A venit în spatele meu și a început să îmi desfășure părul, strâns într-o singură coadă mare, ca să nu mă deranjeze când dorm. Odată eliberat, am dat din cap, lăsându-l să îmi cadă nestingherit pe talie.

Și-a trecut degetele prin el, o dată, de două ori, oftând. Apoi a venit înapoi în fața mea și m-a studiat, precum un artist care își analizează opera.

M-a surprins din nou. În timp ce stăteam să mă privească, a îngenunchiat cu reverența unui pelerin în fața altarului, și a sărutat pâlcul lui Venus dintre picioarele mele. Am tresărit ușor. Apoi am tresărit și mai tare, când mi-a despărțit buzele de jos cu două degete și a început să maseze regiunea cu limba.

Am simțit atât rușine, cât și delectare. M-am smucit; mi-am mutat greutatea după un picior pe altul. La un moment dat, copleșită de senzație, am încercat să mă eliberez, dar m-a prins cu o mână de posterior, pironindu-mă în loc.

-Oprește-te! am implorat, deoarece mă legănam pe spate gata să cad.

Ca răspuns, aproape m-a ridicat și m-a presat tare de cel mai apropiat perete.

-Oprește-te! am implorat din nou, pentru că senzația devenise prea intensă.

Abea când am încetat să mai implor și am început să gem și-a ridicat fața și cu un mic zâmbet satisfăcut, a spus:

-Acum, în pat.

Nu a continuat să lingă cum sperasem eu. În schimb m-a sărutat din plin pe buze. Am simțit aroma mea în barba și pe limba lui. Am experimentat pentru prima dată, căldura trupurilor noastre, unul peste celălalt, din cap până la piept, de la sex, la picioare și până în vârful degetelor. M-au trecut fiori. Cum putea să fie un păcat, când era așa divin?

Ne-am luptat. Nu puteam, cum făcusem cu Onorato să stau pe spate și să fiu obiectul atenție, o creatură pasivă, care trebuie cucerită. M-am zbatut, în timp ce Cesare îmi dăruia plăcere să fac și eu același lucru pentru el. *Tânjeam* să îi ofer și eu plăcere. S-a născut în mine o forță neatinsă până atunci, ceva deopotrivă bestial și sfânt. Simțeam că ard în flăcări, dar nu flăcări venite de la un Dumnezeu exterior, ci dinăuntrul meu, intern și intens, umplându-mă și apoi izbucnind din creștetul capului meu, ca un apostol de Rusalii, sau ca una din lumânările, care ardeau pe perete, lângă patul lui Cesare.

Nu vroia să mă pătrundă. M-a făcut să aștept, să cer, să implor. Abea când am simțit că înebunesc, mi-a făcut, în sfârșit, pe plac. M-am agățat de el cu mâinile și picioarele, strângând atât de tare, încât mă durea. Dar nu îmi păsa. Acum îl aveam și nu i-aș fi permis nici o scăpare. A râs ușor, de ferocitatea cu care îl țineam, dar fără nici un fel de detașare. Vedeam reflectată în ochii lui propria mea sălbăticiie. Eram pierduți. Nu eram o amantă obijnuită pentru el, cum nci el nu era pentru mine. Eram posedați de o pasiune, pe care nu toți oamenii au norocul, să o experimenteze într-o viață.

Ori el mă călărea, ori eu îl călăream pe el, nu aș putea spune, pentru că ne mișcam într-un perfect acord, cu o alternanță de sălbăticiie și delicatețe. În timpul celei din urmă, când se mișca lent în mine, încrunțat, respirând încet și torturat, încercam să mă zbat, să îl forțez să revină la modul mai brutal de a face dragoste, dar mă ținea strâns, cu mâinile pironite deasupra capului, șoptind:

-Răbdare, prințesă...

Încă odată m-a făcut să cerșesc, un lucru pe care nu l-aș fi făcut pentru nici un alt bărbat. Ardeam să mă consume, să mă domine. Dar Cesare era determinat să mă aducă pe culmile celei mai mari disperări pe care o cunoscusem vreodată.

Cât timp trecuse de când intrasem în camera lui, nu mai știam, poate că erau ore întregi. Când nu am mai putut îndura, a ieșit din mine. Asta mi-a provocat cea mai mare groază. Așa ceva era de nepermis. Dar avea mai multă forță decât mine. Și cu acea forță, folosită cu delicatețe și cuvinte blânde, ce ar putea calma o bestie neliniștită, m-a convins să mă las pe spate, apoi cu degetele și limba mi-a masat micul delta dintre picioare.

Credeam că experimentasem plăcere. Credeam că experimentasem pasiune fierbinte. Dar senzația pe care mi-a indus-o Cesare în acea noapte, a început ușor, crescând ca o scânteie transformată în flăcări puternice. Părea să fi început, undeva înafara mea, în raiul de deasupra capului meu și am simțit-o coborând asupra mea, o forță sacră care te consumă, de nedescris, de nescăpat.

Camera din jurul meu: patul, propriul meu corp dezgolit, pereții și tavanul, lumina pâlpâitoare, chiar și fața lui Cesare deasupra mea, ochii lui măriți, ce ardeau de anticipare, toate au dispărut.

Cu siguranță o să ajung în iad pentru că spun asta, dar nu mai părea să existe nimic pe lume, doar Dumnezeu, doar extaz, sau cum s-o numi această senzație, când toate barierele dintre sine și lume dispar. Până și eu dispăruse...

Dar în ciuda absenței mele din lumea reală, am simțit din nou, uniunea cu Cesare. Mă penetrase în mijlocul extazului meu, contopindu-se cu el, până când vocile noastre s-au unit.

Eram obijnuită, în trecut, să îmi suprim gemetele de pasiune, reducându-le la șoapte, ca să nu fiu auzită. Această experiență m-a făcut să scot un țipăt de necontrolat. Dar nu era numai vocea mea. Mi se alăturase și Cesare. Totuși n-aș fi putut să le diferențiez una de alta. Amândoi am scos un singur sunet. Unul, care a fost auzit cu siguranță, în toate colțurile apartamentelor papale.

O vreme, am rămas întinși în pat. Nu am vorbit nici unul. Eu, în mod cert, nu aș fi putut. Mi se uscaseră gâtul și eram extenuată. Mi se lipise părul de mâini, de spate și de sâni. Într-un final, Cesare s-a întors la mine și mi-a dat la o parte şuvițele de păr, de pe frunte și obraz.

-Nu am avut niciodată o experiență așa incredibilă cu o femeie. Cred că nu am cunoscut iubirea până acum, Sancha.

Am tușit, apoi am reușit să șoptesc:

-Inima mea își aparține, Cesare. Și suntem blestemați amândoi pentru asta.

S-a ridicat să îmi aducă vin. M-a apucat un chef de joacă. Același fel pe prosteală, care mă copleșise în Basilica Sfântul Petru. Poate se datora simțului de libertate, provocat de eliberarea extatică. Nu aveam să mă lipsesc de cel mai bun amant pe care l-am cunoscut vreodată. Cel puțin, nu așa repede după ce l-am cucerit. Când a încercat să se ridice din pat, mi-am înfășurat brațele de coapsa lui.

A râs. Cesare cel demn, mereu controlat, a chicotit neputincios, surprins de actul meu neașteptat. Chiar și așa, a continuat, zbatându-se, spre carafa de vin, crezând cu siguranță, că nu o să persist în comportamentul meu copilăresc.

Râzând, mi-am întărit strânsoarea. El, în schimb, nu s-a lăsat perturbat de la sarcina lui. M-am ținut, chiar și când s-a ridicat, agățându-mă de piciorul lui, în ciuda faptului că am căzut din pat pe carpa de blană. A găfâit, cu amuzament și mirare și a făcut un pas, doi...Eu m-am ținut ferm, forțându-l să mă târască după el. Până la urmă a cedat, căzând peste mine și amândoi am chicotit pe podea ca doi copii.

Când m-am întors în patul meu, am stat o vreme, ascultând respirația Esmeraldei și privind în întuneric. Mai întâi, am rămas într-o euforie somnoroasă, retrăind momentele de extaz cu Cesare...dar apoi, s-a întors vinovăția, aducându-mă complet la o stare de conștientă agitată.

La fel ca strămoșii mei, eram mult prea capabilă de cruzime și decepție, mai ales departe de influența bună și blândă a fratelui meu. În doar două zile printre membrii familiei Borgia, eram deja o adulterină.

Ce urma să devin, dacă îmi trăiam toată viața la Roma?

Vara 1496

XV

Pe cât de plăcută era vremea în mai la Roma, iunie a devenit cald, iar iulie torid. August era intolerabil de fierbinte, în comparație cu clima temperată a orașelor de pe coastă, unde locuisem. Sfinția Sa și familia lui, precum și restul lumii înstărite, aveau obiceiul să se retragă în locuri mai răcoroase, în timpul acestei luni. Dar în acest august, urma să se întoarcă de la curtea spaniolă fiul Papei, Juan. Astfel, în ciuda căldurii, ocazia a fost marcată grandios cu ospete și petreceri.

În ciuda fricilor mele, Alexandru nu mi-a mai făcut nici un avans. Mă gândeam, că Cesare era cel care îl convinsese într-un fel, pe tatăl său, să mă lase în pace. Dar Cesare nu vroia să îmi spună nimic despre situație. M-a sfătuit doar, să evit, pe cât posibil, să stau lângă Sfinția Sa la ocazii festive, când se bea prea mult vin, să mă îmbrac și să mă comport modest în jurul lui, iar dacă simțeam că Alexandru s-a îmbătat, să mă distanțez discret de el.

Am făcut toate aceste lucruri. Totuși, încă stăteam împreună cu Lucrezia, pe pernele noastre de catifea, de fiecare parte a tronului papal, la majoritatea audiențelor Sfinției Sale. Sunt de părere, că lui Alexandru îi plăcea de noi, una brunetă, una blondă, ca decorațiuni feminine, potrivite pentru tronul său.

După cum spusese Cesare, Lucrezia era cel mai respectat consilier al tatălui ei. De multe ori, întrerupea vreun petiționar, să îi șoptească lui Alexandru sfaturi la ureche. Avea și ea un tron mic, unde primea petiții. Am ascultat-o de câteva ori și am fost impresionată de inteligența ei. Atât ea, cât și tatăl ei, erau buni diplomați. Indiferent cum dobândise Rodrigo Borgia papalitatea, își îndeplinea sarcinile admirabil.

Aventura mea cu Cesare a continuat, întotdeauna pasiunea noastră consumându-se în camerele sale private. Dădeam pe afară de fericire. Îmi era greu să îmi ascund bucuria de ceilalți și să mă abțin să fiu afectuasă cu Cesare în public. Între timp, el continua să spună, că intenționează să renunțe la preoție.

Într-o noapte, căzând epuizați după ce am făcut dragoste, s-a întors la mine, dându-mi blajin o șuviță de păr după ureche.

-Vreau să fi soția mea, Sancha.

Mă încântau astfel de cuvinte, dar totuși nu puteam să ignor realitatea.

-Tu ești cardinal, iar eu sunt deja căsătorită, i-am spus eu.

Ma atins pe obraz.

-Vreau să îți dăruiesc copii. Te-aș lăsa să te duci la Napoli. Știu cât de tare îți lipsește. Am putea să trăim acolo, dacă te-ar face fericită. Nu ar trebui să mă întorc la Roma, decât de câteva ori pe an.

Mai aveam puțin și începeam să plâng. Cesare îmi citise inima și gândurile. Avea dreptate. Nimic nu m-ar face mai fericită. Dar atunci, așa ceva părea imposibil. Așa că îi închideam gura de fiecare dată când deschidea subiectul, pentru că nu vroiam să îmi fac speranțe deșarte și nici ca zvonurile să îl rănească pe Jofre. Cesare a învățat repede să nu mă preseze. Dar, era clar, că devenea din ce în ce mai frustrat cu rolul său de cardinal.

Pe zece august, Juan, cel de-al doilea fiu al Papei, a ajuns în sfârșit la Roma, lăsând în urmă, în Spania, o soție gravidă și un băiețel. După invazia franceză, Alexandru spusese de multe ori, că râvnește să aibă toți copiii lângă el, din moment ce pretindea, că a devenit din ce în ce mai conștient de propria mortalitate și de fragilitatea vieții. Aparent, din acest motiv, eu și Jofre fusesem chemați la Roma. Acum, odată cu venirea lui Juan, visul lui Alexandru era, în sfârșit împlinit. Toți cei patru copii ai săi erau acasă.

Mi s-a părut ciudat, că Juan nu și-a adus familia cu el, deși nici unuia dintre Borgia nu li s-a părut un lucru remarcabil.

Mai exista un motiv pentru sosirea lui Juan. Ducele de Gandia era, de asemenea, Căpitanul-General al Bisericii, comandantul armatelor papale și tatăl său îl chemase acasă să pedepsească Casa Orsini, care îi sprijinise pe francezi în timpul războiului. Armata lui Juan trebuia să atace și să subjuge toate familiile nobile răzvrătite din Roma. Să facă din fiecare un exemplu al răzbunării familiei Borgia. Atâta timp cât Alexandru era Papă, trebuia să fie pace în Statele Papale.

Toți cardinalii din oraș, au ieșit să îl întâmpine pe tânărul Duce de Gandia. A sosit călare pe un armăsar împodobit cu clopoței de aur și argint. Totuși, Juan nu putea fi mai prejos decât calul său. Boneta sa roșie de catifea, și tunica tot de catifea maro, erau pline de perle și pietre prețioase. Fără îndoială, sub toată grandoarea, se topea în căldura soarelui de august. Am privit, de la o fereastră a palatului Santa Maria, cum Cesare și-a întâmpinat fratele și la condus la noua lui reședință în Palatul Apostolic.

În acea noapte, avea loc o mare sărbătoare, la care trebuia să particip împreună cu restul familiei. M-am îmbrăcat modest în negru. Esmeralda s-a grăbit să îmi împărtășească toate zvonurile pe care le auzise, cum că Juan era cel mai rău soi de ticălos. Poate îi era frică, că o să îi ignore avertismentele în privința lui, la fel cum refuzasem să ascult orice remarcă răutăcioasă la adresa lui Cesare.

Petrecerea a început cu o cină privată între familia papală și cardinalii înrudiți. Am învățat să mă așez discret, mai departe de Papă, cât să nu atrag atenții nedorite. În acea seară, era flancat de Juan și, ca de obicei, de Lucrezia. Cât despre mine, am stat între Jofre și Cesare.

Cum să îl descriu cel mai bine pe Juan? O stea căzătoare, cu un șarm amețitor, ce se estompa, când ieșea la iveală adevărata lui personalitate. A venit târziu. Nu i-a păsat, cătuși de puțin să îl facă pe Papă să aștepte, iar Alexandru nu a scos un cuvânt despre inconvenient. Din partea altcuiva, ar fi fost motiv de insultă.

Juan a intrat strălucitor, cu ochii plini de veselie (dar șireți), un zâmbet larg (dar arogant) și sunetul râsului său, s-a auzit de pe holuri. Avea buzele groase și lipsite de rafinament, la fel ca tatăl său. Părul lui nu era nici deschis, nici cu adevărat închis. Era ras. Nu era nici frumos ca Cesare, dar nici simplu ca Lucrezia. Venise cu un prieten, un maur înalt cu pielea întunecată (am aflat mai târziu, că acesta era Djem, turcul, un ostatic regal în curtea papală). Cei doi erau îmbrăcați asemănător, cu turbane de mătase și robe de satin în dungi roșii și galbene. La gât purta mai multe coliere de aur, atât de grele, încât nu îmi dădeam seama cum reușește să stea drept. Turbanul lui Juan aveam în mijloc un rubin, de două ori mărimea unui ochi, din care ieșea o pană de păun.

Alexandru tremura de încântare, ca și cum ar fi primit o nouă virgină, pe care să o defloreze.

-Copilul meu! a oftat el. Dragul, dragul meu fiu! Ah, cât de întunecate au fost zilele fără tine!

L-a strâns pe Juan în brațe, copleșit de fericire. Juan și-a lipit obrazul de al bătrânului, eclipsându-i fața Papei, dar permițându-și să studieze pe sub sprâncene reacțiile fraților săi. Ne ridicaserăm toți când a intrat, și fără să vreau, am observat încordarea din umerii Lucreziei și faptul că zâmbetul ei era mic și nesincer. Am prins de asemenea, ochiada dintre Juan și Cesare. Am văzut bucuria răutăcioasă și triumfătoare de pe fața lui Juan și privirea de indiferență calculată din ochii lui Cesare. Dar, lângă mine, iubitul meu și-a strâns una din palme într-un pumn.

Ne-am așezat. În timpul cinei, Sființa Sa nu a schimbat un cuvânt cu altcineva în afară de Juan, iar Juan ne-a cinstit pe toți, cu povești amuzante ale vieții din Spania și de ce era bucuros să se întoarcă la Roma. La întrebările despre soția sa, Maria Henriques, verișoara regelui Spaniei, răspundea plictisit, ridicând din umeri.

-Gravidă. Femeia asta mereu este bolnavă.

-Sper că te porți frumos cu ea, a zis Alexandru, cu reproș indulgent în glas.

Escapadele lui Juan cu curtezane erau legendare. Și de două ori, răpise și violase, două tinere fecioare de rang nobil, cu puțin timp înainte de nunțile lor. Doar cuferele familiei Borgia l-au scăpat de la moarte, din mâinile rudelor de sex masculin ale acelor femei.

-Foarte frumos, tată. Ști cum cuvintele tale sunt literă de lege pentru mine.

Dacă exista vreo urmă de sarcasm în cuvintele lui, Sfinția Sa a ales să nu observe. A zâmbit ca un tată indulgent.

Juan a fost gazdă, pe tot parcursul mesei, adresându-se fiecăruia din noi, întrebând despre viețile noastre. Pe Jofre l-a întrebat.

-Și acum, frate? Ce ai făcut să câștigi o mireasă așa frumoasă?

Înainte ca Jofre, roșind, să găsească o replică amuzantă, Juan și-a răspuns singur la întrebare:

-Bineînțeles. Pentru că ești un Borgia și prin urmare norocos. Așa cum sunt toți copiii din familia Borgia.

Jofre a rămas tăcut, expresia lui întunecându-se puțin. Mi-am amintit ce îmi spusese Cesare odată, că soțul meu nu era considerat, cu adevărat, fiul Papei, ceea ce făcea din comentariul lui Juan o insultă voalată.

A râs cu poftă. Era deja destul de beat. Avea o predispoziție și mai mare decât tatăl său pentru vin. Alexandru a chicotit, luând comentariul ca pe un compliment la adresa lui, dar eu, Lucrezia și Cesare, nici măcar nu am zâmbit. Pe sub masă, i-am pus mâna pe picior soțului meu în semn de suport.

Conversația Lucreziei cu Juan a fost mai plăcută și animată. Discuția dintre Cesare și fratele său a fost scurtă dar civilizată. Apoi, Ducele de Gandia și-a întors atenția asupra mea.

-Cum ți se pare Roma? a întrebat el.

Îi sclipeau ochii și avea o expresie caldă și entuziastă. În acel moment, se putea vedea în el, natura deschisă a tatălui său. I-am răspuns cu sinceritate.

-Îmi lipsește marea. Dar și Roma are farmecul ei. Clădirile sunt minunate, grădinile sunt frumoase și soarele...

Am ezitat, căutând cuvintele potrivite să descriu esența luminii, ce învăluia totul în auriu, încât părea să lucească din interior.

-...e bestial de fierbinte în august, a terminat Juan, râzând ușor.

Am zâmbit.

-Este bestial de fierbinte în august. Sunt obijnuită cu zona de coastă, unde vara, vremea este mai temperată. Dar lumina aici este frumoasă. Nu mă mir, că a inspirat atâta artă.

Asta i-a mulțumit pe toți de la masă, în special pe Alexandru.

-Îți este dor de casă? a întrebat Juan înțepător.

-Casa mea este acolo, unde locuiește soțul meu. El este aici. Deci cum ar putea să îmi fie dor de casă? i-am răspuns, luându-l pe Jofre de braț.

Aceste cuvinte au primit și mai multă aprobare. Gestul meu a venit parțial din sfidare. Nu îmi plăcea de acest bărbat, care l-a insultat pe Jofre în fața familiei lui. Dragostea mea pentru Cesare mă umplea de vinovăție. Știam că vorbele mele sunt pură ipocrizie. Dar, deși nu îmi iubeam soțul, tot îi eram loială.

Eternul rânjet arogant a dispărut de pe fața lui Juan. A fost înlocuit de o surprinzătoare expresie sinceră de reverență.

-Dumnezeu ți-a zâmbit, frate, i-a spus lui Jofre în șoaptă. Când ți-a dat așa o nevastă. Văd că este o mare sursă de fericire pentru tine.

Papa a zâmbit, muțumit de răspunsurile tuturor. Conversația s-a mutat pe alte subiecte, și într-un final, după ce am mâncat pe săturate, Alexandru a chemat să se strângă masa. Ne-am mutat în Sala Credinței, unde ni s-a servit mai mult vin. Pe perete era o pictură murală, aproape terminată de Pinturicchio și studenții lui, înfățișându-l pe însuși Papa, îngenunchiat în rugăciune, venerându-l pe Hristos înviat.

Alexandru s-a așezat pe tron și le-a făcut semn muzicanților să înceapă să cânte. În acea seară, i-a făcut plăcere să îi vadă dansând pe Juan și Lucrezia. Încât ritmul era săltăreț, Juan a condus-o pe Lucrezia pe ringul de dans, ea stând în dreapta lui și cei doi au început un *piva* vioi: un pas scurt la stânga, o săritură la dreapta, încă una la stânga, apoi o pauză. Amândoi erau excepțional de grațioși. În scurt timp, Juan s-a plictisit de mișcările simple. După al treilea pas, a făcut o piruietă, întorcându-se la partenera lui și lipindu-și palmele de ale ei, a început o *voltatonda*: o piruietă, în sens invers acelor de ceasornic, pe aceeași bază ca și *piva*. Alexandru a aplaudat aprobator. Când s-au întors, ambii dansatori erau roșii și transpirați.

-Și acum, mi-a zis Juan. E rândul tău să fi partenera mea.

S-a înclinat adânc, scoțându-și turbanul cu un gest măreț, apoi l-a aruncat, de parcă era făcut din cârpe, nu mătase și pietre prețioase. Părul său scurt era ud, lipit de frunte și de scalp.

Muzicanții au început o melodie apatică, aproape tristă. Juan a ales o *bassodanza* mai lentă. Ne-am mișcat deliberat, într-o procesiune solemnă în patru pași. Un timp, nu am vorbit, doar am dansat, cât am putut de frumos, pentru amuzamentul Sființiei Sale. După o pauză, Juan a remarcat:

-Eram cât se poate de sincer, când am spus, că fratele meu a fost norocos să găsească așa o soție.

I-am evitat privirea, modest.

-Ești amabil.

A râs.

-Rareori mi s-a adus această acuzație. Nu sunt, nici pe departe, amabil. *Sunt* sincer când îmi convine. Iar tu, Donna Sancha, ești cea mai încântătoare femeie pe care am văzut-o.

Nu am răspuns.

-Ești, de asemenea, suficient de curajoasă să îți aperi soțul în public, când el este prea slab să o facă singur. Ști, că Sființia Sa nu îl crede pe Jofre fiul lui, dar a acceptat cuvântul amantei sale din amabilitate?

Eram prea nervoasă să îi întâlnesc privirea insolentă.

-Am auzit. Dar nu contează.

-Ahh, dar contează. Vezi tu, Jofre o să aibe micul lui principat în Squillace și atât. I s-au acordat toate onorurile la care putea să sperie în viață. În plus, după cum cred, că o doamnă cu un intelect ca al tău și-a dat seama, nu posedă inteligența unui adevărat Borgia.

Ne țineam strâns de mâini în timp ce dansam. Nu vroiam nimic mai mult, decât să-i dau drumul și să îl mustrez pentru insulte. Dar Papa ne privea, dând din cap în ritm cu muzica.

-Tu, domnule, am răspuns, vocea mea tremurând de mânie, tocmai mi-ai demonstrat prin comentariile tale arogante, că nu posezi nici tu prea mult din acea inteligență. Dacă ai avea un pic de minte, l-ai aprecia pe fratele tău, cum îl apreciez eu, pentru sinceritatea și bunătatea inimii lui.

A râs, ca și cum aș fi zis ceva absolut fermecător.

-Nu pot să nu te ador, Sancha. Spui ceea ce gândeti și nu îți pasă pe cine jignești. Sinceritatea și frumusețea sunt o combinație irezistibilă.

A făcut o pauză.

-Eh, înțeleg, de ce îți este milă de Jofre și nu vrei să îl rănești. Dar *există* discreție. Și eu sunt genul, care spune lucrurile pe față, Sancha. Te vreau. Ar fi înțelept să te aliezi cu mine, pentru că dintre toți copiii Papei, eu sunt favoritul. Sunt căpitanul armatei sale, iar într-o bună zi, o să fiu conducătorul secular al Statelor Papale.

Nu îmi mai puteam stăpâni mânia. I-am dat drumul la mâini și m-am oprit din dans.

-Nu aș putea, niciodată, să iubesc o persoană așa nevretnică ca tine!

I-a revenit rânjetul sarcastic. Mi-a răspuns încruntându-se:

-Nu face pe decenta cu mine, Madonna. Te-ai culcat deja cu doi dintre frați.

Gelozia a devenit vizibilă pe trăsăturile lui. Am realizat, că avea mai puțin de a face cu mine și mai mult cu rivalitatea dintre el și Cesare.

-Ce contează dacă te culci și cu al treilea?

L-am pălmuit atât de tare pe obraz, încât s-a înroșit.

Alexandru s-a ridicat pe jumătate din scaun, alarmat. Lucrezia și-a pus mâna la gură. Nu știu dacă de surpriză sau amuzament.

Juan și-a scos pumnalul de la brâu. Furia ucigătoare din ochii săi, m-a făcut să cred, că era ultima clipă din viața mea. Mânia lui era sălbatică și nestăpânită, total diferită, de ura calmă și calculată, pe care o văzusem prima oară, în ochii surorii sale.

Dar, Cesare a fugit de lângă tatăl său și s-a băgat între noi. L-a prins repede pe Juan de încheietură și l-a strâns. Cel din urmă a țipat, iar pumnalul a căzut pe podea.

-O să o omor pe cățea! a șoptit Juan răgușit. Cum îndrăznește...

A venit rândul lui Cesare să îl plesnească peste față. În timp ce disputa dintre ei s-a transformat într-o bătaie în toată legea, am plecat în grabă, cu domnișoarele de companie în urma mea.

XVI

Până am ajuns înapoi în camerele mele din palatul Santa Maria, am devenit și mai agitată.

Am conștientizat pe deplin, faptul că îl pălmuisem în public pe fiul favorit al Papei și că Juan nu se va lăsa până nu se va răzbună.

Mai rău, Cesare fusese protectorul meu revoltat. Cesare, nu propriul meu soț. Răspunsul pasional al acestuia avea să alimenteze bârfele la curte...și astfel de zvonuri l-ar răni profund pe Jofre. Nu numai că, mi-ar strica căsnicia, dar l-ar înfuria pe Alexandru și ar distruge prietenia mea cu Lucrezia.

Iar cel mai rău mă temeam, că veștile ar putea ajunge în Napoli, la Alfonso...și nu aș fi putut să îl mint, nici măcar într-o scrisoare. Mi-ar fi fost, cea mai mare rușine să îmi recunosc adulterul în fața fratelui meu.

Din fericire, mai târziu, în acea noapte, trebuia să mă întâlnesc cu Cesare în grădină. M-am folosit de acest lucru să mă calmez. Aptitudinea neegalată a lui Cesare pentru diplomație, avea să mă salveze de mânia lui Juan, așa cum mă salvase de atențiile nedorite ale lui Alexandru. Am așteptat neliniștită să pot discuta problema cu el.

În sfârșit, a venit timpul să plec. În loc să mă lupt cu o rochie completă, cu corset și mâneci, care trebuiau legate, m-am obișnuit să port o cămașă neagră de mătase și o rochie, pe care puteam să o trag ușor pe deasupra. Purtam întotdeauna un voal să nu fiu recunoscută și pumnalul, în cazul în care aș fi fost acostată.

Astfel camuflată, am ieșit încet pe coridor. Era atât de târziu, încât nu erau aprinse decât puține lumânări, dar mi-am găsit calea cu ușurință, pe întuneric, deoarece cunoșteam drumul foarte bine. Ca de obicei, Cesare mituise gărzile să dispară, așa că nu m-am întâlnit cu nimeni.

Dar, când am trecut pe lângă coridorul care ducea la apartamentele Giuliei și ale Lucreziei, am auzit o femeie, țipând de durere.

În retrospectivă, ar fi trebuit să fiu înțeleaptă. Ar fi trebuit să îmi întăresc inima și să merg înainte. Căci, până la urmă, era la mijloc relația mea cu Cesare. Dar sunetul mi-a provocat îngrijorare și curiozitate. Astfel, am intrat irevocabil, pe coridorul greșit.

Imediat ce am făcut-o, intuiția m-a ținut în loc, chiar dacă la început, nu am putut să identific ce vedeam. Totuși, destul de repede, am distins fața palidă a Lucreziei în întunecime. Era încă complet îmbrăcată, în rochia pe care o purtase la recepția lui Juan și se pare, că abea se întorcea de acolo. Avea ochii închiși, buzele întredeschise și gema încet și regulat. Era aplecată, bălăngănindu-se, clar intoxicată și părea gata să vomite.

M-am decis să o ajut, spunându-i că nu am putut să dorm. Poate că, a doua zi, și-ar fi amintit puțin sau deloc, din intervenția mea. Din fericire, rațiunea m-a ținut pironită în loc, deoarece, în următorul moment, am realizat, că nu mă uitam doar la Lucrezia, ci la Lucrezia unită cu altcineva. Mâini mari de bărbat o țineau de șani, care îi ieșiseră din corset, iar bălăngănitul era rezultatul, unei figuri mari întunecare, în spatele ei, care o împungea violent, unde îi fuseseră date la o parte fustele.

Un iubit, am realizat. Eram pe punctul să plec. Nu puteam să o condamn pe Lucrezia, că făcea ceea ce făceau și eu. Mai ales că soțul ei o abandonase, într-un mod destul de public.

Atunci, a strigat cu un abandon plin de beție și dorință:

-Oh, Papa...!

M-au trecut fiori. Am recunoscut imediat figura greoaie, robele albe de satin, boneta și fața atât de asemănătoare Lucreziei.

Este un viol, am încercat să mă conving singură. *Viol. Ar trebui să mă furieșez în spatele lui cu pumnalul...săraca fată trebuie să fie prea beată să își dea seama ce face...*

-Papa! a strigat, din nou, cu extazul unei iubite.

Mi-am amintit de noaptea când încercase să mă șocheze, lipindu-și sânii de buzele tatălui ei.

Am ridicat o mână, la buzele mele acoperite de voal și aproape că am vomitat. Din fericire, nu a ieșit nici un sunet odată cu reflexul, iar mișcarea mâinii mele nu a fost detectată de cei doi amanți, care erau distrași de propriile gemete. Spun *amanți*, dar în acest caz, termenul este profan. M-am gândit la pasajul din Cartea Revelației: la prostituata fardată, Babilon, călare pe marea Bestie încornorată. Încurcatura de piele și carne, care pulsau împreună, aici în întuneric, era într-adevăr, ceva la fel de monstruos.

-Draga mea, am auzit Bestia șoptind. Lucrezia mea. Nu aparții nimănui, cum îmi aparții mie.

Cuvintele lui erau clare, lipsite de sarcasm. Acesta nu era un accident la beție, ci o îmbrățișare aleasă conștient.

Am simțit fiere pe gât. Îmi lăcrimau ochii. M-am întors și la fel de silențios precum venisem, m-am grăbit să dispar.

Pe jumătate vroiam să mă întorc în camerele mele, să tremur de dezgust în liniște, după ceea ce văzusem. Dar acest secret era prea oribil să îl port singură. Și în plus, dacă aș fi fost rudă cu Lucrezia, aș fi vrut să știu adevărul. Vroiam să cred, cum ar fi făcut-o Alfonso, că era tânără și confuză și că Rodrigo profita de acest fapt. Ca frate mai mare, Cesare trebuia să intervină, să o protejeze. Dintre toți membrii familiei Borgia, el părea cel mai responsabil, cel mai stăpân pe sentimentele sale. El ar fi știut cel mai bine, cum să abordeze această situație înfiorătoare.

M-am grăbit să părăsesc coridorul și am ieșit din palazzo pe poarta nepăzită din spate. Pașii mei prin grădină erau iuți și bântuiți. Acum, am înțeles mult mai bine, de ce fusese Lucrezia geloasă, că am venit la Roma. Nu era infatuarea copilărească, de care încercasem atât de tare, să mă conving sau o simplă invidie, că atrăgeam mai multă atenție. Eram, într-adevăr văzută, ca o adevărată rivală la favorurile sexuale ale lui Rodrigo.

Și Cesare făcuse un comentariu, care acum mă perturba: *“Fusesse la fel cu Donna Giulia. I-a luat ceva timp să realizeze, că dragostea unui bărbat pentru o femeie și pentru fiica sa, nu sunt unul și același lucru”*.

Ah, dar nu realizase, nici ea, nici tatăl ei. Nu puteam decât să mă rog, să nu mă fi văzut nici Papa, nici Lucrezia, sau să nu mă fi recunoscut sub voal.

În sfârșit, am ajuns la banca de sub copac și am răsuflat ușurată, că Cesare era acolo, așteptându-mă, ca de obicei. În mod normal, ne îmbrățișam cu un sărut pasional, dar în acea noapte, i-am luat mâinile într-ale mele. O cută a apărut între sprâncenele lui negre.

-Madonna. Ce s-a întâmplat?

Nu puteam să îmi ascund agitația.

-Mai întâi, treuie să știu...ești bine? Când am plecat, tu și Juan...

-Juan e un idiot, a zis Cesare, pe un ton pietros. A fost pus la locul lui. Dacă te mai enervează vreodată, să vi imediat la mine. Din fericire, nu o să stea mult aici. În curând, o să conducă armatele tatălui meu la luptă.

Și-a lăsat capul într-o parte, studiându-mă intens.

-Dar este ceva mai mult la mijloc, decât bufonul de Juan.

Mi-a tras voalul, atingându-mă ușor pe obraz.

-Uită-te la tine, Sancha. Tremuri.

-Am văzut... am început eu, dar nu am putut continua.

-Așează-te. Așează-te înainte să cazi.

M-a tras lângă el pe bancă.

-Tatăl și sora ta... am început din nou, apoi m-am oprit.

Nu a fost nevoie să mai spun nimic. Mi-a dat drumul la mână, ca și cum ar fi devenit niște ace înțepătoare și și-a întors repede fața, dar nu înainte să îi observ durerea și umilința.

-I-ai văzut, a șoptit el.
Apoi a scos un sunet, care semăna foarte mult cu un geamăt. După o pauză, a adăugat:
-M-am rugat...am sperat...că au încetat.
-Știi.
Nu era nici o acuzație în tonul meu, doar mirare. Se uita în poală, astfel încât, îi puteam vedea profilul în lumina slabă. Expresia lui s-a întărit și i-a zăcnit un mușchi în obraz, când a spus:
-Nu te poți înțelege cu tatăl meu, Madonna. Am încercat. Am încercat...
I-a cedat vocea la ultimul cuvânt. Apoi s-a adunat și brusc, s-a uitat la mine cu spaimă.
-Spune-mi, că nu te-au văzut!
M-a luat de mâini, cu ochii mari de îngrijorare.
-Nu.
-Slavă Domnului.
S-a relaxat și a scos un oftat prelung de ușurare, care nu a durat mult.
- Nu ai spus nimănui? Nici măcar Donnei Esmeralda, sper?
-Doar ție.
Cesare s-a relaxat din nou.
-Bun. Bun.
M-a mângâiat ușor cu degetul, de la tâmplă, până la curba maxilarului.
-Îmi pare rău. Îmi pare rău, că a trebuit să vezi așa ceva...
-Nu poți să îl forțezi pe tatăl tău să se oprească? Să îi spui, că o să anunți Colegiul Cardinalilor, că o să faci publică relația lor?
Expresia lui necontrolată, revela tumultul interior. În sfârșit, a spus:
-Trebuie să juri să păstrezi secret, tot ceea ce îți voi spune acum.
-Poți să te încrezi în mine cu viața.
A zâmbit, fără umor.
-Exact asta o să fac.
După un lung moment de contemplație, a început.
-Tatăl meu...este un om bun. Își iubește copiii mai mult decât viața. Ai văzut ce generos este cu sentimentele.
A făcut o pauză.
-Dragostea lui este veritabilă și puternică...la fel și ura. Este excepțional de periculos, dacă îl provoci.
M-am încordat lângă el. Mi-a pus mâna pe braț să mă liniștească și a zis:
-Da și-a amintit...vag...întâlnirea cu tine. Dar nu trebuie să te temi. I s-a părut amuzant, considerându-l un joc haios de iubire. Preferă femeile cooperante...nu așa "temperamentale", ca să folosesc cuvintele lui. Cu alte cuvinte, ai fost prea mare bătaie de cap pentru el și nu îl admiri suficient, cât să îi mângâi orgoliul. Mă îndoiesc, că o să te mai deranjeze.
Expresia lui s-a întunecat.
-Dar când vine vorba de politică, adevăratul câștig sau pierdere...poate fi mortal. Și chiar dacă, au existat zvonuri, să dezvălui relația lui cu Lucrezia, ar putea să îi pună în pericol, statutul politic. Înțelegeți ce spun, Sancha?
-Ți-a amenințat viața, când l-ai confruntat în privința surorii tale?
M-a cuprins o ură bolnavă. Ce fel de bărbat își folosește fiica în felul acesta, apoi amenință să își omoare fiul? Am sărit în picioare.
- Îmi pare rău, că nu l-am omorât cu pumnalul!
-Liniște! m-a avertizat Cesare și m-a tras înapoi lângă el. Mi-a pus degetul pe buze. Acesta este prețul, când trăiești cu un om excesiv de ambițios. Nu știu, cum altfel să îți subliniez nevoia de a păstra

tăcerea, decât prin a-ți spune: unii au murit pentru mai puțin. Secretul acesta este al tău pe viață. Și al meu.

M-a studiat intens.

-Simți emoțiile foarte puternic, Sancha și reacționezi repede și cu pasiune. Trebuie să înveți să îți temperezi impulsurile, dacă vrei să supraviețuiești aici.

-Am auzit un zvon, am zis eu, mai încet. Despre moartea fratelui lui Rodrigo, care ar fi fost, cu siguranță, ales Papă...

S-a uitat în ochii mei și mi-a răspuns încet.

-Nu este un zvon.

-Cum poți să suporti? am șoptit.

Tatăl meu fusese un tiran, dar nici chiar el, nu s-a fi gândit vreodată să asasineze un membru al propriei familii. Cu siguranță, nu m-ar fi atins niciodată, ca apoi să îl amenințe pe Alfonso cu moartea, dacă fratele meu ar fi intervenit.

Cesare a ridicat din umeri, tăria ivindu-se în ochii lui.

-Acesta este prețul, când ești un Borgia.

Nu aveam dispoziție să fac dragoste cu Cesare, în acea seară. A înțeles și ne-am despărțit, fără tragere de inimă. Mă întrebam, cum ar fi reacționat fratele meu, la o asemenea decadență șocantă. Dar nu îndrăzneau să îi împărtășesc această informație. L-ar fi tulburat prea tare să știe adevărul despre viața mea la Roma.

Mai apoi, în patul meu, am visat cartea pe care o alesese stega pentru mine: inima străpunsă de două săbii...de rău și de bine. Rodrigo Borgia stătea în fața mea, zâmbind. Și-a desfăcut roba de satin, revelând o inimă roșie, bătând în interior, tăiată de două săbii, în forma unui X argintiu.

Una dintre săbii, era mult mai mare decât cealaltă. M-am apropiat și am tras-o. A ieșit, plină de sânge, dar sub pata stacojie, puteam cu ușurință să citesc legenda inscripționată pe tăiș.

RĂU.

Toamna 1496 – începutul primăverii 1497

XVII

*Î*n următoarele luni, întâlnirile mele cu Cesare au continuat neîntrerupte. Cu excepția acelei

nopti tulburătoare din grădină, când i-am vorbit despre Lucrezia și Alexandru, Cesare s-a comportat, cum o făcea de obicei, spunând, din ce în ce mai des, că nu mai suportă viața de cardinal. Spunea că visează la o căsătorie cu mine și o casă plină de copii. Îl ascultam cu o dorință de nesuportat și în același timp, cu o mare vinovăție. Se pare, că soțul meu nu știa nimic despre aventura mea cu fratele lui, iar inocența sa fericită apăsa pe inima mea nesinceră.

Puteam, doar să presupun, că cearta lui Cesare cu fratele său Juan, l-a descurajat pe cel din urmă, deoarece Juan nu m-a mai deranjat de loc, în timpul lunilor fierbinți de august și septembrie.

Apoi, când a încetat căldura, odată cu sosirea lunii octombrie, am primit o scisoare de la fratele meu, ale cărei pagini purtau multă durere.

Draga mea soră,

Trebuie să te anunț, cu cea mai mare tristețe despre moartea fratelui nostru vitreg, Majestatea Sa, regele Ferrante al II-lea. A murit în urma unei infecții severe la intestine. Soția lui, regina Giovanna, este vlăguită de durere, cum, de altfel, suntem toți. A fost deja îngropat, într-un mormânt temporar în Santa Chiara, în timp ce încep construcțiile la cripta sa permanentă.

Este dificil pentru mine să îți scriu vești atât de triste. Totuși, eu și mama noastră, avem mari speranțe să te vedem din nou, în lunile următoare, la încoronarea Majestății Sale, iubitul nostru unchi, Federico.

Nu puteam să mai citesc. Am lăsat paginile să cadă pe podea. Soarta părea capricioasă și brutală să îl lase pe Ferrandino, să lupte atât de mult pentru tronul lui, doar ca să îl răpească așa de repede. Și mai rău, el și Giovanna, nu produsese nici un moștenitor. Astfel, coroana a fost forțată să se întoarcă, cu o generație în urmă, la Federico.

Acum, aveam o scuză să mă întorc acasă în Napoli. În mod normal, aș fi profitat de ocazie, dar nu puteam îndura gândul să mă întorc sub vălul morții lui Ferrandino. Nu eram nici, nerăbdătoare să îl părăsesc pe Cesare, chiar și pentru o clipă. Așa că am rămas la Roma și am trimis condoleanțe familiei, de la distanță.

În aceeași lună în care am aflat despre moartea lui Ferrandino, Juan Borgia a fost trimis la război. Cu sabia încrustată de pietre prețioase și titlul de Căpitan General al Bisericii, a plecat din Roma, împreună cu armata papală, însoțit de o doză măricică de fanfară.

Succesul a venit devreme, spre frustrarea lui Cesare ("Dumnezeu își bate joc de mine, permițându-i fratelui meu fără minte să câștige printr-un accident, nu din talent!"). Într-o succesiune rapidă, armatele papale au capturat zece castele ale rebelilor, toate arborând culorile franceze. Papa era zăpăcit de fericire. La cină, ne-a citit dispecele lui Juan...toate pline de detalii și mulțumire de sine. Lucrezia a arborat zâmbetul ei mic și modest și l-a încurajat pe tatăl ei, când s-a emoționat cel mai puternic. Buzele lui Cesare au devenit, din ce în ce mai încordate și mai mici, până au dispărut de tot.

Apoi, Dumnezeu i-a făcut dreptate lui Juan, sub forma unei nobile dolofane și neînfricate, pe nume Bartolommea Orsini. Aceasta comanda o armată foarte puternică, care îi apăra impozanta fortăreață, aflată în nord-est, la o zi distanță de Roma, la Bracciano. Aceasta veghea asupra marelui lac, care dăduse și numele orașului.

Armata papală avea un interes special să îi învingă pe Orsini: alianța lor trădătoare cu francezii și răpirea Giuliei, i-au permis lui Carol să invadeze Roma și l-au determinat pe Alexandru să ordone retragerea lui Ferrandino înapoi la Napoli. A venit timpul, a decis Sființia Sa, să dea o lecție fracofilei familiei Orsini. Mai existau și alte familii nobiliare rebele în Statele Papale. Orsini trebuia să fie o lecție pentru toți, privind ceea ce îi așteaptă pe cei care nu îi aduc omagiu Papei, atât ca lider spiritual, cât și secular.

Cesare mi-a povestit întregul incident în detaliu și cu multă veselie. Succesul inițial al lui Juan în război, l-a umplut pe Ducele de Gandia, Căpitanul General al Bisericii, de și mai multă aroganță. l-a scris o scrisoare amenințătoare Bartolomei, de care aceasta a râs cu poftă, spuipând pe ea. Apoi, a scris misive urgente armatelor ei, cerându-le să se predea, promitând siguranță, dacă își dezertează posturile și vin să lupte de partea Statelor Papale. Oamenii Bartolomei au hohotit la această noțiune:

-Vino, au spus ei. Vino și luptă. Vino să simți un război adevărat, Căpitane General.

Juan a studiat parapeții masivi ai castelului Bracciano. A desenat, chiar și planuri simple de asediu. Dar, în final, după spusele lui Cesare, care citise scrisoarea pe care i-o trimisese Căpitanul General, Sființiei Sale, Juan a realizat, că situația aici era diferită. Exista posibilitatea ca armata lui să piardă.

Așa că, fără nici un fel de pompă, armata a părăsit Bracciano în toiul nopții și s-a îndreptat în nord, la un castel mai puțin impozant, apărat de o armată mai puțin impunătoare: Trevignano. Victoriousă, Bartolommea a lăsat să fluture steagul francez. La Trevignano, oamenii lui Juan au dus o luptă cruntă, în timp ce el trimitea directive de pe margine. Nu a fost ușor, dar armata lui Alexandru a cucerit castelul și a prădat orașul.

Nu li s-a permis să se odihnească, deoarece, între timp, alți membri ai clanului Orsini, conduși de patriarhul Carlo, au strâns bani de la francezi și au recrutat o armată formată din tuscani și umbrieni. Au mărșăluit spre sud, la fortăreața Soriano, deținută de un cardinal Orsini, care era de părere că, Papa trebuie să se limiteze la Biserică și să nu își bage nasul în afacerile pământeste ale nobililor din Statele Papale.

Armata lui Juan a fost obligată să își întâlnească adversarii acolo, la o distanță de câteva zile, în nordul Romei. Cei din familia Orsini erau strategii isteți. Au atras repede o parte din trupele Căpitanului General, departe de restul armatei, copleșindu-i și au lansat un contraatac. De această dată, Juan a fost prins în mijlocul bătăliei și nu a mai putut să fugă în siguranță. A primit o rană ușoară la umăr și a pierdut cinci sute de soldați. Se pare, că era un rezultat pe care nu îl luase niciodată în considerare. S-a retras imediat, iar armata s-a predat.

Acum, la cină, Alexandru fumea. S-a ridicat de pe scaun, s-a plimbat de colo colo și a țipat...la Juan pentru idioțenia sa, la el însuși, că nu a investit în mai mulți oameni, cai și săbii. A jurat, că o să golească toate cuferele Romei, că o să își vândă chiar și tiara...

Dar, pâna la urmă, Sființia Sa era un om practic. A căzut la înțelegere cu familia Orsini, acceptând cinci mii de ducați de aur și încă două fortărețe, promițând, în schimb, să înceteze războiul. Alexandru a acceptat, de asemenea, să îi ceară unchiului meu, regele Federico, să elibereze prizonierii din Familia Orsini, care erau deținuți în Napoli. Între timp, l-a chemat pe Juan, înapoi acasă.

La Roma, zilele de toamnă erau răcoroase, anunțând o iarnă friguroasă. Mulți din Italia, numeau această climă temperată, deoarece, foarte rar, vechile clădiri și piețe erau acoperite de zăpadă. Dar eu eram obișnuită cu ierni, care nu variază mult față de veri, așa că am așteptat cu îngrijorare apropierea sezonului.

Petreceam, cât mai mult timp posibil singură, fără domnișoarele mele. Nu am fost, niciodată, talentată la disimulare, iar descoperirea mea despre adevărata natură a relației dintre Lucrezia și tatăl ei, mă perturba. În adâncul meu, m-am mâniat pe Cesare. *Dacă eram bărbat, mi-am spus, l-aș fi omorât de mult pe Alexandru, ca să o protejez pe Lucrezia. La naiba cu consecințele.*

În realitate, și eu eram complice, deoarece, am ținut teribilul secret, ca să îmi salvez propria piele. Nu eram cu nimic mai bună. Eram o adulterină, care își trăda soțul. Așa că, pe cât posibil, i-am fost o prietenă bună Lucreziei. A început să aibe o oarecare încredere în mine, deși acum înțelegeam, de ce nu putea avea încredere totală. Dansam amândouă la petreceri, râdeam, jucam șah (Lucrezia era extrem de bună și câștiga de fiecare dată) și uneori călăream împreună prin pădurile de pini, de la marginea Romei, însoțite de gărzi și de domnișoarele noastre.

Totuși, tovarăia noastră mă rodea. Nu puteam să uit gelozia pe care mi-o arătase, în privința afecțiunilor tatălui ei. Nu puteam uita, nici extazul, ei, aparent veritabil, când am văzut-o împerechiându-se cu Alexandru.

Încercam să îl justific în mintea mea, cum ar fi făcut-o Alfonso: poate după ce trăise atâția ani într-o familie coruptă, granițele între bine și rău, erau încețoșate pentru ea. Sau, poate că gemetele ei extaziate erau false, un efort de a se proteja de mânia lui Alexandru.

Mîncam puțin, slăbisem și hoinăream prin vastele grădini, ca un labirint, din spatele palatului Santa Maria, precum un spectru în timpul zilei și o fantomă neagră în nopțile, când mă întâlneam cu Cesare.

Pe 24 ianuarie 1497, Juan, gloriosul Duce de Gandia, mărețul Căpitan General al Bisericii, s-a întors la Roma, de data aceasta cu și mai multă fanfară, ca i cum ar fi adus o victorie, nu o înfrângere. Sființia Sa avea doar cuvinte de laudă pentru fiul lui inept. Toate blestemele pe care i le aruncase Alexandru în timpul războiului, acum erau uitate. La cină, l-am ascultat pe Papă, spunându-i lui Juan, că este cea mai mare speranță a papalității și că va aduce glorie Casei Borgia, când va fi suficient de sănătos să se întoarcă la luptă. La rândul lui, Juan i-a răspuns cu micul său zâmbet insolent (mai exact când avea Juan să se "însănătoșească", nu se menționa niciodată, iar eu nu am văzut rana, care l-a determinat să fugă din fața inamicului).

Îl știam pe Cesare, un bărbat cu tărie de caracter, dar gelozia față de fratele lui, îl supăra atât de tare, încât nu o putea ascunde în totalitate. Într-o noapte, în dormitorul lui, după ce am făcut dragoste, Cesare mi-a explicat în detaliu, cum ar fi putut fi cu ușurință învină Bartolomea. A continuat să descie, cum puteau fi lărgite teritoriile Statelor Papale, în timp ce stăteam întinși în pat, privind la tavanul aurit.

-Dacă am avea sprijinul unei armate mult mai puternice, a proclamat Cesare, Romagna ar putea fi a noastră. Uite.

A desenat cu degetul pe tavan conturul unei cisme ascuțite – Italia – și a arătat spre colțul stâng, cel mai de sus.

-Aici este granița de vest cu Franța, a zis el, și imediat în dreapta, Milano. Aproape în est, se află Veneția.

A coborât degetul pe diagonală.

-Apoi, jos este Florența. În nordul ei se află zona numită Romagna, în nord-vestul îndepărtat al Romei, chiar în centrul Italiei. Este o chestiune simplă, de a forța loialitatea baronilor din Statele Papale. Dar, Juan nu are tăria și istețimea să o facă. Eu da.

S-a ridicat brusc, entuziasmat, concentrându-se încă, deasupra capului la teritoriile imaginare care trebuiau cucerite.

- Odată ce Statele Papale sunt ferm unite și dacă primim ajutor din Spania și poate – mi-a aruncat o privire șireată – din Napoli, putem lua toată Romagna.

A desfăcut brațele larg, gesticulând la zona întinsă din nord-vestul Romei, până pe coastă.

-Imola, Faenza, Forli, Cesena...toate fortărețele ar cădea, pe rând, în fața noastră.

-Dar, D'Este? l-am întrerupt eu.

Era o familie extrem de puternică, care deținea, de generații întregi, un ducat în Romagna. Liderul, Ercole, era un bărbat pios, foarte loial Bisericii. Cesare a chibzuit.

-Armata lui D'Este e prea puternică să fie cucerită. De departe, aș prefera să mă aliez cu ei și să lupte de partea noastră.

Am dat ușor din cap, satisfăcută. Cei din familia D'Este erau verișorii mei din partea Madonnei Trusia. Cesare a continuat.

-Apoi, cucerim Florența. Nu și-a revenit după pierderea lui Lorenzo Medici. Din punct de vedere politic, sunt încă în haos. Asta, atâta timp, cât armata noastră este suficient de puternică să îi învingă pe francezi.

-Și Veneția? am întrebat amuzată și curioasă. Nu văzusem niciodată, atâta înflăcărare în el, înafara momentelor când făceam dragoste. Eram surprinsă de profunzimea ambiției lui. Acolo nu ai nici o familie de învins, nici un baron. Cetățenii sunt obișnuiți să fie liberi. Nu vor renunța, cu ușurință, la Consiliul ales de ei, în favoarea unui singur conducător.

-Este dificil, a admis el serios. Dar posibil, cu suficienți oameni. Dacă văd celelalte victorii, probabil că o să ne deschidă porțile de bunăvoie.

Am râs. Nu de el, ci amuzată de determinarea lui. În mod cer, se gândise mult la asta. Vorbea, de parcă era un fapt împlinit.

-Presupun, că intenționezi să mergi până la porțile francezilor și să iei Milano din mâinile familiei Sforza, am zis eu. Ești un bărbat extrem de încrezător.

M-a privit, zâmbind larg.

-Madonna, nici nu ai idee.

-Dacă ești ocupat să lupți în războaie, am întrebat, doar pe jumătate în glumă, căci nu uitasem cuvintele lui Cesare, care îmi atinseseră inima Când o să îți faci timp să mă duci la Napoli și să îmi dăruiești copii?

Încrâncenarea din ochii și expresia lui Cesare s-au înmuiat imediat. Tonul lui a devenit tandru.

-Pentru tine, Sancha, mi-aș face timp.

Dar Alexandru decisese: Cesare trebuia să îl urmeze la tronul papal, în timp ce Juan, trebuia să asigure puterea seculară a Casei Borgia. Nu conta, că primului nu îi plăceau alegerile tatălui său, iar cel din urmă nu avea abilitatea necesară. Decizia lui Alexandru era finală.

Într-o după-amiază răcoroasă, am hoinărit adânc prin grădină și m-am trezit într-un labirint de garduri vii și tufe de trandafiri. În acea zi, mă gândeam la copii sau mai bine zis, la lipsa lor. La început, când am venit la Roma, Alexandru ne-a tachinat, pe mine și pe Jofre, întrebându-ne când vom avea copii. Dar, după un timp, când nu a apărut nici unul, comentariile lui au încetat. Pe Jofre, nu părea să îl îngrijoreze prea mult, dar cred că, în secret, ne priveam unul pe celălalt, întrebându-ne: *Oare eram sterilă? Sau problema era testiculul stâng al lui Jofre, care nu coborâse niciodată, în întregime?*

Adevărul era, că în primii doi ani de căsătorie, nu îmi dorisem copii, așa că folosisem constant, apă și suc de lămâie. Totuși, în ultimele luni, mi-am dat seama, că un copil mi-ar aduce, nu doar statut în ochii Sfinției Sale, ci poate și un anumit grad de siguranță fizică. Deși cei din familia Borgia știau, că Jofre nu este fiul lui Alexandru, fusese recunoscut ca moștenitor, printr-o bulă papală. Astfel, copiii lui ai fi priviți, drept nepoții lui Rodrigo și li s-ar fi acordat toate privilegiile. Pe deasupra, pentru familia Borgia, aparențele erau mai importante decât realitatea.

Și îl adoram pe Cesare atât de mult, încât gândul de a avea copiii lui era magic. Dragostea transformase noțiunea de maternitate, din datorie în privilegiu.

Am dat un colț în labirint și m-am trezit într-un *cul de sac*, unde un heruvim de bronz turna apă dintr-un recipient mare, într-o fântână de marmură.

Mi-am dat seama, de asemenea, că nu eram singură. Juan era acolo, îmbrăcat într-o tunică roșie de saten și o pereche de pantaloni galbeni ca șofranul. Pentru prima dată, nu purta bonetă sau turban. De la începutul tristei sale campanii, începuse să îi crească mustața, dar la fel ca Jofre, părul de pe fața sa era foarte rar.

M-a privit cu mâinile în șolduri și picioarele ferm plantate și depărtate. Purta rânjetul său obișnuit.

-Deci, a zis el, cu o urmă de lăcomie în glas. O zi minunată, însorită. Puțin răcoare...Ideal pentru o idilă.

-Atunci, ar trebui să te duci în altă parte, am răspuns, ducând instinctiv mâna la pumnal. Nu o să o găsești cu mine.

Ceva s-a schimbat în expresia lui. A devenit mai dură.

-Sunt un om determinat, a zis el, pe un ton, care m-a făcut să mă uit în jur să văd dacă putea să mă audă cineva. Spune-mi, Donna Sancha...

A făcut un pas spre mine, iar eu m-am dat un pas înapoi.

-Cum se face, că ești așa atrasă de Cesare, dar nu ai decât dispreț pentru mine?

-Cesare este *bărbat*.

Am pus un accent special pe ultimul cuvânt.

-Și eu nu sunt?

A desfăcut brațele întrebător.

-Cesare este doar un șoarece de bibliotecă. Visează la bătălii, dar nu știe decât legea canonică. Să vorbească cât o vrea de strategii...dar nu e bun decât să balmăjească în latină. Nu a fost niciodată, testat în luptă, cum am fost eu.

-Este adevărat, am răspuns. Ai fost testat și lași de dorit. Imediat ce te-a zgâriat o sabie, ai fugit, zbierând ca un copil.

Colțurile buzelor i s-au lăsat în jos. S-a mișcat mai repede decât m-am așteptat și mi-a tras un pumn în obraz cu toată forța. Am căzut în tufele de trandafiri.

-Cățea, a zis el. O să te învăț să îți respecti superiorii. O să am ceea ce vreau. Nici tu, nici Cesare nu mă puteți opri.

M-am zbatut. Așchiile lemnoase m-au înțepat și mi-au rupt rochia. Înainte să îmi recapăt echilibrul, Juan s-a năpustit asupra mea. M-a luat de ambele mâini, m-a tras din tufiș și m-a trântit pe aleea plină de pietriș.

Înainte să se poată arunca deasupra mea, am tras pumnalul și l-am tăiat, într-un arc larg, din partea stângă a pieptului, în sus, până la umărul drept. Cuțitul a trecut ușor prin satinul subțire și am simțit că a atins carne. Un țipăt de la Juan și o pată întunecată pe fața tunicii, mi-au confirmat.

M-am așteptat să fugă, cum făcuse în război. Într-adevăr, s-a dat în spate un moment, cu o expresie tristă și tandră pentru sine, atingându-și rana cu degetele și examinându-le după urme de sânge. Deși era puțin, când l-a văzut, i s-a aprins o ură puternică în ochi. A strigat răgușit un nume.

-Giuseppe!

Gardul viu s-a mișcat și din el a ieșit un servitor. Giuseppe era de două ori mai lat și cu un cap mai mare decât Juan. Atunci m-am panicat cu adevărat. M-am ridicat în fund, dând sălbatic din mână cu pumnalul. Giuseppe a râs, dar se citea tulburarea în ochii lui. Cu abilitate, m-a trântit și m-a strâns de încheieturi, atât de tare, încât am simțit că îmi fărâma oasele. Am fost forțată să dau drumul pumnalului. Mi-am umplut plămâni de aer și am zbierat cu furie, rugându-mă să fie cineva în apropierea grădinii sau privind de pe terasă. Dar, singurul răspuns a fost gâlgâitul apei din fântâna heruvimului.

Giuseppe a îngenunchiat la capul meu și mi-a ținut mâinile pironite strâns, în timp ce dădeam sălbatic din picioare. În tot acest timp, Juan a stat triumfător deasupra mea, desfăcându-se la pantaloni.

-Deci, a glumit cu acolitul său, iapa este încă nedomesticită? Nu contează, tot o să o călărim.

Nu i-am făcut sarcina nici ușoară, nici plăcută. A trebuit să îți folosească toată greutatea, să mă imobilizeze. Era mai scund decât Cesare, deci, a depus un efort considerabil. Dar, în final, el a fost mai puternic, iar eu mai slabă, așa că a reușit să mă violeze. Mi-a depărtat picioarele, băgându-și unghiile adânc în coapsele mele și învinețindu-mă. Apoi, m-a pătruns cu o brutalitate, ce m-a făcut să îmi mușc buza, ca să nu îi dau satisfacția să țip de durere.

În timp ce Giuseppe mă strângea de mâini, Juan m-a călărit, mormăind, înjurând, folosind nume profane, pe care nici un bărbat, nu i le-ar spune celei mai josnice prostituate. Datorită impactului,

pietrele de sub mine, îmi intrau în piele. Mi s-a părut că a durat o eternitate înfiorătoare. În tot acest timp, m-am forțat să mă separ de nenorocirea care se petrecea, să mă distanțez de furia, care amenința să devină nebulie. *Nu sunt aici*, mi-am spus în gând. *Nu sunt aici și asta nu se întâmplă cu adevărat...*

M-am luptat să nu țip. În schimb, am încercat să mă gândesc la amintiri din copilărie, la mine, sigură și fericită, jucându-mă cu fratele meu Alfonso.

Jignirea pe care mi-o aducea Juan, îl supraexcita. În realitate, nu a durat mult, până a scos un urlat exploziv și s-a sprijinit în mine, fâlfâind din pleoape. Cu un oftat adânc, a ieșit din mine, cu o duritate intenționată. Lichidul său cald, mi s-a revărsat pe picioare.

-Gata, târfo. Acum poți să spui, că ai avut un bărbat adevărat.

Mi-a tras una din mâini, din strânsoarea lui Giuseppe și s-a uitat la degetul meu mic, pe care purtam un ineluș de aur, dăruit de mama mea.

-O amintire, a zis, zâmbind. De asta am nevoie de la noua mea iubită, să rememorez mereu acest moment.

Mi l-a furat, apoi s-a ridicat triumfător, clătinându-se.

-Acum, Donna Sancha, dacă ai vreun pic de minte în căpușorul tău feminin, o să îl părăsești pe Cesare și o să vi, cerșind, la mine.

Drept răspuns, l-am scuipat. Din nefericire, Giuseppe încă mă ținea la pământ, așa că saliva mea nu și-a atins ținta. Juan a râs, în timp ce se lega la pantaloni, apoi i-a spus servitorului său.

-Ia-o dacă vrei. Nu mă interesează. O pizdă e la fel ca oricare alta.

Și a plecat. *Nenorocitul*. Cât despre servitor, am dat capul pe spate să îi văd ochii mai bine și am șoptit:

-Atinge-mă și jur că viața ta e condamnată.

Spre surprinderea mea, a răspuns:

-Iertați-mă, Madonna. Ca să îmi salvez propria viață, am facilitat acest act...Dar nu vă voi face alt rău și o să mă rog, în fiecare zi, la Dumnezeu pentru iertare. Deși nu mă aștept să mă iertați și dumneavoastră.

Apoi a dispărut.

M-am întors pe o parte și am recuperat imediat pumnalul. Pe tot parcursul actului brutal, nu mi-am permis să uit, unde se află, pe pietriș. Tremurând, l-am pus înapoi în corsetul prăfuit. M-au copleșit furia, rușinea și durerea, încât abea mă puteam ține pe picioare. Dar, într-un fel, am reușit, nu doar să mă ridic și să mă adun, astfel încât fața mea să nu fie o mască de teroare, ci și să îmi direcționez picioarele tremurânde să meargă.

M-am întors în camerele mele și am concediat toate domnișoarele, înafară de Donna Esmeralda. Am lăsat-o să mă spele și să pună alifie pe cele mai urâte dintre vânătăi, apoi să mă îmbrace într-o rochie curată.

După aceea, am început să tremur cu o violență atât de intensă, încât mă temeam, că o să mă rup în două. A urmat un torent de gâfâieli, ca o furtună. Dar nu vroiam să plâng, că m-a rănit un bărbat. Nu am plâns, dar în final, i-am povestit totul. Cât am vorbit, Esmeralda m-a ținut strâns, cum își ține o mama copilul.

Primăvara – vara 1497

XVIII

În acea seară, prin intermediul Esmeraldei, am trimis un mesaj criptic, pe care numai Cesare îl

putea înțelege: doamna în negru este bolnavă. Nu aveam chef să explic nimănui evenimentele, așa că mi-am petrecut noaptea singură, doar cu buna Esmeralda cu care am împărțit patul și a cărei prezență apatică și tăcută, mi-a adus alinare. Din respect pentru suferința mea, Esmeralda a vorbit doar o dată, blând, dar cu o ferocitate paralizantă.

-Nu te teme, Sancha mea, Dumnezeu a fost martor la crima comisă împotriva ta și în timp, Se va răzbuna.

În dimineața următoare, nu mai eram sigură, că ar trebui să îi spun iubitelui meu despre fărădelegea fratelui său. Eram îngrijorată, că Cesare s-ar putea pierde cu firea și ar reacționa violent. Cu toate că visam să îl omor pe Juan cu mâna mea. Dar, Ducele de Gandia era favoritul lui Alexandru și mă temeam, după ce aflasem cum propriul său tată îl amenințase pe Cesare, că Sfinția Sa s-ar răzbuna pentru orice rău făcut lui Juan.

Timp de două zile, m-am prefăcut bolnavă, refuzându-l pe Jofre cu aceeași scuză. Apoi, Cesare mi-a trimis un mesaj prin Esmeralda, implorând să mă vadă, în locul nostru obijnuit, dacă mă simțeam suficient de bine.

I-am răspuns că voi veni, căci îmi era dor de el, dar deja găsisem o scuză să nu întreținem relații sexuale în acea noapte. Vânătăile după spatele meu – amprenta fiecărei pietre blestemată, de pe aleea unde mă luase Juan – se estompaseră puțin, la fel și semnele de pe coapse și încheieturi, dar erau suficient de vizibile să atragă întrebări.

Deci, învăluită în negru, m-am dus la ora stabilită, în locul stabilit și m-am trezit, pentru prima oară, singură acolo. Cesare nu mă aștepta, cum o făcea de obicei. De fapt, Cesare nu a venit deloc.

Prima mea reacție, fiind de viță regală și nerăbdătoare din naștere, a fost una de mânie. Cum îndrăzneam să mă insulte așa?

A doua reacție a fost frică. Dacă aflase despre fapta lui Juan și fusese rănit sau omorât în încercarea de a îmi face dreptate?

Am așteptat în întuneric, sperând că Cesare va veni cu o explicație, care să îmi risipească îndoielile. Dar nu a venit. M-am întors îngrijorată în dormitorul meu.

A doua zi, s-a afundat în afacerile Vaticanului și nu a ajuns la cina de familie. I-am trimis un roman de scrisoare, întrebând, dacă a avut loc vreo neînțelegere, dar a trecut o zi, apoi două și nu am primit nici un răspuns.

Am devenit și mai confuză. Chiar dacă, printr-un miracol, Cesare aflase despre crima lui Juan, nu era nici pe departe un motiv pentru tăcerea sa subită. Ba dincontră, ar fi trebuit să vină în grabă, să mă consoleze, să jure răzbunare împotriva lui Juan.

Oportunitatea s-a ivit, în sfârșit, la una dintre multele petreceri plănuite de Lucrezia. Locul ales a fost loggia palatului Santa Maria. Era suficient de mare pentru dans. Sfinției Sale îi făcea plăcere, stând pe tron, să dicteze cine cu cine să danseze. La un moment dat, a cerut ca eu și Cesare să dansăm împreună.

Din fericire, muzica era tare și nu eram singurii dansatoride pe ring. Asta mi-a dat posibilitatea, să mă adresez deschis lui Cesare.

Lucrezia dorise un bal mascat. Purtam o mască din pene vopsite în albastru, în timp ce, Cesare purta una de piele aurită. Cu sau fără camuflaj, expresia lui ar fi fost la fel de imposibil de citit. M-a luat de mână cu un aer distant, limitând contactul dintre noi doar la mișcările necesare dansului. Acoperiți de masca sclipitoare, ochii lui erau impenetrabili.

-Mi-ai ignorat mesajele, am zis, în timp ce începeam dansul.

Era greu să îmi ascund suferința din glas. Mă simțeam de două ori rănită, de două ori trădată.

-De ce nu mi-ai răspuns?

-Nu înțeleg, a zis el, cu o răceală, care mi-a înghețat sângele în oase. Donna Sancha, pui o întrebare al cărei răspuns deja îl cunoști.

-Știu doar atât, am spus, vocea tremurându-mi de durere. Că nu vrei să mă vezi. Că mai făcut de rușine, lăsându-mă să te aștept, când nu aveai nici o intenție de a veni. Care este motivul acestei cruzimi subite?

Ura din maniera și tonul lui Cesare erau de nesuportat.

-Întreabă-l pe Juan.

Am înghețat în mijlocul dansului. Cesare m-a îmboldit să continui.

-Ți-a spus ce mi-a făcut?

Nu îmi venea să cred.

-Atunci, te rog spune-mi, domnule cardinal, de ce ești supărat pe *mine*?

M-a privit cu un dezgust de nedescris și o vreme nu a spus nimic. Într-un final a oferit:

-Nu înțeleg ce vrei să spui, Madonna. Te angajezi într-o relație cu fratele meu și mă întrebi de ce sunt supărat?

-O *relație*? Am tresărit, ca și cum m-ar fi plesnit. M-a *violat* împotriva voinței mele!

Cesare a rămas neimpresionat.

-Este un martor care afirmă contrariul.

-Și îl crezi pe el în locul meu?

-Madonna, Juan poartă inelușul de aur al mamei tale, pe un lăntișor în jurul gâtului. Un simbol de iubire. Îl ține ascuns să nu se vadă, dar eu l-am observat. Și-a mărturisit dragostea pentru tine și a ta pentru el fără să știe, că noi doi aveam relații intime.

Am suspinat. Un timp, am rămas fără cuvinte. Eram prea furioasă, prea rănită, ca să îmi dau seama, cum să fac față răzbunării lui Juan – o răzbunare cruntă, pentru o ripostă și o singură palmă dată în public. Cu cuvintele sale mincinoase, a distrus singurul lucru, care mi-a adus fericire de când am venit la Roma.

-Este o minciună monstruoasă! am exclamat eu. Ce fel de bărbat...

Am tăcut, luptându-mă să mă controlez, deoarece mă oprisem de tot din dansat și ridicasem tonul. Alții, care dansau în apropierea noastră, se holbau și șușoteau. Eram așa de mânioasă, încât nu îmi păsa, deși Alexandru ne privea încruntat. Pe un ton mai coborât, am săsăit:

-Știu ce fel de bărbat. Fratele tău este un șarpe, cel mai josnic, cel mai ticăloas soi de creatură...nu doar că mi-a pătat onoarea, a săvârșit cea mai atroce farsă, ca să mă pedepsească, că l-am plesnit în public. Mi-a *furat* inelul! Nu am venit la tine, în noaptea aceea, deoarece era prea tulburată, prea umilită...și îmi era frică să nu faci ceva pripit. Ceva atât de pripit, încât mă temeam pentru tine. Acum, văd că m-am înșelat.

Pe sub mască, a strâns din buze, dar nu a zis nimic.

-Adu "martorul". Giuseppe, nu-i așa? Lasă-l să mă privească în ochi și vezi dacă este capabil, să repete minciuna. El este cel care m-a ținut. Presează-l și adevărul o să iasă la iveală.

-Giuseppe este, de mulți ani, un servitor de încredere, a spus Cesare. Îl disprețuiește pe Juan. Nimic nu l-ar convinge, să îl ajute pe fratele meu să comită un asemenea act.

-Ceva l-a convins, domnule cardinal.

M-am oprit doar din vorbit, trupul meu, efectuând, în continuare, mișcările neînsemnate ale dansului, urmând ritmul muzicii, ce părea lipsită de tonalitate.

-În plus, Juan minte, când pretinde, că nu știa despre relația noastră. Adevărul este, că l-am plesnit, în acea primă seară, deoarece a zis, că ar trebui să mă culc și cu el, de vreme ce, deja mă culcasem cu ambii lui frați.

La asta, Cesare a ezitat, dar apoi, orgoliul rănit a pus stăpânire pe el și a răspuns:

-Nu accept să mi se pună coarne, Donna. Nu are rost să mai discutăm pe această temă.

-Deci, am răspuns ușor, cu o demnitate și un calm, pe care nu le simțea. Preferi să te încrezi în cuvântul lui Juan, în locul cuvântului meu.

Nu a răspuns.

-Fratele tău, Don Cesare, te-a luat de prost. Nu eu, i-am zis.

Am terminat dansul fără alte comentarii.

În seara aceea, nici nu am încercat să mă întind în pat. Dragostea mi-a răpit orice fel de respect de sine. Pe cât o mustrasem pe mama, pentru devotamentul ei nerezonabil pentru tatăl meu, acum mă găseam în aceeași poziție. Umilă, m-am îmbrăcat în tabardul meu negru, mi-am pus voalul și m-am dus prin pasajul secret, dintre Santa Maria și Sfântul Petru. Soldații știau suficient, cât să mă lase să trec. Când m-a văzut, singurul soldat de la ușa antecamerei lui Cesare, a plecat discret pe coridor, în timp ce eu am bătut la ușa masivă de lemn.

Era târziu. Cesare însuși a deschis ușa. Era, încă, îmbrăcat. M-am simțit ușurată, realizând, că nici el nu putea să doarmă. Am fost și mai ușurată, că era singur.

Când m-a văzut, învăluită și tăcută, nu a zis nimic, doar s-a încruntat la mine și mi-a făcut un semn scurt să intru. Mi-am tras voalul imediat.

-Cesare, am zis eu, nu pot întura să fiu separată de tine. Sunt pregătită să mă înjosesc, ca să îți câștig din nou încrederea.

A așteptat să vorbesc în continuare, cu frumoasa lui figură înclinată într-un unghi sceptic și mâinile încrucișate pe piept. Dar, i-am dat acțiune. M-am dezbrăcat de tabard, apoi mi-am scos cămașa neagră. Într-o clipă, eram dezbrăcată în fața lui și am întins mâinile.

-Uite, aici m-a ținut Giuseppe de încheieturi, am zis, rotindu-le încet să îi arăt mai bine vânătăile gălbui.

Apoi, m-am întors și i-am arătat spatele, despre care Esmeralda spunea, că poartă semnele a numeroase pietre din grădină. Pe jumătate, m-am așteptat, ca Cesare să suspine cu simpatie, să își blesteme fratele, dar, din spatele meu s-a auzit numai tăcere.

M-am întors, din nou la el. Avea îndoială în privire, așa că m-am umilit, până în ultimul hal și mi-am desfăcut picioarele.

-Uite, am gesticulat spre coapse la vânătăile întunecate, pe care le lăsaseră mâinile dure ale lui Juan pe pielea mea palidă.

S-a lăsat o lungă tăcere între noi. M-am înroșit în obraji. Mi-am adunat încet hainele și m-am îmbrăcat la loc. Dar, nu mă lăsa inima să plec. Am așteptat disperată, inima bătându-mi cu putere, nerăbdătoare pentru cel mai mic semn, că i-am recăpătat încrederea.

În sfârșit, a zis încet:

-Acelea pot fi pur și simplu, semnele unei mari pasiuni.

M-am uitat la el amuțită. Am plecat repede din cameră să nu vadă adâncimea durerii mele. Nu m-am întors în pat. În schimb, am căutat izolarea grădinii întunecate și acolo am stat, înghețată de durere, până când noaptea a început să se transforme în zori.

XIX

Când nu ne puteam evita, eu și Cesare ne purtam civilizată, dar cu răceală. Cât despre Juan, s-a asigurat, ca zvonuri despre "relația" noastră să se împrăștie prin Roma...În rest, m-a lăsat în pace. Uneori, îmi arunca câte o privire triumfătoare, mai ales, dacă ne vedea, pe mine și pe Cesare, trecând unul pe lângă celălalt în tăcere. Se pare, că fusese suficient pentru Juan să mă umilească o singură dată. Nu avea nevoie să repete ofensa.

Deși Jofre auzise zvonurile, a continuat să se poarte frumos cu mine, ceea ce mă făcea și mai melancolică. Dormeam prost și mâncam puțin. Soțul meu trimitea doctori să mă examineze și să îmi dea tonice, dar nu aveau nici un leac pentru durerea de care sufeream.

Aveam mereu în față, imaginea lui Cesare. Nu puteam să nu mă gândesc constant la el. Dar ce puteam să mai fac, să îl câștig înapoi? Mă umilisem pentru el, cum nu o făcusem pentru nici un alt bărbat. Și nu înțelegeam, de ce se îndoiește de dragostea și loialitatea mea. Cum putea să nu mă creadă, când văzuse vânătaile cu ochii lui? Cum de mă credea așa duplicitară?

Răspunsul îmi venea, de multe ori în minte, dar încercam să îl înăbuș: *doar un om capabil de o imensă perfidie, îi putea suspecta pe alții de același lucru.*

Eram așa înebunită, încât am renunțat să mai caut compania altora. Stăteam în pat, de câte ori aveam ocazia. Scrisori de la mama și de la Alfonso se adunau stivă pe noptiera mea.

Lucrezia mi-a observat tristețea și, spre surprinderea mea, și-a dat silința să mă înveselească. Mă invita la mese cu delicatose, menite să îmi ademenească apetitul scăzut; mă invita să călărim sau la picnicuri în provincie. Eram înduioșată de eforturile ei. Când rămâneam singure, încerca să fie confidența mea, să afle sursa tristeții mele. Dar tăcerea mea era statornică. Cesare îmi întipărise bine în minte, conexiunea dintre supraviețuire și tăcere, când venea vorba despre familia Borgia. Așa că îi zâmbeam și îi acceptam prietenia, dar nu îi explicam nimic.

Într-o zi, Lucrezia a venit în camerele mele, însoțită de două domnișoare.

-Vino! a anunțat ea. Mergem să dăm de pomană la săraci.

Eu stăteam în pat, apatică și plictisită.

-E prea frig, m-am plâns.

De fapt, cerul era senin, iar soarele strălucea.

-Beah! a zis Lucrezia.

A venit la patul meu, mi-a luat cartea din mâini și m-a ridicat în capul oaselor.

-Este minunat afară! Hai să îți găsim o rochie potrivită.

Am mers la dulap și la fel cum ar fi făcut Donna Esmeralda, dacă mă pregătea pentru un bal, Lucrezia a ales una dintre cele mai frumoase rochii, o creație de catifea verde închis și mătase transparentă, verde ca marea. Mânele se legau cu funde aurii. Când am fost amândouă aranjate corespunzător (ea purta albastru safir), mi-a spus:

-Ah, Sancha! Ești mult prea frumoasă să fi așa tristă. Uită-te la tine...ești cea mai superbă femeie din Roma. Când te vor vedea oamenii, vor credea că se află în compania unei zeițe.

Nu puteam decât să zâmbesc la amabilitatea ei. Era greu de crezut, că aceasta era aceeași femeie, care mă privise cu atâta suspiciune și ură, când am venit la Roma. Dar grija ei pentru mine, părea reală. Poate că, odată câștigată, încrederea ei venea din toată inima. Poate că o judecasem greșit și în secret, tâjea după o viață bună și simplă.

Astfel, am plecat în oraș, într-o frumoasă trăsură deschisă, a cărei ușă lăcuită purta emblema familiei Borgia: taurul roșu înflăcărat. Nu am ajuns departe, când ne-au zărit oamenii și au fugit la

trăsură, strigând binecuvântări. Lucrezia s-a aplecat spre mine și mi-a vărsat în poală, dintr-un săculeț de catifea, pomana pe care trebuia să o arunc. M-am uitat la grămada sclipitoare.

-Lucrezia...aceștia sunt ducați de aur!

Un singur ducat putea cumpăra o fermă țărănească sau o casă...aceasta era o generozitate de neimaginat.

Lucrezia a zâmbit extravagant.

-Un motiv în plus să ne iubească.

S-a ridicat și a aruncat un pumn de monezi mulțimii care aștepta. Imediat, s-au auzit urale puternice. M-am uitat la ea. Avea fața rozalie de la soare și ochii plini de veselie, că îi putea face pe alții fericiți.

Cum puteam să o refuz? Am zâmbit, am luat o mână de ducați și i-am aruncat în mijlocul oamenilor.

Giovanni Sforza, lung absentul soț al Lucreziei, sosise în luna ianuarie. Se pare, că nu a mai putut ignora mesajele, din ce în ce mai insistente, ale Papei, de a se întoarce și a se purta ca un soț responsabil cu Lucrezia. Așa că, Sforza s-a întors la Roma, fără fanfara rezervată copiilor Papei și în mod cert, fără celebrări. Giovanni, Conte de Pesaro, era o persoană absolut neimpresionantă. Era deșirat și lipsit de grație. Avea mărul lui Adam excesiv de mare și ochii mari, bulbucați. Părea în permanență speriat. Personalitatea lui era, de asemenea, enervantă. Era exuberant, în momente nepotrivite, iar în altele era un laș. Suspectam, că Alexandru îl alesese pentru maleabilitatea sa. Lucrezia ar fi trebuit să îl manevreze ușor.

Dar, nimeni nu intuise adâncimea fricii lui Giovanni. Era înțelept să se teamă de familia Borgia, mai ales că, statul lui natal, Milano, pe care îl conducea puternica sa familie, fusese suficient de neinspirat să îl susțină pe regele francez Carol în timpul invaziei. Cel puțin, acestui fapt, i se atribuisese oficial neliniștea lui Giovanni.

Timp de trei luni, Sforza a jucat, destul de sfios, rolul de soț al Lucreziei. După spusele servitorilor săi, Sființia Sa îi dăduse de ales, între a veni la soția lui...și o soartă nesigură și nespecificată.

Cei doi se purtau politicos în public și, rar, erau văzuți împreună. Doar în circumstanțe absolut necesare. Dar, dacă exista vreo afecțiune între ei, eu nu am văzut-o. Lucrezia își juca rolul de soție cu multă demnitate, deși dorința evidentă a lui Giovanni de a fi în altă parte, trebuie să o fi umilit îngrozitor.

M-am străduit să o distrag pe Lucrezia de la această durere cu mici aventuri, așa cum făcuse și ea pentru mine.

Dar, lui Giovanni nu ia făcut nimeni nici un rău. Dimpotrivă, Papa și copiii săi au făcut tot posibilul, ca Sforza să se simtă binevenit și onorat. La toate ceremoniile, rangul său, era imediat sub cel al lui Juan și al lui Cesare. În Duminica Laurilor, a fost unul dintre pușinii, care au primit laurul sacru, binecuvântat de Sființia Sa.

Dar, în dimineața din Vinerea Mare, Sforza a plecat în zori, fugind la nativul Pesaro, de unde nu a putut fi convins să se întoarcă. Zvonurile s-au înmulțit. Unul pretindea, că servitorul lui Sforza îi auzise pe Lucrezia și Cesare, complotând să îl otrăvească. Acesta era cel mai persistent dintre zvonuri.

Dar, cele mai crude cuvinte, nu au venit din șoaptele bârfitorilor, ci de la însuși Giovanni, acuzații, pe care nu îndrăznea să le facă, decât din siguranța fortăreței sale din Pesaro. Soția lui fusese *indecentă*, a zis el, în scrisori publice, explicând situația. Dădea indicii, că această lipsă de decență era barbară la extrem, ceva ce nici un soț normal, nu ar putea fi convins să tolereze.

Am înțeles imediat. Sforza văzuse, ceea ce văzusem și eu, între Papă și Lucrezia. Știa, ce știam și eu. Se pare, că aflase despre relația ilicită la scurt timp după nunta cu fiica Papei și nu a rezistat să trăiască sub acest stigmat. Nu puteam să îl condamnm. Dar, mă durea inima pentru Lucrezia. Păruse ușurată de întoarcerea lui, iar acum, fuga sa o făcuse centrul tuturor bârfelor. Nimeni nu îndrăznea să îl

vorbească de rău pe Sfinția Sa sau să îl acuze de inițierea acestui incest. Dar, pe Lucrezia nu au scutit-o. *Târfă, o numeau, soția și fiica papei.*

În Florența, Savanarola turuia cu o feroare neobijnuită împotriva păcatelor de la Roma, mergând atât de departe, încât să instige la violență împotriva Papei și a Bisericii. Preotul reformator a scris conducătorilor de națiuni, îndemnându-i să îi ia tiara lui Alexandru. A apelat la regele francez, Carol, să năvălească în Italia și să aducă din nou, judecata.

Papa s-a apucat imediat de treabă să anuleze căsătoria Lucreziei și, în luna mai, l-a excomunicat pe Savanarola.

Lucrezia a suportat cât a putut, iar apoi, în iunie, fără știința sau consimțământul lui Alexandru, și-a ales câteva domnișoare și s-a retras la mănăstirea dominicană din apropiere, San Sisto. Va deveni călugăriță, i-a spus tatălui ei. A terminat cu căsătoria și bărbații.

Alexandru era furios. O fiică bună de măritiș, era o unealtă politică; una la care nu avea să renunțe. La câteva zile, după sosirea Lucreziei la mănăstire, a trimis un contingent armat, cerându-le călugărițelor să o predea pe Lucrezia, "*căci cel mai bine era să fie în grija tatălui ei*". Asta i-a făcut pe romani să șușotească și ma tare: *Vedeți? Nu poate sta nici o zi fără ea.* Stareța mănăstirii, sora Girolama, i-a confruntat singură pe soldați. Fără îndoială, era o femeie curajoasă și desăvârșit de elocventă, deoarece, spre mânia lui Alexandru, soldații au plecat de la San Sisto fără trofeu.

Lucrezia nu vroia să se întoarcă. Începusem să cred, că fusese forțată să întrețină relații incestuase cu tatăl ei. Simțeam o milă sinceră și profundă pentru această femeie.

În timp, Alexandru s-a calmat și a lăsat-o să rămână la San Sisto. Se gândea, că o să se plictisească de viața monahală și o să tânjească din nou după petreceri. Dar, exista ceva ce el nu știa, un lucru, pe care eu aveam să îl aflu în curând.

M-am dus *incognito* să o vizitez pe Lucrezia la San Sisto și am fost escortată în liniște, în apartamentul ei, de o soră înveșmântată în robe albe. Camerele Lucreziei nu erau, nici pe departe, spartane. Erau camere mari, generoase, construite special pentru vizitele nobililor. Lucrezia aranjase să fie adusă cea mai mare parte din mobila ei, ca să nu-i mai fie așa dor de casă.

Dar nu era acolo. Am fost întâmpinată de Pantsilea, care era doar puțin mai în vârstă decât Lucrezia, dar avea aerul unei femei mult mai mature. Pantsilea era o creatură drăguță, caldă și indulgentă, slabă și frumoasă. Părul ei negru era dat pe spate, revelând o frunte severă și atrăgătoare. În această zi, fruntea ei nebrăzdată în mod normal, era încrunțată de grijă pentru stăpâna ei.

-Cum se simte? am întrebat, un pic alarmată de expresia Pantsileei.

-Madonna Sancha, a spus ea nefericită, sărutându-mi mâna.

Mi-a vorbit deschis, deoarece eram singure. Celelate două însoțitoare ale Lucreziei erau la capelă, iar Perotto, fusese trimis la bucătărie.

-Mă bucur atât de mult că ați venit. Nu am mai văzut-o niciodată așa zăpăcită. Nu mănâncă, nu doarme. Mă tem...Madonna, chiar mă tem, că o să facă ceva drastic.

-Ce vrei să spui? am întrebat ascuțit.

-Vreau să spun că...

Vocea Pantsileei s-a redus la o șoaptă

-...ar putea să încerce să își pună capăt zilelor.

Afirmația ei m-a șocat. Nu am știut ce să răspund. Cu atât mai bine, căci în acel moment, am auzit pași, apropiându-se. Ușa camerei s-a deschis și Lucrezia a apărut flancată de cele două domnișoare. Era îmbrăcată în întregime în negru, avea cearcăne la ochi și era mai palidă decât o văzusem vreodată. Orice urmă din vechea ei veselie dispăruse complet. Fusese înlocuită acum, de o sobrietate, care îmi frângea inima.

-Donna Sancha, a zis ea și mi-a zâmbit fantomatic.

Ne-am îmbrățișat și i-am simțit cu ușurință oasele prin piele. Slăbise foarte mult.

-Cât mă bucur să te văd!

-Mi-a fost dor de tine, am zis eu sincer. Vroiam să văd ce faci.

Lucrezia le-a făcut semn domnișoarelor să plece în cealaltă cameră, ca să putem discuta între patru ochi.

-Ei bine... a zis ea cu acel zâmbet mic și nefericit...după cum vezi.

S-a așezat pe o pernă mare. M-am dus lângă ea și i-am luat mâna cu seriozitate.

-Lucrezia, te rog. Îmi fac griji pentru tine. Chiar și Pantsilea este teribil de îngrijorată. Ai fost așa bună cu mine. Nu suport să văd, cum cuvintele ticăloase ale unora, îți fac atâta rău.

M-a speriat, când a izbucnit în plâns. Am ținut-o un timp, lăsând-o să îmi plângă pe umăr, încercând să mă pun în locul ei – un loc, într-adevăr ciudat și oribil! Apoi, m-a speriat definitiv, când a ridicat capul și a spus:

-Este mai rău decât crezi, Sancha. Cred că sunt însărcinată.

Nu puteam să îmi găsesc cuvintele.

-Giovanni nu este tatăl, a continuat ea, tremurându-i vocea. Dacă ți-aș spune...

Am ridicat mâna.

-Știu cine este tatăl.

S-a uitat la mine stupefiată.

-Dar, nu îi vom promunța numele, am spus. Căci m-ar putea costa viața. Așa că să ne punem de acord, că îți înțeleg situația, dar nu am spus niciodată cu voce tare, numele tatălui. Să nu se poată afirma, cu siguranță, că știi adevărul.

-Sancha, de unde...?

-Nu te învinovățesc cu nimic, Lucrezia. Mă doare inima să te văd în aceste circumstanțe dificile. Nu pot decât să îți ofer prietenia și ajutoru meu.

Am observat, cum expresia ei de curiozitate s-a transformat, din nou, în tristețe. Am strâns-o în brațe, bucuroasă, că viața mea nu era plină de asemenea suferință. Până la urmă, a reușit să se controleze și s-a dat înapoi să îmi studieze figura.

-Vrei să îmi faci o favoare? m-a întrebat, într-o manieră, care semăna îngrijorător de mult cu ultima dorință pe patul de moarte. Poți să îmi ierți pe Cesare pentru felul în care s-a purtat cu tine?

M-am încordat. M-am simțit deopotrivă rănită și furioasă, că Cesare vorbise cu cineva despre relația noastră și mai ales despre întâlnirea mea horifică cu Juan, chiar dacă acea persoană era sora lui.

-Trebuie să înțelegi, că Cesare se simte mizerabil fără tine, a persistat ea. A fost un fraier pentru că femeile l-au trădat de multe ori...iar fumusețea ta îl face imposibil de gelos. Dar, nu l-am văzut niciodată așa îndrăgostit, cum este de tine. Ai milă de el, Sancha.

-Lasă-l pe Cesare să vorbească pentru el, am răspuns cu răceală. Abea atunci îi voi răspunde.

M-am întors, în acea seară, la palatul Santa Maria. Nu am crezut nici o clipă, că Cesare se răzgândise. Am crezut, că Lucrezia este doar amabilă, încercând din loialitate, să îndrepte lucrurile între noi. Dar, la o oră după ce a apus soarele, s-a auzit o bătaie în ușa camerei mele și o tânără servitoare i-a lăsat Donnei Esmeralda o scrisoare sigilată. I-am luat-o cu lăcomie și am citit-o singură pe balconul de deasupra grădinii. Era scrisul precis și măsurat al lui Cesare.

Draga mea Sancha,

Am fost cel mai mare prost din lume să mă îndoiesc de tine și nu merit, nici mai mult nici mai puțin, decât pedepsele celui mai adânc cerc al iadului. Cu siguranță, asta o să îndur în această viață, dacă nu ai milă să te întâlnești cu mine în această seară...dar, este exact ceea ce merit. Te voi aștepta cu inima în mâini să ți-o dăruiesc. Dar, dacă vei decide să nu vi, o să înțeleg perfect și voi rămâne al tău pe veci,

Cesare.

Nu vroiam să mă duc. Vroiam să îl pedepsesc, să îl fac să mă aștepte, cum îl așteptasem și eu, cu speranța murind încet, transformându-se în durere.

Vroiam să mă duc, să îi fac inima să tresară de bucurie că mă vede, ca apoi să fie ruptă în două, când îl scuipam în față.

Vroiam să mă duc, să îl strâng în brațe, să mă bucur că era din nou al meu și să îi șoptesc jurăminte de dragoste nemuritoare.

Până la urmă, m-am dus.

Cesare știa ce să facă, să câștige pe cineva de partea lui. Când m-a văzut, a căzut în genunchi cu fruntea plecată pe pietriș.

-Nu mă voi ridica până nu îmi permiți, Madonna.

L-am studiat un moment, gândindu-mă la Juan, la amprente, pe care astfel de pietre le lăsaseră pe pielea mea; gândindu-mă la jignirea și durerea pe care le simțeam de atunci. Într-un final, am zis:

-Ridică-te!

Apoi mi-am ridicat voalul.

În acea noapte, am reluat aventura cu Cesare cu veche pasiune. A jurat răzbunare împotriva lui Juan.

-Dar, la timpul și locul potrivit, l-am liniștit eu.

Ce acțiuni puteam lua împotriva lui Juan, lumina ochilor lui Alexandru, fără să ne punem în pericol? Tot ce îmi doream de la Cesare era asigurarea, că mă va proteja întotdeauna de atingerea lui Juan. A jurat asta cu o vehemență înfricoșătoare.

A doua zi de dimineață, m-am dus înapoi la San Sisto să o vizitez pe Lucrezia. De data aceasta, m-am înarmat cu plăcinte și delicatose, menite să îi tempteze apetitul. Era începutul lui iunie, iar vremea era deosebit de frumoasă. Toate florile înmiresmate erau înflorite. Mă simțeam extaziată, după întâlnirea de noaptea trecută cu Cesare. Eram atât de bucuroasă, încât mă simțeam vinovată, că mă duceam să o văd pe Lucrezia, a cărei viață era profund nefericită.

Ajunsa în camerele ei, am descoperit, că era din nou la capelă. M-a întâmpinat Pantsilea, de data aceasta și mai neliniștită. l-a gonit pe ceilalți servitori să putem rămâne singure. Așa atunci, mi-a arătat documentul oficial care zăcea pe masă.

Știam, cât de cât, latină și am citit documentul în liniște, din ce în ce mai surprinsă. Declara că, Lucrezia fusese în familia Sforza...

Triennium el ultra translata absque alia exus permixtione steterat nulla nuptiali commixtione, nullave copula carnali conjuxione subsecuta, et quod erat parata jurara el indicio ostreticum se subiicere.

Apoi urma semnătura timidă a Lucreziei.

Era o cerere de divorț, permisibilă sub legea papală, dacă, după cum menționa documentul, căsnicia nu fusese consumată în trei ani. Era adăugat, că Lucrezia își dădea acordul unei examinări fizice, de către moașe, ca să își demonstreze virginitatea.

Ochii mari și negrii ai Pantsileei erau bântuiți.

-Sființia Sa, deja acceptă oferte de la pețitori. Se gândește la asta, doar din punct de vedere politic, fără să ia în considerare sentimentele Lucreziei. Mi-a spus, că o să moară înainte să se mai căsătorească. Vorbește ciudat, Madonna, ca și cum ar încerca să își ia la revedere...

A venit mai aproape și a zis, pe un ton scăzut:

-Aș putea fi ucisă, că vă spun asta, Donna Sancha, dar îmi asum un astfel de risc, dacă îi salvează viața Lucreziei. Posedă o rezervă de cantarella și a adus o parte din ea aici...

M-am încruntat, termenul fiind nefamiliar.

-Cantarella?

A fost surprinsă de ignoranța mea.

-Otrava pentru care este renumită familia Borgia. Foarte letală. Mă tem, că Lucrezia intenționează să o folosească pentru ea...foarte curând. Plângea, când a semnat acest document, Donna Sancha. Cred că a plecat să se împacă cu Dumnezeu.

Eram îngrozită.

-De ce îmi spui asemenea secrete? Ce pot face eu?

-Am căutat repede cantarella să o ascund de ea. Dar nu am reușit să o găesc. Mă puteți ajuta?

M-am holbat la ea. Îmi cerea să îmi pun viața în pericol. Dar, mi-am spus, că este de dragul Lucreziei. Lucrezia care fusese atât de bună cu mine, când mă copleșise disperarea. Am aprobat din cap.

-Este într-o sticlă mică cu dop, din sticlă venețiană verde, a continuat Pantsilea urgent. Am căutat prin valiza ei, prin bijuterii, dar există și posibilitatea să o fi ascuns într-una din rochii.

A gesticulat spre marele dulap. M-am dus la el și am deschis ușile, în timp ce Pantsilea a redeschis valiza și s-a apucat de treabă. Lucrezia își adusese cu ea doar patru rochii banale. Nu venise să stea mult sau să socializeze. I-am înțeles nevoie de decepție și protecție. Toate rochiile mele aveau un buzunar în corset. Poate Lucrezia făcuse ceva similar...

Ca să examinez bine rochiile, a trebuit să intru în dulap. Mânele erau cea mai evidentă opțiune, așa că de acolo mi-am început căutările.

Abea începusem să pipăi materialul, când am auzit vocea unui bărbat, pe coridor; o voce foarte familiară, strigând-o pe Lucrezia. Până să reacționez, Donna Pantsilea m-a închis în dulap, șoptind:

-Nu vă mișcați. Nu scoateți un cuvânt.

Mi s-a părut ridicol. Tot ce aveam de făcut, era să ies din dulap să închid ușile și să mă port inocent. Aș fi provocat o suspiciune imensă, dacă eram descoperită, ascunzându-mă în dulap. De ce vroia Pantsilea să țină secretă prezența mea?

Dar faptul era împlinit. Am stat nemișcată, uitându-mă printr-o mică crăpătură din ușile dulapului. Cesare a intrat în cameră, apoi a aruncat o privire fugară documentului de divorț.

-Cheam-o pe Lucrezia, i-a zis scurt Pantsileei. Apoi, ai grijă să nu fim deranjați.

Pantsileea a dat din cap. Odată plecată să îi îndeplinească ordinele, aproape am ieșit, gândindu-mă să îi spun lui Cesare, că mă ascusesem să îl surprind, de vreme ce îi auzisem vocea pe coridor. Dar, cu cât trecea mai mult timp, cu atât ar fi părut mai puțin o glumă. Și, până la urmă, abea ne împăcasem. Atât Cesare, cât și Lucrezia s-ar fi uitat cu suspiciune la o astfel de farsă prostească, așa că am rămas în poziția mea ciudată.

Cesare se plimba prin cameră, intens și lipsit de umor. Se pare, că venise pentru tatăl său, dar nu îi făcea nici o plăcere, ce avea de făcut. Atunci au apărut Lucrezia și domnișoarele ei. Când l-a văzut pe Cesare, expresia ei tristă s-a luminat. Le-a concediat imediat pe însoțitoarele ei și l-a luat pe Cesare de mâini. S-au uitat amândoi la decretul de divorț.

-Deci e gata, a zis Cesare.

Lucrezia a oftat nefericită, dar, cu siguranță, nu fatal cum se temuse Pantsilea. Tonul ei era pur și simplu resemnat.

-Este gata, a spus ea.

Cesare a mângâiat-o blând pe obraz.

-O să mă asigur, că o să ai un soț agreabil. Cineva de rang mai înalt decât Sforza. Unul tânăr de data aceasta. Unul frumos și fermecător.

-Nu poate fi nimeni mai fermecător decât tine.

Și-a pus mâinile pe umerii lui, iar el a luat-o de talie. S-au sărutat. Nu era o îmbrățișare dintre un frate și o soră.

Nemișcată în dulap, am luat o gură mare de aer. Revelația m-a tăiat ca o sabie. M-am clătinat, cuprinsă de un val de repulsie. Amețită, am întins, în liniște, cu grijă, o mână, să mă sprijin de lemnul polișat, ca să nu cad.

Când s-au despărțit, Lucrezia a zis:

-Vreau, ca copilul să rămână în familie.

-Bătrânul nemernic este sigur că e al lui. Deja l-am convins să semneze o bulă secretă. Copilul o să fie un Borgia cu drepturi depline. Ști, că o să mă asigur să nu îi lipsească nimic.

A zâmbit, luându-l de mână, iar el i-a sărutat palma.

-Biată Lucrezia, a zis el. Nu îți este ușor.

A dat trist din umeri.

-Și tu ai necazurile tale.

-Juan este un bufon. E doar o chestiune de timp, până ne dă o oportunitate să scăpăm de el.

-Ești prea dur cu el, l-a mustrat ea blajin.
-Sunt prea cinstit, a răspuns el. Și singurul Borgia capabil de a fi Căpitan General.
-Singurul *bărbat* Borgia, l-a corectat Lucrezia, iar el a zâmbit.
-Este adevărat. Dacă erai bărbat, nu aș fi avut nici o șansă la această poziție. M-ai fi învins, înainte să îndrăznesc, să încerc.
I-a dat drumul la mână, a împăturit documentul, apoi l-a legat atent cu o panglică.
-O să îi duc asta, Sființei Sale. Pot să te văd mâine?
Tonul lui nu lăsa loc de îndoială, că scopul vizitei era mai mult decât frățesc.
-Te rog, a zis Lucrezia, făcând gropițe în obraji.
Apoi, a adăugat pe un ton mic și ciudat.
-Fi bun cu Sancha.
S-a încruntat confuz.
-Bineînțeles, că sunt bun cu Sancha. De ce nu aș fi?
-A fost amabilă cu mine.
-Voi fi bun, a zis Cesare, apoi a adăugat, pe un ton mai vioi. Dar, când o să fiu regele Italiei, știm cine o să fie cu adevărat regina mea.
-Știu, a răspuns Lucrezia.
Se pare, că mai discutaseră acest subiect. Totuși, a simțit nevoia să repete, în timp ce, Cesare se îndrepta spre ușă.
-Dar, fi bun cu Sancha.

Nu i-a luat mult Pantsilei să se întoarcă și să găsească o scuză bună, să o scoată pe Lucrezia din cameră ca să pot ieși.

Nu i-am zis nimic despre ce auzisem. Nu aveam nici o îndoială, că mă băgase în dulap, special să descopăr adevăruri și mai periculoase decât revelația despre cantarella.

Înainte să plec fără a o vedea pe Lucrezia, am găsit o mică sticlucă, într-un buzunar cusut la mânăca uneia din rochiile Lucreziei. Am ascuns-o în corset, fără să spun nimănui, nimic. Eram într-o asemenea stare, încât, când am adus-o înapoi în camerele mele din Santa Maria, am petrecut mult timp, gândindu-mă dacă și cum să o folosesc.

XXI

În acea seară, i-am trimis un mesaj lui Cesare, spunând că mă simt rău. Spiritual, chiar mă

simțeam. Instinctul meu cum că Cesare nu mă crezuse, deoarece era capabil de o mare perfidie, fusese corect. Dar, nu îmi imaginasem niciodată profunzimea duplicității sale. Vorbise cu atâta durere și mânie, despre incestul tatălui său cu Lucrezia, când se făcea vinovat de aceeași crimă. Nimic din ce spusese Cesare vreodată, nu putea fi crezut.

Acum, Alexandru fusese păcălit că, copilul Lucreziei era al lui, când de fapt era al fratelui ei. Îmi repetam în minte un singur gând, în timp ce priveam de pe balcon grădinile întunecate.

Ce fel de familie monstruoasă este aceasta?

Nu puteam avea încredere în nici unul dintre ei. Am devenit rezervată, chiar și în sentimentele mele față de Lucrezia. Chiar dacă, poate mă plăcea sincer și își implorase fratele să se poarte frumos cu mine, noțiunea ei despre dragoste și loialitate era contorsionată peste puterea mea de a înțelege. Mă îndemnase să mă împac cu Cesare, chiar dacă intenționa să rămână amanta lui.

Eram atât de îndurerată în acea noapte, atât de aproape de nebunie, încât am strâns în pumn sticluța de cantarella, gândindu-mă dacă nu ar trebui să îi înghit conținutul. Îl uram pe Cesare din tot sufletul...dar, în același timp, am rămas groaznic și violent îndrăgostită de el. Revelația mi-a ucis orice speranță. Cum de nu i-am detectat caracterul perfid? Cu siguranță, trebuie să fi fost semne – o vagă răceală în privire, poate un zâmbet trecător de cruzime...dintre toți, eu ar fi trebuit să le observ, pentru că le văzusem mai înainte în ochii și pe buzele propriului meu tată. Și chiar dacă nu erau vizibile la Ferrante, le simțisem în inima lui ticăloasă.

Am plecat de pe balcon și am trecut în liniște prin dormitorul unde dormea Esmeralda, până în antecameră. Acolo, mișcându-mă cu grijă în întuneric, mi-am turnat un pahar de vin și m-am chinuit să desfac cu mâini tremurânde sticluța.

O imagine, ca dintr-un vis, s-a materializat în fața mea. Trupul tatălui meu spânzurat de candelabru de oțel, cu portul Messina pe fundal. Am strâns din buze. M-am îndreptat și m-am uitat dezgustată la sticluță. În acel moment, mi-am jurat, că nimeni și nimic, mai ales Cesare Borgia, nu mă va determina vreodată să îmi iau viața. Nu voi deveni niciodată lașă precum tatăl meu.

Tot restul nopții, am stat pe balcon, blestemându-mă, că nu am fost în stare, să îmi controlez sentimentele față de Cesare. Nu știam cât vor persista, dar eram determinată să nu mă mai complac în ele pentru tot restul vieții.

De dimineață la prima oră, i-am scris o scrisoare, spunând că, în lumina zvonurilor care înconjurau membrii familiei de la Vatican, era cel mai bine să încetăm întâlnirile, cel puțin pentru moment, ca să nu creăm și mai mult scandal. Am pus-o pe Donna Esmeralda să o trimită unuia dintre însoțitorii săi.

Nu a răspuns nici personal, nici printr-o scrisoare. Dacă cererea mea l-a rănit, nu a arătat asta în public, purtându-se civilizată cu mine.

În următoarele două zile, nu am apărut la mesele de familie și am refuzat invitațiile Lucreziei de a o vizita. Nu suportam să o văd după ce aflasem ce știa. În timpul zilei, stăteam în pat, deși nu puteam să dorm. Nu că m-aș fi putut odihni noaptea. În schimb, stăteam afară în întuneric, uitându-mă la stele și mă rugam ca durerea să înceteze.

Am continuat să fac asta, până când, într-o noapte târziu, Donna Esmeralda a ieșit pe balcon în cămașa de noapte.

-Donna Sancha, trebuie să încetezi. O să te îmbolnăvești.

-Poate că deja sunt bolnavă, am zis eu neglijent.

S-a încruntat, dar expresia ei a rămas una de grijă maternă.

-Mă îngrijorezi, a spus ea. Te comporti precum tatăl tău, când l-a cuprins întunecimea.

După aceea, a dispărut înapoi în dormitor.

M-am uitat în urma ei, paralizată. Apoi, m-am uitat din nou la stele, ca și cum aș fi căutat un răspuns acolo. M-am gândit la Jofre, soțul meu, căruia îi datoram să îndrept lucrurile. Poate că era slab de înger, dar rămăsese singura persoană bună în mijlocul acestei ticăloșii. Și, spre deosebire de așa-zisii lui frați, nu dorea răul nimănui. Merita o soție bună.

M-am gândit, de asemenea la Napoli și la persoanele iubite de acolo. Într-un final, m-am ridicat. Nu m-am dus în pat, în speranța de a dormi. În schimb, m-am dus în antecameră, am aprins o lampă și am luat o pană și pergament.

Dragă frate,

A trecut prea mult timp de când am primit vești de la tine despre viața din Napoli. Spune-mi, te rog, ce mai face mama. Nu omite nici un detaliu...

În privința lui Juan, Cesare avusese dreptate, că nu o să dureze mult, până o să dea o oportunitate familiei, să scape de el.

La doar câteva zile, după ce i-am trimis lui Cesare scisoarea în care îi spuneam să nu ne mai întâlnim, cardinalul Ascanio Sforza – fratele lui Ludovico Sforza, conducătorul Milanului și o rudă a malignului Giovanni Sforza – a ținut o recepție la Roma, la palatul vice-cancelarului. Au fost invitați mulți oaspeți distinși. Lucrezia era încă la San Sisto, dar Jofre m-a implorat să îl însoțesc. Dorind să fiu o soție ascultătoare, am acceptat, deși lista de invitați includea doi bărbați, pe care încercam să îi evit: Ducele de Gandia și fratele său, cardinalul de Valencia.

Palatul vice-cancelarului era indiscutabil magnific. Proprietatea era atât de mare, încât a trebuit să mergem cu trăsura până la intrare și am fost anunțați pe rând, când am pășit în Sala cea Mare, care era de trei ori cât cea de la Castel Nuovo. Noi, cei din familia Borgia am venit împreună și am fost prezentați în ordinea importanței noastre pentru Papa Alexandru. Primul a fost Juan, care și-a scos pălăria cu pene, fluturând-o la mulțime în urale pentru Căpitanul General. Apoi, Cesare, înveșmântat în negru și tăcut, iar la urmă, eu și Jofre, prințul și prințesa de Squillace.

Decorul era minunat. În interior, fusese construită o fântână cu trei straturi. Era înconjurată de sute de lumânări, a căror lumină se reflecta în fiecare picătură de apă, făcându-le să pară aurii. Pe jos, erau presărate petale de trandafir, care înmiresmau aerul. Acest efect era întrecut, doar de aroma mâncărilor aduse pe tăvi de aur de către servitori. Camera era atât de vastă, încât și statuile mari de marmură, înfățișând femei și bărbați dezbrăcați, aparent din Roma antică, păreau foarte mici prin comparație.

Am zâmbit fără tragere de inimă, i-am salutat pe demnitarii pe care îi cunoșteam și am fost introdusă celor pe care nu îi știam. În general, am făcut tot ce mi-a stat în putință să îi evit pe Juan și pe Cesare.

Mergând prin mulțime, la braț cu soțul meu, ne-am întâlnit cu Giovanni Borgia, cardinalul de Monreale, cel care fusese martor la noaptea nunții. Cardinalul se îngrășase și mai tare, iar bretonul de sub boneta sa roșie, era acum aproape alb. Dar, degetele îi sclipeau ca de obicei de diamante.

-Altețele Voastre, a strigat cu un entuziasm, care îmi amintea de vărul său, Rodrigo. Cât mă bucur, să vă văd pe amândoi!

S-a uitat șiret la sânii mei, apoi i-a făcut cu ochiul lui Jofre, dându-i un cot.

-Văd că trandafirii sunt încă înfloriți.

Jofre a râs, un pic rușinat de referință, dar a răspuns:

-Este și mai frumoasă, nu-i așa, Sființia Voastră?

Cardinalul a zâmbit.

-Ba da. Iar tu, Don Jofre, ai devenit un adevărat bărbat...fără îndoială, fiindcă ai o femeie adevărată ca soție.

Am zâmbit politico, în timp ce Jofre a mustăcit. Eram pe punctul de a merge mai departe să salutăm și altă lume, când, spre teroarea mea, ni s-a alăturat și Cesare.

-Don Giovanni, a zis el călduros. Ești la fel de voinic și entuziast, ca întotdeauna.

Nepotul Papei a zâmbit.

-Viața îmi priește...după cum văd, că vă priește și vouă. Dar Jofre, a zis el conspirativ, dăi niște delicatose soției tale. A cam slăbit. O călărești prea tare, băiete?

Luat prin surprindere, Jofre a deschis gura să răspundă, dar, din fericire, cardinalul a fost distras de chemarea lui Ascanio Sforza. Soțul meu m-a privit. În ultima vreme își făcea griji pentru sănătatea mea cu blândețe și atenție.

-Așa o să fac, a declarat el. Mă duc să găsesc un servitor să îți aducă ceva de mâncare.

Și a plecat, lăsându-mă singură cu Cesare. Am încercat să mă duc la un alt grup, dar Cesare mi-a blocat calea, forțându-mă să rămân singură cu el.

-Acum tu ești rea cu mine, Madonna, a zis Cesare, ca un iubit înflăcărat. Ți-am înțeles scrisoarea și apreciez dorința ta pentru discreție, având în vedere circumstanțele cu sora mea, dar...

L-am întrerupt.

-Nu este numai asta. Juan a împrăștiat zvonuri despre noi. Trebuie să facem tot ce ne stă în putință să le risipim.

Am încercat să mă controlez. M-am luptat să mă prefac, că acționez așa pentru binele nostru, nu pentru că îl disprețuiam. Dar, în același timp, o parte din mine tânjea după el, fapt de mă umplea de rușine și dispreț de sine. L-am privit. Era atât de frumos, atât de mândru, atât de elegant și atât de rău.

A făcut un pas spre mine. Instinctiv, m-am dat înapoi, gândindu-mă la el, cum o strângea în brațe pe Lucrezia, proclamând: *Vei fi regina mea...*

-Dacă sunt deja zvonuri, de ce să suferim? De ce să nu ne purtăm ca înainte? Nu am petrecut decât o noapte împreună, de la reuniunea noastră...

A făcut o pauză, lăsând capul în jos, apoi, oftând, s-a îndreptat.

-Știi că ai dreptate, Sancha, dar este așa greu. Măcar dă-mi speranțe. Spune-mi când te pot vedea din nou.

Slavă Domnului că se întorcea Jofre. M-am întors nerăbdătoare la soțul meu, care mi-a oferit o farfurie de alune glazurate și turte dulci. M-am ocupat de mâncare, dându-mi silința să îi evit privirea lui Cesare.

În timp ce mâncam, atenția mi-a fost distrasă de un țipăt puternic de beție, dintr-un alt colț al încăperii. Când ne-am întors spre sursa agitației, am recunoscut vocea.

-Priviți nemâncații! a urlat Juan sarcastic.

Era însoțit de unul dintre căpitaniii lui, care încerca acum, să îl liniștească. Juan a gesticulat extravagant la unul dintre invitați, corpulentul Antonio Orsini, o rudă a soțului Giuliei și a cardinalului Sforza. Orsini stătea la masă lângă soția sa dolofană și cei doi fi ai lui, amândoi episcopi. În acel moment, își îndesa în gură, cât putea de mult din friptura de rață. Era extrem de rotund. Atât de mult, încât abea își putea împreuna mâinile pe burtă. Fața lui umflată și cărnosă avea sub bărbie, nici mai mult nici mai puțin, de trei straturi de gușă pe care nici barba sa neagră nu le putea ascunde.

-Poate, Don Antonio, a strigat Juan, suficient de tare să îl audă toată adunarea. Dacă nu ai petrece așa de mult timp la mesele rudelor tale mai înstărite, nu ai fi atât de gras!

Unii au început să chicotească. Don Antonio a pus înapoi în farfurie bucata de friptură rămasă și a dat neglijent din mâna plină de grăsime.

-Poate, Don Juan, dacă nu ai fugi așa repede din fața inamicilor, nu ai fi atât de slab!

Mulți au înmărmurit. Juan și-a scos sabia, clătînându-se spre batjocoritorul său.

-Domnule, o să plătești scump pentru această insultă. Te-aș provoca la duel...dar, fiind un gentleman, nu pot să profit de cineva, așa grotesc incapabil de epuizare fizică.

Don Antonio s-a ridicat și a făcut un pas înainte. Chiar și acest mic efort i-a tăiat răsuflarea.

-Domnule, sunt perfect capabil să îți răspund la provocare...Dar nu ești un gentleman. Nu ești decât un laș și un bastard.

Ochii lui Juan s-au micșorat de mânie; aceeași furie necontrolată, care fusese cândva, direcționată asupra mea. Mă așteptam să își piardă controlul. În schimb, alb la față și tăcut, s-a întors pe călcâie și a părăsit palatul. Orsini a râs zgomotos.

-Un laș ca întotdeauna. Vedeți? Iar fuge.

Ascanio Sforza, nerăbdător ca gazdă, să potolească orice neplăcere, le-a făcut semn muzicanților să cânte. A început dansul. Am primit câteva invitații, dar le-am refuzat pe toate. În curând, i-am șoptit lui Jofre, că sunt obosită și vreau să mă întorc acasă. L-a căutat pe cardinalul Sforza să ne luăm la revedere.

Dar, am fost întrerupți de o comoție zgomotoasă. Spre surprinderea adunării, un contingent de vreo doisprezece soldați din garda papală au mărșăluit înăuntru cu săbiile trase și expresii răuvoitoare.

-Îl căutăm pe Don Antonio Orsini, a anunțat comandantul.

Cardinalul Sforza a venit repede.

-Vă rog, vă rog, i-a zis comandantul. Aceasta este o rezidență privată și o dispută privată între doi invitați, una minoră aș putea adăuga, provocată de vin. Nu este nevoie de un răspuns așa extrem.

-Sunt aici din dorința Sfinției Sale, Papa Alexandru, a răspuns ofițerul. Atât Căpitanul General, cât și Sfinția Sa au fost calomniați. O astfel de faptă nu poate fi trecută cu vederea.

Și-a condus trupele, pe lângă uimitul cardinal și sub privirile noastre, l-au înhățat pe nefericitul Don Antonio.

-Este scandalos! a strigat el, în timp ce soția sa țipa și dădea din mâini. Scandalos! Nu am făcut nimic să fiu încarcerat!

Dar, intenția soldaților nu era de a îl lua prizonier. Și-au târât victima afară, pe proprietatea cardinalului, unde doi soldați, legaseră deja o sfoară de un măslin bătrân. De fiecare parte a copacului, ardeau două torțe mari. Evenimentul era menit să fie vizionat. Noi, musafirii i-am urmat înmărmuriți.

Când a văzut ștreangul care îl aștepta, Don Antonio a căzut în genunchi și a țipat:

-Îmi cer iertare! Vă rog, ajunge! Spuneți-i Căpitanului General, că îl implor să mă ierte, că o să îi aduc, orice scuză publică dorește!

Asta cu siguranță o să oprească această nebunie, m-am gândit. Dar comandantul nu a răspuns, doar le-a făcut semn trupelor sale. Don Antonio a fost târât, gemând și tremurând, spre pierzanie. Cu dificultate, soldații l-au ajutat să se urce pe micul taburet de sub copac.

Până în ultima clipă, nu am crezut că o să se întâmple. Sunt de părere, că nimeni nu credea. L-am strâns pe Jofre de braț. Venise și Cesare lângă mine. Toți trei ne uitam transfigurați.

Ștreangul a fost slăbit să încapă în jurul gâtului gros al lui Don Antonio. Când i l-au înfășurat, a început să plângă fără rușine. Brusca, comandantul a dat semnalul să se tragă scaunul. Mulțimea a oftat stupefiată. Doar Cesare nu a scos nici un sunet.

Don Antonio se legăna în fața noastră, în aerul răcoros al nopții, cu ochii măriți, ieșiți din orbite și lipsiți de viață. S-a lăsat așa o tăcere, încât nu se mai auzea decât sunetul ramurii, care începuse să se crape sub greutatea trupului care se bălăngănea. M-am uitat întâi la Jofre, ale cărui trăsături blajine purtau o mască de groază. Apoi, m-am uitat la Cesare. Privirea cardinalului era intensă, gânditoare, o minte ambițioasă pusă la treabă. Se uita direct la trupul lui Don Antonio, dar vedea prin el, la o oportunitate dincolo de el.

O săptămână mai târziu, la mijlocul lunii iunie, pe când Lucrezia petrecuse deja două săptămâni la San Sisto, Vanozza Cattanei a dat o petrecere de familie în onoarea fiilor săi. Eu și Jofre am participat,

alături de Cesare și Juan, în toată gloria lui arogantă. A venit, de asemenea, și cardinalul Borgia de Monreale.

Ospățul a avut loc afară, într-o vie deținută de Vanozza, să ne putem bucura de vremea minunată. O masă mare fusese așezată să ne acomodeze atât pe noi, cât și pe curtenii noștri. Era împodobită cu flori și un candelabru de aur, înconjurat de multe lumânări. Deși petrecerea a început după-amiaza, era menită să continue după lăsarea nopții.

L-am ținut pe Jofre de braț, în timp ce am fost escortați pe proprietate. Deși, încă se răsfăța cu vin și curtezanerie, am închis ochii la comportamentul lui. În schimb, m-am concentrat pe bunătatea sa și am decis, pe cât puteam să fiu pe placul lui. Nu știam ce alt sens să îi mai dau vieții.

Odată ajunși la petrecere, am fost introdusă, pentru prima oară, mamei lui Jofre. Vanozza era o femeie frumoasă, cu părul castaniu și o seninătate încredincioasă. I se îngroșase puțin talia, datorită sarcinilor, dar încă avea o formă atrăgătoare, cu sâni plini și mâini lungi, delicate. Avea ochii palizi, ca Lucrezia, dar fața lui Cesare, cu bărbia puternică, obraji sculptați și nasul drept, proeminent. În acea zi, era îmbrăcată într-o rochie gri de mătase, care îi scotea în evidență ochii și părul înflăcărat.

I-am dat drumul lui Jofre și am apucat mâinile întinse ale Vanozzei. M-a studiat într-o manieră, atât caldă, cât și calculată.

-Alteță, Donna Sancha.

Ne-am îmbrățișat, apoi s-a retras să mă studieze. A așteptat ca Jofre să plece, ca să îmi spună:

-Fiul meu te iubește foarte mult. Sper că îi ești o soție bună.

I-am întors privirea deschis și sincer.

-Mă străduiesc, Donna Vanozza.

A zâmbit cu mândrie și satisfacție la fii ei, în timp ce Juan și Cesare i s-au alăturat lui Jofre, și au primit câte un pahar de vin de la un servitor.

-Au ajuns bine, nu-i așa?

-Da, Donna.

-Să mergem la ei.

Ne-am dus. Am observat imediat, că Cesare nu era îmbrăcat în sutana sa neagră obijnuită, ci într-o magnifică tunică stacojie, brodată cu fie de aur. Ca de obicei, Juan era înveșmântat țipător, în catifea albastru deschis, cu brocart auriu și rubine. Totuși, cardinalul de Valencia era mult mai frapant. M-am dus lângă Jofre și le-am zâmbit politicos celor doi frați mai mari.

-Sființia Voastră, i-am zis lui Cesare, ferindu-mi privirea, când m-a pupat pe obraz, după cum cereau relațiile familiale. Căpitane General, i-am spus lui Juan.

Spre surprinderea mea, nu am mai văzut batjocură în ochii lui, nici provocare, nici mânie. M-a sărutat politicos, distant. Se purta ca un om, care fusese pedepsit.

I-am salutat și pe ceilalți invitați. Când a venit timpul să mergem la masă, Vanozza m-a luat de braț și mi-a zis cu fermitate:

-Aici, Sancha. Am ales locurile pentru toată lumea.

Spre teroarea mea, m-a așezat direct între Juan și Cesare. Din fericire, la începutul cinei, toți au fost distrași de toasturile ținute de Vanozza. Juan a fost salutat primul.

-Pentru Căpitanul General, a proclamat cu gust, Donna Vanozza. Care ne va aduce tuturor pace și prosperitate.

Asta a adus urale din partea însoțitorilor lui Juan. S-a plecat grațios ca un suveran.

-Pentru înțeleptul și savantul cardinal de Valencia, a continuat Vanozza.

S-au auzit câteva șoapte politicoase, apoi a urmat al treilea toast.

-Pentru prințul și prințesa de Squillace.

Această urare, a fost întâmpinată doar de zâmbete politicoase.

Cina, deși interminabilă, nu a fost așa rea, precum mă temeam. Juan nu mi-a zis un cuvânt, adresându-i-se numai cardinalului Giovanni Borgia, care stătea în dreapta sa. Cât despre Cesare, se uita

din când în când în ochii mei, cu privirea lui specială, imploratoare și poetică. A încercat o dată, să îmi vorbească la ureche, când ceilalți erau distrași, dar l-am împins ușor, spunând:

-Nu este momentul, domnule cardinal. Să nu ne cauzăm și mai multă suferință, vorbind despre situația noastră.

S-a dat înapoi și a șoptit:

-Uită-te la tine Sancha...ai slăbit, ești trasă la față. Recunoaște. Te simți, la fel de mizerabil ca și mine. Dar văd, cum te agăți, acum, de Jofre. Să nu îmi spui, că ai lăsa ceva așa ridicol precum vinovăția să ne distrugă dragostea.

M-am uitat la el, lovită. Nu puteam să îmi neg suferința, dar cauza era mult mai adâncă, decât suspecta Cesare. M-am întors. Nu ne-am mai adresat niciun cuvânt.

În sfârșit, a apus soarele și au fost aprinse lămpi și lumânări. Atunci, un străin s-a alăturat grupului nostru. Era un bărbat înalt, slab și avea figura complet acoperită de o mască ceramică, pictată în culori deschise, în stil venețian. Cu găuri pentru ochi și gură, prezenta o expresie solemnă. Pe frunte avea inscripționat simbolul balanței. Trupul și părul său erau acoperite de o mantie mare cu glugă, care îi ascundea și mai bine înfățișarea. Vizitatorul cunoștea pe toată lumea. L-a salutat pe nume, dar și-a schimbat vocea, făcând-o mai groasă. Intrigați, am încercat să îi ghicim identitatea. Venise vremea Carnavalului, când în oraș se organizau multe baluri mascate. Am presupus cu toții, că oaspetele nostru venea de la o astfel de petrecere.

Vanozza l-a primit la masă, iar servitorii i-au adus un scaun. M-am bucurat, că a fost așezat între mine și Juan, punând mai multă distanță între noi.

Juan l-a plăcut pe vizitatorul nostru surpriză, și a petrecut mult timp chestionându-l, ca să îi ghicească identitatea. Străinul l-a fermecat complet, deoarece pe măsură ce a înaintat seara, i-am auzit făcând planuri, pentru alte aventuri după petrecere. La un moment dat, Juan a plecat să se ușureze după supraabundența de vin, și Jofre s-a hotărât să ne luam la revedere și să ne întoarcem acasă. Dar, înainte să mă ridic, m-am întors la bărbatul necunoscut de lângă mine și l-am întrebat în șoaptă:

-Eu plec, domnule. Sunt curioasă. Îmi veți dezvălui numele dumneavoastră? Promit, că nu voi spune nimănui.

Când s-a uitat la mine, am văzut din spatele măștii, o scânteie ciudată în ochii lui negri.

-Spuneți-mi Justiței, Madonna, a răspuns el ușor. Deoarece, mă aflu aici, să pun lucrurile în ordine.

Răspunsul lui, mi-a provocat un tremur ciudat. L-am privit în tăcere, apoi m-am ridicat, ducându-mă lângă soțul meu. În timp ce, am îmbrățișat-o și am sărutat-o pe Vanozza de plecare, Juan s-a întors la masă și a decis, că a venit timpul, ca el și prietenul său misterios să plece în căutare de femei iubitoare.

Când cei doi au plecat brusc, fără să își ia la revedere de la gazdă, eu m-am întors și i-am aruncat o privire lui Cesare. Cardinalul, tocmai își ducea paharul la buze, dar îi puteam vedea ochii. Erau concentrați asupra lui Juan și a străinului, cu aceeași intensitate degajată, cu care privise trupul corpulent al lui Antonio Orsini, legănându-se de copac.

A doua zi de dimineață, nici unul dintre noi nu a observat, că Juan nu s-a întors acasă. Când se trezea în patul unei femei străine, avea obiceiul să aștepte lăsarea serii, înainte să se întoarcă la Vatican.

Dar din seara s-a făcut noapte. Eu și Jofre am fost invitați să luăm cina cu Papa și i-am ascultat grijile lui Alexandru. În timp ce eram la masă, a apărut căpitanul lui Juan și a anunțat, că Ducele de Gandia nu s-a prezentat să se ocupe de problemele stringente din ziua aceea.

Alexandru a dat din mâini.

-Unde poate fi? De ce, ar vrea să își îngrijoreze tatăl așa? Dacă s-a întâmplat ceva...

Jofre s-a ridicat, punând o mână pe umărul lui Alexandru.

-Nu s-a întâmplat nimic, tată. Ști cum face Juan, când își găsește o femeie nouă. Pur și simplu, nu își poate refuza încă o noapte de iubire...dar sunt sigur, că se va întoarce de dimineață.

-Da, da... a murmurat Alexandru, agățându-se de acest confort.

Nu am spus nimic, dar nu puteam să îmi scot din cap imaginea străinului mascat, numit Justiție.

Odată ce Sființia Sa s-a calmat suficient, ne-am retras în paturile noastre separate. Câteva ore Mai târziu, am fost trezită din somn, de un soldat înarmat și condusă la Vatican. Papa nu stătea pe tron, așteptând întâmpinarea tradițională, de a i se săruta papucul. Se plimba de colo colo, privind pe fereastră, la torțele aprinse, din pața de dedesubt. Atunci nu știam, dar erau soldați din garda spaniolă, care patrolau străzile în căutarea comandantului lor dispărut. Jofre stătea lângă Alexandru, încercând să țină o mână pe umărul tatălui său agitat să îl calmeze.

Abea mai târziu, mi-a trecut prin cap, că Alexandru nu l-a chemat pe Cesare să îl consoleze.

-Ce este Sființia Voastră? am întrebat.

În această situație nu era loc de formalități.

-Ce s-a întâmplat?

Alexandru s-a întors la mine, cu fruntea lui mare profund încruntată. Lacrimi nevărsate îi luceau în ochi.

-Juan a dispărut. Mă tem de ce este mai rău.

-Tată, a zis Jofre calm. Te-ai îmbolnăvit de grijă. Juan, pur și simplu, a uitat de el cu vreo femeie...după cum am zis, cu siguranță o să vină acasă până de dimineață.

-Nu, a clătinat Alexandru din cap. Eu sunt de vină. M-am răzbunat prosteste pe invitatul lui Ascanio Sforza...Nu ar fi trebui să ordon să fie spânzurat. Dumnezeu mă pedepsește, lundu-mi fiul favorit.

Spre cinstea lui, Jofre, nici măcar nu a clipit la ultimele cuvinte ale tatălui său. A fost cuprins de o certitudine rece. Juan era într-adevăr mort, dar nu din motivul pe care îl credea Alexandru.

M-am chinuit să găsesc în mine compasiune. Alexandru mă chemase aici să îi aduc alinare. Lucrezia nu mai era să îi mângâie sufletul, prin prezența ei caldă, feminină. Și Jofre era blând spre deosebire de Cesare. Cum puteam să fac, ceea ce fusesem chemată să fac?

Urmând exemplul soțului meu, mi-am pus mâna cu blândețe pe celălalt umăr al lui Alexandru.

-Sființia Voastră, acum totul este în mâinile lui Dumnezeu. Grijiile nu au nici un rost. Vom afla soarta lui Juan la momentul potrivit. Jofre are dreptate. Nu trebuie să ne facem griji până de dimineață S-a întors la mine.

-Ah, Sancha. Mă bucur, că te-am chemat. Ești foarte înțeleaptă.

M-a luat de mâini. Lacrimile i s-au revărsat pe obraji.

-Poate, ar trebui să ne rugăm pentru Juan, a sugerat Jofre serios. Dacă a pățit sau nu ceva, asta este bine pentru sufletul lui.

Atât eu, cât și Papa, l-am privit cu scepticism. Am realizat, studiându-l pe Alexandru, că nici el nu credea în eficiența rugăciunilor. Dar era atât de disperat, încât și-a îmbrățișat fiul.

-Roagă-te în numele meu, Jofre. Inima mea este prea tulburată, dar îmi va face bine să te ascult.

Jofre s-a uitat întrebător la mine. l-am aruncat o privire să îi fie clar, că nu vreau să mă alătur. Chiar dacă aş fi fost un bun creștin, nu aş fi putut să fiu așa ipocrită să mă rog pentru Juan. O parte din mine, încă își dorea răzbunare împotriva acestui bărbat.

Realizând că nimeni nu vrea să i se alătore, Jofre a scos niște mătănii din tunică, ceea ce m-a surprins, și a început să se roage cu seriozitate.

O Vergin benedetta, sempre tu Ora per noi a Dio, che ci perdoni E diaci grazia a viver si quaggiu Che'l paradiso al nostro fin doni.

“O, Fecioară binecuvântată, roagă-te mereu pentru noi, ca Dumnezeu să ne ierte și să ne dea grația să trăim, în așa fel încât, să fim recompensați cu Raiul, în ceasul morții noastre”.

Situația era prea sumbră, ca eu să îmi arăt uimirea, dar am fost surprinsă să îl aud pe soțul meu, repetând Vergin Benedetta, preferată de oamenii de rând, în locul versiunii latine, *Ave Maria, gratia plena...*, care fusese aprobată de propriul său tată, drept varianta "corectă". Spre deosebire de Papă, Jofre părea să creadă în Dumnezeu. În mod evident, învățase rugăciunea de la un servitor pios și o alesese în defavoarea celei, pe care a trebuit să o învețe la cursurile de latină.

Dacă Alexandru a observat diferența, nu a arătat-o. S-a dus la fereastră, continuând să se plimbe de colo colo.

Jofre a repetat rugăciunea fără încetare. Se spunea, că Sfântul Dominic recomandase o sută cincizeci de repetiții în fiecare zi, iar Jofre, cu siguranță, se apropia de sfârșit înainte să fie întrerupt. Sunetul monoton și alinător al vocii lui, ne-a adus, mie și lui Alexandru, un dram de calm. Sfinția Sa, în sfârșit, s-a întors la tron și s-a așezat în liniște.

Din păcate, calmul nostru a fost risipit de apariția unui soldat cu uniformă pătată de sânge. Ne-am întors și l-am privit cu teroare.

-Sfinția Voastră, a spus, respirând greu și a îngenunghiat să sărute papucul pontifului.

Neputând să vorbească, Alexandru a gesticulat agitat, ca bărbatul să se ridice și să dea raportul.

-L-am găsit pe pajul Ducelui de Gandia, a spus soldatul. Pe o alee în apropierea Tibrului. A fost străpuns de câteva ori cu sabia. Este pe moarte și nu poate depune mărturie.

Alexandru și-a pus capul în palme și a căzut în genunchi.

-Acum, lasă-ne, a comandat Jofre. Întoarce-te când ai vești despre Duce.

Soldatul a făcut o plecăciune și a plecat, iar noi doi ne-am dus la Alexandru, care plângea și am încercat să îl îmbrățișăm, în timp ce se clătina mizerabil pe scări. Am făcut, ceea ce se aștepta de la mine, ca o noră bună. Totuși, am fost uimită să descopăr, că deși îl disprețuiam, nu puteam să nu simt milă pentru suferința reală a bătrânului.

-Este vina mea, Oh Doamne, a strigat pe un ton atât de jalnic, încât nu mă îndoiam, că s-a auzit până în Cer. Mi-am omorât fiul, fiul meu iubit! Lasă-mă să mor acum...Lasă-mă să mor în locul lui!

A continuat să plângă, timp de o oră, până când a intrat un alt soldat însoțit de un țăran.

-Sfinția Voastră, a strigat soldatul. Am adus un martor, care pretinde, că a văzut activități suspecte în legătură cu dispariția Ducelui.

Alexandru și-a recăpătat controlul cu o voință admirabilă. S-a ridicat, refuzând ajutorul meu și al lui Jofre, și cu o demnitate desăvârșită, s-a așezat din nou pe tron.

Martorul, un bărbat de vârstă medie, cu părul și barba sa neagră mătuite, îmbrăcat într-o tunică murdară și ruptă, al cărui miros oribil, îi marca profesia de pescar, și-a scos boneta și, tremurând, a urcat scările să sărute papucul papal. Apoi, a coborât și, învărtindu-și boneta în mâini, a tresărit, când a comandat Papa:

-Spune-mi ce ai văzut și ce ai auzit.

Povestea lui a fost simplă. În noaptea în care a dispărut Juan, pescarul se afla cu barca pe Tibru lângă mal. Pe jumătate ascuns de ceață, a văzut, cum un bărbat călare pe un cal alb, s-a apropiat de râu, venind dintr-o alee. Asta nu era interesant, dar ce i-a atras atenția pescarului, a fost trupul de pe spatele calului, ținut cu grijă în loc de doi servitori. Când a ajuns la râu, călărețul a întors calul în lateral, iar cei doi servitori au luat trupul și l-au aruncat în râu.

-S-a scufundat? a întrebat călărețul.

-Da, stăpâne, a răspuns unul dintre servitori.

Dar cadavrul nu a cooperat. Așa a răspuns servitorul, când mantia mortului s-a umflat de aer și a adus corpul înapoi la suprafață.

-Faceți, ce trebuie făcut, a comandat stăpânul.

Servitorii lui au aruncat cu pietre în cadavru, până a dispărut sub apele Tibrului.

L-am ținut strâns pe Jofre, în timp ce ascultam oripilată. Cât despre Sfinția Sa, a ascultat povestea cu tărie. Când s-a terminat, l-a întrebat pe pescar:

-De ce nu ai venit să raportezi asta imediat?

Omului i-a tremurat vocea.

-Sființia Voastră, am văzut mai bine de o sută de morți, aruncați în Tibru. Niciodată, nu s-a arătat cineva îngrijorat pentru ei.

Pe cât de uluitoare era această afirmație, nu m-am îndoit de veridicitatea ei. Cel puțin două, trei crime, erau comise în fiecare noapte la Roma, iar Tibrul era depozitul favorit pentru victime.

-Ia-l de aici, a ordonat cu dificultate Alexandru.

Soldatul l-a escortat afară pe pescar. Când au plecat, Papa și-a îngropat din nou capul în mâini. Jofre a urcat scările până la tron.

-Papa, a zis el, punând un braț în jurul lui Alexandru. Am aflat despre o crimă. Încă nu știm, dacă are legătură cu Juan.

Nici unul dintre noi, nu a îndrăznit să menționeze, că calul preferat al lui Cesare, era un armăsar alb.

-Poate că nu, a murmurat Alexandru.

Și-a privit mezinul cu o scânteie de speranță.

-Poate toată suferința noastră este în van.

A râs tremurător.

-Dacă este așa, trebuie să ne gândim la o pedeapsă teribilă pentru Juan, că ne-a îngrijorat în felul acesta.

Oscila între speranță și disperare. Așa că, am rămas cu el încă o oră, până a apărut al treilea soldat. Văzându-i expresia, Alexandru a urlat, iar Jofre a izbucnit în plâns, deoarece spaima din ochii soldatului, revela ce venise să anunțe. A așteptat, până ce sunetele de jale au încetat suficient încât să se facă auzit.

-Sființia Voastră...a fost găsit trupul Ducelui de Gandia. A fost transportat la Castel San'Angelo să fie spălat și pregătit pentru înmormântare.

Alexandru nu a putut fi stăpânit. Nu te mai puteai înțelege cu el. A insistat să meargă să vadă trupul lui Juan, cu toate că, nu fusese încă pregătit pentru priveghi. Altfel nu vroia să creadă, că fiul lui este mort.

Eu și Jofre l-am acompaniat. Am intrat în cameră, de o parte și de alta a lui. Femeile se pregăteau să spele cadavrul. S-au plecat uimite, văzându-l pe Sființia Sa și ne-au lăsat singuri. Trupul lui Juan fusese înfășurat într-un cearșaf. Jofre l-a tras cu reverență.

Juan arăta grotesc, dar putea fi recunoscut. Apa îi dublase mărimea corpului. Hainele lui erau rupte, iar burta îi ieșea din tunică. Avea degetele groase, ca niște cârnați. Era greu să-l vezi așa: cu limba umflată, ieșindu-i printre dinți, ochii deschiși, acoperiți de o pâclă albă, părul lipit de față, plin de noroi. Fusese înjunghiat în mod repetat și golit de sânge. Avea pielea de culoarea marmurei. Și cel mai rău, gâtul îi fusese tăiat de la o ureche la alta, iar rana adâncă se umpluse cu noroi, frunze și bețe.

Alexandru a țipat și s-a prăbușit. A fost nevoie de efortul nostru combinat să îl repunem pe picioare.

Din cauza căldurii, Juan a fost îngropat imediat după ce a fost spălat și reînbrăcat. Sicriul a fost purtat de membrii anturajului lui Juan și de cei mai apropiați dintre soldați, urmați de un contingent de preoți. Eu și Jofre am privit din apartamentele papale, în timp ce procesiunea s-a îndreptat, la lumina torțelor, spre catedrala Santa Maria del Popolo, unde Juan a fost așezat lângă cripta unchiului său Pedro Luis.

Papa nu a participat, dar a plâns atât de tare, încât eu și Jofre nu i-am putut auzii pe ceilalți bocitori. Am stat cu el toată noaptea. Nu am putut să îl convingem să mănânce, să bea sau să doarmă. Și nu am făcut nici un comentariu, nici atunci, nici mai târziu, despre absența suspicioasă a lui Cesare.

Toamna 1497

XXII

S-a inițiat o investigație privind moartea lui Juan, condusă de cei mai proeminenți cardinali ai lui Alexandru, printre care și Cesare, care a făcut o mare impresie, acuzându-i verbal pe cei suspectați. Primul investigat a fost Ascanio Sforza, cardinalul al cărui invitat îl insultase pe Juan și fusese spânzurat pentru ofensă. Cesare l-a defăimat pe Sforza, dar cardinalul era înțelept. Nu s-a ofensat din cauza acuzațiilor, ci a cooperat total, insistând, că nu are nimic de ascuns, lucru confirmat foarte curând. Ranchiunos, Cesare și-a cerut scuze.

Au fost investigați și alți dușmani – Juan își făcuse mulți – dar timpul și persistența nu au revelat nici un indiciu. Sau, poate că au dezvăluit prea multe. La mai puțin de trei săptămâni după crimă, Alexandru a suspendat cercetările. Cred, că în inima lui, știa identitatea criminalului și în sfârșit, renunțase să încerce să se convingă de contrariu.

Înțelept, la vremea aceea, Cesare a părăsit Roma, cu treburi oficiale, prezidând ca legat papal la încoronarea unchiului meu Federico, noul rege al Neapolelui. În alte circumstanțe, aș fi profitat de ocazie să îi vizitez pe Alfonso și pe Madonna Trusia. Dar, Papa Alexandru nu era singurul în doliu. Jofre era profund îndurerat de uciderea lui Juan, în ciuda oricărei gelozii pe care o simțea pentru favoritismul tatălui său. M-am simțit obligată să rămân cu el. Jofre nu se gândea numai la tristețea lui. M-a rugat să o vizitez pe Lucrezia.

-Te rog, m-a implorat el. Este atât de singură la San Sisto. Eu sunt prea tulburat să o consolez. Are nevoie de simpatia altei femei.

Nu aveam încredere în Lucrezia. Amabilitatea ei față de mine, nu a făcut-o să pună capăt relației cu Cesare, deși știa, că îl iubesc. Știa, de asemenea, despre ambiția lui de a fi Căpitan General și este posibil să fi fost de acord cu moartea lui Juan, dacă nu fusese chiar complice.

În orice caz, din respect pentru dorințele soțului meu, m-am dus la mănăstire. Din nou, m-a întâmpinat tânăra Pantsilea, la ușa apartamentului Lucreziei și, din nou, frumoasele trăsături măslinii ale servitoarei erau pline de disperare.

-Nu a ajutat la nimic, că i-ați luat cantarella, Madonna, a șoptit ea. Nu fiți surprinsă, știu că ați luat-o, deoarece Lucrezia a înebunit căutând-o și nu o poate găsi. Așa că, acum se înfometează. Nu a mâncat nimic de o săptămână și nu a băut apă de două zile.

Pantsilea m-a condus în camera interioară, unde, deși era mijlocul zilei, Lucrezia, îmbrăcată doar într-o cămașă, stătea proptită în pat, cu picioarele și burta acoperite de un cearșaf. Era mai palidă decât o văzusem vreodată, trasă la față și avea o expresie de apatie totală. M-a privit fără interes, apoi s-a întors cu fața la perete. M-am dus și m-am așezat lângă ea.

-Lucrezia! Pantsilea îmi spune, că nu mănânci și nu bei...dar trebuie! Știu că ești tristă, pentru că ți-ai pierdut fratele, dar nu și-ar fi dorit să îți faci rău, nici ție, nici copilului tău.

-La naiba cu mine, a murmurat Lucrezia. Și la naiba cu copilul. Este deja blestemat. S-a uitat ascuțit la Pantsilea. Pleacă...și să nu ascuți la ușă. Deja ști mult prea multe. Sunt surprinsă, că ai supraviețuit atât.

Pantsilea a ascultat cu mâna la gură, nu deoarece era șocată de cuvintele stăpânei ei, ci de tristețe, pentru aerul lipsit de speranță al Lucreziei. S-a întors, cocoșată de îngrijorare și a închis ușor ușa în urma ei. După ce a plecat, Lucrezia s-a întors și mi-a vorbit cu candoarea unei muribunde.

-Spui, că ști cine este tatăl copilului. Te asigur, Sancha, că nu ști. Nu ști, cât de crud ai fost înșelată...

Nu am ezitat. Dacă era dispusă să fie periculos de sinceră, atunci eram și eu.

-Este al lui Cesare.

S-a uitat la mine, un lung moment, mărimdu-i-se ochii de uimire, apoi de durere. Fața ei s-a transformat într-o mască combinată de durere, mânie și teroare. M-a luat de mâini cu ferocitatea abruptă a unei femei care naște, apoi a început să scoată niște sunete guturale, pe care la început, nu le-am recunoscut drept suspine.

-Viața mea...e toată o minciună.

S-a înecat, neputând să tragă aer în piept.

-La început, îmi era frică de Rodrigo – nu îl numise *tatăl meu* – acum, toți suntem terorizați de Cesare. A dat din cap spre copilul nenăscut. Să nu crezi, că am făcut asta din dragoste.

-Te-a forțat? am întrebat.

Suferința ei era prea abjectă să nu fie veritabilă. Lucrezia s-a uitat prin mine, la un perete distant.

-Tatăl meu a avut o fiică înaintea mea, a zis ea absentă. A murit, acum mulți, mulți ani, deoarece nu i-a acceptat cu bunăvoință avansurile.

Brusc, a râs amar.

-M-am prefăcut de atâta timp, încât nici nu mai știu cu adevărat ce simt. Te considerasem o rivală, când ai venit la Roma.

-Dar, *eu* l-am respins pe tatăl tău și totuși sunt în viață, i-am răspuns eu, apoi m-am oprit, realizând că mărturia mea îi putea intensifica durerea.

La această revelație, ochii Lucreziei au devenit reci, iar expresia controlată.

-Ești în viață, deoarece, dacă Alexandru ar fi încercat, din nou, să te seducă sau să îți facă vreun rău, Cesare l-ar fi omorât. Dacă nu imediat, atunci într-un moment când ar fi fost în avantajul lui. Trăiești, pentru că fratele meu te iubește.

Figura ei s-a contorsionat, din nou, pentru un moment.

-Dar, își dorea poziția lui Juan...și Juan te-a rănit, deci Juan este mort. Nici tata nu va îndrăzni vreodată, să îl acuze pe Cesare, deși știe adevărul. Iar eu sunt în siguranță, pentru că pot face o nuntă avantajoasă din punct de vedere politic. Nu mai am de ce să trăiesc.

Expresia ei a devenit jalnică. A închis ochii.

-Lasă-mă să mor, Sancha. Ar fi o mare bunătate. Lasă-mă să mor și dacă poți, fugi cu Jofre la Squillace.

Am studiat-o, o clipă. Nu uitasem, când îi spusese din senin, lui Cesare, să fie bun cu mine.

Mi-a confirmat, cea mai mare teamă în privința lui Cesare. Viața mea era în pericol. Un pas greșit și bărbatul, care mă iubise, putea cu ușurință să devină nemulțumit și să mă omoare. Trăiam sau muream după toanele lui Cesare. Nu îl puteam ține la distanță pentru totdeauna.

Dar, nu eram singura demnă de milă. Povara Lucreziei era mult mai mare decât a mea. Fusese manipulată de doi bărbați extrem de ticăloși, încă din copilărie, fără șansă de scăpare. Era, cu adevărat, cea mai nefericită femeie de pe pământ și avea nevoie disperată de o prietenă. Am îmbrățișat-o strâns. Pe cât deperate erau situațiile noastre diferitele, ne puteam totuși consola una pe cealaltă.

-Nici nu o să te las să mori, nici nu o să te părăsesc, am jurat eu. De fapt, nu o să plec de aici până nu bei și mănânci ceva.

Încet, cu ajutorul vizitelor și încurajărilor mele, Lucreziei i-a revenit apetitul, iar sănătatea și înfățișarea ei s-au îmbunătățit. I-am promis în mod repetat, că nu o voi părăsi, iar ea, în schimb, mi-a jurat prietenie veșnică.

În timpul călătoriilor mele la San Sisto, Alexandru a primit o epistolă de la hobotnicul Savanarola, care încă predica în ciuda decretului papal. Scrisoarea transmitea condoleanțe, pentru moartea fiului Sfinției Sale și, în același timp, îl castiga pe Papă pentru stilul său de viață păcătos. Dacă Alexandru se căia, îndemna preotul, Apocalipsa putea fi evitată. Altfel, Dumnezeu îi va aduce și mai multă durere, lui și familiei sale.

Pentru prima oară, Sfinția Sa s-a încrezut în cuvântul lui Savanarola. Și-a alungat femeile și copiii. Cesare și Lucrezia erau deja plecați, așa că, Jofre a primit un decret imperios, cerând să ne întoarcem în Squillace, până când, Alexandru va vrea să revenim.

Jofre era distrus de ceea ce considera o pedeapsă. Îmi părea rău să o părăsesc pe Lucrezia, într-un moment atât de disperat, dar, deși vinovată, m-am simțit ușurată de această veste. Am împachetat și am călătorit în sud spre coastă, unde am petrecut două luni, august și septembrie, departe de scandalurile și căldura arzătoare de la Roma.

Squillace era la fel de stâncos, infertil și provincial, precum mi-l aminteam. Acum, că văzusem gloriile Romei, palatul nostru îmi părea un bordei patetic și rustic, iar mâncare și vinul, niște atrocități. Cu toate acestea, am înflorit în absența splendorii. Pereții simplii, vâruți erau revigoranți, iar lipsa aurului, liniștitoare. Mă plimbam prin micile grădini sbârcite, sub soarele neîndurător, fără frica, că un atacator ar putea fi ascuns în tufișuri. Mergeam pe coridoare, fără grija că o să văd vreo scenă horifică. Priveam oceanul albastru, fără să îmi pese, că, de la balcon, am doar o priveliște parțială, și mi se părea plăcut, chiar dacă nu era la fel de frumos, precum Golful Napoli. Mâncam pește gătit simplu, cu măslină și lămâi, de prin părțile locului. Mi se părea mai delicios decât orice festin la palatul papal.

Cel mai frumos, dintre toate a fost, că m-a vizitat Alfonso.

-Ce te-ai schimbat, am râs eu.

La început, l-am strâns tare în brațe, apoi i-am dat drumul, ținându-l doar de mâini, ca să îl admir. Devenise un bărbat înalt, frumos, de optesprezece ani, cu o barbă aurie, ce sclipea în soare.

-Cum este posibil să nu te fi căsătorit? Cred că înebunești toate femeile din Napoli.

-Fac tot ce pot, a zis el zâmbind. Dar, uită-te la tine, Sancha...te-ai schimbat așa de mult! Ce grandios arăți! Așa o doamnă cu avere și statut!

M-am analizat. Uitasem de obiceiul din sud, de a te îmbrăca simplu. Iată-mă, plină de diamante și rubine în jurul gâtului și în păr, înveșmântată într-o rochie de catifea argintie, cu țesătură roșie de Burgundia, dintre toate locurile, tocmai în Squillace. Această splendoare nefirească, părea o reflexie a gradului în care, fusesem coruptă de familia Borgia. Tânjeam ca prezența lui Alfonso să mă purifice, să scoată la iveală bunătatea, care devenise ascunsă. M-am forțat să zâmbesc.

-La Roma nu prea purtăm negru.

-Din cauza căldurii, fără îndoială, a răspuns el jucăuș.

Am realizat ce dor îmi fusese de el. Era ceva divin să fiu din nou în prezența unui suflet iubitor, lipsit de viclenie și m-am bucurat în fiecare zi de compania lui, atâta timp, cât putea să o ofere. Știam că nu puteam rămâne în Squillace pentru totdeauna. Acesta era un răgaz temporar. Am trăit, ca și cum, erau ultimele mele clipe, deoarece întâlnirea mea cu Cesare nu putea fi amânată la nesfârșit.

Totuși, în prezența bunătății lui Alfonso, inima mea, atât de rănită de brutalitatea lui Juan și de duplicitatea lui Cesare, a început să se vindece. Mă gândeam des la Lucrezia și îi scriam scrisori de încurajare.

Din păcate, Alexandru s-a plictisit, de noua sa dragoste pentru pietate și, în curând, ne-a chemat înapoi la Roma. Ne-am întors, la sfârșit de toamnă, chiar înainte de venirea iernii. Cesare, deja venise acasă. Încă era cardinal, dar îl convinsese pe Alexandru să înceapă manipulările legilor bisericesti, necesare pentru a îl elibera de robele stacojii. Din fericire, era distras de anjamentele legale și s-a lipsit să apară la mesele de familie. În acele săptămâni, l-am văzut rar.

Între timp, Lucrezia a rămas la San Sisto până în zilele dinaintea Crăciunului, când cardinalii, care trebuiau să îi acorde divorțul, au chemat-o la Vatican.

Am vizitat-o în camerele ei, în timp ce Pantsilea încerca să o îmbrace. Dar era gravidă în câteva luni și chiar cea mai largă vestă de hermină, purtată pe deasupra rochiei, nu putea ascunde acest fapt. Ne-am îmbrățișat și am sărutat-o. Ea a zâmbit, dar îi tremurau buzele.

-Vor face ceea ce le cere tatăl tău, i-am amintit, dat tot îi tremura vocea.

-Știu, a răspuns ea, pe un ton incert.

-Lucrurile se vor îmbunătății, am continuat. În curând, lăuzia ta se va încheia și vom putea ieși împreună. Ai fost foarte curajoasă, Lucrezia. Curajul tău va fi răsplătit.

S-a echilibrat și mi-a pus mâna pe obraz.

-Am avut dreptate să mă încred în tine, Sancha. Ai fost o prietenă bună.

Mi s-a spus, că s-a purtat admirabil în fața Colegiului, și nici nu a tresărit, când moașele au anunțat, că este *virgo intacta*. Nici unul dintre cardinali nu a îndrăznit să menționeze, faptul că, pentru a doua oară în istorie, Dumnezeu a găsit de cuviință să lase o virgină gravidă.

Din acel moment, Lucrezia a rămas acasă la palatul Santa Maria, unde s-a izolat. Era inadecvat, ca ea, gravidă, să stea lângă tronul tatălui ei, în timp ce ținea audiențe, așa că rămânea retrasă în camerele ei.

În absența fiicei sale, ocazional, Alexandru îmi cerea mie să stau, dar nu pe perna de catifea a Lucreziei, ci pe cea pe care mi-o rezervase mie. Nu puteam refuza, ceea ce în esență era o comandă.

Într-o dimineață de februarie, stăteam respectuos, ascultând cererea adusă Sființie Sale, de către un anumit nobil, privind divorțul pe care încerca să îl obțină pentru fiica lui cea mare. Eram absolut plictisită. La fel și Alexandru, care a căscat de câteva ori și își tot aranja mantia de hermină, în jurul umerilor să îi țină de cald. Cardinali bătrâni, stăteau în cameră, tremurând, în ciuda focului care ardea în șemineu.

Dintr-odată s-au auzit țipete, venind de la câteva camere distanță.

-Nenorocitele! Fiu de târfă! Cum îndrăznești să o atingi!

Tonul era unul de furie sălbatică, necontrolată, iar vocea era a lui Cesare. Nobilul, care balmăjise în continuare, s-a oprit. Toți cei din sala tronului, ne-am uitat cu ochii mari în direcția comoției.

S-au auzit pași grăbiți. Cesare fugărea pe cineva, care se îndrepta spre noi.

-O să te omor, nenorocitele! Cine te crezi, să o fi atins?

Un tânăr a intrat în viteză în sala tronului. L-am recunoscut, ca fiind Perotto, servitorul care mă acompaniase la și de la San Sisto, când Lucrezia era izolată acolo.

Cesare, roșu la față, l-a urmat, fluturând o sabie și manifestând o furie absolut necaracteristică.

-Cesare...? a întrebat Papa, atât de speriat încât abea a șoptit.

Și-a dres vocea și a întrebat, cu mai multă autoritate.

-Despre ce este vorba?

-Ajutați-mă, Sființia Voastră! a strigat Perotto zăpăcit. A înebunit. Delirează, spune prostii și nu o să se mulțumească până nu mă omoară.

A urcat scările până la tron, s-a aruncat la picioarele lui Alexandru și a strâns în mâini, tivul veșmântului său alb. Eram așa uimită, încât m-am ridicat fără permisiune și am coborât scările, ferindu-mă din drum. Cesare s-a repezit la el cu sabia.

-Oprește-te! a comandat Papa. Cesare, explică-te!

Se cerea o astfel de explicație, precum și încetarea ostilităților, de vreme ce, era un act sacru să strângi tivul veșmântului Papei, unul ce oferea o mai mare protecție, decât să te refugiezi într-o biserică.

Drept răspuns, Cesare s-a aruncat înainte, l-a întors pe abjectul Perotto, care suspina și i-a tăiat gâtul cu sabia.

M-am dat înapoi și am ridicat instinctiv un braț să mă apăr. Alexandru a icnit, în timp ce sângele i-a stropit robele albe, mantia de hermină și l-a murdărit pe față.

Un lung moment, Perotto a bolborosit și s-a zbătut violent, apoi a rămas nemișcat, întins pe toată lungimea scărilor. Cesare l-a privit cu o plăcere macabră. După ce Perotto a tăcut pentru totdeauna, Cesare s-a exprimat, în sfârșit:

-Lucrezia. *El* este tatăl. În calitate de frate, nu i-am putut permite să trăiască. Eram obligat moral să mă răzbun.

Alexandru părea mai puțin interesat de explicații, pe cât părea de sângele, care îi curgea de pe obraji.

-Aduceți o cârpă, imediat! a ordonat el, nimănui în particular, apoi s-a uitat cu dezgust la trupul lui Perotto. Și luați mizeria asta de aici.

În dimineața următoare, trupul lui Perotto, a fost găsit în Tibru, cu mâinile și picioarele legate. Tradiția cerea, o etalare simbolică, arătând ce s-ar alege de cei, care ar viola-o pe fiica Papei. Plutind în apropiere, era cadavrul Pantsileei. Membrile ei nu erau legate. Fusese strangulată și avea un căluș în gura ei pe veci tăcută. Un semn clar, pentru alți servitori ai familiei Borgia, privind ce se întâmplă celor care știu și spun prea multe.

Începutul primăverii 1498

XXIII

Lucrezia a născut la începutul primăverii. Înainte de travaliu, a fost scoasă din palatul Santa Maria, ca țipetele ei să nu dezvăluie Romei, “secretul” pe care deja îl știa. Ațâțat de zvonuri, atacurile lui Savanarola la adresa papalității, au devenit extrem de aspre. A cerut să se formeze un consiliu internațional, care să îl detroneze pe Alexandru.

Copilul era băiat – numit Giovanni, la insistențele Lucreziei. Mă întrebam, ce credea Giovanni Sforza care, acum era un bărbat disgrățiat, divorțat și văzut cu cei mai răi ochi de familia Borgia, despre faptul că pruncul îi purta numele, ca și cum ar fi fost progenitura lui.

Copilul a fost adus înapoi la palazzo în grija unei bone. Era ținut într-o aripă distantă, ca plânsetele lui să nu îi deranjeze pe ocupanții adulți. Lucrezia vizita pruncul, cât de des i se permitea, ceea ce nu era suficient de mult pe cât și-ar fi dorit. Adeseori, când eram singure îmi mărturisisea, cât o durea sufletul, că nu avea voie să se poarte ca o mama cu băiatul ei. Uneori, plângea cu o tristețe de necontrolat.

După naștere, pețitorii s-au adunat pentru mâna ei. Fie nu credeau acuzațiile aduse de Sforza, fie nu le păsa. Până la urmă, era un mare avantaj politic. Papa și Cesare se consultau adesea în privința acestor bărbați. Unele nume i le împărțeau Lucreziei, care la rândul ei, mi le împărțea mie. Acestea erau Francesco Orsini, Ducele de Gravina și un conte, Ottaviano Riario. Favoritul era Antonello Sanseverino, un napolitan, dar angevin, suporter al francezilor. O astfel de partidă, m-ar fi pus în dezavantaj în sânul familiei.

Eram, de asemenea, tulburată de rolul meu de prietenă și confidentă a Lucreziei. Văzusem soarta nevinovatului Perotto și a Pantsileei și știam că familia Borgia nu ar lăsa, ani de loialitate să intervină în afacerile lor. Dacă trebuia închisă gura cuiva, atunci i se închidea, indiferent cât de iubită sau de încredere era acea persoană.

Moartea Pantsileei mi-a dat coșmaruri. Nu văzusem cadavrul, dar îmi fusese descris în detaliu, de către Esmeralda, care la acea vreme, deja strânsese o rețea impresionantă de spioni și informatori. Mă trezeam adesea gâfâind, având în față imaginea trupului Pantsileei, ridicându-se ca un dop, din adâncurile Tiburului întuneecat, iar ochii ei goi se deschideau să mă privească. Brațul ei umflat se ridica, arătând acuzator cu degetul: *Tu. Tu ești cauza morții mele...*

Pentru că eu luasem cantarella, otrava ascunsă în rochia Lucreziei. Mă tot gândeam, că biata servitoare fusese ucisă, deoarece dispăruse otrava. Am presupus, că Cesare o forțase pe Lucrezia să ia otrava, lăsându-i instrucțiuni. Iar, când a cerut-o, Lucrezia a fost nevoită să îi explice, că a dispărut. Bineînțeles, că Pantsileea ar fi fost prima învinuită.

În momentele când mă simțeam mai puțin vinovată, m-am convins singură, că tânăra domnișoară de companie, murise din motivul pe care îl simboliza călușul găsit în gura ei. Știusese prea multe și trebuia să i se închidă gura. Până la urmă, nu ea mă împinsese în dulap, în felul ei de a îmi împărțaji, ceea ce nu putea să îmi spună: adevărul despre relația dintre Cesare și Lucrezia?

În acea primăvară, Lucrezia nu era singura, care se gândea la căsătorie. Într-o zi, am fost chemată la Vatican, în cabinetul lui Cesare. Notificarea era semnată *Cesare Borgia, Cardinalul de Valencia*.

Am stat pe pat cu pergamentul în mână. Venise momentul de care mă temusem cel mai tare. Cesare va vrea să știe, cât de mari erau dragostea și loialitatea mea. Nu va mai accepta alte scuze.

În speranța deșartă de a evita o confruntare privată, le-am luat cu mine pe Esmeralda și pe încă două domnișoare mai tinere. Am mers pe jos, prin piață, până la Vatican. Acolo, am fost escortate de doi soldați la cabinetul cardinalului. La intrare, un singur soldat le-a făcut semn domnișoarelor mele să se oprească.

-Sființia Sa a cerut să vorbească între patru ochi cu Prințesa de Squillace.

Esmeralda s-a încruntat la această indecență, dar domnișoarele mele au fost conduse într-o sală de așteptare, iar eu am intrat neînsoțită în cabinetul cardinalului.

Cesare stătea la un birou măreț din lemn de abanos aurit. În spatele lui, rafturile erau pline de volume îmbrăcate în piele, despre legea canonică. Pe birou ardea o lampă cu gaz.

Când soldatul m-a escortat înauntru, Cesare s-a ridicat și mi-a făcut semn să mă așez pe scaunul învelit în catifea din fața lui. M-am așezat. Soldatul a fost concediat, iar Cesare a plecat prompt de la birou, punându-se într-un genunchi în fața mea. Purta ținuta oficială, alcătuită din boneta și robele roșii. Tivul de mătase al veșmântului său a fâșâit pe podeaua de marmură.

-Donna Sancha, a spus el.

Trecuseră luni întregi, de când nu se mai culcase cu mine, dar, totuși vorbea cu afecțiunea familiară a unui iubit.

-Am primit vești oficiale de la tatăl meu, că în curând o să fiu ușurat de povara vieții monahale.

Nu eram atât de fraieră, încât să îmi dezvălui agitația. În schimb, mi-am menținut tonul cordial.

-Mă bucur pentru tine. Trebuie să fie o ușurare enormă.

-Este mai mult de atât, a zis el. Este o mare oportunitate...pentru noi.

Mi-a luat mâna cu blândețe, ținund-o în a lui. Înainte să pot reacționa, mi-a pus pe degetul mic, un ineluş de aur; inelul mamei mele; inelul pe care îl furase Juan, când m-a violat. Am reușit să nu tresar cu un suprem control de sine.

-De unde îl ai? am șoptit.

-Contează? a întreat el zâmbind. Donna Sancha, ști că ești și ai fost întotdeauna, cea mai mare iubire a vieții mele. Fă-mi fericirea completă. Spune-mi că te vei căsători cu mine, când voi fi liber.

M-am uitat în altă parte, copleșită de dezgust, dar m-am forțat să arăt o emoție complet diferită. Am tăcut o vreme, căutând cuvintele potrivite. Dar nu exista nici unul, care să îmi salveze viața.

-Dar eu nu sunt liberă, am spus, în sfârșit. Sunt legată de Jofre.

A ridicat din umeri, ca și cum nu ar fi fost ceva important.

-Putem să îi oferim lui Jofre boneta de cardinal. Nu mă îndoiesc, că o să accepte. Este destul de ușor să anulăm căsătoria.

-Nu este adevărat, am răspuns pe un ton neutru. Însuși cardinalul Borgia de Monreale a fost martor la primul nostru act sexual. Nu există nici o îndoială, că a fost consumată căsătoria.

În vocea lui s-au strecurat primele semne de iritare, când a început să realizeze, că era pierdută cauza lui și nu înțelegea de ce. Iar asta îl enerva și mai tare.

-Cardinalul Borgia este în mâinile noastre. O să spună ce dorim. Nu mă iubești? Nu dorești să fi soția mea?

-Nu este asta, am spus eu serios. Nu vreau să îl fac de rușine pe Jofre. Cu siguranță, l-ar devasta un asemenea act.

S-a uitat la mine ca la o nebună.

-Jofre o să își revină. Repet, poate fi cardinal. O poziție, care îi va aduce putere și bogăție să îi aline durerea, în cel mai generos mod. L-am trimite în Valencia, ca situația să fie mai puțin jenantă. Nu ar trebui să vă mai vedeți niciodată.

A făcut o pauză.

-Madonna, nu ești o fraieră. Chiar din contră, ești extrem de inteligentă. Realizezi, că o să fiu Căpitanul General al armatei tatălui meu.

-Da, am răspuns suav.

-Nu sunt un prostănac ineficient, cum era Juan. Văd oportunitățile pe care le prezintă această poziție. Intenționez să extind teritoriile Statelor Papale.

-Am știut dintotdeauna, că ești un bărbat foarte ambițios, am spus, pe același ton lipsit de critică.

-Intenționez, a zis el cu duritate și seriozitate, aplecându-se spre mine, să unesc Italia. Intenționez să fiu liderul ei. Și îți cer să fi regina mea.

M-am simțit obligată să mă prefac surprinsă; să mă prefac, că nu mai auzisem cuvinte similare, ascunsă în dulapul Lucreziei.

-Nu mă iubești? a întrebat frustrat, lăsându-și emoțiile să se manifeste. Sancha, am crezut...cu siguranță nu m-am înșelat de profunzimea sentimentelor pe care le avem unul pentru celălalt.

Cuvintele lui mi-au străpuns defensivă. Am lăsat capul în jos.

-Nu am iubit nici un alt bărbat mai mult decât pe tine, am mărturisit cu regret.

Îmi cunoșteam inima. Puteam fi coruptă cu ușurință să joc rolul reginei răuvoitoare a regelui Cesare. Cuvintele mele i-au dat speranță. M-a mângâiat cu degetul pe obraz.

-Atunci este stabilit. Ne vom căsători. Ești prea mărinimoasă față de Jofre. Crede-mă, este bărbat. O să își revină.

Mi-am tras fața din mâna lui întinsă și am spus ferm:

-Nu m-ai auzit, domnule cardinal. Răspunsul meu este nu. Sunt impresionată și emoționată. Dar, nu sunt femeia pe care o cauți pentru un astfel de rol.

Roșu la față, mi-a dat drumul la mână și s-a ridicat. Mișcările sale erau pline de furie reprimată.

-Se pare că nu ești, Madonna. Ești liberă să pleci!

Nu a mai pierdut timp să mă convingă. Orgoliul lui rănit nu îi putea permite. Totuși, mi-am dat seama, când m-am ridicat să mă întorc la domnișoarele mele, că era absolut confuz, chiar rănit, de refuzul meu. Nu credea, că motivul dat de mine – grija pentru Jofre – era adevărul. Am fost ușurată, că nu părea să realizeze adevărata cauză, faptul că știam, că este un criminal.

Mă așteptam la represalii pentru refuzul meu. Îmi țineam pumnalul la îndemână sub pernă. Chiar și așa, în noaptea aceea am dormit agitat. La orice mișcare a ferestrei, la orice scârțâit de pe coridor, mi se părea, că se apropie un asasin. Îl respinsesem pe Cesare și acum, îmi credeam viața compromisă. Nu mă așteptam să trăiesc mai mult de câteva zile. Consideram, că fiecare dimineață, când mă trezeam, este ultima.

I-am spus Lucreziei, că am refuzat propunerea fratelui ei. Nu mă simțeam complet în largul meu să îi mărturisesc, având în vedere aparentul ei talent pentru duplicitate. O consultasem pe Donna Esmeralda cu privire la onestitatea ei, dar nici chiar bârfele Esmeraldei nu puteau stabili, adevăratul caracter al Lucreziei.

Totuși, a trebuit să încerc, să aflu gradul de retribuție la care să mă aștept de la Cesare. Mi-a ascultat veștile cu solemnitate. A fost cinstită. Nu mi-a spus, că nu o să existe retribuție. Dar m-a asigurat asupra unui lucru.

-Trebuie să înțelegi, a zis ea. De atunci, am vorbit cu fratele meu. Nutrește speranța, că o să îți vină mintea la cap. Nu îl cred capabil să te rănească fizic. Inima lui, încă îți aparține.

Acest lucru m-a liniștit puțin. Dar, eram tulburată, gândindu-mă cum s-ar răzbuna Cesare, odată ce va realiza, că nu o să cedeze.

Eu și Lucrezia am continuat să fim prietene și ne întâlneam aproape zilnic. Într-o dimineață, pe la sfârșitul primăverii, a venit în camerele mele, rugându-mă să mă plimb cu ea prin grădină. Am acceptat bucuroasă.

Când nu ne mai puteau auzi domnișoarele noastre, care mergeu cu câțiva pași în urma noastră, purtând propriile discuții, Lucrezia m-a întrebat timid:

-Deci. Mi-ai vorbit despre fratele tău, Alfonso și pretinzi că este unul dintre cei mai chipeși bărbați din toată Italia.

-Nu pretind, am răspuns cu bunăvoință. Este adevărul lui Dumnezeu. Este un zeu blond, Madonna. L-am văzut vara trecută în Squillace. A crescut și mai frumos.

-Și este bun?

-Nu s-a născut vreodată un bărbat mai dulce.

M-am oprit abrupt și m-am uitat la ea, cuprinsă brusc de o convingere minunată.

-Ști toate astea. Ți-am vorbit de multe ori despre el. Lucrezia, spune-mi...vine la Roma să ne viziteze?

-Da! a zis ea bătând din palme, ca un copil fericit.

Am luat-o de mâini, zâmbind cu bucurie.

-Dar Sancha, este chiar mai frumos de atât!

-Ce poate fi mai frumos decât vizita lui Alfonso? am întrebat.

Ce fraieră fusesem. Cât de ignorantă!

-O să ne căsătorim.

A așteptat, zâmbind, reacția mea exuberantă. Am icnit. M-am simțit trasă într-un teribil vortex întunecat, înghițită de Charybdis, din care nu puteam să ies.

Dar totuși, printr-o minune involuntară, am ieșit. Nu am zâmbit. Nu puteam. Dar am reușit să salvez situația, îmbrățișând-o strâns și solemn.

-Sancha, a zis ea în umărul meu. Sancha, ești așa drăguță. Nu te-am văzut niciodată atât de emoționată.

Imediat ce m-am putut controla, m-am dat înapoi și m-am forțat să zâmbesc.

-Ți asta secret de mult?

Tăcut, l-am blestemat pe Alfonso. Nu îmi spusese nimic despre propunerea de căsătorie. Dacă ar fi făcut-o, aș fi avut șansa să îl avertizez, să îi explic în ce ciudat cerc al iadului era pe cale să intre. Dar, nu se punea problema să îi scriu. Cu siguranță, scrisorile mele ar fi fost analizate de Alexandru și Cesare, având în vedere importanța politică a uniunii. Eram forțată să aștept până ajungea la Roma, în calitate de mire.

Dar, oare nu auzise de acuzațiile lui Giovanni Sforza? Fusese chiar atât de fraier să nu le creadă? Și în plus, toată Italia știa, că Lucrezia a născut. Fără îndoială, Alfonso acceptase minciuna, cum că Perotto era tatăl și era dispus să treacă cu vederea indiscreția tinerească a Lucreziei.

Era numai vina mea, mi-am spus, că îl scutisem pe Alfonso de adevărul mizerabil despre viața de la Roma. Am vrut să îl protejez. Ca o bună Borgia, învățasem să îmi țin gura.

-Nu de mult, mi-a răspuns Lucrezia la întrebare. Tata și Cesare nu mi-au spus până în această dimineață. Sunt așa de fericită! În sfârșit o să am un soț de vârsta mea, unul care este frumos și bun. Sunt cea mai norocoasă femeie din Roma! Și fratele tău a fost de acord să vină să locuiască aici. Vom sta toți la palatul Santa Maria.

M-a luat de mână.

-Cu doar câteva luni în urmă, eram atât de disperată, încât vroiam să îmi iau viața. Dar tu m-ai salvat și îți voi fi întotdeauna recunoscătoare pentru asta. Acum am din nou speranță.

Cesare nu ar fi putut alege o metodă mai perfectă, de a mă face să îmi țin gura, să am grijă cum mă comport și să fac orice își dorește. Știa cât îl iubeam pe Alfonso. Vorbisem adesea despre el la mesele de familie și la întâlnirile noastre private. Cesare știa, că aș face orice să îl protejez pe fratele meu.

-Mă bucur pentru tine, am reușit să îi zic.

-Știu, cât de tare ți-a lipsit. Poate că tata și Cesare s-au gândit și l-a asta, când l-au ales.

Naivitatea din afirmația ei, m-a uimit.

-Nu mă îndoiesc că s-au gândit, am spus, știind că Lucrezia nu o să înțeleagă ironia.

Când m-am întors în dormitorul meu în acea seară, am găsit-o pe Esmeralda plângând, îngenunchiată în fața altarului ei, dedicat Sfântului Gennaro.

-Se apropie sfârșitul lumii, a gemut ea, strângând micul crucifix de aur de la gât. L-au omorât. L-au omorât și o să plătească cu toții.

Am ridicat-o în picioare, forțând-o să se așeze pe marginea patului.

-Pe cine, Esmeralda? La cine te referi?

-Savanarola, a spus ea. Delegații lui Alexandru. Nu vroia să înceteze predicile, așa că l-au spânzurat și i-au ars trupul.

A clătinat din cap, șoptind:

-Dumnezeu o să-l lovească pe Alexandru, Madonna. Ia aminte la cuvintele mele. Nici măcar un Papă nu poate să continue în ticăloșia asta.

Mi-am pus mâinile pe umerii ei.

-Să nu te temi pentru tine, Esmeralda. Dacă este adevărat, că Dumnezeu vede toate sufletele, atunci îl vede pe al tău și știe că ești un om bun. Nu ar avea niciodată motiv să te pedepsească.

Nu puteam spune același lucru și despre mine.

Când, în sfârșit a adormit Esmeralda, m-am gândit ore întregi la situația fratelui meu. Mi-am amintit cuvintele bunicului meu, Ferrante: *dacă îl iubești, ai grijă de el. Să știi, că noi, cei puternici, trebuie să îi protejăm pe cei slabi. Nu îi lasă inima să facă ceea ce este necesar pentru a supraviețui.*

Aș face orice să îmi salvez fratele. Iar Cesare, era mai mult decât conștient de acest fapt. Am presupus, că alegerea lui privind soțul Lucreziei, făcea parte din complotul său de a mă obliga să mă căsătoresc cu el.

Noțiunea, care altă dată m-ar fi umplut de fericire, acum mă făcea să mă cutremur...deoarece știam, că l-aș părăsi pe bietul Jofre și m-aș mărita cu un criminal ca să îl protejez pe Alfonso.

Vara 1498

XXIV

Alfonso a sosit la Roma în toiu verii. În disperarea mea de a îi vorbi între patru ochi, am jucat rolul surorii nerăbdătoare și m-am dus singură să îi întâmpin anturajul înainte să treacă de Ponte Sant'Angelo, podul care ducea pe dealul Vaticanului.

Venea călare, în fața însoțitorilor săi, acompaniat de câțiva paji, în timp ce în urmă, mergeau căruțe pline cu lucrurile sale și daruri de nuntă. I-am observat cu ușurință părul auriu în lumina puternică a soarelui. Mi-am îndemnat calul să înainteze. Când m-a recunoscut, a strigat și a venit în galop să mă întâmpine.

Am descălecat și ne-am îmbrățișat. În cida grijilor mele în legătură cu nunta sa iminentă, n-am putut să nu zâmbesc cu bucurie, când l-am văzut. Arăta la fel de glorios, ca întotdeauna, înveșmântat în satin bleu.

-Alfonso, dragul meu!

-Sunt aici, Sancha! Sunt aici, în sfârșit! Nu trebuie să te mai părăsesc niciodată.

Pajii săi alergau să ni se alăture.

-Pot avea un moment cu fratele meu? am întrebat eu dulce.

Au încuviințat și s-au întors să se alăture căruțelor, care înaintau încet. Mi-am lipit obrazul de al lui.

-Alfonso, i-am șoptit la ureche. Pe cât de fericită sunt să te văd, nu trebuie să mergi până la capăt cu această nuntă.

Surprins, a râs încet.

-Sancha, a zis el tare. Nu este nici timpul, nici locul potrivit.

-Acum, este *singurul* timp și singurul loc. Odată ajunși la Vatican, nu vom mai putea vorbi deschis, în siguranță.

Tonul meu era înflăcărat și urgent, așa că a devenit sobru.

-Sunt deja comis. Să rup contractul acum, ar fi o lașitate de neimaginat...

Am respirat adânc. Nu aveam mult timp să îmi pledez cauza, iar fratele meu era un suflet încrezător. Cum puteam să îi explic repede, gradul de perfidie la care asistasem?

-Etica nu are nici un rost aici. Ști versurile scrise de poezii aragonezi despre Lucrezia, am zis eu.

-Te rog!

S-a înroșit. Știa exact la ce făceam aluzie. L-am citat pe Sannazaro.

-Hic jacet in tumulo Lucretia nomine, sed re Thais: Alexandri filia, spousa, nurus.

Era un epitaf sugerat pentru Lucrezia: aici zace Lucrezia cu numele, dar Thais în fapt: fiica, soția și nora lui Alexandru.

Pantsilea sau vreun alt suflet, trebuie să fi împărțat și altora, incestul lui Cesare cu Lucrezia, deoarece chiar și poezii din Napoli și Spania au început să scrie distihuri usturătoare la adresa ei (în cazul acesta, comparând-o cu Thais, păcătoasa – sfânta din Egiptul antic, care renunțase la obiceiurile ei incestuase.

Nu a trebuit să îi spun, că zvonurile erau adevărate. Alfonso a realizat imediat, de ce i-am recitat versurile.

-Sancha, a zis el, pe un ton scăzut și tensionat. Chiar dacă toate acuzațiile împotriva ei sunt adevărate, tot nu sunt liber. Am jurat să fac asta în interesul Neapolelui. Alți bărbați cu legături în Franța, i-au cerut mâna. Nu putem permite vreo influență franceză asupra Sfinției Sale. Fără întregul

suport papal, Casa de Aragon este blestemată. Noul rege francez s-a proclamat deja, conducătorul teritoriilor noastre. Trebuie să îl avem pe Papă de partea noastră în cazul unei noi invazii.

M-am luptat să nu îmi arăt suferința. Anturajul lui Alfonso nu mă putea vedea decât fericită.

-Nu înțelegi...o să trebuiască să ai grijă la fiecare mișcare. Sunt criminali, am șoptit eu, păstrând o expresie plăcută, ca și cum am discuta despre vremea frumoasă.

-Așa cum sunt majoritatea conducătorilor, printre ei și rudele noastre, a răspuns el. Nu sunt fermecător, Sancha?

-Cel mai fermecător bărbat pe care l-am cunoscut vreodată...aproape.

A încercat să mă facă din nou să zâmbesc, dar eram prea disperată.

-O să cuceresc, chiar și familia Borgia. O să le câștig încrederea. Nu sunt prost. Nu o să le dau nici un motiv să scape de mine. Iar căsătoria a adus familiei noastre un mare avantaj: Ducatul de Bisceglie.

A făcut o pauză. Tonul lui a devenit jucăuș, în încercarea de a-mi transforma teama înapoi în veselie.

-Lucrezia este chiar așa ce crudă? O să se poarte urât cu mine? E o hoasă hidoasă?

-Nu, nu și nu, am zis, cu un oftat mizerabil, realizând, că am fost învinsă.

Nimic nu avea să oprească nunta.

-Spuneai în scrisori, că sunteți prietene. Se pare că, tu ai supraviețuit până acum.

-Într-un fel, da.

Am făcut o pauză.

-Lucrezia a fost chiar amabilă cu mine.

-Atunci nu este un monstru fără inimă. Iar eu nu sunt aici să o judec. O să mă port frumos cu ea și o să fiu un soț bun, Sancha. Nu văd altă modalitate mai bună, de a intra în grațiile lui Cesare și ale tatălui ei.

I-am pus mâna pe obraz.

-Nu ai putea fi decât un soț bun, frățiorul meu. Mă rog la Dumnezeu să ai grijă.

M-am întors cu el în oraș. Cesare aștepta să îl întâmpine în fața Vaticanului. Maniera Cardinalului de Valencia era în același timp calmă și cordială. Îl analiza pe acest bărbat, care ar putea exercita o influență nefavorabilă asupra surorii lui și cred că nu degeaba era îngrijorat. Mi-am dat silința să nu îmi arăt tumultul interior.

În sfârșit, am descălecat și l-am urmat pe fratele meu, în timp ce a fost condus pe scările Vaticanului, până în sala tronului, unde aștepta Alexandru, înveșmântat în întregime în alb și având pe piept crucea sa de aur cu diamante.

Lucrezia stătea lângă el pe o pernă de catifea. La fel ca viitorul ei mire, era îmbrăcată în bleu, în cazul ei, într-o rochie de mătase, cu cusătură argintie. Un șirag de perle îi acoperea corsetul, iar pe cap avea o bonetă asortată. Era roșie în obraji și părea aproape drăguță, cu şuvițele aurii revărsate pe umeri. Când l-a văzut pe Alfonso, i s-a luminat fața ca un far. Fără îndoială, s-a îndrăgostit de el la prima vedere. Alexandru părea și el îndrăgostit. A zâmbit larg și i-a spus:

-Mirele și noul Duce de Bisceglie! Bun venit, Alfonso! Bun venit în familia noastră, dragă fiule! Deci, Lucrezia, zvonurile sunt adevărate. Viitorul tău soț este un bărbat extrem de chipeș!

Alfonso a îngenunchiat docent să sărute papucul Papei. Odată îndeplinite formalitățile, Alexandru s-a ridicat și a coborât, punând un braț în jurul umerilor viitorului său ginere.

-Vino. Vino. Am pregătit o cină decentă, deși cred că nu ar trebui să mănânci prea mult, având în vedere că mâine este nunta.

A râs, iar Alfonso a zâmbit. Între timp, Lucrezia s-a ridicat după pernița ei și a coborât scările. Când a întâlnit-o, Alfonso s-a plecat și i-a sărutat mâna.

-Madonna Lucrezia, a zis el – numai fratele meu putea fi atât de sincer, încât cuvintele lui să fie convingătoare. Strălucești ca o stea pe cerul nopții. În comparație cu frumusețea ta, tot ce te înconjoară pare întunecat.

Ea a chicotit ca un copil. Alexandru a zâmbit aprobator în fața unor cuvinte așa frumoase. Și-a pus din nou mâna pe umerii lui Alfonso și cei doi s-au îndreptat la banchet, în apartamentele papale, în timp ce Lucrezia i-a urmat cu o expresie visătoare. După Lucrezia s-a dus Cesare. Avea trăsăturile aranjate într-un mod plăcut, dar privirea lui era tăioasă. Eu am venit ultima, purtând un zâmbet înghețat.

Ceremonia s-a ținut în Sala Sfinților, unde avusese loc și nunta blestemată a lui Giovanni Sforza. Au fost puțini invitați, majoritatea de la Vatican și câțiva cardinali.

Lucrezia arăta minunat, într-o rochie neagră de satin, cu un corset auriu, împodobit cu diamante. Ea și Alfonso ar fi putut fi confundați, cu un frate și o soră, având amândoi părul auriu și ochii palizi, la fel cum, în mod ironic, eu aș fi putut fi confundată cu sora brunetului Cesare. Pentru ocazie, se îmbrăcase în catifea neagră. Din respect pentru mireasă, eu mă îmbrăcasem în ținuta sobră napolitană.

În timpul ceremoniei, am stat lângă Jofre. Cesare era incomod de aproape, de cealaltă parte a soțului meu. În timp ce Giovanni Borgia le-a cerut mirelui și miresei să recite jurămintele, actualul Căpitan General al forțelor papale, Juan de Cervillon, a scos o frumoasă sabie încrustată, ținând-o deasupra capetelor Ducelui și Ducesei de Bisceglie. Simboliza, că cei doi nu ar trebui să fie separați din nici un motiv. În timp ce priveam sabia strălucitoare, m-am gândit la cartea stegăi – inima străpunsă de două săbii. Îmi scosesem din memorie, cea mai mare parte a incidentului, dar acum îmi revenea, din ce în ce mai mult, cu o forță feroce, în fața armei lui Cervillon.

Nu o să recurg niciodată la rău! Proclamasem eu trufaș. Cu siguranță, acum nu mă puteam gândi la un rău mai mare, decât să mă căsătoresc cu Cesare. *Atunci îi condamni la moarte, pe cei pe care îi iubești cel mai mult*, îmi spusese stega.

Am privit evenimentul, lipsită de orice altă emoție, înafară de frică. Dar, Alfonso și Lucrezia erau numai zâmbete. Cei doi, nu ar fi putut părea mai fericiți. M-am agățat cu disperare de acest fapt, sperând că îl va scuti pe fratele meu de durerea pe care o simțisem eu în mâinile familiei Borgia.

Alfonso a dat răspunsul pe un ton sigur și puternic. Lucrezia a răspuns suav și timid, în timp ce îl privea cu o sinceră devoțiune. O singură privire la ochii lor și am știut: fuseseră loviți de același fulger, care mă lovise pe mine, în ziua în care l-am cunoscut pe cardinalul de Valencia.

Curând, legatul a pronunțat cuplul soț și soție. Radianți, Alfonso și Lucrezia au ieșit din sală, braț la braț, urmați de Căpitanul Cervillon și de cardinalul Borgia.

Din nefericire, în timp ce restul am început să părăsim capela, îndreptându-ne spre sale de recepție, a izbucnit o ceartă.

-Prințesa de Squillace este sora mirelui și anturajul ei o să iasă primul, a insistat Donna Esmeralda, pe un ton strident.

În curând îl împingea pe unul dintre pajii lui Cesare. Servitorii lui pretindeau întâietate față de mine. Este imposibil să îți ascunzi complet sentimentele de servitorii tăi, iar oamenii mei și ai lui Cesare, au fost unii la gâtul celorlalți, în doar câteva secunde. Unul din pajii lui Jofre, a făcut un pas înainte și a cerut:

-Lăsați-i să treacă pe prințul și prințesa de Squillace!

Drept răspuns, a primit un pumn iute în față și a căzut în brațele tovarășilor săi. Donna Esmeralda și domnișoarele mele au început să țipe. Mai rău, anturajul Sfinției Sale a fost prins, de asemenea, în mijlocul scandalului.

S-au tras și mai mulți pumni și săbiile au ieșit din teci. Însoțitorii Papei erau îngroziți. Au fugit pe scările din spatele altarului și au părăsit capela, lăsându-l pe Alexandru neprotejat în mijlocul încăierării.

-Ajunge! a țipat el, dând din mâini.

Mantia sa aurie, aproape că a fost străpunsă de o sabie și era în pericol să îi cadă după umeri.

-Ajunge! Asta este o ocazie fericită!

Ordinele sale au fost înecate de urlete. Pajul lui Jofre și-a revenit suficient, cât să își trântescă adversarul la podea. Cei doi blocau orice progres, în și din capelă.

-Oprți-vă! a strigat Jofre, vocea lui adăugându-se la cacofonie. Oprți imediat idioțenia asta!

Sarcina a picat în mâinile lui Cesare. Fără nici un cuvânt, a scos un pumnal și dintr-o singură mișcare, a fost deasupra celor doi bătași, cu vârful cuțitului la gâtul amândouă. Ferocitatea din privirea sa, ia convins, că nu ar ezita să verse sânge, nici chiar aici, nici chiar acum, la nunta surorii sale.

S-a lăsat tăcerea.

-Despărțiți-vă a zis Cesare, pe un ton scăzut și mortal, pe care totuși l-a auzit toată lumea.

Cei doi paji s-au rostogolit și s-au ridicat, docili și cu ochii măriți.

-Unde este anturajul Sființiei Sale? a întrebat Cesare, cu aceeași voce calmă și scăzută, dar absolut înfricoșătoare.

Pajul său a arătat spre altar, la scările care duceau în camerele papale private.

-Se ascund, Sființia Voastră.

-Adu-i. Sființia Sa o să treacă următorul și trebuie însoțit.

Pajul s-a grăbit spre altar și pe scări. Cesare, având încă pumnalul în mână, dar coborât, s-a uitat la pajul lui Jofre, celălalt participant la altercație.

-Fără îndoială, o să aibe nevoie de ajutor, a zis cardinalul.

Cu o nerăbdare exagerată, pajul lui Jofre s-a dus după el. A durat câteva minute până a apărut întregul grup, dar în sfârșit, Papa a putut părăsi capela. Grațios, sau mai degrabă, părând grațios, Cesare a insistat, ca anturajul meu să treacă următorul.

Ceremonia a fost urmată de o masă prelungită, apoi de dans. Alfonso, ca întotdeauna, a fost plin de atâta șarm și vociune, încât i-a molipsit chiar și pe membrii familiei Borgia. Pentru prima dată de când am venit la Roma, Papa a dansat; întâi cu Lucrezia, apoi cu mine. În ciuda mărimii sale, era înzestrat cu aceeași grație athletică, precum fiul său Cesare.

Eram, în mod special, fericită să văd, că nu era prezentă nici o curtezană; nici chiar amanta Papei, Giulia. Părea să încerce, să îl convingă pe Alfonso, că zvonurile privind scandalul Sforza și nașterea copilului Lucreziei, nu erau adevărate. Indiferent, eram ușurată, că sărbătoarea nu a spiralat spre desfrâul obișnuit al familiei Borgia. Papa a băut mult mai puțin vin decât în general, gândindu-se, în sfârșit la fericirea Lucreziei. Chiar și Cesare a fost plăcut.

Eu și Alfonso am interpretat un dans napolitan pentru Sființia Sa. Ochii fratelui meu erau luminoși și zâmbetul său, veritabil. Știam că o parte din veselia lui, se datora faptului că, noi doi eram din nou împreună, dar vedeam, de asemenea, că era sincer încântat de Lucrezia. După cum spusese Alexandru glumeț în timpul mesei:

-S-au plăcut. Uita-ți la cei doi! Parcă noi nici nu existăm. Să ne retragem în liniște să nu îi deranjăm?

Nu puteam înțelege, de ce frățiorul meu, care putea alege din atâtea femei frumoase și mult mai onorabile, s-a îndrăgostit tocmai de Lucrezia. Nu puteam decât să sper la fericirea lui.

După mult dans, s-au prezentat scene de teatru, pe un mic podium, ridicat în sala de recepție. Una dintre prezentări, implica o fecioară, frumos îmbrăcată, care a convins un unicorn să își plece capul în poala ei. Fecioara era interpretată de nimeni alta decât Giulia, amanta Papei. Dar asta nu era cea mai mare ironie. Într-un final, l-am recunoscut, după trupul și mișcărilor sale, pe bărbatul din spatele măștii grele de unicorn (o piesă întreagă, cu un corn aurit și găuri pentru ochi și gură). Era Cesare Borgia, înfățișând tocmai simbolul castității și loialității.

Aproape în zori, Lucrezia și Alfonso s-au retras împreună, urmați de Giovanni Borgia, care zâmbea mulțumit. Bietul meu frate, urma să fie supus la aceeași indecență, la care fusesem supusă și eu – aceea de a îl avea pe obscenul cardinal, ca martor la prima lui uniune sexuală cu consoarta sa. Măcar,

am reflectat eu, nu avea și rușinea de a fi privit de propriul său tată. Mă întrebam, dacă cardinalul ar îndrăzni să comenteze despre trandafiri.

La câteva săptămâni după nuntă, Cesare a primit, ceea ce visa de ani întregi: șansa de a-și pleda cauza în fața Colegiului Cardinalilor, cerându-le să îl elibereze de vocația pentru care nu fusese făcut niciodată. În schimb, a jurat, că se va pune în serviciul Bisericii și va merge de îndată în Franța, unde va face tot ceea ce este necesar, pentru a salva Italia deo nouă invazie de către încă un rege francez.

Nu exista nici un dubiu, că Cesare va primi un răspuns pozitiv la petiție, cum nu existase nici când Lucrezia fusese declarată *virgo intacta*.

Lui Cesare i s-a îndeplinit dorința. Nici nu i s-a acordat bine, că a început să își caute o parteneră potrivită. M-am pregătit pentru ce era mai rău, așteptând să mă cheme din nou în biroul său. Spre surprinderea mea, Lucrezia mi-a destăinuit, că o alesese pe Carlotta de Aragon, verișoara mea, fiica legitimă a unchiului Federico, regele Neapolelui.

Eram extaziată. Credeam că îl subestimasesem pe Cesare. Lucrezia spusese, că ține cu adevărat la mine. Poate de aceea, nu dorea nici să mă constrângă, nici să mă rănească. Și mai bine, mireasa aleasă de el, îi făcea poziția lui Alfonso, ca prinț al Neapolelui, mai sigură în Casa Borgia.

Pe atunci Carlotta era în Franța să fie educată la curtea pioasei catolice, pro-Borgia, regina Anna de Bretania, văduva lui Re Petite, Carol al VIII-lea, care murise în primăvara aceea.

Cesare, îmbrăcat în cele mai alese haine, călare pe calul său alb, potcovit cu argint, s-a îndreptat în nord. Era încrezător, că va câștiga mâna Carlotei, deoarece noul rege, Ludovic al XII-lea își dorea din toată inima, divorțul de soția sa oloagă și sterilă, regina Ioana, ca să se poată căsători cu Anna, pe care o iubea. Iar Cesare era, în calitate de fiu al Papei, tocmai persoana, care putea pune acutul de divorț, direct în mâinile lui Ludovic...pentru un preț.

Cu un oftat de ușurare, l-am privit îndepărtându-se, crezând că problemele țării mele au luat sfârșit.

Toama – iarna 1498

XXV

Vara fierbinte și brutală a făcui loc, în sfârșit, toamnei, apoi unei ierni blânde. Viața mea la

Roma nu a fost niciodată mai plăcută. Juan era mort, iar Cesare era ocupat cu politica și peșitul în Franța, lăsându-mă pe mine, în compania soțului, a fratelui meu, a Lucreziei și a lui Alexandru.

Departate de insultele înjositoare ale lui Cesare și ale lui Juan, Jofre se simțea mai în largul său și devenise mai amabil. Alfonso era din naștere un spirit blând, iar dragostea lui pentru Lucrezia, l-a făcut și mai șarmant și jovial. Scosese la iveală în ea, o dulceață, pe care înainte doar o zărisem, iar acum era o constantă a firii ei. Și pentru că familia lui era fericită, și Alexandru era fericit. Fiica lui făcuse o partidă bună, iar acum era ducesă, în loc de o simplă contesă. Fiul său era pe cale să facă o partidă și mai bună, iar acum exista posibilitatea unor nepoți legitimi.

Datorită iubirii noastre pentru Alfonso, eu și Lucrezia am devenit mai apropiate ca niciodată. L-am pârât pe Alfonso, privind toate prostioarele pe care le făcuse. Lucreziei îi plăcea să asculte povești din copilăria noastră: cum încercase, odată, să-i dea foc la coadă câinelui reginei, să vadă dacă o să ardă ca o lumânare și cum, fusese înghițit de valuri, la vârsta de patru ani și aproape se înecase. Iar ea mi-a mărturisit cum sforăie, trăgând mult aer în piept – ah, ah, ah – apoi, eliberându-l într-un torent zgomotos.

Am uitat de cantarella pe care o ascusesem printre bijuterii în dormitorul meu. L-am uitat sursa. Am uitat, chiar și imaginea Lucreziei în îmbrățișarea carnală a tatălui său și sărutul pasional cu fratele ei (Lucrezia mi-a spus, cu mare ușurare, că tatăl ei o lăsase în pace, de când a rămas gravidă, ori pentru că vârsta îi potolise poftetele, ori pentru că nu mai vroia să alimenteze zvonurile provocate de nașterea copilului ilegitim, pe care credea că îl dăruise). Mi-a mărturisit, de asemenea, că ea și Alfonso petreceau fiecare noapte în dormitorul ei, iar el se trezea mereu acolo, petrecând foarte puțin timp în propria cameră din aripa bărbaților.

-Nu am îndrăznit niciodată să sper, mi-a destăinuit ea, cu nostalgie Ca propriul meu soț să fie și amantul meu înflăcărat.

Într-o dimineață de iarnă, când soarele strălucitor evaporase toată răceala din aer, noi, femeile, am decis să mergem la un picnic, în via cardinalului Lopez. Era prea frumos să stăm înăuntru și Lucrezia părea agitată, așteptând ceva ce nu am înțeles, până s-a așezat lângă mine în trăsura și mi-a mărturisit.

-Am un secret. Nu am spus nimănui, nici chiar lui Alfonso...dar trebuie să îți spun ție.

Mă bucuram, relaxată, de soarele care îmi bătea pe față.

-Secret?

După zâmbetul mulțumit al Lucreziei, evident era unul fericit. Mă așteptam la o petrecere sau la vreun dar, pe care îl făcuse noul ei soț.

-Sunt însărcinată. Au trecut două luni de când nu am mai avut ciclu.

-Lucrezia!

Am luat-o de umeri, cu adevărat încântată.

-Atunci, ești sigură? Nu este nici o altă cauză?

A râs, mulțumită de reacția mea.

-Sunt sigură. Mă dor sânii, abea suport să îi atingă Alfonso. Și trebuie să mănânc. Mănânc tot timpul, altfel mi se face prea rău să tolerez mirosul de mâncare. Trebuie să faci pe proasta și să nu spui nimănui. Intenționez să îl surpind cu vestea, diseară la cină.

-O să fie așa încântat. Și tatăl tău la fel, am zâmbit eu, la gândul de a juca rolul de mătușă pentru copilul fratelui meu.

Odată ajuns pe podgorie, am găsit cel mai perfect peisaj pastoral: un crâng de pini înalți, perpendicular pe un luminiș plin de iarbă și flori sălbatice, apoi rânduri de viță, cu lienele lor întortochiate, golite de frunze și de fructe. Terenul o lua gradual la vale, oferind o priveliște plăcută. Fusesse scoasă o masă, iar în timp ce servitoarele își făceau de lucru, aducând mâncare și vin, Lucrezia a privit decorul de la un cap la altul, și-a scos vesta de hermină și a spus:

-Este o zi perfectă pentru o întrecere.

Am râs. Era o sugestie absolut copilărească, totuși, când i-am întâlnit Lucreziei privirea buclucașă, am văzut că era serioasă.

-Condiția ta, Madonna, am zis eu în șoaptă.

-Nu fi absurdă! a răspuns ea. Sunt mai sănătoasă ca oricând. Sunt, de asemenea, nerăbdătoare să îi spun lui Alfonso. Dacă nu fac ceva, o să înebunesc de atâta energie.

Am studiat-o zâmbind. Se îngărășase puțin, de când se căsătorise cu fratele meu și era plină de vigoare. Era obișnuită să meargă și să călărească mult. O scurtă alergare, nu ar fi deloc obositoare, indiferent că era sau nu gravidă.

-Atunci aleargă, Ducesă, am spus eu. Am privit rândurile perfect drepte de viță. Este un cadru ideal.

-Hai să fugim. Lucrezia a arătat spre prima gaură dintre copaci. Acela este finalul. Cine ajunge prima, câștigă.

Mi-am scos mantia și vesta și am întrebat:

-Și care este miza?

S-a încruntat gânditoare, apoi a zâmbit.

-Un diamant. Ori ieși tu unul de la mine, ori iau eu unul de la tine.

-Dar, cine alege? am persistat eu.

-Cea care pierde, a zis ea cu timiditate.

Am pus mâinile în sân și am clătinat din cap, iar ea a început să râdă.

-Bine, bine. Alege câștigătoarea. Atunci, presupun că o să trebuiască să câștig.

Ne-am ridicat fustele, i-am strigat Domnei Esmeralda să dea semnalul și am fugit. Nu era o competiție tocmai corectă. Eu eram mai înaltă și aveam picioarele mai lungi. Am câștigat cu ușurință, ridicând o grămadă de praf în urma mea.

-Deci, m-am bucurat eu. O să trebuiască să îmi aleg cel mai frumos diamant pe care îl posezi.

Lucrezia a dat ochii peste cap și s-a prefăcut îngrijorată. Amândouă știam, că nu aveam de gând să îmi revendic premiul. A cerut revanșa. Când am refuzat (pentru că nu vroiam să se obosească) a insistat să se întreacă cu cele mai tinere dintre domnișoarele ei. La un moment dat, patru domnișoare așteptau semnalul Domnei Esmeralda, câte două pe fiecare rând.

M-am îngrijorat puțin, deoarece, în ciuda răcorii, Lucrezia era roșie la față și începuse să transpire. Când Donna Esmeralda a dat startul, am decis să insist să servim masa și să înceteze efortul. În timp ce a început ultima cursă, am plecat de lângă copaci, la Donna Esmeralda, lângă masa încărcată cu un șir de mâncăruri tentante. Cu siguranță, Lucreziei îi va fi foame după atâta activitate.

Mă uitam în altă parte, când am auzit, sunetul subtil și îngrijorător al unei căzături. A urmat un țipăt. M-am întors și am văzut-o pe Donna Esmeralda, alergând cât o țineau picioarele ei dolofane spre două femei, pe aleea dintre copaci. În același timp, am zărit-o pe a doua femeie, în plină cădere, fustele ei verzi de brocart, umflându-se în aer. Am fugit și eu, la fel ca Esmeralda, până am ajuns la Lucrezia și la tânăra domnișoară de companie, care căzuse peste ea și acum se ridica încet de pe stăpâna ei.

-Lucrezia! am strigat, îngenunchând lângă ea.

Era inconștientă și îngrijorător de palidă. M-am uitat acuzator la biata domnișoară de companie, care stătea tremurând, cu pumnii la gură.

-Ce s-a întâmplat?

-Nu știu, Madonna, a zis ea, cu lacrimi în glas. Alerga și cred, că s-a împiedicat de papuc. A căzut și nu m-am putut opri la timp...

S-a uitat la noi, îngrozită de muștrare sau pedeapsă, dar având în vedere că nu era rănită, nu aveam nici un interes pentru ea. Lucrezia îi parase căzătura.

I-am mângăiat obrajii Lucreziei. Erau reci, dar ea era încă leșinată. M-am uitat serios la Donna Esmeralda.

-Ducea de Bisceglie este gravidă, am zis eu. Trebuie să o ducem imediat înapoi la palat și să chemăm un doctor și o moașă.

Donna Esmeralda a icnit, apoi a fugit să îi aducă pe tinerii vizitii, care pleaseră la vânătoare. Într-o jumătate de oră, eram înapoi în trăsură. Eu și Esmeralda am întins-o pe Lucrezia în brațele noastre, iar eu i-am ținut mâna pe frunte, îngrijorată că ar putea face febră, blestemându-mă, că am permis ca prima cursă să aibe loc.

Până am ajuns la palazzo, Lucrezia și-a revenit, deși era destul de amețită și a trebuit să îi amintim de căzătură.

-Papucul ăla afurisit! a blestemat ea, încercând să se ferească de vizitiu, care insista să o ducă în brațe în palat.

Până la urmă a cedat. Când, de dragul decenței, acesta a lăsat-o la ușa dormitorului ei, noi, femeile, am înconjurat-o, susținând-o, în timp ce s-a târât până în pat. Fiecare pas îi cauza durere.

-Mă dor doar spatele și capul, a zis ea nonșalant. O să fiu bine până mâine.

Moașa, deja o aștepta și Lucrezia s-a supus cuminte unei examinări. Când bătrâna a ieșit, în sfârșit din cameră, eu și Donna Esmeralda am sărit de pe scaune să aflăm veștile.

-Ducea a suferit lovituri serioase la spate și la cap, a raportat bătrâna. Nu are febră, nu sângerează și nu arată alte semne, că ar fi pierdut copilul...dar este prea devreme să știm cu siguranță.

Eu și Donna Esmeralda ne-am consultat cu principala domnișoară de companie a Lucreziei și am decis să nu chemăm doctorul. Sosirea lui ar putea fi observată de alții, deoarece apariția sa indica întotdeauna, o problemă serioasă, în timp ce o moașă era adeseori consultată, pentru probleme feminine minore. Nu era cazul să îi alarmăm pe Papă sau pe Alfonso. Am preferat să o reținem pe moașă și să vedem, cum se va simți Lucrezia peste câteva ore.

Era deja după-amiază. Din fericire, nu era planificată nici o masă de familie în acea seară, din moment ce toată lumea se aștepta, ca noi să venim târziu de la picnic.

La cererea Lucreziei, m-am dus și am stat lângă ea. Îi era greață și a refuzat să mănânce sau să bea. O durea foarte tare capul și abea putea deschide ochii. Totuși s-a chinuit să rămână binedispusă și să converseze cu mine, acoperindu-și fruntea cu cârpe umede și reci.

-Atâta neceaz din cauza unui papuc nenorocit, mi-a zis ea. Cel stâng era prea larg. Mă gândeam să îl scot și să alerg desculță. Așa ar fi trebuit să fac. Puteam să evităm toată nebunia asta.

-Donna Esmeralda nu ar fi permis-o pe frigul acesta, am răspuns eu blând, cu aceeași bunăvoință, deși mă frământau grijile și vinovăția. Ar fi fost îngrijorată să nu răcești. Așa că, oricum ar fi trebuit să porți blestematul de papuc.

-Alfonso o să fie atât de îngrijorat, a șoptit ea. I-ai spus?

-Încă nu.

-Foarte bine.

A închis ochii.

-Atunci, surpriza va trebui să mai aștepte, până mă simt mai bine, a oftat ea. O să afle în curând despre căzătura mea. Vine aici după lăsarea serii.

-Este un tânăr puternic, am spus eu. O să își revină din șoc.

Mi-a zâmbit slab, apoi a rămas tăcută. După un timp, a ațipit. M-am simțit ușurată, gândindu-mă că i-a mai scăzut discomfortul și o să se simtă mai bine. Dar moașa a insistat să rămână în apropiere.

Lucrezia s-a trezit, la câteva ore după asfințit, cu un geamăt teribil. M-am aplecat și am luat-o de mână. Îi clănțăneau dinții. Nu putea nici să vorbească de durere. Moașa a ridicat cearșaful și a examinat-o, apoi a clătinat din cap, cu o privire sobră, care mi-a frânt inima.

-Sângerează, a raportat ea. Ne putem aștepta la ce e mai rău.

S-a întors la Donna Esmeralda și a cerut să i se aducă câteva prosoape, un cearșaf și un bazin cu apă, apoi s-a întors din nou la mine cu o expresie sobră, născută din ani de experiențe triste.

-Ar fi mai bine să plecați, Madonna Sancha.

-Nu, a strigat Lucrezia printre gemete.

Era albă și transpirată.

-Sancha, nu mă lăsa!

Am strâns-o tare de mână.

-Nu te las, am zis eu, cu vocea plină de o putere, pe care nu o simțeam. O să stau aici cu tine, până o să îmi spui să plec.

S-a relaxat o clipă, apoi a fost cuprinsă de un nou val de agonie și m-a strâns de mână cu o forță zdrobitoare.

Esmeralda s-a întors în cameră, după ce le-a ordonat servitoarelor să aducă cele necesare.

-Cheamă-i pe Sființia Sa și pe Ducele de Bisceglie în antecameră, i-am spus eu. A venit timpul să îi auzăm.

-Sancha, a icnit Lucrezia. O să fie așa îngrijorați...le vei spune tu?

-Da, am liniștit-o eu și i-am luat cârpa de pe frunte.

Partea care stătuse pe pielea ei se încălzise, așa că am întors-o pe partea mai rece și am mângâiat-o ușor cu ea pe frunte.

-O să fiu blândă și o să mă asigur că nu se îngrijorează prea tare.

-Da. Da. Amândoi își fac atâtea griji... a șoptit Lucrezia, apoi a strâns din dinți, cuprinsă de un nou spasm.

Alfonso a ajuns primul, de vreme ce locuia la palat. Am trimis-o pe Donna Esmeralda în antecameră să îi spună, că Lucrezia căzuse în vie, și că o să ies cu mai multe vești, imediat ce apare și Sființia Sa. Esmeralda știa să se controleze și și-a jucat rolul admirabil. Îi auzeam tonul calm și egal, când îi vorbea lui Alfonso. A intrat înapoi în cameră, dând încrezător din cap. Fără îndoială, fratele meu credea, că soția lui și-a sclântit doar glezna.

Dar, în curând, țipetele Lucreziei au devenit atât de puternice, încât, cu siguranță, Alfonso le auzea din antecameră. Cred că s-a speriat îngrozitor, așa că am plecat de lângă Lucrezia să îi explic situația. Din fericire, a ajuns și Papa, în timp ce îl strângeam în brațe pe fratele meu.

Văzându-ne expresiile agitate, Alexandru a reacționat imediat, în stilul lui emoțional. Instantaneu, i s-au umplut ochii de lacrimi.

-Doamne Dumnezeule! Parcă este pe moarte! Nu mi-am imaginat, că este așa de serios... Sancha, ce s-a întâmplat cu fiica noastră?

I-am dat drumul lui Alfonso și am zis:

-Lucrezia este tânără și puternică. Cu siguranță va supraviețui. Se pare că era însărcinată. Dar, mai mult ca sigur, copilul este pierdut. Se alerga cu domnișoarele ei în vie...

-Se alergau în vie?! Cine a permis asta? a întrebat Alexandru, cu o furie dureroasă. Știa, că este însărcinată?

-Cred că știa. A fost un simplu accident, Sființia Voastră. Exercițiul nu ar fi trebuit să îi facă rău. Papucul ei era lărgit și s-a împiedicat de el, iar o altă fată a căzut peste ea.

-Cine? Tonul lui Alexandru a devenit răzbunător.

Între timp, Alfonso a ignorat vociferările socrului său. A ascultat informațiile, apoi și-a pus capul în palme și a șoptit:

-Însărcinată...

În același timp în care Alexandru a întrebat numele vinovatului, Alfonso a ridicat capul și a spus:

-Ești sigură, că Lucrezia o să fie bine?

Și-a întors privirea îngrijorată spre gemetele, care se auzeau din dormitorul soției sale. Mi-am pus mâna pe umărul fratelui meu.

-Acum este greu, dar moașa spune, că este tânără și cu grația lui Dumnezeu, va supraviețui.

Pe Alexandru l-am mințit.

-Nici nu îmi amintesc ce fată a căzut, Sființia Voastră. A fost voia lui Dumnezeu, nu vina fetei, că papucul Lucreziei era slăbit.

Papa și-a acoperit fața și a gemut cu o durere, care să o rivalizeze pe a fiicei sale.

-Ah, biata mea fiică! Biata mea, Lucrezia!

-Fiți puternici, le-am spus amândouă. Lucrezia m-a rugat să stau cu ea. Dar, o să vin cu vești, cât pe repede posibil.

I-am lăsat să se consoleze unul pe celălalt și m-am întors lângă Lucrezia.

Suferința Lucreziei a continuat, încă vreo două ore, după care a avortat un copil mic și plin de sânge. Am văzut cu ochii mei, biata ființă abea formată, în timp ce moașa l-a prins într-un prosop și l-a examinat. Era prea devreme să ne dăm seama, dacă pierduse o fiică sau un fiu.

Slavă Domnului, gemetele Lucreziei au încetat imediat, dar a început să plângă, realizând că a pierdut copilul. A mai sângerat puțin după aceea, un semn bun și a căzut, în sfârșit, într-un somn adânc, pe care moașa l-a declarat vindecător.

Mi-a revenit sarcina de ale spune veștile bune și rele, tatălui și soțului ei: Lucrezia a avortat, dar nu erau daune permanente. Era de așteptat să se recupereze repede.

Mi-am ținut promisiunea și m-am întors în camera Lucreziei. Am moțăit pe o pernă mare în timp ce ea a dormit profund toată noaptea. Am plecat, abea de dimineață, când m-am convins, că totul este în regulă.

Primăvara 1499 – iarna 1499

XXVI

Din fericire, previziunea moașei s-a dovedit corectă. Lucrezia și-a revenit complet și în timp au început să o enerveze răsfățul și grija excesivă cu care eu, Alfonso și tatăl ei o cocoloșeam fără jenă.

Deși inițial, existase o oarecare gelozie între Donna Esmeralda și principala domnișoară de companie a Lucreziei, Donna Maria, acum amândouă erau unite în scopul lor, de a se asigura, ca Ducesei de Bisceglie să îi fie întotdeauna cald, să fie aranjată și supra-hrănită.

În doar câteva luni, atențiile noastre au fost răsplătite. Într-o seară de aprilie după cină, în timp ce veneam înapoi la palat de la Vatican, Lucrezia m-a tras deoparte, cât să nu ne audă anturajul nostru și a șoptit:

-Sunt din nou însărcinată. Dar nu trebuie să spunem nimănui o vreme până nu sunt sigură că o să fie bine copilul.

-Fără întreceri, am sâsâit eu.

A avut suficient umor să se strâmbe la mine.

-Fără întreceri, a aprobat ea.

Am zâmbit și ne-am luat de mâini, bucuoroase de secretul nostru. În acea noapte, Roma îmi părea un lăcaș sigur. În timp ce ne apropiam, lanternele bărcilor străluceau dedesubtul nostru pe Tibru, iar de la ferestrele arcuite ale palatului emana o lumină aurie.

Între timp, evenimentele din Franța nu au progresat exact după planul lui Cesare Borgia. Actul de divorț trebuia pus în mâinile regelui, doar în schimbul Carlotei de Aragon. Astfel înarmat, Cesare a plecat în Franța. Mi-am scos această chestiune din cap, încrezătoare că acum, statutul meu politic și al lui Alfonso, în familia Borgia, erau asigurate.

Odată sosit în Franța, Cesare a fost îndrumat de Carlotta și de tatăl ei, regele Federico, să îi ceară lui Ludovic permisiunea să o ia de soție. Totuși, regele, deși l-a primit politicos pe Cesare, a refuzat să discute subiectul. Între timp, Ludovic a insistat atât de violent să primească actul de divorț, încât Cesare a început să se teamă pentru siguranța lui. A tăragănat cât a putut, dar în final a cedat în fața insistențelor lui Ludovic și a predat actul de divorț.

Imediat ce Ludovic a primit ce își dorea, Cesare a pierdut orice avantaj, iar regele francez nu a vrut să mai audă nimic despre Carlotta. Frustrat, Cesare a apelat din nou la tatăl Carlotei, Federico, care după ce a fost evaziv o lungă perioadă de timp, până la urmă a refuzat pe față oferta lui Cesare. Sincer ca de obicei, unchiul Federico a comentat dezgustat, că nu și-ar mărita fiica cu un bărbat cu reputație de "aventurier". Cu alte cuvinte, își păstra fata pentru un pețitor legitim, nu pentru bastardul Papei, care se eliberase cu atâta ușurință de jurămintele preoțești și mai ales, pentru un bărbat care se zvonea că ar avea o înclinație pentru crimă.

Apelurile lui Cesare la regele Ludovic au fost ignorate. Deja trecuseră luni întregi. Cesare a amenințat că se întoarce în Italia, iar Papa a început să spună, că ar fi cazul să îi găsească o soție italiană. Dar, Ducelui de Valencia nu i s-a permis să părăsească Franța; nici măcar curtea regelui. În schimb, i s-a oferit mâna unei prințese franceze; apoi a alteia. În timp, i s-a oferit o procesiune de frumuseți franceze. Într-un final, trebuie să fi realizat adevărul. Deși era bine tratat, a fost prizonierul regelui până a acceptat planul lui Ludovic: o soție franceză, pentru fiul Papei Alexandru.

La sfârșitul primăverii, Don Garcia, mesagerul personal al lui Cesare, a venit din Franța. Vestile pe care le aducea erau atât de importante, încât Sființia Sa l-a invitat pe Don Garcia să ni se alăture la cină – cu toate că el a rămas în picioare să recite informațiile.

Cesare era logodit, iar regele Franței își dăduse acordul. Mireasa se numea Charlotte d'Albret, fiica regelui Navarrei și verișoara regelui Ludovic.

Lângă mine, Alfonso a ascultat cu atenție. Figura lui nu exprima nici un semn de neliniște interioară. De cealaltă parte a mea, Jofre l-a aclamat pe fratele său. Nu ia trecut prin cap, că soția și cumnatul lui erau acum într-un mare pericol politic.

După moartea lui Juan, Lucrezia a devenit copilul favorit al lui Alexandru. Dar, un fiu are întotdeauna întâietate față de o fiică, deci Papa îi era loial, în primul rând lui Cesare de care se și temea. Iar Cesare alesese să se alieze cu Franța, din ciudă sau din dorința de a se răzbuna pe mine și poate chiar pe întreaga Casă de Aragon, pentru jignirea mai mult decât publică, cauzată de refuzul Carlottei. Sfinția Sa s-a arătat plăcut emoționat:

-În sfârșit, toți copiii mei vor fi căsătoriți, a oftat el. Și poate că în curând voi fi bunic.

Lucrezia mi-a aruncat un zâmbet complice. Așa am putut să îl întorc. Eram devastată.

După cină, am reușit să discut un moment între patru ochi cu Alfonso înainte să plece la Lucrezia. Eram așa agitată și suspicioasă încât i-am cerut lui Alfonso să își concedieze toți servitorii, inclusiv pe cei mai de încredere, care îl serviseră ani întregi în Napoli. Am insistat să ne retragem în dormitorul lui, după ce am încuiat ușa antecamerei. Eram îngrijorată, că cineva ar putea asculta la ușa orice conversație purtată în camera exterioară. Am vorbit înainte ca Alfonso să aibe ocazia.

-Dacă Cesare face asta, o invazie franceză este inevitabilă, iar noi suntem blestemați. Ști cât de ușor a scăpat Lucrezia de fostul soț.

M-am așezat tremurând pe un taburet și mi-am înfășurat bine șalul de lână în jurul meu. Alfonso stătea cu spatele la mine în fața balconului. Deschisese obloanele și trăgea în piept aerul răcoros de primăvară, în timp ce privea afară în întuneric. Întunecimea îi încadra capul blond și umerii lași, înveșmântați în brocart verde pal. Părea puternic, hotărât, invincibil. Dar, i-am studiat postura și am citit îngrijorarea din ea; am văzut tensiunea, pe care nu o avusese înainte de cină.

Alfonso a închis obloanele cu forță și s-a îndepărtat de balcon, mișcări care reflectau o mânie, pe care foarte rar o vedeam la el. Figura sa era tensionată. Știam că îl provocase comentariul meu, dar știam de asemenea, că nu eram singura sursă a furiei lui.

-Nu ea a făcut asta. S-a opus pe cât a putut divorțului și încă se mai simte rușinată. Tatăl ei a constrâns-o.

-Indiferent. Face ce i se spune.

Alfonso a devenit neobișnuit de rece.

-Nu fi așa sigură. Ne iubim, Sancha. A fost folosită de mult prea mulți ani de tatăl ei. Loialitatea față de el este pătată. Dar, știe că eu nu aş răni-o niciodată. Nu aş trăda-o niciodată.

-Nu pot decât să sper că ai dreptate. Dar, sunt alții despre soarta cărora nu îndrăznesc să vorbesc.

Mă gândeam la Perotto, la Pantsilea...și mai ales la Juan, a cărui legătură de sânge nu l-a salvat. Alfonso s-a înflăcărat.

-Nu vreau să aud asemenea cuvinte. Lucrezia este soția mea. Și nu este capabilă nici de cea mai mică cruzime.

Am încercat să îl împac.

-O iubesc pe Lucrezia ca pe o soră și o prietenă. Nu o acuz de nimic. Dar Cesare...

Mi-am coborât imediat vocea.

-Dacă se decide să alieze armata papală cu Franța...

Furia lui Alfonso s-a transformat în seriozitate.

-Știu. Trebuie să avem mare grijă de acum înainte. O să existe spioni. Nu putem îndrăznii să vorbim deschis nici în fața servitorilor noștrii și trebuie să fim atenți ce punem în scris.

A făcut o pauză.

-O să mă întâlnesc între patru ochi cu ambasadorii Spaniei și Neapoleului. Sunt cardinali cu legături puternice în Spania și Napoli, în care putem avea încredere și pe care Papa îi ascultă. S-a forțat să zâmbescă încurajator. Nu te agita, Sancha. Actul nu este încă încheiat. O să fac ce îmi stă în putință să opresc această nuntă. Și o să o rog pe Lucrezia să vorbească și ea cu tatăl ei. Are mai multă influență asupra lui decât oricine.

-Lucrezia! am exclamat eu. Alfonso să nu îndrăznești să îi vorbești despre asta.

M-a privit cu o durere temperată de indignare.

-Vorbesc cu Lucrezia despre orice, a afirmat el cu simplitate. Ea este viața mea, sufletul meu. Nu aș putea să îi ascund nimic.

M-a cuprins disperarea precum lăsarea nopții.

-Trebuie să înțelegi, dragă frate, că Lucrezia întotdeauna va fi loială, înainte de toate, familiei sale. Când a deschis gura să protesteze, am ridicat mâna să îl opresc. Asta nu este o slăbiciune de caracter, ci mai degrabă o tărie. Recunoaște, Alfonso. Cui îi ești mai loial? Casei de Borgia sau Casei de Aragon?

A oftat.

-Ai dreptate. O să fiu discret în discuțiile cu soția mea. Între timp, ai credință. O să fac lobby cu toată puterea mea împotriva acestei nunți franceze.

Am încercat să am credință. Alfonso s-a ținut de promisiune, iar reprezentanții regilor Spaniei și Neapoleului l-au avertizat pe Papă privind consecințele cumplite, dacă s-ar permite căsătoria lui Cesare cu o femeie franceză. Alexandru a părut să asculte. Dar, într-o dimineață pe la mijlocul lunii mai, când eu și Lucrezia stăteam pe pernele noastre de catifea lângă tronul lui Alexandru, în timp ce asculta petiții, a fost anunțat un vizitator. Mesagerul lui Cesare, Don Garcia, tocmai descălecuse după un drum lung de patru zile de la Blois, din Franța.

Avea vești pentru Sființia Sa. Vești fericite, a raportat pajul, dar mesagerul i-a cerut lui Alexandru să aibe răbdare, deoarece dormise puțin și abea se ținea pe picioare. Dorea să își prezinte raportul după câteva ore de odihnă.

Nerăbdător, Alexandru nici nu a vrut să audă. I-a concediat pe petiționari și i-a chemat pe Jofre, Alfonso și pe călărețul extenuat în sala tronului. Familia a sosit urmată de Don Garcia, care se sprijinea de un servitor, pentru că nu mai putea merge fără ajutor.

-Sființia Voastră, iertați-mă, a implorat Garcia. Trebuie să vă spun următoarele: fiul dumneavoastră, Cesare Borgia, Duce de Valentinois, este acum fericitul soț al Charlottei d'Albret, prințesă de Navarra, iar căsătoria s-a consumat chiar în fața regelui Ludovic.

Am ascultat înlemnită. Alexandru a bătut din palme extaziat. Mai târziu am aflat, că ajutase la pecetluirea căsătoriei cu luni în urmă, acordându-i fratelui Charlottei pălăria de cardinal, în timp ce se prefăcea că îi ascultă pe spanioli și pe napolitani.

-Deci este gata!

L-a studiat pe mesager, care se clătina și a ordonat:

-Să aducă cineva un scaun! Îți permit, Don Garcia, să te așezi în prezența mea, atâta timp cât îmi dai un raport întreg asupra nunții. Să nu omiți nici un detaliu.

S-a adus un scaun, iar Don Garcia s-a așezat șovăitor și, îmboldit de întrebările Papei, a vorbit timp de șapte ore. După câteva ore, s-a adus mâncare și băutură pentru povestitor și pentru audiența sa. Am ascultat, din ce în ce mai îngrozită, în timp ce Alexandru era din ce în ce mai încântat.

Am aflat cum Cesare și soția lui (după spusele lui Garcia era o femei frumoasă, cu pielea palidă, delicată și părul blond) au făcut schimb de verighete într-o ceremonie solemnă. Într-o etalare de masculinitate, Cesare a consumat fizic căsătoria de șase ori, în fața regelui Ludovic, care a aplaudat și l-a numit "*un bărbat mai bun ca mine*". La recepție au participat atâția invitați distinși, inclusiv regele și

anturajul său, încât nu a fost loc suficient pentru toată lumea și au fost forțați să țină petrecerea afară pe o pajiște.

Papa era încântat de uniunea lui Cesare. Fiecare vizitator la Vatican era onorat cu povestea nunții lui Cesare. În completare, Sființia Sa scotea munți de bijuterii, pe care intenționa să le trimită noii sale nurori. Punea fiecare piatră în lumină, ca oaspeții să le admire. Eu și Alfonso, puteam doar să încercăm să controlăm daunele. Unul dintre cardinalii căruia îi ceruse Alfonso ajutorul, Ascanio Sforza, a încercat apele ușor în timpul unei conversații cu Papa în legătură cu afacerile Bisericii. Nu credea, i-a spus cardinalul Sforza Sființiei Sale, că Ludovic intenționează cu adevărat să invadeze Napoli, din moment ce regina Anna și supușii ei se opuneau. Și în plus, francezii își învățaseră deja lecția, când regele Carol a fost forțat să se retragă umilit.

Papa i-a răs batjocoritor direct în față. "Regele Federico ar trebui să aibe grijă", a remarcat Alexandru zâmbind, să nu se trezească în aceeași poziție în care a fost tatăl meu, crezând că francezii nu vor veni, apoi fugind, când s-au apropiat armatele lui Carol de porțile Neapoleului.

Auzind asta, mi-am pierdut orice speranță cu toate că Alfonso a continuat să facă lobby politic în secret. M-am bucurat cu răutate, de un singur lucru. Vestea că studenții universităților din Paris jucau parodii comice despre nunta lui Cesare. Grandoarea romană era considerată vulgară și extremă după standardele franțuzești. Căii lui Cesare, potcoviți cu argint, l-au făcut de răs.

Jofre a realizat, în sfârșit, că nu mai sunt în grațiile Sființiei Sale și a decis, că cel mai bun curs de acțiune era să se dovedească un adevărat Borgia la fel ca frații săi. Umbla noaptea beat pe străzi, în compania soldaților spanioli, mânuind o sabie, într-o slabă imitație a lui Juan, deoarece datorită firii sale blânde, nu fusese pregătit niciodată pentru o luptă.

A continuat acest comportament cu toate că l-am implorat să se oprească. Cred că îngrijorarea mea îl făcea să se simtă mai bărbat. Nu pot să îl condamn. Încerca să mă ajute. Și poate, dacă ar fi avut stabilitatea rudelor sale, tatăl lui l-ar fi ascultat. Dar nu o avea. Și nu putea face nimic să îl influențeze pe Sființia Sa în favoarea mea. Dar cel puțin, avea abilitatea să înceapă să se comporte ca un Borgia. Fără îndoială, asta credea că face în noaptea când am fost trezită de țipete la ușa mea.

-Donna Sancha! Donna Sancha!

M-am ridicat în capul oaselor, ducând mâna la inimă (care bătea cu putere), trezită după ore de somn adânc, de o voce masculină, venită din antecamera mea. Lângă mine, Donna Esmeralda s-a trezit imediat. Celelate domnișoare s-au dezmeticit și ele speriate.

-Cine este? am întrebat eu, pe un ton autoritar.

M-am chinuit să ies din așternut, în timp ce una din fete s-a grăbit să aprindă o lampă.

-Sunt Federico, un sergent din Garda Spaniolă, unul dintre oamenii soțului dumneavoastră. Don Jofre este grav rănit. L-am dus în pat și am trimis după medic. Am considerat că ar trebui să vă anunțăm.

-Grav? Cât de grav? am întrebat, din ce în ce mai panicată.

Deja îmi luasem șalul de catifea și am fugit în antecameră, unde stătea Federico, ținând o lanternă. Era îmbrăcat în haine civile. Avea probabil vreo optesprezece ani. Era întunecat ca un maur și avea părul lipit de frunte din cauza sudorii. Partea de jos a tunicii sale atârna, retezată de o sabie, care nu reușise să îi penetreze pielea. Prin gaură i se vedea o parte din abdomen și talia pantalonilor. Ochii lui negri sclipeau de la prea mult vin. Dar vocea și postura sa erau stabile. Sperietura îl trezise.

-A primit o săgeată în coapsă, Madonna.

O astfel de rană putea ușor fi fatală. Fără să chem însoțitori, am fugit desculță pe coridor. Nu îmi aduc aminte când am traversat clădirea sau când am urcat scările până la apartamentul lui Jofre. Nu îmi amintesc decât bărbați care se plecau și uși care se deschideau, până am ajuns lângă soțul meu. Zăcea întins pe pat, palid și transpirat. Ochii săi căprui erau măriți de durere. Oamenii lui îi tăiaseră pantalonii, expunând rana și săgeata pe jumătate ruptă, cu vârful ferm înfipt în coapsa soțului meu. În jurul săgeții, carnea se făcuse vineție și umflată, sângerând copios. Șiroaiele se revărsau de fiecare parte a piciorului său. Un cearșaf a fost împăturit și plasat sub rană. Era îmbibat.

Jofre era conștient, așa că l-am luat de mână. Strânsoarea lui era slabă dar recunoscătoare. A încercat să îmi zâmbească, dar nu a putut produce decât o grimasă bolnăvicioasă.

-Dragul meu, am spus eu.

Păreau singurele cuvinte pe care puteam să le pronunț.

-Sancha, nu fi supărată pe mine, a șoptit el.

În respirația și pe hainele lui se simțea mirosul de alcool. Am realizat, că probabil oamenii lui turnaseră vin pe rană să o curețe. Chiar și așa, el și anturajul lui fuseseră destul de beți, fapt ce, nu mă îndoiam, facilitase această problemă.

-Niciodată, i-am spus eu. Niciodată.

Jofre nu avea pic de viclenie. Dacă făcuse ceva greșit, o făcuse în speranța de a mă ajuta pe mine.

-Cine ți-a făcut asta?

Jofre era prea slăbit să răspundă. În schimb, i-am auzit vocea lui Federico în spatele meu. Tânărul soldat ținuse pasul cu mine și mă urmărea în camera stăpânului său, dar eu fusesem prea agitată să observ.

-Unul dintre soldații șerifului, Madonna Sancha. Treceam podul pe la Castel Sant'Angelo, când șeriful ne-a cerut să ne oprim să ne inspecteze. Don Jofre s-a identificat drept prințul de Squillace, dar șeriful a ales să nu îl creadă, Madonna și...

A făcut o pauză, editând povestea, de dragul meu.

-A avut loc un schimb de cuvinte. Aparent, unul dintre soldați a simțit că prințul l-a insultat pe șerif, deoarece a tras o săgeată și puteai vedea rezultatul.

Eram îngrozită.

-A fost arestat șeriful? Și soldatul care a tras?

-Nu, Madonna. Eram prea îngrijorați pentru prinț. L-am adus imediat aici.

-Trebuie făcut ceva. Cei responsabili trebuie pedepsiți.

-Da, Madonna. Din păcate, noi nu avem autoritatea.

-Dar, cine?

Federico s-a gândit.

-Mai mult ca sigur, Sfinția Sa.

A apărut doctorul Papei, un bărbat în vârstă, îmbrăcat la fel de bine precum orice Borgia. Era clar deranjat, că fusese trezit înainte de zori. S-a încruntat când m-a văzut. Aproape că i s-au unit sprâncenele.

-Fără femei. Trebuie să scot săgeata și nu vreau leșinuri aici.

M-am încruntat și mai tare decât el. Nu aveam de gând să fiu tratată cu o asemenea desconsiderare, dar cel mai important, nu vroiam să îi permit să mă forțeze să plec de lângă soțul meu.

-Nu sunt vreo fecioară delicată, am insistat. Fă-ți treaba și lasă-mă pe mine să îi alin durerea.

De data aceasta, Jofre a reușit să producă un zâmbet palid. L-am ținut de mână și i-am șters sudoarea de pe frunte, în timp ce doctorul a început să examineze, să apese și apoi să taie în jurul răni. A fost adus un vin tare. Am pus pocalul de argint la buzele tremurânde ale lui Jofre și l-am îndemnat să bea. Când a băut suficient să îl mulțumească pe doctor, a început partea cea mai grea a operației. Doctorul a apucat săgeata cu ambele mâini și a tras. Jofre a scrâșnit din dinții și a gemut, dar într-un final, a început să țipe tare ca o femeie la naștere. După câteva încercări, săgeata a ieșit, iar el a căzut pe spate nemișcat, deși încă avea dureri. Odată cu ea, a curs mult sânge. Doctorul a spus că este un lucru bun, deoarece ajută să curețe rugina periculoasă, reducând riscul de infecție. Apoi, rana a fost spălată cu mai mult vin și bandajată.

Am stat cu Jofre în acea noapte, neîndrăznind să dor, nici măcar când în ciuda suferinței, el a ațipit.

Primăvara – vara 1499

XXVII

De dimineață, l-am lăsat pe soțul meu dormind, m-am îmbrăcat cum se cuvine și m-am dus devreme la apartamentele Sființiei Sale, înainte să plece să se ocupe de treburile oficiale. M-a primit în cabinetul său, așezat în spatele unui birou aurit. l-am făcut o plecăciune și am spus urgent:

-Sființia Voastră, fiul vostru Jofre a fost rănit aseară într-o altercație cu șeriful.

-Rănit?

S-a ridicat îngrijorat.

-Este grav?

-Aseară a fost, Sființia Voastră. Coapsa lui Jofre a fost străpunsă de o săgeată ruginită. Prin grația lui Dumnezeu a supraviețuit. Încă nu are febră. Doctorul este optimist că își va reveni, dar starea lui este încă serioasă.

Am văzut cum a început să se relaxeze.

-Cum s-a întâmplat?

-Jofre a ieșit aseară cu o parte din oamenii lui. Era destul de târziu. Traversau podul Sant'Angelo, când i-a oprit șeriful și a cerut să îi spună ce făceau.

-Așa cum trebuia, a zis Alexandru. l-am vorbit lui Jofre despre escapadele sale nocturne. A tot ieșit cu spaniolii lui, căutând ceartă. Se pare că, în sfârșit a găsit una.

În tonul lui se simțea desconsiderare. M-am uitat la el și am oftat adânc.

-Sființia Voastră, bărbații inovatori de rănirea lui Jofre trebuie pedepsiți!

Alexandru, clar nu mai era preocupat de problemă. M-a privit cu acei ochi mari căprui, ochi ce la suprafață păreau binevoitori, dar în fapt ascundeau un suflet viclean.

-Se pare că își făceau datoria. Nu pot să îi "pedepsesc", după cum spui tu. Jofre a primit ce merita.

S-a uitat la hârtia de pe biroul său, ignorându-mă.

-Este *fiul tău!* Am exclamat eu, fără să încerc să îmi stăpânesc mânia.

M-a privit cu răceală.

-Despre asta, ai fost dezinformată, Madonna.

Furia a pus stăpânire pe limba mea, înainte ca inteligența să o poată face.

-Ai spus lumii altceva, am răspuns aspru. Ceea ce te face atât un mincinos, cât și un încornorat.

S-a ridicat iute, cu o mânie la fel de puternică precum a mea, dar înainte să apuce să răspundă, m-am întors cu spatele la el. În mod deliberat, nu i-am cerut permisiunea de a pleca și am ieșit din cameră, trântind ușa în urma mea.

După aceea, m-am convins, că înrăutățisem și mai tare situația mea și a lui Alfonso. După-amiază, am devenit atât de agitată datorită gafei mele, încât m-am dus să îl caut pe fratele meu și am fost forțată să aștept câteva ore până s-a întors de la vânatoare.

Ne-am întâlnit în felul nostru clandestin, în dormitorul lui Alfonso, cu ușa antecamerei încuiată. În timp ce fratele meu asculta, odihnindu-se pe un scaun după o zi de călărit, prea obosit măcar să își scoată mantia înainte să se așeze, eu mă plimbam prin fața lui, mărturisindu-i idioțenia mea și simțul de vinovăție. A clătinat indulgent din cap și a oftat.

-Sancha, trebuie să realizezi, că manifestările tale de furie ar putea să îl enerveze îngrozitor pe Alexandru, dar în final, înțelege că îți aperi soțul. Nu o să iasă nimic rău din asta.

Nu avea rost să încerc să îl conving contrariul. Era prea obișnuit să vadă partea bună a oamenilor. Indiferent cât timp rămânea la Roma, nu avea să înțeleagă talentul familiei Borgia pentru perfidie. Am oftat, dar apoi Alfonso a adăugat:

-Nu ne-ai înrăutățit situația. De fapt, nu cred că situația noastră poate deveni mai proastă.

Și mi-a spus în sfârșit, ceea ce îmi ascundea de câteva zile, că reprezentanții regelui spaniol Ferdinand au devenit din ce în ce mai furioși de acțiunile lui Alexandru. De fapt, ridicau ancora de dimineață, plecând înapoi în Spania, să se întâlnească cu însuși regele Ferdinand. Plecarea lor era menită să îi aducă ofensă Papei. Înainte să își ia la revedere, i-au relatat Sfinției Sale părerea lor, că armata papală primește muniție din Franța, strecurată în butoaie de vin.

Alfonso mi-a povestit asta cu o greutate ce depășea epuizarea fizică. Sprijinindu-și capul în pumn, a spus:

-Iar Papa a reușit să îi înfurie atât de tare pe spanioli cu laudele sale constante la adresa lui Ludovic, încât ambasadorul l-a insultat pe Alexandru pe față. Garcillaso de Vega a avut curajul să îi spună direct Sfinției Sale: "Sper că o să fi forțat să mă urmezi în Spania, ca un fugăr pe o barjă, nu într-o corabie măreață ca a mea".

N-am putut să nu oftez de încântare la gândul că de Vega l-a pus pe Alexandru la punct. În același timp știam, că o asemenea sinceritate va atrage răzbunare.

-Ce a spus Papa?

-A scuiat, a zis Alfonso. A spus că Don de Vega l-a dezonorat, acuzându-l de complicitate cu Franța. A spus că loialitatea lui pentru Spania a rămas neschimbată.

Am rămas tăcută, studiându-l pe fratele meu cu atenție. M-am temut, că Lucrezia are o influență prea mare asupra lui și că o să încerce să nu ia retragerea ambasadorului ca pe o exagerare. Dar nu a făcut-o. Expresia lui era gravă și tulburată. După o pauză, Alfonso a spus înfrânt:

-Am vorbit, în mod regulat, cu Ascanio Sforza. Mi-a spus că, indiferent dacă Lucrezia mă iubește, din perspectiva Papei, nu are nici un cuvânt de spus în această privință. A protestat viguros împotriva divorțului de Giovanni Sforza, dar în final nu a contat.

Mi-a ținut gura, abținându-mă cu grație să îi amintesc, că îi spusese și eu același lucru cu săptămâni în urmă și nu mă luase în seamă. În schimb am spus:

-O singură persoană are influență asupra lui Alexandru, iar acela este Cesare. El este cel mai mare pericol cu care ne confruntăm.

Alfonso s-a gândit cu seriozitate, apoi a continuat:

-Sforza se gândește să plece din Roma. Nu este sigur, cât timp mai sunt în siguranță suporterii Casei de Aragon.

Am înghețat. Știam că manevrele politice ale lui Cesare cu francezii ne puneau pe mine și pe fratele meu, într-o situație gravă. Dar un pericol fizic...Faptul că Borgia ar putea să încerce să îl asasineze pe Alfonso...nu mi se păruse niciodată pe deplin real, până în acel moment, când l-am privit pe fratele meu blajin și am realizat ce a făcut Cesare. Casa de Aragon era într-un pericol crunt. Alianța franceză, chiar îi dăduse Papei îndrăzneala de a îmi nega în față paternitatea lui Jofre. Oare intenția lui Cesare de a se căsătorii cu Carlotta de Aragon fusese doar un șiretlic? Oare a vrut de la bun început să se însoare cu o mireasă aleasă de regele Ludovic și să se alieze cu cel mai mare inamic al țării mele? Dacă dorea să se răzbune pe mine, nu putea să o facă mai bine, decât să îl amenințe pe Alfonso. Îmi păsa mai mult de viața fratelui meu decât de a mea.

Cu armata franceză la dispoziția Papei, Cesare îmi putea răpi mai mult decât pe Alfonso. Putea să ia Napoli. Am fost transportată imediat în trecutul îndepărtat. Stăteam în peștera întunecată a stegăi, de lângă Muntele Vezuviu, privindu-i trăsăturile înmuiându-se în spatele voalului întunecat, auzindu-i vocea melodică proclamând: *ai grijă sau inima ta îi va distruge pe cei pe care îi iubești.*

Cesare, m-am gândit într-o clipă de frică sălbatică și instinctiv mi-am dus mâna la pumnalul ascuns mereu în corsetul meu. *Cesare, inima mea...inima mea neagră și rea. Nu pot să te las să îl distrugi pe fratele meu.*

Jofre s-a recuperat complet și a renunțat la neinspiratele raiuduri nocturne. Eu și Alfonso am rămas la Roma, chiar și în iulie, după ce Ascanio Sforza a plecat la Milano să îl sprijine pe fratele său, ducele Ludovico Sforza. Armata franceză deja traversase Alpii și se pregătea pentru un atac asupra orașului din nord.

Grija mea era doar pentru Alfonso; era bărbat, considerat capabil de influență politică. Eu eram doar o femeie, văzută ca o consoartă incomodă, dar nu o amenințare directă. Amândoi încercam să ne convingem că suntem în siguranță, mai ales că Lucrezia era însărcinată în patru luni, iar Alexandru aștepta cu nerăbdare nașterea primului său nepot legitim – moștenitor al Casei de Aragon și de Borgia.

Papa repeta mereu, că regele Ludovic nu va invada niciodată Napoli. A insistat că regele francez este interesat doar de regiunea Milanului și nimic mai mult. Odată ce avea Milanul, el și armata sa vor pleca.

Încercam cu disperare să cred poveștile lui Alexandru. Dar, Alfonso nu le-a mai putut da crezare pentru mult timp. Îmi ascundea un secret, pentru care încă nu pot să îl iert, chiar dacă știu că l-a ținut doar să mă protejeze.

Regele Ludovic a preluat controlul Milanului cu ușurință. Cetățenii, îngrijorați pentru siguranța lor, s-au învălmășit pe străzi să îl întâmpine. Cât despre Ducele Ludovico și vărul său, cardinalul Sforza, nu au reușit să strângă suficient ajutor pentru a respinge invazia. Realizând acest lucru au fugit, înainte ca orașul să deschidă porțile armatei franceze. Alături de rege se afla...Cesare Borgia.

Abea trecuseră două zile din luna august, iar diminețile erau încă plăcute, când Lucrezia m-a invitat la masă în loggia palatului. Ne delectam cu dicuțiile feminine, care au loc când cineva așteaptă un copil. Conversația noastră a fost întreruptă de apariții însoțitorilor papali, apoi a Sființia Sale. Cu umerii aplecați, a traversat loggia cu o viteză și o intensitate neobișnuită. Mi-a amintit de blazonul familiei Borgia. Alexandru semăna atât de bine cu un taur furios. S-a apropiat. Albeața robelor lui de satin accentua roșeața feței sale rotunde și întunecimea ochilor sai încruntați. Privirea străpungea ca o săgeată și alterna între mine și Lucrezia. Evident, amândouă făcusem ceva să îi atâțăm furia și disprețul.

Ne-am ridicat în picioare, Lucrezia chinându-se datorită poverii pe care o purta. Dar Alexandru ne-a făcut semn imediat să ne așezăm.

-Nu, a strigat el. Stați...o să aveți nevoie.

Tonul lui era dur și expresia fulgerătoare. A venit în dreptul mesei și a aruncat o scrisoare lângă farfuria Lucreziei. M-am așezat înlemnită, neîndrăznind nici să respir. Lucrezia a pălit. Probabil suspecta, ceea ce eu eram prea speriată să intuiesc. A ridicat scrisoarea și a început să citească. A icnit, apoi a scos un sunet ștrangulat și nervos de incredulitate.

-Ce este? am întrebat eu șoptit, să nu îl provoc și mai tare pe Sființia Sa.

S-a uitat la mine, amețită. Am crezut că o să leșine. Dar și-a revenit și a început să vorbească. Simțeam în tonul ei apropierea lacrimilor.

-Alfonso. Spune că nu mai este în siguranță la Roma. A plecat înapoi la Napoli.

-Și te imploră să îl însoțești! a urlat Alexandru, gesticulând nervos la scrisoare.

Lucrezia a tresărit, ca și cum i-ar fi fost frică că o să o plesnească.

-Ai face bine să juri în fața lui Dumnezeu că nu știai nimic despre asta.

Lucrezia a clipit repede, șoptind:

-Nu am știut nimic. Jur!

Alexandru a continuat să vocifereze.

-Ce fel de bărbat trădător este acesta, să își acuze propria familie...mă acuză pe *mine* de neloialitate, apoi o părăsește pe biata sa soție, care este însărcinată. Mai rău, ce fel de bădăran își pune consoarta într-o asemenea poziție, cerându-i să își părăsească propriul sânge, deși cunoaște foarte bine responsabilitățile ei familiale și politice.

Atunci am vrut să îl plesnesc. Eram furioasă că îl insulta pe fratele meu, un om mult mai decent decât își putea imagina Alexandru. Eram, de asemenea, furioasă și pe Alfonso, că a fugit din Roma fără să îmi spună. În același timp am înțeles de ce a păstrat tăcerea. Un astfel de secret mă pune și pe mine în pericol. Lăsându-mă în urmă, fără să îmi destăinuie planurile lui, Alfonso s-a asigurat că voi părea inofensivă în ochii familiei Borgia.

-Bineînțeles, că nu vei răspunde, i-a ordonat Alexandru cu asprime fiicei sale, absolut neimpresionat de lacrimile care îi curgeau pe obraji. Din acest moment, toate mișcărilor tale în casa aceasta, vor fi urmărite cu atenție, deoarece, te asigur, că nu o să mergi nicăieri fără permisiunea mea.

S-a întors la mine.

-Cât despre tine, Donna Sancha, poți să începi chiar în clipa asta să îți faci bagajele. În mod cert, regele Federico nu vrea să își lase nici o posesie aici, așa că o să îl urmezi pe fratele tău la Napoli.

Mi s-au încins obraji. M-am ridicat și am rostit rece, cu vocea tremurând de mânie:

-O să fac ceea ce îmi spune soțul meu să fac.

-Soțul tău, a spus Alexandru, venind amenințător de aproape. Nu are nici un cuvânt de spus aici, după cum bine ști. Aștept să eliberezi palatul mâine cel târziu. Și să îți iei cu tine temperamentul și aroganța aragoneză.

S-a întors pe călcâie și a plecat cu vigoarea unui bărbat mult mai tânăr. Pajii s-au grăbit să țină pasul.

Lucrezia a rămas înmărmurită, holbându-se la scrisoarea bărbatului la care ținea cel mai mult și care acum era departe. M-am dus la ea, am îngenunchiat și am îmbrățișat-o. Am închis ochii pentru că nu puteam să o privesc. Pe fața ei se vedea cum i se frânge inima.

-Sancha, a spus, trăgând aer în piept. De ce nu pot, pur și simplu să am o viață fericită alături de soțul meu? Sunt chiar așa o femeie nenorocită? Sunt o soție așa îngrozitoare, încât toți bărbații trebuie să fugă?

-Nu, draga mea, i-am zis eu cu sinceritate. Acestea sunt chestiuni politice, care nu au nimic de a face cu tine și totul cu tatăl tău și cu Cesare. Știu cât de mult te iubeste Alfonso. Mi-a spus asta de multe ori.

Acest lucru a întristat-o și mai tare.

-Ah, Sancha, nu îmi spune că mă părăsești și tu.

-Dragă Lucrezia, am murmurat eu în umărul ei. Uneori suntem forțați să facem ceea ce ne dorim cel mai puțin.

Jofre s-a certat cu tatăl său, dar am înțeles amândoi că era de prisos. Spre deosebire de Alfonso, eu nu mi-am implorat soțul să vină cu mine. Nu cred, că Jofre să simțea suficient de încrezător să lase în urmă singurul privilegiu de care s-a bucurat vreodată...acela de a fi un Borgia, chiar dacă doar cu numele.

În acea dimineață le-am comandat tuturor servitorilor să înceapă împachetarea. La lăsarea serii, Jofre a venit în camera mea și le-a gonit pe Esmeralda și pe servitoare.

-Sancha, a spus el, cu vocea tremurând de emoție. Este oribil ce ți-a făcut tatăl meu. Am fost un soț nevretnic. Nu sunt ambițios sau frumos sau puternic ca Cesare...dar te iubesc din tot sufletul.

M-am înroșit când l-a menționat pe Cesare și m-am întrebat dacă Jofre a știut de aventura noastră. Ar fi fost imposibil să trăiască la Roma și să nu audă zvonurile, dar am sperat că soțul meu, care vroia întotdeauna să vadă binele în oameni, le-a ignorat.

-Of, Jofre, am răspuns. Cum ai reușit să rămâi un suflet pur, înconjurat de atâta înșelăciune?

L-am luat în brațe și în acea noapte a făcut dragoste cu mine, pentru ceea ce putea fi ultima oară. Jofre a plecat înainte de răsărit. Până a doua zi după-amiază, servitorii strânseseră în bagaje tot ce îmi doream. Am abandonat cea mai mare parte din finețuri și cele mai elaborate rochii. Când am ieșit din cameră, în drum spre trăsura care mă aștepta, Lucrezia a apărut pe coridor. Avea ochii roșii.

-Sora mea, a strigat, în timp ce se apropia.

Deja se mișca greu, fiind gravidă în patru luni.

-Nu pleca înainte să îmi permiți să îmi iau la revedere.

Când s-a apropiat și m-a luat în brațe am șoptit:

-Nu trebuie să faci asta. O să vadă servitorii și o să îi spună Papei...o să se înfurie.

-L-a naiba cu tata! a zis ea vehement, în timp ce ne îmbrățișam.

-Ești bună și curajoasă, că ai venit, am spus eu. Mă doare sufletul să îmi iau adio.

-Nu adio. Doar la revedere, a răspuns ea. Îți jur că o să ne vedem din nou. Jur pe viața mea, că o să vă văd, și pe tine și pe Alfonso, intrați înapoi în grațiile acestei familii. Nu o să renunț la nici unul dintre voi.

Am ținut-o strâns.

-Draga mea Lucrezia, am șoptit. Ai pe viață prietenia și loialitatea mea.

-Și tu pe ale mele, a proclamat solemn.

Ne-am despărțit să ne studiem, iar ea s-a forțat să râdă.

-Gata! Ajunge cu tristețea. Ne vom întâlni din nou și o să fi lângă mine când voi naște primul copil al fratelui tău. Gândește-te la acea clipă fericită. Și eu o să fac la fel, de câte ori amenință melancolia. Hai să ne promitem asta.

Am reușit să zâmbesc.

-Promit!

-Bun! a zis ea. Acum te las, știind că despărțirea noastră va fi una scurtă.

S-a întors cu atâta curaj și determinare, încât m-a făcut să îmi îndrept spatele cu mândrie.

Era anul 1499. Printre oamenii de rând se zvonea și se proclama pasional de la pupitre, că Dumnezeu va găsi de cuviință să sfârșească lumea în anul Jubileului, 1500. Eu simțeam, în timp ce mă pregăteam, plină de rușine, să părăsesc palatul Santa Maria, că lumea mea deja se sfârșea...dar, de fapt zvonurile erau adevărate. Sfârșitul lumii mele se apropia, dar avea să vină abea anul următor.

Sfârșitul verii 1499

XXVIII

*A*m părăsit Roma cu capul sus. Am refuzat să mă simt rușinată, că fusesem izgonită de Alexandru, într-un mod atât de vulgar, din locul pe care ajunsesem să îl consider casa mea. Nu mie sau fratelui meu trebuia să ne fie rușine, ci lui Cesare și tatălui său nestatornic. Chiar și așa, mă durea inima la gândul că îi lăsam în urmă pe Jofre și pe Lucrezia. Mi s-a părut destul de ironic faptul că, eu, care fusesem atât de nefericită să vin la Roma, eram acum așa tristă să părăsesc acest loc, întorcându-mă la căminul pe care îl iubeam cel mai mult.

În a doua zi de călătorie am zărit coasta și marea. Ca de obicei, a fost un tonic pentru mine. Până am ajuns în Napoli, tristețea mea s-a mai diminuat și am început să mă bucur că sunt acasă. Dar veselia mi-a fost umbrită de sincera tristețe a lui Alfonso. Văzusem privirea îndurerată de pe fața Lucreziei, în ziua în care tatăl ei îi spusese că Alfonso a plecat. Totuși, pe cât îl iubea pe fratele meu, Alfonso o adora și mai mult. În fiecare zi cât am stat în Napoli, am fost forțată să privesc o figură mai tulburată și mai îndurerată decât a Lucreziei.

Au menținut o corespondență constantă, citită atât de Sfinția Sa, cât și de spionii regelui Federico, în care își proclamau devotamentul etern și în care fratele meu o implora constant pe Lucrezia să i se alăture. La acest subiect nu răspundea niciodată.

În curând, am aflat că Lucrezia fusese "onorată" cu titlul de guvernator al orașului Spoleto, ce se afla în nordul îndepărtat al Romei, deci mult, mult mai departe de Napoli. Să i se acorde unei femei conducerea, era un lucru nemaiauzit, absurd. Trebuie să fi cauzat revoltă în consiliul cardinalilor Papei. Totuși, așa mare încredere avea Alexandru în intelectul și judecata fiicei sale și așa o lipsă absolută de credință față de Jofre, încât nu s-a gândit deloc să îl facă pe soțul meu guvernator. Sau, poate se datora faptului că, Papa nu suporta să treacă cu vederea pe unul dintre copiii lui, pentru a acorda o favoare unui copil, care nu era cu adevărat al său.

Dar, această "onoare" nu era deloc un premiu, ci un mod curtenitor prin care Alexandru să își țină prizonieri ambii copii, să nu fugă în brațele soților lor dispăruți. Jofre mi-a scris o scrisoare bombastică, explicându-mi că este însoțit de șase paji, "care au jurat să îmi țină companie și să mă păzească zi și noapte. Să nu mă părăsească niciodată". Cu alte cuvinte, nu putea evada să mi se alăture, nici dacă ar fi dorit. Nu mă îndoiesc, că și Lucrezia era acompaniată în mod similar.

Nu am fost surprinsă să aud de precauțiile lui Alexandru. Alfonso mi-a povestit, cum a trebuit să întrecă poliția Papei, în dimineața când a fugit de la Roma. L-au urmărit până la lăsarea serii, când a reușit să ajungă la Genazzano, o provincie deținută de prieteni ai regelui Federico. Abea atunci au renunțat forțele papale să îl mai urmărească și, a spus Alfonso, "dacă mă prindeau, nu sunt sigur că acum aș mai fi fost în viață să vorbesc despre asta".

Revelația mă îngrozea. Am început să mă simt neliniștită la gândul ca fratele meu să i se alăture Lucreziei la Roma. Eram nehotărâtă. Departe de Lucrezia, am început să îmi amintesc de caracterul înșelător al lui Cesare. Chiar dacă ea ar face tot ce îi stă în putință să îl protejeze pe soțul ei, ce putea să îl oprească pe Cesare să îl rănească? Iar Cesare disprețuia întreaga Casă de Aragon, din motive personale și mai nou, politice.

La doar două săptămâni după sosirea noastră în Napoli, m-am bucurat de o zi de călărie, cu domnișoarele mele, în provincie. Aerul era răcoros și umed, datorită brizei oceanice, dar soarele oferea un nivel perfect de căldură. Mă gândeam la arșița mizerabilă pe care o suportau cei de la Roma. Când m-am întors la palazzo, l-am descoperit pe Alfonso întreținând un oaspete distins, căpitanul spaniol, Juan

de Cervillon, care luase parte la nunta dintre Alfonso și Lucrezia. Deși poziția căpitanului de Cervillon îl obliga să trăiască la Roma, soția și copiii săi locuiau pe moșia lor familială din Napoli. Am presupus, că a venit în sud pentru probleme personale și s-a orpît din curtuazie să ne viziteze.

I-am întâlnit, pe el și pe Alfonso, salutându-se la intrarea în Sala cea Mare. Treceam pe acolo în drum spre camerele mele, să îmi schimb hainele. M-am oprit și i-am urat căpitanului bun venit. Intrase în a patra decadă. Era un soldat mulatru, frumos și îngrijit. Arăta șarmant în uniformă sa decorată cu un număr de medalii, primite dealungul anilor, pentru serviciile sale eroice, atât în slujba Sființiei Sale, cât și a altor papi și regi. Când am ajuns, s-a plecat adânc și mi-a sărutat mâna, sabia de la brâul său, bălângănindu-se în spatele lui.

-Alteță, este întotdeauna o onoare și o plăcere să vă revăd. Arătați bine.

-Îmi priește Napoli, am zis eu fără ocolișuri. Și pentru mine este o plăcere să te revăd, căpitane. Ce circumstanțe fericite te-au adus aici?

Stătea cu spatele la Alfonso, așa că nu a observat privirea de avertisment a fratelui meu. Eram îngrijorată și intrigată. Deci, nu ar fi trebuit să știu de vizita lui de Cervillon. Realizând asta am fost determinată să rămân și să iau parte la conversația dintre căpitan și fratele meu.

-Sunt aici, la cererea oficială a regelui Federico, a răspuns de Cervillon cu sinceritate. Majestatea Sa a corespondat cu Sființia Sa, Papa Alexandru, care este nerăbdător să negocieze întoarcerea Ducelui de Bisceglie la Roma. Bineînțeles, a adăugat el să nu mă simt jignită, asta include și întoarcerea dumneavoastră.

-Înțeleg.

M-am forțat să nu arăt îngrijorarea pe care o simțeam și le-am făcut semn domnișoarelor să se întoarcă în camerele mele, apoi am revenit la de Cervillon și la fratele meu dezaprobator.

-Atunci, fără îndoială, trebuie să iau parte la această discuție. Vă rog, domnilor.

Le-am făcut semn amândouă să intre în sala de recepție.

-Nu vreau să vă încetinesc.

Alfonso mi-a aruncat o privire, în același timp mândioasă, dar și indulgentă. Mândioasă, pentru că îmi depășeam limitele, intervenind în ceea ce ar fi trebuit să fie o conversație privată între doi bărbați și indulgent, deoarece știa că nu are nici un rost să încerce să mă excludă. A oftat, a chemat un servitor să îi aducă ceva de mâncare și de băut căpitanului de Cervillon, apoi ne-a făcut semn amândouă spre sala de recepție.

Eram îngrijorată că Papa se înmuia față de Napoli. Și, în mod ciudat, nu vroiam să ne invite, pe mine și pe fratele meu, înapoi la Roma. Pe cât de trist era Alfonso, știam că din punct de vedere fizic era în siguranță acasă. Recentă schimbare de tactică a lui Alexandru a venit ca răspuns la o scrisoare furioasă de la regele Federico, care fusese ațâțat când a auzit de fuga familiei Sforza și de cucerirea Milanului de către regele Ludovic. Regele nostru i-a trimis un mesaj lui Alexandru: "Dacă nu o să aperi Napoli, o să mă aliez cu turcii".

Aceasta era o amenințare gravă și înspăimântătoare, deoarece turcii erau cei mai temuți inamici ai Romei. Provocarea lui Federico a avut efectul scontat. Alexandru s-a grăbit să îl asigure, că Roma este și va fi întotdeauna cel mai loial protector al Neapolelui.

Eu și Alfonso ne-am așezat, după cum dicta rangul nostru, în timp ce de Cervillon a rămas în picioare, cu formalitatea înțepenită a soldatului, să ne dea ceea ce s-a dovedit a fi un raport.

-Altețele Voastre, regele Federico a reușit în sfârșit, să negocieze un tratat cu Sființia Sa pe care îl consideră satisfăcător.

Era clar după expresia lui Alfonso, că spre deosebire de mine, auzise de aceste negocieri și fusese ținut la curent despre conținutul lor.

-Ce fel de tratat? am întrebat eu.

Nu se cădea, ca eu, o femeie, să intervin în conversație, dar fratele meu și de Cervillon erau obijnuiți cu personalitatea mea, așa că nu s-au supărat.

-Sființia Sa garantează personal, siguranța Ducelui de Bisceglie...și pe a dumneavoastră, Alteță...dacă se întoarce la Roma, la soția sa Ducesa.

-Scutește-mă! am zis, neputând să îmi ascund sarcasmul. Știm cu toții că Alexandru I-a invitat pe regele Ludovic la Sfântul Petru pentru Liturghia de Crăciun. Ar trebui să participăm și noi cu el?

-Sancha, a spus Alfonso cu asprime. Ști că de atunci Sființia Sa și-a schimbat atitudinea, după răspunsul regelui Federico. Și-a cerut scuze și a oferit suportul său pentru Napoli.

-Totuși, trebuie să insist să vorbesc deschis, am zis eu. Cine a început negocierile? Regele Federico, Sființia Sa...sau Cesare Borgia?

De Cervillon m-a privit confuz.

-Lucrezia, a răspuns Alfonso un pic indignat. De când a ajuns la Spoleto, a făcut treptat lobby la tatăl ei. De asemenea a luat legătura cu regele Federico prin ambasadorul napolitan. Nu a renunțat niciodată la speranță.

-Înțeleg.

Mi-am plecat capul. Nu vroiam să par nerecunoscătoare pentru ajutorul Lucreziei. Tânjeam să îi văd din nou, pe ea și pe Jofre. Totuși de frica lui Cesare, nu puteam crede o secundă, că eu și fratele meu ne puteam întoarce în siguranță la Roma. Alfonso a fost și el surpinzător de neîncredător.

-O să consider oferta Papei, când o va pune pe hârtie.

De Cervillon a băgat mâna în jachetă și a scos un pergament sigilat cu ceară.

-Duce, aici este bula.

Alfonso a rupt sigiliul și a desfăcut pergamentul. O privire surprinsă s-a strecurat în trăsăturile sale, în timp ce a citit documentul.

-Este semnătura Sființiei Sale.

-Întradevăr, a adevărit de Cervillon.

Am insistat să studiez și eu bula papală, în ciuda faptului că știam, că nici o promisiune pe care o putea conține nu avea nici o valoare. Garanta siguranța mea și a lui Alfonso, dacă ne întorceam la Roma, la soții noștrii. Pe deasupra, Alfonso urma să primească o „compensație” pentru orice inconvenient sub forma a cinci mii de ducați de aur și terenuri care aparținuseră Bisericii, urmau să se adauge moșiei lor din Bisceglie. Mie, fiind doar soția lui Jofre, nu mi se oferea nimic.

I-am înapoiat documentul lui Alfonso cu un simț de spaimă. Știam după speranța din ochii lui, că deja se hotărâse să se întoarcă. N-a fost decât o chestiune de timp.

Fratele meu a strâns pergamentul.

-Apreciez, că ai adus acest lucru în atenția noastră. Te rog, mulțumește-i regelui pentru toate eforturile depuse în favoarea noastră. Dar acum, am nevoie de puțin timp să mă gândesc la oferta Sființiei Sale.

-Bineînțeles.

De Cervillon a bătut prompt din călcâie, apoi a făcut o plecăciune. Când ne-am ridicat, a spus:

-Vreau să vă asigur, Altețele Voastre, de profunda loialitate și de respectul pe care vi-l port. Să știți că mi-aș da viața cu plăcere să vă protejiez. Nu v-aș fi adus o asemenea ofertă, dacă nu aș fi fost convins personal de veridicitatea ei.

Acest om avea o integritate și o umilă bunătate în ochi și în ton, încât m-a convins că fiecare cuvânt rostit de el venea din suflet. Era un om prea bun, m-am gândit eu, o ființă prea generoasă să trebuiască să servească pe cineva ca Borgia.

-Mulțumesc, căpitane, am răspuns eu.

-Ești un om deosebit, i-a spus Alfonso. Te-am ținut și te vom ține mereu în cea mai mare stimă. S-a ridicat, indicând că întrevederea a luat sfârșit. O să îi anunț în câteva zile de decizia mea, pe regele Federico și pe Sființia Sa. Și o să le spun amândouă, căpitane, despre excelența atitudinii și serviciilor tale.

-Mulțumesc! s-a înclinat din nou de Cervillon. Dumnezeu să vă aibe în pază!

-Și pe tine, am spus noi la unison.

Alfonso nu a rezistat nici măcar acele câteva zile pe care i le menționase lui de Cervillon. În acea seară, a compus trei scrisori: una regelui Federico, una Sființei Sale și una soției lui, spunând că se va întoarce la Lucrezia imediat ce are acordul Papei.

A doua zi dimineață, am plecat din nou, de data aceasta singură, ferindu-mă intenționat de Donna Esmeralda, de servitorii mei și de soldați. Aveam o sarcină de îndeplinit și nu simțeam nevoia de companie.

Am mers în direcția opusă portului, departe de mireasma mării, spre partea unde pământul era punctat de frunziș și livezi. Am luat-o spre Vezuviu, vulcanul care acum stătea tăcut, întunecat și masiv, pe fundalul cerului.

De două ori am greșit drumul. Dealungul anilor, peisajul se schimbase. Dar, până la urmă, instinctul m-a ghidat la cocioaba derăpănată de pe dealuri. Acum, nu mai era nici un măgar vorbăreț, ci un catâr tăcut și chiar mai mulți pui decât data trecută, intrând și ieșind în voie pe poarta deschisă. M-am oprit în prag și am strigat:

-Stega! Stega!

Nu mi-a răspuns nimeni. Am intrat, aplecându-mă să nu dau cu capul de toc. Strălucea soarele prin ferestrele deschise. Am încercat să ignor pânzele de păianjen din toate colțurile încăperii și puii, care se urcaseră pe masă. Totul era acoperit de găinaț, inclusiv salteaua de paie din colțul camerei.

-Stega! am strigat din nou.

Dar totul era tăcut. Dezamăgită, m-am decis, că probabil murise cu ani în urmă. M-am întors să plec, dar înainte instinctul m-a îndemnat să mai încerc odată.

-Stega, te rog! O nobilă are nevoie urgentă de serviciile tale. O să plătesc generos!

S-a mișcat cineva în camera interioară. Mi-am ținut respirația și am așteptat până a apărut stega. S-a oprit în pragul întunecat, care ducea în peșteră. Eram îmbrăcată tot în negru și purta voal. În lumina soarelui din camera exterioară, puteam vedea că se sfrijise. Îi albise părul și, deși unul din ochi avea încă culoarea chihlimbarului, celălalt era opac și alb ca laptele. Femeia m-a privit cu ochiul cel bun.

-Nu am nevoie de banii tăi, Madonna.

Avea o lampă în mână. Fără alte comentarii, s-a întors înapoi în camera cioplită în peșteră. Am urmat-o. Din nou, am trecut pe lângă patul de fulgi – care era tot curat și aranjat – și pe lângă un altar mare, închinat Sființei Fecioare, ce era acoperit de trandafiri plini de spini.

Mi-a făcut semn și m-am așezat la masa acoperită cu mătase neagră. stega a pus lampa între noi.

-Madonna Sancha, a spus ea. Acum mult timp, ți-a fost dezvăluită soarta. S-a împlinit?

-Nu știu, am răspuns.

Eram stupefiată de faptul că mă recunoscuse. Dar, m-am gândit, că probabil nu mai avusese de a face cu un membru al familiei regale, până în ziua în care am venit la ea. Cu siguranță și-ar fi amintit vizita unei prințese, la fel cum și eu îmi aminteam de ea.

-Și ești...îngrijorată.

-Da, am răspuns eu.

Eram îngrozită să mă întorc la Roma, îngrozită de soarta care ne putea aștepta acolo, pe mine și pe fratele meu.

-Nu o să îți citesc în palmă, a spus ea. Am aflat tot ce se putea din ea, ultima oară când ți-am luat mâna.

În schimb, a scos ușor pachetul de cărți și le-a împrăștiat cu fața în jos pe mătasea neagră. Nu a scos un cuvânt. Doar m-a privit din spatele voalului de tifon, cu singurul ei ochi bun, în timp ce al doilea, cel acoperit, privea într-un punct îndepărtat din viitor.

Alege Sancha, alege-ți soarta.

Cărțile erau acum și mai uzate și murdare. Am tras aer în piept, ținându-l acolo și am atins cartea cea mai îndepărtată de mine, ca și cum, alegând-o puteam să mă distanțez de ce avea să urmeze. Stega m-a privit în ochi și a întors cartea fără să se uite la ea. Era o inimă străpunsă de o singură sabie. Am tresărit văzând acuitate și lungimea fatală a sabiei.

A zâmbit ușor.

-Deci. Deja ți-ai împlinit jumătate din destin. Acum nu mai rămâne de mână decât o armă.

-Nu, am șoptit bulversată.

Mi-a revenit o amintire vie. Mâna mea pe pumnal, când i-a tăiat gâtul așa-zisului asasin al lui Ferrandino. Mi-am amintit tremurul mânerului, când tăișul îngust a intrat prin os și tensoane, și căldura sângelui care m-a împrășcat pe frunte și pe obraji. Dacă acea faptă a fost prima parte a destinului meu, care era al doilea act horific, pe care trebuia să îl înfăptuiesc?

Mi-a luat mâna cu blândețe. Strânsoarea ei era puternică și caldă.

-Nu îți fie frică, a spus ea. Posezi tot ce îți trebuie să îți îndeplinești țelul. Dar ești împărțită. Trebuie să cauți claritatea minții și a inimii.

Mi-am tras mâna. M-am ridicat și am aruncat un ducat de aur pe masă, la care s-a uitat de parcă era o curiozitate ciudată. Nu a făcut nici un gest să îl atingă. Între timp, eu am ieșit din colibă fără vreun alt cuvânt și m-am întors acasă într-un galop furios.

Am fost o fraieră în ziua aceea. Sau poate că mintea mea era, pur și simplu copleșită de frică, dar am fost revoltată de sugestia stegăi, că puteam fi altcumva decât neajutorată în mâinile familiei Borgia. În acea noapte, m-am băgat devreme în pat, dar am petrecut ore întregi privind în întuneric, cuprinsă de o panică ce nu vroia să cedeze.

Am închis ochii și am văzut imaginea propriei mele inimi, roșie, bătând ușor, sfâșiată acum de o singură sabie. M-am văzut înaintând și ridicând sabia deasupra capului, cu un puternic val de ură. Ură pentru Cesare Borgia.

-Nu...am șoptit, prea încet ca Esmeralda și celelate domnișoare adormite, să mă audă. Nu pot, nu trebuie să comit o crimă, altfel o să ajung ca Ferrante, ca tatăl meu...o să înebunesc. Trebuie să existe o altă cale.

Mai aveam un motiv să fiu refractară să comit o astfel de crimă. Ceea ce nu am vrut să îmi recunosc, nici măcar atunci, era faptul că inima mea încă îi aparținea lui Cesare. Îl detestam cu înverșunare...totuși o parte din mine, încă ținea la el și nu îi puteam face nici un rău. Eram blestemată, la fel ca mama mea. Nu puteam, pur și simplu, să încetez să îl iubesc pe cel mai crud dintre bărbați.

M-am forțat să adorm, spunându-mi minciuni: că Cesare nu are nici un motiv să ne facă rău mie sau fratelui meu și că Papa o să se țină de angajamentul asumat.

Toamna – iarna 1499

XXIX

*P*e la mijlocul lui septembrie, eu m-am întors la Roma, iar Alfonso și-a continuat drumul în nord spre Spoleto, unde îl aștepta soția lui, acum foarte gravidă, Lucrezia. Au petrecut acolo o lună întregă. Nu puteam să îi condamn. Aveau o libertate și o siguranță de care nu se puteau bucura la Roma.

După ce m-am revigorat în urma călătoriei, Jofre a venit zâmbind, la mine în cameră.

-Sancha! De câte ori te văd, îmi dau seama că am uitat cât ești de frumoasă!

I-am zâmbit recunoscătoare pentru primirea călduroasă și iubitoare, date fiind circumstațele jenante.

-Mi-a fost dor de tine, dragul meu soț.

-Și mie de tine...teribil. Avem atâtea vești de discutat, dar le păstrăm pentru cină. Vino să te duc la tata și la Cesare. Știu că sunt nerăbdători să te vadă.

Am zâmbit amabil fără să îi împărtășesc dubiile mele. M-a condus cu mândrie, ținându-mă de braț, uitând de situația politică dificilă pe care o reprezenta persoana mea. În timp ce mergeam cu el de la papatul Santa Maria, prin Piața Sfântul Petru, am realizat că îmi lipsise întinderea și grandoarea Romei. Era asfințitul. Lumina estompată a soarelui picta marmura albă a palatului papal și catedrala Sfântul Petru într-o nuanță strălucitoare de roz. În jurul clădirilor mărețe se aflau grandioasele grădini încă înflorite. Chiar și curbele Tibrului șerpuitor, care luceau precum mercurul aveau un anumit farmec.

În timp ce am intrat în palatul apostolic, cu aceeași abundență de aur și picturi amețitoare, m-am ținut strâns de brațul lui Jofre. De data aceasta, când am intrat în sala tronului Papei Alexandru și m-am aplecat să îi sărut papucul de satin, am fost primită cu mult mai puțin entuziasm decât prima oară când venisem la Roma. Cesare, stând lângă tatăl său, înveșmântat în uniforma de Căpitan General, m-a privit cu o intensitate de șoim.

-Bine ai venit, draga mea, a spus Alexandru, forțând un zâmbet mic. Sper că ai avut o călătorie fără neplăceri. Iartă-ne că nu putem lua cina cu tine în seara aceasta. Eu și Cesare avem multe strategii de discutat. Jofre îți poate împărtăși toate afacerile familiei.

M-a concediat, plesnind ușor din degete. În timp ce m-am întors, Cesare a făcut un pas înainte, m-a luat de mâini și m-a sărutat formal pe obraz. Făcând asta, mi-a șoptit la ureche:

-O să afli de la el, că ai făcut o mare greșală, când mi-ai respins propunerea, Madonna. Timpul îți va demonstra și mai mult prostia pe care ai făcut-o.

Nu i-am arătat nici o reacție. Doar ne-am zâmbit politicoșul unul celuilalt.

La cina pe care am luat-o cu Jofre în camerele sale, soțul meu mi-a povestit noutățile. A vorbit atât de mult și cu așa un entuziasm, încât abea s-a atins de mâncare.

-Tata și Cesare fac planuri, a anunțat el cu mândrie. Totul este secret, bineînțeles. Cesare o să conducă armata noastră în Romagna. Este o mișcare bună, nu doar pentru papalitate, ci și pentru Casa de Borgia...

S-a aplecat peste masă și mi-a șoptit conspirativ.

-Toată Romagna va fi transformată într-un ducat pentru Cesare. Tata a emis o bulă pentru acei conducători, care nu și-au plătit taxele regulat...aproape toți. Ori predau pământurile Bisericii...ori vor avea de a face cu armata sa.

Dintr-odată mi-a pierit pofta de mâncare și mi-am pus pocalul pe masă. Amintirile m-au transportat la momentul când stăteam goală în patul lui Cesare și îl priveam gesticulând la o hartă imaginară pe tavan, spre zona întinsă care se afla în nord-estul Romei.

-Imola, am zis eu brusc. Faenza, Forli, Cesena.

Jofre mi-a aruncat o mică privire curioasă.

-Da, a afirmat el. Și Pesaro...mai ales că lordul ei, Giovanni Sforza, a făcut asemenea acuzații vulgare în timpul divorțului împotriva Lucreziei și a tatălui meu.

-Fără îndoială, vor cădea ușor în mâna lui Cesare și a armatei sale, am zis eu.

M-am încrutat cu viclenie.

-Mai ales acum, că regele Ludovic l-a aprovizionat cu trupe.

Soțul meu a înghițit vinul prea brusc, ceea ce i-a provocat o criză de tuse. L-am privit în tăcere. Ajunsesem să mă bazez pe Donna Esmeralda și pe rețeaua ei de servitori informatori, pentru o mare parte din informații. De la ea auzisem recent, un adevăr extrem de neplăcut. Cesare plănuia, de când se căsătorise cu Charlotte d'Albret să își pună la dispoziție serviciile militare în Milano, în schimbul ajutorului francez, menit să îi împlinească visul de o viață de a cucerii Italia. În noaptea când desenase harta pe tavan, spusese că nu avea nevoie pentru a își îndeplini țelul decât de o armată suficient de puternică să învingă Franța. Poate că a realizat, că o astfel de armată nu se va materializa niciodată, deoarece a apelat tocmai la inamic pentru ajutor.

-Este un simplu schimb, a zis Jofre în sfârșit, ștergându-se cu mâneca la ochi. Cesare i-a ajutat în Milano. Acum ei îl ajută pe Cesare în Romagna. Dar au spus destul de clar, că nu mai au nici o pretenție la Napoli. Chiar dacă ar avea, Cesare nu le-ar permite niciodată.

-Sigur, am răspuns eu, fără să încerc măcar să par că mă încred în ceea ce spune.

Asta i-a curmat entuziasmul lui Jofre. Ne-am continuat cina în liniște, având grijă să vorbim despre orice altceva înafară de politică.

Până s-au întors Alfonso și Lucrezia la Roma, pe la mijlocul lui octombrie, bula fusese deja promulgată, iar Cesare a pătruns cu armata în Romagna. Acum includea încă șase mii de oameni trimiși de regele Ludovic.

Toți cei din casă, Lucrezia și Alfonso, eu și Jofre, eram forțați să ascultăm în fiecare seară la cină, cele mai recente fapte de vitejie ale lui Cesare. Spre deosebire de predecesorul său Juan, Cesare era un bun strateg și un comandant desăvârșit, iar Alexandru își lăuda răsunător fiul cel mare. În acele zile, abea putea să își stăpânească veselia, când veștile de pe front erau bune și nu își astâmpăra iritarea și mânia, în zilele când erau proaste.

La început veștile au fost bune. Primul lider căzut a fost Caterina Sforza, o franțuzoaică, regentă în Imola și Forli, nepoata ducelui alungat, Ludovico. Orașul Imola s-a predat imediat fără luptă, copleșit de mărimea armatei lui Cesare. Forli, în fortăreața căruia se afla Caterina, a rezistat timp de trei săptămâni. În final, soldații lui Cesare au năvălit peste ziduri. Încercarea Caterinei de a se sinucide a eșuat, iar contesa a fost luată prizonieră. Sființia Sa a omis o parte din povestea capturării Caterinei, parte pe care am aflat-o de la Donna Esmeralda.

-Contesa de Forli este o femeie curajoasă, chiar dacă este de origine franceză, a proclamat Esmeralda mai târziu în acea seară, când noi două am rămas singure în dormitorul meu. Mult mai curajoasă decât nenorocitul care a capturat-o.

Gândindu-se la Cesare a strâns din buze un moment, apoi și-a reluat firul poveștii.

-Este cea mai vitează din toată Romagna. Când soțul ei a fost ucis de rebeli, și-a condus proprii soldați călare, la ucigași și a privit cum au fost răpuși toți membrii grupului. Pe deasupra, este frumoasă. Are părul auriu și se spune, că are niște mâini catifelate ca hermina. A fost atât de curajoasă. Când a venit Cesare cu francezii, a stat pe zidurile fortăreței Forli, nestingherită de fum și flăcări și a regizat personal defensivă. A încercat să își ia viața înainte să fie capturată, dar oamenii lui Cesare au fost prea

rapizi pentru ea. A cerut apoi să fie încredințată regelui Ludovic...iar soldații francezi au admirat-o așa de mult, încât au vrut să o elibereze. Dar Don Cesare...

A făcut o grimasă de dezgust și s-a uitat intens la mine.

-Oare nu am încercat să te avertizez, Madonna, că o să aducă numai răutate? Acest bărbat este posedat de diavol.

-Ai încercat, am răspuns eu încet. Ai avut dreptate, Esmeralda. Nu trece o zi în care să nu îmi doresc să te fi ascultat.

Înmuiată, și-a continuat povestea.

-Porcul a vrut-o pentru el. Călătorește cu el peste tot, Madonna. În timpul zilei este ținută prizonieră, apoi noaptea, Căpitanul General cere să fie adusă în cortul lui. O tratează ca pe ultima prostituată. O constrânge la cele mai depravate acte și o violează de câte ori are chef. Iar ea este o femeie de viță nobilă...Se spune că până și regele Ludovic este supărat și l-a muștrat personal pe Cesare pentru o asemenea atitudine deplorabilă față de o femeie captivă.

Am întors capul, încercând să îmi ascund mânia și durerea de Esmeralda. Cesare s-a dovedit un suflet la fel de brutal ca fratele pe care l-a ucis. Am închis ochii, amintindu-mi acel moment îngrozitor de furie neputincioasă, când m-a pătruns Juan și brusc, mi-a venit să plâng pentru Caterina. Față de Cesare simțeam un dispreț de nedescris și m-am mâniat pe mine, deoarece simțeam și o ușoară gelozie.

-Urmează Pesaro, a continuat Esmeralda. Și nu există nici o speranță pentru oamenii de acolo, din moment ce lașul de Giovanni Sforza i-a abandonat de mult. Cesare o să cucerească ușor orașul.

A clătinat din cap.

-Nu are cine să îl oprească, Donna. El și francezii vor mărșălui prin toată Italia până nu mai rămâne nimic. Mă tem pentru onoarea fiecărei femei, care locuiește în Romagna.

Am avut totuși și un motiv de bucurie în căminul nostru blestemat. Lucrezia trebuia să nască în orice moment. Atât ea, cât și copilul care se mișca viguros în burta ei, erau perfect sănătoși. Eu și Alfonso ne-am agățat de această unică sursă de veselie și speranță, deoarece un nepot atât cu sânge de Borgia, cât și aragonez, l-ar predispune pe Alexandru să fie mai amabil în privința Neapolului.

Momentul a sosit în ultima noapte din octombrie. Eu mă pregăteam de culcare. Domnișoarele mele îmi scosese deja rochia și bentița și tocmai mă pieptănau, când a strigat cineva la ușa antecamerei. I-am recunoscut vocea Donnei Maria, principala domnișoară de companie a Lucreziei.

-Donna Sancha! I-a venit sorocul stăpânei mele și m-a trimis să vă chem!

Esmeralda mi-a adus o vestă. Am luat-o repede pe mine și am plecat în grabă cu Donna Maria.

În dormitorul Ducesei de Bisceglie, într-un pătuț, fusese deja așezată o pernă, în așteptarea sosirii noului nobil. Într-un colț al camerei, fusese adus un vechi scaun de nașteri frumos sculptat, pe care îl folosisese chiar mama lui Rodrigo Borgia. Lucrezia era acolo, roșie în obraji și cu fruntea plină de sudoare. Focul ardea în șemineu, dar purta de asemenea un halat gros să îi țină de cald. Halatul fusese ridicat până la nivelul coapselor, deasupra deschizăturii din scaunul de nașteri, astfel încât părțile ei feminine să fie expuse, ca moașa să o poată examina. Lângă picioarele ei dezgolite se afla un șal de lână să se poată acoperii, ori pentru confort, ori de dragul decenței.

Lângă ea stătea îngenunchiată aceeași moașă, care o îngrijise cu un an înainte în timpul avortului.

Bătrâna zâmbea. Văzând asta am simțit o ușurare enormă. Cât despre Lucrezia, avea în ochi acel gen de frică și panică pe care le experimentează fiecare tânără mamă în travaliu. Dar, în ei se citea și veselie, pentru că de data aceasta știa că suferința va avea un final fericit.

-Sancha, a gâfâit ea. Sancha, în curând o să fi mătușă!

-Lucrezia, i-am răspuns eu cu bucurie. În curând o să fi mamă!

-Da, a strigat ea.

A dat drumul brațelor scaunului și mi-a întins mâinile. Le-am luat din nou. De data asta nu mai simțeam vinovăție sau tristețe, doar anticiparea minunii care urma să vină.

Travaliul ei a durat mult după miezul nopții până aproape de răsărit. Contractiile erau intense dar nu brutale. Moașa ne-a spus, că bebelușul avea o poziție bună și că, din moment ce Lucrezia a mai avut o naștere încununată de succes, intrarea sa în lume va fi mai ușoară.

Înainte de răsăritul soarelui în prima zi din luna noiembrie, Lucrezia a scos un țipăt puternic și a împins cu toată forța, iar unicul copil al fratelui meu a ieșit zbierând, în mâinile puternice și călite ale moașei zâmbitoare.

-Lucrezia! am strigat eu, în timp ce ea a tras aer în piept să împingă din nou, ca să iasă placenta. Copilul este aici! Este *aici!*

A lăsat extenuată capul pe spate. A oftat adânc, apoi a zâmbit, în timp ce Donna Maria a trimis după bonă. Apoi, moașa care deja spăla copilul, m-a corectat.

-El este aici, a anunțat bătrâna cu mândrie, ca și cum ea ar fi fost responsabilă de acest fapt. Aveți un fiu, Madonna.

Eu și Lucrezia ne-am uitat una la alta și am râs încântate.

-Alfonso o să fie așa mândru, am spus eu.

Adevărul este, că eram mândră și plină de adorație, de parcă ar fi fost propriul meu copil. Realizasem de mult, că eu nu voi avea niciodată unul.

După ce l-a spălat, moașa l-a înfilit bine într-o pătură moale. L-a ridicat, pregătită să îl prezinte mamei, dar am intervenit cu gelozie, luându-i copilul din brațe. Trăsăturile lui erau încă pleoștite după trauma nașterii. Ochii erau strâns închiși, iar pe căpșor avea un smoc de păr auriu. Cu siguranță nu putea semăna cu nimeni atât de devreme, dar m-am uitat la pumnii lui strânși, am râs ușor când a deschis gurița să caște și nu l-am văzut în el decât pe Alfonso. Eram deja convinsă, că inimioara care îi bătea în piept, va fi la fel de bună și blândă.

M-a cuprins o dragoste de o intensitate, pe care aș fi crezut-o imposibilă. În acea clipă, am realizat, că îl iubeam pe copilul mai mult decât țineam la propria viață; chiar mai mult decât pe fratele meu. De dragul lui aș fi fost capabilă de orice.

Alfonso, m-am gândit drăgăstos, *micul Alfonso*. Era un obicei ca primii fii să poarte numele taților lor. Am pus cu grijă copilul în brațele Lucreziei și am așteptat anunțul, care să mă umple de mândrie și încântare. Lucrezia și-a privit noul fiu cu dragoste și bucurie. Nici nu se punea problema, că nu va fi cea mai iubitoare mamă din lume. Cu o mulțumire infinită, ne-a privit pe toți și a spus:

-Numele lui este Rodrigo, după bunicul său.

Imediat și-a direcționat toată atenția înapoi la copil. Eram bucuroasă că a făcut-o, să nu vadă indignarea din expresia mea. Parcă îmi trăsesese o palmă. Așa am aflat, că mama scumpului meu nepot, îl considera mai mult un membru al familiei Borgia, decât al Casei de Aragon.

Fratele meu era extaziat și a primit vestea despre numele copilului, cu mult mai puțină indignare.

-Sancha, mi-a spus el între patru ochi. Nu toți copiii au un papă ca bunic.

Se părea, că nașterea copilului ne restaurase complet statutul, mie și lui Alfonso. Sosirea micului Rodrigo a fost sărbătorită cu toată pompa cuvenită unui prinț. Alexandru era înebunit după el și îl descria tuturor vizitatorilor cu același entuziasm și aceeași mândrie, pe care le rezervase înainte pentru reușitele lui Cesare. Vizita adesea copilul și îl legăna în brațe ca un tată experimentat. Se vedea, că afecțiunea lui era absolut veritabilă. Dintr-odată, eu, el și Alfonso ne bucuram de conversații lungi despre faptele micului Rodrigo. Din nou, am început să mă simt în siguranță la Roma.

Botezul s-a ținut, după doar zece zile de la naștere, cu multă pompă și ceremonie. Lucrezia a rămas izolată la palatul Santa Maria, stând într-un pat, acoperit cu satin roșu, tivit cu aur și a primit numeroși musafiri de vază, care au venit să îi facă urări. Apoi, micul Rodrigo, înfășat în brocart cu țesătură de hermină, a fost dus în Capela Sixtină, în brațele puternice și delicate ale căpitanului Juan de

Cervillon. Am realizat ce profund suferise fratele meu în Napoli. Fără îndoială se temuse că nu își va vedea niciodată copilul.

Acum, mulțumită lui de Cervillon, puteam amândoi să luăm parte la botez. A fost o ceremonie frumoasă și solemnă. După căpitan, urmau în procesiune, Guvernatorul Romei, Guvernatorul Imperial și ambasadorii din Spania și Napoli. Alexandru nu s-ar fi putut arăta mai înclinat spre Casa de Aragon.

Micuțul Rodrigo s-a purtat exemplar, rămânând somnolent pe parcursul întregii ceremonii. Toate semnele erau bune. Eu și Alfonso eram din nou voioși, relaxați și ușurați. Adică am fost ușurați până în ziua în care, Cesare Borgia și-a lăsat armată în fața zidurilor orașului Pesaro și s-a întors incognito la Roma, cu un singur însoțitor, favoritul familie Borgia, Don Morades.

Nu i-am văzut nici pe ei, nici pe tatăl lui, timp de două zile după ce au sosit. Au rămas izolați în apartamentele lor de la Vatican, discutând politică și strategie de război. Nu aveau încredere în nimeni. Chiar și servitorii care îl slujiseră de ani de zile pe Papă, au fost goniți din apartament să nu audă vreun cuvânt din discuțiile lor.

Lucrezia nu a spus nimic, dar știu că eșecul lui Cesare de a veni, măcar de formă să vadă copilul, o durea la fel de mult pe cât se simțea ușurată. Deși o folosiseră cu cruzime, tot părea să își iubească fratele și tatăl și tânjea să fie pe placul lor. Presupun că înțelegeam. Până la urmă, indiferent cât de mult îl disprețuisem pe tatăl meu, în secret îmi doream dragostea lui.

De când se născuse Rodrigo, Alexandru îl vizita zilnic pe copil, și ne invita la mese de familie, unde beblușul era subiectul principal de discuție. Acum ne evita.

Cesare a apărut, abea târziu în a treia zi a vizitei sale. Lucrezia era o mamă grijulie. Decât să își lase copilul la creșă în grija unei bone, cum fac majoritatea mamelor de viță nobilă, a insistat să țină pătuțul copilului în dormitorul ei, așa că și bona dormea tot acolo. Poate se temea, că bebelușul putea păți ceva dacă rămânea prea mult timp nesupravegheat, dar cel puțin o parte din motiv era simplă afecțiune. Pentru ea, copilul era ca Alfonso, o ființă care nu dorea altceva decât să o iubească, spre deosebire de ceilalți bărbați din viața ei.

Eu îmi petreceam zilele și uneori nopțile, în camera Lucreziei, ținându-l în brațe pe micul Rodrigo și ajutând la îngrijirea lui chiar dacă aceasta era treaba servitorilor.

În după-amiaza când a apărut Cesare, noi femeile, eram epuizate și ne odihneam, cum se întâmplă de obicei, după apariția unui copil. Lucrezia dormea în patul ei proptită pe perne. Eu stăteam în apropiere pe un fotoliu, moțâind cu capul plecat. Bona dormea pe podea, sforăind, iar Rodrigo era tăcut în pătuțul lui.

M-a trezit un sunet ușor de pași precauți. Chiar și pe jumătate adormită, l-am recunoscut pe Cesare. Nu am ridicat capul și nici nu mi-am schimbat ritmul respirație. În schimb l-am studiat pe bărbat pe sub gene.

Încă mai purta negru. În locul sutanei preotești avea acum, un costum de catifea care îi evidenția musculatura. În timpul petrecut pe câmpul de luptă, slăbise și se bronzase. Barba lui era plină, iar părul său negru îi cădea drept pe umeri.

Crezând că nu îl vede nimeni, a intrat în cameră ca o pisică fără să se prefacă, expresia lui a rămas naturală. Am fost uimită de duritatea și răceala din ochii lui. Pe furiș, s-a dus la pătuțul unde dormea copilul. Acum, am crezut, *o să se înmoaie. Chiar și un soldat, chiar și un criminal, nu se poate uitat la copil fără să fie mișcat.* A lăsat capul într-o parte și a studiat pruncul. Mă gândisem, când am cunoscut-o prima oară pe Lucrezia, că nu aş putea să văd o privire mai plină de gelozie și ură. M-am înșelat. În ochii lui Cesare nu era altceva decât crimă curată. S-a aplecat peste pătuț cu mâinile pe genunchi. Una din buze i-a zvâcnit cu cruzime. Mi s-a făcut frică. Nu mă îndoiam, că în clipa următoare va ștrangula copilul sau îi va pune mâna strâns pe gură și năsuc. M-am ridicat cu mâna pe pumnal, pregătită să îl scot, și am strigat:

-Cesare!

Avea nervii de oțel și o manieră atât de rafinată, încât nici nu a tresărit. În schimb, expresia lui s-a transformat instantaneu într-una de afecțiune și bunătate. A zâmbit la copil, ca și cum asta ar fi făcut de la bun început, apoi a întors capul încet și calm spre mine, îndreptându-se.

-Sancha! Ce bine îmi pare să te văd! Tocmai îl admiram pe noul nostru nepot. Extraordinar, cât de bine seamănă cu Lucrezia când era bebeluș.

-Cesare, a zis Lucrezia adormită.

Văzându-l pe fratele ei s-a dezmeticit imediat.

-Cesare! a strigat ea cu entuziasm.

Nu exista nici o rezervă în tonul și expresia ei, nici un semn de durere pentru jignirea adusă de el. Cesare s-a dus la sora lui, făcându-i semn să rămână în pat.

-Odihnește-te, odihnește-te, a spus el. Ți-ai câștigat dreptul.

S-au îmbrățișat, zâmbind amândoi, apoi Cesare s-a retras puțin și s-a întors să îmi sărute mâna. Atingerea buzelor sale pe piele mea mi-a ridicat părul pe mâini, dar în același timp m-au trecut fiori. Avea toate aparențele unui frate afectuos. Nu se mai vedea nici o urmă din monstrul care se aplecase peste pătuțul bebelușului.

-Ai un fiu frumos, Lucrezia, i-a zis Cesare, făcând-o să zâmbească cu mândrie. Tocmai îi spuneam Sanchei, parcă m-aș uita la tine, când erai mică, nu cu mulți ani în urmă.

-Erai așa protectiv cu mine, chiar și atunci, a spus Lucrezia fericită. Spune-mi, o să rămâi o vreme cu noi?

-Din păcate nu, a răspuns Cesare. Nu am timp suficient decât să pun la punct niște lucruri importante cu tatăl nostru. Trebuie să mă întorc imediat pe câmpul de luptă. Pesaro așteaptă.

Lucrezia s-a înroșit ușor, când fratele ei a menționat orașul fostului ei soț, apoi a spus:

-Of, dar trebuie să rămâi! Trebuie să petreci și tu niște timp cu copilul!

Cesare a oftat, așifând o șovăială impresionantă.

-Mi se rupe inima, a zis el. Dar am venit atât să vă salut, cât și să îmi iau la revedere. Mă întorc chiar acum la oamenii mei. Bineînțeles, a adăugat el grijuliu. Nu puteam pleca fără să te văd pe tine și pe micul Rodrigo.

Mi-a aruncat o privire fugară și a adăugat, ca un gând tardiv:

-Și pe Sancha.

-Bine, a zis Lucrezia cu tristețe. Atunci dă-mi un sărut, mie și unul copilului, înainte să pleci.

A făcut o pauză.

-O să mă rog pentru siguranța și succesul tău.

-Mă bucur de rugăciunile tale, a spus Cesare. O să am nevoie de ele. Dumnezeu să te aibe în pază, surioară.

S-au îmbrățișat din nou și a sărutat-o solemn pe fiecare obraz. L-a sărutat și ea și și-au luat la revedere. Cesare s-a întors nesigur spre mine. Nu i-am întins mâna. În schimb am dat din cap.

-Și eu mă rog, am zis deși nu am precizat ce vor conține rugăciunile mele.

-Mulțumesc, a spus Cesare, ducându-se la pătuț.

M-am grăbit să ajung prima și l-am ținut în brațe pe micul Rodrigo, în timp ce unchiul lui s-a aplecat și i-a dat un pupic.

Până la urmă, au fost ascultate rugămințile mele, nu ale Lucreziei. Cesare a călătorit în nord și s-a întors în siguranță în tabără, dar înainte să poată ajunge la porțile orașului Pesaro, armata sa franceză a fost chemată de regele Ludovic. Ducele Ludovico strânsese o forță suficientă să încerce recucerirea Milanului (lucru, care fără îndoială i-a dat un bun motiv de bucurie frumoasei sale prizoniere, Caterina Sforza).

Lipsit de soldați, blestemându-i în gând pe francezi, Cesare a fost forțat să își abandoneze eforturile de a cuceri Pesaro. La cină, Sființia Sa s-a înroșit de mânie, în timp ce ne-a spus povestea,

tunând despre nestatornicia regelui francez. Mi-a trebuit toată stăpânirea de sine să îmi reprim un zâmbet de satisfacție la aceste vești.

Sfârșitul iernii 1499

XXX

Au venit vești după câmpul de bătălie. Cesare negociase fără tragere de inimă, un armistițiu cu Giovanni Sforza, la Pesaro și se întorcea acasă cu armata papală, acompaniat de încântătoarea sa prizonieră, Caterina Sforza, care urma să fie mutată între puternicii pereți de piatră ai castelului Sant'Angelo. Îmi era groază de sosirea lui.

Donna Esmeralda venea constant cu bârfe proaspete și îngrijorătoare. În jurul Romei, era la modă o nouă expresie: *teroarea Borgia*. Se folosea pentru a descrie starea mentală a celor suficient de nefericiți să îi servească și să le cunoască secretele, deoarece prețul devenea din ce în ce mai evident.

Era acceptat peste tot ca un fapt (deși familia îl ignora cu scrupulozitate), că Cesare îl omorâse pe fratele lui Juan, dintr-o dorință copleșitoare de a cuceri toată Italia. Soarta, nu o coincidență, a făcut să fie numit după conducătorul imperial al Romei antice.

Așa că, nimeni nu a fost surprins, când conetabilul gărzii spaniole, un bărbat pe care Cesare îl cinstise și în care avusese încredere pe vremuri, dar care acum pierduse favoarea stăpânului său, a fost găsit plutind în Tibru. Avea mâinile legate strâns la spate, iar trupul lui fusese îndesat într-un sac de pânză.

Nu vorbeam niciodată despre asemenea lucruri cu Lucrezia sau cu Jofre și nici Sființia Sa nu le menționa în timpul audiențelor sale sau la cinele noastre, care acum erau doar ocazionale. Ba chiar denunța acuzațiile ticăloase la adresa fiului său favorit. Se purta ca și cu incidentul cu bietul conetabil nu avusese loc niciodată, de parcă bărbatul nici nu ar fi existat.

Mai erau și alte decese despre care îmi spusese Esmeralda. Două s-au petrecut în tabăra lui Cesare în circumstanțe dubioase.

Prima a fost misterioasa trecere în neființă a episcopului Ferdinando d'Almada. D'Almada, care se zvonea că ar fi fost la fel de ticălos și ambițios ca orice Borgia, devenise umbra lui Cesare din momentul în care se căsătorise cu Charlotte d'Albret, însoțindu-l până pe câmpul de luptă în Romagna. Mulți suspectau că era spionul regelui Ludovic.

Într-o zi, Cesare le-a declarat oamenilor săi, că d'Almada suferise o lovitură mortală "în timpul luptei", dar nu a avut nimeni permisiunea de a vedea cadavrul, care a fost îngropat în grabă. Servitorii care spălaseră trupul au raportat, că episcopul nu avea nici o rană. În schimb, cauza morții fusese *febra Borgia*, boală cauzată de o pulbere albăstruie. Cantarella, un nou termen devenise la modă, fiind șoptit prin toate colțurile Romei.

La scurt timp, a căzut încă o victimă, cardinalul Giovanni Borgia, cunoscut drept cel *Minor*. Acest cardinal era un văr mai tânăr al familiei Borgia, dintr-o altă ramură față de cardinalul Borgia de Monreale, cel *Major*, ce prezidase la nunta mea.

Dacă nefericitul Giovanni știa că este în pericol, nu aș putea spune. Dar, atâta lucru știu. Bărbatul avea datorii mari și era apropiat de rudele sale mai puternice. Plecase de la Roma să se întâlnească între patru ochi cu Cesare în Romagna, ca să îl felicite în mod oficial pentru recenta cucerire a orașelor Imola și Forlì. Dar, înainte ca Giovanni să ajungă în tabăra lui Cesare, s-a îmbolnăvit brusc, fără îndoială de *febra Borgia*. Simptomele cantarellei ajunseseră să fie cunoscute ca o febră puternică și hemoragie intestinală. La scurt timp după aceea, cardinalul a murit. Trupul său a fost trimis înapoi la Roma, unde a fost repede înmormântat în catedrala Santa Maria del Popolo. Mormântul a rămas nemarcat.

Într-o seară la cină, Jofre a remarcat, că îi pare rău de moartea cardinalului. Sființia Sa și-a trântit furculița pe masă cu atâta forță, încât ne-a speriat pe toți. Am ridicat capul din farfurie și l-am văzut încruntat și roșu ca racul.

-Să nu mai pomenești acel nume niciodată, l-a muștră Alexandru pe fiul său, cu o ferocitate care ne-a redus pe toți la tăcere.

-V-am povestit ce a făcut micul Rodrigo azi la masă? a întrebat Lucrezia cu veselie, rupând tăcerea jenanta care se lăsase.

Asta l-a îmbunat pe Sființia Sa. S-a întors la fiica lui, așteptând.

-Este așa puternic. Mereu dă din mâini și din picioare. Știi că este mult prea mic, dar astăzi m-a tras așa tare de mâini, încât am crezut că o să se ridice singur.

Expresia lui Alexandru a devenit imediat indulgentă.

-Și tu ai fost un bebeluș puternic, a spus el cu mândrie paternă. Tu și Cesare. Amândoi ați început să mergeți devreme. Te luam cu mine în șa, când abea dacă aveai doi ani.

Lucrezia i-a întors zâmbetul, ușurată că i-a trecut proasta dispoziție lui Alexandru. La sfârșitul cinei, Lucrezia s-a dus la tatăl ei și i-a spus cu blândețe:

-Trebuie să îl ierți pe Jofre. Știi că nu a vrut să te supere cu gânduri triste.

Papa a devenit din nou amenințător. S-a încruntat la ea.

-Să vorbești despre moarte la masă, a spus el scurt. Nu face bine la digestie.

Nu la mult timp după botezul lui Rodrigo, eu și Alfonso am primit o cerere formală de la căpitanul Juan de Cervillon să fie primit în audiență. l-am acordat-o cu plăcere, deoarece fusese atât de amabil cu noi și de mare ajutor.

L-am primit în antecamera lui Alfonso, într-o dimineață însorită de iarnă. Mă tot gândeam la întâlnirea pe care o avusesem vara precedentă în Napoli. Speram că veștile pe care le aducea să fie bune, deoarece atâta timp cât de Cervillon era prietenul nostru, știam că își va da toată silința să mențină cele mai bune relații între Papă și Napoli.

A apărut din nou în fața noastră, înveșmântat cu gust, purtând sabia la brâu. În părul lui negru apăruseră fire argintii. S-a înclinat în fața noastră.

Am zâmbit și i-am întins mâna să o sărute.

-Căpitane, ești bine dispus în această dimineață. Sper că ne aduci vești bune.

-Și fericite și triste, a spus el, dar cu o veselie pe care nu o putea ascunde în întregime, în ciuda manierei sale formale.

-Vorbește, dragă prietene, a zis Alfonso curios.

-Altețele Voastre, doresc să îmi iau oficial la revedere înainte să plec la Napoli.

-Ah! a răspuns Alfonso, îți vizitezi familia de Crăciun?

-Nu este o vizită, a spus de Cervillon. Sființia Sa mi-a permis să mă întorc definitiv în orașul meu natal.

Am simțit două emoții diferite. Pe de-o parte, o sinceră tristețe să îl văd pe bunul căpitan plecând, iar pe de altă parte, o frică egoistă. Fără de Cervillon, cine va fi susținătorul nostru?

Figura fratelui meu nu arăta decât tristețea că pierdea un prieten.

-Dragă căpitane, a spus el, sunt trist pentru noi. Ne vei lipsi. Dar mă bucur pentru tine. Ai petrecut prea mulți ani departe de soția și copiii tăi, în serviciul Sființiei Sale.

De Cervillon a aprobat din cap.

-l-am trimis o petiție regelui Federico să mă primească în slujba lui.

-Atunci Napoli are un rege norocos, am spus eu în sfârșit. Iar Papa a pierdut unul dintre cei mai buni oameni ai săi.

În ciuda eforturilor mele, nu am reușit să îmi ascund pe deplin dezamăgire. De Cervillon a observat și a spus:

-Ah, Alteță, îmi cer iertare că v-am întristat.

-Sunt și tristă și fericită, i-am zis forțându-mă să zâmbesc. O să îmi fie dor de tine, dar nu este bine pentru nici un bărbat să fie departe de familia lui. Și în plus, sunt sigură că ne vom revedea. Tu vei vizita Roma, iar într-o zi, eu voi veni la Napoli.

-Este adevărat, a aprobat de Cervillon.

Fratele meu s-a ridicat, imitând ultima noastră întâlnire din Napoli și a spus:

-Dumnezeu să te aibe în pază, căpitane.

-Și pe dumneavoastră, a răspuns de Cervillon.

S-a înclinat din nou, apoi a plecat. Ne-am uitat o vreme după el în tăcere.

-Nu o să îl mai vedem niciodată, a spus Alfonso în final, dând glas gândurilor mele.

Cuvintele fratelui meu au fost profetice, dar nu în sensul la care ne gândisem. Iată povestea spusă de Esmeralda:

Chiar în seara aceea, înainte de plecarea sa, programată a doua zi de dimineață, căpitanul a luat parte la o petrecere dată de nepotul lui. A fost acostat pe stradă, în timp ce se întorcea acasă, încălzit de vin și gândul la Napoli. Dacă au fost martori, nici unul nu a ieșit la iveală. Trupul său plin de sânge, străpuns de câteva ori cu sabia, a fost găsit zăcând pe stradă. Atacul a avut loc repede. Sunt convinsă, că de Cervillon îl cunoștea pe atacator și sigur îl considera prieten, deoarece sabia căpitanului nu fusese scoasă deloc din teacă.

Ca și în cazul altor victime ale familiei Borgia, oficialii Bisericii au preluat cadavrul imediat. Din nou, s-a interzis obijnuitul priveghi al decedatului. De fapt, de Cervillon a fost îngropat la o oră după ce a fost descoperit.

O zi întreagă, am jelit pentru el, refuzând să mănânc sau să beau. De fapt, am jelit pentru noi toți.

Iarna – începutul verii 1500

XXXI

În ajunul anului 1500, s-a ținut o petrecee în Sala dei Santi, Sala Sfinților. A fost invitată toată

familia și mulți cardinali și nobili puternici. A fost adusă o masă imensă, pentru a acomoda musafirii și abundența de delicatose. S-a turnat suficient vin aromat, cât să umple râul Tibru. Mă obișnuisem cu grandoarea excesivă a palatului papal, dar în acea seară mi s-a părut din nou impresionantă, chiar magică. Șemineul și masa fuseseră acoperite cu ghirlande perene, împodobite cu buline aromate portocalii, care emanau un miros dulceag. Pe pereți și de tocurele ușilor atârnavu fâșii de brocart auriu. Șemineul fusese aprins, împreună cu alte sute de lumânări, umplând locul de o strălucire caldă. Lumina dansa pe pocalurile noastre, pe tavanul aurit și pe podeaua de marmură. Chiar și părul blond al Sfiintei Caterina sclipea.

În ciuda fragilității, Sfinția Sa era într-o dispoziție extraordinar de jovială. În ultima vreme îmbătrânise vizibil. Ochii lui se îngălbeniseră de icter, iar părul său grizonat era acum alb. Straturile de gușă de sub bărbie atârnavu, iar obrații și nasul lui erau roșii din cauza venelor sparte. Totuși, era înveșmântat cu o mantie de brocart auriu cu alb, presărată cu diamante și o bonetă țesută din fir de aur, creată special pentru această ocazie. Când a ridicat pocalul, i-a tremurat ușor mâna.

-Pentru anul 1500! a strigat el mării adunări din jurul mesei. Pentru Anul Jubileului!

A zâmbit, ca un mândru patriarh, în timp ce noi am repetat cuvintele. Apoi s-a așezat, făcându-ne semn să îi urmăm exemplul. Deoarece era o ocazie specială, Alexandru s-a simțit nevoit să țină un discurs:

-Jubileul creștin, a anunțat el, ca și cum nu am fi fost familiarizați cu termenul. A fost instituit acum 200 de ani, de Papa Bonifaciu al VIII-lea. Se bazează pe vechiul obicei israelit de a observa un an sacru, odată la cincizeci de ani, un moment în care toate păcatele sunt iertate. Nu provine, a adăugat el cu o pedanterie mucalită, de la cuvântul latin *jubilea*, a striga, după cum consideră majoritatea cărturarilor latini, ci mai degrabă de la cuvântul evreiesc, *jobel*, cornul berbecului, folosit pentru a marca începutul sărbătorii.

Și-a desfăcut brațele.

-Bonifaciu a extins cei cincizeci de ani la o sută...Și iată-ne, la doar câteva ore distanță de un eveniment pe care mulți nu apucă să îl experimenteze într-o viață. Tonul lui s-a umplut de mândrie. Toată munca grea, pe care am depus-o anul trecut, toate drumurile extinse, restaurarea porților și a podurilor, repararea Basilicii Sfântul Petru, acum poate fi lăudată. Gata!

A făcut o pauză, în timp ce cardinalii, mulți dintre care supraveghiaseră construcțiile, au aplaudat.

-Roma, ca noi toți, este pregătită pentru o vreme de veselie și iertare. Am emis o bulă, proclamând, ca pelerinilor care vizitează Roma și Sfântul Petru, în acest an sfânt, să li se ierte toate păcatele. Ne așteptăm, ca mai mult de două sute de mii de suflete să facă această călătorie.

Am ascultat zâmbind, stând lângă Lucrezia și fratele meu. Era greu să nu fi molipsit de sentimentul de excitație și anticipație, care umplea toată mulțimea. Doar veselia mea era temperată de grijă, iar dorința mea de a ierta, era zădărnicită de durere. Nu știam ce va aduce anul, deoarece, chiar în acel moment, Cesare Borgia lupta alături de francezi în Milano. M-am uitat lângă mine la Alfonso. M-a luat de mână, strângându-mă cu înțelegere și încercând să mă reasigure.

Cât despre Lucrezia, ea nici nu a observat îngrijorarea mea sau a lui Alfonso. Îl asculta pe tatăl ei cu un entuziasm vrăjit. Acum, că îi avea și pe soțul și pe copilul ei, se cufundase într-o stare de fericire.

Nu cred, că și-a permis să considere posibilitatea, că fratele ei ar putea să intervină. De atâta timp i se refuzase o viață normală, încât nu o puteam condamna, că dorea să rămână în ignoranță. I se vedea mulțumirea. Nu fusese niciodată mai frumoasă decât în acele zile cu Alfonso.

Din fericire, discursul Papei a fost scurt, așa că am început repede cina. După ce am mâncat și au fost strânse farfuriile, nu am zăbovit mult la festivități. Am stat doar cât cerea bunul simț.

Când m-am întors în dormitor, am găsit-o pe Donna Esmeralda îngenunchiată în fața altarului Sfântului Gennaro.

-Esmeralda! Ce s-a întâmplat?

M-a privit. Figura ei măslinie, încadrată de părul grizonat, de sub voalul ei negru, era pătată de lacrimi.

-Îl implor pe Dumnezeu să nu aducă sfârșitul lumii.

Am respirat adânc și m-am calmat, iritată de atitudinea ei superstițioasă. Mulți preoți din provincie adoptaseră noțiunea, că anul 1500, o dată creată de om, era atât de importantă pentru Dumnezeu, încât o alesese pentru Apocalipsă. Auzisem și alți servitori, șoptindu-și temători unul altuia despre această posibilitate.

-De ce ar face Dumnezeu așa ceva? am întrebat fără simpatie.

Simțeam că nu îi fac nici un bine Donnei Esmeralda, dacă încurajez această teroare nejustificată.

-Este o dată specială. O simt în oase, Donna Sancha. Dumnezeu nu o să mai amâne judecata. Cu aproximativ doi ani în urmă, Papa l-a ucis pe Savonarola...acum a venit vremea lui Alexandru să fie pedepsit și toată Italia o să sufere alături de el.

-Italia deja suferă, am răspuns încet. Dar suferă la mâna lui Cesare, nu a lui Dumnezeu.

Am lăsat-o pe Esmeralda în pace. M-am dezbrăcat singură și m-am dus în pat, unde i-am ascultat rugăciunile chinuite până târziu în noapte.

M-am trezit în prima zi a noului an, constatând că lumea nu a pierit într-o ploaie de pietre, așa cum au prezis preoții. În schimb, era o zi răcoroasă de iarnă. O posomorâtă Donna Esmeralda m-a îmbrăcat în cele mai frumoase haine, deoarece trebuia să apar în public. Eu, Alfonso, Jofre și Sființia Sa am mers într-o trăsură, la o distanță respectuoasă în spatele Lucreziei. Am trecut podul Sant'Angelo și am intrat în oraș. Ea a mers călare la catedrala Sfântul Ioan Lateran, precedată de un anturaj de patruzeci și opt de călăreți, care goleau străzile în fața ei.

Odată ajunsă pe scările catedralei, înveșmântată amețitor în satin împodobit cu perle și o mantie lungă de hermină, părul câzându-i în bucle pe spate, Lucrezia a eliberat stoluri întregi de porumbei albi. Era minunat să o privești. Ținea brațele deschise larg, într-un gest implorator. Fața ei roșie din cauza frigului, era ridicată spre cerul înorat. S-a rugat repede, cerându-i lui Dumnezeu să le acorde iertare acelor pelerini, care au venit la Roma.

În câteva săptămâni au început să sosească călătorii. Podul castelului Sant'Angelo era plin de o masă solidă de oameni, în drum spre Sfântul Petru sau venind de acolo. Cei care nu își permiteau confortul unui han sau care nu au mai găsit camere din cauza mulțimii din ce în ce mai mari, și-au adus pături și au dormit pe treptele Basilicii Sfântul Petru. Ne întâlneam cu ei, de câte ori treceam prin piață să mergem la Liturghie. În curând, ne-am obișnuit atât de tare, încât nici nu îi mai observam.

Acesta era doar un semn al grijii pe care i-o arăta Alexandru fiicei sale. O favoare specială. Cred că era metoda lui de a o distra pe Lucrezia, astfel încât să creadă că totul este în regulă cu mica ei familie. Alexandru i-a oferit Lucreziei multe proprietăți noi, inclusiv una aparținând familiei Caetani din Napoli, aceeași familie din care făcea parte vechea mea dragoste, Onorato.

Dacă avea vreo teamă în privința lui Alfonso, își distra atenția întreținând o relație platonicească de curtoazie cu poetul Bernardo Accolti de Arezzo, care se autointitula cu aroganță, *l'Unico*, cel Unic. Totuși, nu era nimic deosebit în poeziile lui Accolti. Îi trimitea teancuri întregi Lucreziei, în care își

proclama pasiunea nemuritoare pentru ea, portretizând-o pe Lucrezia drept Laura lui, iar pe el drept suferindul Petrarca.

Însăși Lucrezia mi-a arătat poemele cu o oarecare timiditate. Când a văzut, că nu îmi puteam ascunde complet disprețul pentru ele, a început să râdă împreună cu mine, dar puteam vedea că o flatau. Evenimentul a inspirat-o să se apuce și ea de scris poezii, pe care mi le-a dat cu aceeași timiditate.

I-am spus în mod serios, că era de departe un poet mai bun decât Accolti. Măcar nu folosea în versurile ei, atâtea lacrimi, atâtea leșin și oftat.

În timp ce Lucrezia își distrăgea atenția, a avut loc a doua bătălie pentru Milano. Ducele Ludovico a inițiat un atac asupra forțelor franceze și a fost capturat și închis pentru tot restul vieții. Nu a scăpat nici fratele lui, cardinalul Ascanio Sforza.

Odată înfrântă familia Sforza, și-au întors atenția spre sud, la Napoli, bijuteria sclipitoare la care râvneau de atâtea timp.

Reasigurările Sființiei Sale erau înecate de vocile tuturor italienilor, care îmi repetau constant în ureche, un strigăt silențios: francezii vor cucerii Napoli. Este doar o chestiune de timp. Nu mă îndoiam, că Cesare Borgia îi va însoți.

Luna următoare, Cesare s-a întors acasă într-o paradă la care a fost martoră întreaga Romă. Inspirat, a decis să nu alimenteze zvonurile legate de aroganța și ambiția lui, având grijă să evite o intrare victorioasă și pompoasă.

Am privit din loggia palatului, parada trecând pe străzi. A început, cu nici mai mult nici mai puțin de o sută de trăsurii. Caii și căruțele erau înveliți în negru. În curând, a devenit clar, că era o procesiune funerară, indicând doliul în sânul familiei Borgia, pentru cel mai recent membru pierdut, cardinalul Giovanni cel Minor, care murise atât de repede și misterios, în timp ce venea să îl felicite pe Cesare.

Nici un crainic nu a anunțat întoarcerea lui Cesare. Trompetele au rămas tăcute. Nu s-a etalat nici o culoare, nici un spectacol. Nu s-au bătut tobele și nici nu s-au auzit fluieri. Sute de soldați, îmbrăcați tot în negru au mărșăluit într-o liniște întreruptă doar de huruitul roților și de tropăitul copitelor.

Următorul în procesiune era Jofre, călare, urmat de Alfonso, care fusese forțat să ia parte la această parodie solemnă. Ultimul, a venit Cesare, înveșmântat din nou în costumul lui simplu și elegant de catifea.

Urma un spațiu în procesiune, apoi membrii mai puțin importanți ai familiei și nobilimea. Parada s-a terminat la fortăreața Sant'Angelo, unde era deja întemnițată Caterina Sforza. Acolo, tonul tăcut al paradei a fost brusc înlocuit. Din vârful turnurilor s-au tras focuri în aer. Rezultatul, oglindit în râul Tibru, a fost amețitor. Artificiile erau așa coordonate, încât exploziile (dacă cineva își folosea imaginația) formau capul, trunchiul și membrele unui bărbat (Cesare intenționase să reprezinte un luptător, m-a informat Jofre mai pe seară).

Artificiile au continuat o vreme, devenind din ce în ce mai grandioase și atrăgând și mai multe urale din partea publicului. Cu siguranță, Caterina Sforza privea din camera ei din castelul Sant'Angelo.

Apoi, a urmat un *coup de grace*. Au fost lansate vreo două duzini de rachete în același timp. Exploziile au fost atât de zgomotoase încât a trebuit să îmi acopăr urechile. Obloanele deschise s-au zgâlțâit teribil. Mă temeam că vor cădea.

Cesare Borgia venise acasă și intenționa ca toată lumea să știe asta!

În acea seară, s-a dat o petrecere în cinstea Căpitanului General, în Sala Artelor Liberale. Obligațiile familiale m-au forțat să particip. Din fericire, numărul invitaților era atât de mare, încât l-am evitat cu succes pe Cesare pentru cea mai mare parte a serii. Aparent din gelozie față de fratele său, Jofre a reușit să se îmbete devreme și și-a direcționat atenția la una dintre femeile angajate să îi

binedispună pe bărbați. M-a durut. Speram că o să mă obijnuesc în timp, cu aventurile lui Jofre. Mi se părea deplasat pentru o soție de sânge regal să arate gelozie, așa că i-am evitat cu grijă pe cei doi.

În schimb, i-am salutat pe Sființia Sa și pe majoritatea cardinalilor din Colegiu și de asemenea, pe toți nobilii. Spre surprinderea mea, era acolo și Vanozza Cattanei. Nu o întâlnisem niciodată la un eveniment formal, la rezidența papală. Ne-am salutat călduros, ca și cum am fi fost vechi prietene.

La momentul potrivit, mi-am luat la revedere de la Alexandru și am ieșit grăbită, recunoscătoare că am reușit să evadez fără să mă confrunt cu invitatul de onoare. Le-am făcut semn Donnei Esmeralda și celorlalte domnișoare care mă însoțeau și am chemat soldați să ne escorteze prin piața aglomerată.

Dar, imediat ce am ieșit pe coridor, cineva m-a apucat de mână blând dar insistent. M-am întors și l-am văzut pe Cesare făcându-le semn Esmeraldei și celorlați să ne lase o clipă singuri.

Mi-a crescut pulsul. Nu mai simțeam nici un fior la atingerea lui. Acum simțeam numai ură și îngrijorare, că emoțiile mele copleșitoare ar putea să mă facă să îmi ies din fire, ceea ce ar pune și mai mult în pericol Napoli și pe Alfonso.

Cesare m-a condus pe coridor, mai departe de zgomot și de invitați. Când a fost sigur că nu ne poate auzi nimeni, a spus pe obijnuitul său ton calm:

-Poate că acum realizezi viața pe care ai respins-o.

M-a privit atent.

- Nu este prea târziu ca asta să se schimbe.

Am icnit. Sunetul s-a terminat într-un râs scurt neîncrezător.

-Mă ceri de soție?

Imediat, vocea și expresia lui au devenit mai rezervate.

-Și dacă o fac...?

Mi-am eliberat mâna din strânsoarea lui. Îmi zvâcneau buzele, așa că nu am putut să răspund. Poate că fusese o vreme, înainte să îl omoare pe Juan, când m-aș fi bucurat enorm să știu că încă mai simte ceva pentru mine. Acum nu simțeam decât dezgust. Mi-a observat reacția. Când a vorbit din nou, tonul lui a fost batjocoritor:

-Dar bineînțeles, încă îi ești loială lui Jofre. Văd că, fiind o soție bună, ai ignorat faptul că deja a plecat în brațele unei curtezane.

Am zâmbit cu răceală, refuzând să îi răspund la insultă.

-Am auzit, că semeni din ce în ce mai mult cu fratele tău Juan. Nici o femeie din Romagna nu se poate păzi de avansurile tale nedorite...mai ales Caterina Sforza.

M-a onorat cu un rânjel mic și crud.

-Ești geloasă, Madonna?

Într-adevăr, o parte din mine era, dar în cea mai mare parte simțeam doar repulsie. Nu am putut să mă abțin.

-Geloasă, Căpitane General? Pe sifilisul pe care încerci să îl ascunzi sub barbă? Pe suvenirul dăruit de prostitoatele din Franța? Sunt sigură că noua ta soție va fi încântată, când va afla că i-ai adus un cadou din călătoriile tale.

Eram suficient de aproape să observ cicatricile și bubele roșii de pe obrazii lui. Noi, napolitanii, îl numeam *blestemul francez*. Normal, francezii încercau să dea vina pe prostituatele pe care le întâlniseră în Napoli. M-am bucurat puțin, știind că boala îi va scurta viața. Mai târziu, ar putea chiar să înebunească.

În ochii lui s-a aprins mânia. Reușisem să îi dau o lovitură de succes. M-am întors satisfăcută, ducându-mă înapoi la domnișoarele mele. Din spatele meu, l-am auzit rostind încet, dar fără nici o urmă de tandrețe:

-A trebuit să mai încerc odată, Madonna. Acum știu cum stau. Acum știu ce am de făcut.

Nu m-am obosit să îi răspund.

În mod miraculos, a venit vara fără nici un incident. Regele Ludovic nu a făcut nici o mișcare să cucerească Napoli, iar viața în familia Borgia a fost lipsită de evenimente.

Folosindu-se de pretextul treburilor presante în privința armatei și a afacerilor politice, Cesare a absentat de la toate mesele noastre cu Papa. Nu am mai vorbit cu el, din seara întoarcerii lui și l-am văzut rar, doar în trecere. Privirile pe care ni le aruncam erau reci. Donna Esmeralda mi-a dezvăluit, că atunci când nu era cu tatăl său sau cu reprezentanții francezi, punând la cale comploturi, Cesare își petrecea nopțile cu curtezane sau cu mult abuzata Caterina Sforza, aducând-o în apartamentele sale, din celula de la Sant'Angelo.

Gardienii ei spuneau că este frumoasă, a șoptit Esmeralda. Avea părul mai deschis decât spicele de grâu și o piele albă, care noaptea strălucea precum opalele. Fusese plinuță înainte de a fi capturată, dar abuzurile lui Cesare au făcut-o să slăbească și să se tragă la față.

Nu am văzut-o niciodată cu ochii mei, dar erau momente, când mi se părea că îi simt prezența tristă și revoltată, pe același coridor pe care mersesem și eu înainte în camerele lui Cesare. Într-adevăr, simțeam o oarecare gelozie față de ea, dar sentimentul dominant era unul de înrudire. Știam ce înseamnă să fi violată, neajutorată și chinuită.

Cesare, nici măcar nu s-a prefăcut, în public sau în particular, că i-ar păsa câtuși de puțin de Alfonso sau de copil. Totuși, în ciuda disprețului lui Cesare pentru Casa de Aragon, Sființia sa a continuat să se poarte călduros și a avut grijă să îl pună pe Alfonso la loc de cinste în toate ceremoniile. Cred că în sufletul lui, Alexandru chiar era de partea Neapolelui și a Spaniei și îi detesta pe francezi, cu toată aparenta bucurie pe care o arătase pentru căsătoria fiului său cel mare cu Charlotte d'Albret. Dar, mi-am amintit de asemenea, cum Lucrezia însărcinată cu copilul fratelui ei, a plâns îngrozită și mi-a mărturisit că Papei îi este frică de Cesare. Se puneau întrebarea, dacă Sființia Sa avea voința de a continua rolul de protector al Neapolelui.

Pe la începutul verii, Alexandru a căzut victima unui ușor atac de apoplexie, care l-a slăbit, forțându-l să stea în pat câteva zile. Pentru prima dată, am considerat soarta noastră, a celor care rămâneam în urmă, dacă pierea Rodrigo Borgia. Totul depindea, dacă Cesare reușea mai întâi să devină liderul secular al Italiei. Dacă avea succes, atunci eu și Alfonso am fi fost izgoniți, în cel mai bun caz și uciși, în cel mai rău. Dacă nu, totul ținea de cardinalul care urma să fie ales papă. Dacă era de partea Neapolelui și a Spaniei, și totul indica că ar fi, atunci Alfonso se putea retrage fără teamă în Napoli cu Lucrezia, în timp ce eu și Jofre ne puteam întoarce la Squillace. Acest scenariu era mult mai de dorit decât circumstanțele noastre actuale. Iar Cesare ar deveni *persona non grata* în Italia. Ar trebui să se bazeze pe bunătatea regelui Ludovic, de a-i permite să se întoarcă la mireasa lui.

Mărturisesc, că m-am trezit adresându-mă lui Dumnezeu, pentru prima oară după mulți ani, în săptămâna când Papa a fost bolnav. Rugăciunile mele au fost întunecate și păcătoase. *Te rog, dacă asta îi va salva pe Alfonso și pe copil, la-l acum pe Sființia Sa.* Bineînțeles, că Alexandru și-a revenit destul de repede. Dumnezeu m-a dezamăgit din nou. Dar, curând, s-a manifestat vehement, într-un mod neașteptat.

În penultima zi din iunie, ziua Sfântului Petru, în care se comemora primul Papă al Bisericii, Alexandru ne-a invitat pe toți, inclusiv pe micul Rodrigo, să îl vizităm în apartamentele sale.

Era o zi neobișnuit de caldă, iar cerul se umpluse de nori negrii, care au acoperit repede orice urmă de albastru. A început să bată vântul. În timp ce eu, Jofre, Alfonso și Lucrezia mergeam cu însoțitorii noștri de la palat spre Vatican, s-a pornit o rafală de vânt, care mi-a ridicat părul pe mâini. Odată cu ea s-a auzit un tunet puternic.

Micul Rodrigo, care pe atunci avea opt luni și era destul de mare și puternic, a zbierat îngrozit și s-a zbatut atât de tare în brațele bonei, încât Alfonso a fost nevoit să îl ia. Am grăbit pasul, dar nu am reușit să scăpăm de ploaia rece, torențială, completată de înțepăturile grindinei, care începuse să ne

bombardeze, în timp ce fugeam pe treptele Vaticanului. Alfonso a băgat capul copilului sub braț și s-a aplecat încercând pe cât posibil să își protejeze fiul.

Uzi și șifonați, am trecut pe lângă santinele și am reușit să intrăm la adăpost în holul palatului. În timp ce Alfonso ținea copilul care suspina, eu și Lucrezia ne-am agitat pe lângă el, folosindu-ne mânecele și tivul rochiilor să îl uscăm.

În vreme ce stăteam la intrare, un bubuit puternic a zdruncinat porțile grele și podeaua de sub picioarele noastre. Ne-am speriat cu toții, iar bebelușul a început să țipe.

Eu și Alfonso ne-am uitat alarmați unul la celălalt, amintindu-ne clipele de groază, la care fusesem martori în Napoli. Am șoptit în același timp: “tunuri”. O clipă, m-am gândit că francezii atacă orașul. Dar asta era o nebunie. Am fi fost avertizați. Ar fi existat rapoarte despre marșul lor.

Apoi, din adâncul clădirii, am auzit oameni țipând înebuniți. Nu înțelegeam ce spun, dar isteria lor era evidentă. Lucrezia s-a întors, făcând brusc ochii mari.

-Tata! a țipat ea, apoi și-a ridicat fusta și a fugit.

Am urmat-o. La fel și Jofre și Alfonso, care mai întâi i-a dat bonei copilul.

Pe coridorul care ducea la apartamentele Borgia, am fost întâmpinați de un val de praf. Ne usturau ochii și plămâni. Venind în urma lui Alfonso și a lui Jofre, m-am oprit și eu îngrozită, în arcada care ducea în Sala Credinței, unde se presupune că ne aștepta Sfinția Sa.

Locul unde stătuse tronul, era acum un morman mare de scânduri prăfuite, pietre și cărămizi. Se prăbușise tavanul, aducând cu el, carpetele și mobilierul de la etajul de deasupra. Am recunoscut mobila și carpetele, deoarece le văzusem în multe nopți în camera lui Cesare. Am simțit o împunsătură de speranță răutăcioasă. Dacă și Cesare și Papa erau morți, frica pentru familia mea și pentru Napoli putea fi îngropată odată ci ei.

-Sfiinte părinte! Sfinția Voastră! I-au strigat disperați cei doi însoțitori ai săi, șambelanul Gasparre și episcopul de Cadua, aplecați peste ruine, încercând să găsească semne de viață.

Strigătele lor le auzise. Acum la ele s-au adăugat și vocile Lucreziei și ale lui Jofre.

-Tată! Tată, vorbește-ne! Ești rănit?

Nu s-a auzit nici un sunet din mormanul intimidant. Alfonso s-a dus după ajutor și s-a întors curând, cu vreo șase muncitori, care au adus lopeți. Am ținut-o pe Lucrezia în timp ce privea înmărmurită, sigură că tatăl ei era mort. Și eu eram sigură. Mă zbăteam între vinovăție și optimism.

La scurt timp, a devenit limpede că Cesare nu se afla în apartamentele lui, deoarece nu era nicăieri. Dar, nici mai mult, nici mai puțin de trei etaje se prăbușiseră peste pontif. Cantitatea de moloz era înfiorătoare. Am așteptat timp de o oră, muncitorii lucrând viguros, sub îndrumarea lui Alfonso. Până la urmă, Jofre, care era din ce în ce mai zăpăcit, nu s-a mai putut abține.

-Este mort, a strigat el. Nu mai există nici o speranță! Tata este mort!

Șambelanul Gasparre, tot un om emotiv, l-a imitat, ridicând brațele cu disperare.

-Sfântul Părinte este mort! A murit Papa!

-Liniște! a ordonat Alfonso, cu o duritate pe care nu o văzusem niciodată la el. Faceți liniște, amândoi sau o să stârniți haos în toată Roma!

Într-adevăr, sub noi puteam auzi pașii grăbiți ai gărzilor papale, care înconjurau intrarea în Vatican. Se auzeau de asemenea, vocile servitorilor și ale cardinalilor strigând același lucru:

-Papa a murit! Sfinția Sa este mort!

-Vino, l-am ademenit pe Jofre lângă mine. Jofre, Lucrezia, acum trebuie să fiți puternici și să nu vă sporțiți unul altuia anxietatea.

-Este adevărat, a zis Jofre, într-o încercare slabă de a fi curajos.

A luat-o de mână pe sora lui.

-Acum trebuie să avem încredere în Dumnezeu și în muncitori.

Toți trei ne-am luat de mâini și ne-am forțat să așteptăm calm rezultatul, în ciuda zgomotelor agitate de la etajul inferior. Din când în când, oamenii se opreau din săpat și îl strigau pe papă. Niciodată

nu primeau vreun răspuns. Cu siguranță a murit, m-am asigurat eu. În capul meu, eram deja înapoi în Squillace.

După o oră, au reușit să sape suficient încât să descopere marginea mantiei aurii a lui Alexandru.

-Sfiinte Părinte! Sființia Voastră!

Nici un răspuns.

Dar, Dumnezeu își bătea joc de noi. În final, după ce au mutat scândurile și draperiile aurite, l-au descoperit pe Alexandru plin de praf, amuțit de groază, stând pe tronul rămas întreg, strângând tare cu mâinile lui mari, brațele gravate ale scaunului. Tăieturile și vânătăile erau mici. Atunci nici nu le-am putut vedea.

Gasparre l-a condus în pat, în timp ce Lucrezia a chemat doctorul. Lui Alexandru i s-a luat sânge și a făcut o febră ușoară. Nu a vrut să vadă pe nimeni înafară de fiica sa și de Cesare.

A început o anchetă. Inițial s-a speculat, că un nobil rebel ar fi tras cu tunul, dar de fapt, tavanul a fost spart de un fulger, combinat cu ploaia torențială. Doar printr-o coincidență, Cesare ieșise din cameră cu câteva momente înainte.

Acesta este un avertisment divin, au șoptit mulți, că membrii familiei Borgia ar trebui să se căiască pentru păcatele lor, altfel Dumnezeu le va aduce sfârșitul. Savanarola vorbise din mormânt.

Dar, pentru Cesare era un avertisment, că trebuie să înceapă să păcătuiască cu înflăcărare, ca să își asigure locul în istorie, cât timp mai respira tatăl lui.

Vara 1500

XXXII

*A*lexandru și-a revenit repede, având în vedere constituția sa athletică. Fulgerul lui Dumnezeu i-a inoculat Sfinției Sale un simț al mortalității și o reînnoită apreciere pentru viață. A început să petreacă mai puțin timp cu Cesare, contemplând strategii de cucerire și mai mult timp cu familia, alcătuită din micul Rodrigo, care creștea pe zi ce trece, Lucrezia, Alfonso și cu mine. Din nou luam cina la masa Papei, în fiecare seară și discutam despre lucruri domestice în loc de politică. În termeni de loialitate, se forma un abis între Cesare și Alexandru. Speram doar, ca Papa să fie suficient de puternic să iasă învingător.

Apocalipsa mea personală a început în ziua de 15 iulie, la nici două săptămâni după ce se prăbușise tavanul peste tronul papal. În acea seară, am luat cina cu Sfinția Sa. Eu și Lucrezia purtam o conversație plăcută cu tatăl ei, pe care nu am vrut să o abandonăm, când s-a ridicat Alfonso și a anunțat:

-Cu voia Sfinției Voastre, mă simt oboșit în această seară și aș vrea să mă retrag devreme.

-Sigur, sigur, i-a răspuns Alexandru pripit, dar civilizat, deoarece era prins în discuție. Fie ca Dumnezeu să îți acorde o noapte odihnitoare.

-Mulțumesc!

Alfonso s-a înclinat, i-a sărutat mâna lucreziei, apoi pe a mea și a plecat. Nu îmi amintesc despre ce vorbeam, dar îmi aduc aminte, că l-am privit și m-a îngrijorat oboseala de pe fața lui. Roma și intrigile ei meschine l-au îmbătrânit. Imaginea mi-a trezit o amintire. Eram o fetiță de unsprezece ani, pusă pe șotii, la palatul lui Ferrante, tachineându-l pe frățiorul meu în privința muzeului morților lui Ferrante.

Cum poți să suportți, Alfonso? Nu vrei să ști dacă este adevărat?

Nu. Petru că ar putea fi.

Erau multe lucruri pe care mi-aș fi dorit să nu le descopăr niciodată; multe lucruri de care aș fi vrut să îl pot proteja pe fratele meu la Roma, permițându-i să trăiască într-o ignoranță fericită. Dar a fost imposibil.

Simțeam o dorință ciudată să renunț la conversația cu Lucrezia și să îl conduc acasă pe Alfonso, dar ar fi fost nepolitic. În retrospectivă, mă întreb cum s-ar fi schimbat viețile noastre dacă l-aș fi însoțit. În schimb, i-am zămbit în timp ce mi-a sărutat mâna. Când a plecat, am uitat de griji și de gândurile anterioare.

După o oră sau două, eu, Lucrezia și Papa ne-am mutat în Sala Sfinților. Vocile noastre se auzeau cu ecou în camera vastă și aproape goală. Obosisem și mă gândeam să plec, când am auzit pași grăbiți și voci alarmate, îndreptându-se spre noi. Înainte să realizez ce se întâmplă, niște soldați au pătruns în încăpere. Am ridicat capul imediat.

Un soldat în uniformă papală, însoțit de cinci oameni din batalionul lui s-a dus la Alexandru. Era tânăr. Nu avea nici optesprezece ani. Expresia lui era șocată și înfricoșată. Protocolul cerea să se încline și să ceară permisiunea să i se adreseze Sfinției Sale. Băiatul a deschis gura, dar nu a reușit să vorbească. În brațele lui, palid ca moartea, se afla fratele meu. Mi-a venit imediat în minte imaginea Fecioarei, ținând trupul străpuns al lui Hristos.

Sângele șiroia de pe fruntea lui Alfonso, înroșindu-i buclele aurii și acoperindu-i jumătate de față. Mantia pe care o purtase mai devreme dispăruse, iar cămașa sa era ruptă, în acele locuri unde nu se lipise de trupul său sângerând. Unul dintre cracii pantalonilor săi, era de asemenea îmbibat de sânge. Avea ochii închiși și capul îi atârna în brațele soldatului. M-am gândit că era mort. Nu puteam să vorbesc...nu puteam nici să respir. Cea mai mare teamă a mea se împlinise. Fratele meu murise înaintea

mea. Nu mai aveam vreun motiv să trăiesc. Nu mai aveam nici un motiv să mă comport cu moralitatea unui om decent.

În același timp, am văzut adâncimea prostiei mele. În adâncul sufletului, am știut dintotdeauna, că Cesare va încerca să îl omoare pe fratele meu, nu? Era cea mai mare răzbunare pe care putea să o ia împotriva mea după ce l-am respins. Era cu siguranță mult mai mare decât să mă omoare pe mine. Oare nu asta mă amenințase la ultima noastră întâlnire? *Acum știu cum stau. Acum știu cu trebuie să acționez.*

Lucrezia a sărit în picioare, apoi a leșinat fără să scoată un sunet. Am lăsat-o pe podea și m-am dus grăbită la fratele meu. Am pus urechea la gura lui deschisă și aproape m-am prăbușit de bucurie și recunoștință, când i-am simțit respirația. *Doamne, am jurat în mintea mea. O să fac orice se așteaptă de la mine. Nu o să mai fug de destin.* Era în viață; în viață dar grav rănit, dacă nu chiar mortal.

În spatele meu, Alexandru coborâse de pe tron și încerca să o trezească pe fiica sa. Cred că determinarea și conștientizarea faptului că era nevoie de ea, au adus-o înapoi pe Lucrezia.

-Sunt bine! a strigat ea, mâniaoasă că arătase așa o slăbiciune, într-un asemenea moment. Lasă-mă să îmi văd soțul! Dă-mi drumul!

S-a eliberat din brațele tatălui ei și a venit lângă mine. Amândouă am analizat rănilor lui Alfonso. Vroiam să țip...să leșin la fel ca Lucrezia. Dar cel mai mult îmi doream să îl ștrangulez pe Sființa Sa, care pur și simplu stătea, prefăcându-se nevinovat. Nu aveam nici o îndoială, că știuse foarte bine de atacul plănuit.

M-am uitat la frumoasa formă nemișcată a lui Alfonso. La fel ca soția lui, m-am forțat să mă calmez. În minte auzeam vocea bunicului: *Noi, cei puternici trebuie să avem grijă de cei slabi.*

-Nu putem să îl mutăm, a zis Lucrezia.

Am aprobat din cap.

-Avem nevoie de o cameră aici, în aceste apartamente.

Lucrezia și-a privit tatăl, nu cu adorația și grija ei obișnuită, ci cu o forță necaracteristică. În ochii ei gri se citea clar amenințarea, dacă nu i se îndeplinea comanda. Alexandru a cedat imediat.

-Pe aici, a spus el și i-a făcut semn să îl urmeze soldatului care îl căra pe Alfonso.

Ne-a dus în apropiere, în Sala Sibilelor, unde soldatul l-a așezat cu blândețe pe Alfonso pe o bancă acoperită cu brocart. Eu și Lucrezia l-am urmat îndeaproape, mergând lipite de el.

-O să îmi chem doctorul, a zis Alexandru, dar cuvintele lui au fost ignorate, deoarece brusc Alfonso a tușit. Fratele meu a bătut din pleoape, apoi a deschis ochii. Uitându-se la mine și la Lucrezia aplecate peste el, a șoptit:

-Mi-am văzut atacatorii. Am văzut cine i-a coordonat.

-Cine? l-a îmboldit Lucrezia. O să îl omor pe nenorocit cu mâna mea!

Știam ce o să spună dinainte să deschidă gura.

-Cesare, a spus el, apoi a leșinat.

Am blestemat. Lucrezia s-a cutremurat și s-a strâns de burtă, aplecându-se, ca și cum ea însăși ar fi fost pătrunsă de sabie. Am prins-o de cot să o echilibrez, gândindu-mă că o să cadă.

Nu a căzut. În schimb, s-a adunat și părând nesurprinsă de îngrozitoare revelație, i s-a adresat tatălui ei ca unui servitor, pe un ton calm și practic.

-Poți să îți chemi doctorul. Dar între timp, o să trimit după medicul regelui Neapolelui. Iar ambasadorii Spaniei și Neapolelui trebuie chemați imediat.

-Trimite după apă și banaje, am adăugat eu. Trebuie să facem tot ce ne stă în putință înainte să ajungă doctorul.

Deoarece fratele meu încă sângera, mi-am desfăcut mânecile și le-am scos, apoi am presat materialul de catifea pe rana de pe frunte. Am apelat la răceala moștenită de la tatăl meu; la lipsa lui de sentimente. Pentru prima dată, m-am bucurat să le regăsesc în mine. Lucrezia mi-a urmat exemplul, scoțându-și propriile mâneci și aplicându-le pe rana de pe coapsa lui Alfonso.

-Trimite după pajul lui Alfonso și după domnișoarele mele, am cerut eu.

Brusc, nu îmi doream altceva, decât prezența liniștitoare a Doanei Esmeralda și compania celor mai de încredere oameni din Napoli.

În disperarea noastră, nici eu nici Lucrezia nu am realizat că Papa observase majoritatea cerințelor noastre și a fugit să le spună servitorilor. Unul sau doi din soldații gărzii papale au încercat să plece să execute ordinele, dar m-am uitat aspru la ei.

-Satați aici! Nu putem rămâne fără protecția voastră. Este în joc viața acestui om. Are mulți dușmani.

Lucrezia nu m-a contrazis. Când s-a întors tatăl ei, i-a spus:

-Îmi trebuie un contingent de cel puțin șaisprezece soldați înarmați, la intrarea în această cameră, care să fie prezenți zi și noapte.

-Doar nu crezi... a început tatăl ei.

S-a uitat cu răceală la el. Expresia ei spunea că, într-adevăr asta credea.

-O să îi *am*!

-Prea bine, a zis Alexandru, pe un ton ciudat de scăzut, probabil din vinovăție, văzând durerea pe care îi promisese lui Cesare să i-o provoace Lucreziei.

Pentru prima dată, Papa a demonstrat public, cât era de laș. Inconsecvența sa nu era rezultatul uneltirilor politice. Mai degrabă, se lăsa tras de o parte sau de alta, de consilierii și copiii lui.

În curând, am fost înconjurată în sanctuarul nostru, de ambasadorii Spaniei și Neapolelui, de doctorul și chirurgul Papei, de servitorii mei și ai lui Alfonso, cât și de un grup de soldați înarmați. Am insistat să ni se aducă saltele. Nu avem de gând să plec o clipă de lângă Alfonso. Nici Lucrezia. Am cerut, de asemenea, un grătar de gătit, pentru șemineu. Conștientă de existența cantarellei, intenționez să prepar cu mâna mea, toate mesele lui Alfonso.

După câteva ore, Alfonso s-a trezit, suficient cât să ne spună numele celor care îl acompaniaseră, când a avut loc atacul: scutierul lui, Mighelito și un camerist, Tomaso Albanese. Lucrezia i-a chemat imediat pe cei doi.

Albanese încă era îngrijit de chirurg și nu se putea mișca, dar Mighelito, scutierul, a venit aproape instantaneu.

Scutierul favorit al lui Alfonso era încă tânăr, dar înal și bine făcut. Și-a cerut scuze, că nu a venit mai devreme să se intereseze de stăpânul său, dar paloarea și slăbiciunea lui arătau clar, că rănilor sale sunt serioase. De fapt, era așa dezechilibrat, încât am insistat să se așeze și s-a lăsat pe spate în scaun cu un oftat de recunoștință, sprijinindu-și capul de perete. Lucrezia a cerut să i se aducă un pahar de vin. Din când în când, a sorbit din el, în timp ce a spus povestea pe care eu și Lucrezia insistasem să o auzim.

-Noi trei, eu, Ducele și Don Tomaso, ne îndreptăm de la Vatican la palatul Santa Maria. Asta însemna, că trebuia să trecem pe lângă Sfântul Petru, unde mulți pelerini, dormeau deja pe scări. Nu i-am luat în seamă, Madonna. Poate că ar fi trebuit să fiu mai alert pentru Duce...

Se citea vinovăție în trăsăturile lui simple și puternice.

-Dar, am trecut pe lângă ceea ce părea un simplu grup de cerșetori, cred că șase la număr, toți îmbrăcați în zdrențe. Credeam că depuseseră jurăminte de sărăcie. După cum spuneam, nu i-am luat în seamă. Ducele și Don Tomaso erau adânciți într-o discuție, iar eu, recunosc, lăsasem garda jos. Brusc, cerșetorii după treptele din apropiere au sărit pe noi, amenințând toți cu sabia. Stătuseră la pândă, așteptându-l pe duce, deoarece l-am auzit pe unul dintre ei strigându-le celorlalți, exact când am trecut pe lângă ei. Ne-am înconjurat imediat. Se vedea clar, că erau soldați antrenați. Din fericire, după cum bine știți, Donna Sancha, și noi eram antrenați în stilul napolitan. Fratele dumneavoastră, soțul dumneavoastră, Donna Lucrezia, a fost cel mai abil și cel mai curajos dintre noi. În ciuda faptului că erau mai mulți ca noi, Don Alfonso a luptat bine și i-a ținut ceva vreme la distanță. Și Don Alfonso a luptat din greu. A arătat un curaj admirabil, protejându-l pe Duce. Cât despre mine...am făcut tot ce am putut, dar mi se rupe inima să îl văd pe nobilul Duce, zăcând palid și nemișcat. În ciuda eforturilor noastre, Alteța

Sa a fost rănit. Totuși a continuat să luptechiar și după ce a început să sângereze teribil de la umăr și de la picior. A căzut abea când a primit ultima lovitură la cap. Atacatorii s-au năpustit asupra lui. Alți bărbați înveșmântați în negru, pe care i-am recunoscut, au adus cai, iar atacatorii au încercat să îl tragă pe Don Alfonso spre ei. Eu și Don Tomaso ne-am reînnoit eforturile, deoarece am realizat că, dacă îl luau de lângă noi, și-ar fi găsit sfârșitul. Am început să strigăm după ajutor, în direcția palatului Santa Maria, la soldații staționați acolo. L-am luat în brațe pe stăpânul meu și l-am cărat în direcția palatului, în timp ce Don Tomaso le-a ținut piept în mod admirabil atacatorilor care au rămas în picioare. Mai erau doar trei. Ahea atunci am văzut alți doi bărbați, așteptând în fața palatului, blocând accesul la soldații care păzeau porțile. Unul din asasini era în picioare, așteptând cu sabia scoasă, iar celălalt era călare...

În acest punct, vocea lui Miguelito s-a redus la o șoaptă, după care a tăcut. La început, am crezut că oboseala și sângele pierdut l-au slăbit brusc, mai ales după efortul de a vorbi. L-am îndemnat să mai ia o gură de vin. Apoi am văzut expresia din ochii lui. Nu epuizarea, ci teama l-a făcut să închidă gura. L-am aruncat o privire Lucreziei, apoi m-am întors la scutier.

-Acest cal, am zis eu încet. Era alb și potcovit cu argint?

M-a privit înspăimântat, apoi s-a întors spre Lucrezia.

-Stăpânul tău, deja l-a numit pe Cesare drept atacatorul său, a zis ea cu un calm admirabil. Aici te aflii printre prieteni ai Neapolelui și îți sunt profund îndatorată, că i-ai salvat viața soțului meu. Jur, că nu vei păți nimic dacă spui adevărul.

Tânărul scutier a dat șovăitor din cap, apoi a recunoscut răgușit:

-Da. Era Don Cesare, Ducele de Valencia. M-am temut pentru stăpânul meu, așa că am luat-o în direcția opusă înapoi la Vatican, în timp ce Don Tomaso i-a ținut în șah pe asasini. Amândoi am țipat, până când gărzile papale au deschis porțile și ne-au primit înăuntru. În acel moment, atacatorii noștrii au fugit.

-Mulțumesc, i-a spus Lucrezia, pe un ton neutru, care nu îl mai auzisem până atunci.

Adevăratul sunet al vocii ei, neafectat sau înfricoșat.

Mulțumesc Miguelito, că ne-ai spus adevărul.

În următoarele câteva zile, camera din apartamentele Borgia, păzită de soldați și de oamenii de încredere ai lui Alfonso, a devenit un soi ciudat de iad. Am ridicat un paravan, împărțind minunata Sală a Sibilelor, într-o cameră interioară și una exterioară, ca să avem mai multă intimitate. A fost adus mobilier, iar împreună cu însoțitorii noștrii, inclusiv Donna Esmeralda, ne-am creat în luxoasa sală, o tabără primitivă, de parcă eram în război.

Medicul Papei a ajuns, la o oră după ce a fost chemat. L-a examinat pe Alfonso și spre ușurarea mea și a Lucreziei, a anunțat că, datorită tinereții și constituției sale tenace, fratele meu va supraviețui.

-Atâta timp cât rănilor sunt tratate cu conștiinciozitate.

Nici nu se pune problema că nu vor fi îngrijite corespunzător. Nu existau asistente mai conștiincioase decât mine și Lucrezia. Am curățat și am bandajat rănilor cu mâinile noastre. Sub îndrumarea Esmeraldei, i-am preparat lui Alfonso mâncărurile preferate din copilărie, iar Lucrezia l-a hrănit ca pe un copil. Eram unite în devotamentul nostru pentru el, în așa măsură încât fiecare dintre noi, începusem să îi anticipăm nevoile fără să vorbim.

Alfonso a început să își revină repede, deși rănilor lui erau grave și ar fi ucis un om mai slab. S-a trezit la lăsarea nopții, în acea primă zi teribilă și a întrebat, într-un mod coerent, de sănătatea scutierului său Miguelito și de Don Tomaso Albanese. A oftat ușurat, când i-am spus că amândoi au supraviețuit.

-Lucrezia, a zis el, dintr-odată alarmat (deși era prea slăbit să se ridice în capul oaselor), Sancha, nu puteți rămâne aici cu mine. Nu sunteți în siguranță. Eu sunt un om condamnat.

Lucrezia s-a colorat ușor în obraji. A spus cu o vehemență care ne-a luat pe amândoi prin surprindere:

-Jur, în fața lui Dumnezeu, că aici nu trebuie să te temi de Cesare. Chiar dacă va trebui să îl strangulez pe fratele meu cu mâna mea, nu o să îl las să îți facă nici un rău.

S-a luptat să își stăpânească lacrimile de dragul lui Alfonso. Am luat-o în brațe. În timp ce o legănam și o mângâiam pe spate, ca pe un copil, i-am explicat lui Alfonso toate precauțiile, pe care le luase soția lui: că ambasadorii Spaniei și Neapoleului erau în antecameră și că ușile erau păzite de peste două duzini de soldați.

Drept răspuns, slăbit cum era, i-a luat mâna Lucreziei și a sărutat-o, apoi s-a forțat să zâmbească. Ea, la rândul ei, s-a eliberat din brațele mele și a surâs cu paloare. Îți era și milă să îi vezi, încercând să fie curajoși, unul pentru celălalt. Amândoi erau înspăimântați. Amândoi știau că dormitorul izolat din Sala sibilelor, era singura luminată, într-o Romă întumecată, unde Cesare Borgia stătea la pândă, așteptând să atace din nou.

A doua zi, Alfonso s-a simțit suficient de bine să mănânce puțin. În a treia, a reușit să se ridice și purta conversații lungi. În a patra zi, au sosit doctorii din Napoli, Don Clemente Gactula, medicul regelui și Don Galeano da Ama, chirurgul regelui. I-am întâmpinat călduros pe amândoi, deoarece îi cunoșteam de când eram mică. Îl îngrijiseră pe bunicul meu Ferrante. Lucrezia i-a consultat, să afle cât de repede să se aștepte ca Alfonso să poată merge, apoi să stea în șa și în final să călătorească. Nu a spus asta, dar am înțeles cu toții. Cu cât mai repede putea Alfonso să fugă de la Roma, cu atât mai bine. Și, din atitudinea Lucreziei față de fratele și tatăl ei, nu mă îndoiam, că de data aceasta nu îi va permite soțului ei să o lase în urmă.

Alfonso a continuat să se însănătoșească și nu a făcut febră deloc. Ori eu, ori Lucrezia eram în cameră în permanență. De obicei eram amândouă acolo. Dormeam pe podea, la doar câțiva pași de patul lui Alfonso, iar mesele le luam toți trei împreună. Eram tot timpul în alertă, așteptând un nou atentat la viața fratelui meu.

Într-o după-amiază, în timp ce eram aplecată asupra căminului ca o bucătăreasă, preparând trei fripturi de fazan, am auzit voci ascutite de bărbați în antecameră. Lucrezia stătea lângă pat, citindu-i soțului ei poezii. Toți trei am ridicat capul la timp, să îl vedem intrând în dormitor pe Cesare Borgia, flancat de doi dintre soldații noștri de încredere.

Lucrezia a aruncat pe podea micul volum îmbrăcat în piele și a sărit în picioare cu fața contorsionată de mânie.

-Cum ai putut! a strigat ea.

La început am crezut că i se adresa fratelui ei, dar apoi a continuat.

-Cum ai putut să îi permiți tocmai *lui* să intre aici!

-A ordonat, Madonna, a răspuns cu blândețe unul dintre soldați. L-am verificat de arme. Nu poartă nici una asupra lui.

-Nu contează! a spus Lucrezia, tremurându-i vocea de nervi. Să nu îi mai permițeți niciodată să intre!

Cesare a ascultat vociferările surorii lui cu un calm desăvârșit. Nu l-a impresionat nici măcar privirea plină de ură a lui Alfonso. M-am ridicat, plantându-mă între Cesare și fratele meu.

-Lucrezia, a spus Cesare liniștitor. Îți înțeleg supărarea. Crede-mă când spun, că o împărtășesc. Am fost oripilat, Don Alfonso, să aud de atentatul la viața ta. Dar, am fost, cu rea voință, greșt acuzat de scutierul tău, Mighelito Herrera. Nu așa îl cheamă pe băiat? Te asigur, că sunt absolut nevinovat. Mă simt profund ofensat de aluzia, că aș putea să îmi rănesc una din rude. Doresc să încep o anchetă să îmi pot curăța numele și să îți recâștig încrederea.

După discursul lui Cesare s-a lăsat o liniște de mormânt.

-Ce fraier ești, a șoptit Alfonso.

M-am întors. Ochii fratelui meu ardeau de ură.

-Ce fraier ești, a repetat Alfonso.

Vocea lui a devenit mai puternică, cu fiecare cuvânt.

-Ai crezut, că dacă am căzut, nu te-am recunoscut acolo, pe armăsarul tău deosebit cu copite de argint.

Expresia lui Cesare s-a întunecat periculos.

-Te-am văzut, a declarat Alfonso aprins. La fel și Don Tomaso, iar el este într-un loc sigur, bine păzit. Deci, după cum vezi, nu are nici un rost să îl omori pe Mighelito. Te-am văzut cu toții, iar cei de aici știu.

-Am încercat să fac pace, a spus Cesare pe un ton scăzut și s-a întors să plece.

Soldații l-au escortat, în timp ce Lucrezia a strigat după el, pe un ton plin de venin:

-Da. Pleacă, criminalule!

Dar, Alfonso nu terminase să îi vorbească cumnatului său, în ciuda faptului că Cesare deja se îndrepta spre antecameră.

-Deci, acum trebuie să ne omori! a strigat Alfonso după el. Ambasadorii, doctorii, servitorii, soldații...pe toți!

L-am urmat pe Cesare până la ușă, atrasă de ură ca un magnet. L-am strigat chiar înainte ca soldații să îi facă loc să iasă. S-a întors nesigur cu fața la mine, așteptând.

Timp de o clipă, m-am gândit să scot pumnalul și să îl omor pe loc, dar știam că nu am nici o șansă. Înainte să îi pot face ceva, m-ar fi oprit ori el, ori una dintre gărzile sale...și, s-ar fi putut spune, că acționasem în numele fratelui meu. nu ar fi fost nici în interesul lui Alfonso, nici al Neapolelui.

În schimb, l-am scuipat direct în față. Saliva s-a scurs din barba lui, pe frumoasa sa tunică de mătase.

A venit spre mine așa brusc, încât doi dintre soldații noștrii au scos săbiile. Privirea din ochii lui negrii era mortală. Dacă ar fi fost singur, m-am fi ucis cu plăcere. Dar, în aceste condiții, doar s-a aplecat, mi-a dat un fir de păr după ureche și a șoptit:

-Ce a dat greș la prânz, va avea succes la cină.

S-a dat înapoi și a zâmbit – tandru și malefic în același timp – l-a reacția pe care mi-au provocat-o cuvintele lui.

Apoi, s-a întors brusc și a plecat, mergând cu încredere printre rândurile de soldați.

XXXIII

După plecarea lui Cesare am rămas în antecameră, prea înmărmurită și revoltată de promisiunea lui fatală. Deși stăteam nemișcată, mintea mea era mai activă ca niciodată. Știam, fără nici o urmă de îndoială, că, dacă nu se luau măsuri drastice, Cesare îl va omorî pe fratele meu. Nu mai puteam să ignor adevărul și să sper orbește la un final fericit.

Cuvintele lui au avut un efect electrizant și asupra simțurilor mele. Am văzut ambientul din jurul meu cu o claritate excepțională și i-am înțeles semnificația. Aceasta era Sala Sibilelor. Pe pereții din fața mea erau profeții Vechiului Testament, portretizați în roșu aprins, lapiz lazuli și aur, majoritatea cu bărbi albe și fețele ridicate la Cer, arătând la judecata care îi va doborî pe oameni. Sub ei și asprele sibile priveau tot la judecata de apoi.

M-am gândit la Savanarola, tunând din amvonul său, numindu-l pe Papa Alexandru, anticrist. M-am gândit la Donna Esmeralda, îngenunchiată în fața Sfântului Gennaro, suspinând că anul acesta era anul Apocalipsei.

Mi-a atras atenția figura unei anumite Sibile. Avea părul auriu, nu închis ca celelalte și nu purta voal. În acea clipă, mi-am amintit fiecare cuvânt din profeția stegăi, ca și cum le-ar fi pronunțat din nou prin gura sibilei:

În inima ta salăjluiesc destinele oamenilor și ale națiunilor. Aceste arme din interiorul tău, binele și răul, trebuie fiecare mânuite cu înțelepciune și la momentul potrivit, deoarece vor schimba cursul evenimentelor.

Și strigasem că *nu o să recurg niciodată la violență!* Am încercat odată, să mă conving că cea mai mare răutate cu care trebuia să mă confrunt, cea pe care am respins-o, era căsătoria cu Cesare Borgia.

Stega răspunsese calm: *Atunci îi condamini la moarte pe cei pe care îi iubești cel mai mult.* A doua oară când am vizitat-o, mi-a arătat din nou, foarte clar soarta mea. Spusese că deja folosisem una dintre arme. Mai trebuia să mânuiesc una. Am înțeles dintotdeauna semnificația. Doar că nu am vrut să îmi recunosc adevărul.

Stând în Sala Sibilelor am realizat, că aveam de ales. Puteam să mă bazez pe diplomație, pe bunăvoința Papei, pe noroc, pe slaba speranță că amenințarea lui Cesare era falsă și nu va lovi din nou. Și astfel, Alfonso ar muri. Sau puteam să accept faptul că destinul mă făcuse să moștenesc sângele rece și calculat al tatălui meu și al bătrânului Ferrante. Puteam să accept, că eram puternică, capabilă de lucruri pe care cei cu inima mai slabă, nu le-ar fi putut realiza. Atunci m-am decis. Din dragoste pentru fratele meu, am ales să îlucid pe Cesare Borgia.

Pentru tot restul zilei, am fost într-o stare de detașare rece, înfăptuindu-mi îndatoririle de asistentă, zâmbind și vorbind cu fratele meu și cu Lucrezia în timp ce mă gândeam în secret, cum ar fi cel mai bine să acționez împotriva Căpitanului General.

Evident, nici nu se punea problema, că orice tentativă putea fi pusă pe seama noastră, a napolitanilor, precum și orice atentat survenit imediat după atacul lui Alfonso. Papa s-ar grăbi să dea vina pe fratele meu și s-ar folosi de această scuză să îl execute. Dacă tentativa mea eșua, însuși Cesare ar fi făcut onorurile. Pe cât de mult tânjeam să comit fapta cu propriul meu pumnal, pe cât tânjeam să mă răzbun cât mai repede, totuși subtilitatea era esențială. Trebuia să aștept. Cel mai bine era să îl atac, după ce Alfonso s-ar fi simțit suficient de bine să fugă în siguranță.

Am decis, că soluția era să angajez un asasin. Unul contactat printr-o serie de canale, făcând dificilă sarcina de a găsi sursa.

Nici nu m-am gândit să apelez la Jofre pentru ajutor. Oricât de gelos ar fi fost pe fratele său mai mare, nu avea nici curajul, nici abilitatea de a păstra tăcerea. Nu am întrebat-o nici pe Lucrezia, deși cu

siguranță avea asemenea contacte. Era una pentru ea să își protejeze soțul și alta să îi cer să își asasineze fratele. Nu vroiam să îi testez prea mult loialitatea.

Era o singură persoană, care cunoștea mai multă lume decât oricare dintre noi, o singură persoană legată de o rețea de unde putea obține informații confidențiale despre oricine sau orice eveniment și era singura în a cărei integritate aveam încredere, cum aveam și în Alfonso. Am hotărât, că ea va fi prima za din lanțul meu.

În noaptea aceea, în timp ce Alfonso și Lucrezia dormeau aproape unul de celălalt, m-am întors ușor pe o parte și m-am ridicat, apoi am făcut câțiva pași până la salteaua unde moțăia Donna Esmeralda. Am îngenunchiat lângă ea și i-am șoptit numele la ureche. A deschis ochii speriată și i-am pus mâna la gură să nu vorbească.

-Trebuie să vorbim afară, am zis eu încet, arătând spre ușa care dădea în micul balcon.

S-a supus cu toate că era somnoroasă și confuză, a ieșit pe balcon și a așteptat, în timp ce eu am închis ușor ușile franțuzești în urma noastră.

-Ce s-a întâmplat, Madonna? a întrebat.

M-am dus așa aproape de ea, încât i-am atins urechea cu buzele, când i-am șoptit atât de încet, că abea îmi auzeam propriile cuvinte.

-Aveai dreptate că Cesare este un ticălos. A venit timpul să fie oprit. Astăzi, mi-a spus în față, că intenționează să ducă crima la bun sfârșit...să îl omoare pe Alfonso.

A tresărit, scoțând un sunet ușor de necaz. Mi-am dus degetul la gură, ca să păstreze tăcerea.

-Trebuie să fim deosebit de calme. Sunt convinsă că tu cunoști servitori, care pot contacta pe cineva...un om ale cărui servicii le putem cumpăra.

A făcut ochii mari de uimire și și-a făcut cruce.

-Nu pot să iau parte la o crimă. Este un păcat mortal.

-Vina este doar a mea. Îți ordon să faci asta. Dumnezeu știe că ești nevinovată.

Am făcut o pauză.

-Nu vezi, Esmeralda? În sfârșit, înfăptuim voia lui Savanarola. Oprim răutatea. Suntem mâna răzbunătoare a lui Dumnezeu împotriva familiei Borgia.

A rămas nemișcată, în timp ce a analizat. Am lăsat-o un moment, apoi am continuat să îmi prezint punctul de vedere.

-Jur în fața lui Dumnezeu. Îl implor. Acest sânge va fi numai pe mâinile mele și ale nimănui altcuiva. Gândește-te la păcatele pe care le-a comis Cesare...cum și-a ucis propriul frate, cum a violat-o pe Caterina Sforza și pe multe alte femei, cum a brutalizat Italia și a trădat Napoli...Nu noi suntem criminalele. Noi suntem instrumentele dreptății.

A rămas din nou tăcută. Într-un final, expresia ei s-a întărit. Se hotărâse.

-Cât de repede trebuie înfăptuit acest act, Madonna?

Am zâmbit în întuneric.

-Când Alfonso se va reface suficient să evadeze. Să zicem, că de azi într-o lună, nu mai târziu.

Știam că și Cesare era constrâns de aceleași restricții ca și mine. Dacă îl ataca din nou, prea curând, pe fratele meu, chiar și prin mijloace subtile, toată lumea ar fi știut că el este vinovatul. Iar Napoli și Spania ar fi protestat atât de puternic, încât Alexandru nu ar mai putea să îi ignore.

-O lună atunci, a afirmat ea. Să ne țină Dumnezeu în siguranță până atunci.

Au trecut două săptămâni. Luna iulie a făcut loc lunii august. În acel timp, Donna Esmeralda a făcut aranjamentele necesare, deși pentru protecția mea, nu mi-a împărtășit nici un detaliu. O servitoare de încredere, mi-a adus din cameră o bijuterie, care a fost folosită pentru plata asasinului necunoscut.

În ciuda căldurii sufocante de la Roma, Alfonso nu a făcut nici febră, nici vreo infecție – rezultatul îngrijirilor mele meticuloase și ale Lucreziei. În timp, tăietura adâncă din coapsa lui s-a

vindecăt suficient, cât să poată merge pe distanțe scurte. Petrecea mult timp plimbându-se între cameră și balcon. Acolo, privea grădinile luxuase ale Vaticanului. Într-un final, am scos scaune și tabureți să își poată sprijinii piciorul rănit. Stătea adesea acolo, bucurându-se de soare.

Într-o după-amiază, stăteam amândoi de vorbă afară. Lucrezia, doborâtă de stres și epuizare dormea adânc pe salteaua ei mică din dormitor. Soarele tocmai apunea, scufundându-se între coloane de nori, care se vedeau roșii precum coralul.

-Am fost fraier, chiar că m-am întors la Roma, a recunoscut Alfonso cu amărăciune.

Veselia lui naturală ținea acum doar de trecut. În zilele acelea, de câte ori vorbea, tonul lui avea o notă de duritate și înfrângere.

-Ai avut dreptate, Sancha. Ar fi trebuit să rămânem în Napoli și să insist ca Lucrezia să vină acolo. Acum toți suntem în primejdie din cauza mea.

-Lucrezia nu, am răspuns eu istovită. Nici micul Rodrigo. Papa nu ar permite niciodată să se întâmple ceva celor din sângele lui.

Alfonso m-a privit în ochi cu convingere.

-Papa nu îl mai controlează pe Cesare. Uiți că nu l-a putut opri, când l-a ucis pe Juan.

Am tăcut. Nu îi împărtășisem faptul că demarasem un complot împotriva lui Cesare. Nu ar fi fost niciodată de acord. Era doar secretul meu și al Esmeraldei.

Unul dintre soldați a pășit încet pe balcon să nu o trezească pe Lucrezia și s-a înclinat.

-Donna Sancha, a spus el. Soțul dumneavoastră, prințul de Squillace, a cerut permisiunea să vă viziteze. Așteaptă la ușa apartamentului.

Am ezitat nesigură, uitându-mă repede la Alfonso. În tot acest timp, soțul meu nu comunicase cu mine. Știam că nu susține acțiunea lui Cesare. Fără îndoială, o regreta profund. Dar, știam de asemenea, că nu era înclinat să îl supere pe fratele său mai mare.

-Percheziționați-l, a ordonat Alfonso.

-Ne-am permis deja să o facem, Alteță, a răspuns soldatul. Nu poartă nici o armă asupra sa. A spus că nu dorește decât permisiunea de a intra să schimbe două vorbe cu soția lui.

M-am ridicat, făcându-i semn fratelui meu să rămână pe scaun.

-O să merg să vorbesc cu el.

L-am lăsat pe Alfonso în balcon și am trecut în liniște prin dormitor până în antecameră. Cea din urmă, nu mai era la fel de plină precum fusese în primele zile de la atacul lui Alfonso. Ambasadorii Spaniei și Neapoleului plecaseră, lăsându-i în urmă pe reprezentanții lor. Dar doctorii napolitani se odihneau aici și erau mereu în alertă.

M-am apropiat de ușile deschise. Soldații care le păzeau, s-au dat la o parte să îl pot vedea pe Jofre.

-Sancha, te rog, a spus el cu o expresie deznădăjduită. Pot să te văd măcar un pic?

-Vrei să ies? am întrebat.

Alfonso era ținta. Nu mă temeam pentru mine.

-Nu, a zis el. O să ne fie mai confortabil acolo.

A arătat spre antecameră. M-am gândit la propunerea lui. Timp de o secundă, mi-a trecut prin cap, că Cesare l-ar fi trimis pe fratele lui mai mic, să joace rolul celui mai neașteptat asasin din lume. Dar am respins ideea imediat. Îi cunoșteam sufletul lui Jofre. De multe ori era slab, dar nu ar fi fost capabil de asemenea mârșăvie.

-Lăsați-l să treacă, le-am spus soldaților.

Jofre a intrat și m-a îmbrățișat. Strânsoarea lui era plină de pasiune și tristețe. Mi-a șoptit la ureche:

-Iartă-mă că nu am venit mai devreme. Cesare a amenințat că mă omoară dacă vin. Chiar și tata mi-a interzis să vă vizitez. Am mai încercat fără succes. Dar eram determinat să te văd.

M-am retras un pic să îl studiez. L-am crezut. În vocea sa, pe fața lui și în fiecare gest, nu se citea decât sinceritate. Asta nu însemna, că aveam încredere în el. Era bine intenționat, dar nu era suficient de puternic să îi împărtășim vreun secret. Am ales să nu îi spun nimic despre planurile noastre de a-l strecura pe Alfonso în Napoli, cât mai repede posibil sau despre corespondența noastră secretă cu regele Federico. Cu siguranță, nu aveam de gând să îi spun despre complotul împotriva lui Cesare. Dar, îngrijorarea din ochii lui m-a făcut să îl conduc în interiorul apartamentului, departe de ochii și urechile soldaților și ale ambasadorilor, pe lângă Lucrezia, până afară pe balcon, unde stătea Alfonso.

-Don Alfonso, a spus Jofre, când l-a văzut. Dragă frate, îmi cer iertare pentru păcatele rudelor mele. S-a șoptit destul de des, că eu nu aș fi cu adevărat un Borgia...nu, nu protesta, Sancha. Am auzit toate zvonurile. Nici unul dintre frații mei nu a fost renumit pentru bunătate. M-au insultat fără milă în această privință. Poate este cu atât mai bine, că nu am în vene un sânge capabil de o asemenea crimă mârșavă.

Înainte să își înceapă discursul, Alfonso îl privise cu neîncredere. Dar, odată ce fratele meu a auzit cuvintele lui Jofre, expresia lui s-a înmuiat și i-a întins mâna. Jofre a strâns-o cu fermitate, apoi s-a întors la mine.

-Sancha, mi-a fost așa dor de tine. Nu îmi place să fim separați. Nu suport să vă văd, pe tine și pe fratele tău, prizonieri în propria casă.

Am clătinat cu tristețe din cap.

-Ce putem face?

-Bineînțeles, Cesare nu ascultă sfaturile nimănui. Continuă să îmi arate numai dispreț. Am încercat să vorbesc cu tata, dar a fost de prisos...

Și-a coborât vocea.

-Am venit să te avertizez.

Alfonso a chicotit sarcastic.

-Suntem conștienți de pericolul cu care ne confruntăm.

-Nu mai râde, am spus eu. Să auzim ce a venit să ne spună soțul meu.

-Nu vreau să știu sau să aud despre planurile voastre, ne-a zis Jofre. Am venit doar să îi spun dragei mele Sancha, că o iubesc și aș face orice pentru ea. Și am venit, de asemenea, să îți spun ție, Alfonso, ce l-am auzit pe tatăl meu, spunându-i ambasadorului venețian.

Alfonso a devenit sobru imediat.

-În timpul unei audiențe cu Sființia Sa, ambasadorul a menționat, că a auzit zvonindu-se, că Cesare ar fi responsabil de atacul asupra ta, a răspuns Jofre. *Într-adevăr, a spus tata. Ei bine, noi suntem Borgia. Oamenii mereu scornesc bârfe nefondate la adresa noastră.* Ambasadorul Veneției a răspuns: *Este adevărat, Sființia Voastră. Dar sunt curios să știu, dacă dumneavoastră credeți, că este doar un zvon...sau un fapt.* În acel moment, tata s-a înroșit puternic și a întrebat: *Îl acuți pe fiul meu, că l-a atacat pe Alfonso? Nu, a zis ambasadorul. Vă întreb dacă, Căpitanul General l-a atacat sau nu.* În cele din urmă, a raportat Jofre, tata a strigat exasperat: *Dacă Cesare l-a atacat pe Alfonso, atunci cu siguranță Alfonso a meritat-o.*

Am analizat problema un lung moment. Într-un final, fratele meu a spus ușor:

-Deci. Acum știm de partea cui este Sființia Sa.

Am simțit un fior de teamă. Dacă Papa îl susținea în secret pe Cesare și doar se prefăcea că o ajută pe Lucrezia, din dorința de a o manipula, atunci probabil că nu ne mai permiteam să așteptăm, să îl asasinăm pe Cesare. Totuși, dacă îl omoram acum, ar putea să se răzbune pe fratele meu...părea o situație imposibilă.

-Am vrut să ști, a spus Jofre.

În ciuda fricii mele, am fost impresionată de loialitatea lui Jofre.

-A fost nevoie de mult curaj, pentru ceea ce ai făcut, i-am zis eu.

Acolo, pe balcon, l-am sărutat recunoscătoare. Nu putea rămâne. Am realizat că și viața lui putea fi în pericol. L-am luat de mână și l-am escortat înapoi la ușă, unde ne-am luat la revedere.

-Nu vreau decât să fiu din nou cu tine, a spus Jofre.

Nu am vrut să îl rănesc, spunându-i adevărul. Că nu tânjeam după el, ci după Napoli și că nu mă puteam relaxa până nu murea Cesare, iar eu și Alfonso ne întorceam acasă, pe malul mării.

Fără tragere de inimă, Alfonso i-a spus soției sale, ce ne relatase Jofre în legătură cu tatăl ei. La început a fost foarte tulburată de veste, dar apoi, a recunoscut că nu era surprinsă de inconsecvența lui Alexandru.

În curând, aranjamentele noastre secrete cu regele Federico al Neapolelui au fost confirmate. În primele ore înainte de răsărit, Alfonso și Lucrezia, urmau să fie escortați de un cortegiu din soldații noștrii, printr-o ieșire laterală foarte rar folosită, care dădea într-o alee. Gărzile de la intrare, oameni de-ai Papei, care ar fi putut da alarma, deja fuseseră strecurați de Lucrezia în apartamentele noastre, unde le-a arătat cele mai incredibile bijuterii, care puteau fi ale lor, dacă își țineau gura și cooperau. Bonei care îl îngrijea pe micul Rodrigo, ce își petrecea nopțile la creșă, departe de părinții lui, i s-a permis să își aleagă din bijuteriile Lucreziei și a luat cel mai prețios rubin. În schimb trebuie să aduc copilul la părinții lui, în noaptea stabilită.

Odată ce Alfonso, Lucrezia și copilul ieșeau din Vatican, un grup de douăzeci și patru de napolitani înarmați, aveau să îi aștepte cu cai și o trăsură și să îi escorteze înafara Romei, înainte ca Cesare și Papa să descopere că au dispărut.

Deja hotărâsem să merg cu ei și să o iau pe Donna Esmeralda cu mine, deși lui Jofre nu i-am spus nimic despre asta.

Evadarea era planificată să aibe loc într-o săptămână, presupunând că Alfonso continua să se întremeze. Pe cât de neajutorată mă simțeam, îngrădită într-un singur apartament din Vatican, înconjurată de soldați și temându-mă tot timpul pentru viața fratelui meu, am început să mă înveslesc la gândul că, în curând, arestul nostru urma să se sfârșească. La fel s-a îmbunătățit și dispoziția Lucreziei, când s-a apropiat timpul, mai ales, că Alfonso putea călători în siguranță.

Mă uitam adesea la portretele sibilelor, în special la cea cu părul auriu. Era teribil de încruntată, privirea ei amenințătoare fiind îndreptată în viitor înpăimântător.

Între timp, am fost vizitați de însuși ambasadorul Veneției, care a confirmat povestea spusă de Jofre. Și-a oferit cu amabilitate ajutorul. l-am mulțumit și i-am răspuns că vom apela la el, când va fi cazul. Fără îndoială, prezența lui în camerele noastre, l-a îngrijorat pe Sființia Sa, deoarece a chemat-o în audiență pe Lucrezia.

S-a întors tulburată, dar decisă. Alfonso a întrebat-o din ochi.

-Tata mi-a spus cu gura lui despre conversația cu ambasadorul, a zis Lucrezia. A pretins, că și-a pierdut cumpătul din cauza tonului agresiv și aprins al întrebărilor ambasadorului și a vorbit gura fără el.

Nu am fost deloc surprinsă, deoarece Papa știa de vizita venețianului.

-A spus că își regretă afirmația, că Alfonso ar fi meritat orice i-ar fi făcut Cesare. De fapt, m-a rugat să îi cer scuze din partea lui.

-Dacă Sființia Sa dorește să își ceară scuze, a răspuns Alfonso cu răceală, de ce nu vine să o facă personal?

Lucrezia și-a privit soțul. Am observat anxietatea din ochii ei. Deși a fost revoltată de tentativa de crimă împotriva soțului ei, o parte din ea, partea care tânjea după o afecțiune paternă normală, dorea din tot sufletul să îl creadă pe tatăl ei. Am simțit o urmă de disperare.

-Poate că îi este rușine de Cesare, a spus ea. Poate nu a venit pentru că îi este jenă.

-Lucrezia... a început Alfonso, dar ea l-a întrerupt repede.

-Mi-a atras atenția, de asemenea, că sutesm păziți de soldații *lui*, și că în tot acest timp nu am pățit nimic. Se simte rănit de convingerea noastră, că ar fi susținut un atac asupra ta. Ne-a oferit orice ajutor avem nevoie.

-Nu poți avea încredere în el, Lucrezia, a spus Alfonso tandru.

A dat din cap, dar expresia ei revela tumultul interior.

A doua zi, ca și cum ar fi auzit cuvintele lui Alfonso, a apărut Papa. Soldații i-au făcut loc vizitatorului nostru, fără nici o întrebare și fără să îi anunțe prezența. Până la urmă, pe el îl serveau.

În mod surprinzător, Alexandru a venit neînsoțit, iar când eu, Alfonso și Lucrezia ne-am uitat la el de pe scaunele noastre din antecameră, unde stăteam în compania doctorilor napolitani, Galeano și Clemente, a ridicat o mână mare, făcându-ne semn să stăm la locurile noastre. Din respect, doctorii s-au ridicat, i-au făcut o plecăciune și au plecat.

-Nu am venit în calitate de Ppă, a zis Alexandru. Ci de tată.

Cu un mic geamăt și un mare oftat, deoarece vârsta își spunea cuvântul, s-a așezat în fața noastră, aplecându-se și sprijinindu-și mâinile pe genunchii săi acoperiți de satin alb.

-Alfonso, fiul meu, a spus el. I-am cerut Lucreziei să îți prezinte scuzele mele și să îți explice cuvintele mele pripite, față de ambasadorul venețian. În retrospectivă, îmi dau seama cum au sunat. Vreau să fie clar, cu toate că Cesare este fiul meu și Căpitanul General al armatei mele, de multe ori intrăm în conflict. L-am dojenit sever, pentru rolul pe care l-a jucat în atacul asupra ta, deși continuă să nege că a fost implicat. Cesare nu seamănă deloc cu mine. Este un soldat cu sânge rece.

S-a uitat intens la fratele meu și a spus:

-Trebuie să înțelegi, că eu nu aș ridica niciodată mâna împotriva celor din sângele meu. Nu este felul meu. Nici nu aș încuraja vreodată așa ceva. Mi s-a rupt inima, din nou, să aud că Cesare ți-a făcut rău.

Cu această ultimă frază, a recunoscut, în mod indirect, vinovăția lui Cesare, în ceea ce privește moartea lui Juan. Pentru prima dată, ne-am gândit că Alexandru ar putea spune adevărul. Poate că nu știuse despre atentatul de asasinat. Până la urmă, a făcut tot ce am cerut eu și Lucrezia. Dacă într-adevăr l-ar fi susținut pe Cesare, nu trebuia decât să refuze să cheme doctorul și să îi ofere Lucreziei soldați să păzească ușa apartamentului. Putea să ne forțeze să îl privim pe Alfonso sângerând până la moarte.

Nu, mi-am spus în gând, oripilată că începusem să mă încred în argumentele lui Alexandru. Nu, face asta, pentru că realizează că își pierde fiica. Ar spune orice să încerce să o facă să rămână la Roma.

A făcut o pauză. Nici unul dintre noi nu a răspuns, deoarece eram înmărmuriți de discursul său deschis.

-Mă rog în fiecare noapte la Dumnezeu să aibe milă de mine, deoarece am fost un bătrân nepitincios și nu am reușit să împiedic acest lucru teribil. Sper, Alfonso, că într-o zi vei putea să îmi ierți neglijența. Între timp, să ști că îți voi oferi, cu toată plăcerea, orice protecție sau ajutor de care ai nevoie, cât timp te afli sub acoperișul meu.

S-a ridicat, gemând ușor. La fel a făcut și Alfonso, dar Sființia Sa i-a făcut semn să se așeze înapoi.

-Nu, a insistat Alexandru. Stai. Odihnește-te.

Dar, Alfonso a rămas în picioare, cu încăpățănare.

-Vă mulțumesc, Sființia Voastră, pentru vizită și pentru cuvintele dumnezevoastră. Dumnezeu să vă aibe în pază.

Fără îndoială, tonul lui era curtenitor, dar îl cunoșteam pe fratele meu. Nu crezuse un cuvânt din discursul Papei.

-Și pe voi, ne-a binecuvântat Alexandru, făcând semnul crucii, apoi a plecat.

După vizita tatălui ei, Lucrezia a rămas vizibil întristată. Poate că, în sfârșit realizase, că se va rupe pentru totdeauna de familia ei, plecând la Napoli și, cu siguranță nu își va mai vedea vreodată tatăl în viață. Îmi părea rău pentru ea, dar în același timp, nu îmi puteam reprimă bucuria, din ce în ce mai

mare, la gândul de a fi liberă de ticăloșia familiei Borgia. Așa așteptam să aud despre moartea lui Cesare.

Trebuia să plecăm înainte de răsărit, în data de 20 august. Cu două zile înainte, pe 18 august, pentru mine ziua a început în liniște. În mintea mea, deja lăsam în urmă bunurile achiziționate la Roma.

Nu puteam risca să îi zic lui Jofre să îmi aducă ceva să iau cu mine la Napoli. Ar fi fost rănit de abandonul meu. Dar, dacă mă iubea cu adevărat și vroia să mă urmeze, ar fi găsit o modalitate.

Astfel, eu eram veselă în acea dimineață, Alfonso agitat, iar Lucrezia sobră. Cred că deja începuse să îi fie dor de familia ei și de Roma. Ne-am purtat cât mai natural, astfel încât, nici un vizitator să nu ghicească, că șederea noastră în Sala Sibilelor se apropia de sfârșit. Lucrezia a cerut să fie adus micul Rodrigo și ne-am jucat cu el toată dimineața. S-a dovedit o bună distrație. Începuse să se târască. A trebuit să îl alergăm prin tot apartamentul să nu facă prostii. Într-un final, copilul a adormit în brațele tatălui său, iar Lucrezia i-a privit o oră întreagă pe cei doi, cu o dragoste atât de profundă, încât m-a emoționat.

Totuși, pe la prânz, l-a trimis pe micul Rodrigo înapoi la creșă să i se dea de mâncare, iar noi am rămas doar cu propriile gânduri drept companie.

După-amiază, somnoroasă după o noapte nedormită, plină de gânduri despre Napoli, m-am dus cu Lucrezia în dormitor, unde ne-am așezat amândouă pe saltele. Am adormit aproape instantaneu. Lucrezia, mă îndoiesc că a reușit. Îmi amintesc, că înainte să ațipesc, am auzit-o foindu-se agitată.

M-a trezit sunetul unor pași și vocea unui bărbat, strigând o comandă. Apoi am auzit soldații plecând. Asta mi-a provocat așa o neliniște, chiar și înainte să fiu complet conștientă, încât a început să îmi bată inima cu putere. M-am ridicat din pat și m-am grăbit să mă duc în antecameră.

Gărzile papale, care ne protejaseră până atunci, dispăruseră. În locul lor, era un grup de soldați necunoscuți și un comandant cu părul negru și o bonetă roșie. Avea o demnitate militară, ce mi-a amintit de decedatul Juan de Cervillon. Majoritatea soldaților trăseseră săbiile. I-am văzut pe doi dintre ei ducându-se la Don Clemente și la Don Galeano, legându-le doctorilor mâinile la spate cu lanțuri.

-Madonna Sancha, a spus politicoș comandantul, făcând o plecăciune adâncă. Puteți să îmi spuneți unde se află Ducele, fratele dumneavoastră?

-Sunt aici, a spus Alfonso.

M-am întors. Fratele meu stătea în pragul ușii, sprijinindu-se cu o mână de perete. În cealaltă ținea pumnalul. Avea privirea unui om pregătit să se lupte până la moarte. Lucrezia s-a grăbit să se posteze în fața soțului ei.

-Don Micheletto, a spus ea fără să își ascundă disprețul. Nu aveai nici un drept să ne gonești soldații. Se aflau aici din ordinul Sființiei sale. Cheamă-i înapoi imediat și i-ați oamenii cu tine.

Deși nu i-am recunoscut figura, auzisem acest nume. Micheletto Corella era secundul lui Cesare.

-Donna Lucrezia, a zis el, cu aceeași curtuazie, ca și cum oamenii lui purtau fructe și flori în loc de săbii. Mă tem că nu mă pot supune. Am primit ordine de la stăpânul meu, Căpitanul General și sunt obligat să le îndeplinesc. Trebuie să îi arestez pe toți bărbații de aici, inclusiv pe Duce. Sunt acuzați de conspirație împotriva Casei de Borgia.

M-am simțit cuprinsă în tot trupul de o senzație bolnăvicioasă. Se pare, că fusese descoperit complotul împotriva lui Cesare și i se atribuiseră fratelui meu.

-Este o minciună, a spus Alfonso. Lucru de care ești conștient, Don Micheletto.

Micheletto nu a încercat să se apere.

-Don Alfonso, eu îmi fac doar datoria. Mi s-a spus, că dumneavoastră și alți conspiratori, plănuți să îi asinați, atât pe Cesare Borgia, cât și pe Sfântul Părinte. Trebuie să vă escortez la închisoarea din Castel Sant'Angelo.

-Tatăl meu nu ar fi niciodată de acord cu asta! a răspuns Lucrezia. A garantat protecția lui Don Alfonso. Mai mult, deja a afirmat că este în opoziție cu Cesare în această privință. S-ar înfuria să știe că

ești aici, încercând să îl arestezi pe soțul meu. Dacă îl atingi te va costa viața. O să mă asigur personal de asta.

Micheletto s-a gândit foarte serios. Expresia lui a căpătat o urmă de nesiguranță.

-Nu doresc să încalc ordinele Sființiei Sale. Până la urmă, el este liderul suprem. O să aștept cu plăcere, dacă doriți să îl consultați.

Mi s-a părut rezonabil. Ne despărțeau doar două uși de Alexandru.

-Dacă Sființia Sa ne concediază, sunt dispus să plec fără prizonieri.

Lucrezia a deschis ușile, care rămăseseră acum nepăzite. Când a trecut pe lângă mine, m-a luat de braț.

-Vino, a comandat ea. Noi două îl vom convinge pe tatăl meu. Sunt sigură că o să vină personal să vorbească cu Don Micheletto.

M-am eliberat, șocată de naivitatea ei. Lucrezia chiar credea că îl puteam lăsa nepăzit pe Alfonso, să se apere de un pluton întreg din oamenii lui Cesare, doar cu un pumnal și câțiva servitori?

-Eu rămân, am insistat.

-Nu. *Vino*, a spus ea. Amândouă îl putem convinge.

A încercat din nou să mă ia de braț. *E nebună*, m-am gândit eu. *Ori nebună, ori mai fraieră decât am crezut vreodată*. M-am dat înapoi și am spus:

-Lucrezia, dacă nu rămâne una din noi cu fratele meu, atunci e pierdut.

-Vino, a repetat ea, de data aceasta cu o voce ștrangulată.

A întins iar mâna după mine. Înțelegând jocul și simțindu-mă înfiorător de mânioasă și trădată, am pipăit după pumnal. Am intrat în panică. Arma pe care mi-o dăduse Alfonso cu ani în urmă, lipsea. Cineva mi-o furase, când dormeam sau eram distrasă; cineva, care știa de venirea lui Corella și cum se va desfășura acest scenariu.

Dar, doar trei persoane știau de existența pumnalului: Alfonso, care mi-l dăduse, Esmeralda, care mă îmbrăca...și Cesare, care mă salvase în noaptea când îl folosisem împotriva tatălui său beat. M-am uitat la Lucrezia cu o furie de nedescris pentru trădarea ei. A întors capul.

M-am aruncat între Micheletto și fratele meu. Nu puteam să îl apăr pe Alfonso decât cu propriul meu trup. Imediat, m-au apucat doi soldați. M-au împins pe lângă Don Micheletto și oamenii lui pe coridor. M-am împiedicat și am căzut pe marmura rece. Îmbârligată în rochie, m-am zbătut să mă ridic. Am reușit, abea după ce a ieșit Lucrezia din apartament.

S-au trântit ușile în spatele e, cu un ecou, care s-a auzit pe întreg coridorul Vaticanului. Ea s-a lăsat ușor în genunchi, în timp ce se trăgea zăvorul de cealaltă parte a ușii de lemn. M-am holbat la ea, neputând să înțeleg monstruoșitatea acțiunilor ei, dar nu a vrut să îmi întâlnească privirea. Ochii ei, concentrați într-un punct îndepărtat, erau goi, lipsiți de orice lumină sau speranță. Am țipat la ea așa de tare, cu atâta forță, încât mă ardeau plămânii și mă ustura gâtul.

-De ce? DE CE?

M-am aruncat înainte și m-am lăsat la nivelul ei. Dacă mai aveam pumnalul aș fi omorât-o. În schimb, am lovit-o slab cu pumnii, deoarece suferința mă storsese de puteri. Îmi simțeam membrele grele și amortite. A rămas nemișcată ca un cadavru, fără să încerce să se apere. Și-a revenit, ca și cum ar fi venit de departe și a spus:

-Rodrigo.

După ce a rostit acest singur cuvânt, a început să plângă tăcut, fără nici o expresie, ca gheața care se topește.

La început, am crezut că se referă la Papă și am tresărit dezgustată. Oare asta era o conspirație pusă la cale de ea și tatăl ei amarez?

Apoi, văzând puritatea durerii ei am înțeles, brusc, îngrozită că se referea la copil. Bebelușul. Cesare trebuie să o fi amenințat cu singurul lucru posibil, care ar face-o să își trădeze soțul. Nu exista

decât o singură persoană în toată lumea, pe care Lucrezia o iubea mai mult decât pe Alfonso. În clipa în care o uram cel mai tare, am înțeles-o cel mai bine.

Strigând numele fratelui meu, am ridicat brațele și am bătut de prisos în ușile grele, până mi s-au învinețit mâinile și au început să mă doară, în timp ce Lucrezia a continuat să plângă în liniște.

XXXIV

S-a lăsat o tăcere lungă și dureroasă în apartamentul ferecat, întreruptă doar de strigătele mele după Alfonso și de suspinele Lucreziei. Într-un final, s-au deschis ușile și a ieșit Don Micheletto. M-am ridicat și am încercat să trec de el să văd cu ochii mei rezultatul inevitabil al întoarcerii fratelui meu la Roma. Dar soldații blocau intrarea și nu puteam să văd de ei.

-Donna Lucrezia, a spus Micheletto pe un ton lin și plin de durere. A avut loc un accident nefericit. Soțul dumneavoastră a căzut și și-a deschis una din răni. Regret să fiu purtătorul acestei vești triste, dar Ducele de Bisceglie a murit din cauza unei hemoragii spontane.

În spatele lui din frescele lui Pinturicchio, sibilele priveau tăcute cea mai înfiorătoare crimă.

-Mincinosule! am țipat eu, neputând să mă stăpânesc. Criminalule! Ești la fel de ticălos ca stăpânul tău!

Micheletto era, de asemenea, la fel de stăpân pe sine precum Cesare. Mi-a ignorat cuvintele, de parcă nici nu le rostisem și și-a direcționat atenția către Lucrezia. Ea nu i-a răspuns. Nici măcar nu s-a clintit la comoția din jurul ei. A rămas paralizată, așezată pe podea cu spatele la Micheletto. Încă îi curgeau lacrimi tăcute pe obraji.

-Ce îngrozitor! a murmurat comandantul. Este în stare de șoc.

I-a întins mâna să o ajute să se ridice. M-am aplecat și i-am tras o palmă pe obraz. S-a dat speriat în spate, dar avea prea mult sânge rece să se înroșească. S-a calmat imediat.

-Nu o atinge! am strigat eu. Nu ai nici un drept, nemernicule! Ai mâinile pătate de sângele soțului ei.

Pur și simplu, a ridicat din umeri și a privit calm, cum am ajutat-o pe Lucrezia să se pună pe picioare. S-a ridicat ca o marionetă fără voință proprie. A ei fusese anihilată de tatăl și de fratele sau.

Între timp, soldații i-au escortat pe doctorii arestați, Clemente și Galeano și pe toți însoțitorii lui Alfonso. Reprezentanții ambasadurilor au fost goniți cu fermitate. Inițial, reprezentantul napolitan a refuzat să plece, dar a cedat când i s-a pus sabia la gât. Apoi a ieșit un grup mare din garda papală. Cei din exterior, încercau să acopere povara pe care o purtau camarazii lor din mijloc: trupul fratelui meu.

Lucrezia a întors capul, dar eu am făcut un pas înainte, încercând să îl văd pentru ultima oară pe Alfonso. Nu am văzut decât un pic din părul său auriu pătat de sânge și un braț care atârna, bălăngănindu-se ușor. Când au trecut pe lângă mine am încercat să îi urmez, dar o pereche de soldați s-au postat în fața mea, blocându-mi calea. M-au împins înapoi și s-au așezat de o parte și de alta a mea și a Lucreziei. Erau instruiți clar să ne păzească.

-Regele Neapoleului o să audă despre asta, am urlat eu. Vor fi consecințe.

Nici nu mai știu ce am zis. Știam doar, că nu existau cuvinte suficient de puternice să răzbune crima comisă. Don Micheletto nici măcar nu s-a prefăcut îngrijorat, iar unul dintre soldați a râs în gura mare.

Ni s-au alăturat, Donna Esmeralda și Donna Maria. Soldații au așteptat până când trupul fratelui meu a fost dus din fața noastră, apoi ne-au îmboldit să ne mișcăm. În primele clipe, mintea mea a refuzat să accepte ceea ce tocmai se întâmplase. Eram paralizată. Cât timp ne-am condus soldații, nu am vărsat o lacrimă.

Odată ieșită din apartamentele Borgia, când mă aflam pe coridorul ce ducea spre ieșirea din Vatican, am văzut ceva care mi-a frânt inima: un papuc bleumarin de catifea pe care îl purtase Alfonso în lunile de convalescență de la Vatican. Îi căzuse din picior, în timp ce îl transportau soldații. M-am aplecat și l-am ridicat, apoi l-am strâns la piept, ca pe o relicvă sfântă; pentru mine era, deoarece fratele meu avea o inimă de sfânt. Gărzile au fost suficient de înțelepte să nu mi-l ia.

Strângând papucul lui Alfonso, am ieșit afară, bălăngăindu-mă. Din cauza durerii, peisajul mi se părea necunoscut și neînsemnat. Vocile pelerinilor îngrămădiți în Piața Sfântul Petru mi se păreau un zumzet aspru, de neînțeles, iar mișcările lor le vedeam ca prin ceață. Grădinile verzi și bogate, datorită căldurii umede de vară, păreau batjocoritoare; la fel și marmura extraordinar de frumoasă de la intrarea în palatul Santa Maria. Mă simțeam ofensată. Cum îndrăzne lumea să își etaleze frumusețea, când tocmai avusese loc cel mai îngrozitor eveniment posibil?

M-am împiedicat și era să cad de câteva ori. Cred că m-a prins Donna Esmeralda. Eram conștientă, doar că lângă mine se afla un trup rotund, înveșmântat în negru, cu o pereche de mâini moi și familiare. Soldații vorbeau, dar nu îi înțelegeam. Știu doar, că la un moment dat, m-am trezit, nu în propria cameră, ci în luxosul apartament al Lucreziei. Era și ea acolo, plângând, împreună cu Donna Maria. Donna Esmeralda stătea lângă mine și din când în când îmi punea întrebări la care nu răspundeam.

Dacă aș fi avut pumnalul în acele ore teribile, mi-aș fi tăiat gâtul. Nu mă interesa că m-aș fi lăsat pradă lașității, la fel ca tatăl meu. nu mai conta nimic. Mă învăluisse un întuneric mult mai profund decât cel din camera tatălui meu de la Messina.

În mintea mea, eram o fată năzdrăvană de unsprezece ani și îl dojeneam pe tatăl meu pentru că mă pedepsise, separându-mă de Alfonso. Nu este corect, îi spusese, deoarece și fratele meu ar suferi. Tata zâmbise cu cruzime, la fel de crud ca Cesare Borgia și mă tachinase. *Cum te simți, Sancha? Cum te simți să știi că ești responsabilă de suferința celui pe care îl iubești cel mai mult pe lume?*

Eforturile mele de a îl salva pe Alfonso, asasinându-l pe Cesare, au avut ca rezultat direct moartea fratelui meu. *L-am omorât*, mi-am spus cu amărăciune. *Eu și Cesare*. Dacă nu mi-aș fi permis niciodată să mă îndrăgostesc de el, dacă nu aș fi ajuns să îi resping cererea de căsătorie, oare fratele meu ar fi fost în viață?

-Ai mințit, i-am spus stegăi.

Nu știi dacă am spus-o în mintea mea sau cu voce tare.

-Ai mințit. Ai spus că, dacă mânuiesc a doua sabie, el va fi în siguranță. Nu încercam decât să îmi împlinesc destinul...

În imaginația mea a apărut stega, înaltă, mândră și învăluită. Ca sibilele din luxuasele apartamente Borgia, a rămas înnebunitor de tăcută.

-De ce? am șoptit cu aceeași furie pe care i-o arătasem Lucreziei. *De ce?* Nu încercam decât să salvez cel mai bun și cel mai blând suflet...

Până la urmă, șocul inițial al evenimentului a trecut, iar realitatea brutală a morții fratelui meu m-a copleșit. Cesare și tatăl meu s-au întrepătruns în gândurile mele, drept bărbatul crud cu părul negru, care mi l-a luat pe Alfonso; un bărbat crud pe care l-am iubit neputincioasă și pe care, de asemenea fusesem forțată să îl urăsc.

În copilărie plânsesem, când tata mă separase de fratele meu. Apoi am jurat, că nu voi mai permite niciunui bărbat să mă facă să plâng. Nu am plâns, când s-a spânzurat tatăl meu, nici când m-a violat Juan, nici când m-a respins Cesare. Dar durerea care s-a adunat în mine, știind că eu și Alfonso am fost separați pentru totdeauna, era prea mare, prea adâncă și prea violentă să o pot nega. Suspine involuntare îmi zgâlțâiau tot corpul. Mi-am lipit fața de genunghi și am plâns cu o forță, care îmi cauza durere fizică. Timp de câteva ore, am vărsat lacrimile pe care le ținusem în mine aproape toată viața, până când mi s-a îmbibat rochia. Chiar și atunci am continuat să plâng, în timp ce Esmeralda m-a ridicat cu blândețe și m-a șters pe față cu o batistă umedă, apoi mi-a pus un prosop pe genunchi să absoarbă umezeala. Alfonso, doar scumpul meu Alfonso va avea vreodată lacrimile mele.

Într-un final, am fost prea epuizată și consumată. Așa atunci, am conștientizat plânsul zgomotos al Lucreziei. Era slabă ca Jofre. Cu siguranță mult mai slabă decât o judecasem. Dacă aș fi fost în locul ei, m-aș fi zbatut să găsesc o soluție să îmi salvez și soțul și copilul.

Dar poate că nu îşi dorise niciodată cu adevărat. Poate că dragostea ei neajutorată pentru Cesare, fusese chiar mai mare decât a mea.

Indiferent care era adevărul, îmi fusese răpit tot ceea ce dădea sens vieţii mele. Nu mă mai lăsa inima şi nu mai aveam puterea să îmi pese de problemele Lucreziei. Când s-a apropiat de mine, cu cele mai jalnice lacrimi şi a încercat să mă îmbrăţişeze, în timp ce mi-a cerut iertare am împins-o ferm, dar fără duritate. Mă săturasem de duplicitatea Casei de Borgia.

Era asfinţitul când am observat în sfârşit, că Donna Esmeralda se dusesse la uşa antecamerei şi vorbea cu soldaţii.

-Vă rog, a zis ea. Donna Sancha tocmai şi-a pierdut fratele şi Donna Lucrezia soţul. Nu le interziceţi să vadă trupul şi să participe la înmormântare.

Soldaţii erau bărbaţi tineri, care juraseră să îşi servească stăpânii. Dar nu erau mulţumiţi de nedreptatea situaţiei noastre. Unul în special, era absolut tulburat de suferinţa noastră.

-Iertaţi-mă, a răspuns. Nu se poate. Avem ordine clare să nu lăsăm pe nimeni să părăsească această cameră. Nimănuui nu îi este permis să vadă trupul sau să asiste la înmormântare.

Apoi s-a înroţit, realizând că probabil a spus mai mult decât ar fi dorit comandantul lui şi a tăcut.

-Te rog, l-a implorat Donna Esmeralda.

A insistat până când soldatul a cedat.

-Atunci, să vină repede în loggie. Dacă ies pe balcon, vor putea să vadă când trece procesiunea.

Când a auzit, Lucrezia s-a ridicat. Obosită, am făcut şi eu la fel şi i-am urmat pe soldaţi afară, în aerul călduţ al nopţii.

Umbre. Asta este tot ce îmi amintesc. Poate că vreo douăzeci de torţe, înconjurând un coşciug, purtat pe umeri de câţiva bărbaţi şi siluetele a doi preoţi. Ştiam că trupul fratelui meu fusese tratat, precum celelalte victime ale familiei Borgia: spălat în grabă şi îndesat într-o cutie de lemn.

Alfonso merita o înmormântare măreaţă cu sute de bocitori. Bunătatea lui merita cele mai frumoase rugăciuni şi elogiile, cu parade de papi, împăraţi şi cardinali. Dar a fost îngropat în grabă, pe întuneric, de oameni care nu îl cunoşteau.

Atunci m-am decis, că Dumnezeu, dacă exista, era cel mai crud dintre toţi; mai trădător decât tatăl meu, decât Papa Alexandru sau decât Cesare. Deoarece, El era capabil să creeze un om plin numai de dragoste şi bunătate, ca apoi să îl doboare şi să se descotorosească de el în cea mai neînsemnată şi răutăcioasă manieră posibilă. Un lucru era adevărat în viaţă. Nu exista nici o diferenţă între cei buni şi cei răi.

Eu şi Lucrezia am privit mica procesiune, îndreptându-se nu către Sfântul Petru, cum se datora fratelui meu, ci spre o capelă mică şi obscură din apropiere, Santa Maria delle Febbri. Mai târziu am aflat, că acolo, Alfonso a fost băgat în pământ fără ceremonie. Locul a fost marcat printr-o singură piatră mică.

Donna Esmeralda mi-a adus o pană şi hârtie şi m-a îmboldit cu blândeţe să îi scriu o scrisoare unchiului Federico, despre asasinatul lui Alfonso. Nu am fost atentă la ce s-a întâmplat după aceea cu scrisoarea, deoarece mi-am permis din nou să mă las cuprinsă de întuneric. Nu am dormit, nu am mâncat şi nu am băut. Doar am stat, epuizată de plâns. Eram prea copleşită să fac altceva, decât să stau şi să privesc în grădină după balcon.

Lucrezia era la fel de neputincioasă. În prezenţa iubirii fratelui meu înflorise. Când fusese rănit, a găsit în ea voinţă şi o putere de care nici unul dintre noi nu bănuia că există. Acum, toate se stinseseră în ea şi nu avea tăria să se răzbune. Zi şi noapte nu făcea altceva decât să plângă. Nu putea nici măcar să aibe grijă de micul Rodrigo. De dimineaţă, bona a apărut la uşă, ţinându-l de mână pe micuţul rotofei.

-A plâns, Madonna, şi întreabă de dumneavoastră, i-a spus Lucreziei, dar mama a rămas în pat, cu faţa la perete fără să se uite la băiat. Nu v-a văzut nici pe dumneavoastră, nici pe tatăl lui azi şi este îngrijorat.

Suspinele lui ușoare, m-au trezit dintr-o stare mai adâncă și mai întunecată decât somnul. Am clipit și m-am ridicat...apoi, am îngenunchiat și am desfăcut brațele , lăsând pentru prima oară papucul lui Alfonso.

-Rodrigo, dragul meu...Mama ta este obosită în dimineața aceasta și are nevoie de puțină odihnă. Dar *Tia* Sancha este aici și se bucură să te vadă.

Printr-o grație neașteptată am reușit să zâmbesc. Înveselit, băiatul a venit la mine și l-am strâns în brațe. În timp ce mi-am îngropat fața în părul lui, am înțeles-o un pic mai bine pe Lucrezia. În acel moment, aș fi sacrificat orice pentru copil.

Dar trebuia să fi existat o cale de a evita sacrificarea unei persoane la fel de prețioase; pe Alfonso. Mă amenința un val de lacrimi. Cât semăna cu fratele meu. Avea buclele lui și ochii lui albaștrii. Dar, de dragul lui Rodrigo, m-am abținut și am continuat să zâmbesc.

-Vrei să ieșim afară? Vrei să ne jucăm?

Îi plăceau întrecerile, la fel ca mamei și mătușii lui. Și îi plăcea, în mod special să se întrecă cu mine pentru că îl lăsam mereu să câștige.

Gărzile au fost amabile. Ne-au lăsat să ieșim și ne-a însoțit un singur soldat de la distanță. L-am dus pe băiat în grădină, unde ne-am jucat de-a v-ați-ascunselea printre rândurile de gard viu. Am găsit un repaos temporar în binecuvântata prezență a nepotului meu.

Dar, când a venit timpul ca băiatul să se întoarcă la creșă, m-am întors în palat și iar, m-am lăsat cuprinsă de durere. Am găsit papucul fratelui meu, unde îl scăpasem și l-am strâns din nou, cu disperare la piept.

Timp de două zile, am rămas în camerele Lucreziei. Amândouă eram constant supravegheate. Sființia Sa nu a venit să o consoleze în această perioadă. Nici nu s-a deranjat să transmită condoleanțe. Nu am auzit un cuvânt nici de la Jofre.

A doua zi după moartea lui Alfonso, Lucrezia a fost chemată să se întâlnească cu fratele ei la Vatican. Nu era o simplă conferință de familie. Cesare a stat la masă cu sora lui, într-o sală mare, înconjuțați de nici mai mult nici mai puțin de o sută de soldați înarmați din garda Căpitanului General.

Asta a fost tot ce a vrut să îmi spună Lucrezia despre întâlnire și s-a destăinuit gradual pe parcursul câtorva ore. S-a întors atât de tulburată, încât nu a mai îndrăznit să plângă. Dar imediat după ce s-a întors, a ordonat ca micul Rodrigo să fie mutat permanent de la creșă în camerele ei. Nu mă îndoiesc, că Cesare a repetat amenințarea privind viața copilului, dacă Lucrezia ar face publică crima sau i-ar spune ceva tatălui ei, care să îl determine să simpatizeze cu Napoli în locul Franței, alegerea lui Cesare.

La o zi după întâlnirea hărțuitoare cu Cesare, lacrimile Lucreziei au revenit. A refuzat invitațiile tatălui ei la cină, apoi la audiențe, unde vroia ca ea să stea pe pernița ei lângă tron, cum făcuse în trecut. Lucrezia nici nu vroia să audă. Cooperase, ca să își salveze copilul, dar durerea ei era prea mare , furia prea adâncă, să se prefacă că nu a avut loc asasinatul lui Alfonso. A zăcut în pat, ignorând apelurile tatălui ei.

În curând, Alexandru s-a înfuriat, până în punctul în care, i-a trimis Lucreziei o scrisoare, afirmând că nu o mai iubește. Lucrezia nici nu s-a clintit. Supărarea tatălui ei nu îi mai trezea dorința disperată de a îi fi pe plac. Drept răspuns, a anunțat că o să se retragă cu copilul ei la o moșie deținută de ea în Nepi, la nord de Roma. Vorbea ca și cum ar fi intenționat să rămână acolo pentru totdeauna. Nu a îndrăznit nimeni să îi spună ceea ce știa toată Roma, că Papa și Cesare deja îi plănuiau următoarea căsătorie, căutând alianța care să aducă cel mai mare avantaj politic Casei de Borgia. Între timp, Donna Maria a împachetat majoritatea lucrurilor Lucreziei, cu excepția frumoaselor rochii aurii, împodobite cu bijuterii, pe care le purtase în vremuri mai fericite. În Nepi nu aveau să fie ceremonii și sărbători, ci numai doliu.

Lucrezia dorea să mă aibe tot timpul lângă ea. Mă întrebam de ce, pentru că nu mai puteam să îi arăt căldura sinceră pe care i-o arătasem înainte de complicitatea ei la asasinatul fratelui meu. Nici nu

puteam să o consolez. Eram pierdută în propria suferință și nu ieșeam din ea decât pentru nepotul meu. Poate că dorea prezența mea, deoarece tânjea să fie aproape de tot ce îi rămăsese de la Alfonso. Poate o făcea din vinovăție.

Indiferent de motiv, m-a invitat să o însoțesc la Nepi. Am acceptat doar pentru că mergea micul Rodrigo. Donna Esmeralda s-a ocupat de bagajele de care aveam nevoie în lunga mea absență de la Roma.

Având în vedere, că soldați înarmați stăteau la ușa deschisă a antecamerei mele (de la moartea lui Alfonso eram tot timpul păzită. Lucrezia mai subtil) am stat în dormitor, supraveghând-o pe Esmeralda. Trecuse mai mult de o lună de când intrasem în camerele mele, pe care le numeam de atâta timp acasă. În absența mea, dispăruseră multe lucruri: draperii, candelabrele de argint, carpetele de blană și cuvertura aurită de brocart de pe patul meu. Nici acum nu vroiam multe de la Roma. Nu doream nici o rochie somptuasă, doar pe cele negre, simple, pe care le adusesem cu mine, pe când eram proaspăt măritată. Erau mult mai potrivite pentru doliu. Vroiam copia mea din Petrarca, papucul care căzuse din piciorul fratelui meu și puține alte lucruri.

În timp ce Esmeralda se ocupa de îmbrăcămintea mea, eu m-am dus la caseta de bijuterii, ascunsă cu grijă într-un compartiment secret din dulapul meu, gândindu-mă că poate ar trebui să iau cu mine câteva din cele mai valoroase, nu fiindcă doream să mă mai împodobesc vreodată, ci pentru că deja mă gândeam la o posibilă evadare de la Nepi, dacă o puteam convinge pe Lucrezia să îl aducă pe copil cu noi la Napoli. Îmi trebuia mită pentru soldați și bani să întrețin casa.

Având asta în minte, m-am uitat în secret în cutia cu bijuterii și am ascuns-o pe cea mai mare și mai valoroasă între sâni. Atunci am văzut sticluța subțire și aparent inofensivă, ascunsă printre pietrele prețioase. Cantarella.

Mi-a stat inima. Încă trăiam în umbra celei mai mari dureri și știam, că în prezent am rămas cu Lucrezia, doar datorită atitudinii tolerante a Sfinției Sale pentru fiica lui. În momentul în care Cesare îl convingea pe Alexandru, aș fi fost ori încarcerată, ori ucisă. Nu doream să fiu prizoniera familiei Borgia și nu aveam să îi fac plăcerea lui Cesare, de a fi cel care mă omoară. De departe preferam o eternitate în iad pentru sinucidere.

Am băgat sticluța verde în corset, în buzunarul special în care stătea pumnalul, care îmi fusese confiscat. A încăput perfect.

Însuși Dumnezeu a potrivit lucrurile. Imediat ce am ascuns sticluța, am auzit pași pe coridor în fața ușii mele. M-am ridicat. Am rămas calmă și stăpână pe sine, când i-am întâmpinat pe soldații lui Cesare, conduși de nimeni altul, decât pocăitul Don Micheletto.

-Ei bine, am spus eu. Ați venit în sfârșit după mine.

Sfârșitul verii 1500 - primăvara 1501

XXXV

*A*m fost escortată la castelul Sant'Angelo. Don Micheletto a mers lângă mine, iar soldații au păstrat distanța atât în fața, cât și în spatele nostru, de parcă veniseră doar să ne ofere protecție.

Întregul eveniment părea ireal, ca un vis. Totul părea fals, iluzoriu, cu excepția unui singur lucru: Alfonso era mort. Oricum, mi-am spus în gând, că făceam parte din Casa regală de Aragon și am pășit cu grație și mândrie, în ciuda faptului că eram înconjurată de temnicierii mei.

Soldații i-au blocat pe pelerinii care se holbau și i-au dat la o parte pe cei mai curioși dintre ei, în timp ce ne-am croit drum prin Piața Sfântul Petru, apoi pe marele pod, care ducea la impunătoarea fortăreață de piatră, Sant'Angelo.

Nu m-am întors să mă uit în urmă la palatul Santa Maria. Viața mea de acolo începea să se estompeze odată cu sănătatea mea mentală. Eram precum o mână scoasă dintr-o mânășă: goală...pustie. Alfonso nu mai era, micul Rodrigo nu mai era, iar încrederea pe care o avusesem în Lucrezia dispăruse. Chiar și soțul meu, care mă impresionase mai devreme cu aparenta lui loialitate, acum mă abandonase.

Am traversat podul peste râul Tibru, încărcat de trupurile nevăzute ale victimelor familiei Borgia. M-am rugat, ca în curând, să mă alătur lor. Lângă mine Micheletto a vorbit pe un ton grațios și respectuos:

-Sființia Sa s-a gândit, că o schimbare de peisaj ar ajuta să vă aline durerea, Alteță. V-am pregătit apartamente noi pe care sper să le găsiți potrivite.

Figura mea s-a contorsionat de ură.

-Spune-mi domnule, aia nu este o pată de sânge pe mâna ta?

Involuntar, chiar a ridicat mâna și a întins degetele, examinându-le. Abea după ce mi-a văzut expresia de mânie a lăsat mâna jos, încercând să mascheze rușinea, că luase întrebarea mea ad-literam.

-Mă gândeam eu, am zis. Cesare te-a pus să îl omori pe fratele meu cu mâna ta, să fie sigur că treaba este făcută ca la carte?

I-a pierit zâmbetul. Până am ajuns la destinație, nu a mai încercat să facă conversație. Suspectam, că voi fi închisă într-o celulă mică și murdară, cu un pat de paie, lanțuri pe pereți și bare ruginite de fier în loc de uși. Eu și Don Micheletto am trecut pe lângă niște grădini bine îngrijite, de o parte a intrării. Acolo le-a făcut semn soldaților să rămână în urmă, cu excepția a doi dintre ei. Am fost condusă pe niște coridoare, care îmi aminteau de palatul unde locuisem atâta timp.

Într-un final, ghidul meu a deschis ușile frumos sculptate ale "celulei" mele. Înăuntru se afla noul meu apartament. În antecameră am recunoscut un scaun, care fusese adus din camerele mele de la palatul Santa Maria. Podelele erau acoperite cu carpetele mele de blană. În dormitor, pe pat se afla cuvertura mea de brocart, iar pe pereți erau draperiile și candelabrele mele de argint. Dincolo de dormitor se afla un mic balcon cu priveliște la grădini.

Am observat toate acestea plictisită și fără nici un comentariu. Aș fi preferat un peisaj mai brutal, care să îmi reflecte suferința. Nu am simțit nici o alinare în acest lux familiar. M-am întors și am văzut că Don Micheletto îmi zâmbea.

-Bineînțeles, o să vi se alătore și Donna Esmeralda, a spus el. Mai strânge câteva din lucrurile dumneavoastră. Vă rog, simțiți-vă liberă să cereți orice doriți. Având în vedere teribilele evenimente recente, nu pretindem decât atât: dacă doriți să vă plimbați prin grădini sau să îl vizitați pe soțul dumneavoastră la palatul Santa Maria, să cereți o escortă.

-Cine a aranjat asta? am întrebat.

Colțul gurii lui Micheletto s-a ridicat și mai mult.

-Între noi fie vorba, Alteță, Don Cesare. Regretă cerințele politice și orice durere pe care v-au cauzat-o. Nu dorește să vă mai provoace altă suferință.

Fi bun cu Sancha, spusese Lucrezia. Ea susținea, că Cesare încă mă mai iubește. Dar eu nu îi vroiam amabilitatea. Nu doream decât un lucru: răzbunare și odată cu ea uitarea, dacă găseam curajul necesar să o caut.

După cum mi s-a promis, Donna Esmeralda a sosit, împreună cu alți seritori, aducând alte lucruri care îmi aparțineau. Am suportat comoția în liniște. Între timp, m-am hotărât să îmi pun capăt zilelor, folosind cantarella, chiar în seara aceea, protestând astfel în privința morții fratelui meu, deși știam că asta mă va separa de el pentru totdeauna, dacă poveștile despre viața de apoi erau adevărate. Cu siguranță, el era în cel mai de sus cerc al raiului, în timp ce eu, ca sinucigașă, aș fi ajuns în iad.

Nu știam ce cantitate din otravă este necesară; câți oameni putea să omoare mica mea sticluță, așadar m-am decis să o iau pe toată. Poate așa o să mor repede, fără prea mult din legendara suferință, pe care o producea acest praf. Trebuia să aștept, până când Donna Esmeralda ar fi fost distrasă. Îmi puteam ascunde acțiunea de ochii ei și ai pasnicilor, ieșind pe balcon.

Am petrecut restul zilei, stând pe scaunul din antecameră și mângâiând papucul moale de catifea al fratelui meu, în timp ce servitorii îmi aranjau camerele. La asfințit, mi s-a adus o masă copioasă. În ciuda insistențelor Esmeraldei, nu am putut să mănânc. Ea a mâncat ce a dorit din porția mea și a ei, apoi servitorii au dus tăvile. Dar am cerut vin și am păstrat o sticlă și un pocal lângă mine. După cum făcea în fiecare noapte, de la moartea lui Alfonso, Esmeralda m-a implorat să vin în pat. Ca de obicei am refuzat, spunând că o să vin, când o să mă simt obosită. Din fericire, ea era prea epuizată după munca din timpul zilei și a adormit devreme. Când i-am auzit respirația ritmică, am știut că mi s-a ivit oportunitatea.

Am umplut pocalul și m-am ridicat lejer, conștientă de soldații care păzeau ușa, apoi am trecut prin dormitorul unde dormea Donna Esmeralda. Îmi lăsase o lumânare aprinsă. Am luat-o pe balcon și am pus-o pe balustradă, ca să pot îndeplini ultima sarcină.

Am lăsat pocalul și cu mâini tremurânde, am găsit sticluța de cantarella ascunsă în rochia mea. Am scos-o și am ridicat-o la lumină. Sclipea verde precum smaraldul. Am privit-o fascinată un moment, copleșită de gravitatea actului pe care mă pregăteam să îl săvârșesc.

În timp ce mă uitam, în sticlă s-a format o imagine mică, dar perfectă și complet detaliată. Era trupul tatălui meu, atârnat de ștreangul lui plin de medalii. Am țipat. Am aruncat sticluța. S-a rostogolit pe jos fără să se spargă. Tot ce mă înconjura a început să se învârtă. Dând din mâini am căzut pe jos. În cădere am dărâmat lumânarea peste balustradă și m-am trezit brusc într-un întuneric total.

În acel întuneric, trupul tatălui meu părea mai mare decât în viață. Se bălăngănea în fața mea, acolo pe balcon. Picioarele lui reci și înțepenite îmi atingeau umerii și fața. Am fugit de-a bușilea, suspinând. Odată ajunsă într-un colț, am încercat să mă apăr cu mâinile.

-Trebuie să îmi promiți, Alfonso! am strigat eu. Trebuie să facem un jurământ solemn, că nu ne vom mai despărți niciodată...fără tine o să înebunesc!

În fața mea, se afla fratele meu, la fel ca în ziua când venise la Roma să se căsătorească cu Lucrezia: tânăr, frumos și zâmbitor, îmbrăcat în satin albastru.

-Dar, Sancha, mintea ta este perfect sănătoasă.

Părea că spune ceva evident.

-Cu sau fără mine, nu trebuie să te temi vreodată de nebunie. Pur și simplu, ai încercat să omori persoana greșită.

Am țipat din nou și am fugit împiedicându-mă, în dormitorul întunecat. M-a prins o siluetă dolofană. M-am zbatut să mă eliberez până am realizat că era Donna Esmeralda, strigând:

-Sancha! Sancha!

M-am lăsat în brațele ei și am plâns. M-a strâns cu tandrețe.

-Am încercat să fiu o criminală, am oftat în umărul ei moale și rotofei. În schimb, mi-am omorât propriul frate.

-Gata, a comandat Esmeralda. Gata. Nu ai comis nici o crimă.

-Dumnezeu mă pedepsește...

-Vorbești prostii, a insistat Esmeralda.

Nu îi puteam vedea fața pe întuneric, dar îmi sprijineam obrazul de umărul ei și am simțit în pieptul ei vibrația din vocea ei fermă și soliditatea convingerii sale.

-Dumnezeu l-a iubit pe Alfonso. Știe că nu este corect ca fratele tău să moară, în timp ce, Cesare trăiește. Donna, se apropie judecata pentru Borgia. Nu plânge.

Cuvintele ei m-au calmat. A făcut o pauză, apoi a spus ce avea în gând.

-Savanarola avea dreptate...acest Papă este anticristul. Alexandru a intenționat dintotdeauna, ca Cesare să îl omoare pe Alfonso. A știut, chiar și când a venit în Sala Sibilelor și a jurat contrariul. Este la fel de vinovat, ca și fiul său, deoarece ar fi putut oricând să oprească toată ticăloșie.

M-a condus în pat și m-a învelit, așa îmbrăcată cum eram, apoi s-a așezat lângă mine.

-Uite. Nu o să plec de lângă tine. Dacă ți se face frică, doar întinde mâna. Voi fi aici. Dumnezeu este cu tine, Donna. Nu ne-a abandonat.

După ce a adormit, m-am ridicat în capul oaselor îngrozită, convinsă că eram o fetiță, înapoi în Napoli și că în întunericul din jur se aflau mumiile din muzeul bunicului meu. Am tremurat sub pătură, în timp ce s-a format o imagine în fața mea: cea a lui Robert, cel cu fața de ceară, rânjind cu ochii lui strălucitori de sticlă, un zmoc de păr atârându-i din scalpul țuguiat, gesticulând:

Bine ați venit, Alteță!

Am plâns. Nu vroiam nici o întâmpinare. Nu vroiam să intru în regatul macabru al lui Ferrante, al nebuliei și al morții.

Când a început să se lumineze cerul, înainte de răsărit, m-am strecurat pe balcon și am recuperat sticlucă de cantarella, apoi am ascuns-o printre bijuterii, înainte să se trezească Esmeralda. În curând, mi-am spus. În curând voi fi suficient de puternică să o folosesc.

Am rămas într-o perpetuă stare de amorțeală. În timpul zilei, urmărită de la o distanță discretă de soldați, mă plimbam prin labirintul de grădini până mă epuizam. Noaptea, stăteam pe scaun în balcon și priveam în întuneric. Uneori mă cuprindea panica, că nu puteam vedea Vezuviu. I-am spus Esmeraldei că așipeam pe scaun afară, dar de fapt nu dormeam deloc, iar mintea mea căpăta claritatea înfricoșătoare și rigiditatea unui om nebun.

Într-o zi, mă plimbam agitată prin grădini, când am auzit clopotele la Sfântul Petru...Imediat, cuvintele Donnei Esmeralda au pătruns în conștiința mea febrilă și nu au mai vrut să iasă. În acel moment am primit o revelație divină. Am știut cum să aduc judecata pe capul familiei Borgia. Era nevoie de subterfugiu. M-am oprit brusc și am așteptat ca soldații care găfâiau, să ajungă la mine.

-Mă duc sus în loggie, am spus dulce. Vreau să văd orașul.

M-am întors repede în clădire, pe scări, până am ajuns în marea loggie cu priveliște la podul Sant'Angelo. Strada largă era plină de pelerini și negustori. Cu toții erau suficient de aproape să le pot arunca ceva. Puteam auzii bine ce vorbeau.

-Cetățeni ai Romei! am strigat, aplecându-mă peste marginea balconului. Pelerini ai Orașului Sfânt. Ascultați-mă! Eu sunt Sancha de Aragon, al cărei frate Alfonso a fost ucis de Sființia Sa Alexandru al VI-lea, cu mâna Căpitanului General Cesare Borgia! După cum a spus Savanarola, acest Papă este anticristul. Este de o mie de ori un adulterin și un criminal. Și-a omorât propriul frate să obțină tiara. A permis uciderea fiului său Juan și acum l-a omorât pe Alfonso, Ducele de Bisceglie, soțul Lucreziei...

Un soldat m-a prins de mână și a încercat să mă tragă înauntru. Am râs și cu forța unui om nebun, m-am eliberat.

-Pelerini! Romani! Dumnezeu vă cere să îl doborâți pe Alexandru! Duceți-vă! Câți mai trebuie să moară? Câți trebuie să fie asasinați până va fi pedepsit pentru crimele sale?

Pe strada de dedesubt s-au strâns femei și bărbați, uitându-se uimiți la mine. O călugăriță bătrână, învâluită în alb, și-a făcut cruce și a spus o rugăciune. Un preot tânăr cu sutană neagră, le-a făcut semn tovarășilor lui și a arătat spre mine. Oamenii de rând s-au oprit, unii încruntându-se, alții râzând.

De ce nu fac nimic? m-am întrebat. De ce nu fug la palatul pontifical să îl târască pe Alexandru în stradă? Mesajul meu era atât de clar, așa indisputabil.

O vreme, am continuat să vorbesc. Până la urmă, doi soldați au reușit să mă rețină. M-am uitat în ochii lor mirată și rănită.

-Nu ați auzit ce am spus? Nu vedeți ticăloșia? Aveți mâini...folosiți-le!

Dar nu au ridicat nici o armă împotriva Papei. În schimb m-au târât în cameră, în timp ce blestemam și dădeam din picioare. După aceea, îmi amintesc vag figura îngrijorată a Donnei Esmeralda și a doctorilor și că am fost forțată să beau o licoare, care m-a lăsat încremenită. În sfârșit am adormit.

Când m-am trezit, a apărut Jofre. Din acea zi, m-a vizitat în fiecare seară. Mult mai des decât o făcuse, când prezența mea la Vatican era binevenită. Îmi aducea mici cadouri...bijuterii și amintiri. Într-o noapte mi-a adus pe furiș, un portret în miniatură al lui Alfonso, care aparținuse Lucreziei și pe care i se interzisese să îl ia la Nepi.

Donna Esmeralda stătea tot timpul lângă mine. Nu mai aveam voie noaptea pe balcon, ci eram obligată să stau lângă ea în pat, după ce beam poziunea amăruie de dormit. Eram forțată, de asemenea să mănânc câte puțin de fiecare dată când mi se aducea mâncare, astfel încât mi-am revenit parțial. Am învățat să interacționez în mod plăcut cu Jofre și Esmeralda, când era nevoie și să mențin aparența sănătății mentale când eram cu ei, chiar dacă nu o posedam în întregime.

În acest mod banal mi-am petrecut zilele, plimbându-mă prin grădini însoțită de o santinelă. Așa atunci, departe de soțul meu și de Esmeralda, dădeam frâu liber nebuniei. Murmuram la fiecare pas, purtând conversații lungi cu Alfonso, cu tatăl meu și mai ales cu stega cea înșelătoare.

Inima străpunsă de o singură sabie. Asta mai aveam acum, dar eforturile mele de a o mânui împotriva lui Cesare dăduseră greș. Simțeam sabia în mine, cum simte cineva un ghimpe. Mă înțepa și mă enerva.

-De ce nu mi s-a permis să îl omor? o întrebam pe staga.

Dar, singurul răspuns pe care îl primeam de fiecare dată era: *la momentul potrivit...*

Noaptea visam, în ciuda licorii prescrisă de doctori. Aveam coșmaruri în care trupul alb și tăiat al lui Alfonso era cărat de soldați care râdeau.

Au trecut luni întregi. Vara mizerabilă s-a transformat în toamnă, apoi în iarnă. Jofre mi-a trimis cele mai frumoase rochii, din care să îmi aleg și am mers cu el la Liturghia de Crăciun la Sfântul Petru, ca și cum nu aș fi fost o prizonieră a Casei de Borgia.

Am trecut pe lângă Papă și Cesare, dar niciunul dintre ei nu mi-a întâlnit privirea provocatoare și s-au făcut că nu mă văd. După Liturghie, nu am fost invitată la cina de familie la care Jofre a trebuit să se ducă, ci am fost gonită înapoi în apartamentul meu din castel Sant'Angelo.

Parcă nici nu trăiam, dar nici nu eram moartă, ci într-un fel de purgatoriu. Ca un membru al Casei de Aragon, eram considerată prea periculoasă să trăiesc printre membrii familiei Borgia și să am acces la secretele lor. În același timp, fiind soția lui Jofre, care știa puține secrete nu eram o amenințare atât de mare încât să fiu omorâtă.

A venit primăvara. Trăiam în amorțeală, fără sens. Plictiseala zilelor mele era întreruptă doar de conversațiile mele cu morții și de vizitele soțului meu. Jofre își dădea toată silința să mă înveselească. Momentele fără prezența lui, eram într-adevăr întunecate.

Am continuat să mă plimb prin grădini cu orele, încercând să mă epuizez ca să adorm mai ușor și să uit. Într-o după-amiază, mergând pe aleea flancată de tufe de trandafiri înfloriți și înmiresmați, am văzut o altă femeie venind spre mine, urmată la o distanță respectuasă de un soldat. M-am gândit să mă întorc și să fug. Nu aveam chef de companie sau de discuții banale. Dar înainte să evadez, femeia s-a apropiat de mine și m-a salutat, dând din cap și zâmbind. S-a întors la soldat și a strigat:

-O să ne plimbăm puțin împreună.

Tânărul ei paznic a dat din cap, iar al meu a părut nepăsător. Cei doi se cunoșteau și au fost mulțumiți să meargă în spatele nostru, conversând în liniște.

Femeia s-a înclinat. Probabil că avea în jur de douăzeci și cinci de ani. Avea părul negru, lucios și frumoasa figură clasică a anticeleor statui romane.

-Eu sunt Contesa Dorotea de la Crema.

-Eu sunt nebuna Sancha de Aragon, am zis eu.

Nu a fost deloc șocată. Zâmbetul ei s-a umplut de ironie.

-Aici, toate suntem nebunele lui Cesare. Și eu sunt una din prizonierele lui.

Vocea ei s-a înmuiat cu tristețe.

-Când a mășăluit cu armata între Cervia și Ravenna, l-a omorât pe soțul meu și ne-a confiscat pământurile.

S-a uitat fix la mine, cu ochii ei negrii.

-Se spune că ai fost iubita lui.

După atâția ani petrecuți în familia Borgia, am apreciat că era directă.

-Am fost, la un moment dat, am răspuns. Dar nu puteam iubi un om care s-a dovedit un criminal. Acum îl disprețuiesc din tot sufletul.

A dat din cap aprobator.

-Atunci avem ceva în comun. După ce mi-a ucis soțul m-a luat prizonieră. Precum Caterina Sforza, care este de asemenea aici, mă trata cu generozitate dar mă viola în fiecare noapte. Cred că, dacă aș fi stat de bunăvoie, nu i-ar fi plăcut atât de mult. S-a uitat spre Tibrul noroios. Acum că sunt aici, s-a plictisit de mine și mă lasă în pace, fapt pentru care sunt recunoscătoare. Dar până nu este învins sau până nu moare Papa...sunt blocată aici.

-La fel și eu, am spus cu blândețe. Îmi pare rău pentru soțul tău.

-Și mie pentru fratele tău, a zis ea.

Se pare că Dorotea știa totul despre mine. Ne-am plimbat destul de mult, în acea primă zi. Pe parcursul mai multor săptămâni, am început să ne confesam. La fel ca mine, Donna Dorotea era deschisă. Ajunsesse la granița sănătății mentale, datorită crimelor comise împotriva ei. Nu o mai interesa soarta. Vorbeam deschis despre viețile noastre și despre crimele familiei Borgia. Era o ușurare să îmi eliberez sufletul de secretele teribile și era amuzant să descopăr, că Dorotea le cunoștea pe majoritatea dintre ele.

În ea am găsit un repaos în nebunia mea solitară din timpul zilei, dar departe de compania ei, mai ales noaptea, fantomele se întorceau: mumia lui Robert, Alfonso, tatăl meu și enigmatică stega. În fiecare zi mă luptam să găsesc puterea să folosesc cantarella. În fiecare noapte îmi dădeam seama că nu o am.

În această perioadă am primit o scrisoare de la Lucrezia din Nepi. Sigiliul de ceată fusese rupt. Am stat mult timp în antecameră cu scrisoarea în poală, încercând să mă decid, dacă să îi dau foc la lumânarea din apropiere. Până la urmă am desfăcut-o și am citit.

Dragă Sancha,

Mai întâi, trebuie să îmi cer iertare, că am fost o corepondentă îngrozitoare și nu ți-am scris mai devreme. Recunosc, că în primele zile întunecate de aici, nu am avut tragere de inimă să pun mâna pe pană. Dar timpul a avut un efect ușor vindecător și am vrut să îți spun, cât mai repede posibil, ce dor teribil mi-a fost de tine. Fără loiala ta prietenie și bunătate, zilele sunt lungi și singuratiche.

Și lui Rodrigo îi este dor de tine. Întreabă mereu de Tia Sancha. Nu l-ai mai recunoaște. A crescut așa de mult! Pe zi ce trece seamănă mai mult cu tatăl lui.

Am puține vești. Toate zilele sunt la fel și se amestecă împreună. Dar trebuie să îți spun, că la puțin timp după sosirea mea, Cesare a înnoptat aici cu armata. A trebuit să îi întrețin pe el și pe membrii mai de vază din compania lui.

Acum călătorește cu artistul și inventatorul Leonardo da Vinci. Don Leonardo a venit la cină, în seara aceea. Este un bărbat amabil, cu o înfățișare excentrică. Are nasul mare și cărn, niște ochi înspăimântători și atât barba, cât și părul său lung și alb sunt neîngrijite. Cesare spune, că este un geniu al ingineriei și s-a dovedit de mare folos, când vine vorba de explozibili pentru demolarea podurilor. Știu doar, că a fost foarte blând și avea un mare simț al umorului. În timp ce luam masa, a cerut hârtie și a scos o pană și cerneală, pe care le poartă tot timpul asupra lui. În timp ce, Cesare vorbea despre campania lui militară, Don Leonardo a început să deseneze. A apărut Rodrigo și s-a arătat foarte interesat. Mă pregăteam să îl duc pe copil înapoi la creșă și să îl dojenesc, că a deranjat un musafir, dar Don Leonardo a fost foarte drăguț și l-a lăsat pe Rodrigo să stea pe genunghiul lui și să privească schița pe care o făcea.

Înapoi la Cesare și la compania lui. Trebuie să menționez aici, încă un membru din anturajul său, un anume Nicolo Machiavelli, un om tăcut și neplăcut, care abea s-a atins de mâncare, deoarece scria repede într-un jurnal, în timp ce fratele meu vorbea, de parcă cuvintele lui Cesare erau perle.

Fratele meu mi-a spus, că a confiscat cu ușurință proprietățile din jurul Bologniei și Florenței. Marile orașe au cedat fortărețele și proprietățile de frica armatei sale, de când fusese întărită cu zece mii de soldați de la regele Ludovic. Acum, Cesare spune că este invincibil și că poate mărșălui prin Italia, cucerind orice teritoriu dorește.

La sfârșitul mesei, când fratele meu a terminat de vorbit, Don Leonardo ne-a prezentat schța sa terminată. M-am simțit flatată. Era un desen cu mine, stând la masă. Totuși m-a surprins să văd, ce expresie tristă aveam, deoarece făcusem un efort să par veselă și deschisă pentru musafirii mei.

Sub portret, Don Leonardo a scris un vers din poetul Sanazaro: "Per pianto la mia carne si distila". Pielea mea se topește odată cu lacrimile.

Era foarte înțelept, Don Leonardo. Vede prin aparența exterioară, până în sufletul unei persoane și are talentul magic de a transpune, ceea ce este în inimă doar cu ajutorul hârtiei și al cernelii.

Sunt multe alte lucruri pe care aș vrea să ți le spun, dar o scrisoare nu este cel mai bun mod de a transpune ce vreau să îți zic. Va trebui să aștept până te voi putea vedea din nou în persoană.

Mă rog în fiecare noapte, sora mea și mă gândesc cu cel mai mare drag la tine. Niciodată nu am avut o prietenă mai bună și de încredere ca tine.

Să te țină Dumnezeu sănătoasă.

Cu drag,

Lucrezia.

Am împăturit scrisoarea și am pus-o în mica mea copie din Petrarca. Am înțeles, că Lucrezia nu îmi putea împărtăși în întregime gândurile ei. Am înțeles aluziile la marea ei tristețe și că se simțea copleșită de vinovăție și afirmația că a fost "obligată" să îl întrețină pe fratele ei, ceea ce însemna că nu a făcut-o de bunăvoie. A făcut aluzie la dorința ei de a fi iertată.

Nici nu puteam, nici nu vroiam să răspund. Ce vești aveam de împărtășit? Că am înnebunit de durere, în parte datorită trădării ei? Că singurul lucru care mă înveselea, era gândul la răzbunare împotriva lui Cesare?

Mai târziu, i-am arătat în secret scrisoarea Doreoteei de la Crema. A strâns din buze în timp ce citea. Până la urmă a dat din cap.

-Cesare ia orice teritoriu dorește, a confirmat ea. Și orice femeie dorește, de asemenea. Am auzit ultimele vești. Când cucerește un oraș nou, răpește toate femeile nobile pentru haremul lui. În fiecare noapte alege o altă femeie să o umilească.

Astfel de vești mi-au alimentat ura și m-au făcut să visez noaptea, că luam sabia care încă era înfiptă în inima mea și că o foloseam să îi tai capul lui Cesare, cu o singură lovitură răzbunătoare, într-o sclipire de oțel. Zâmbeam, privind capul căzând de pe umeri și rostogolindu-se de lângă trup. Apoi, priveam cum se scurge liber în Tibru, cel mai rău sânge care a curs vreodată în venele cuiva.

În mod ciudat, în vis auzeam vocea veselă a fratelui meu, repetând: *pur și simplu, ai încercat să ucizi persoana greșită.*

Vara 1501 – începutul iernii 1503

XXXVI

Oul s-a crăpat, a spus Alfonso. Era îmbrăcat ca de obicei, în satin albastru. Figura lui era necaracteristic de aspră; un avertisment. *De data aceasta, nu poate fi reparat...*

M-am trezit cu un icnet, în dimineața umedă de august, în țipetele Esmeraldei din antecameră. M-am dus repede și am găsit-o aplecată, ținându-și mâna la inimă, ca și cum ar fi avut dureri groaznice.

-Esmeralda!

M-am dus repede lângă ea și am luat-o de braț. Acum era mai bătrână și destul de dolofană. M-am gândit imediat la atacul lui Ferrante de apoplexie și am ajutat-o să se așeze.

-Stai, draga mea...

M-am ridicat, am găsit vin și i-am turnat un pahar, apoi i l-am dus la buze.

-Uite. Bea. Soldații o să cheme doctorul.

A luat o gură, a tuțit și a horcăit, dând din mână:

-Fără doctor!

M-a privit cu durere în ochi și a spus:

-Of, Donna Sancha! Măcar dacă ar fi putut să ajute doctorul...

A tras aer în piept, apoi a adăugat:

-Nu chema paznicul. Abea am vorbit cu el. Ne-a adus vești...

-Ce s-a întâmplat? am întrebat.

-Napoli, a răspuns, stergându-se cu colțul mânecii la ochi. Of, Madonna, mi se rupe inima... Unchiul tău Federico, a fost forțat să plece în exil. Regele Ferdinand cel Catolic și regele Ludovic...au conspirat și și-au unit armatele. Acum împart conducerea Regatului Napoli. Azi au fost arborate steagurile Franței și Spaniei la Castel Nuovo. Ferdinand este regentul orașului.

Am expirat lung, înghenunchiând lângă ea. Chiar dacă moartea lui Alfonso îmi răpise veselia și rațiunea, rămăsese o mică speranță, că într-o zi m-aș putea întoarce acasă la palatul regal, la Federico, la frații lui și la familia mea. Acum nu mai aveam nici asta. Casa regală de Aragon nu mai exista.

Eram prea înmărmurită să vorbesc. Eu și Donna Esmeralda am rămas tăcute, suferind câteva clipe în tăcere, până am spus, tresărindu-mi buzele de ură:

-Și Cesare Borgia...a intrat în oraș cu armata regelui.

S-a uitat uimită la mine.

-Da, Madonna. De unde știi?

Nu am răspuns.

Din nou, am căzut pradă disperării pe care nici Esmeralda, nici poțiunea doctorului nu au putut să o penetreze. Singurele momente de liniște erau în timpul plimbărilor cu Donna Dorotea, care acum vorbea cel mai mult, iar eu o ascultam mută și dezinteresată.

Într-o zi, mi-a adus vești despre Lucrezia, care se întorsese la Roma în acea toamnă, la cererea implacabilă a tatălui ei. Dorotea mi-a povestit întâlnirea dintre Papă și fiica lui. În sala tronului în prezența domnișoarelor Lucreziei, a servitorilor Papei și a șambelanului, Sființia Sa i-a spus, că el și Cesare au analizat peștorii aliniați pentru mâna ei. Au ales unul, pe Francesco Orsini, Ducele de Gravina.

Orsini o ceruse în căsătorie pe Lucrezia cu câțiva ani în urmă, dar fusese respins în favoarea fratelui meu. Acum, Alexandru și-a informat fiica, că va deveni Ducesă de Gravina. Din punct de vedere

politic, era cea mai bună alegere. Nu, i-a spus Lucrezia tatălui ei. Nu vroia să aibe nimic de a face cu acel bărbat. Speriat, Alexandru a întrebat care este motivul.

-Deoarece toți soții mei au avut ghinion! a anunțat supărată Lucrezia și a ieșit din sală fără să ceară permisiunea Sființei Sale.

Zvonul s-a împrăștiat repede în toată Roma. Când a auzit Ducele de Gravina de refuzul ei, s-a simțit foarte ofensat (sau poate a considerat că Lucrezia are dreptate) și și-a retras imediat oferta.

La scurt timp după aceea, m-am trezit agitată într-o seară și am început să mă plimb pe coridoare. Se apropia iarna. Mi-am înfășurat mantia strâns în jurul meu și m-am îndreptat spre loggie să iau o gură de aer. Chiar înainte să ies am auzit clopotele de la Sfântul Petru, bătând un cântec funerar.

Privind peste balustrada balconului, palidă precum blana în care era înfășurată, stătea o femeie micuță și slăbuță, învelită într-o hermină albă, însoțită de gărzile care așteptau la o distanță respectuasă. Eram așa distrasă de clopote, încât aproape m-am lovit de ea înainte să o observ.

Era una dintre cele mai frumoase creaturi pe care am văzut-o vreodată. Mai frumoasă chiar, decât fosta amantă a Papei, delicata Giulia Orsini. Această femeie avea pielea de culoarea alabastrului, părul auriu și ochii albaștrii, sclipitori ca niște pietre prețioase. Poseda o demnitate și o grație rară, iar în privirea ei se citea o tristețe profundă. Am înțeles imediat de ce a vrut Cesare să o posede.

-Caterina Sforza, am spus eu încet.

Și-a întors figura frapantă spre mine. Nu avea nici un fel de ostilitate în privire, nici o condenscență, doar suferință la granița nebuniei. S-a dat într-o parte, făcându-mi loc pe balcon. Era o invitație clară. Am acceptat-o, ducându-mă lângă ea.

A rămas tăcută o vreme, privind la piața din fața marelui edificiu de piatră Sfântul Petru, unde o procesiune funerară își croia drum din catedrală la lumina torțelor. După numărul bocitorilor, am tras concluzia că era o persoană importantă.

Într-un final, Donna Caterina a oftat.

-Încă un cardinal, fără îndoială, a spus ea, pe un ton mai puternic și mai rezonant decât mă așteptam. Ucis pentru a finanța războaiele lui Cesare.

A făcut o pauză.

-De câte ori aud clopotele bătând, mă rog să fie pentru Sfântul Părinte.

-Eu mă rog să fie pentru Cesare, am răspuns. Este un candidat mult mai potrivit la moarte.

S-a uitat la mine, lăsând capul într-o parte, evaluându-mă deschis.

-Vezi tu, este mai bine dacă Alexandru moare primul, a explicat ea. Dacă fiul lui moare înainte, pur și simplu va găsi un alt Cesare să îi conducă armata și să continue teroarea Borgia. Este un joc pe care îl fac împreună. Papa doar se preface, că nu poate controla cruzimea lui Cesare, dar crede-mă, că tot timpul, fiecare știe mișcările celuilalt. Bineînțeles, dacă Alexandru ar muri...

S-a aplecat spre mine, coborându-și vocea conspirativ.

-Cu siguranță, ți-am spus ce mi-a relatat ambasadorul venețian, cu mult timp în urmă despre Cesare.

Am zâmbit politicos.

-Nu am vorbit niciodată, Madonna.

Nu puteam să o condamn pentru confuzie. Nici eu nu eram în toate mințile. A părut să nu mă audă.

-A fost acum ceva timp, înainte să fie asasinat soțul Lucreziei. Cesare era ocupat să testeze apele, jucând Spania împotriva Franței și Franța împotriva Spaniei, așteptând să vadă care alianță se va dovedi cea mai avantajoasă.

A râs ușor.

-Era așa de schimbător...la un moment dat, s-a dus la ambasadorul venețian și a jurat să se supună Veneției. A spus, că nu avea încredere nici în Franța, nici în Spania, să îl protejeze dacă se

întâmpla ceva cu Sfântul Părinte. Iar ambasadorul i-a spus pe față: *cu siguranță vei avea nevoie de ajutor, este adevărat. Dacă se întâmplă ceva cu Sfinția Sa, afacerile tale nu vor mai rezista nici trei zile.*

A râs din nou și, iar și-a direcționat atenția spre torțele, care se mișcau tăcut pe străzile întunecate ale Romei. I-am urmărit privirea și am contemplat micile flăcări călătoare și formele întunecate ale celor suferinzi, pierzându-se în noapte. Născută sau nu din nebulă, fantoma fratelui meu spusese adevărul. Am încercat să omor persoana greșită.

Pentru prima dată de când venisem la castelele Sant'Angelo, m-am gândit la cantarella pe care o aveam în posesie, nu ca la un mijloc de autodistrugere, ci ca o soluție pentru problemele cu care se confrunta întreaga Italie. M-am întors în camera mea și am meditat ore în șir. Posedam arma, dar nu și suficiente cunoștințe despre cum să o folosesc. Nu aveam nici mijloacele de a o livra la țintă. Eram tot timpul urmărită. Nu puteam să mă duc la Vatican să îi ofer Sfinției Sale un pahar de vin. Esmeralda era de asemenea, păzită îndeaproape. Nu mai avea libertatea de a contacta un asasin.

-Sunt pregătită, i-am șoptit stegăi în întuneric. Dar, ca să îmi împlinesc destinul, trebuie să îmi trimiți ajutor. Nu pot realiza asta de una singură.

A doua zi la asfințit, în timp ce stăteam în antecameră cu Donna Esmeralda, așteptând să mi se aducă cina, s-au deschis ușile fără obijnuita bătaie de curtoazie. Ne-am întors. Cei doi soldați de la intrare, s-au plecat adânc, în timp ce au intrat, întâi Donna Maria, apoi însăși Lucrezia.

Donna Esmeralda s-a ridicat și s-a uitat amenințător la cele două femei cu mâinile încrucișate pe piept, dezaprobând în tăcere vizita primită.

Nu am spus nimic, dar m-am ridicat, analizând-o pe Lucrezia. Era îmbrăcată într-o fustă de mătase albastru-verzui, cu un corset de catifea și mâneci, de aceeași culoare. Gâtul ei sclipea de smaralde, iar plasa aurie care îi acoperea părul era plină de diamante. Era înveșmântată grandios, în stilul roman, în timp ce eu mă întorsesem la portul negru napolitan, fără bijuterii.

Dar, toată splendoarea nu îi putea ascunde paloare și nu îi puteau reaprinde scânteia de viață în ochii ei goi și istoviți. Tristețea o măcinase. Orice urmă de frumusețe dispăruse.

Văzându-mă, mi-a zâmbit ușor, tentativ, desfăcând brațele. Nu i-am oferit nici un bun venit. M-am uitat fix la ea, cu brațele pe lângă corp și am văzut cum zâmbetul ei s-a transformat într-o expresie de durere și vinovăție.

-De ce ai venit? am întrebat.

Nu exista ranchiună în tonul ei, ci doar franchețe. Le-a făcut semn Donnei Esmeralda și Donnei Maria să iasă pe coridor. După ce au ieșit, le-a ordonat soldaților să închidă ușile, ca să putem vorbi între patru ochi. Odată ce s-a asigurat că nu ne aude nimeni, a răspuns:

-Eram la Roma.

Vocea ei era blândă și plină de rușine.

-Dar nu o să rămân mult timp aici. Trebuia să văd cu ochii mei cum te simți. Am fost îngrijorată. Am auzit că nu ești în apele tale.

-Este adevărat ce se spune, i-am spus pe față. Chiar mi-am pierdut mințile. Dar îmi mai revin din când în când.

-Și este adevărat ce se spune despre mine, a răspuns cu o urmă de ironie. Sunt obligată să mă căsătoresc din nou.

Nu aveam nici un răspuns pentru asemenea afirmație; nu când fantoma lui Alfonso apăruse între noi, dezaprobând în tăcere. Lucrezia nu se uita la mine, ci în jos, privind în gol, la un moment îndepărtat din trecut, ca și cum explicația ei era o scuză pentru fratele meu, nu pentru mine. Fața ei s-a umplut de ură și dispreț de sine.

-Am refuzat la început...dar sunt o comoditate politică mult prea valoroasă să fac ceea ce îmi doresc. Tata și Cesare...nu trebuie să îți spun ce presiune au pus asupra mea.

S-a înroșit ușor în obraji, în timp ce o amintire nespusă i-a provocat mânie. S-a adunat și s-a uitat în sfârșit direct la mine.

-Dar i-am convins să mă lase să aleg eu, iar ei să își dea acordul final. Au fost de acord. Am ales și ei au aprobat.

A tras aer în piept.

-L-am ales pe Alfonso D'Este din Ferrara.

-Un D'Este, am șoptit eu.

Verii mei din Romagna. Cesare nu a îndrăznit niciodată să îi atace. Armata lor era prea puternică. Îmi spusese, cu mult timp în urmă, că ar prefera să se alieze cu ei.

-Lui Cesare îi place aranjamentul, deoarece crede că îi va aduce mai mulți soldați, a mărturisit Lucrezia. A trebuit să îi vizitez, ca bătrânul duce, potențialul meu socru, să se asigure că sunt o "Madonna de caracter", după cum a spus el.

S-a strâmbat repede.

-Am trecut testul bătrânului Ercole. Dar ce nu le-am spus tatălui meu și lui Cesare, este faptul că familia D'Este nu va fi niciodată convinsă să lupte pentru papalitate. Sunt buni catolici, dar sunt înțelepți. Nu au încredere nici în Papa Alexandru, nici în Căpitanul General. Ducele Ercole insistă să mă căsătoresc cu fiul său în Ferrara și să vin să locuiesc acolo. Am acceptat cu bucurie. Nu mă voi mai întoarce niciodată la Roma. Voi sta cu noul meu soț, înconjurată de o familie puternică și o armată care nu poate fi supusă voinței lui Cesare. Vocea ei s-a încărcat de emoție. Numele lui este Alfonso.

Mi-a luat un moment să realizez, că pronunțase numele viitorului mire: Alfonso D'Este, vărul fratelui meu.

-Deci vezi, a continuat ea. Asta va fi ultima noastră întâlnire, Sancha.

M-a privit cu o tristă afecțiune.

-Dacă aș putea face ceva să te ajut...

-Poți să mă ajuți, am răspuns imediat. Poți face un ultim act de amabilitate.

-Orice.

A așteptat nerăbdătoare.

-Poți să îmi spui, ce cantitate de cantarella este necesară pentru a omorî un om.

La început a fost complet speriată, apoi și-a revenit și a înțepenit. În privirea și expresia ei distantă, am văzut-o întorcându-se la San Sisto, pe vremea când fusese însărcinată cu copilul lui Cesare și atât de disperată, încât plănuse să își ia viața. Am văzut-o amintindu-și de sticlucă dispărută.

M-a studiat intens, apoi privirile noastre s-au întâlnit. În acel schimb fără cuvinte, am devenit complice într-un complot, la fel de solid și explicit, precum oricare altul înfăptuit de tatăl sau de fratele ei. *Să omori un om*, spusese. A știut din postura umerilor și din expresia mea, că nu intenționez să folosesc conținutul sticlucii pentru mine. Niciodată nu am fost mai sigură de loialitatea și de recunoștința ei.

-Doar câteva picături, a răspuns în sfârșit. Este extrem de puternică. Este un pic amăruie, așa că presăreaz-o pe mâncare...ceva dulce, ca mierea sau gemul sau direct în vin. Astfel, victima nu îi poate simți gustul.

Am dat încet din cap.

-Mulțumesc!

În clipa următoare, parcă nici nu vorbisem despre așa ceva. Expresia ei s-a schimbat brusc. În ochi i s-a strecurat o privire imploratoare. Am răspuns repede înainte să pună întrebarea.

-Nu îmi cere iertare, Lucrezia, pentru că nu o pot acorda niciodată.

S-a stins și ultima sclipire de speranță din ochii ei.

-Atunci o să mă rog la Dumnezeu să mă ierte, a spus ea solemn. Și o să îți cer doar să îți amintești de mine.

Am cedat. Am făcut un pas înainte și am îmbrățișat-o strâns.

- Asta o pot face.
- Și-a înfășurat brațele în jurul meu.
- La revedere, Sancha.
- Nu, am răspuns cu tristețe, lipindu-mi obrazul de al ei. Țasta este adio.

Înainte de plecarea Lucreziei în Ferrara au avut loc numeroase festivități în oraș. Eu și Dorotea priveam în nopțile senine, cum se duceau la Vatican, tot felul de nobili și demnitari, somtuos îmbrăcați, să îi facă urări viitoare mirese. S-au tras focuri de tun și artificii. Dorotea s-a bucurat de distracție, dar mie doar mi-a alimentat ura.

Într-o dimineață, pe când citeam în antecameră, s-au deschis ușile apartamentului. Am ridicat capul, sâcâită de deranjul neanunțat. În ușă stătea Cesare Borgia.

Războiul îl îmbătrânise; la fel și sifilisul. Nici chiar barba, care acum purta urme premature de argintiu, nu îi putea ascunde cicatricile proeminente de pe obraji. Avea fire arginții și în păr, care începuse să i se subțieze, iar sub ochii istoviți avea cearcăne.

-Ești la fel de frumoasă ca în prima zi în care te-am văzut, Sancha, a spus el, pe un ton nostalgic și moale precum catifeaua.

Lingușirea era de prisos. Mi-au zvâcnit buzele când l-am văzut. Cu siguranță, nu putea aduce decât vești proaste. Apoi l-am văzut pe băiețelul solemn, care îl ținea de mână și am scos un sunet între răs și suspin.

-Rodrigo!

Am aruncat cartea și am fugit direct la copil. Nu îmi văzusem nepotul de mai bine de un an, dar l-am recunoscut imediat. Buclele sale aurii și ochii albaştrii erau ai fratelui meu. Fusese îmbrăcat cu o tunică mică de prinț din catifea bleumarin.

Am căzut în genunchi în fața lui și am desfăcut brațele.

-Rodrigo, dragul meu. Sunt Tia Sancha. Îți amintești de mine? Ști cât de mult te iubesc?

La început, băiețelul de aproape doi ani, s-a frecat rușinat cu pumnii la ochi.

-Dute la ea, i-a șoptit Cesare încurajator și l-a împins spre mine. Este mătușa ta, sora tatălui tău...ea și mama ta se iubesc foarte mult. A fost de față în ziua în care te-ai născut.

Atunci, Rodrigo m-a apucat cu o afecțiune impetuasă. L-am strâns în brațe, neînțelegând de ce îmi acorda Cesare această vizită prețioasă. Pentru moment nu îmi păsa. Era pură beatitudine. Mi-am lipit obrazul de părul moale al copilului, în timp ce, Cesare a spus, pe un ton necaracteristic de stângaci:

-Lucrezia nu poate lua copilul cu ea în Ferrara.

De obicei, nu se permitea creșterea unui copil dintr-o căsătorie anterioară în casa altui bărbat.

-Te-a rugat să îl crești, ca pe al tău. Nu am văzut nimic rău în asta, așa că l-am adus.

În ciuda veseliei mele, nu am rezistat să nu îi fac o observație tăioasă.

-Un copil nu ar trebui crescut într-o închisoare!

Cesare mi-a răspuns cu o blândețe uimitoare.

-Nu va fi niciodată o închisoare pentru el, ci o casă. I se vor acorda toate privilegiile. Va fi liber să vină și să plece, să își viziteze bunicul și unchiul, de câte ori dorește. Va primi tot ce are nevoie fără discuții. Deja am aranjat să aibe cei mai buni profesori, când va veni timpul.

A făcut o pauză, apoi a ieșit la suprafață tonul calm și arogant, pe care îl cunoșteam atât de bine.

-Până la urmă este un Borgia.

-Este un prinț al Casei de Aragon, am spus eu înflăcărat, fără să-i dau drumul copilului nici măcar o clipă.

La asta, Cesare m-a grațiat cu un zâmbet mic, dar plin numai de umor, nu și de reavoință.

-Servitorii vor ajunge în curând cu lucrurile lui, a adăugat.

Apoi m-a lăsat să mă gândesc cum putea, ueori, un asemenea monstru să fie așa de uman.

Am chemat-o pe Donna Esmeralda să mă mândresc cu cea mai nouă și prețioasă bijuterie. Amândouă l-am acoperit de pupături pe copilul uimit. Lucrezia mă trădase și Alfonso murise, dar mi-au făcut cel mai mare dar, pe fiul lor.

Din acel moment, toate urmele nebuniei mele au dispărut. Micul Rodrigo mi-a redat speranța și un scop în viață. Am realizat, că nu distrusesem tot ce iubeam. Și am început să întrețin ideea de a fugi cu copilul la Napoli, care era condus acum de regele Ferdinand al Spaniei. Nu mă puteam întoarce vreodată la Castel Nuovo, dar aș fi fost primită în orașul meu adorat. Mama mea, mătușile mele, chiar și regina Juana, încă locuiau acolo. Aș fi în sânul familiei. Femeile care îl cunoscuseră pe fratele meu, puteau acum să îl cunoască pe fiul său.

Aveam arma cu care să îmi ating țelul. Mulțumită Lucreziei, știam cum să o folosesc. Mai rămânea un singur lucru. Modalitatea de a o administra.

Acum că eram în toate mințile, am rămas răbdătoare, dispusă să aștept, să mă gândesc cu atenție cum să îmi împlinesc destinul prevestit de stega.

Îmi petreceam zilele îngrijindu-l pe Rodrigo. l-a luat ceva timp să accepte, că nu își va mai vedea vreodată mama. Cel mai mult îi lipsea bona, care plecase la Ferrara, ca parte din anturajul Lucreziei. Multe nopți, ne-a ținut treze cu plânsul lui, pe mine și pe Donna Esmeralda. Dar, adevărul este, că am dormit mai bine decât înainte de sosirea copilului.

Din fericire și Jofre se bucura de compania nepotului său. Îi plăcea să se joace cu copilul, iar în serile când soțul meu venea să ia cina el îl ducea pe Rodrigo la culcare.

A trecut un an liniștit. Vara a trecut repede, apoi a venit din nou iarna, mult prea devreme. Copilul creștea și înflorea. Din fericire, Cesare își petrecea tot timpul cu armata. Am făcut tot posibilul să fiu răbdătoare.

A trecut Crăciunul, apoi Anul Nou. Într-o seară pe la începutul lui ianuarie, Jofre a venit la cină. De data aceasta, a rămas în ușa, palid, tulburat și nezâmbitor. Chiar și când a venit Rodrigo să îl întâmpine, nu s-a aplecat să îl ridice pe copil, cum făcea de obicei, ci spre dezamăgirea băiatului, l-a mângâiat absent pe cap.

-Soțul meu, am întrebat îngrijorată, te simți rău?

-Sunt bine, a spus el fără convingere. Trebuie să vorbim între patru ochi în această seară.

Am dat din cap și am aranjat repede ca Donna Esmeralda să îl ducă pe copil devreme la culcare și ca restul de însoțitori, care ne serveau de obicei la masă și ne luau farfuriile, să ne lase mâncare și vin și să plece.

După ce a plecat toată lumea, Jofre s-a dus la ușa și i-a concediat scurt pe soldați, apoi a rămas uitându-se în urma lor pe coridorul gol. S-a întors, ieșind pe balcon să se asigure, că eram cu adevărat singuri. Abea atunci s-a dus la masă și s-a aruncat pe un scaun. Lumina lumânărilor licărea în barba lui scurtă, arămie.

A întins pocalul pentru vin. Îi tremura mâna atât de tare, încât, când am turnat lichidul rubiniu, s-a vărsat peste margine. Odată umplut paharul, a luat o gură mare și l-a pus pe masă cu un oftat.

-Fratele meu este diavolul întruchipat.

S-a aplecat cu cotul pe masă, ducând degetele la frunte.

-Ce a făcut acum?

-El și tata, nu se mai mulțumesc acum doar cu Romagna. Cesare a coborât spre Mlaștini și a cucerit Senigallia.

Nu fusesem niciodată la Senigallia, dar auzisem de ea. Era un oraș frumos, la sud de Pesaro, pe coasta de est. Avea un nisip așa fin și mătăsos, încât se spunea că plajele erau de catifea.

-De ce ești surprins? l-am întrerupt acid. Cu siguranță ai știut dintotdeauna, că ambiția fratelui tău nu are limite. Că nu ar fi niciodată satisfăcut doar cu Romagna.

Jofre s-a uitat posomorât în farfurie, fără să se atingă de piciorul crocant de pasăre și de alunele din ea.

-Atunci nu ai auzit *cum* a cucerit orașul.

Am clătinat din cap.

-I-a chemat pe toți *condottieri* din orașele din Romagna să i se alăture.

Aceștia erau copiii familiilor nobile pe care le înfrânsese. Au fost forțați să devină comandanții lui Cesare, punându-și proprii soldați în serviciul lui. Cu toții îi juraseră credință sub amenințarea sabiei.

-Așa că au atacat Senigallia, a continuat Jofre. Armata papală era atât de puternică, încât orașul a deschis porțile și s-a predat fără luptă. Dar, aici povestea a devenit înfiorătoare...

A ridicat din umeri.

-Nu pot să cred că am aceeași mamă ca acest bărbat. Este mai trădător decât turcii, mai însetat de sânge decât cel din Valahia, pe care lumea îl numește Țepeș. Cesare dorea mai mult decât orașul ca trofeu. I-am invitat pe toți *condottieri* între zidurile fortăreței, spunând că dorește ca ei să inspecteze castelul și să cineze cu el pentru a sărbătorii victoria. Comandanții s-au supus. Nu aveau motiv să se aștepte decât la răsplată pentru loialitatea lor. Dar fratele meu...le-a ordonat soldaților să îi înconjoare. Apoi s-au închis porțile și i-a lăsat în oraș cu oamenii lui. Până de dimineață, Cesare i-a omorât pe toți. Unii au fost ștrangulați, alții înjunghiați sau sufocați.

Și-a pus brațul pe masă, sprijinindu-și fruntea de el. Am rămas împietrită în fața lui, încercând să îmi imaginez grozăvia, pe care tocmai o auzisem. Familiile nobile care domniseră de secole, au fost bruscate lipsite de puteri; sfărâmate. În sfârșit, Borgia controla cu adevărat Romagna.

Jofre a murmurat cu capul în mână:

-Tata și Cesare, deja au ales conducători noi. Toți așteptau, pur și simplu să preia comanda fiecărui oraș.

A ridicat capul, adăugând mizerabil:

-Cardinalii mor aproape zilnic la Roma. Bogățiile lor se adaugă în cuferele Bisericii, iar toate fondurile merg la război. Tata nu vorbește despre nimic altceva. Este mândru de Cesare, mândru de victoriile lui...nu mai suport.

A început să tremure atât de violent, încât a zgâlțâit farfuria.

-Acum amândoi sunt plini de aroganță. Nu îi poate opri nimic. Cu Lucrezia plecată în Ferrara, nu o mai pot manipula...așa că și-au întors atenția asupra mea. Tata mi-a zis ceva ieri, cum că ar avea nevoie de o parte din averea *noastră*...pentru război. A vorbit despre Squillace și alte proprietăți pe care le avem în Napoli...și despre bijuteriile și aurul meu, cum ar putea să îi fie de folos lui Cesare și Bisericii. Tonul lui era chiar amenințător. Am început să mă tem pentru siguranța mea...fără bani, nu le sunt de nici un folos. Ce i-ar opri să facă din *mine*, următoarea lor victimă?

Văzând lașitatea lui, nu am mai putut să îmi țin gura:

-De ce tremuri, Jofre, acum? de ce ești așa surprins? Cu siguranță, nu ai fost așa fraier, toți acești ani, totuși ai ales să închizi ochii la tot ce se întâmpla în jurul tău! Ști la fel de bine ca mine, că Perotto și Pantsilea erau nevinovați. Au fost masacrați pentru că știau prea multe. Ai fost martor, fără comentariu, când l-au spânzurat pe Don Antonio, musafirul cardinalului Sforza. Ști că Tibrul a fost umplut de ani de zile până la refuz, cu victimele tatălui și fratelui tău. Și cel mai rău, l-ai lăsat pe Cesare să îi omoare pe fratele tău Juan și pe Alfonso, fără să îi protejezi pe nici unul dintre ei! Nu te plânge la mine, soția ta. Eu trăiesc între pereții unei închisori, cu femeile pe care le-a violat Cesare!

A scos un oftat torturat.

-Îmi pare rău. Îmi pare atât de rău de tot ce s-a întâmplat...dar ce pot face *eu*?

-Dacă erai bărbat, m-ai fi eliberat de aici, am zis încet și cu asprime. Dacă erai bărbat, de mult ai fi pus sabia la gâtul familiei tale ticăloase.

S-a încruntat îngrijorat, dar privirea lui a rămas feroce și a mărturisit pe un ton foarte scăzut:

-Atunci, sunt bărbat acum, Sancha. Vreau să fiu liber să merg în Squillace și să îmi petrec restul zilelor acolo în liniște.

Intenția lui era atât de clară, cuvintele lui atât de vehemente, încât am tăcut. Iată mijlocul pe care îl așteptam. Dar trebuia să mă asigur de statornicia lui Jofre. Aș fi ales un complice cu o voință mai puternică. Totuși, cu cât mă uitam mai mult la determinarea din ochii lui, cu atât eram mai convinsă, că aceasta era oportunitatea mea. Într-un final, am zis încet:

-Soțul meu, te pot ajuta. Știu o modalitate de a opri această teroare. Dar trebuie să renunți la numele de Borgia și să îmi juri numai mie loialitate până la moarte.

S-a ridicat de pe scaun, a venit repede lângă mine, a îngenunchiat și mi-a sărutat papucul.

-Până la moarte, a spus el.

Vara 1503 XXXVII

Eu și Jofre am căzut de acord, că va trebui să se întărească și să aștepte întoarcerea lui

Cesare din război. Dacă Cesare ar auzi de moartea tatălui său, ar veni la Roma și și-ar numi propriul Papă, unul care ar ceda în fața voinței lui, mai repede decât o făcuse tatăl său. Nu puteam să îl lovim doar pe Alexandru.

Așteptarea noastră părea interminabilă, în timp ce, Cesare continua încet campania în Mlaștini. Totuși, o dimineață a adus cu ea speranța. M-a trezit sunetul de tunete îndepărtate. Dar, când m-am ridicat și am deschis obloanele, am văzut cerut însorit și lipsit de nori.

Tunetul s-a auzit din nou. Am realizat că nu se apropia nici o furtună, ci erau ecourile unor tunuri din depărtare. Am lăsat-o pe Donna Esmeralda să doarmă (începuse să surzească) și m-am îmbrăcat singură. Apoi l-am scos pe Rodrigo din pătuț. Ținându-ne de mână, am ieșit în antecameră și am deschis ușile. Pe atunci, rămăsesem cu un singur paznic, unul nou, Giacomo, un soldat de doar șaptesprezece veri, căruia îi plăcea să vorbească și să bârfească, aproape la fel de mult ca Doroteei și care știa că poate avea încredere în mine.

Giacomo nu stătea la ușa mea, ci în capătul coridorului, privind de pe balcon la un punct îndepărtat. Era slab și înalt. Cum stătea cu spatele la mine, tensiunea din picioarele lui îmi dădea impresia că este alarmat.

-Giacomo, am strigat. Aud tunuri!

S-a sucit, dintr-odată rușinat, că a fost prins părăsindu-și postul. S-a întors imediat.

-Iertați-mă, Madonna. Este Giulio Orsini cu oamenii lui. Sfântul Părinte a trimis la închisoare rudele lui Orsini, așa că Don Giulio conduce o revoltă. Dar nu aveți de ce vă teme. Papa l-a chemat pe Căpitanul General cu armata.

Și-a coborât vocea și pleoapele cu viclenie, înainte să adauge:

- Dacă poate fi convins să vină.

De luni de zile, Cesare *nu* a putut fi convins să revină din război. Papa a trebuit să se mulțumească cu câțiva soldați, care nu plecaseră împreună cu Căpitanul lor General. Alexandru nu se mai putea baza pe sprijinul nobilimii romane, care își pierduse încrederea. Nobilii erau supărați de tratamentul pe care l-a aplicat Cesare condottierilor în Senegallia. De ce să lupte pentru un papă, care după aceea îi putea asasina?

Puterea și suportul lui Giulio Orsini au crescut rapid. Într-o seară, Jofre s-a uitat cu însemnătate la mine peste masă, în timp ce Donna Esmeralda ne turna vin. Și-a dres vocea cu nervozitate, apoi s-a prefăcut nepăsător.

-Sființia Sa a devenit chiar disperat după ajutor împotriva lui Orsini. De fapt, am aflat azi de la cardinalul de Monreale, că Alexandru l-a amenințat pe Don Cesare cu excomunicarea, dacă refuză să se supună voinței papale și să se întoarcă la Roma. Cesare este refractar, fumegă, după spusele cardinalului, dar astăzi tata a primit vestea, că el și oamenii lui sunt pe drum.

M-am întins peste masă și am luat mâna soțului meu. Strânsoarea lui Jofre era surprinzător de determinată și puternică. Dacă Esmeraldei i s-a părut ceva ciudat în privirea conspirativă, pe care am schimbat-o cu soțul meu, nu a spus nimic.

În căldura verii, la câteva luni după apelul inițial al Papei, Cesare a ajuns în sfârșit cu armata la Roma. Timp de două săptămâni a fost inabordabil, rămânând în tabără cu soldații săi în jurul Romei. Dar mica armată a lui Orsini nu putea face față hoardelor papale. Nobilii rebeli din Roma au fost măcelăriți rapid. Bucuros, Alexandru a ordonat să se tragă clopotele catedralei.

După victorie, soțul meu a venit la cină. Rodrigo a fugit la ușă, imediat ce a auzit pașii unchiului său. Când a intrat, Jofre l-a ridicat pe băiat în aer, făcându-l să țipe de plăcere, apoi l-a sărutat brusc pe Rodrigo și l-a pus pe picioare. În ciuda rugăminților repetate ale băiatului, Jofre nu a putut fi convins să se joace în acea seară. Am rugat-o pe Esmeralda să îl ducă devreme la culcare.

A fost ridicată o masă mică pe balcon să ne putem bucura de seara plăcută de vară. În timp ce două servitoare așezau farfuriile, Jofre a cerut un pahar de vin. Una dintre ele i l-a adus. A băut cea mai mare parte dintr-o înghițitură.

M-am ridicat de pe scaunul meu din antecameră și m-am dus la el. Privirea lui era distrasă, rătăcită. În acea zi, își tunsese barba destul de stângaci, deoarece avea o mică tăietură pe obraz, marcată de sângele proaspăt uscat.

-Ai vești, am remarcat eu, prea încet ca femeile după balcon să ne audă.

Am rămas atenți la servitori, dar eu am ascultat cu interes răspunsul lui Jofre.

-Cesare este nerăbdător să plece cât mai repede de la Roma și să se întoarcă în Mlaștini. Dar tata l-a convins să rămână la o petrecere în cinstea victoriei. O masă, care se va ține mâine în onoarea lui Cesare, găzduită de cardinalul Adriano Costelli. Va avea loc în aer liber, într-o vie.

-Fă aranjamentele să stai între Papă și Cesare, am spus eu ușor. Apoi, nu trebuie decât să îi ceri servitorului care aduce vinul, să te lase să aduci pocalele pline, în semn de onoare și stimă. Ține câteva toasturi.

Am făcut o pauză.

-Când pleacă servitorii, îți voi aduce ce ai nevoie.

Servitorii s-au agitat, timp îndelungat cu aranjarea mesei, dar într-un final au plecat. M-am dus în dormitor, unde Donna Esmeralda cosea, iar tânărul Rodrigo dormea.

-Trebuie să iau ceva din dulap, am șoptit eu.

A dat din cap și s-a întors la treabă, în timp ce eu am deschis dulapul. Ușile deschise îi blocau vederea Esmeraldei, așa că am putut deschide liniștită compartimentul secret să scot cutiuța. În ea se aflau bijuteriile mele de la palatul Santa Maria, precum și sticluța de cantarella. Mai devreme, golisem un recipient mic de sticlă, în care fusese un prețios ulei turcesc de trandafiri, un dar pe care mi-l făcuse Jofre cu ani în urmă.

Am luat un singur rubin și cele două sticluțe, apoi am pus cutia la loc în ascunzătoare, am închis în liniște ușile dulapului și m-am retras. Donna Esmeralda nu a ridicat deloc capul, cât mi-am făcut eu de lucru.

Jofre se plimba de colo colo în antecameră. Deja își turnase mai mult vin și îl băuse aproape pe tot.

-Dacă vrei să avem succes, o să trebuiască să te stăpânești mai bine, l-am dojenit eu.

-Da. Da, a promis el, apoi a dat capul pe spate și a golit pocalul.

M-am uitat nesigură la el, dar nu am spus nimic. În schimb i-am dat rubinul.

-În caz că trebuie să mituiești pe cineva.

Apoi m-am dus lângă lampă și am ridicat amândouă sticluțele, cea verde și cea transparentă, la lumină.

La momentul potrivit, spusese stega. Niciodată nu fusesem mai convinsă, că acesta era momentul. Sticluța verde a sclipit în lumina flăcării. M-am gândit la razele soarelui reflectate în apele Golfului Napoli; m-am gândit la libertate.

Înăuntru, praful era un bleu-argintiu. *Frumoasă, frumoasă cantarella*, i-am vorbit eu în gând. *Cantarella, salvează-mă...*

Mi-am amintit momentul când l-am omorât pe tânărul soldat, care îi amenințase viața lui Ferrandino. Atunci, nu mă simțisem vinovată. Nu simțeam vinovăție nici acum; doar o bucurie dură și rece.

Fără să îmi tremure mâinile, am desfăcut întâi sticluța goală...apoi, cu cea mai mare atenție, pe cea care conținea otrava. Jofre s-a uitat peste umărul meu, respirând sacadat și nervos, apoi s-a aplecat.

-Dă-te înapoi, l-am avertizat. Dacă o vărs, nu știi dacă omoară și prin inhalare.

S-a supus, privind tăcut, cum am turnat praful din sticluța cea mare, în cea mică. *Doar câteva picături*, spusese Lucrezia. Nu am întrebat-o niciodată de unde avea așa o experiență. l-am dat lui Jofre sute, mii...o treime din recipient, suficient cât să răpună armata Papei. Am sigilat ambele sticluțe și i-am dat-o pe cea mică, acum pe jumătate transparentă, pe jumătate gri-albăstrui. A băgat-o într-un buzunar ascuns din tunică.

-De ce nu mi-o dai pe toată?

În vocea lui se citea o urmă de mândrie rănită.

-Deoarece, dacă suntem descoperiți, am răspuns calm. O să avem nevoie pentru noi.

S-a albit la față, dar și-a revenit și a aprobat. Am ascuns sticluța verde în buzunarul din corset.

-Între timp, o să o țin mereu asupra mea, în caz că suntem capturați...

A dat din nou din cap, de data aceasta categoric, să arate că nu trebuie să îmi termin ideea. Ne-am întors să privim spre balcon unde ne aștepta cina.

-Nu am poftă de mâncare, a spus Jofre.

-Nici eu. O să chem servitorii să strângă masa.

S-a pregătit să plece. L-am strâns de mână și am spus:

-Am puțină credință în Dumnezeu. Dar o să mă rog pentru tine.

Mi-a zâmbit vag, apoi dintr-odată m-a sărutat. Nu era obișnuitul sărut de complezență, al unui bărbat însurat de mult cu soția lui, ci al unui tânăr, pentru femeia pe care o iubea cu pasiune. Încă în brațele lui, m-am dat înapoi copleșită. În ochii și pe figura sa, l-am văzut pe băiatul timid și pocăit din noaptea nunții noastre.

-Iartă-mă că te-am dezamăgit, Sancha, a șoptit el. Nu o voi mai face.

Astfel, ne-am despărțit. Mi-am ținut promisiunea. M-am rugat pentru el, cu mâna pe inimă, dealungul unei nopți nedormite.

A doua zi, ziua mesei lui Cesare, a trecut cu o încetineală înfiorătoare. În noaptea aceea, nu a venit Jofre. Nici nu mă așteptam, deoarece cantarella avea nevoie de timp să își facă efectul. Dar, în a doua seară, când Jofre nu a apărut să dea raportul, am început să devin agitată. În a treia seară, eram deja tulburată. Oare mă trădase? Oare a fost prins?

Am stat toată noaptea în antecameră, gândindu-mă dacă să folosesc sticluța verde pe care o strângeam în mână. Înainte de răsărit, am căzut în sfârșit epuizată. M-am târât în pat și am dormit agitat.

Când m-am trezit, am văzut cea mai incredibilă priveliște. La început am crezut că visez. Donna Esmeralda stătea nemișcată lângă mine, iar Rodrigo dormea în pătuț. Dorotea de la Crema și Caterina Sforza erau aplecate peste mine, amândouă în cămășile de noapte. Am clipit, dar nici una nu a dispărut.

-Papa a fost otrăvit, a sâșâit Dorotea. Și Cesare la fel.

M-am ridicat rânjind, revigorată de un val de jubilație.

-Sunt morți?

-Nu, a spus Caterina.

Figura ei palidă radia de bucurie. Aproape mi-a stat inima când a rostit acel cuvânt.

-Dar sunt grav bolnavi și se tem de alte atacuri. Gărzile noastre au plecat.

-Nu mai e Giacomo?

M-am calmat. Se zvonea, că uneori era nevoie de câteva zile, să își facă treaba cantarella. Dacă plecaseră soldații era un semn excelent, că nu se așteptau ca Sființia Sa să supraviețuiască.

-A plecat, s-a bucurat Dorotea.

M-am grăbit să îmi iau o vestă din dulap.

-Au fost la o petrecere, a spus fericită Dorotea. A doua seară, Alexandru a făcut febră. Nimeni nu s-a gândit că este ceva serios, până la urmă este cea mai călduroasă perioadă a verii. Toată lumea suferă de ceva...dar apoi, ieri dimineață, a început să prezinte toate simptomele cantarellei. Iar Cesare este, de asemenea bolnav. Paznicul meu a spus, că a fost un gem otrăvit. Dar încă nu s-a mai îmbolnăvit nimeni de la petrecere. Este posibil să nu fi fost otrăviți acolo.

-Vino să vezi, m-a îndemnat Caterina.

Veselă ca un copil, m-a luat de mână și m-a condus jos în loggie. Clădirea era părăsită. Nu se vedea nici un temnicier. Ne-am uitat peste piață, la Vatican. Porțile erau închise, păzite de un rând de soldați înarmați.

Caterina s-a aplecat atât de mult peste balustrada balconului, încât m-am temut că va cădea, așa că am luat-o de braț. M-a dat la o parte.

-Lasă-mă.

-Ce faci? am întrebat.

Mi-a răspuns cu cel mai dulce și pur zâmbet pe care îl văzusem vreodată.

-Aștept să sune clopotele.

A doua zi pe la prânz, în timp ce Donna Esmeralda avea grijă de Rodrigo, iar eu îmi împachetam lucrurile în dormitor, încercând să mă liniștesc prin această acțiune plină de speranță, a apărut Jofre în pragul ușii. Umerii lui erau apăsați de o greutate invizibilă, iar figura sa era istovită. Nu aducea vești bune. Am strâns în mână mantia împăturită de catifea, pe care mă pregăteam să o bag în valiză.

-Donna Esmeralda, a spus el. Vreau să vorbesc cu soția mea între patru ochi.

Cuvintele lui sunau precum cele ale unui bețiv, dar nu vinul ci frica, îi împleticea limba. Avea gura uscată și limba lipită de cerul gurii. Ea a dat din cap și l-a luat de mână pe micul Rodrigo. Când a trecut pe lângă noi, mi-a aruncat o privire. Nu era fraieră, bătrâna mea bună. Figura ei rotundă și ridată purta o expresie de înțelegere totală. Fără îndoială, observase anxietatea lui Jofre și neliniștea mea și a făcut legătura cu otrăvirile de la Vatican. În privirea ei ageră nu se citea nici un reproș, ci aprobare.

Imediat ce a plecat cu copilul, m-am dus la Jofre și l-am luat de mâini. Tunica lui era umedă. Tremura ușor. Ochii lui căprui erau roșii de nesomn și oarecum sălbatici. Îi luceau picături de sudoare pe mustață.

-Vorbește!

Și-a trecut distras mâinile prin păr.

-Nu au murit. Mă tem că se simt mai bine.

-Ce s-a întâmplat?

-Emoții, a răspuns, prea rușinat să se uite la mine. Am...am vărsat praful. Aproape pe tot. Am dus paharele de vin în spatele unui copac, dar nu m-am descurcat și cu ele și cu sticluța. A rămas doar o urmă.

-Cât de bolnavi sunt acum?

Întrebarea mea era tensionată, urgentă. Nu aveam timp să îl consolez.

-Tata se simte cel mai rău. Uneori nu știe unde se află sau cine e cu el. Dar vomitatul și hemoragia s-au oprit și a reușit să mănânce niște supă de dimineață. La petrecere a băut vinul nediluat...vin de Trebbia, foarte tare. Dar, Cesare a vărsat o parte din al său, după ce i l-am adus și l-am amestecat cu apă. Și el este bolnav, prea slăbit să se ridice din pat, dar nu la fel de rău ca tata. M-a rugat să stau cu el. O să își revină, sunt sigur...până la urmă, m-am scuzat, spunând că trebuie să mă odihnesc.

A întins mâna și m-a luat de braț să se sprijine, deoarece i s-au înmuiat genunchii. Am scăpat din mână mantia de catifea și l-am ajutat să se așeze pe pat. Și-a acoperit fața cu mâinile.

-Te-am dezamăgit, Sancha. Acum va trebui să luăm noi otrava.

Slăbiciunea lui ar fi putut să mă enerveze, dar am fost neobișnuit de calmă. M-am simțit cuprinsă de o convingere la fel de irațională și misterioasă precum credința. Știam, fără loc de îndoială, că Jofre mă ajutase să fac primul pas spre împlinirea destinului. Nu rămânea decât ca eu să îl duc la bun sfârșit.

-Nu, am proclamat cu ferocitate. Nu o să pășim nimic. Mai am nevoie doar de puțin ajutor din partea ta. Spune-mi situația lor. Sunt păziți?

Jofre a clătinat din cap.

-Singurii soldați care au rămas încercuiesc Vaticanul. Restul au fugit, la fel ca majoritatea servitorilor...dar, dacă aud că tata și Cesare se însănătoșesc, s-ar putea întoarce.

-Atunci trebuie să ne mișcăm repede. Cine este cu ei acum?

-Don Micheletto Corella stătea cu Cesare...

Jofre s-a strâmbat cu ură. Nu din loialitate.

-Așteaptă ca un uliu, pregătit să lovească, în momentul în care moare Alexandru sau se agravează starea lui Cesare...atunci o să fure orice comoară va putea. Tata este singur, cu excepția șambelanului, Gasparre, care suferă cu adevărat.

Am rămas o clipă nedumerită. Destinul cerea ca eu să dau lovitura fatală, dar Jofre nu putea să mă treacă de soldați, ca vizitator în apartamentele Borgia, fără să iște suspiciuni.

M-am uitat pe fereastră, la trupurile mici și distante, care se mișcau în Piața Sfântul Petru și la valurile întunecate de căldură, care se ridicau din pietre. Era vară. Vremea Carnavalului. M-am trezit dintr-odată transportată într-o altă vie, la o altă petrecere, unde am stat între Juan și Cesare și am fost intrigată de apariția unui musafir costumat.

M-am dus la mantia neagră pe care o scăpasem pe podea și am ridicat-o. Avea glugă. Mi-ar ascunde părul. M-am întors la soțul meu.

-Îmi trebuie o mască, am spus eu. Una care să îmi acopere fața complet și o rochie de curtezană. Una mai bună, mai țipătoare.

Jofre s-a holbat, neînțelegând. Am devenit nerăbdătoare.

-Cunoști astfel de femei. Poți găsi astfel de lucruri. Grăbește-te! Avem timp până apune soarele.

Masca pe care mi-a adus-o Jofre era frumoasă. Era făcută din piele și semăna cu aripile unui fluture. Pe margini avea culoarea bronzului, iar în rest era pictată purpuriu, albastru și verde. Îmi acoperea doar jumătate de față, dezvăluindu-mi buzele și bărbia, așa că soțul meu ingenios îmi găsise un evantai asortat, din pene de păun.

Rochia de satin era de un roșu aprins, amețitor, cu un decolteu lipsit de modestie. Nu aș fi purtat niciodată așa ceva. Am rugat-o pe Esmeralda să taie puțin material din tiv și să îmi facă un buzunar mic.

-Cum ai făcut pentru pumnal.

S-a executat fără comentarii. Nu a spus nimic, nici când m-a ajutat să mă îmbrac cu rochia de curtezană, apoi m-a privit legându-mi masca la ochi și acoperindu-mă cu mantia neagră. odată ce am tras gluga și am desfăcut evantaiul de păun să îmi ascund buzele și bărbia, camuflajul meu a fost complet. Mai rămânea un singur lucru. Am băgat în rochie sticlucă cu cantarella rămasă.

Jofre s-a holbat la mine plin de dorință. M-am simțit și flatată și geloasă deoarece reacția lui mi-a amintit de prostituatele, pe care le luase în timpul căsătoriei noastre. Mi-am înăbușit mânia și i-am întins mâna.

-Să mergem împreună, Don Jofre, am spus modest. Vreau să simt aerul nopții, în Piața Sfântul Petru.

A încercat să zâmbească, dar era prea înfricoșat. Am observat, că purta pumnalul la șold, în seara aceea, în caz că eforturile noastre dădeau greș. L-am ținut strâns de braț, în timp ce am ieșit din castelul Sant'Angelo, care era acum nepăzit și tăcut.

Având în vedere gravitatea faptei pe care ne pregăteam să o săvârșim, simțurile mele aveau ageritatea ciudată pe care o experimentasem în timpul nebuniei. Fiecare pas făcut de mine sau de Jofre răsună cu o intensitate dureroasă. Erau puțini trecători pe pod. Fără îndoială, majoritatea erau acasă, înfricoșați de crimele și agitația provocate de moartea unui Papă. Am privit luminile slabe de la palate și din bărci, reflectându-se în apele întunecate ale Tibrului. Niciodată nu miroșise așa urât, ca o mlaștină. Adunase duhoarea unei decade de trupuri putrezite.

Odată ce am trecut podul, am intrat în Piața Sfântul Petru. În anul când venisem la Sant'Angelo, Anul Jubileului, fusese plină până la refuz de pelerini. Acum era goală, cu excepția câtorva rătăciți.

A început să îmi crească pulsul când m-am apoiat de porțile Vaticanului, unde niște soldați tineri, obosiți și posomorâți, m-au privit circumspect. Erau mai puțini acum, decât fuseseră de dimineață. Am strâns evantaiul în mână și l-am ținut mai aproape de față. Dar, recunoscându-l pe Jofre, soldații s-au plecat imediat și au deschis porțile, fără să pună vreo întrebare.

Am urcat scările palatului papal, pentru ultima dată. Mă durea să merg pe acele holuri familiare. Aerul era plin de perfidie și durere. Intrând în apartamentele Borgia, abundența de aur și ornamente nu mi s-a mai părut uluitoare sau glorioasă, ci sinistă. Am trecut de Sala Sibilelor. De când nu o mai văzusem, fusese curățată de sânge și restaurată la luxul ei inițial. Mi-am ferit privirea și am evocat toată răceala din inima mea.

-Aici, a spus Jofre, conducându-mă în Camera Sfinților, care fusese scena multor sărbători.

Acum, a fost transformată într-un fel de spital. Fusese adus un pat mare cu baldachin. Pe mese se aflau bazine cu apă și cârpe, precum și flacoane de apă și vin, un pocal și medicamente. După cum spusese Jofre, Alexandru a fost abandonat de toți, cu excepția lui Gasparre, care dormea pe un scaun la căpătâiul pontifului.

Papa zăcea în mijlocul patului, sub o minunată frescă a Lucreziei, întruchipând-o pe Sfânta Caterina. Îi fusese scoasă boneta și i se vedea coroana cheală și un zmc de păr alb, răvășit, subțire și pufos, ca al unui prunc. Nu purta decât o cămașă de noapte. Cearșafurile îi acopereau picioarele subțiri și jumătate din burta lui rotundă și proeminentă. Și el moțăia, deși avea ochii întredeschiși. Pleoapele erau umflate și înegrite. Avea o înfățișare palidă și era tras la față, ceea ce îi dădea un aspect scheletic.

I-am dat drumul lui Jofre. S-a dus la Gasparre, i-a pus o mână pe umăr să îl trezească, apoi a șoptit ceva în urechea șambelanului speriat. Nu știu ce i-a spus. Eram doar recunoscătoare că minciuna soțului meu a mers, deoarece Gasparre s-a ridicat și a ieșit din cameră. M-am întors la Jofre.

-Poate ar fi mai bine dacă te-ai duce și tu, am spus eu.

-Nu, a răspuns ferm. O să te conduc în siguranță de aici.

M-am dus la masă și am lăsat jos evantaiul, apoi am turnat puțin vin în pocal. În timp ce Jofre păzea intrarea, am scos sticluța verde, am turnat jumătate din conținutul ei peste vin și l-am amestecat. Era o doză imensă, suficient pentru cincizeci de bărbați, dar deși eram destul de rece să comit o crimă, nu eram crudă. Vroiam ca Alexandru să moară repede, nu să sufere.

Când a fost gata, i-am făcut semn soțului meu. A plecat de lângă ușă și s-a așezat pe marginea patului, punând mâna cu blândețe pe brațul bătrânului.

-Tată, a zis el.

Alexandru a clipit. S-a uitat confuz la fiul său declarat.

-Juan?

-Nu tată. Sunt eu, Jofre.

Lacrimile s-au adunat în ochii soțului meu. Brusc, figura lui s-a strâmbat cu tristețe. Am venit în spatele lui, ținând paharul. Alexandru a clipit din nou și m-a recunoscut imediat, în ciuda măștii care îmi ascundea jumătate de față.

-Sancha?

Vocea lui era slăbită, dar avea o urmă de bună dispoziție. Părea bucuros să mă vadă.

-Sancha, ai venit în vizită...deja este sezonul Carnavalului?

Parcă uitase de moartea fratelui meu și de încarcerarea mea. Îmi vorbea, cum i-ar fi vorbit Lucreziei, căutând consolare feminină.

-Sancha, unde este Juan?

Am pășit în fața soțului meu.

-Doarme, Sființia Voastră. Așa cum ar trebui să faceți și dumneavoastră. Poftim. Asta o să vă ajute.

I-am dus pocalul la buze. A băut. La început a tușit, dar și-a revenit și a reușit să ia câteva înghițituri. Când am luat paharul, s-a strâmbat.

-E amar.

-Așa sunt întotdeauna cele mai eficiente medicamente, am răspuns. Acum odihniți-vă, Sființia Voastră.

-Spune-i lui Jofre să nu mai plângă, a zis el irascibil, apoi a oftat și a închis ochii.

I-am mângâiat obrazul ofilit cu spatele palmei. Pielea lui era moale și subțire ca hârtia. Am oftat și eu. Odată cu expirația, am simțit o durere usturătoare în piept, ca și cum cineva ar scoate o sabie. Atunci am știut, că nu mai aveam nimic de făcut. Eu și cantarella ne-am servit scopul.

-Gata, i-am șoptit lui Jofre. Fără el, Cesare nu mai are nici o putere. Putem pleca.

Dar, Jofre i-a luat mâna pontifului adormit și a spus:

-O să rămân cu el.

Ca răspuns, l-am sărutat pe frunte și l-am lăsat acolo. Intenționeam să mă întorc imediat la castelul Sant'Angelo...dar în mod ciudat, picioarele mele m-au condus pe drumul familiar de la etaj, într-o călătorie pe care o făcusem noaptea, clandestin, cu atâția ani în urmă, la apartamentul lui Cesare.

Atât ușile din camera exterioară, cât și din dormitor, erau deschise. Mi-am ținut evantaiul aproape de față. Mă așteptam să mă confrunt cu Micheletto Corella și deja îmi pregătisem o scuză, că eram o curtezană, prietenă de-a lui Cesare, atât de îndrăgostită de el, încât trebuia să mă asigur că își va reveni. Dar apartamentul era gol, cu excepția bărbatului din pat. Corella își părăsise stăpânul la fix.

Cesare era dezbrăcat și gemea. Pieptul și picioarele lui lungi erau îmbârligate în cearșaf. Avea tălpile vineții și umflate, aproape de două ori mărimea lor naturală. Doar o lumânare ardea pe masa din apropiere, dar chiar și acea lumină slabă îl deranja. A strâns din ochi și și-a luat capul în mâini, în agonie. Am intrat în liniște și m-am oprit în fața patului, nesigură de ce am venit. Niciodată nu îl văzusem pe acest bărbat așa neajutorat și părăsit. Ori servitorii, ori Corella profitaseră de starea lui, deoarece lipseau toate draperiile, covoarele de blană și candelabrele de aur. De fapt, fuseseră luate toate obiectele de valoare. Rămăseseră doar frescele și tavanul aurit. Totuși nu simțeam nici un fel de milă...doar uimire, că am putut să iubesc vreodată așa un bărbat ticălos. Eram uimită, că m-am lăsat păcălită în asemenea fel.

În sfârșit m-a văzut. Ochii lui negrii erau încercănați, iar fața sa era înfricoșător de albă, încadrată de șuvițe umede de păr negru. S-a zbatut să se acopere, să își recapete o parte din demnitate, în ciuda slăbiciunii. A încercat să ridice capul, dar nu a reușit. Am înțeles de ce nu era necesar să îl omor. Era o tortură mai mare să supraviețuiești fără putere. Prin cruzimea și trădarea sa față de oamenii lui, se spânzurase, la fel de sigur precum o făcuse regele Alfonso al II-lea, de candelabru de oțel în Sicilia.

-Cine ești?, a spus el iritat.

Am vorbit înăbușit din spatele evantaiului.

-Ești terminat, i-am spus. Tatăl tău este mort.

A gemut, dar nu de durere, ci din inconvenientță.

-Cine e?, a întrebat din nou. Cine vorbește?

Am lăsat evantaiul, am tras gluga și mi-am scos masca, să îmi arăt fața în întregime. I-am arătat o aroganță regală, demnă de tatăl meu la încoronare. Lipsit de suporteri, nu era decât un laș.

-Spune-mi Justiția, am zis eu.

XXXVIII

*A*m coborât repede scările și m-am întors la Jofre. Stătea lângă trupul nemișcat al tatălui său, cu umerii plecați de durere și vinovăție. M-am uitat la Alexandru. Avea ochii pe jumătate deschiși, goi și lipsiți de viață, fixați într-un punct îndepărtat, dincolo de pereți. Limba violetă și umflată îi forțase buzele să se depărteze. Pieptul lui mare era în sfârșit nemișcat.

În jurul nostru, doi servitori, un bărbat și o femeie, erau ocupați să îndese într-un sac draperiile extravagante cusute cu fir de aur. Știam că vor veni și alții, iar camerele lui Alexandru vor fi în curând la fel de goale, precum ale lui Cesare. Totuși, nici eu nici soțul meu nu am încercat să îi oprim.

L-am luat pe Jofre de mână. A lui a rămas moale. Nu mi-a întors strânsoarea și i-am lasat degetele să alunece din mâna mea. A vorbit, pe un ton lipsit de emoție, cu privirea fixată la bărbatul care îl deținuse drept fiul său de atâția ani.

-Gasparre s-a dus să le spună cardinalilor și să înceapă pregătirile. Va veni cineva să îl spele, apoi să îl ducă la mormânt.

Am rămas tăcută o vreme, apoi am spus cu blândețe.

-Eu mă duc acasă.

A prins înțelesul tacit și a întors privirea. Am înțeles din gestul lui, că se hotărâsesă se întoarce la Squillace. Din acel moment, urma să trăim separat. Nu era suficient de puternic să rămână cu cea care ridicase ultima doză la buzele tatălui său. Nu era suficient de puternic să trăiască cu vinovăția noastră comună. M-am aplecat, l-am sărutat blând pe cap și am plecat.

Până am ajuns din nou la porțile Vaticanului, majoritatea soldaților fugiseră. Cei puțini care au rămas, m-au lăsat să trec fără să facă glume răutăcioase. S-a lăsat o tăcere ciudată când m-au văzut, ca și cum mi-ar fi simțit puterea.

Am ieșit în Piața Sfântul Petru, fără să mă tem de întuneric, în ciuda faptului că eram o femeie neînarmată. Mă simțeam liniștită...precum Roma, Romagna sau Mlaștinile, eram, în sfârșit liberă de blestemul Borgia. Fantoma fratelui meu fusese răzbunată și acum se putea odihni. În mod ironic, Cesare mi-a dăruit într-un final, acele lucruri pe care mi le promisese când eram îndrăgostiți: orașul meu natal și un copil.

În depărtare, pe cealaltă parte a Tiburului, se afla castelul Sant'Angelo, cu Arhanghelul Mihail desfăcându-și aripile deasupra fortăreței de piatră. O parte dintre ferestrele lui mici, acelea ale nebunelor lui Cesare, erau luminate. Am zâmbit, știind că Rodrigo și Donna Esmeralda așteptau acolo. În spatele meu, clopotele catedralei Sfântul Petru și-au început cântecul dureros.

Am pășit pe pod și am traversat râul. De data asta mirosea doar a apă sărată. Inima mea era deja în Napoli, unde soarele sclipea în apele albastre ale Golfului.

Postfața

Detaliile priveghiului și ale înmormântării Papei Alexandru al VI-lea sunt deosebit de sinistre.

După moarte, trupul său a fost spălat și îmbrăcat și după obicei, a fost expus în Sfântul Petru să fie vizitat de credincioși. Dar trupul papei s-a umflat și s-a înegrit monstruos, devenind atât de înfricoșător, încât a fost acoperit. Oamenii au început să șoptească, că Alexandru fusese posedat de diavol sau cel puțin își vânduse sufletul pentru putere temporală. Însoțit de un grup mic, cadavrul a fost purtat repede la înmormântare, la capela Santa Maria della Febbri, unde fusese dus Alfonso de Aragon cu doar câțiva ani în urmă.

Înhumarea propriu-zisă a fost horifică. Cadavrul lui Alexandru era atât de umflat, încât nu a încăput în coșciug și a fost literalmente, îndesat în el cu lopețile. Deasupra mormântului a fost plasată o piatră mare să țină capacul închis.

Deși până la urmă s-a însănătoșit, Cesare a fost abandonat fără speranță de toți foștii suporteri. Trădătorul Don Micheletto Corella l-a amenințat cu cuțitul pe vistierul Papei și a fugit cu cea mai mare parte a fondurilor papale. Regele Ludovic I-a părăsit imediat pe Cesare. Fără prieteni, cu nenumărați dușmani în Italia, și nici un ajutor în Franța, Cesare a fost arestat de regele Ferdinand al Spaniei. Soția lui Juan făcea de ani de zile lobby la monarh. L-a acuzat public pe Cesare de moartea soțului ei. Până la urmă, Cesare a reușit să evadeze și și-a ocupat timpul cu încăierări mărunte.

Cât despre Sancha, a reușit să se întoarcă la Napoli cu nepotul ei Rodrigo, în timp ce Jofre s-a întors să guverneze Squillace. În mod curios, Cesare l-a adus pe Infantele Romei, Gioanni, fiul său ilegal și al Lucreziei la Sancha în 1503, rugând-o să îl crească pe băiat. Nu putem specula decât că Cesare încă ținea la ea și o respecta. Sancha i-a acceptat cererea și i-a crescut pe cei doi copii, înconjurată de femeile din familia ei, care încă mai trăiau. Din nefericire, a murit la scurt timp, de o boală neînregistrată. Istoricii se contrazic în privința anului. Unii afirmă că a fost 1504, alții 1506.

Interesant este faptul că și Cesare a murit curând, în 1507 la Viana, Italia, în timp ce servea ca mercenar. Neînțelept, a luat-o înaintea trupelor sale și a fost imediat înconjurat de inamic și ucis. Mulți consideră moartea lui o sinucidere.

Lucrezia a rămas în Ferrara și i-a născut lui Alfonso D'Este patru copii. Spre sfârșitul vieții a devenit din ce în ce mai credincioasă și a început să poarte fuste de blană pe sub rochiile ei grandioase. În 1518 s-a alăturat Ordinului al III-lea al Sfântului Francisc de Assisi. A murit în 1519, după ce a dat naștere unui copil, care a decedat la scurt timp după ea.

Jofre s-a întors la Squillace. După moartea Sanchei s-a căsătorit cu Maria Mila și a avut mulți moștenitori. A rămas în principatul său, până a murit în 1517.

Istoricii au speculat de secole întregi, în privința cui i-a otrăvit pe Alexandru al VI-lea și pe fiul său cel mare. Misterul nu a fost elucidat niciodată.

Sancha de Aragon și familia Borgia s-au dovedit "bucăți" delicioase de istorie. Iată câteva din faptele reale, care au fost incluse în roman: nebunia lui Ferrante I și Alfonso al II-lea, muzeul dușmanilor mumificați ai lui Ferrante (da, chiar vorbea cu ei!), Alfonso al II-lea a fost martor la consumarea actului nupțial dintre fiica sa și Jofre Borgia, abandonarea Neapoleului de către Alfonso al II-lea și furtul tezaurului Coroanei, predicțiile lui Savonarola, că Papa Alexandru este Anticristul, comportamentul desfrânat al Papei cu femeile, inclusiv plăcerea lui de a băga bomboane în corsetele femeilor și dragostea sa pentru amanta lui adolescentină, Giulia, sarcina Lucreziei înafara căsătoriei și incestul cu fratele și tatăl ei, uciderea a zeci de cardinali și nobili de către familia Borgia, umplerea râului Tibru cu sute de cadavre în perioada "terorii Borgia", spânzurarea oaspetelui lui Ascanio Sforza, uciderea lui Juan, Duce de Gandia de către fratele său Cesare, actele lui Cesare de viol și barbarism din timpul războiului,

asasinarea lui Alfonso de Aragon, de către Don Micheletto Corella în Sala Sibilelor, arestul Sanchei și predica ei nebună, care a urmat, din turnul castelului Sant'Angelo.

Am omis să menționez numeroase alte crime, pentru a-l scuti pe cititor de redundanță.